

KEMENYÍTÉSÉN ÉS KIADÓVÁLTAL:
NAGYKANIZSA
 BUDAUT 4. SZÁM
 NOKKIADÓHIVATALI
 Budapesti úti 2. sz. (Fővárosi-telep-
 rendszertől) a hat hirdetések és
 a hirdetések is tartoznak a
 „ZALA” Hírlapjához és nyomdájához
 a L. Magyarpostánál Budapest 6.
TELEFON-SZÁMAI
 Hírlapjához és kiadójához: 70
 Fővárosi-telep-rendszertől: 71
 Nyomda: 72

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak
 Helyben kifizetés mellett

Egy évre	1.00
Három hónapra	0.50
Hat hónapra	0.75
Három évre	2.50

postai szállítással

Egy évre	1.50
Három hónapra	0.75
Hat hónapra	1.10
Három évre	3.50

Egyes számok árja 6 fillér

Hirdetéseket és reklámokat az
 elöljáró szerkesztőnek kell
 a kiadójához küldeni

Rejtelmektől

terhes a jövőendő méhe. A most folyó történelmi-nagy idők még nagy eseményeket, óriási meglepetéseket fognak szülni. Azok az államok, amelyek eddig szerencsésen kikerültek a háború borzalmait, — szakadatlanul tárgyalnak egymással, melynek az a célja, hogy egyöntetű állásfoglalásra juttassák őket. A semleges államok közt a főbb pontokra nézve állítólag már meg is történt a megállapodás s így igen valószínű, hogy a legközelebbi hetekben, egyik-másik békes állam föl is adja neutralitását. Hogy ez a beavatkozás mellettünk, vagy ellenünk történik e, nem tudjuk. Csak abban bizakodunk, hogy diplomáciánk végre megemberezte magát s a legrosszabb eshetőséggel szemben is megtette a szükséges intézkedéseket. Ismétlünk, nem ismerjük a semleges államok célját, szándékát, csak annyit tudunk, hogy örületes tempójú fegyverkezés folyik mindenfelé s a krízis tetőpontjára ért. A villamos feszültséggel telített levegőben csak az első sikrának kell elpatannia a lángbaborul Európának az a része is, amelyet eddig megkímélt a háború emésztő tüzetől a politikai bölcsesség. A semleges államok aktivitásába lépése nem lep meg bennünket. Tudtuk, hogy rövidebb-hosszabb idő alatt nekik is be kell avatkoznunk a nagy drámába. Hiszen az eddigi háború is sok érdeket sértett már s azonfölül most van a legkedvezőbb pillanat arra, hogy régi, de soha föl nem adott aspirációk érvényesülhessenek. Most már csak az a rejtelmes, hogy a semleges államok melyik oldalán vélik föltámasztani az ő aspirációik nagyobb-mérvű kielégítését. De a semleges államoknak nem szabad csak az orruk hegyéig nézni. Nemcsak azt kell mérlegelniük, hogy melyik háborút viselő félről kapnak többet, hanem azt is, hogy melyiktől kapnak bizonyosabban. A végleges állásfoglalásnál jusson eszébe mindegyik államnak Bulgária szomorú példája. Azé a Bulgáriáé, amely oroszlan bátorsággal törte le Oroszország legnagyobb ellenségét, a törököt s akire aztán Oroszország ráengedte a balkáni hiénák nagy falkáját, hogy a bolgár vérrel szerzett zsákmányon tulajdoson meg ne bizon Bulgária. Mert Oroszországnak az a célja, hogy barátait meggyőntse, mert csak addig barátai ezek neki, amíg félnek tőle.

A király ujéve.

Bécsből táviratozzák: Otálsége újév napján személyesen fogadta a trónörökös feleségének, valamint az uralkodóház Bécsben tartózkodó tagjainak üdvözlését. Délután diné volt. Frigyes főherceg táviratban fejezte ki Otálsége előtt jókívánatait. A király válaszában kijelentette, hogy ren ületlenül bizik a véz hadseregében s hű szövetségösünkben.

A Kárpátokban.

Budapest, január 1. Hivatalos jelentés. A Kárpátokban és Bukovinában tovább folynak a harcok. Ezek tegnap nem változtatták meg a helyzetet. A Biala szakaszon, Tarnowtól délre az ellenségnek a nap folyamán és éjszaka ismételt támadásait súlyos veszteségeket okozva visszavertük. Csapatunk ez alkalommal kétezer oroszot elfogtak és hét gépfegyvert zsákmányoltak. A Visztulától északra tartós, erős köd akadályozza a harci tevékenységet. Ennél fogva ott részben nyugalom volt, részben kisebb előrehaladást tettünk. A déli hadszíntéren semmi sem történt. **Höfer altábornagy.**

A német főhadiszállás jelentése.

Berlin január 1. A nagyfőhadiszállás jelent. Nieuportnál semmi jelentősebb esemény sem fordult elő. Az ellenséges táuzérgy által tökéletesen észszelött St-George major visszafoglalásdától az ottani magas vízállás miatt eltekintettünk. Bethunenél a csatornától délre elfoglaltunk az angoloktól egy lövészárkot. Az Argonneokban támadásaink előbbre haladtak. Ismét 400 hadifogoly, hat géppuska, négy aknavető és számos más fegyver és lőszer került kezünkre. Egy St. Michielről északra Lahaemeixnél levő francia tábornok tüzérségét felgyújtottak. Fliryról és Sennheimről nyugatra ellenünk intézett támadásokat, amelyek tegnap megismétlődtek, mind visszavertük. A keletporoszországi határon és Lengyelországban a helyzet változatlan marad. Erős köd akadályozza a hadműveleteket.

Varsó felé.

Berlin január 2. A főhadiszállásról érkezett jelentések szerint a helyzet a Visztulától délre, a Bzurától és a Róvkától keletre egyre jobban közeledik a megelégedés felé. A gyűrű Varsó körül egyre szorul s a döntés napok kérdése. Minden órában várhatjuk, hogy a német ostromgyűk eljutottak Varsó külső erődvonalához.

A németek zsákmánya.

Berlinből táviratozzák: A német főhadiszállás jelent, hogy december havában a németek az Argonneokban 2950 foglyot és 21 gépfegyvert, 14 ágyút zsákmányoltak a franciáktól.

Hallják az ágyudörgést Varsóban.

Berlinből táviratozzák: A harctéri híradások szerint már megkezdődött a küzdelem Varsóért. A városban napok óta hallják az ágyuk menydörgésszerű ropogását. A város körül hat falu lánokban áll. Ezeket a német ágyuk gyújtották föl. A közeli magaslatokat német ágyuk tartják megszállva.

Przemysl ostroma.

Milanóból táviratozzák: Petervári híradás szerint Oroszországban nagy az elégedettség Przemysl hoszu ostroma miatt s a közvélemény erőlyesen követeli a vár általános ostromát. Ezzel szemben orosz katonai írók fejtegetéseikben azt mondják, hogy az ostromot taktikai okokból föl kell adni.

Mennyi hadifoglya van Németországnak és Oroszországnak

Berlinből jelentik: A Némeországban levő hadifoglyok száma 8138 tiszt és 577 875 közember. Ebbe nincsenek beleszámítva se a poigári internáltak, se azok a hadifoglyok amelyeket Orosz-Lengyelországban a legutóbbi harcokban fogtak el. A foglyok így oszlanak meg: farancia fogoly 3459 tiszt és 215.905 ember; orosz 3575 tiszt és 306.294 ember; angol 612 tiszt és 36.852 ember. Orosz híradás szerint Oroszországban 1140 fogoly tiszt és 134 700 ember van fogságban. Ez azonban hamis szám, mert az oroszok belefoglalták a kimutatásba a polgári foglyokat is.

Hajók pusztulása

Londonból táviratozzák: Az angol flottát lamát súlyos veszteség érte. A Formidable nevű sorhajó Angliának egyik legnagyobb, legmodernebb hadihajója a csatornában elsüllyedt. A hajó legénysége 760 ember volt s ebből 71 embert megmentettek. Lehet, hogy más hajóknak is sikerült néhány embert megmenteni. — Londonban nagy a rémület, hogy a Formidablet akná, vagy német tengeri alattjáró pusztította-e el.

Londonból jelentik A Loy nevű holland görös az északi tengeren aknával fölrobbant. Az egész legénység a tengerbe pusztult.

Londonból telegrafálják. Flamborough táján egy ismeretlen nemzetiiségű görös aknába ütközött és elsüllyedt. — Valószínűleg a hajó legénysége is elpusztult.

Olaszország a hármas szövetségben.

Rómából táviratozzák: Sonnino külügyminiszter elkészítette az olasz külpolitika zöld könyvét, amely február hónapban kerül kiadásra. A zöld könyvben nem publikálnak egyetlen olyan okmányt se, amely a hármasszövetségre vonatkozik, amiből az következik, hogy Olaszország viszonya a hármasszövetségben semmit sem változott.

Flottánk adriai sikere.

Bécs, január 1. A Zeit jelenti Genfből: A Journal de Genève az osztrák-magyar haditengerészet legújabb sikereit vezércikkben méltatja és kifejti, hogy a francia-angol flotta eddigi akciója teljesen eredménytelen volt. A Lovcsén teljesen ki van kapcsolva. A flotta nem talált bázist és állandóan nyílt tengeren kellett tartózkodnia. Valószínű, hogy a végsőleg kimerült. A lap kiemeli, hogy a XII. tengeralttjáró naszád létezése bizonyítéka annak, hogy az osztrák-magyar flotta nagy tengeralttjáró naszádparkkal rendelkezik és 12 naszádjára van a mult évi hat helyett. A francia lapok elégedetlenségüket fejezik ki és kijelentik, hogy csakis Montenegró az oka, ha a flottának állandóan az Adrián kell tartózkodnia, különben Malta igen kedvező bázis volna számára. Lapeyrouse tengernagynak a megerősített osztrák-magyar tengeralttjáró flotillára más intézkedéseket kell tennie, hogy a hajójára biztonságban legyen.

HIREK

Bucsu.

Zord télidők süvöltő viharában,
Fáradt szívemmel, búsan, szányszegetten
Faragott hátú iskolapadunkhoz
Azóta hajl' b' sokszor viaszmentem...

A gyepes árku utca megöröben
Sokszor fűrésztől még a csöndes álom
S közzelöttem a kapuban ülőket
Forró vasárnap s ünnep délutánon.

Hangos föllobbanások... s borús éjjel
Szerelmes ének az ablak alatt...
Somogy-felől röptő pej csikópár...
Oh minden, minden szívemben maradt.

Hallom az iskolánk kicsiny harangját...
S bús, könyves gondolatai kárhozom,
Hogy megszokott szavára csendben
Tevéled többé nem találkozom.

Nem akarék én téged megsiratni:
Csodállak fényes, hősi glóriáért,
Hogy a Hadak újjá elvonulál
Meglátni az én elhagyott hazáért.

Nem jöttöm hozzád rokogó panasszal.
A fájdalom ma büszke, hangtalan.
Csak engedj, hogy a régi kis diákért
Reád köszöntsem bánat-poharam.

Aztán repülj, repülj a pej csikókora,
Odafönt várnak már az istenek...
S ne bánd, hogy durva iskolapadunkba
Nevetni többé sosem mehetek.

Dávid László

* Bonták Józsa kedves iskolatársam hősi halála.

Félév mérlege.

Innen-onnan feléve már, hogy a világ-háboru kitört s Európa leghatalmasabb államai hadban állnak egymással. Nem lesz érdektelen mérlegre rakni az eddigi eredményeket s megállapítani, hogy a hadiszerencse hova hajlott kedvesebben a lepergett félév alatt. Oroszország elhódította a magyar-osztrák monarchiától Galícia kétharmadát és Bukovinát, továbbá megvette lábát a Kárpátok kis részén és Kelet-Poroszország egyes pontjain. Ezzel szemben a lengyelországi új harcok Oroszország testéből körülbelül kétszer akkora területet juttattak kezünkre, mint amekkorát Oroszország hódított el Németország, Ausztria és Magyarország határaitól. Németország Flandria kivételével meghódította Belgiumot és Franciaországnak majdnem tízedrészét, míg a franciák a német Elzásznak csak igen kis részén tarták magukat a területelhódítással arányban nem álló óriási áldozatok árán. A balkáni hadszíntéren legutóbbi kivonulásunk óta beállt a háboru előtti állapot. Az eredményeket így csoportosítva és szembeállítva azt látjuk, hogy a mérleg serpenyőjének felénk eső része a súlyosabb. A mi hódításaink a nagyobbak s ami legfontosabb a mi sikereink állandó jellegűek. Orosz földön föltartóztatlan offenzívánk napról-napra újabb területeket juttat kezünkre, míg az oroszok galíciai, bukovinai és kárpáti győzelméi sebogysem tud gyökeret verni, sőt megrendült. A Kárpátokban már alig van ellenség, az oroszok galíciai köztársaságai pedig arra vallanak, hogy ez a tartomány is rövid időn belül fölszabadul az elleneség járma alól. Belgiumban a német uralom véglegesen berendezkedett s ellenállhatatlan törő sílőre Flandriában is. Franciaországban ha lassan is, de folyton tört hódítások támadásainak s onnan a német hadakat csak békekötés vonulathatja ki. Szerbia ellen most folyó oltan olyan hadikészülődések, amelyek ezt az országot játsza loják kezünkre juttatni. Tehát a szerencse istenasszonya mellettünk volt eddig s az elmúlt félév eredményei garantálják, hogy nem hagy el bennünket a jövőben sem.

Pótszemle. Azon 26 éven aluli néplételek részére, akik a rendszeres szemlékről bármily okból elmaradtak, január 4-én és 5-én pótszemléi tartanak Nagykanizsán, a Polgári Egyet. nagytermében. Az ismételt elmaradást szigorú büntetéssel sújlik.

A Zala politikai napilap szerkesztőségében január elejétől változás állott be. Fischel Lajos igazgatói tag ur, aki az igazgatóság kérésére hajlandó volt a felelős szerkesztői állást addig vállalni, míg ezen tisztelet az igazgatóság minden tekintetben megfelelő keretekbe nem teheti le, ideiglenes megbízatásáról leköszönt. Fischel Lajos ur nehéz viszonyok között odaszó burgalommal intézte a szerkesztőség ügyeit, amiért az igazgatóság bálás köszönetét fejezi ki. — Fischel Lajos ur jövődében is munkatársunk marad s a zsurnalistika terén szerzett kiváló képességeit mint a lap felelős kiadója fogja érvényesíteni. A Zala politikai napilap igazgatósága Tóth Zoltán urban, a vidéki zsurnalistika régi, kipróbált tagjában találta meg azon föltételeket, amelyek a lap szellemi vezetéséhez szükségesek, amiért is a Zala felelős szerkesztői tisztét január elsejével ráruházta. Tóth Zoltán ur a lapot február elseje óta tényleg is szerkesztette s így működését ismeri az olvasókörtség. — Amidőn ezen személyi változásokat bejelentjük, kérjük továbbra is a közönség jóindulatu támogatását. A Zala lapkiadó részvegytársaság igazgatósága.

Az új és régi képviselők. A képviselőtestület újjalakítása alkalmával huszonnégy régi képviselő vesztette el mandátumát. A kiharadtak közt több értékes nevet találunk, amelyeknek viselői évek hosszú során át őszellel, becsületes munkát végeztek a város érdekében s távozásukat hátróztatlan veszteségnek lehet tekinteni az köz érdekében. A választópolgárság ugyancsak méltánytalanul bánt el két volt városi képviselővel is, akik a barctéren vannak s így nem vehettek részt a kortermorgalmában. Az egyik Hoffmann Henrik kádár, az egyetlen erdőszakértő a képviselőtestületben, — a másik Fodor Aladár dr., egy sokszáz tagu szociális intézmény főorvosa. A kiharadtak névsora egyébként a következő:

Mankóvics Jakab, Halpeth Mór, Dants Kálmán, Blau Ottó, Simkóvits Sándor, Szivós Antal, Kondor Adolf, dr. Pillits Soma, Ney Miksa, Hoffmann Henrik, Rildmayer Károly, Török Nándor, Pozsovecz János, Dénes Lajos, Bauer Ferenc, Kovács Ferenc, Darvas János, dr. Fodor Aladár, Krépusz Boldizsár, Kiss Ferus József, Bolf László Dóri, Horváth László csizmadia, Marton János, Horváth Joh. László.

Az új tagokról nem sokat mondhatunk még, igen valószínű, hogy szintén őszellel, becsületes munkát fognak kifejtteni a város érdekében s a képviselőtestület nívóját nem fogják lejjebb szállítani. Bizodalommal nézünk működésük elé. Az új képviselőtestületi tagok a következők:

Kráthy József, Mancsek György, Schilhan János, Orbán István, Imrlér József, Lodner Ferenc, Petrik Dezső, Aigner Géza, László József, Barzó József, Bogner István, Diósy Béla, Sasváry János, Csanádi János, Gábor György (2 helyen), — Csóka Ferdinánd, — Töllősy Péter, Horváth Majdák József, Szántó Lajos, Károlyics József, Knauz László Igri, Gyergyák György, Pländer György, Anek József, Szabó István, Dolmányos György, Horváth Joh. György, Dolmányos Antal, Szmodics György, Major József, Ziegler György, Szedlmayer Ferenc, Jankovich János, Anek György, Dani János, Begonyai László

Változás az Osztrák Magyar Bank vezetésében. Unger Ferencet, az Osztrák Magyar Bank nagykanizsai fiókjának főnökét a bank elnökgazgatósága szép kintünetlésben részesítette, emennyiben az ország egyik legnagyobb fiókjának, az aradi intézetnek élére állította. Unger Ferenc néhány éve működik csak Nagykanizsán — de szivélyessége, előzékenysége ezen rövid idő alatt is közkedvelté, népszerűvé tette szimpatikus, értékes egyéniségét. Unger nehez időkben nagy és értékes szolgálatokat tett a nagykanizsai kereskedelemnek és iparnak s ezért távozását széles körben sajnálják. Utódját még nem nevezték ki.

Az újév. Mult év Silveszterén alapos dolga akadt a lapok bálti krónikáinak. Egész sereg bálját kellett sorbajárunk s a lapból kiszorult vezércikk, politika és minden más komoly dolog, a megjelentek bőséges névsora miatt. Az idei Silveszter-est kevés vigasságot hozott; Elmaradtak a előző évek bálti mulatságai, hangversenyei s ha mulattak is az emberek, olyan sirvávigadás féle volt az. Szomorú volt az idel újév beköszöntése, de dem csüggesztette a nemzetet. Az eltűnt év sok mindenünket magával vitte, de a reményünk megmaradt, hogy a jövő esztendő Silveszter-jánét békés, vigasságos napja lesz az ünnepi kalendáriumnak.

A mi hőseink. A 20 ik hónap védelmezred halottai Stark István 11 sz. Veszprém Stéger László 12 sz. Nagykanizsa, Szabó Lajos 3 sz. Szóhó Lajos 2 sz. Soós István 3 sz. Sebástiek: Schmid Ferenc 12 sz. Veszprém, Somogyi Ferenc 11 sz. Nagyváros, Somogyi Márton 11 sz. Veszprém, Sankóly József tizedes 6 sz. Bucsa, Soós István, Soós János 11 sz. Hottó, Soiterics László Pineel major, Sprigler József 5 sz. Zalaegerszeg, Spiegel Ernő, Spitzer Márton, Spitzko Adolf 7 sz. Schantz Ferenc tizedes 12 sz. Veszprém, Stanits Ferenc 8 sz. Nagykanizsa, Stárzainszky Ferenc, Storiss István 4 sz. Kálad, Stejanec Mihály 8 sz. Stermann Pál, Sternád Ferenc 6 sz. Straub Aladár szakaszvezető 7 sz. Szóhó György szakaszvezető 7 sz. Szeptenek, Süle Sándor 6 sz. Bazeréd, Schwartz Pál 3 sz. Sümeg, Szabó Béla tizedes 6 sz. Szabó Ferenc tizedes 6 sz. Zalacséb, Szabó Gábor 9 sz. Szabó Gábor 7 sz. Szabó Ferenc 9 sz. Köveskál, Szabó Imre 2 sz. Szabó János 12 sz. Egeralja, Szabó József 7 sz. Szentpéterur, Szabó József 9 sz., Szabó József 11 sz. Túrje, Szabó József 11 sz. Szentersébet, Szabó Kálmán tizedes, Szabó Lajos 7 sz., Szabó Lajos tizedes 11 sz. Karmacs, Szabó László tizedes 8 sz. Galambok, Szabó László, Szabó Mihály 11. Deveser, Szabó Sándor 12 sz. Pápa Szakoly Ferenc 5 sz., Szaponyi Gábor, Szalai Gyula 10 sz. Tükesszcepter, Szalai Gyula 11., Zánka, Szalai János 5. Komárváros, Szabó János 6. Petrivente.

Jóslás a háboru végéről. Madam Thebe csak pár hete adta le a jövő évre szóló jóslatát, de azt máris megtoldotta a háboru végére vonatkozó jóvondolésival. Thebe asszony szerint a rügylakadás szünteti meg a harcokat, ami körülbelül április hónapra esik. A béketárgyalások hosszak és boayolultak lesznek s még be nem fejeződnek, az összes hadviselő államok nyakig fegyverbe maradnak. Az általános leszerelés az év első felének végére várható, tehát június hónapra. Madam Thebe szerint Európa térképén nagy változások lesznek, Mejd elvállik.

A zár titka annak a remek detektív drámának, melyet remek kísérő képek keretében mutat be szombaton és vasárnap (3. és 4-én) az Uránia mozgóképalota. A kénfelvételnk és a rendezés jóval felülmúlják az e fajta zszerű képeket s így a képek nagy sikere lesz. Egyuttal ísmét megkezdő a háborus aktualitások sorozatos bemutatóját. Az Uránia igazgatója s az újabb sorozat első képét a lenti detektív drámával együtt mutatja be.

Koszorupótló adományok. F. hó 27-én elhunyt Láng Béla iránti kegyeletből koszorupótló című adakozni szivesek voltak: Láng Miksa és neje, Rothschild Samu, Rothschild Zsigmond és neje 50—50 K, dr. Láng Ignác Budapest 40 K, dr. Rothschild Jakab és neje 30, özv. Rothschild Albertné, dr. Havas Béla és neje Sümeg, dr. Rothschild Samu és neje, Kirschner Mór és neje, Pongor Henrik és családja, Stern Sándor és neje, Weiser József és neje 20—20 K, Havas Klári, Juczi, Bandi Sümeg, özv. Havas Samuné Budapest, Kirschner Ignác, Frank Vilmos és neje, Weiser János és neje, Wolf Imre (Lipó) Bánfa, dr. Rapoch Aladár, Rapoch Pál, Pollák Ade és neje, Aczél Pál ügyvéd, özv. Neufeld Adolfé, Bettlheim Aladár és neje, Rosenberger Pál, özv. Neufeld Bernátné 10—10 K, Neufeld Jakab, Kohn Jacques és neje, dr. Róth Sándor Barta Pál 5—5 K. Összesen 520 K. A szentgyelet.

Ujhelyi Nándor: 1914. Regény. Szerző művéhez a folyó év izgalmas eseményiből merített impressziót és anyagot; a háboru előtti és alatti idők közhangulatát jellemzi egy izgalmasan szép regény keretében, óriási megfigyelőképességgel és nagy írói készséggel. Ára 3.60 korona. Vidékre 3.90 korona beküldése ellenében bérmentve küldi meg Fischel Fülöp Fia könyvkereskedése Nagykanizsán.

Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
Felelős kiadó: Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

Szépén burorozott utczai szobák
világvilágítással, bejárat lépcsőházból l. emeleten, a város belterületén csak katonatisztek számára kiadó. — Cím: a kiadóhivatalban.

Elhalálozás miatt egy
4 szobából
álló lakás az összes mellékhelyiségekkel azonnal kiadó a Sugár-ut 58 szám alatt Bővebb fölvilágosítás a kiadóhivatalban.

URANIA mozgóképalota
ROZGONYI UTCA 4 szám

Ellen Jensen Eck k. s. hírneves amerikai művész mint női detektív játssza a főszerepet. Ájtó, vasúti, kerékpár, repülőgép és lovas hajszák.

Háborus aktualitásunk XVIII-ik sorozata
1915. január 2. és 3-án, szombat és vasárnap kerül színre.

A zár titka detektív szinmű 4 felvonásban.
Tanger természeti kép
Levélhullás idején dráma 1 felvonásban
Polidor és a nagybátyja vígjáték
János szórakozik. humoros
Rendező helyek. Kezdetű ünnep és vasárnapokon 3, 5, 7 és 9 órák. Héttőnapokon pedig 6 és 9 órák.

Héttőn és kedden **A szőke ördög**
Műsor változtatási jog fenntartva!

Pozsonyi zenekar.
Bertók Vili
az ifjuság királya és közkedveltzenekara
Magócs János
hírneves tárogató mester közreműködésével minden este **8 ÓRÁTÓL** reggel **5 ÓRÁIG** nagy hangversenyt tart, az
Arany Szarvas
kávházban.
Legjobb italok. Rendes árak.
Pontos kiszolgálás. Külön terem.
Kiváló tisztelettel
Feldmann József
tulajdonos.

A Hazai Általános Biztosító Részvegytársaság nagykanizsai Főügynöksége
azonnali belépésre
1. irodistanót
1. érettségizett gyakornokot
1. irodatisztet keres.
Minhárom állás a szabályszerű próbaidő letelte után nyugdíj jogosultsággal van egybekötve. Személyes ajánkozások a hivatalos órák alatt a főügynökség ve előjénél.
Fürtös Izsó utkarnál 12087

A németek boldog újévet kívánnak az angol admirálisnak.

Reklam-naptár tömbök

kaphatók

Zala nyomda r. t. nál

Nagykanizsán.

Még csak csekély készlet.

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven

Magyar, német, orosz, lengyel, szerb és román nyelven

ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

A ZALA TÁRCAJA

Háborus emlékek.

Juliuszt irtunk még akkor és bizonyos nagy beavatott körökön kívül senki sem állt meg, mi állt előttünk. Ott tértünk végig és gyantásul a Pré-Catelan legegységesebb pavilonja előtt és jótűzen kritizáltuk a gyors egymásutánban érkező párisi dámák mezét, mert úgy ahogy ők, senki más öltözködni nem tud. Nagyon distiquée tud lenni az angol, olasz, orosz asszony is, de az ő ruházódásukban mindig van izlés, egyéniség és a réven máris teljesen elűt a párisi asszonytól. Mert a párisi hölgy nem egyéb élő divatlapnál. Azok a színészetfelek, mozdulatok, tulajdonságok, amik itt Budapesten bizonyos francia divatlapokon halálra tudnak bennünket kacagtatni, Párisban meglevendve jönnek elének.

És Párisban, a nekik megfelelő keretben, Austrál gypén, a Pré-Catelan pavillon nagy üvegablái mögött, vagy este a Luna-parkban, ahol a legvilágosabb közönség nézi (sőt járja mára!) a tasgót, ott nem grotesk többé semmi. Sőt, az világos komikussá, aki hazai szőlőszéggel öltözöttes keveredik közéjük!

Hát szóval ott ültünk a Pré-Catelan beli márványasztalok előtt és pici pohárból méregdrága café-vicnois (jegeskávé) szürcsölgettünk. Mellettünk egy gyönyörű orosz dáma — itt-ott már ezüstszálakkal síma fekete konyhában — fölöttől nagyon fiatal gavallérijával. A legfelsőbb négyesvilágából valók, de olyan szerelmesen olvasnak egymás szeméből, hogy nincs az a kis midinette, aki önfelédtebben imádjá az ő boldogságát vasárnap délután valamelyik kis utazási chálét piros bora mellett. Baloldalt fölünk német család falatozik. Piros arck, vastag lódenruhák, hangos beszéd, jó étvágy. Nem nagyon illenek az elegáns pavillon finomkodó levegőjébe, de annál több energiát és életet hoznak belőlük. A társas-

gunkban lévő francia ur néma megvetéssel nézett el fölöttük. Ő szegény sápadt volt, és vérszegény, kamilla teát ivott, mert minden más megártott volna neki és úgy viselte pompásan szabott zakajt, könnyű kis cilinderét, mint valamely angol princ. Az ő szemében ez volt a kultúra, nem pedig a mellette ülő német gyermeké, akinek pedig a kisujjából is több tudás nézett ki, mint vékonylábu franciánk egész családjából.

Hamarosan megfellekedtünk azonban fölöttük, németekről, mert egypár nagystílű mondaine érkezett, kiket lovagunk személyesen ismert és ezt néhány multságos történettel sietett is bizonyítani. Mialatt a francia nemeség néhány virágát apasztrofálta, és bizony mondom néktek, nem gavallérosan — szóváltás támadt a németek asztala körül.

— Az egész számla mindössze öt francs és hetven szantimot tesz ki — mondta a german családapa — és ön nekem tizenegy frankot számít!

— Én nem az ön fejével számítok — felel durván a pincér — aki amit fogyasztott, fizesse meg...

— Én pedig nem fogom magam becsapni — harsog vissza a német — mert már előre figyelmeztettek, hogy itt ez így divat!

— Tökéletesen igaz van önnek — szól a vitába egy másik asztal gazdája — itt mindenkit megcsalnak.

Kérem idehivatni a tulajdonost — folytatja a német, akiben nincs meg az idegenek ostoba álszégyene és szóvá meri tenni a pavillon pincércinek híres visszaéléseit.

Féjn találta a szöveget. A pincér hangja nyomban alább hagyott. Elfojtott káromkodással vette át az asztalra kitett hat frankot és sietett elünni az egyetértő két asztal közeléből. De most már a német nem hagyta a dolgot.

— Német ön? — szól át a másik asztal mellől beleszókozott urhoz, azzal a biztossággal, amely tudja, hogy csak a germán lehet az, aki nem röstellt melléje Allant.

Millió ember használja
KÖHÖGES
rekedtség, katarus, elnyálkásodás hurut és gőrcsős köhögés ellen kizárólag a jó
Kaiser-főle
Mell-karamellák
(3 három lenyövel)
cukorkát. — 6100 köljegyzőleg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánorvosoktól a biztos hatékony. Rendkívül kellemes és jóízű bonbonok.
Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.
Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Szabó Albert, Mitrovényi Árpád és Belsz Lajos urak gyógyszerüzletében.

Irodistanó magyar, német és horvát nyelv ismerettel s az összes irodai teendőkben jártas február 1 ére esetleg március 1 re állást keres. Szíves megkeresések „Irodistanó” jellegével a kiadóhivatalba kértnek. 12.67.

STOCK COGNAC
Medicinal
hivatalos ölmazárral ellátott palackokban mindenütt kapható
CAMIS és STOCK
gőztüzemű gyárából
Barcola

Határidő napló

szép, tartós vászonkötésben, 365 napra való beosztással nyolczadret alakban. K 2.40.
Kapható
Fischel Fülöp Fia
papírkereskedésében Nagykanizsán.

HAZMESTERT,

(gyermektelen házaspár) ki egyuttal boldizolga is fogadok. Egy erős fia is tanulónak felvétetik. Pollák Jánosf bőkerekeskedő.

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő naplója

Minerva féle ügyvédi határidő napló	K 5.-
Minerva féle pénzügyi határidő napló	4.-
Irodai határidő napló	3.-
Irodai határidő napló	2.40
Bokor Malvin, Hölgyek naptára	4.-
Uj nagy mese naptár	2.-
Képes családi naptár	1.20
Képes mese naptár	1.20
Szent István Társulat naptára	—80
A magyar család naptára	—80
Gondozó bácsi naptára	—80
Jó magyar néptünk naptára	—80
Magyar iparosok naptára	—80
Nagy képes naptár	—80
Regélő naptár	—80
Lurdi és Szent család naptár	—60
Páduai szent Antal képes naptár	—60
Qarabonciás naptár	—60
Qandásági népnaptár	—60
Hunyadi János képes naptár	—60
Katonapajtás naptára	—60
Képes hősvéd naptár	—60
Kosztuth Lajos nagy képes naptára	—60
Pelenkei notárius naptára	—60
Petőfi naptár	—60
Rákócy naptár	—60
Zrinyi Miklós naptára	—60

Kapható Nagykanizsán
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papírkereskedésében.
Viszontelárusítóknak nagy árengedmény

Csakugyan német volt s a következő perében együtt tűntek el a pavillon bejáratánál, hogy egyenesen a tulajdonos elé vigyék jogos sérelmüket.

— Micsoda fráterek — mondja utálattal a franciánk. — Nem elég nekik, hogy a pincér engedett, már sietnek elvenni a kegyerét!

— Amire csalásból ként vaját — felelt rá nyomban szigorú angol társunk. — A németek felszólalása nagyon helyes, legalább a garda rájön, milyenek az alkalmazottai. — Az neki éppen úgy üzleti érdeke, mint nekünk az, hogy a pénzünkért becsületesen szolgáljanak ki.

— Ah, nem a gazda üzleti érdekeit mentek ezek most hozzá — felel a francia türelmetlenül, hanem pusztán kötődésből. Minden német ilyen. Kétszer kellett már megverekednem, mert egy-egy tréfás megjegyzéséből káoszt csináltak. De lesznek még ők csendesebbek is!

Hát maga is révanscheista? — kérdeztük.

— Ah, nem, én nem politizálok. Nacionalizmus, hazafiság, stb. a mobnak való. Au camelot du roi lu kultúrember vagyok, én tulajdonok már ezeken a balkánörszökökön. Hanem majd elbánik övelük az orosz!

Az orosz! minden franciák ez egyetlen reménye. — Az angolra akkor még senki sem számított annyira, mint a óarra.

— De el tud-e velük banni? ... aggódik az angolnánk, aki nem gyűlölte ugyan a németet, de nem is rajongott érte — a német nagyon erős és erős az utolsó emberig.

— Bah! mi az az oroszhoz képest!

És, a francia ezzel már el is intézte az egész hatalmas német népet.
Ma pedig Franciaország szívében ül a német s a rettentő orosz hatalom benu sántikál Hindenburg körül. Hol a nagy tulerő fölénye? Hol a szövetségi szerződéssel lekötött, megígért, biztosra vett lebegvélés!

Angol asszonyunknak volt igaza: a német hadsereg legfőbb ereje abban van, hogy erős az utolsó emberig. Mit ér ezzel szemben

a nagyhercegi párt vad fenyegetőzése és Sir Edward Grey néma gyűlölete? Az egész világ ellenük robbanhat, a német gránátos el nem fogja hagyni kijelölt helyét.

Mert mindenik német gránátos tudja, hogy miért harcol és meddig kell kitartania.

Franciaország intő körei pedig éppen ezt nem tudják soha. Sem a miért? sem a meddig? nem szerepelt szótárunkban. Amikor minden kedve és akarata ellenére háboruba sodorták a szerencsétlen francia népet, egyikük sem látta, hogy Angliáért kell elvéreznök és hogy csak addig szabadna állniok a harcot, amíg a fényes orosz igéretk meddőségéről meg nem győződtek. De ők sem a helyes irányba nem tudtak elindulni, sem az alkalmas időpontban nem fogtak tudni megállani. Mint Antwerpen mögött, az ő elbódított fölük mögött is ott süttog a csatornántuli Mefisztó és el fognak véreznöi ők is, mint Belgium, Nagybritánia felülkerekedése érdekében.

Pedig Nagybritánia már elesett Antwerpen összeomló falai alatt. Ami ezentul jön: tömegek felvonultatása. A löszinjátók hazamehetnek békén, a sugó könnyben már nem vár rájuk érdemes szerep.

Mi pedig né türelmetlenkedjünk, ha holnap még nem a miénk Páris. A németek helyzete kitűnő Franciaországban és ők nagyon jól tudják, mit miért csinálnak így. Az idő a meg fogja mutatni, mennyire okosan tartották be azt a nagy csöndet, amitől itt minálunk egyes puha szívek már-már megrebbentek. Olyan jó lenne az igazságot itt most mind szép sorjában elmondani! De hát itt a cezura és íleg itt-a nagy, súlyos érdekek, hogy hallgatsai tudjunk.

Hanem figyelni szabad. Figyeljünk hát egész lelkünkkel. Az igazi történelmi idők még csak most jönnek és nemcsakára oly gyors, oly édes egymásutánban, hogy szinte beleszédülünk. A béke sokkal közelebb van, mint hiszük és az ut odáig: szövetségünk és a mi általunk kialakított menetrend és vonal szerinti vezet!

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatruháza

Nagykanizsa

Fő-ut

az Eötvös Magyar Biztosítási Társaság új palotájában

Telefon 323 szám.

Ruhakelmék

Bársonyok Selymek

Női telőtők

Gyermekkabátok

Bluzok

Pongyolák Kötények Fehérneműek

Szőnyegek

Függönyök

Ágy- és asztalterítők

Szőrmék

kelengyék

Vásznak és siffonok

legnagyobb választékban.

Női kabátok

minden árban.

Nagy ujévi vásár.

Budapesti és bécsi női modellekabátok
bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

Elak-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok kanavásznak, anqinok, ingzefirev, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, ágyszerítők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók, trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyük

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Hoffeld rumburger vásznak, Regenhart és Reiman asztalneműek, Schroll siffonok és damaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készül Bluz 3 kor.-tól, Pongyola 6 kor.-tól, Alj 6 kor.-tól kezdve. Gyásruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben

Nagy ujévi vásár.

Igen olcsó árak.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó levélzerinti módszere. **Idegen nyelvek magánúton való megtanulása**

az 1000 szó módszere **az olasz, német, francia és angol**

nyelvek tanító nélkül, magánúton való megtanulására, neves szaktanárok magyar átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való megtanulására. Az amerikai angol kifejezés figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai tanár és dr. Latzkó Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol nyelv rektora. . . . . Ára 7.— korona

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való megtanulása. Magyar nyelvre átdolgozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk. isk. tanár. Ára 7.— korona.

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való megtanulására. A német szöveg latin (magyar) betűkkel van szedve. — Schidloff dr. módszere alapján. Irta: **Altai Rezső** fővárosi tanár. . . . . Ára 7.— korona.

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való megtanulására. — Schidloff dr. módszerét a magyar közönség részére a tosznai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója. Ára 7.— korona.

Német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására írta **Altai Rezső** székesfehérvári iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin) betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására olvasási gyakorlatokkal. . . . . Ára 1.— korona

Magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására. Irta: **Hoffmann Mór** iskolai igazgató. . . . . Ára 1.— korona

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Ára 60 fillér** Német-Magyar.

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Ára 60 fillér** Magyar-Német.

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Ára 60 fillér** Latin-Magyar.

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Ára 60 fillér** Magyar-Olasz.

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Ára 60 fillér** Olasz-Magyar.

Rendelések FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedéséhez NAGYKANIZSÁRA intézendők.

ÜZLETMEGNYITÁS.

Van szerencsem a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy helyben Csengery ut 14 szám alatt, a mai kornak megfelelő, modern, tiszta borbély és fodrász terem nyitottam. Midőn a nagyérdemű közönséget a legbiztosabb kiszolgálásról biztosítom egyben tudatom hogy a **tyukaszemvágást** és a **manikűrözést** nem csak az üzletben, hanem a házon kívül is mérsékelt díjért elvégeztetem, ugy szintén a házon kívüli borotválást is. A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri mely tisztelettel

Neumann József
borbély és fodrász.

özv. Scháve Lajosné

épület és műlakatos

Nagykanizsa Rozgonyi-u 9

Telefon 122 szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhelyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezését és épületvasalást

Minden lakatos és vízvezetési munkálatokba vágó javításokat a legutányosabb árban eszközölök.

Mayer Klotild

gőzmosógyára NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel **Külön gallér és kézelőosztály.**

Garantált Riformesznélküli gőzmosós.

Szives pártfogást kér **Mayer Klotild** gőzmosógyára Hunyadi-u. 19. Gyűjtőtelepek Hunyadi-u, 19, Kazinczy-utca 8.

Ruháron, a fűzőn, a kizárva.

Figyelem és gondos munka

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruhászatban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut :: :: VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

ÁZERKES/TÖSER ÉS KIADÓHVATAL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

TÖKKIADÓHVATAL:

Budapest-útszó 8-10. (Főváros-útszó-keresztút), a hat. kerületben a 10. előtérben a 10. előtérben

„ZALA” Hírlapjához az nyomda s. l. közvegyesülete Sugar-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Budapesti telefontól a közvegyesület: 170
Fővárosi telefontól: 170
Nyomda: 170

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak	
Helyi és külföldi árak:	
Egy évre	1.000 Ft
Nyolc évre	8.000 Ft
Három évre	3.000 Ft
Egyes évre	100 Ft
Postai költségek:	
Egy évre	1.000 Ft
Nyolc évre	8.000 Ft
Három évre	3.000 Ft
Egyes évre	100 Ft
Egyes szám ára 6 fillér	

Felhívás a magyar társadalomhoz.

A reánk, monarchiánkra és bű német szövetségünkre törzszakolt titáni harcban eddigelő csupán egy nemzet sietett igaz ügyünk támogatására, egyedül a török császárság volt az, mely híven évtizedes kipróbált barátságához, részt kért magának a küzdelemből a leggyérvet fogott oldalunkon a közös ellenség ellen. — A török nép így megosztja velünk Európa nyugalmáért, a szabadságért vívott túlszánk veszélyeit és farsadalmait, Törökország bajtársunk, s mi vele egyek, testvérek vagyunk a nagy háboru minden dicsőséges erőfeszítésében. Hisz egy célért a egy allenség ellen harcolunk egy lélekkel: a mi győzelemünk az ő győzelemük, az ő dicsőségük és szenvedésük a miénk és őt kiottott vérük is testvérien a miennkel egyesül a nagy küzdelem e hősi napjában. — Beesület, tisztélet és szeretet az igaz ügyért helytálló vitéz török nemzetnek! Am a rokonmeny és bajtársi együttérzés részünkről ne csak szavakban nyilvánuljon, a velük való egység tettekkel domborodjék ki a háboru minden vonatkozásában. — A sebesült török bajtársaink gondozására alakult Vörös Félhold-Egyesület testvéri szónattal fordult hozzánk, magyarokhoz Nemes munkájában, melyet a Vöröskereszt mintájára folytat, a mi segítségünket is kéri. E felhívás meleg érzést, testvéri készséget kell, hogy ébreszessen a magyar társadalomban. Gondoljunk az ügyünkre, érentünk harcoló és sebesült rávóli török bajtársakra s az irgalom jelképe, a Kereszt nevében adakozzunk a Félhold irgalmas céljaira. A rokonérzés, hálás, szép bizonyítéka lesz ez a magyar társadalom részéről. Adakozzunk! A gyűjtött adományokat mi rendelkezési helyükre, a Vörös-Félholdhoz juttatjuk.

Budapest, 1914. Sylvester napján.

A „Vörös-Félhold” támogatására alakult Országos bizottság:

úv. gróf Károlyi Istváné elnök.

gróf Khuen Héderváry Károly elnök

és a nagy bizottság.

Varsó felé.

Bécs január 4. A főhadiszállásról érkezett jelentések szerint a németek föltartóztatlanul nyomulnak előre Varsó felé. A németek minden nagyobb akadályt elhárítottak már utjukból s a város bombázása már nem sokáig várta magára.

Orosz vandalizmus.

Berlinből jelentik: Az oroszok a saját földjüknél is úgy garázdálkodnak, mintha az az ellenségé volna. A Vistula mentén egész sorreg városát és falut fölgyújtottak csupán azért, mert a lakosságot oroszellenes érzelmekkel gyanúsították meg. Anyai lény, hogy a lengyel lakosság a németeket mindenütt szívesen fogadja s lebetőleg támogatja.

A galíciai harcok

Budapest, január 4. Hivatalos jelentés: Az ellenség ismételt kísérlete, hogy arcvonalunkat Gorliczétől nyugatra és északnyugatra áttörje, az ellenség súlyos veszteségei mellett újból meghiusultak. A harcok közben, amelyek egész napon át folytak, Gorliczétől délre rohammal bevettünk egy magaslatot, amely erős vetélkedés tárgya volt. Egy ellenséges zászlóaljat megsemmisítettünk, egy törzstiszte, négy alantás tiszte, 850 főnyi legénységet elfogtunk és két gépfegyvert számányoltunk. A hadizsákmány közt van az ellenségnek egy repülőgépe is, amelyet lelőttünk. Az arcvonal többi részén különös esemény nem történt. *Höfer.*

A francia harctérről.

Berlin, január 4. A német nagy vezérkar hivatalos jelentése: Nyugati hadszíntér: Westend előtt tegnap délből torpedónaszádoktól kísért néhány ellenséges hajó jelent meg, amelyek azonban nem tüseltek. Az egész nyugati arcvonalon tüzérségi harcok voltak. Ellenséges gyalogsági támadás csak St. Memehould-tól északnyugatra történt, Est t francziák súlyos vesztesége mellett visszavertük.

Az oroszok a szerbeknek

Bukaresti jelentés szerint az oroszok napról-napra rengeteg municiót, élelmiszert, löszert és katonát szállítanak Szerbiába.

Oroszország hazaengedi a fogoly orvosokat.

Petervári jelentés szerint Oroszország december 14-én szabadon bocsátotta a hadifogságban levő összes magyar és osztrák orvosokat, akik a napokban már haza is érkeznek.

Ujabb nagy sikerek Lengyelországban.

Hivatalos: Kelet-Poroszországban és Lengyelország északi részében nincs változás. Lengyelországban a Visztulától nyugatra csapatainknak több napi kemény küzdelem után sikerült az orosz főhadállásnak különösen jól meg erősített támaszpontját, Borzymovot elfoglalni. Eközben ezer oroszot foglyul ejtettünk és 6 géppuskát zsákmányoltunk. Három támadásban kísérelték meg az oroszok Borzymov visszafoglalását. Támadásaikat visszavertük, miközben súlyos veszteségeket szenvedtek. Ravkától keletre is támadásunk lassan előbbrehaladt. Az orosz jelentésekben többször említett Inovlodz körüli sikerek tisztára koholtak. Ezen a környéken az oroszok összes támadásait súlyos veszteségeik mellett visszavertük és tegnap a támadások meg sem ismétlődtek. Egyebekben a Pilicától keletre a helyzet változatlan.

A francziák Elzászban.

Párisi jelentések szerint Joffre generális tekintettel arra, hogy saját hazájából nem tudja a németeket kiűzni, német földön akar sikereket aratni. A francia hadvezetőség hatalmas csapatot speciális kiképzetésben részesített s ezeket Elzászba fogja tolni.

Albánia megszállása.

Rómából táviratoznak: Gardagna olasz csatahajó tegnap befutott a durazzói öbölbe Durazzo környékén a fölkelők a város megszállására készülnek. Esszad csapatai a fölkelőkkel harcban állnak. A harc folyik.

Győznek a törökök

Konstantinápolyból jelentik: A török csapatok bevették Ardogant. Az oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek. Lei-Andunálnál 4000 oroszot megvertünk, hat ágyut és rengeteg municiót zsákmányoltunk. Hadseregünk a Kaukázusban Sarikarisig előnyomult. Két katonavonatot elfogtunk. Taskendnél egy orosz zászlóaljat megvertünk. Az ellenség 200 halottat és 400 foglyott veszített.

Eleven éléskamra a táborban.

lebbvit polgári nem peres ügyek, régi perek, és ügyek előadója, vádtanácsi előadó.

Kapcsolatban a kir. tszéki bíró, a II. polgári és II. polgári felelősségi tanács főtitkárjai tanács tagja, a vádtanács tagja, nem megtagadható származó vagyoni jogi perek, felelősségi polgári peres ügyek, régi eljárás szerint elintézendő felelősségi polgári peres ügyek, lebbvit polgári nem peres ügyek, régi perek és ügyek előadója.

Onálló működési körrel felruházott kir. tszéki jegyzők:

Mehnerth Árpád Bűntető ügyekben a jegyzőszállás működési körébe utalt ügyek elintézésé.

Dr. Gáspár Aladár csődbiztos, meghagyásos váltó-ügyek, végrehajtási-ügyek és minden egyéb az önálló jegyző hatáskörébe utalt polgári ügyek előadója.

Dr. Almásy Gyula, meghagyásos váltó-ügyek, végrehajtási ügyek és minden egyéb az önálló jegyző hatáskörébe utalt polgári ügyek előadója.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

Pozsonyi zenekar.

Bertók Vili

az ifjúság királya és közkedveltzenekara

Magócs János

hirneves tárogató mester közreműködésével minden este **8 ÓRÁTÓL** reggel **5 ÓRÁIG** nagy hangversenyt tart, az

Arany Szarvas

kávéházban.

Legjobb italok. Rendes árak. Pontos kiszolgálás. Külön terem.

Kiváló tisztelettel

Feldmann József
tulajdonos.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmak, gamaschnik, hócipők

••• Továbbá mindennemű •••

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházásban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
••• a VÁROS PALOTÁJÁBAN. •••

A leggazdagabb nagykanizsai emberek.

A városi adóhivatal most állította össze a legtöbb adót fizetők névsorát, akik e révén virilist jogu tagjai a város képviselőtestületének. A virilisták névsorában a múlt évi listákkal szemben jelentősebb változásokat tapasztalunk. Többen kiestek a legtöbb adót fizetők közül, sokan jelentősen előbbrejutottak; több a nagyobb vagyon pedig örökösödés folytán megszűnt. Az 1000 koronán felüli adót fizetők névsora a következő: (A csillaggal jelöltek adója diploma, vagy kamarai tagság révén duplán számít.)

Herceg Batthyány Strattmann Ödön Körmen 23339-33, Báró Guttman Aladár mérnök 9900-42, Dézlai Takarékpénztár r. t. 7781-64, Zerkovitz Lajos kereskedő 5023-06, Báró Guttman Vilmos nagyiparos 4950-21, Báró Guttman Ödön nagyiparos 4950-21, Báró Guttman László nagyiparos 4950-21, Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. 4742-14, I. éll Vasut 4319-95, Izraelita hitközség 3766-26, Stern Sándor gyáros 3715-23/ dr. Hócz Oskár ügyvéd 3330-02, dr. Kreiser József ügyvéd 3311-*, dr. Bentzik Ferenc ügyvéd 3202-*, dr. Granzl Adolf orvos Zalaegerszeg 2896-28, Rapoch Gyula ügyvéd 2538-40, Weiser József gyáros 2476-20, dr. Goda Lipót orvos 413-08, Bogner József vendéglős 2360-74, Unger Ulmann Elek vaskereskedő 2338-46, Tóth István gazdász 2318-18, Singer József kereskedő 2263-51, dr. Ország Lajos orvos 2261-52, dr. Fabián Zsigmond ügyvéd 2226-84, dr. Szabó Zsigmond orvos 2162-78, Blau Lajos gyáros 2139-11, Pollák József kereskedő 2132-23, öv. Seidman Samu háztulajdonos 2048-13, dr. H. J. Gyula ügyvéd 2001-72, Grünhüt Alfréd kereskedő 1977-96, Weisz Tivadar kereskedő 1960-04, Deák Péter főkapitány 1822-76, dr. Szigethy Károly orvos 1818-12, Armuth Nánán mozis 1792-13, Bettelheim György kereskedő 1749-60, Heltai József kereskedő 1685-68, Görög-keleti szerb hitközség 1664-45, Sommer Ignác magánzó 1606-94, Elek Ernő földbirtokos 1590-23, Elek Géza földbirtokos 156-63, Ebenspänger Leó kereskedő 1562-63, Babochay György háztulajdonos 1545-18, Schwartz Gusztáv kereskedő 1518-72, dr. Szekeres József igazgató főorvos 1451-36, dr. Tamás János ügyvéd 1434-20, Grünhüt Henrik kereskedő 1428-05, Strém Vilmos kereskedő 1399-64, Neumann Aladár gyógyszerész 1372-20, dr. Pihál Viktor közjegyző 1366-38, Bettelheim Rezső kereskedő 1358-01, Csillag Jenő görögördös 1288-44, öv. Dobroviz Dömötörné háztulajdonos 1263-04, Pongor Henrik gyárigazgató 1131-*, öv. Sommer Sándorné háztulajdonos 1217-26, Miltényi Sándor iparos 1.07-4, Bun Samu isk. igazgató 1191-*, Jozifovics Milvoj kereskedő 1187-31, Mihályi István iparos 1158-28, Pesti Magyar Keresk. Bank r. t. 1154-14, Reichenfeld Gyula kereskedő 1140-42, öv. Szukics Nándorné háztulajdonos 1128-40, Acél Pál ügyvéd 1124-18, Weisz Bódog kereskedő 1116-62, Reich Samu kereskedő 1104-56, öv. Hlatkó Jánosné háztulajdonos 1087-11, öv. Simon Zsigmondné háztulajdonos 1069-52, Löwenfeld Joachim bérlő 1041-09, Szajbely Gyula bérlő Budapest 1034-60, Ledovszky Ernő kereskedő 1022-82, Fatér Mihály építőmester 1006-14.

Rendes tagok, akiknek adója 900 és 1000 korona közt van:

Rotschild Samu ügyvéd*, Kő József korcsmáros, Kiss Erdő szállodás, Dr. Lőke Emil ügyvéd*, öv. Wagner Károlyné háztulajdonos, Melcer Jakab kereskedő, Dr. Rácz Kálmán orvos*, Lányi Pál magánhivatalnok Szévéber József magánzó*, Löwy Arnold kereskedő.

Rendes tagok, akik 800-900 korona adót fizetnek:

Löwi Adóll magánzó, öv. Keász Józsefné vendéglős, Falts Lajos ügyvéd*, Szettler Mór háztulajdonos, Goldmann Ignác korcsmáros, öv. Leitner Józsefné háztulajdonos, Böhm Jenő, Sartory Oskár kereskedő, Weisz Adóll háztulajdonos, Izraelita Nőegylet, dr. Rotschild Jakab ügyvéd*, Király Sörfőzde r. t., Leitner Ödön korcsmáros, Fleischner Miksa gyárigazgató, Schwartz Ottó kereskedő, Weltinger Ferenc vasutas, Erdőssy Bálint tanító*.

Rendes tagok, akik 700-800 korona adót fizetnek:

Szalóky Elek nyug. evang. lelkész*, Remete Géza ügyvéd*, öv. Eisinger Henrikné háztulajdonos, dr. Ritecz József ügyvéd*, Rotschild Samu kereskedő, dr. Ferenczy György ügyvéd*, dr. Domján Lajos ügyvéd*, Ferenczy György háztulajdonos.

Pótagok, akiknek adója 650 és 756 korona közt váltakozik:

Waligurszky Antal iskolaigazgató*, öv. Rosenfeld Alajosné háztulajdonos, Bölcseföldi János háztulajdonos, Polgári Egylet, dr. Havas Hugó ügyvéd*, öv. Vidé Lajosné Vendéglős, öv. Kuhár Ferencné háztulajdonos, Köhler Gyula kereskedő, dr. Merkly József gyógyszerész*, Gözöny Iván dr. táblabíró, Somogyi Zsigmondné korcsmáros, Guth Arnold kereskedő, dr. Sartory Zaimond járásbíró*, Nagykanizsai Kasinó, Gellért Henrik bankigazgató, Strém Károly kereskedő, Bazzó Sándor háztulajdonos, dr. Villányi Henrik tanár*.

Stóval a virilisták közül a Batthyány féle hitbizomány fizeti a legtöbb adót s a legkevesebbet, (651 kor. 20 fillért) i Villányi Henrik dr. kereskedelmi iskolai tanár. A virilisták jogának névjegyzékéből dr. Rotschild Samu, dr. Rotschild Jakabot és Remete Gézát törlék, mert ők választott tagjai a képviselőtestületnek.

Felolvasó szerkesztő: Tóth Zoltán
Felolvasó kiadó: Ficskel Lajos
Igazgató: Ficskel Ernő

URANIA mozgóképek palota
ROZGONYI-UTCA 4 szám.

Dán filmasszonyok! A kopenhágai Nordisk Films Co nagy újdonsága.

Else Frölich Dánia legszebb asszonyának fellepte a filmet.

1915. Január 4 és 5-én, hétfőn és kedden kerül színre

A szöke ördög Detektív színmű 3 felvonásban.

Főszereplő Else Frölich.

A norvég felföld

Látványos természeti

A polgármester frakkja

Humoros

Karácsony örömei Dráma

A kis kópé Vigjáték

Rendes helyárak, Keddre ünnep és vasárnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétfőnapokon pedig 6 és 9 órakor.

Szerdán és csütörtökön

A matrózfiu regénye

Nagy dráma 4 felvonásban

Elhalálozás miatt egy

4 szobából

álló lakás az összes mellékkeliségekkel azonnal kiadó a Sugar-ut 58 szám alatt Bővebb fölvilágosítás a kiadóhivatalban.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatruház

Nagykanizsa

Fő-ut

az Első Magyar Nőszövetség Társaság új palotájában

Telefon 323 szám.

Ruhakelmék
Bársonyok
Selymek

Női felöltők

Gyermekkabátok

Bluzok

Pongyolák
Kötények
Fehérműek

Szőnyegek

Függönyök

Ágy- és asztalterítők

Szőrmék

kelengyék

Vásznak és siffonok

legnagyobb választékban.

Női kabátok

minden árban.

Szent-Margit-szigeti üdítővíz

a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.

Mint asztali víz nagyon kellemes jó hatása, egészségpótló ital. — Forgalmába hozza a Budapest Szent-Margitszigeti üdítő- és gyógyvíz kezelősége Budapest, V., Nádor-u. 6. Főlerakat: Rechnitzer Mór cégnél Nagykanizsa.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindenemű okmányok, részvények, címkék, reklám fal hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

ÁZSÉKESÍTŐSÉG ÉS KÖZÖNYVÁLTAL:
NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
 FŐKÖZLÖNYVÁLTAL:
 Helyesíró: 2. sz. (Fővárosi-Állam-
 nyomdák), a köz. híradások, a
 állami és a kereskedelmi
 "ZALA" Híradókatól és nyomdák
 a köz. híradások, Sugár-ut 2.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és közlőosztály: 10
 Főközlönyváltal: 11
 Híradó: 12

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak
 helyben átvétel mellett

Egy hóra	1.00
Három hóra	2.50
Évi	10.00
Postai szállítással	
Egy hóra	1.50
Három hóra	4.00
Évi	15.00
Egyes számla ára 8.00	

Hirdetéseket és nyitóléveket
 hirdetésért meg kell
 a közlőosztályra

Nem kell félteni a kárpátokat.

A kitűnő értesítésgérről és alapos-
 ságáról nevezetes Pester Lloyd alapján
 elvetette a súlykot december 30-iki szá-
 mában. A nevezett lap az oroszok leg-
 újabb kárpáti előnyomulásával foglalkoz-
 ván, azt hangoztatta, hogy az oroszok
 az eddigi betöréseiket fölülmuló erővel
 jönnek a Kárpátokba és hogy a fő vi-
 déket legközelebb nehéz, nagy harcok
 veszedelmei lepik el. A Pester Lloyd
 eme eikéből a tájékoztatlan s minden
 rémhírnek beugró publikum azt követ-
 kezette, hogy Felsőmagyarországot ide-
 iglenszen át kell engednünk az oroszok-
 nak. Tagadhatatlan, hogy a Pester Lloyd
 intenciói nemesek voltak. A körvéle-
 ményt akarta előkészíteni egy szerinte
 bekövetkezendő eseményre és sorával
 meg akarta nyugtatni a lelkeket. Amde
 előkelő lapjárunk a lényegben tévedett.
 Olyan veszedelem felől igyekezett meg-
 nyugtatni bennünket, amely nincs is. —
 Igazán a legilletékesebb forrásból szer-
 zett értesülés szerint ugyanis megírhat-
 juk, hogy a Pester Lloyd értesítésgé-
 nek s az ehhez fűzött kommentárjának
 semmi tényleti alapja nincs. Felsőma-
 gyarország átengedéséről pláne most nem
 eshet szó, amikor az orosz harcra
 mindenfelé jól állunk. A magyar kor-
 mány és a magyar hadvezetőség egyb-
 ként is minden intézkedést megtett,
 hogy hazánkat Galícia felől neccak a
 hóborította Kárpátok, hanem erős, cél-
 tudatosan elhelyezett seregek véd-
 kát; védnek a Kárpátokban minden
 talpalatnyi földet s immár a harmadszor
 betörő ellenség se kerülhetett el nagy-
 súlyos vereségeket. Az északi határszé-
 leken vannak ugyan még ellenséges csa-
 patok, de a már megtett és a még fo-
 lyamatban levő intézkedések azt bizo-
 nyítják, hogy eket is ki akarjuk és ki
 fogjuk verni és eszünk ágában sincs,
 hogy mi önként engedjünk át nagyobb
 tért a mi ellenségünknek. — Főbb
 harcaink Galiciában folynak s az
 eddigi eredmények után ítélni kizárt
 dolog, hogy az oroszok a Kárpátokat
 akár a legközelebbi, akár a későbbi
 időkben nagyobb veszedelmek, az eddi-
 gienél hevesebb harcok színterévé avat-
 hathatnák. Elég dolga van az orosznak
 a galíciai és lengyelországi harcokban
 s eszébe sem jut, hogy a Kárpátok
 bevehetetlen láncolatai közé az eddigi-
 nél nagyobb erővel jöjjön. Egyzovály
 legmagasabb helyről jött fölhatalmazás
 alapján megnyugtathatjuk a közönséget,
 hogy bármily tervekkel és erővel lép-
 jen is föl az ellenség drága hazánk el-
 len, a magyar kormánynak és a magyar
 hadvezetőségnek minden intézkedésével
 szemben találja magát Magyarországot
 a magyar intéző körök se engedik dülő
 harcok színterévé tenni.

A kárpáti harcok 12700 hadifogoly Galiciában.

Budapest, január 4. Hivatalos jelentés. Makacs
 harcokban, amelyek Gorliczétől délre fekvő terü-
 leten legmostohább időjárás között folytak le, de-
 rék csapataink fontos magaslati vonal birtokba-
 vételével további események számára kedvező ala-
 pot biztosítottak. A Kárpátokban nincs változás.
 Felső-Ung völgyében csak kisebb harcok folynak.
 A karácsonyi harcokban az északi hadszíntéren
 harminchét tisztet és tizenkétezerharmincven-
 nyolc főnyi legénységet fogtunk el. — Közli a
 miniszterelnökség sajtóosztálya.

Az oroszok legújabb betörése.

Budapestről jelentik: Hírer stábornagy
 egyik legutóbbi kommunikációjában jelente, hogy
 a VIII. orosz hadsereg, amely körülbelül egy
 héttel ezelőtt a Kárpátokon át előnyomult had-
 erőnk ellen a támadást megkezdte, kiegészíté-
 sekkel és friss hadosztályokkal annyira megerő-
 sődött, hogy előszerínek látszó csapatainkat a
 szoros magaslatokra és a Gorlice körüli területre
 visszavonni, ami a helyzetet egyébként nem
 befolyásolja. Ez a Kárpátok ellen irányuló ak-
 cióra látszó mutató. — Az oroszoknak ezt az
 akcióját nyomon követte egy támadás, amely
 Lupkov, majd Mezölaborc irányában történt és
 amely két támadást visszautaltított. Szilves-
 ter éjszakáján is volt egy orosz támadás, amely
 Uszok irányában történt. Az orosz túlerő kö-
 vetkeztében csapatainkat a gerincmagaslatokról
 kisse visszavontuk. — Miután az operá-
 ciók még folyamatosan vannak, — arról
 az elhelyezkedésről részleteket nem közölhetünk,
 s csak arra utalhatunk, hogy lényegében egy
 ítélték meg a helyzetet, mint amilyen azelőtt
 két nap előtt volt. Meg kell állapítani, hogy
 az oroszoknak ez a kísérlete nem olyan, hogy
 aggodalomra okot is adna. Amint már eddig
 is történt a terepviszonyok következtében az
 orosz erő nem fejlődhetik ki a szűk völgyekben.
 A legújabb kárpáti harcok is az általános harc-
 téri helyzettel magyarázhatók. A limanovi győ-
 zelemre az oroszok balszárnyuk meghosszabbí-
 tásával feleltek és erőiket azért vonták össze
 itt, hogy az átkarolás veszedelmétől szabadul-
 janak. Általánosan helyzetünk jó, esetleges új
 harcok elé bizalommal nézhetünk.

A német hivatalos jelentés.

Berlin január 4. A nagy főhadiszál-
 lás jelenti: A nyugati hadszíntéren
 több-kevesbé súlyos tüzérségi harcoktól
 eltekintve, általában nyugalom uralko-
 dott, csak a Than mellett, Felső-Elszász-
 ban fejtett ki az ellenség élénk tevé-
 kenységét. Sonnheimtől nyugatra fekvő
 magaslat ellen intézett ellenállhatlan tá-
 zelés után sikerült az ellenségnek az
 esti órákban a magaslaton összelőtt lö-
 vérsárvainkat elfoglalni és folytatolag a
 részárszokról keményen védett s a napok-
 ban többször emlegetett Steinbach hely-
 séget és magaslatot elfoglalni. A magas-
 latot éjjeli heves szuronyharc után vissz-
 sa foglaltuk. Steinbach helyiségért még
 folyik a harc. Keleten a helyzet nem
 változott Lengyelországban Rawkától
 keletre támadásainkat folytatjuk. Közli
 a miniszterelnökség sajtóosztálya.

A harcképtelen foglyok kicserélése.

Rómából táviratozzák: A római
 pápa, amint már híre járt, a
 hadviselő államoknál közbejárt
 a harcképtelen foglyok kicseré-
 lésére. A szentatya interveciója
 eredményes volt. Gasparó bíboros
 öszentsége államtitkára ma kö-
 zölte a diplomatikák, hogy a
 hadviselő államok elfogadták a
 pápa ajánlatát. A hazájukba
 visszatérő foglyok számát körül-
 belül 125 000 főre lehet becañ ni.

Az orosz taktika

Budapestről táviratozzák: Az oro-
 szok tudvalevőleg az utóbbi időkben
 nagyobb erővel támadtak a Kárpátok
 ellen. Azonban most kitűnt, hogy az
 oroszoknak nincsenek céljaik a Kárpátok
 közt s csupán azért támadtak erre, hogy
 a Krakkó elleni offenzívájuk sikerét
 biztosítsák. Azonban ez a terv meg-
 hiúsultnak tekinthető.

Harmadfélmillió lopás.

Budapestről táviratozzák: A budape-
 sti környéki vasúti pályaudvarokon hosszú idő
 óta rengeteg áru tűnt el a teherkocsikból. A
 rendőrség hosszas nyomozás után most letar-
 toztatta a bűnösöket: hatvan embert. Ezek
 közt van vasúti hivatalnok, állítást, munkás,
 zsendőr stb. A lopás másfél évig tartott s a
 kár két és félmillió korona lehet.

Varsó alatt

Pétervári jelentések szerint a néme-
 tek a Sochacev-ravai vonalon megkísér-
 lik az orosz centrum áttörését. Az orosz
 hadvezetőség a Varsó elleni előnyomul-
 ás megakadályozásával Ruszj tábor-
 nokot bizta meg. Varsó alatt a német
 katonák állítólag ezren és ezren kiáltoz-
 ták át az orosz táborba: „Adjátok föl
 Varsót, meg van a béke!”

Az oroszok vesztesége.

Genföből táviratozzák: Hiteles
 párisi jelentések szerint az
 oroszok december 22-ig egymil-
 lió hatszázötvenezer embert
 vesztek halottakban, sebe-
 sültekben és foglyokban.

A humánus oroszok.

Budapestről jelentik: Csak most tűnt ki,
 hogy az oroszok a mi karácsonyesténken nem
 mindenütt viselkedtek egyformán. Mig ugyanis
 a galíciai orosz csapatok éppen a szent estén
 intéztek ellenünk heves támadást, addig a
 lengyelországi harcra általában nyugalom ura-
 kodott. Alkonyat táján az orosz ágyúk és fegy-
 verék elnémultak s csak másnap folytatták
 gyilkos munkájukat, így a német csapatok na-
 gyobb része háborítatlanul énekelhette az ő-
 régi karácsonyi énekeket.

— **Közönménylivánítás karácsonyi
 ajándékokért.** Nagykanizsa város nem-
 eslekk közönsége a karácsony szent ünnepe
 alkalmából különböző ajándékokat küldött ka-
 tonáinknak, hogy legalább némileg pótolja a
 megszokott szent esték melegt, bensőségét
 azoknak, kiket a kötelesség csak a társaságtól,
 — fegyver alá szőlített. E nehéz idők kétsze-
 resen próbára tették a közönség áldozatkész-
 ségét, mely azonban nem fogott ki a szokás-
 szemből, kik írádságotól nem ismerte, élel-
 ket mindnyájánként kockára téve, — önfelá-
 dozóan védik hazájukat a nagyszámú ellenség
 ellen így Sypniewski György ezredes ur és
 neje karácsonya díszítványokat, 1000 drb.
 cigarettát és 25 koronát, Kövesdi Boér Gusztá-
 váné ezredesné 10 koronát, Bugsch Aladárné
 öngagné 20 koronát, 2 hóspájt és 4 pár
 érmelgőt, Hazslinszki Krull Emilné 10 kor-
 onát, Sommer Ignác és neje 12 palack szamo-
 rodnit, Dr. Gyárfás Leó és neje érmelgőt és
 1000 drb. cigarettát, Dr. Serdes Mario és neje
 200 drb. szivart, Berkes József 30 koronát, a
 Hadsegélyező Hivatal 500 koronát és végül a
 honvéd pótszínélőj tisztikra szintén 500 ko-
 ronát adományozott. Kedves kötelességet tel-
 jeztünk, midőn az összes katonák nevében
 hálás köszönetet mondunk a nemeselekk ad-
 donoknak szives adományaikért, jóleső tettek-
 lésükért, mely bizonyára lelkesítőleg hat
 emberlellet munkát végző derék harcosainkra.
 A 20. honvéd pótészlelő parancsnokája.

Romania készülődése

Szofióból táviratozzák, hogy a ro-
 máni kormány utasította az összes kül-
 földön élő hadkötele román alattvaló-
 kat, hogy egy hónapon belül térjenek
 vissza hazájukba. Egy ismert orosz po-
 litikus szerint sejtteni se lehet, hogy Ro-
 mániá melyik hadviselő fél javára fog
 beavatkozni.

HIREK

Kis szonáta.

Hó... hó... száll a hó...
Alom-madárka, lágyan daloló...

(Ó, száll-e most, a harci haj felett,
S tázas gránátok, sugó sráncok
Hallás, szárnyú robajára
Hoz-e nyugalmat muzsikája?)

Hó... hó... száll a hó...
Angyalok szöke pelyhes takaró...

(Barát-e most a messzi síkokon,
Hol küzd a kedves öltözék és rokon?
Vagy végsővért épp rója írja
A sorsuk véres alkonyát?)

Hó... hó... száll a hó...
Nyugalmat, álmos élet-áltató...

(Tájj-e benne irt a szenvedő,
Vagy ez lassú már a hűtő szomszéd?
Suttog-e, hogy tente-tente...
Légy boldog, álmodó lelemény...?)

Hó... hó... hull a hó...
Ó, halni jó? Vagy sírni jó...?

Goldmark Károly temetése.

Goldmark Károlyt, Zala vármegye világhírű színtestjét, hétéves délelőtti helyen érők nyugóra Bécében, a művészvilág impozáns részvéte közepett. Goldmark akkor is magyarnak vallotta magát, mikor a hírnév szárnyaira kapta. A kőszhelyi zsidó rabbi fia volt s a Balaton partján látta meg a napvilágot. Ifjúságának hatékony évet is Kisfaludi Sándor szűkebb hátszobájában töltötte. A Balaton-vídek derűs hangulatát meg is örökölte a *Falusi lakodalom* című művében. A 85 éves mester negyven esztendőig élt az osztrák fővárosban, de sohasem mondott le arról a tervről, hogy visszaterjen hazájába. A sors mindig keresztülhuzta számításait. Az aggyastyán az utolsó napokban is rendkívül érdeklődéssel kísérte a világháború eseményeit, anélkül meg volt a legbiztosabb ítélőképességre valló véleménye. A harctéri híreket térképpel kezében olvasta s nagy gondjával ellenőrizte a hadállásokat. A karácsonyi ünnepek alatt betegedett meg. A nagy magyar zeneszerző halála a művészvilágban óriási rést hagyott le.

Hoffmann Henrik — tüzérhadnagy. Hoffmann Henrik nagykanizsai fakeskedő, a városi képviselőtestületnek egyik legagilább tagja s mozgósításkor mint tüzermester vonult be a Nagyszabandában állomásozó 12 ik számú nehéz tábori tartsószályhoz. Amint most értesülünk, a király Hoffmannot rendkívül kitüntetében részesítette. A népfőkező tüzermester december elsejével tüzérhadnaggyá lépett elő s most tisztis rangban szolgálja a hazát. Amíg a katonaságnál legfelsőbb helyen is méltányolták Hoffmann Henrik kiváló képességeit, addig polgártársai megelégedtek a város érdekében kifejtett értékes működéséről és kibuktatták a képviselőtestületből.

Még egy szó a képviselőválasztásokhoz. A legutóbbi városi képviselőválasztások eredményéhez pró és kontra még sok megjegyzést lehetne fűzni. Azonban befejezett dolgokkal szemben meddő minden vita. Amde tanulságot szűri le az eredményekből nem csak hogy nem fölösleges, de szükséges is. Ima egy ilyen tanulság: Amint a listát átellenőrzik, azt tapasztaljuk, hogy a tekintélyesebb tiszteltek, intézmények vezető férfiai hiányoznak a képviselőtestületből. Vannak sokan, akiket állásuk, tudásuk, képességük, társadalmi szereplésük egyenesen predestinál arra, hogy a képviselőtestületben szerepeljenek, de a polgártársak bizalma még egyszer sem tisztelte meg őket mandátummal. Különösen föltűnő, hogy a bíróság tagjai sincsenek képviselve a képviselőtestületben. A város érdekében egyenesen károsnak tartjuk ezt, mert a képviselőtestületben bizony sürű fordulnak elő olyan ügyek, amelyek helyes elbírálásához hosszú bírói pálya szaktudása, tapasztalatai szükségesek. Ezt a hibát három esztendőig nem küszöbölhetjük ki. Éppen ezért szükségesnek tartjuk előbbben felsorolni, hogy kiknek a képviselőtestületi tagsága volna előnyösebb a városra s csupán megalomán jegyzetük föl szí a pár sort.

A mi hőseink. A 20-ik honvédszázados hadalati és sebészi. Meghalt: Takács József 8. sz., Takács József szakaszvezető Perták, Tombor Géza tizedes 8. sz., Tóth József 2. sz. Bucsu, Táska Ferenc 3. sz. Kútszárd, Varga Béla tizedes 10. sz., Varga Ferenc 5. sz. Nagykanizsa. — Megsebesült: Tahin József tizedes, Takács Balázs 2. sz., Takács György 11. sz. Magyarpótlán, Takács Gyula tizedes, Takács János 12. sz. Bakonyap, Takács József, Takács Lajos Kiszethely, Takács Sándor 6. sz., Takács Stiller Alapítvány, Takács Pál 9. sz., Takács Péter 4. sz., Talóri János 6. sz., Tamás Ferenc tizedes 12. sz. Pápa, Tamás János tizedes 12. sz. Nosszop, Taro János, Talabér János 7. sz., Terencz Ferenc 3. sz. Söjtör, Teresztyák Mihály 7. sz., Tigell István tizedes 7. sz. Bányhegy, Tihardt Antal 5. sz., Tomaj Bálint 5. sz. Muracsány, Tomassics József 3. sz. Csáktornya, Tomassics József tizedes, Tompa György 6. sz. Karátföld, Tömpe Gyula 10. sz. Petőhenye, Tompos Ferenc tizedes 6. sz. Herény, Tomcsa László tizedes 7. sz. Kőszvényes, Torlek József tizedes 4. sz. Baktöltés, Toplek Károly tizedes 6. sz., Topler István 7. sz. Letenya, Tömör Márton szakaszvezető 7. sz. Cserföld, Tornay József 11. sz., Török János 12. század Zalaboldogfa, Török József 8. század Zalaboldogfa, Török Sándor 7. század Csabrendek, Törösi Lajos 4. század Budapest, Tóth Dessz 11. század Zalkoppány, Tóth Ferenc tizedes 3. század, Tóth P. Ferenc tizedes 7. sz. Tóth Ferenc Póls, Tóth Gyula tizedes Lenti, Tóth István tizedes, Tóth István tizedes 9. sz. Öltárcs, Tóth Antal 8. sz. Sümeg, Tóth István 11. sz. Muraszlka, Tóth János 10. sz. Tóth János 10. sz. Pakod, Tóth József szakaszvezető, Tóth József 7. sz. Pápa, Tóth József 12. sz. Bazsny, Tóth Károly 8. sz. Tóth Károly 10. sz. Veszprém, Tóth Károly 16. sz. Pakod, Tóth Lajos szakaszvezető 5. sz. Zalaegerszeg, Tóth Lajos 4. sz. Kispeszt, Tóth Vendel 7. sz. Alsópáhok, Trutnyak József 2. sz. Triesz József. Trombitás Miklós 10. sz. Nosszop, Trombitás Tamás tizedes 11. sz. Nosszop, Tuboly Ferenc Szentlászló, Türek István tizedes 7. sz. Ujlaki György, Vagdai József 6. sz. Hosszupereszteg, Vagner Imre 7. sz. Vagner István 3. sz. Réczeke, Vajda Gábor 10. sz. Külsővár, Vajda Károly tizedes 12. sz. Mezölak, Vajda Lajos, Valdmann János 12. sz. Nagyvel, Valkóczy Sándor, Varga Boldizsár 7. sz., Varga Ferenc 7. sz. Hosszulalu, Varga Gáspár, Varga Gyula 9. sz. Pakod, Varga Gyula 4. sz. Keszthely, Varga István tizedes 7. sz.

A rendőrség figyelmébe. (Panaszos levél.) Amint tudjuk, Nagykanizsa városának tekintélyes segélyalap áll rendelkezésére s a hatóság határozatával segélyezésben részesít minden arra szoruló. Mégis azt kell tapasztalnunk, hogy a városnak éppen legfontosabb utóvonalait valóssággal elzárják a kéregetők. A Kazinczy-utcában például valóssággal hemzsegek a koldusok s a szűk gyalogjárót elzárva, molesztálják a járókelőket. Ez éppenséggel nem szolgál a városi igazságra s legfőbb ideje volna, ha a rendőrség valamilyen képen segítené a túrheletlen állapotot. Egy olvasó.

A város utcái. Amióta az esős idők beköszöntöttek, olyan sártengerbe borultak a kanizsai utcák, hogy legtöbb helyen a közlekedés már csak életveszedelemmel történhet. És nemcsak a külső városrészekben van ez így, hanem a belvárosban is és nem csak a kocsiutra borul a vendégmarasztaló sár, hanem a gyalogutakra is. Amint tudjuk, a városi szabályrendeletet szigorú büntetéssel rónak azokra, akik a gyalogjárók tisztítását elmulasztják s a rendőrség napról napra sok háztulajdonost bírságot meg c. címen. A hányag háztulajdonosok nagy része még sem okul a mások példáján. A rendőrség mátlól kezdve szigorúan fogja ellenőrizni a mulasztásokat. Az összes utcákban megvizsgálják asponkint a házak elejét s ahol nincs rend, ott jön a felemelt bírság. És ez jól is van így. A háború sok mindentől elterelte a figyelmünket, nem építünk, nem dolgozunk olyan intenzíven, mint a béke napjaiban s ez érthető és sok tekintetben indokolt is. De a gyalogjárók tisztításának elhanyagolását még a háború sem teszi indokolttá.

A Nagykanizsai takarékpénztár által alapított össegélyző szövetkezetnél a 5-dikára eső (szűzda délelőti) befizetések, az ünnep miatt 8-dikán (pénteken) tartatnak meg.

Második felév a pozsonyi egyetemem a pozsonyi m. kir. Erzsébet-tudományegyetem jog-államtudományi karán a folyó tanév második felére a beiratások január 7-én kezdődnek és bezárólag január 18-ig tartanak. Akik ezen a rendez határidőn belül a beiratásban akadályozva vannak, az egyetem rektorához intézett folyamadvánnyal február 18-ig utólagos beiratásra nyerhetnek engedélyt. A hadba vonultaknak ugyancsak a szabályszerű határidőben kell beiratkozniuk; a személyes jelentkezés elől azonban fel vannak mentve s helyettük a beiratáshoz szükséges okmányokat és a fizetendő díjakat szűlék, gyanjuk vagy megbízottjuk is beszorgálthatják. A félévi tandíj heti rendez 20 óra után 60 korona; ezen a heti óraszám fölül minden további óra után 3 korona. Minthogy az egyetemi hivatalok az első felév folyamán már szerveztettek és felszereltettek, a beiratások akadálytalanul fogják végbemeni és az új egyetem jogi kara az előjelek után ítelve, igen né esnek ígérkezik.

Lemberg közbiztonsága. Bécében jelentik: A Wiedenske Novine Bécsben írt megjelölés, csak nyelvű lapnak ma is tudósítja van Lembergben, aki rejtett utakon küldi el érdekes cikkeket lapjának. A lap legutóbbi számban a következők jelentek meg Lemberg mai életéről:

A város közbiztonsága nagyon gyengében áll. — Bár a lopásért és fosztogatásért halálbüntetés járna a korákoknak, mégis fosztogatnak, mert nem büntetik meg őket. A rendőrség egy Tauer nevű ember, akit Lembergben ismernek. Tauer ugyanis a lemergi rendőrség jó tisztviselője volt, azonban 1914. év elején, rengeteg adóssága miatt Oroszországba szökött. Most ő ajánlotta fel szolgálatait az orosz kormánynak és kinevezték Lemberg rendőrfőnökévé. Működését azzal kezdte, hogy a még a városban tartózkodó bűntelősöket elfogatta és behatárolította. A jelenlegi rendőrségi tisztviselők legnagyobb része olyanokból áll, akiknek kérések miatt már bajuk volt az osztrák hatóságokkal és Oroszországba szöktek. A rendőrhatalóságok hihoetlenül zsarolják a lakosságot. Lemberg összes kávéházait este tíz órakor be kell zárni. A kávéházakban alkoholt az új orosz tilalmi rendelet alapján nem szabad kimérni. A múlt héten három kávéház tulajdonost, — persze zsidókat, mert a többit nem bántják — három-három haví fogházra és fejenként 4000 rubel pénzbüntetésre ítélték. A lemergi városi színház zenekara most egy kis kávéházban játszik. Azonban osztrák, magyar és lengyel dalokat és szerzeményeket nem szabad játszaniok.

Az Uránia moszkói palota remek Nordisk drámáját, mely még csak ma lesz látható, tegnap mutatta be zsufolt ház előtt Else Frölich, ez a temperamentumú és szöke szépség művésziösen oldotta meg nehéz szerepét s méltán megérdemli, hogy a dán kinematográfia csillagának nevezessék. Holnap mutatja be az Uránia a „Házatlan” című remek film testvér képét a „Madróffiu rognányát”, mely telve van subtilis és poetikus jelenetekkel.

Edvenzett. A bazártól Sugár ut elejéig levő uton elvesszett egy arany karkötő óra. A megtaláló sziveskedjék kelő jutalom ellenében kiadóhivatalunkban átadni.

A Nyugat legújabb számával nyolcadik évfolyamának indult. A nagy események, melyek közepett nincs joga külön figyelmet kérnie a maga számára, nemcsak hogy meg nem ígálták, de új regény közzétételét is elhárították figyelmünk felé. Fontoskodás ylna most felsorolni, mit tett s mit tette szükségessé s hivalkodás volna kifejeznie, miért érez ma még több rendetlenséget, mint csöndesebb időkben. Csak annyit, hogy csöndben vagy harci zajban egyformán nemzeti érdeken tartja s ilyen gyanút veti és m veli az irodalmi értéket, s hogy írói, kinek ma már nem kell beremélni közzétételéért, az élet nagy próbáitól csak megadva lelkületlen tovább építik az irodalmi hájját. Közzétételükkel szemmi egyáltalán sem kének, minthogy idájában közzétételük az előzetes díjat, melynek fejében érte kapnak s melyetől későbbben tartva s ezennél nagyobb alapítást megkapnak megírta az értéket, amit képvisel.

Az új perrendtartás.

A magyar igazságszolgáltatásnak fontos napja volt az idén január elseje. Ekkor lépett életbe az új polgári perrendtartás, amely gyökeresen megváltoztatta az igazságszolgáltatás eddigi képét. Nagy várakozás előzte meg az új törvényt, amely lényegesen újítja meg az igazságszolgáltatás főbb kérdéseit: a gyorsaságot, közvetlenséget, sőt sok tekintetben az olcsóságot is. A törvényt alapvonaláiban itt ismertetjük.

A lényeges változás a törvényesítési eljárásban lesz, ahol az eddigi írásbeli eljárás helyett a közvetlen, szóbeli tárgyalás lép életbe, amelyen az ügyvédek kivül jelen lehetnek a felek is és személyesen is befolyást gyakorolhatnak ügyük vitéltebe.

Nagy jelentőségű újítás az is, hogy ezáltal a járásbírói eljárás tartoznak mindazok a perek, a váltóperek is, amelyeknek tárgya 2500 koronán alul marad míg eddig csak az 1000 koronás perekre volt a járásbírói eljárás hatásköre.

A nagyközönséget érdekelheti az az újítás is, hogy ezután minden, bármily nagy értékű kérdés eldöntésére ki lehet kötni a járásbírói hatáskörét okirattal és hogy a haszonbérleti viszonyból eredő perek általában a járásbírói hatáskörébe tartoznak.

Igen érdekes és szociális jelentőségű az a törvényhely, amely a részlelgyűletekre részletfizetésre (törtéti vétel) nem enged meg, hogy az eladó cég saját helyi bíróságánál perelhesse vevőjét, hanem csak bírósága előléte perel. Ezzel párhuzamosan lemezt a bevezető és kisparos érdeklődés kimondja szabályul, hogy ezeknek számla követelését a vevő akkori lakóhelyén perelhetők, amikor a szerződést kötötte, sőt bizonyos esetekben t. ha a megrendelés és átvétel okirattal igazolható, eladó saját bírósága előléte is idészheti a vevőt.

A kis vagyoni jogheres község érdekeit szolgálja az a törvényes intézkedés, amely szerint a jövőben nemcsak a teljesen vagyontalanok perelhetnek szegény jogú, vagyis bélyegmentesen, hanem azok a felek is, akik a per költségeit előre láthatóan nem bírnák elviselni családjuk érzékeny megrövidítése nélkül. Ebben a tekintetben igen szép feladat vár a helyhatóságokra az által, hogy azokra van bízva annak elbírálása: vajon fennmarog-e a peres fél részéről a kisváltóttól s méltó-e a szegényjogon perelés elnyerésére?

Az új perrendtartás csak egy fokozat felebezt ismer. A másodbíróság ítélete ellen csak felülvizálatnak van helye, csak is csak akkor, ha a per tárgya 500 koronánál nagyobb.

A felelbeszélő fórumok: a járásbírói bíróság a törvényesítési eljárásban: a törvényesítési eljárás a kir. táblához onnan — ha ugyan van helye felülvizálatnak — a kir. Kurához kerül.

Minthogy az új eljárás a törvényesítési eljárás állandó tanácsok létesítését teszi szükségessé, ezek élére egy új állást teremt: a törvényesítési tanácselnöki állást, táblai bírói ranggal és jelleggel.

Mélyreható és az ügyvédek sulyosan érintő intézkedése a törvénynek, hogy az ügyvédjelöltek nem jogosultak a társas bíróságok előtti tárgyalásra. Előttel tellett az új helyzet, hogy az ügyvédek személyesen kell tárgyalni a törvényesítési, tábla és Kuria előtt, vagy ügyvédi vizsgával rendelkező ügyvédképzőintézeteknél alkalmazni, ha sok a dolga, avagy tárgyalni kell egy kartársával, amint ez a szakelővárosban már szokásban volt eddig is.

Felolós szerkesztő: Tóth László
Felolós kiadó: Fischer Lajos
Igazgató: Fischer Lajos

— Fontosdohozok gyermekok részére nagy választékban kaphatók Fischer Fülöp Fü könyv és papírkészletében Nagykanizsa.

Szilveszterest a harcvonalon.

Könyvelő

vagy könyvelő, ki a magyar, német és horvát nyelvet bírja,

felvétetik.

Ajánlatok küldendők: Reich Samu pálinka nagyfőzde, Nagykanizsa.

Szépén bútorozott utcái szoba

villanyvilágítással, bejárat lépcsőházból l. emeleten, a város belterületén csak katonatisztek azonnal kiadó. — Cím: a kiadóhivatalban

Egy csilláros ebédlőlámpa

olcsó árért eladó. Megtekinthető Csengeri-utca 27/a.

Egy pénztáros kisasszony egy könyvelő

állandó al kalmazásra, naponta egy órai munkára f év február hó 1-ére felvétetik. Ugyiszinte egy fiatal RÓFÓS-SEGÉD február hó 15-ére. Szántó és steiner cégnél NAGYKANIZSÁN.

URANIA

ROZGONYI UTCA. 4 szám

Dán filmzenésziót A kopenhágai Nordisk Films Co nagy ajándéka

Else Frölich Dánia legszebb asszonyának fellépte a filmen.

Ma, január 5-én, kedden kerül színre

A szöke ördög

Főszereplő Else Frölich.

A norvég felföld

Látványos természeti

A polgármester frakkja

Humoros

Karácsony örömei

Dráma

A kis kópé

Vígjáték

Rendek helyéért: Két óra ünnep és vacsora napokon 3, 5, 7 és 9 órákor. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órákor.

Szerdán és csütörtökön

A matrózfiu regénye

Nagy dráma 4 felvonásban

Reklam-naptár lombok

kaphatók

Zala nyomda r. t-nál

Nagykanizsán.

Még csak csekély készlet.

Gilbert, Mozi Királynő operettje

3 felv. megjelent zeneszáma:

- Teljes magyar szöveggel 2 fűzet. K 6—
- Potpourri K 2 40
- Ach Amalia táncoktós a Mozi Királynőből K 2 10
- Man lacht, man lebt man liebt K 2 80
- Walzer a Mozi Királynőből K 2 80
- In der Nacht, táncszület a Mozi Királynőből K 2 10
- Liebliche Kleine Dingerchen K 2 10
- Marsch a Mozi Királynőből K 2 10
- Juplala táncoktós a Mozi Királynőből K 2 10

FISCHEL FÜLÖP FIÁ

könyv- és papírkereskedésben

NAGYKANIZSÁN

Pozsonyi zenekar.

Bertók Vili

az ifjuság királya és körkedveltzenekara

Magócs János

hirneves tárogató master közreműködésével minden este 8 ÓRÁTÓL reggel 3 ÓRÁIG nagy hangversenyt tart, az

Arany Szarvas

kávéházban.

Legjobb italok. Rendes árak. Pontos kiszolgálás. Külön terem.

Kiváló tunclettelt

Feldmann József

tulajdonos.

A ZALA TÁRCÁJA

Sülyed a hajó.

A Temps legutóbbi számában Francois de Curel, az ismert nevű francia író érdekesen és művésziességgel írja le a tengeri utközet legalmaként, amelynek mint tartalékos tengerész-tiszt résztvevője volt.

November 6. délután egy órákat. A parancsnokot ijedten siet le a Cernot parancsnokához:

— Monsieur, a toronyban levő matróz távcsővése keresztül egy idegen hadihajót lát. Lobogója után látva, német hajó lehet. Capitaine, mit tegyünk?

A parancsnok feltűnő nyugodtan emelkedik fel a pamlagra, amelyen nyugágyot olvasott, nyavargóként leveri a hamut. Szemei csodálatos türelemmel néznek s csupán ajkai remegnek idegességgel:

— Mindenesetre, rendelkezék kedves hadnagy, hogy az ágyuk megtöltessenek. A legénységet hívja foggyerbe... Rendben vannak a mentőcsónakok? A láncok elég erősek? Nos, menjünk.

És kimegynek mindhárman a földszere. A parancsnok magához int. Felépünk a parancsnoki hidra s a pánclablakon keresztül figyelmesen nézzük a messziről jövő hullámokat. Valóban. A messziségekben egy hadihajó finom füstje látszik, nem több, mint egy cigarettafüst egy bronzvetű klubteremben. A füst belefonódik a novemberi napfénybe — s a haragos víz zöldje éles ellentétként morajlik a tévóban.

A fedélzetes örült futkorás és lészámad. A mechanikusok, két, olajpecsétes kabátokkal robbannak a vas pincébe — az igenleak, aki halálos biztonságban lészározza a torpedót, fesszen szalutál egy kapitánynak, aki ideges

mosolyalóly bíztat mindenkit — s az égen száz és száz sárly huz át gyermekiréshez hasonló sivalkódást hallatva.

Az egész hajón átdübörög a várakozás és a sejtés nehéz izgatottsága. És mindent átbágyaszt a novemberi napsugár — vérvörös csíkok szaladnak át a víz ismeretlen utjain

Az ellenséges hadihajó már tisztán látatja oldalbordáját — három, óriási cigarettaszerviz kéménye mered ki a vízből s fehér, porcellánvető csipő, miként ringó asszonyderekak, hímáloznak a tengeren.

Az ellenőrző tiszt feljön a parancsnoki hidra s átnyújt egy mértani táblát a parancsnoknak. Ezen tudós komolyzággal számította ki a hajó méretnöke, hogy az ellenséges hajó, a tükrök-mutatása szerint, körülbelül tíz mért földnyire van tőlük. Így pár perc múlva sikerrel szálaltathatjuk meg 23 és fél centiméteres ágyunkat.

— És az orvosok? Lenn vannak már a kösteremben? Készen vannak az összes óvóintézkedések?

— Minden, Capitaine, jelenti a bretagne-i heveségű ifju ellenőrző tiszt.

— Ugy hát kezdjük meg. Vive la France!

Kiallítja szenvedélyesen az ősa parancsnok s az ellenőrző tiszt legott megszólaltatja a gondot. Türelmes csönd után száz és száz torókból hullszik az őzjörgéses zaj: „Vive la France.” S néhány másodperc múlva már megdörögöl hat vad ágyu. A zenekar rázendít a Merselleis-ra, egy pap magasan emeli a feszületet. A fedélzetén már senki sincs s mintha a víz alól sirna fel a bánat. Oly ritkán hallott szenzáció ez: a bit ölekezése az ágyudörgéssel, idegeink katognak, mint beteg órák peremérei. A szívünk majd kiszakad a mellünkben — az ily perceket még akkor sem felejtí az ember, ha utolsókat sóhajt a levegőbe.

Megdörögölten várjuk a választ. Onnan hullámok szelén, túlról bizonyára felelnek nekünk.

Lehet, hogy ott is imádkoztak már s elcsengett a fedélzet alatt a „Wacht am Rhein” — szelid normandiai családapák lelkük fehér galambjait üzenettel küldték háza: hírdessétek, hogy mi most harcolunk s meghalunk.

S a sárlyok átsírnak a tengeren — a tengeri csaták fehér hullói ők, nem hisba mondják a kelták, hogy a sárlyok meglehédett bánatot jelentenek. Izgalmas percek. Négy-öt-tíz-husz. — Mi az? Talán elaludtak odaát? Vagy nem akarnak felelni? Nem lesz véres a nymphák nedűje — nem kezdődik meg a rég várt, a mégis oly borzalommal elgondolt tengeri csata? Már emlékkünkbe idézzük Trafalgart és s szines olajnyomatú képek csatáit — s a parancsnok a kémlelőlyukon Stanley-bínelkljával figyel a füstfelhőket.

A kripta csöndet megszakítja a messziről jövő morgás. Mintha poklok szelidokjei harognának csattogó lovak között vad üvöltéseket. Rettentetes zugással bög fel a távoli ágyuzó — s mire feleszmélcénk, máris zugva, kavarogva tájékkik a víz a hajónk körül.

A parancsnok remegve sugja:

— Les chiens... Ezek ugyan jól belőtték magukat. Tudja maitre, hogy épp mi-melletünk csapott le a gránát?

A parancsnok felszengeti a mérnököket a a vezérkari tisztet:

— Uraim, ne feledjék, hogy mivel tartozunk Franciaország becsületének.

S máris bolondul ugatva üvöltönek az ágyuk. Most már azt se tudjuk, hány bög. Mint egy éhes családban visítanak fel az égbe az ágyutörök, husz-huszonöt gránát röpönn ki az acélfészekből, mint éhes, ragadozó madár.

Most már onnan túlról is szüntelenül jönnek a haragos feleletek s a tenger nagyokat csuppan, mint egy egy halálra vágyó óriási csók. Egyszerre megrázkódik a hajó, a parancsnoki toronyba sápadt arccal szalad fel egy

tisztcsöke. Csupas arcát megférfiasította az ijedelem:

— Capitaine, egy német gránát beleszaladt az első vaspincébe. Nagyon sok vér! Szaladunk le a pincébe.

Igen, nagyon sok vér. Hossza, hossza bet szakított a páncláztanban egy német gránát — s a vér elönti a matrózok lélmestelen testét. A kazán líbög s éresíti magából a gőzt — talán négyen már nem is szuszognak.

— Négy halott! Doktorok! Doktorok! S jönnek. S vatta s kárbolszag. Bugnak az ágyuk, dörög, zeng s bronz.

A szivattyuknak működni kell. S miként szorgalmas tüdők, szívják a vizet a szivattyúk. Nekünk menekülnünk kell. S a távokból — jelzik — öt idegen hajó siet a víz horizontjára. Minket el akarnak fogni — s porrá lönek.

Ki lett adva a parancs: Teljes görzrel visszafelé! Megyünk — nem, menekülünk.

A halottak nagyon némák, rá sem tudok nézni egyikre se. — Az egyik főnök az égbe, megkérési hideg tekintete a napot. Oh, a nap már haldoklik — nedves fitylak kötötték be a nap homlokát. Hideget is érzünk — s haragos a víz. A dörgés se szűnik meg s nagyon forcsán sir a gőz a kazánban.

Ott vagyunk a parancsnoki szobában. Minden veszélyes túl vagyunk.

Öbölbe megyünk — a hajó orvosi megrögyitjük a sebesülteket. Talán új pánclázmest is kap hajónk, ott, a halálos döfés helyén.

A parancsnok ráhajol mahogni asztalára. Vajjon jegyez-e noteszámba, avagy sir?

Lila fény gyul fel izzó gömbökben, a tenger végtelen stomorúsága előttünk panaszol. Lúktet a víz s viz minket. A csillagok cerei felgyulnak az ég csodálatos utjain s a vízbe petyegtetik erüst cseppjeiket. Csak ne lennének a halottak oly némák odalenn a kazánokban — csak ne vijjogógnak a sárlyok...

Bojkottáljuk az orosz és angol teaminőséget

Háziaszonyok ezental csakis az évek óta jöhrű és bevált hazai márkát:

a PEKAREK-féle teát ■■■

vegyék eredeti csomagokban ezzel a védjeggyel ellátva. Kérjék kifejezetten ezt a kitűnő teaminőséget, az egész monarchia minden szakra vágó üzletében.

Képviselet: FEHÉR VILMOS ÉS TÁRSA Nagykanizsa.

Védjegy.

őzv. Schável Lajosné

épület és műlakatos

Nagykanizsa Rozgonyi-u 9

Telefon 122 szám

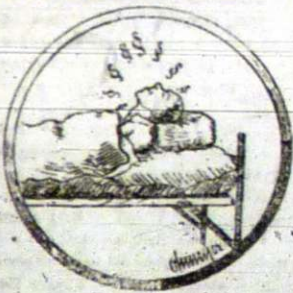
Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhelyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezését és épületvasalást

Minden lakatos és vízvezetési munkálatokba vágó javításokat a legutányosabb árban eszközölk.

Elhalálozás miatt egy

4 szobából

álló lakás az összes mellékhelyiségekkel azonnal kiadó a Sugár-ut 58 szám alatt Bővebb fölvilágosítás a kiadóhivatalban.

Katonatiszteknek önkénteseknek

a hadbavonulás, utjónkijárási alkalmával építései órákat szerez a jelentősebb szaklapok által is legelőször birtalban részvételt, igen előszerű bumeros művészek.

„Der Rekrut“

militärische Briefe zur Erbauung für

Rekrut und Instruktor

írta

HANS WESSEL 46. gy. sz. 1. kötet

A szöveget 30 aradeti Anlon Okmayer (Schlesien-írás) művészi rajza kíséri.

Ára 3 korona.

Kapható Nagykanizsa

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Kesztyű-utca

Vidékre a pénz előzetes beküldése mellett bérmentesen szállítom.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

■■■■ Továbbá mindennemű ■■■■

Uri-női és gyermekcipők kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházásban NAGYKANIZSÁN, Fő-utca ■■■■ a VÁROS PALOTÁJÁBAN. ■■■■

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekezniük, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek fokozottan a hócipővel kaphatók fel, miert is szükséges, hogy minden háztartásban egy megváltó fertőtlenítőszer kézzel legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező olcsó és eredeti üvegekben 80 fillért minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, az összes orvosok beteggyógyászati felállítására, antiszeptikus kötésekhez (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknél a legújabb fertőtlenítőszere. Néha a legújabb fertőtlenítőszere. Néha a legújabb fertőtlenítőszere.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyöngy piperezappan 1 szálalék lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legényesebb bőrről, még csecsemőknek is; szepit, megpuhítja a bőrt és teszi a bőrt. Egy kis részlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatása szájjá. Szájbát rögzítő és nyomatlanul elvitte és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gargulázásra. Néha a legújabb fertőtlenítőszere. Néha a legújabb fertőtlenítőszere.

Eredeti üvege 1 K 60 I.

Az összes lysoform-készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és újságban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kiváncsra kérjünk ingyen és bérmentve megküldjük az **Egészség és fertőtlenítés** című érdekes könyvet.

Abol Lysoform nem volna kapható, oda követően is küldünk 6 koronára előzetes beküldés esetén 3 üveg Lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet. ■■■■

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Újpesten.

Nagy ujevi vásár.

Budapesti és bécsi női modellkabátok bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok kanavásznak, anqinok, ingzifire, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, gyertyitók és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók, trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyűk

harianyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Holfeld rumburger vásznak, Regenbárt és Reiman asztalneműek, Schroll sifonok és damaszok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készül Bluz 3 kor-tól, Pongyola 6 kor-tól, Alj 6 kor-tól kezdve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben

Nagy ujevi vásár. Igen olcsó árak.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó idegen nyelvek magánuton való megtanulása

az 1000 szó módszer az olasz, német, francia és angol

nyelvek tanító nélkül, magánuton való megtanulására, neves szaktanárok magyar átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánuton való megtanulására. Az amerikai angol kifejezés figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanus Gyula keleti akadémiai tanár és dr. Latzkó Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol nyelv rektora. Ára 7. — korona

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánuton való megtanulása. Magyar nyelvre átdolgozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk. isk. tanár. Ára 7. — korona.

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánuton való megtanulására. A német szöveg latin (magyar) betűkkel van szedve. Schidloff dr. módszere alapján. — Irta: Altai Rezső fővárosi tanár. Ára 7. — korona.

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánuton való megtanulására — Schidloff dr. módszerét a magyar közönség részére a tosknai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója. Ára 7. — korona.

A német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására írta Altai Rezső székesfővárosi iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin) betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására olvasási gyakorlatokkal. Ára 1. — korona

A magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására. Irta: Hoffmann Mór iskolai igazgató. Ára 1. — korona

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Német-Magyar.

Magyar-Német.

Latin-Magyar.

Magyar-Olasz.

Olasz-Magyar.

Rendelések FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedéséhez NAGYKANIZSÁRA intézendők.

KERESZTÉSEK ÉS KIADÓHVATAL:

NAGYKANIZSA

BUDA-UT 4. SZÁM

ÁRKADÓHVATAL:

Előfizetés: 1 év 1200 Ft, 6 hónap 600 Ft, 3 hónap 300 Ft, a postaköltségek a felvételhez tartoznak.

„ZALA” Hírlapjainak és újságjainak a k. s. központosított kiadóját kérem.

TELEFON-SZÁMOK:

Telefon: 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200.

ZALA

POLITIKAI NAPI LAP

Előfizetési árak	
hátréva fizetés mellett	
1 év	1200 Ft
6 hónap	600 Ft
3 hónap	300 Ft
postai költség nélkül	
1 év	1300 Ft
6 hónap	650 Ft
3 hónap	350 Ft
Egyes szám ára 40 Ft	
Munkaadókat és vállalkozókat értesítjük a munkaadói adóról és a munkaadói adó megfizetéséről.	

Közeleg a döntés

Az események a szerb harcát kivételével Európának összes csatamezőin szemlélhetően megérték a döntésre. A tavaszi hónapok valamelyike minden valószínűség szerint meghozta a békét. Természetesen addig még nagy dolgokban lesz részünk, mert hiszen ami napjaink történt, az csak bevezetésül szolgált a döntéshez. Véres csatáknak egész sora fogja még a harcokat végigjárni a diplomáciai meglepetésekre is készen kell állnunk. A háború befejezése a hadviselő államok gazdasági helyzetétől fog függeni. Emberanyagilag bőségesen rendelkeznek még a harobanálló országok, de a gazdasági kimerültség tünetjei máris erősen érezhetőek minden vonalon. Néhány semleges állom föltétlenül be fog avatkozni a nagy háborúba, de az a békét csak siettetni fogja. Ezt abból következtetjük, hogy a jelentősebb semleges államoknak sikerült egyöntetű álláspontra jutniuk. Már most az ő beavatkozásuknak, bármelyik fél javára történjék is az, döntő jelentőségűnek kell lenni, mert egyetlen harctéren kimerült sereg sem bírja el még a jelentékeny kisebb pihent seregek támadását sem. Tehát a háború befejezését a gazdasági kimerültség és a semleges államok állásfoglalása fogja siettetni. Hogy a semleges államok melyik hadviselő fél mellett foglalnak állást, — azt ezidőszent sejtetni sem lehet. Valamint azt sem, hogy a világháború melyik hadviselő fél javára dül el. Sok jel amellett szól, hogy a győztesek mi leszünk. Azonban vakon bizni nem szabad. A túlzott optimizmus éppen olyan veszedelmes, mint a szélső pesszimizmus, mert szilárd alapja egyáltalán nem lehet s így a legkisebb kedvezőtlen szélfordulatra is összeomolhat. Sokszor halljuk említeni, hogy Németországban nem is képzelnek el más eshetőséget, mint a mi győzelmünket. Ez az állítás számárság. A háború elején talán nagyobb volt a bizakodás, de a magasabb körökben elbizakodottsággá ez sohasem fajult. A művelten, a viszonyokkal ismeretlen s az eseményekben tájékozatlan tömeg fölfogása pedig nem lehet irányadó. Németország legtekintélyesebb lapja, a *Berliner Tagblatt* például legutóbbi számában az általános harctéri helyzetről azt mondja: *Egyáltalán ne legyünk elbizakodottak és gondtalanok. Az okos és messze tekintő hadvezetésnek állandóan készen kell lennie minden eshetőségre.* Böcs mondás, amelyet nekünk is meg kell szivelnünk. A hadseregek balfordulata ne csüggeszzen bennünket a lemondásig s győzelminkből ne vonjunk le véres következtetéseket. Csakis úgy örülhetjük meg tisztánlátásunkat s így viselhetjük el legkönnyebben a harctér változatos eseményeit. Egyetlen óráznak gyökerét hagyjuk csak szívünkben, agyunkban megerősödni: a reményt. Ha semmi más is, de a reménykedésünk indokolt.

Przemysl ostroma.

Budapestről jelentik: Przemyslben aránylag nyugalm uralkodik. Az oroszok még mindig nem határozták el magukat hevesebb támadásra. A város sereg sűrű megismételt kirohantak s ilyenkor mindig jelentékeny veszteséget okoz az ellenségnek.

A kárpáti harcok.

A magyar és osztrák nagy vezérkar mai hivatalos jelentése csupán a kárpáti harcokról referál. Höfer szerint a Kárpátokban eddig váltakozó szerencsével folytak a harcok, azonban az

utóbbi napokban az oroszok jelentékeny megerősítést kaptak s így megkísérelhettek egyes helyeken az előhaladást. A hivatalos jelentés a kárpáti harcokról szóról-szóra ezeket mondja:

Budapest, január 6. Hivatalos jelentés. Az erdős Kárpátokban már hónapok óta váltakozó eredménnyel folytatott harcok tovább tartanak. Ezen harcok gyakran egymástól messze fekvő magányos völgyekben folytatott kisebbszerű vállalkozások jellegével bírnak. Az ellenség, melyet utóbbi napokban érkezett kiegészítések megerősítettek, megkísérelte, hogy egyes folyók felső folyamánál előtöréssel tér nyerjen. Az uezsoki szorosról nyugatra és a keleti Bészvideken nyugalom van. — A Visztulától északra és délre fekvő arcvonalunkon tegnap ágyúharc folyt. *Höfer, altábornagy.*

Höfer altábornagy szűkszavú és homályos jelentéséből nem tűnik ki, hogy az oroszok a Kárpátok mely részén nyomulnak előre. A hivatalos jelentés tehát, félremagyarázva, könnyes aggo-

dalomra adhatna okot. Eppen azért a miniszterelnökség sajtóosztálya szükségnek tartotta a főhadiszállás főttebbi jelentését kommentárral kísérni. A magyarázat így szól.

Budapest, január 6. A Budapesti Tudósító Hírlékes helyen nyert felhatalmazás alapján közli, hogy Magyarország területén az utolsó 48 óra alatt a helyzet nem változott. Az ellenség, amint ez a Höfer-féle jelentés utolsó órái mondatából is világosan kitűnik, csakis az Ung-, Bereg- és Máramarosmegyékben már korábban megszállott határszéli esemény területet tartja. Az említett előtörési kísérlete a Kárpátok bukovinai völgyében történhetett. — Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Szával az oroszok előtörési kísérlete nem magyar területen történhetett. Az utóbbi napok felvonulásaiból, harcaiból és csapathelyezkedéseiből következtetve mi a leghatározottabban megállapíthatjuk, hogy az orosz előnyomulási törekvés Bukovinában történt.

Amde a hivatalos jelentéseknek mégis világosabbaknak kellene lenniök. Olyan világosoknak, hogy azokat se hivatalos, se magánkommentálásokkal kísérni ne kelljen és ne lehessen, mert a félreértés kellemetlenségeket, de károkat is okozhat.

ELMULT az angol-amerikai viszály.

Washingtonból táviratozzák: Az Egyesült Államok és Anglia közt néhány napja feszültség keletkezett amiatt, hogy Anglia megneheztette az Unió tengeri kereskedelmének lebonyolítását. Az Egyesült Államok kormányán igen erőlyes hangú jegyzéket intézett Angliához, mely most adta meg a feleletet. Anglia válaszában Wilson elnök teljesen kielégítőnek tartja s így a konfliktus megszűnt.

Orosz terv.

Budapestről táviratozzák: Az oroszok most ünneplik Karácsonyukat. Elfogott orosz katonák szerint az orosz hadvezetésnek ez volt a célja, hogy az ünnepeket Ungvárról tölti. Azonban még kerülő utakon se sikerült ez az örült terv, — mert az ország határának nincs olyan része, amelyet erős csapataink ne őriznénk.

Az orosz-török háború

Konstantinápolyból táviratozzák: (Hivatalos.) A török csapatok megszállták Urmiát, az orosz seregek egyik fontos támaszpontját. Az orosz ottomán flotta között tegnap lefolyt eredménytelen tengeri csata után az orosz flotta elszállított egy olasz kereskedelmi hajót, annak dacára, hogy ezen rajta lőtték az olasz lobogó.

Az OROSZ operációk célja.

Budapestről táviratozzák: Bukovinában és a Kárpátokban megújított orosz offenzívának főoka az, hogy az ellenség az utat stratégiai és politikai okokból nyitva akarja tartani magának Dél-Oroszország felé. Krakkó irányában is ezért érezhető megint erősebb orosz nyomás. Bukovinában hátrvédő csapataink nem vették föl az előnyomuló ellenséggel a küzdelmet s így sikerült az oroszoknak előbbrejutni a román és magyar határok felé. Az ellenség így módon megszállotta Szereth városát. A magyar határ közelébe azonban nem jathatott, mert itt igen erős védőcsapatok vannak. Tehát nálunk az orosz előnyomulás nem kelthet komoly aggodalmat.

A francia és orosz harctérről.

Berlinből táviratozzák: (Hivatalos.) Nyugati hadszíntér: A franciák tegnap folytatták az arcvonalunk mögött fekvő helységeket tervszerű lövetését. Hogy ez el saját honfirtasaitk teszik-e hajléktalanná vagy megölik-e, ez nekik — úgy látszik — mindegy. Nekünk a lövés keveset árt. ouainál és az argonnei erdőségben több ellenséges lövészárkot elfoglaltunk, több ellenséges támadást visszavertünk. 2 francia tisztet és több mint 200 főnyi legénységet elfogtunk. A Sennheimtől nyugatra eső magaslaton, amely annyi vetélkedés tárgya volt, tegnap reggel a franciák újból megvetették a lábukat, de erős szuronyrohammal ismét visszavertük őket a magaslatról, amely ellen-sjabb támadásra nem merészkedtek. 50 alpesi vadászt elfogtunk. Keleti határon és Lengyelország északi részében tegnap se volt változás. Lengyelországnak a Visztulától nyugatra eső részében csapataink az ellenség több támaszpontjának elfoglalása után a Sucha-magaslatig törtek keresztül. 1400 hadifogoly és 9 gépfegyver került a kezünkbe, A Pilica keleti partján a helyzet nem változott. A legfőbb hadvezetés.

A király elismerése.

Bécsből táviratozzák: A Rendeleti Közlöny jelenti, hogy Ötéltsége s összes nem aktív tiszteknek, lelkészeknek és katonai hivatalnokoknak a háború folyamán tanúsított kitűnő magatartásukért a katonai jubileumi keresztet adományozta. Krobotin hadügy-minister oadásó, érdeműs terékenyságének újból elismerésül az elsőosztályú katonai érdemkeresztet kapta a hadioktatóval. Kút Károly altábornagy, krakkói várparancsnokot Ötéltsége s Lipótrend hadioktatóval keresztével, Höfer altábornagyot a hadioktatóval másodosztályú katonai érdemkeresztel tüntette ki.

HIREK

Fölkérjük mindazokat, akik a 20-ik népfőlkéző gyalogezred zászlajára gyűjtöttek, legyenek szívesek január hó 10-ig a gyűjtés eredményéről a Zala szerkesztőségében elszámolni.

Hősök halála. A nagykanizsai m. kir. 20-ik honvédegyezred tisztikara gyász-lapon tudatja, hogy a következő bajtársak: Dobrocics György hadnagy, Rosenberger Lajos tart. hadnagy, Horpácsy Béla és Hegyi László zászlósok, Máday István és Lederer Henrik tartalékos zászlósok és Szavara Pál hadapródjelölt az északi harctéren a hazáért hősi halált szenvedtek. Az elhunyt hősök közt több kedves ismerősünk van, akiknek elvezése széles körben fog ószinte részvétet kelteni.

Egy nagykanizsai tiszt bravúrja. Pallaghy Dezso főhadnagya sokan emlékeznek még Nagykanizsán. Az itteni honvédegyezredben szolgált a katonák érdekeltségével, lebilincselően kedves modorával úgy főlebbvalói elismerését, mint széles baráti kör ószinte szimpátiáját nyitja ki magának. Pallaghy évek előtt került el Nagykanizsáról a szótta az aranygalléros őrnagy rangig emelkedett. Róla kapjuk most az alábbi hírt, amely minden tekintetben rávall a kitűnő katonára. Pallaghy mint a veszprémi 3-ik népfőlkézőezred zászlóaljparancsnoka harcol az orosz harctéren katonáival megoszt minden fáradságot s első a legnagyobb veszélyek középett is. Egy alkalommal a lövészárkban tartózkodott éppen, mikor egy orosz gépfegyver olyan kitűnően lötte az árok peremét, hogy a bent guggoló népfőlkézők szemét a golyók folyton telestörték porral, hogy célolni se tudtak. Pallaghy hamar megunt a dolgot. A gépfegyver szerkezetét jól ismerte ő. Van azon egy kis megfigyelő luk, amelyen egy szakképzett ember figyeli a lövés hatását. Ez a megfigyelő katonánálkülözhetlen a gépfegyvertől, mert a fegyver beállításának titkát csak ő ismeri. Pallaghy kivette egy népfőlkéző kezéből a puskát, kidugta a lövészárkba a fejét, néhány pillanatra célzott, aztán lött. A gépfegyver elhallgatott, tehát a lövés talált. De újra kattogni kezdett a gépfegyver. A régi megfigyelő helyére új katonát állítottak az oroszok. Pallaghy újra célzott, újra lött s a gépfegyver ismét elnémult, mert az őrnagy a kis lukon át pontosan eltalálta a célt. Így ismétlődött ez még tizenkétszer, míg végre az orosz gépfegyver végleg elnémult s futva menekült a veszedelmes helyről. Így vert le Pallaghy őrnagy egymaga egy egész gépfegyvert. A katonai érdemkeresztet a hadi-éki ményit kaptá meg érte.

Vers a harcsterről. Csodálatos anyagból van gyurva a magyar katonák. Hosszu hónapokat tölt el a harctéren ezer életveszedelem és elközelhetlen szenvedés közt, de azért a jókedvét és lelkesültségét pillanatra se veszti el. Amint katonáink rövid pihenőhöz jutnak, rögtön fölcsendül ajkukon, a magyar dal. Ha elunják a régi nótákat, csinálnak újakat, aktuálisokat s ezekkel barsorgják tele az idegen tájakat. Rengeteg nóta termett már a harctéren, a lövészárkban. A Zala is sokit közölt már belőlük. Akadt köztük jó is. Még több rossz. Azonban az egyik legjobbját elkezdték mindannyian megtalálni s ez teszi elfogadhatóvá a leggyöngyöbbet is. A harcstéri néptánc legújabb hajtását Horváth Kaszndr László kiakanzsai öreg népfőlkéző polgártársunk küldte hozzánk az orosz harcsterről. Atézett strófáiból helyszöke miatt csak ezt az egyet közölhetjük:

Vitézségünk híres egész világba,
Sír a muzsika, hallik a sokogán,
Ne sírj muzsika, mert az ügyis hába,
Mink lett a lengyelok szép országa.

Adja az isten, hogy a lengyelek szép országát derék katonáink meg is tarthassák mindörökké a magyarok és németek országának.

Haldionás. Szupits Antal ítélőtáblai bíró, a zalaegerszogi járásbírószék vezetője elhunyt. Szupits tekintélyes szerepet vitt a vármegye társaságában s halála meggyeszerre részvétet kellett.

A mi hőseink. A 20-ik honvédegyezred veszteségei. **Meghaltak:** Varga Károly 4. sz., Varga Lajos 12. sz. Nemeshegyes Varga Pál tizedes 12. sz. Nyarad, Varga Vince 2. sz. Becsehely, Vecseri Csaba 4. sz. Lovas, Verbanec Ferenc 2. sz. Verbanec Imre 3. sz. Vig László tizedes 2. sz. Vincze József szakaszvezető 2. sz. Esztergály, Vinkó Mihály 1. sz. Réthát, Zsambóki Károly 12. sz. Kiskamond. — **Sebesültek:** Varga István tizedes 8. sz. Pölöskefő, Varga István 5. sz. Bodorfa, Varga István 11. sz. Varga István 12. sz. Somlyójenő, Varga István Leont, Varga János 11. sz. Pápa; Varga József tizedes 7. sz. Pölöskefő, Varga József tizedes Nagykanizsa, Varga Kálmán tizedes, Varga Kálmán, Varga Károly tizedes, Varga Lajos tizedes 8. sz. Zalaszentő, Varga Lajos 12. sz. Kerkanémetfalva, Varga Lajos Szepetk, Varga Mihály 9. sz. Zalaujár, Varga Mihály 3. sz. Alsóleánya, Varga Sándor 9. sz., Varga Sándor Bécz, Varga Sándor tizedes 12. sz. Somlyójenő, Varga Vendel, Vargék János 12. sz. Damasa, Varkelyi Gergely 7. sz. Varju János 11. sz. Andrásida, Vas Ferenc 8. sz. Szentimrefalva, Vászros Gyula 4. sz. Budapest, Vaspöri József, Véber Vencel 10. sz. Pápa, Vég József 1. sz. Csabrendek, Végh Péter 12. sz. Boncodfőde, Veldman János 12. sz. Veleki löce 10. sz. Dövecser, Verasztó Károly 11. sz. Mihályháza, Venban János Belica, Vid Ferenc 7. sz. Vidéc István 7. sz. Vízszentgyörgy, Vidics József 9. sz. Pápa; Vigh László tizedes, Vilcek József tizedes 9. sz. Csáford; Vince István 9. sz. Szentpéter, Vinkovics Antal 2. sz. Vízeli Gábor 4. sz. Kővágóórs, Vizeleti József, Vizvári József harmadik század Pákod, Vlasics Tamás, Vucskák István szakaszvezető 7. sz. Alsóleánya, Volkmuth Lajos szakaszvezető 12. sz. Veszprém, Völler Gyula 7. sz. Szentpéterur, Vörös Ferenc tizedes 5. sz., Vörös János, Vörös Sándor 7. sz., Vurm Jenő tizedes 11. sz., Walligurszky Béla tizedes Nagykanizsa, Weber Vendel tizedes 10. sz. Pápa, Weiler Imre tizedes, Weisz Imre 8. sz. Nagykanizsa, Zab Péter tizedes, Zadravec Ferenc 7. sz. Mártonhalom, Zadravec István 1. sz. Lendvacs, Zajecz Péter 3. sz. Drávavásárhely, Zakariás József 11. sz. Lendvajskabfa, Zámon Lajos Lóránygyfalva, Zavorczki Ferenc 3. sz. Tapolca, Zinics István, Zmics István 7. sz. Becsehely, Zaálek István 30. sz. Nagypallás, Zadravics Pál, Zaemlye Vendel 12. sz. Halamba, Zserjár Lajos tizedes 11. sz.

Kérélem. A csász és kir. tartalékkórház betegének papucskokra van szükségük. Kérjük a közönséget, juttassa el adományait a Központi Jóléti Irodába.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Gál Sándor Szabó Czofal Máriával, Forzák Gyula zenész Horváth Vilmával, Langmayer Ferenc József bányász, Swaboda Bozsinával, Mikó György Rajkovic Máriával, Dervarics Ferenc Friskó Annával. — **Elhaltak:** Németh József 94 éves aggkór, Filler Mária 4 hónapos hurut, Borbás József 8 éves tüdőhurut, Gáspár Józsefné 57 éves tüdőlob, Benczek Mária 4 hónapos hurut, Freund Róbertné 66 éves hurut, Hochmann Julia 4 hónapos hurut, Hedl János 76 éves tüdőbaj, Meskó György máv. hivatalnok 28 éves mellhártyalob, Kuzmics Katalin 23 éves tüdővész, öz. Gozdán Jánosné 77 éves aggkór, Knauz Károly 2 hó görcs, Néma János 72 éves szívbjaj, Bründl János 36 éves cs. és kir. kapitány öngyilkosság, Belső Kálmánné 39 éves agyhártyalob, Loránt János 4 hónapos hörghurut, Sieger Tóbiásné 32 éves szívbjaj, Láng Béla 23. éves influenza, Metz Katalin 21 éves öngyilkosság, Kiss Istvánné 79 éves aggkór. Serenpecher László 70 éves megfagyás, Fesler Mihály 69 éves hörghurut, Lausch Józsefné 63 éves tüdőlob, Porticzek Anna 41 éves gyomorhurut, Gerhardt Mária 17 éves tüdőgümőkór, Heisler Márkus vendéglős 67 éves tüdőlob, Kis Márton 78 éves vízkór, Kopár Károly órák 65 éves influenza, öz. Csinált Istvánné 75 éves tüdőlob, Winhoffer János raktárnok 70 éves agyvérzés, Helfert Antal 6 hónapos hörghurut.

Az Uránia mozgóképalota ismét premiért tart, amennyiben ma, i. hó 7-én remek műsor keretében mutatja be Wanull bájos és poétikus meséjű színművét, „A matrózfiu regénye” című műfímet. Csak annyit fűzünk e közleményünkhez, hogy a fenti kép Berlin legelőkelőbb mozijába, a „Colosseumban” egymás után több mint 170 előadást ért s így bizonyára itt is nagy sikere lesz. Ezen kívül Max Lindertől is van egy kedves bohózat.

Rösvényi A. hum 1914. karácsony a napokban hagyta el a sajtót. Az album kiadja melleszt minden üzleti számlát és ezek eredménye, hogy az album tartalmaznak összerakott és kiállítás várokonoson felül sikerült. Országunk első zenei kiadó cégtől csak jót vartunk és a legjobbat kaptuk. 80. oldal 33 értékesebb operett, kabaré, magyar és hazafias dal tartalmaz a 4 koronás album. Huszka, Jacobi, Scimai, Zerkovits világiskert aratott művel közt találjuk a legnépszerűbb magyar és műdalokat, valamint az alkalmi hazafias dalokat a legjobb letében. A album illúziós és díszes kiállítás, valamint gazdag tartalma révén a legalkalmasabb ajándék. Megrendelhető lapok kiadójában, vagy Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Ujhelyi Nándor: 1914. Regény. Szerző művéhez a folyó év izgalmas eseményeiből merített impressziót és anyagot, s háboru előtti és utáni idők közhangulatát jellemző egy izgalmasan szép regény keretében, óriási megfigyelőképeséggel és nagy írói készséggel. Ára 3.60 korona. Vidékre 3.90 korona beküldése ellenében bérmentve küldi meg Fischel Fülöp Fia könyvkereskedés Nagykanizsán.

Lakkbronx mindenféle tárgyak bronzirozására 1 doboz ára 80 fillér. Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében kapható.

Festékdobozok gyermekek részére nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.

URANIA mozgóképalota
ROZGONYI-UTCA 4 szám

MAX LINDER utolsó képeinek
III. ik sorozata

Ma, január 7-én, csütörtökön kerül
színe

A matrózfiu regénye

regényes színmű 4 felvonásban

Maxi Monacóban üdül

Vigjáték I. és II. előadás MAX LINDER

A Coloradó hegyei

természetes fölvetel Amerikából

Rendez helyárak, Katede ünnep és vasárnapokon
8, 5, 7 és 9 órák. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órák.

Pénteken január hó 8-án
BETTY NANSEN felléptével

A bánat asszonya

című dráma kerül színe

KALODONT

legjobb

FOGKRÉM

1914. december 21-től

70 fillér.

Felolós szerkesztő: Tóth Zoltán
Felolós kiadó: Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

Az új perrendtartás és a kereskedők.

A január elején életbe lépő új polgári perrendtartás egyik legfontosabb része az, amely megszünteti a könyvkivonati illetékességet. A kereskedő szemtel nem pörölhet az adós az adós helyen, ahol a kereskedelmi könyveit vezeti. Az új polgári perrendtartásnak erre vonatkozó része így intézkedik:

I. Könyvkivonati illetékességnek a jövőben csupán egy esetben lesz helye: ha nevezetesen bejegyzett kereskedő más kereskedő ellen indít pert, az utolsó ügylet bejegyzésének keletétől számított két éven belül követelését könyvkivonat alapján azon hely bírósága előtt peresítheti, ahol az ügylet megkötésekor könyveit vezette.

II. A nem kereskedők ellenében könyvkivonati illetékességnek helye nincs. Ha az adós elköltözött arról a helyről, ahol az ügylet megkötésének idején lakott, az elköltözés időpontjától számított egy éven belül keresetet lehet ellene indítani régi lakóhelyén, ha a felperes okirattal igazolja, hogy az elköltözés óta a kereset megindításáig több, mint egy év nem telt el. Ezen eset előrebocsátása után különböztesük meg az ügyletek két csoportját, a közönséges és a részletügyleteket.

I. A kereskedő nem részletügyleteknél háromféle utat vehet igénybe a saját bírósága előtt való perelhetésre:

a) Ha a szerződés teljesítésének helye egybeesik a kereskedő üzleti telephelyével és ez a hely okirattal megállapítható, vagy pedig ha ez nem lehetséges, akkor ezen kellék hiánya esetében is, ha az idézés az alperesnek a bíróság területén, vagy székhelyén kézbesíthető, akkor ezen a helyen lehet az adóst perelni.

b) Bejegyzett kereskedő üzlete körében történt eladásból származó követeléseit az utolsó megrendeléstől számított két éven belül telephelyének bírósága előtt is perelheti, ha a követelés alapjául szolgáló megrendelést és az áru-tényleges átvételét okirattal igazolja.

A megrendelés okirati igazolása megrendelőjegy kiállítása által is történhet, de a megrendelést az adós közönséges levele is igazolhatja.

Ha a megrendelést a vevő nem személyesen vagy törvényes képviselője útján, hanem meghatalmazott által eszközölte, a meghatalmazást is okirattal kell igazolni.

c) Harmadik mód a telephely illetékességének megszerzésére, ha az okirattal kikötöttet. Az ily kikötés csak akkor érvényes, ha közokiratban vagy teljes bizonyított erejű magánokiratban van foglalva s az okiratban meg van határozva az a jogviszony, amelyből a per ered s ha az illetékességet egy meghatározott belső bírószágra ruházta. Ha az alvétel okirat mindezen kelleket nem tartalmazza, az illetékesség megállapításánál figyelembe nem jő.

III. A részletügyletnél a polgári perrendtartás intézkedései rendkívül szigorúak. Az ilyen névvezetesen ki van zárva a teljesítési hely alapján való illetékesség; az áru megrendelésének és tényleges átvételének igazolása alapján igénybevehető illetékesség s végül az 500 koronán alóli ügyletekben az okirat általi kikötés alapján fennálló illetékesség.

A részletügyleteknél tehát nincs más megoldás, mint hogy a kereskedő könyvtelen lesz vevőjétől fedezeti váltót kövessék, amelyet saját lakóhelyére telepítve, ottan, mint a váltó fizetési helyén fog peresíteni is.

Natáridő napló

szép, tartós vászonkötésben, 365 napra való beosztással nyolczadret alakban. . . . . K 2.40.

Kapható

Fischel Fülöp Fia
papirkereskedésében Nagykanizsán.

Orosz hadifoglyok a cár házi ezredéből.

Mack'féle KAISER-BORAX

Előkészítő Toaletszer
Szükszerűen családokban használatban, finomítja és szépíti a bőrt meg védekezi minden károsítás ellen. Csak valódi piras károlomban a 15, 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax Szappan 80 fillér. Tola Szappan 50 fillér. GOTTLIB VOITH WIEN III. Mindenholt kapható.

1914. december 1-től érvényben levő

VASUTI UTMUTATÓ

érvényes 1915. május hó 1-ig.

megjelent ára 1 korona 20 fillér. Vidékre 1 korona 50 fillér beküldése ellenében bérmentve kapható: **FISCHEL FÜLÖP FIA** könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Szent-Margit-szigeti üdítővíz
a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.

Mint asztali víz nagyon kellemes jó hatásu, egészségápoló ital. — Forgalmába hozza a Budapest Szent-Margitszigeti üdítő és gyógyvíz kezelősége Budapest, V., Nádor-u. 6. Főlerakat: Rechnitzer Mór cégnél Nagykanizsa.

A ZALA TÁRCÁJA
Milyen az orosz tüzéség.

Elmondja: egy magyar tüzértiszt.

— Az orosz tüzéség a keleti háború óta sokat tanult. Folyton növekvő szorgalommal készült az új háborúra. Így magyarázható meg, hogy a háború elején az orosz tüzéség munkáját sok helyütt lebecsülték s csak a háború rántotta le a leplet egynéhány titokról. Ma már meg lehet állapítani, hogy az orosz tüzéség a védelemben teljesen egyenértékű ellenfél.

— Az oroszok mindig inkább hajlottak a defenzívára felé. A mostani háború is megmutatta a pozíció harc értékét s az oroszok gyakorlatok mögé, különösen ügyesek a terep előnyöknek kihasználásában. Az ivangorodi harcoknál csak repülő segítségével sikerült az orosz ütegeket megtalálni. Az orosz tüzéség lehetőleg elkerüli, hogy ütegeit kimondott magánlatok mögé, vagy közelébe helyezze, viszont nem irtózik a mocsaras területtől se, ha elegendő idő áll rendelkezésére a tüzéségi állás elkészítésére. Ivangorodtól északnyugatra még nehéz tüzéség is állt a mocsaras Viztula parton. Ha természetes fedezék nem állott rendelkezésére, az oroszok egymás mögött egész sor maszkot készítettek, amely tökéletesen alkalmazkodott a terephez. A maszkírozásra legtöbbször beasott bokrokat használtak, de néha földhányásokat is, amelyek burgonyaföldeknek látszottak. A maszkok magassága olyan arányban nőtt, amennyivel távolabb voltak az ütegektől, úgy, hogy a legelső közelben az ágyuk előtt még lehetővé tette, hogy leletta keresztülőjének a távolabbiak

azonban már eltakarták a tüzet. Hogyd olalról se lehessen a fedezékek mögé látni, az ellenséghez közelebb fekvő maszkokat messzire kihúzták.

— Ép ily ügyes az orosz tüzéség a figyelő állomás kiszemelésében is. Tábori ágyus ütegeiknek tudomásunk szerint nincsenek figyelő létráik. Vezetőik ezért kényszerítve vannak arra, hogy megfigyelő helyeiket a mélyen fekvő ütegektől messzebbre keressék. Ez okból telefonszekereiken rengeteg vezetékét hordanak állandóan magukkal. Egy-egy ilyen szekér 1000, sőt 1500 méter hosszú kábel is került már birtokunkba. Nowo-Alexandriánál egy megfigyelő állomásaikat. Huszonhárom ütközetnapon a legnagyobb figyelem és a csatátér szisztematikusan felosztása mellett is csak kevés megfigyelő állomás helyét állapítottuk meg teljes bizonyossággal s tettük használhatatlanná azokat. Egyik egy fán, a másik pedig egy templomtoronyban volt.

— A megfigyelő állomások ügyes elhelyezésének megfelelően, kitűnően van szervezve náluk a csatátér megfigyelése. Minden vezérkart, sőt minden egyes lovas és hírvívót azonnal felismernek s rögtön tüzelnek rá. Az oroszok tüzetek egy volt szállásán olyan skicceket találtunk amely szinte művészi kivitelben támadási vonalunk pontos képét adta vissza. Ezenkívül a skiccen pontosan meg volt jelölve minden domb, magaslat, sőt egyáltalán minden bármivel kiemelkedő pont. A szákmányolt látszóvak azt mutatják, hogy az orosz tüzéség felszerelése e tekintetben a lehető legmodernebb. Az orosz tüzéség hatása azonban mégis csekély. Az okokra most nem térhetek ki, de ez tény. Egy ütegünkél, amely Ivangorodnál öt napon keresztül könnyű és nehéz mocsarak leghevesebb koncentrikus tüzésben

Pozsonyi zenekar.
Bertók Vili
az ifjuság királya és közkedveltzenekara
Magócs János
hírneves tárogató mester közreműködésével minden este **8 ÓRÁTÓL** reggel **5 ÓRÁIG** nagy hangversenyt tart, az **Arany Szarvas** kávéházban.
Lejebb italok. Rendes árak. Pontos kiszolgálás. Külön terem.
Kiváló tisztasággal
Feldmann József tulajdonos.

Gyermekjáték
a ruhamosás elvégzése a **persil** önműködő mosószerrel
Biztosítottan árfalmatlan. Chlor nélkül
Félórás főzés után **Vakító fehér ruhát!**
PERSIL "kiméli a vásznot és a fehérnemű az üstben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérítve.
Gyár: **GOTTLIB VOITH, WIEN, III.**
Mindentütt kapható!

Könyvelő
vagy **könyvelő**, ki a magyar, német és horvát nyelvet bírja, **felvétetik.**
Ajánlatok küldendők: **Reich Soma** pálinka nagylőzde, Nagykanizsa.
Ügyes
vasesztergályosokat
magas díjazással azonnal felvesz a **Magyar Motor és Gépgyár Rt.** Szombathelyen
Egy „másod raktárnokot”
a gabona szakmából ideiglenesen, esetleg véglegesen alkalmaz a **Nagykanizsai Tárházak Részvénytársasága**

A legjobb minőségű hadiczipők
csizmák, gamaschnik, hőczipők
:: :: Továbbá mindennemű :: ::
Uri-női és gyermekcipők
kaphatók és mérték után rendelhetők
Miltényi Sándor és Fia
cipőruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut :: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

állott, csak egy ember sebesült meg halálosan, három könnyebben.

— Az orosz tüzéség municiófogyasztása nagyon nagy. Gyakran „ágyúval lövöldöznek verebekre”. Rejtett célokra az oroszok a francia tüzéség módszerét alkalmazzák, ami nagy municiópazarlással jár. Ebből magyarázható, hogy az orosz tüzéség Keletporoszországban gyakran szenvedett municióhiányban. A Viztulanál Varsó és Ivangorod vára gondoskodtak a munició pótlásáról. Nehéz tarackjaik számát valószínűleg közelítőleg a háború előtt gyarapították. Minden hadtestnek valószínűleg három nehéz tarack ütege van egyenként négy-négy ágyúval. Ezelőtt a nehéz tüzéség a hadseregék kötelekébe tartozott s számuk hadseregenként négy öt üteg volt.

— Az orosz tüzéség tevékenységének külön fejezetébe tartozik a legteljesebben szervezett hírhordó és kémzolgálat. Elmondok egy esetet saját tapasztalatomból. Ütegem egy napon a löcsoporttól egész külön állott. Az állás teljesen fedezve volt s az ellenséges tüzéség nem is látta. A nap folyamán megváltozott a harci helyzet. Ütegem ezért más fronttal délután három óra tájban más állást foglalt el, amely egy kilométernyire balra feküdt. Ide sem ütöttek be ellenséges golyók. A következő reggel a sötétség oltalma alatt ütegemet jobb fedezék mögé, mintegy ötszáz méternyire hátrább húztattam. Itt egy egész napig maradt az üteg és egyetlen golyó sem érte. — Ezzel szemben azonban a leghevesebben lövöldöztek azt a terepszakaszt, legelőször amelyen előző nap állott az ütegem. Mintegy két óra hosszat tartott ez a heves tüzelés, amelyet kilenc órákor reggel hirtelen arra a helyre irányítottak, ahol előző nap másodszor foglaltam állást. Egész nap lövöldöztek azt a helyet majd erősebben, majd gyengébben. Az orosz tüzéség szóval reggel

már megkapta jelentését ütegem helyéről, amelyet később aztán ki is egészítettek. Valószínű, hogy ez első jelentést késő este, a közelkésőt pedig reggel kapták meg. Miután az utóbbit a tüzéségi állásoknál csak reggel kilenc órákor ismerték, arra vall, hogy a híreket egy központban gyűjtötték össze. — Megjegyzem, hogy a környékbeli összes falvak ki voltak őrítve. Aviatikusokat, vagy psztrókat nem láttunk. Honnan kaphatták át az oroszok pontos jelentéseiket?

Amilyen figyelemreméltóak az orosz tüzéség eredményei a védekezésnél, annyira esélyesek az ugynevezett „mozgó-harznál” mindentütt ott, ahol gyors orientálásra s elhatározásra van szükség. Az ütegek ilyenkor üzlettema nélkül lövik a terepet, anélkül, — hogy „Gabel”-t alkotnának. Nem akartuk hinni, hogy ugyanazzal a tüzéséggel van dolgunk. A Viztula vonaltól való stratégiai visszavonulásnál egy vasárnap jól megérdemelt pihenőnknek kellett volna lenni. Az ellenfél részletekben követett bennünket s nyugalmunkat azzal akarta zavarni, hogy az általunk megszállt falut srappellőrrel árasztotta el. Egyik ütegünk ágyúparkja a falun kívül állott, úgy, hogy valamennyi ágyunk és municiókocsink teljesen nyíltan ki volt tette az oroszok által megszállt mintegy 3500 méternyire levő magaslat tüzelésének. Ez az orosz tüzéség még sem ismerte fel ütegeinket, sőt nem sikerült nekik a fél magasságban lévő falura sem egyetlenegy teljes hatásu löveget sem leadniuk. Erőlködtek, erőlködtek, de lövegeik több száz méternyire csaptak le a falutól. Így ütegeinket elkészíthettük a tüzelésre s azzal elhallgattattuk az orosz üteget, a melynek tíze tisztán kivehető volt. Az orosz vezérek úgy látszik jól tudják, hogy miért használják, ha csak lehet, csapataikat tisztán védekezésre.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlesebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KERESKÖZLEMÉNYEK ÉS KIRJAVATALOK:

NAGYKANIZSA

SUGÁR-UT 4. SZÁM

NYÓKIAKADÉMIAI FAL:

Telefon-számok: 1. sz. (Hírcsop.) 2. sz. (Hírcsop.) 3. sz. (Hírcsop.) 4. sz. (Hírcsop.) 5. sz. (Hírcsop.) 6. sz. (Hírcsop.) 7. sz. (Hírcsop.) 8. sz. (Hírcsop.) 9. sz. (Hírcsop.) 10. sz. (Hírcsop.) 11. sz. (Hírcsop.) 12. sz. (Hírcsop.) 13. sz. (Hírcsop.) 14. sz. (Hírcsop.) 15. sz. (Hírcsop.) 16. sz. (Hírcsop.) 17. sz. (Hírcsop.) 18. sz. (Hírcsop.) 19. sz. (Hírcsop.) 20. sz. (Hírcsop.) 21. sz. (Hírcsop.) 22. sz. (Hírcsop.) 23. sz. (Hírcsop.) 24. sz. (Hírcsop.) 25. sz. (Hírcsop.) 26. sz. (Hírcsop.) 27. sz. (Hírcsop.) 28. sz. (Hírcsop.) 29. sz. (Hírcsop.) 30. sz. (Hírcsop.) 31. sz. (Hírcsop.) 32. sz. (Hírcsop.) 33. sz. (Hírcsop.) 34. sz. (Hírcsop.) 35. sz. (Hírcsop.) 36. sz. (Hírcsop.) 37. sz. (Hírcsop.) 38. sz. (Hírcsop.) 39. sz. (Hírcsop.) 40. sz. (Hírcsop.) 41. sz. (Hírcsop.) 42. sz. (Hírcsop.) 43. sz. (Hírcsop.) 44. sz. (Hírcsop.) 45. sz. (Hírcsop.) 46. sz. (Hírcsop.) 47. sz. (Hírcsop.) 48. sz. (Hírcsop.) 49. sz. (Hírcsop.) 50. sz. (Hírcsop.) 51. sz. (Hírcsop.) 52. sz. (Hírcsop.) 53. sz. (Hírcsop.) 54. sz. (Hírcsop.) 55. sz. (Hírcsop.) 56. sz. (Hírcsop.) 57. sz. (Hírcsop.) 58. sz. (Hírcsop.) 59. sz. (Hírcsop.) 60. sz. (Hírcsop.) 61. sz. (Hírcsop.) 62. sz. (Hírcsop.) 63. sz. (Hírcsop.) 64. sz. (Hírcsop.) 65. sz. (Hírcsop.) 66. sz. (Hírcsop.) 67. sz. (Hírcsop.) 68. sz. (Hírcsop.) 69. sz. (Hírcsop.) 70. sz. (Hírcsop.) 71. sz. (Hírcsop.) 72. sz. (Hírcsop.) 73. sz. (Hírcsop.) 74. sz. (Hírcsop.) 75. sz. (Hírcsop.) 76. sz. (Hírcsop.) 77. sz. (Hírcsop.) 78. sz. (Hírcsop.) 79. sz. (Hírcsop.) 80. sz. (Hírcsop.) 81. sz. (Hírcsop.) 82. sz. (Hírcsop.) 83. sz. (Hírcsop.) 84. sz. (Hírcsop.) 85. sz. (Hírcsop.) 86. sz. (Hírcsop.) 87. sz. (Hírcsop.) 88. sz. (Hírcsop.) 89. sz. (Hírcsop.) 90. sz. (Hírcsop.) 91. sz. (Hírcsop.) 92. sz. (Hírcsop.) 93. sz. (Hírcsop.) 94. sz. (Hírcsop.) 95. sz. (Hírcsop.) 96. sz. (Hírcsop.) 97. sz. (Hírcsop.) 98. sz. (Hírcsop.) 99. sz. (Hírcsop.) 100. sz. (Hírcsop.)

„ZALA” Hírcsoplat és nyomda
r. t. Kőnyomdász Sugár-ut 4.
TELEFON-SZÁMOK:

Hírcsoplat és nyomda: 16
Kőnyomdász: 17
Nyomda: 18

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Közlekedési árak

Közlekedési árak	
Közlekedési árak	
Egy kora	5.00
Nagykor	6.00
Példő	7.00
Egyes évek	8.00
Postai szállítók:	
Egy kora	5.00
Nagykor	6.00
Példő	7.00
Egyes évek	8.00
Egyes szám árak 5 fillér	
Működésük az országban	
Munkák elvégzése	
A közlekedés	

AZ OROSZ

taktika immár a napnál is világosabb. Az ellenség három részre szakította magát, hogy ugyanígy három részre tagozódjanak a magyar-osztrák és német csapatok is. Az oroszok egy kisebb csoportja Kelet-Porosországban igyekszik lekötni a német erők egy részét. Az állítólagos főeregük Orosz Lengyelországban operál, még pedig amint tudjuk — kedvezőtlen eredménnyel. A harmadik orosz sereg s ez látszik most a legerősebbnek, Galiciában és a Kárpátokban viaskodik a magyar és osztrák seregekkel. Emlékeztetünk rá, hogy egy ízben ugyancsak a varsói vonalon a mostanihoz hasonló helyzetben voltak az oroszok s akkor, hogy meneküljenek a csávából, részlegesen kiürítették Galiciát, Bukovinát és a Kárpátokat. Határainkról kivont seregeikkel sikerült is tulsulyra vergődniük s a németeket visszaszorítani. Most azonban a varsói vonalon Hindenburg seregével szemben defenzív szerepre vállalkoznak s meg erősítéseiket nem ide, hanem a galíciai,

bukovinai és kárpáti seregeikhez szállítják. Ebből világosan kitűnik az a szándékuk, hogy a magyar-osztrák seregekkel külön akarnak leszámolni s lengyelországi defenzívájuk csak arra szorítkozik, hogy a magyar-osztrák seregek együttes operációját meghehítsák. Az orosz hadvezetőség tehát most va bankot játszik. Azonban taktikájával Hindenburg és Conrad is tisztában vannak s minden bizonnyal ők is megtették ezzel szemben a szükséges intézkedéseket. A galíciai és bukovinai orosz előnyomulás a Kárpátok ellen látszik irányulni. Ez azonban csöppet se aggaszt bennünket, mert illetékes helyen ismételtén is kijelentették, hogy magyar földön az orosz nem vetheti meg lábát. A magyar kormány kívánságára a hadvezetőség szinte tulzott óvintézkedéseket tett határainkon s még csak meglepetés se érhet bennünket. Az orosz csak addig jöhet át a magyar határon, ameddig mi engedjük. Azt pedig már tudjuk, hogy ha engedünk nekik — mért engedünk.

A kárpáti és bukovinai harcok.

Lengyelországban elképzelhetlenül rosz idő uralkodik. Galiciában és a Kárpátok közt beállott a fagy és havazás. Szóval a harctereken beköszöntött a zordon tél. A hadműveletek természetesen érezhetően nagy kihatása van a hirtelen fordulatnak, de az orosz-lengyelországi harctéren ennek dacára is sikerült némi előhaladást tennünk. A

galíciai csataharcban nagyobb események nem történtek. Bukovinában az orosz tulerő elől biztosító csapatainkat az ország határára vontuk. A Kárpátokban minden előkészület megtörtént az ellenség esetleges újabb támadásainak fogadására. A legutóbbi Höfer jelentés a következőkről számol be:

Budapest, január 7. Hivatalos jelentés. A magyar-galicziai arcvonalon nyugalom van. A magasabban fekvő területeken gyenge fagy és hóesés állott be. Dunajec mentén és Oroszlengyelországban egyes pontokon ágyuharc folyik. Bukovina déli részének a kárpáti előterébe előretolt biztosító csapatainkat az ellenséges tulerő elől a főszorosokhoz közelebb vontuk. *Höfer, altábornagy.*

Orosz hang Bulgária és Románia ellen.

Szentpétervári jelentések szerint az orosz hivatalos köröket igen elkészeríti Románia és Bulgária viselkedése a mostani világháborúban. Az oroszok szerint Románia és Bulgária eddig szinte tüntettek a német és osztrák szövetségesek iránti vonzalmukkal.

Német közigazgatás Lengyelországban.

Berlinből táviratozzák: Oroszlengyelország meghódított részén a németek bevezették a polgári közigazgatást. Kormányzó Brandenstein lett, aki Posenben tartja székhelyét. Ez az intézkedés mutatja, hogy nem ideiglenes jellegű a német előnyomulás és térfoglalás.

A német hivatalos jelentés.

Heves harcok a francia harctéren.

Berlin, január 8. A nagy főhadiszállásról jelentik: Az angolok és franciák folytatják az arcvonalunk mögött levő francia és belga helységek tüzeléssel való szétrombolását. Arrastól északra ez időszertint még elkecseregett harc dúl az általunk tegnap rohammal elfoglalt lövészárkok birtokáért. Az argonnei erdőség nyugati részében csapataink előrehaladtak. A január 5-én az argonnei erdőség keleti részében (beis cours cheussel) kezdett támadás egészen árkaikig jutott, az ellenséget azonban az egész vonalon legsúlyosabb veszteségei mellett ismét kiverjük hadállásunkból. Ami veszteségeink aránylag csekélyek. Sennheimtől nyugatra a franciák tegnap este ismét kísérletet tettek a négyszázhuszonötös magaslat birtokba vételére. Támadásaik tüzelésünkben összeomlottak. A magaslat a miénk maradt. Keleten nincs változás. A hadműveletek folytatását a képzelhető legkedvezőtlenebb időjárás nehezítette meg. Támadásaink mindazonáltal lassan előre jutottak.

Szerbiából.

Budapestről jelentik: Szerbia elleni offenzívánk küszöbön van. Az előintézkedéseket befejeztük. Déli seregünk frissebb, erősebb, mint bármikor volt.

A lengyel sár.

Berlini jelentések szerint Lengyelországban majdnem szakadatlanul esik az eső és az utak egybefolynak a sártengerrel. A német seregek helyzete rendkívül nehéz, mert szinte lehetetlen a szállítás ily utak mellett. S ha mégis sikerül napról-napra előnyomulniuk, az a német csapatok fáradhatlanságának egyik legszebb példája.

Varsó-felé.

Berlinből táviratozzák: Hindenburg marsall óriási lépésekkel közeledik Varsó felé. Varsóban a legteljesebb fejlettség és nyomor uralkodik. Szén és petróleum nincs. A németek lefoglalták a dobroyai szénbányákat.

Joffre hazudik.

Berlinből táviratozzák: Elfogott francia tiszték elbeszélése szerint Joffre generalissimus napiparancsban közölte a francia csapatokkal, hogy a németek minden francia katonát és tisztet megölnék, aki fogságukba kerül. Hát mi Joffrénak is ilyen eszközökkel kell harcolni?

A békeakció.

Newyorki jelentés szerint ott igen sokat várnak a pápa és Wilson elnök együttes békeakciójától. A vatikán és az Unió kormányának legtehetségesebb politikusi és diplomatai fáradoznak azon, hogy az általános alapot a béketárgyalás megkezdésére megtalálják.

Revanche.

Berlinből táviratozzák: A birodalmi kancellár rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében Németországban az orosz vállalatokat fölügyelet alá helyezik. Ez csak válasza Oroszországnak hasonló intézkedésére.

Hindenburg ajándéka.

Budapestről jelentik: Hindenburg marsall 69-ik magyar gyalogezrednek, amelynek ő a tulajdonosa, karácsonyi ajándékkul finom borkat és cigarettákat küldött.

A maximális gabonaárak új megállapítása.

A maximális gabonaárakat, amelyeket Zalavármegyében járásonként állapítottak meg, a szakértők már akkor aggályosnak találták, mert attól félték, hogy másutt magasabb lévén a megállapítás, a gabonaszállítástól elcsúsznak. Azóta a gyakorlat az aggályoskodók véleményét igazolta. Somogyból egyetlen szem búzát sem kaphattunk, mert ott az összes gabonaceműk árát magasabban állapították meg, mint nálunk. De még a zalamegyei gabonát is más megyékbe szállították, mert például Vas megyében 1—2 koronával magasabban kelt a buza, mint Zalamegye bármelyik járásában — A belügyminiszter radikálisan segített most ezen a lehetetlen állapotban. Ugyanis az ország összes részeire megállapított maximális árakat megváltoztatta. Így Zalamegyéjét is Zalában egységes árak lesznek az eddigi járásonként váltakozó tarifa helyett. A Zalamegyei árak ezek:

Buza	40 kor.
Rozs	32 kor. 50.
Árpa	29 kor.
Tengeri	22 kor. 50.

Amint tehát látható, a miniszter a mi maximális árainkat némileg emelte a gabonaszállítás birtosítása szempontjából. Ellenben Somogy megyében és Vasban, ahol a gabonaárak sokkal magasabbak voltak a miénkénél, az árakat a mi árainkhoz illesztette. Somogyban pláne a rozsot, árgát és tengerit 50 fillérrel olcsóbbra vette a kormány a mi árainknál. Így tehát remélhető, hogy a gabonaszállítás rövidesen ki fogja elégíteni a zalamegyei szükségleteket.

HIREK

Az esküdtek névsora

At 1915 ik evre kisorolt eskudtbirok nevsorit most allitottak össze a torevenyazeken. Ebben az evben az eskudtbirokak a kovetkezo polgartarsalimbol fogjak kisorolni:

Rendes eskudtek: Aczel Pal, Auck Ferenc foldmives, Arsmuth Natan, Armit Sador, Arvai Ferenc keszthely, Auer Laszlo foldmives, Bagonyai Gyorgy foldmives, Balaton Ede, Balta Janos borboci tulajdonos, Balassi Gyorgy Balog Oskar, Barbarics Karoly, Barta Lajos, Bartal Ferenc foldmives, Bedekovits Istvan cigmadia, Benedek Janos cigmadia, Bencze Ferenc foldmives, Benkó József foldmives, Berger Benő szatós, Berger Ignác káva, Berzer Maso Kotor, Berke Ferenc foldmives, Beithelm Gyöző, Beithelm Retz, Blau Lajos, Bodiczky Lajos, Boll Muczer György foldmives, Bóna József foldmives, Böhm Jenő, Bogneredz József, Brandl Sándor, Brandlhofer Antal, Breuer Ignác, Bród Tivadar dr., Brück Sándor, Bunczom Ferenc foldmives, Bus Ignác, Csavinosz Ferenc kovács, Csete József, Csipakáry Antal, Csizmadia Istvan szucsmenter, Csóka Ferdinánd, Csoma Ödön, Leteny, Csapári Adam, Csar János, Dancs Kálmán, Darvas János, Davidovics László, Demény Ottó, Dolmányos Antal, Doubi György, Dör István, Dettrich Mór, el István lakács, Deutsch Sándor borbociakadó, Deutsch Bödög, Dobó Márton, Dósi Béla, dr. Döri József, Döme János, Dukán David, Dür Vilmos, Elek Ernő, Eppinger Gyula, Faller János Malachovszky, Fagyas Lajos, Falc Lajos, dr. Fábán Zsigmond, Fekete Ferenc foldmives, Feldmann József, Fendler Hugó, Fischl János, Fischer Karoly János, Fitos Imre, Fleischacker Albert, Fleischner Miksa, Fonyó Mihály, Forbáth Arthur, Froyer Adolf, dr. Fried Ödön, Fuchs Ignác gépész, Furman József hentes, Farkas János szatós, Gál Viktor magázó, Gál Ferenc, Garay Ferenc, Öreg Gáspár József, Gelei Viktor, Glévik István Alsódombora, Ögöl Lajos, Gordan János, Goldman Ignác vendéglős, Gordan Ferenc, Graf Simon, Grás László Csáktornya, Grász Karoly Újtelek, Grünfeld Adoll, Grünfeld Miksa, Günthut Henrik, Gudlin László, Gul Arnold, Gulman Sándor, Günzberger Ignác, Gyarmati Imre, Györfly János, Habjanecz György, Hajas József Csáktornya, Halvax Frigyes, Hapfel Ferenc, dr. Havas Hugó, Helmler József, Heinrich Miksa Csáktornya, Heltai József, Hencz Aladár Keszthely, Hild Ferenc, Hirschler Miksa, Hitzelberger György, dr. Hochstätter Sándor, Keszthely, Hodics István, Hoffer Gáspár, Hofman Henrik, Helczler Jakab, Horváth Ferkó István, Horgos János, Horváth Karoly szűgyártó, Hóha Vilmos Komarváros Hukástól Gecevár, Iprez Márton Alsódombora, Imrier József, Jostovics Mihály, Kardos József, Kamendi Mihály, Kaufmann Mór szabó, Kaufmann Ferenc, Kéri József, Keller Mátyás, Kőmüves Izidor Köhler Gyula, Lach Márton, Lackenbacher Ede, László Rákossy Kotor, Laskai Emil Keszthely, Laskóczy József, Lendvai Samu, Lichtenstein Rudolf, Linder Ferenc, Lőke Lajos, Mayer Karoly, Marton Vilmos, Mates Karoly, Melosók Lajos Keszthely, Mersics Ede, Mestery Ferenc, Mesterics Aladár Csáktornya, Merill János, Mihályi Ferenc, Mihályi István, Milényi Sándor, Nádai Ferenc Perlák, Nagy István Keszthely, Nagy Karoly koremsáros, Német Imre, Németh Gyula, Orszáig Kálmán, Oskó Péter, Paulusz György, Pálffy Alajos, Récai Samu, Rosenber Miksa, Rosenthal Géza, Stampf Zsigmond, Sauerber József, Schimiedt Zsigmond, Spitzer Gyula, Sommer Nátán, Vincze Gyula, Weiss Bödög, Zerkovitz Lajos,

Helgytas eskudtek: Kertész Lajos, Kis Péter magázó, Klein Ignác, Knortz György, Kohn Samu, Kolosvári Ödön, Koltay Ferenc, Koröczky József szabó, Kőő József, Kreiner Gyula, dr. Kreiser József, Kusler Antal, Löwenfeld Joehim, Löwy Arnold, Lendvai Vilmos, Masszner Ignác, Mogyer Karoly, Molnár Ferenc, Muth Adam, Muszár Vince, Petrics Ferenc, Péczely László Kiskomárom, Páczner Albert, Pollák Ede, Pollák József, Polosman Vince Murakirály, Pörs József Légrád, Pusotny Sándor, Reeser Antal Kiskomárom, Régenzperger Ferenc Keszthely, Riedl Jenő magázó, Reichenfeld Gyula, dr. Rosenberg Mór, dr. Rotschuld Jakab, Rosenfeld József, Rozs Ferenc, Rosenfeld Miksa, Sommer Ignác, Steiner Zsigmond fahétkedő, Stölzer Vilmos, Strachin Sándor Csáktornya, Strém Karoly, Stössel Ignác, Schwarz Gusztáv, dr. Schwarz Zsigmond Keszthely, Schweitzer József, Sattler Dévid, Szűcs Karoly, Szállinger Antal, Szilvec János, Szöröy Oskár, Szűcs Ferenc, Szvetez Lajos, Talabán Lajos, dr. Tancs János, Totola Lajos, Tuzak Gyula, Uj Wajdits József, Weiss Döme, Weisberger Kálmán,

Halál a harctéren. A város egyik legtekintélyesebb uri családja, az Unger Ullmann család mélyszégyes gyász borult. Unger Ullmann Viktor, Nagykanizsa urfiatságának legzsinatikusabb tagja, aki a 48 ik gyalogezred tartalékos hadnagyaként harcolt az orosz harctéren, — december 22-én 25 éves korában hősi halált halt. A mozgósítás óta folyton a harctéren volt és részt vett az összes csatákban. A hősi szomorú végzete azonban csak most ejtette hatalmába. Unger Ullmann Elek nagykereskedő családja iránt annál nagyobb a részvét, mert a család másik dédeljégetett kedvence, ifjabb Unger Ullmann Elek m. kir. honvédfőhadnagy orosz hadifogságba esett s így jelenlétével sem cnyhítheti a szűk mélyszégyes gyászát. At ifju hőst, akinek nyugvóhelye eddig még ismeretlen, december 11-én mutatják be az országutolsó szentmise áldozatot a szentferenczrecl templomban.

Kögyűlés. Nagykanizsa város képviselőtestülete még ebben a hónapban kögyűlést tart a szűk mélyszégyes gyászát. At ifju hőst, akinek nyugvóhelye eddig még ismeretlen, december 11-én mutatják be az országutolsó szentmise áldozatot a szentferenczrecl templomban.

Az elesettek családtagjainak összeírása. A közhatalóságok most kezdik meg a háborubani elesettek háttamaradott családtagjainak összeírását, ami a veszteségi listák alapján történik. A háttamaradott családtagoknak azt a veszteségi listát kell felmutatniok, amelyben a családapa, vagy leij elesettként szerepel. Ennek alapján történik a törzskönyvbe való bevezetés. E bevezetés után 6 hónapig a már megállapított segély jár a családtagoknak, azután pedig az elesett társadalmi állásához mérten bizonyos összegben részesülnek. Azoknak a családtagjal, akik mint elhunyt szerepelnek a veszteségi listán, a megállapított segélyben részesülnek mindaddig, míg a holtá nyilvánítás eljárása le nem folyik.

A Vöröskeresztnek. Stromsky Ernő a Vöröskereszt részére újévi megváltás címén 30 koronát küldött a Zala szerkesztőségéhez. Az összeget rendezetési helyére utalták.

Hajna azereleme — csatareiz. Vörösmarty Zsán futásának legszebb epizódja az a tasulmány, melyet Borbély György zalaegerszegi gimnáziumi tanár szerkesztett és adott ki egy szép képpel illusztrálva, mely alkalmos olvasmány a mai nagy háborukben is ifjúság örögnek egyaránt, aibelett, hogy az iskolák felsőbb osztályaiban elősegíti az irodalmi tanulmányt, főleg Vörösmartyra nézve. A füzetben Göbel Árpád festő tanártól van egy igen sikerült kép, melyben a megsebesült hős ápolja, sebeit kötöri deli Hajna. A füzet megszereshető Zalaegerszegben, 50 fillérért.

A rendőrség államssegélye. A belügyminiszterium most döntött a rendőrségi államssegély fölözéséről. Ebben az évben a tavalyi két millió korona államssegélyvel szemben három millió került volna kiosztásra, azonban a harmadik millió fölözéséről a belügyminiszterium majd csak a háboru befejezése után dönt így tehát a nagykanizsai rendőrség az ideig éppen annyit kap, mint tavaly.

Élet a Riviérán. A francia Riviérán megkezdődött a szezon, de csak papiroson. A párisi lapok egyre csábítják az angol, amerikai és olasz ifjúságot, de ezek csak gyéren gyülekeznek. Ebből látszik, hogy az előző évek perzsgó életét is a németek csinálták, akiknek nagy szállók, vendéglők, áruházai voltak a Riviéra minden részén. Ezeket az épületeket és üzleteket azonban a francia tehetetlen düh lerombolta. A francia lapok az angol közönséget azzal csalogják, hogy most egyetlen német sincs a Riviérán. Es igaz. De ami késik, nem mulik.

Rozs vicc. Matiz Lejos cipészmeister följelentést tett a rendőrségnek, hogy Varga János nevű ismerőse 30 koronát kiloptott a zsebéből a kávéházban. A rendőrség rögtön megindította a nyomozást, de Vargának mindössze 10 koronát találtak. Varga beismerte, hogy a pénzt a kávéházi asszálból alvó Matiz zsebéből vette ki, de azzal védekezik, hogy akl vicéből tette. A vicces férfi ellen megindították a vizsgálatot.

Nagykanizsa Alsórendva. A Vállalkozók Lapja írja: Már régebbi idő óta tervezés alatt áll a Dunától két egypontha kapolódó vonala, amelyek megvalósítása jelentős gazdasági fellendülést idézne elő az érintett Vas és Zala megyék forgalmában. Az egyik vonal Nagykanizsáról, a Délvidék e gazdasági empor umától Alsórendvaig; a másik, az előbbinek folytatásképen Alsórendvától Muraszombaton át a stájer határon fekvő Radkersburg városig vezetne. Inedét már megvan az összeköttetés ügyancsak nyugoti irányban Spielfeldig, a deli vasut bécs—triesti fővonalának állomásig. A nagykanizsa—alsórendvai vasutvonal, amelynek terveit Steiner Miklós budapesti mérnök készítette, 40 és fél km hosszú és közigazgatási bejárása még 1909-ben megtörtént. A transversális vonal második része az alsórendva—muraszombat—radkersburgi vonal már újabb leletű tervezése a közigazgatási bejárását 1911 tavaszán tartották meg. Ennek a vonalnak nyomvezetése Alsórendva állomástól észak felé, a dunántúli vasut meglévő vonalán 3 km hosszúságban még nagyobb mértékben használja. Csak azután fordul északnyugati irányba—nagyjában a Lendvapaták völgyét kövélve. Az új vonal Zalavármegyé deli sarkát átágva, Belatónon át vezet a dunántúli vasut Muraszombat állomáshoz, melyben annak deli végén csatlakozik. Mindkét vonal megvalósítását a Dunántúli helyterdekü vasut r-t. célozza és ez irányu tárgyalások kedvező eredménnyel kecsgetnek.

A farsang. Alig vettük észre, hogy tegnap Vízkereszt ünnepe volt, melyen más esztendőkhöz a farsang szokott kérdődni. A bálók, vigaszágok, zenés és türes éjszakák, mámoros hajnalok óvadja, a megsebesített korbelykedések és a megszentelt léhságok ideje. De csak volt. A Vízkereszt most nem jelenti a multságok beharangozóját. Bekenderő, táncos, de még a cigányok nagy része is abban a bálban van, ahol ágyuval muszálnak és golyógyverrel ropogtatják a taktust. Fel-éve tart már ez a bál. És meddig fog még tartani... Mit hoz a husvét, a pünköszt... De ne szügedjünk. Majd csak elcsúsz a fekete farsang is és lesz még egyszer ünnep a világon.

Indokolatlan rémhírek a Délvidéken. A nagybecskereki „Torontál” írja: Indokolatlan rémhírek keltek szárnyra ismét a Délvidék több városában, még pedig azon az alapon, hogy Temesvárról, Lugosról, Karánsebesről és egyéb helyekről a súlyosabb sebe sültetek elszállították más kórházakba, más városokba. Erdéklődünk a katonai hatóságokhoz, ahol azt a fölvi agosítást nyertük, hogy semmiféle aggodalomra nincs ok, az elterjedt híresztelések teljesen alaptalanok. A súlyosabb sebe sültetek azért szállították el, mert azok részére egyebütt alkalmasabb hely kínálkozott, hol a szükséges operációk akadálytalanabbul és gyorsabban végezhetők. Tehát ismételtük: illetékes helyen fólhatalmaztak bennünket annak megírására, hogy aggodalomra semmi ok és az elterjedt híresztelések valólanok!

A külföldi lapok hazugságai. A Morning Post, a Times, a Figaro, a Temps és a többi angol és francia lapok naponként a legképtelenebb hazugságokat terjesztik Magyarországról és Ausztriáról. Néhány hazugságot izelítöl itt közölünk: Bécsben karcsonykoróiai tüntetés volt a háboru ellen. A rendőrség beavatkozott s Prager strassén harminc embert a rendőrkardok megsebesítettek. — Budapesten a zavargások napirenden vannak. — Az erdélyi románok nyilt lázadásban voltak ki, mert nem akarnak magyar erdekben szolgálni. — Node elég is a külföldi sajtó szellemességéből. Az iderétt hírek hitelességét és valódiságát a mi közönségünk is megállapíthatja.

Az Erdékes Ujság. Négy tartalmas és izéles kötet: „Az Erdékes Ujság” két évfolyamának kötet példánya jelzi „Az Erdékes Ujság” eddigi törekvésit, eddigi sikerét. „Az Erdékes Ujság” azt a gyors népszerűséget nyílván annak köszönheti, hogy nemcsak a közönség jogos kíváncsiságát elégíti ki gazdag és aktuális képtartalmával, de súlyt felelt a képek művészi szerepére és izénessé állítására is. A legzsebbe, a legirohkosabb és a legaktuálisabb harctéri képek mindenkori „Az Erdékes Ujság”-ban találhatók. „Az Erdékes Ujság” műhelyében börtetik pedig egyenesen személción annak a híneke, amelyen megjelennek. „Az Erdékes Ujság” szóna a család minden tagjával és érteső az egész családnak, szülőknek és gyermekeknek egyaránt. Fokozott buszúsággal állítja magát. „Az Erdékes Ujság” és fözött buszúsággal gazdagítja kedvelőinek sorozatát. A lap technikai kiállítás tekintetében pedig fölvan a verseny a külföldi legelőkelőbb képes lapjával. „Az Erdékes Ujság” előfétál ára V. évf. 2.80 K., 3. évf. 3.00, 4. évf. 3.00 K. Az Erdékes Ujság kiadóhivatala, V., Vilmos utca 17. sz. ut 1. sz. van.

Betty Nansen már 63 évesnek premierjét látja ma az Uránia mozgóképpalota. A Nordisk Film Co. o. ma már nagy népszerűségnek örvendő tragédiája ama kevés számú mozgóképek közt tartozik, a köz rövid ideji szereplés után nyerték meg a közönség rokon szívét. Ennek pedig az az oka, hogy ez a dán színésznő mindazokkal a tulajdonságokkal rendelkezik a melyeket a film dramaturgia a mai színésznő számára megállapított, ezek a tulajdonságok: Figyelmet kelte megjelenés, már az alakul fogva, nem annyira esztétikususan, mint inkább érdekes arcbeosztás, menedzsuhan működő munka végső, — de nem utolsó! — becsédes gesztusok, ezek jellemzik Betty Nansen-t, ki ma a „Bánat asszonya” című drámában lép fel.

Három fillér a gyufa. Ugyanokak kellően meglepetés érte azokat, akik a gyufát skatulyánként szokták vásárolni. A kereskedők a kis doboz gyufa irát két fillérrel háromra emelték föl. Az áremelés illendőséggyákrából indult ki. Bárhogy álljon is a dolog, a gyufa megelégítését indokolatlannak tartjuk, mert azok az anyagok, amelyek a gyufa gyártáshoz szükségesek, nem drágultak. Így tehát ebben az áremelkedésben közönséges érleli spekulációt látunk, amelyet a kormányának nem volna szabad elűrni. A gyufa megelégítését a közönség csak akkor látja megdrágítva, ha az állam azt a cikket monopolizálta volna s a többletet a közterhek csökkentésére, vagy valamely a háboruval kapcsolatos jótékony céljaira fordítaná. A magán-spekuláció tulkepsését azonban nem szabad megengedni akkor, amikor az indokolt áremelkedéshez is alig bírja a minden oldalról érzéketlenül igénybe vett közönség.

A rozsa szomszédja. Vállalkozó István ma azt a panaszt tette a rendőrségnek, hogy a szomszédja, Sáló István elcsörgeste tizenöt tyukját. Hogy a szomszéd miért haragudott Vállalkozó tyukjaira, azt a rendőrség fogja megállapítani.

Tíz Kiskanyizsán tegnap nagy riadalmat okozott egy kéménytűz, amely a Dávidovics portán keletkezett. A hatalmasan lobogó lángokból ugynazok sokan nagyobb veszedelmekre követvertettek, azonban mire a tűzoltók kitértek, a kémény magától kihűlt.

Ujhelyi Nándor: 1914. Regény. Szerepében a fölöző év legizéles eseményéből merített impressziót és anyagot a háboru előtti és utáni idők közhangulatát jellemli egy izgalmasan szép regény keretében, óriási megfigyelésképeséggel és nagy írói készséggel. Ár 3.60 korona. Vidékre 3.90 korona beküldése ellenében bérmentve küldi meg Fischel Fülöp Fia könyvkereskedése Nagykanizsán.

Lakkozong mindenfélre tágyak brozirozására 1 doboz ára 80 fillér. Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkerekedésben kapható.

URANIA mozgóképpalota ROZGONYLUTCA 4 szám Betty Nansen a lelti viládból dóm tragika: második fellépte a szomszékban. 1915. január hó 8 án, pénteken kerül színi és csak egy nap lesz látható Bánat asszonya (Egy grófá regénye) Társadalmi dráma 5 felvonásban. Főszereplő: BETTY NANSEN Vasuti sin gyártás Természeti felvétel. Péterke mint festő Hamoros Még jókor! Vigjáték. Amor tangót tánczol Vaudeville. Rendes helyrak, Kézdele ünnep és vasárnapokon 8, 8, 7 és 6 órakor. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órakor. Szombaton és vasárnap kerül színi a Moulin Rouge

A török harctérről
Kurd járőr a Kaukázusban.

Nagy ujevi vásár.

Budapesti és bécsi női modellkabátok
bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

— Hek-féle ház, a Moskovitz-cipőház mellett —

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmek, bársonyok, flanelok, pargetok kanavásznak, anqinok, ingzefire, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, gyteritők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók, trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyűk

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Holfeld rumburger vásznak, Regenhart és Reiman asztalneműk, Schroll sifonok és damaszok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradvékok fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készűl Bluz 3 kor-tól, Pongyola 6 kor-tól, Alj 6 kor-tól kezdve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.

Egy csilláros ebédlőidőmpo

olcsó árért eladó. Megtekinthető
Csongori-utca 27/a

PAPIRSZALVÉTA

100 DBR 70 FILLÉR

1000 DBR 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

NAGYKANIZSÁN.

Szépen burorozott utcai szoba

villanyvilágítással, bejérat lépcsőházból l. emeleten, a város beltérfelületén csak katonatisztek szomszéd. — Csím: a kiadóhivatalban

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

„ : : Továbbá mindennemű : : ”

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházásban NAGYKANIZSÁN, F5-öt

„ : : a VÁROS PALOTÁJÁBAN. : : ”

Készletnyilvánítás.

Mindenkor harctársaknak, járművezetőknek és rohamosoknak, kik feljuttathatnak a szomszédos városokba, illetve a szomszédos városokba, illetve a szomszédos városokba...
Winhoffer József
a Franz r. t. raktárának elhelyezése és minden alkalommal a raktárakban lévő minden készletet adták. — Készenlétben a Franz r. t. raktárakban és alkalmazottaknak, kik a mindenkor való személyes megjelenésükkel adták a raktárakban lévő készletet. — Hát a készletet nyilvánították.
Nagykanizsa, 1915. január 7.
A gyászoló család.

A ZALA TÁRCAJA

Egy orosz költő benyomása

Bjuzssov, Walerij orosz költő a „Ruszkij Vjdomosztij” ban leírja benyomását, amelyet a lovai harctéren szerzett, ahol a legyelői országi hadjárat egyik legelkeseredettebb csatáját vívták. Érdekesítő leírását a következőkben ismertetjük:

A látóhatárt szürkés fehér fagyos köd borítja. Ebben a háttérben a hóval borított mezők északra látszanak. A föltekintéssel szembe fehér dör borítja, amely mint könnyű páncéljarkor terjeszkedik szét rajta. A felhők mégis sápadtan világító nap azonban a holdhoz hasonló. A levegő meg sem rezzen. Minden mozdulatlan. Valami kísérteties van ezen a fehér téli napon.

Valahonnan a közelből előtűnik tompán dörögnek az ágyúk. Azután az ágyudörgés helyébe a gépfegyverek kattogása kezdődik. A látóhatár ködöggöngyöt fehér nyilként tűző villanás steli át; ottan tüzelnek az ágyúk. Félámgolnak, egy pillanatra megvilágítják a távoli lövészárkokat és ütőket, az előttük szétszóró, fekete emberpontokkal; aztán megint minden a szürke ködbe süllyed, hogy egy pillanatra múlva újra világos fényben villanjon fel. Nem Tjuszov sikatóna dőmögő bennünket nem egymással; csak a dőmögő ágyúk és gépfegyverek szólaltatnak meg.

Régi lövészárkoknál állunk. Az árkok németek és mi a németeknél mindent, ezeket is bámulatos gondosággal építették meg. Azt mondják, hogy a németeknek külön géperetük van a lövészárkok ásásához. Egyébként nehezen is tudnánk megérteni, miért olyan egyenesek a vonalak, miért olyan simák a falak és miért oly mintaszere az egész munka. Tompa szögben egymást keresztező mely esatónak két sora húzódik keresztül az egész mezőn, a látóhatárig. Ezekben az árkokban sokáig tartatják magukat, akár egy várban. Most azonban valamennyi üres, a németek mindenütt, mintegy négy verszinyre vonultak észak felé.

A lövészárkok üresek; mellettük azonban itt-ott német katonák holtteste hever; hátukon, hasukon vagy oldalt fekszenek kinyújtott vagy a mellén ösztöfölet karral, sajátosságosan nyugodt arccal. A legtöbbször sötétszürke uniformisban fekszik, mások megint köpenyben, amelyet nyilvánvalóan a hideg ellen való védelemül vettek föl. A halottak között gyöngéd arcú, pelyhedző szakállú ifjakat látok; de öregebb, komoly, 40 évesnél idősebb embereket is, akik valószínűen már régen biztos alapokra fektették életüket és sohasem gondolták, hogy távol, idegen Oroszország hóval borított mezőin fejezzék be életüket.

Katonáink végigkísérték beennüket az árkok mentén és komolyan és magukba szálva szemléltek a holtakat. A háboruban megszerzett a halál képét. Annyiszor látjuk magunk előtt, hogy a halál nem ijesz meg többet. A mindennapi életben a halottat az árkok sokasága,

rokonok, barátok, ismerősök kísérik szájba; ott a halott rendkívül jelenség és azt hiszik, hogy a halál ritkán tér be hozzájuk. A háborúban azonban napról-napra halottakat látunk és az ember hozzászokik ahhoz a gondolathoz, hogy a halál mindennapi jelenség.

Mögöttünk egy elpusztított, leégett falu fekszik. A gépfegyverek szakadatlan kattogása közben odamegyünk. A lecsapódó lövedékek fölgyújtották az épületeket és egyetlen ház nem maradt meg. Az elégett és elszennenedett faoszlopzat között lájlok az épületek nyomait és félig bedőlt kemencéket; semmi egyebet. Még ebben a háborúban sehol sem láttam a teljes pusztulásnak hasonló képét. Egyetlen tető, egyetlen fal nem maradt éppen és a lakosság a szó legfontosabb értelmében hajléktalanná lett.

Egy kőalapzat, valószínűen egy nagyobb épület, itt-ott vagy postahivatal maradványai között a tűzben elhajlott vaságyak, félig elégett ágyeműk maradványait látjuk. Lehajlott fém és elfordított tekintettel haladunk el mellette. Nincsen annyi erőnk, hogy megnézzük ezt a képet.

Sötétedik. Téli van már és korán alkonyodik. Visszatérünk az országútra, ahol gépkocsink vár. Sebesültekkel találkozunk, akik még maguk tudnak bemenni a városba a köztörzshelyre. A legtöbbször a balkezse sebesült meg, amely a lövészárkokban folytatott harcban az egyetlen oldpontja az ellenség ágyúvédéknek. Kezüket rózsaszínű kötésbe burkolva, amelyen a vér átszivárog, a katonák nyugodtan mennek a köztörzshelyre.

Közben egészen besötétedett. Az égen a téli naphoz hasonlóan áll a fehér hold. A látóhatáron föllángoló villanás rózsaszínű lett; ezek a srappelvek; kis kartácsok, amelyek a levegőben pukkannak szét és golyózáport ontanak az ellenségre. Micsoda pököl tobzódik fölünk négy verszinyre! Itt azonban a katonák egy kerítésre támaszkodnak, amely csodálatosképp éppen maradt; gondatlanul dohányoznak, nevetgélnek, beszélgetnek és arra várnak, hogy tűzbe vezessék őket. Színeszekhez hasonlóak, akik a kulisszák mögött várnak a jelenésükre. És körülöttünk minden egy nagy, hatalmas színjáték kulisszájának látszik.

Az esti sötétség beálltával nem szűnik meg az ágyudörgés. Az ütközet menetét sem a sötétség, sem a hideg nem tartóztathatja föl.

Az automobil gyorsan halad az üres országúton. Keresztülhaladunk Lovicoa. A tűzesség harca alatt a levegő nyomása sok ablaktörlőt bezavart. A mezőség gyorsan süllyed meg mellettünk. A gyakorlott szem észreveszi a régi lövészárkokat, amelyek közelében már októberben nehéz harcokat vívtak. A hold a Buzsa csendes vízében tükröződik. Épületeknek csak az ut szélé; hatalmas fatörzsek fekszenek, amelyek nemrég még az utcát szegélyezték; a folyón az elpusztított hidak helyébe alacsony, szürkés hidakat vettek. Emitt Blois, amelynek közelében komoly ütközet volt; most látszik a helység, mindenütt sötét van... Itt, Varsó közvetlen közelében megint lövészárkokat és drótsóvénnyel ellátott sáncokat látunk.

Könyvelő

vagy könyvelő, ki a magyar, német és horvát nyelvet bírja, felvétetik.

Ajánlatok küldendők: Reich Samu pálinka nagyfőzde, Nagykanizsa.

Egy „másod raktárnokot”

a gabona szakmából ideiglenesen, esetleg véglegesen alkalmaz

a Nagykanizsai Tárházak Részvénytársasága

Mayer Klotild

gőzmosógyára NAGYKANIZSÁN.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a F5 ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön galéria és kérelészószály.

Garantált formasznekihűli gőzmosás.

Szíves parfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógyára Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,
Kazinczy utca 8.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám, fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KEZELÉS-TÖRÉS ES KIADÓNYVÁLTÁS:
NAGYKANIZSA
 BUDA-UT 4. SZÁM
KÖZZÉADÓNYVÁLTÁS:
 Kézírt-nyomtatott és fényképezett anyagok közlésére, a közlés díjára és a közlés módjára a szerkesztővel egyeztetni kell.
TELÉFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóiroda: 16
 Feliratok: 17
 Helyi hírek: 18

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak
 egy évre előre
 Budapesti körzetben
 Magyarországon kívül
 Egy évre előre
 Magyarországon kívül
 Egy évre előre
 Magyarországon kívül
 Egy évre előre
 Magyarországon kívül
 Egy évre előre
 Magyarországon kívül
 Egy évre előre
 Magyarországon kívül

A béke.

Van-e ma ennél varázslatosabb szó? Van-e a földkerekségnek nagyobb kincse, amit jobban áhitozna az emberiség? Kérdezzük meg a fényes paloták büszke lakóit, vagy a rozoga kunyhók nyomorgó páriáit, hogy mit óhajtanak, — a felelet mindenütt csak az: békét! Rendkívül érdekes tünet, hogy a békét sokkal jobban áhitozzák a semleges államok, mint azok, amelyeknek fiai csatamezőkön véreznek. És ez könnyen érthető is. Mert mit ér például Amerikának, Olaszországnak az olyan semlegesség, amely megbénítja a kereskedelmét, iparát; amely fölött folyton ott lebeg az esetleges beavatkozás kényszerűségének Damokles-kardja; amely megbénítja az alkotó munkát; amely megsemmisíti a munka értékét s amely nyomorúságot teremt. Amerikának hasztalan vannak nagy gyárai, megszámlálhatlan milliói, ha ipari termelése elől el van zárva minden piac s a milliárdok gyümölcsözellenül vonulnak vissza a pénzfejedelmek páncélváraiba. Ez az oka annak, hogy a béke ötletét a semleges államok vetették föl s annak létrehozásán is éppen ők fáradoznak. A hadban álló birodalmaknak a háború ezer nyomorúságtól sújtott népei a legnagyobb hálával kell, hogy fogadják ezeket a kísérleteket, amelyek ha önzésből fakadnak is az egész emberiség ügyét szolgálják. A békeért igenis szükségünk van és epedve várjuk azt az időt, amikor elhallgatnak az ágyuk bömbölései. De Magyarországnak, Németországnak és Ausztriának népeinek csak tiszteesség béke van szükségük. Olyan béke, amely megoldja az összes függő kérdéseket, amelyek Európa nyugalalmát évtizedek óta veszélyeztették, zavarták; olyan béke kell nekünk, amely évszázadokra készül. Az utóbbi évek békéjéből amikor folyton a háború réme kísértett, amikor a külpolitikai légsúlymérő legkisebb ingadozása is gazdasági viharokat támasztott, — amikor a lakó óvatos visszavonulása miatt stagnált sorvadzott a közgazdasági élet minden ága, amikor az alkotó munka a háború előké-születeiben merült ki: olyan békéből igazán nem kérünk. Annál a háború nyomorúságai se rosszabbak. A háború eddigi eredményei a békefeltételek esetleges megállapításánál a diktáló szerepét nekünk juttatják. Békét tehát mi nem kérhetünk, ha nem is térünk ki előle. A békekötébe a legnagyobb készséggel megyük bele, de csak akkor, ha mind-azt elértük, amiért a háborút megindítottuk. Ha csak eddig megyünk is, sok olyanról mondunk le a béke érdekében, amelyek eddigi sikereink alapján bennünket jogosan megilletnének.

Harc a Kárpátokban és Boszniában

A galíciai, bukovinai és kárpáti színtereken nagyobb esemény nem történt. Általában nyugalom uralkodik az összes északi harctereken. Az oroszok most ünneplik karácsonyukat, amely náluk három napig tart. Az ellenség tehát kerüli a hevesebb összetűzéseket, a mi csapataink pedig, sajnos, az átkozott időjárás miatt, csak lépésről-lépésre mehetnek előre. Az oroszok a Kárpátok

egy magaslatán nagyobb erővel át akartak jutni, de véres fejjel vertük vissza őket. A Höfer jelentés szerint Boszniában az ellenségnek egy éjjeli támadását Avtovacnál visszavertük. Az ellenség csak montenegrói csapat lehetett, mert a szerbek nincsenek sehohsem a mi területünkön. Höfer jelentése egyébként ezeket mondja.

Budapest, január 9. Hivatalos jelentés. Az általános helyzet változatlan. Tartós harcok nincsenek.

Keleti Beszkidekben nagyobb orosz erőknek Czeremchától keletre fekvő magaslaton keresztül intézett előretörését ellentámadással messze visszavertük. Ez alkalommal négyszáz orosz elfogtunk és három géppuskát zsákmányoltunk. A déli harctéren az ellenségnek Avtovacnál előrsi vonalunk ellen intézett éjjeli támadása teljesen meghiúsult. Höfer

altábornagy.

A német hivatalos jelentés.

Berlin, jan. 9. A nagy főhadiszállás közli: Nyugati hadszíntér: Flandriában a tartós és mind mocsarasabbá teszi a terepet, amely a hadműveleteket erősen akadályozza. Rheimstől keletre a franciák az éjjel egy előárkunkat akartak elfoglalni. Rögtöni ellentámadással visszavetettük őket állásaikba. Ötvenet közülük elfogtunk. Az Argonneok közepén és keleti részében csapataink ismét előbbre haladtak. A franciáknak a Vogesekben Buchenkopfnál, Diedolshausentől délre ellenünk intézett éjjeli támadását visszavertük. A franciáknak a Sennheimtől nyugatra eső magaslat ellen intézett ismételt támadásai tüzéségünk tüzeiben össze omlottak. Két tisztet és száz főnyi legénységet elfogtunk. A Sennheimtől délre levő Oberburnhaupt helységért még folyik a harc. Keleti hadszíntér: Keleten is kedvezőtlen volt az időjárás. A kelet-poroszországi határon és Lengyelország északi részében nincs változás. A Ravkától keletre támadásaink előbbrehaladtak. 1600 orosz elfogtunk és 5 géppogyvert zsákmányoltunk. A Pilica keleti partján csak tüzéségi harcok folytak. A legfőbb hadvezetőség.

Bulgária semlegessége.

Rómából táviratozzák: Szófiai jelentések szerint Radoszlav miniszterelnök a szobronye csüliörtöki ülésen ismétellen kijelentette, hogy Bulgária semlegességének megváltoztatására, semmi ok nincs.

A Kárpátokban.

Budapestről táviratozzák: Fenyvesvölgyön és Hajasadón háromnap óta rendkívül heves ágyúharc folyik. Berég vármegyében az ellenség visszavonulóban van. Az újabb harcokban is tekintélyes számú foglyot ejtettünk és sok értékű hadiszert zsákmányoltunk. Ung megyében az oroszok több községet kiűritettek.

Varsó körül.

Berlinből táviratozzák: Egyes csapataink már csak 30 kilométer nyire vannak Varsótól. Varsó körül az oroszok friss és nagy csapatokat koncentálnak.

Orosz garázdálkodás a Dunán.

Bukarestből táviratozzák: Az oroszok nagy önkényességgel járnak el a Duna nemzetközi öltalom alatt álló részén. A magyar és osztrák hajók előtt egyszerűen elszárják az utat. Tegnap két orosz vontatógőzös elsüllyesztett egy 2500 tonnás hajót, hogy a mi hajóink kijutását megakadályozzák.

Román tartalékosok hazahívása.

Budapestről táviratozzák: Római jelentések szerint Románia a Franciaországban élő tartalékosait is hazahívta. Bukaresti jelentések szerint a bukaresti minisztertanács amely legutóbbi ülésén katonai kérdésekkel foglalkozott, határozott egy részleges mozgósítás eszéjére is. A kormány rendeletére több közepületben kiegészítő kórházakat rendeznek be s ápoló női kurzusokat is tartanak. A kormányrendelet szerint a kurzusokat március elsejére be kell fejezni.

A lengyelországi időjárás.

Berlinből táviratozzák: A lengyelországi harctéren istenítéleti idő uralkodik. A csatások ősz hirtelen zordon tél váltotta föl s napok óta erős hófúvással kell küzdenünk. A hófúvások természetesen roppant megnövezték előnyomulásunkat, de meg nem hiúsítják.

Bülow tárgyalásai.

Budapestről táviratozzák: Római jelentések szerint Bülow herceg római tárgyalásai, eddig a legszebb eredménnyel jártak. A radikális párt, amely eddig óriási agitációt fejtett ki a háború érdekében, hirtelen elhallgatott. Giolittiről bebizonyult, hogy neutrális párti.

A francia harctérről.

Berlinből táviratozzák: A francia harctéren a napokban már a német újonccsapatok is harcra felkészültek. Az újoncok csodálatos hősiességgel vettek részt az első harcokban. A francia lapok meleg dicsérrel említik föl a fiatal német csapatok haláltmgvató bátorságát.

Kitchener a törökökről

Londonból táviratozzák: Kitchener lord a felsőházban kijelentette, hogy az indiai expedíciós sereg Buño mellett megverte a törököt. Kitchener szerint a törökök sokat emlegetett egyiptomi előnyomulása válótlan.

Forradalom Kínában.

Berlinből táviratozzák: Szinghaj Kantonban kitört a forradalom. A nép a mandarinok elleni visszahelyezést követeli. A forradalmat Japán szítja.

HIREK

Magyar sors.

Írta: Nagy Lajos

A harc tűze egész világban ég!
Egy földdarab mely nincs felgyújtva még,
A földgolyón állig van itt-nyomott.
A nyomorék, sebesült és halott
Mutatja nekünk, mi most a világ:
Megújuló Shekspir trágédiák.
A kultúraber Darwin majma lett
Mely az ugyan az őserdő felött.
De meggyalálta emberi nevet
Káin lélekkel mind egymásra tör
S boldog ha a vér potakként ömöl.
Hajrá, előre mikor ölöl kell!
Hol több a gyilok, ott van a siker.

A látás minket se kímél meg,
Egész népünk egy izó hadsereg.
A belső ország nagy kasszánya ma,
Szent énekünk a harcok dallama.
Kard, puská, szarony, ágyú-otlalom!
Ex kell nekünk a Kórpát ércslon.
Törünk előre, vissza some név:
Ime a magyar nemzet nagy egésze!
Gyárak üzemét, kalapács zaját
Csak képreled, mint hogy ha hallanád;
Az ipar vérkeringése megállt,
A boltokat, műhelyeket bezáród
S észvesztetten rohan az harcmezőre
Hol a vezényszó hallgatnak: „Előre!”

Milyen csodálatos, színes világ!
Kardot ragad iparos és diák.
A földműves elhagyja otthonát
S rohan előre száz halálpa át.
Egyetlen fiu, féltett jó gyerek
Kiért az anya szive egy remeg,
Fecseg honvédő harcos katonának,
Víz a vére, sodorják a vágyak.

Ébél, kit a harcok lángja éget,
Elbágy családót, feleséget;
Mindenkinek meggy... és sok-sok nem jó vissza
És megsebesül a koldustársnnya
Arcknál, akik egyszer visszajönnek
S csonkán, bánán járnak majd ezt a földet...
De így volt ez már ezredéven át,
Nekünk az isten más sorsot nem ad.
Nemzet-látumunk: tégiát hordani
S amig építünk, könnyet ontani,
Gondolván a bizonytalan jövőre:
Mit építünk, majd rom lehet belőle!

S kik megmaradunk, mégis újra kerdjük!
Műlők egyért s a műlők együtt.
A rombadólt istenháza megépül
És hangos lesz a levek énekeitül;
Mezőinkén megújuló tvaszt
Léni fog a dolgos magyar paraszt,
Fővezeszk a tilt, vésőt, kalapácsot,
Hol munka van, lesz nagy megújulás ott!

Ne félj magyar! Hadur vigyáz reád!
O veki meg az ősi szent hazát.
Most harcban élsz, küzködsz száz-viharjal,
De jön majd a rózsaszínű hajnal,
A láthatáron napja felragyog
S elűnk a pusztító viharok...
Kék vérből szatták a harcmezőket
Sivás meg híven... és lemeid el őket;
Aztán veszteje a megmaradt
Polgárokat egy eszme, akarat.
És minden lérfierőt összeleve
Készüljünk ismét az új ezredévre;
Bűvösbe csüggedés magát ne lopja,
Építsünk újra a feidut romokra.
S mellyel rohanunk most a harcmezőre...
Munkánkban is jelző legyen: „Előre!”

A maximális gabonárak. A Zala közölte már azokat a gabonárakat, amelyek a mi megyékre vonatkoznak. A buza ára az egész Dunántúlon 39, 50 és 40 korona közt váltakozik, csak Vas megyében 40 kor. 50 fill. A legmagasabb gabonárakat a felső-magyarországi és erdélyi határszéli megyékre állapították meg, ami érthető is, mert azokban legkisebb a termelés s így behozatalra vannak utalva. Az árak egyébként országjárta, egyeseknek mondhatók. A gyakorlat fogja megmutatni, hogy az ármegállapítás beválik-e.

Amint tudjuk, a kormányban meg van a jószándék arra, hogy az eselleges bajokat gyorsan orvosolja s éppen ezért az ársakon a helyi viszonyoknak megfelelően változtatni fognak. Csak a történelmi háson kedvéért jegyezzük meg, hogy szakkörökben a kormány ármegállapítását nem tartják célravezetőnek.

Jelentés a királynak. Ötölsége tegnap hosszabb kihallgatáson fogadta Frank Liborust, a belkényi haderők egyik legvesszebb vezérét. Ötölsége kimerítő jelentést tett magának a szerbiai események okáról. Altitólag Frank Liborinak sikerült tisztánlátást szereznie a külsőrel végződött eseményekben.

Billot gróf jótékonyága. Több sebesült aláírásával levelet kaptunk ma a cs. és kir. tartalékkórházból. A levelet az összes betegek és sebesültek nevében Billot Ferdinánd gróf hazai földbirtokosnak csodanélkül hálás köszönetet küldve jótékonyágait. A gróf az a háború kezdete óta állandó látogatója az összes katonakórházaknak. Minden sebesültben van világszerte szíve, mindenkinek részére ajándéka. Napról-napra rengeteg mennyiségű bort, gyümölcsöt, édességet, cigarettát, szeszt, élelmisvert s más hasznos adományt juttat a sebesülteknek. A hazai földesur mindent erőszakkal, föltűnés nélkül csinálja. Az ő jótékonykodás nem létezik, nem hivatalos, nem áll föl nagylevelű s a betegekre lérszó önneveltségével. Úgy ad, hogy a köszönet elől is kitér. Pedig valószínűleg az, amit Billot gróf a hazai jótékonyágok útján tett eddig. Fogadják érte a sebesültek legbátrabb köszönetét.

Levél Przemyslől. Szabó János zalamegyei gazdálkodó, aki mint tüzer Przemysl várában harcolt, az alábbi érdekes levelet írta háza: Ezt a levelet röpülőgéppel vitte ki a várból. A mi röpülőgépeink egymásután naponként közlekednek a nemcsak a mi leveleinket vitte ki, hanem a hozzánk érkezőket is elhozzák az újságokkal együtt. Mi itt csüppöt se érezzük, hogy körül vagyunk zárva. Az oroszok a vártól messze állnak s tüzerességük a legtrikább esetben működik. Úgy látszik, ki aharnak bennünket éhezleten. Ha csakugyan ez a szándék, akkor sohasem tessük be a lábukat Przemyslbe. Eleimicium nélkül, főszercel honos házakokra bőségesen el vagyunk látva. Az egész városég a normális mennyiségű élelmisvert kriptamintakaresak otthon, békeben. A kosztunk változatos, izletes. A csapatok pihentek, jókedvűek, s az az ezred a boldog, amely egy kis sülára mehet a váróveken kívül az oroszok ellen. Sohasem térünk vissza foglyok nélkül. Hogy mennyi az élelmiszerünk, az mutatja, hogy a foglyok is bőségesen kapsak mindentől. Meg is hiszünk nálunk s bittel se lehetne visszaverni őket a seregűkhöz. A foglyok előadása szerint az oroszok élelmezése borzasztó. Sokszor napokig sem jutnak élelemhez, mert a tréjük nem képes ellátni a szükségletet. Sok fogolyunk a csiréből ki van a láb. Sajá szememmel láttam ezt. A napokban felöltünk egy orosz röpülőgépet, amely Przemysl fölött koválygott. Érdekes, hogy míg a gép díribdarabokra tört, a muszka kapitányának, aki benne ül, kutya baja se történt. A tiszturak azt mondják, hogy az oroszok modulatai olyanok, mintha bucsuzni szándékoznának. Kár, mert akkor megesz az unalom bennünket. Így legalább elvadászgatunk rájuk. — A derek népfőlkéző tüzer ezután leírja, hogy milyen fényes ünnepségekkel ülték meg karácsonyt.

Pauk mérnök, aki mint hadnagy szintén Przemysl várában van, 7-8 héten két levelet is küjtathatott röpülőgépen a várból. Az egyik levele december 3-án, a másik 14-én kelt. Mindkettőben azt írja, hogy igen jól éri magát, egészséges, mindennel jól el van látva s arra kéri a feleségét, hogy legyen türelmével és bizzon a jó sorsban. Levele többi részében magánügyeiről intézkedik.

Két betörés. Az elcsútt éjjel a Magyar-utcában két helyen is betörték. Az első betörést Halász Jenő fűszerüzletében követték el, ahol a hátró ajtón jutottak be az üzlethelyiségbe s a pénzeszközökből tízezer koronát vittek el. Az érukhoz hozzá se nyultak az ismeretlen tettesek. A második betörést Tóth Péter vendéglősnél követték el, de innen semmit se tudtak magukkal vinni a betörők. A rendőrség már a nyomában van a tetteseknek s már letartóztatások is történtek.

A nyomor. A háború és a tél nyomora még csak ezúttal érezteti meg szomorú hatását, ha a társadalom szinte meg nem tesz mindent annak enyhítésére. A lapok rendőri rovataiból láthatjuk, hogy az utóbbi napokban megdőlt hárszaporodott szegény családmények száma, amelyeknek szűköse más esteidőkben is a munkahány és drágaság következtében beállott nyomor. Az idei tél nyomorát a háború is fokozta. A túrhatetlen drágaság miatt a jobb módúak is elkecseregetten panaszkodnak. Elképzelhető tehát, milyen nagy lehet a nélkülözés ott, ahol a megélhetés gondjai jobb viszonyok körébe is súlyosak voltak. Nagykanizsa is azok a rendkívül állapotoknál tulajdoni hatjuk az utóbbi napok nagyváltó bűncselekményeit, mert nálunk hála Istennek, nem igen vannak olyan bűnösök, akiket hajlandóságuk vezet a bűn útjára. A nagykanizsai jótékonyági egyesületket és emberbarátokat tehát arra kérjük, hogy kerölve kövessenek el minden lehetőséget a napról-napra fenyegetőbb nyomor enyhítésére.

Hangverseny. A 48-ik gy. ezred zenekara ma este Winitzer karnagy vezetésével hangversenyt rendez a Central-kávéházban. A hangversenyt a Jóléti Iroda kérelmére jótékonycélra engedélyezte a cs. és kir. önkormányzatosság. Az 50 filleres bejétegyek árát ugyanis a hadteret levő katonák szeretelműségére gyűjtik össze s ebből cigarettát, szivart küldenek a 20-as honvéd- és 48-as közös ezredék legénységének. A hangverseny műsora rendkívül változatos s a közönségnek ritka művelvezetésben lesz ma este része.

A kolera. A belügyminiszterium kimutatása szerint december utolsó hetében 106 kolera megbetegedést jelentettek be Magyarországból, amelyekből 39 halállal végződött. Legtöbb koleraeset fordult elő természetesen a felsőmagyarországi vármegyék azon részében, amelyekben az oroszok megjelentek. Az egész Dunántúlon mindössze egy kolera esetet állapítottak meg Pécsnél, de az is igen enyhe lefolyású volt.

Reblótámadás a Csengery-utcában. Ötvegy Gergely István tegnap este hazafelé tartott a Csengery-utcában. Amint a sétárához ért, a lak mögöl egy férfi ugrott elő s megragadta az urió kezében levő ridikült. Gergelyné védekezett, segítségért is kiáltott, de véletlenül egyetlen elő lélek se volt a környéken. Így a rövid dulszkodásból az utonálló került ki győztesen s székmanjával nyomtalanul eltűnt a sétárábokrak között. Gergelyné a sötétségben nem ismerte fel támadóját s így kevés remény van annak kézrekerítésére. A ridikülden szerencsére csak kisebb mennyiségű ezüst pénz volt.

A Központi Jóléti Iroda értesíti a hadbavonultak hozzátartozóit, hogy az ellátásdíjak kifizetése 15-én és 16-án lesz. Tehát mindazok, akik eddig 16-án kapták a segélyt, azok most 15-én, akik pedig 17-én, azok ezental 16-án jelentkezzenek pénzükért.

Lopás. Rác Jánosné panaszkolta ma a rendőrségen, hogy az Eötvös tér 13. számú lakásának előszobájából két gimnázista fia tálikabáját ellopták.

Elveszett a Széchenyi-téren egy ezüst-ólvásó, amelynek csak a tulajdonosra van értéke, mivel emlék. A megtaláló, ha átadja a rendőrségnek, illő jutalmat kap.

Az Uránia mozgóképpalota szombaton és vasárnap, e hó 9. és 10-én mutatja be a kinematográfia egyik legszebb alkotását, a „Moulin Rouge” című artista drámát, melyben a legidegizgatóbb artista és cirkuzi mutatványok váltják föl egymást a romkebbnél romkebb variáció jelenetekkel. — Egyik legszebb mutatvány benne egy kis gyermek művész mutatványa, mely a legerősebb idegeket is próbára teszi. Hétfőn pedig Betty Nansen harmadik felléptével színt keröl „Senki többet” című dráma.

Lakkbronx mindenféle tárgyak bronzozására 1 doboz ára 80 fillér. Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben kapható.

Karácsonyünnepeltés. A gymnasiumi tartsék-lőrész sebesülteinek karácsonyi megajándékozásához hozzájárultak: Riedl Jenőné 10 kor. és sütemény, Pollák Józsefné narancs, füge, dió, örv. Babócsay Györgyné sütemény, Remete Géza né kalács, alma, dió és 200 drb. kéges levelezőlap, dr. Rothschild Jakabné kalács, füge, Blumenschein Vilmosné 450 drb. cigarettá és sütemény, Lovdai Vilmosné sütemény, dr. Fried Ödöné sütemény, örv. Vécsey Zsigmondné füge, sütemény, Unger Ferencné kalács, dr. Szághy Jánosné dió, alma, sütemény és 2 kor. dr. Schwartz Adólfé füge, Forbáth Artúrné kalács, dr. König Józsefné narancs, sütemény, örv. Harkó Jánosné 2 üveg vörös bor, kalács, Skvóc Irén 2 korona. — Kwler Antalné sütemény, — dr. Szabadyné dió, sütemény, — Mígót Vilma sütemény, örv. dr. Mayer Ferencné 6 kor., Raffi István né 12 drb. pipa, 300 drb. cigarettá, Neumann Aladár 12 drb. pipa, Sonnenbergné 4 kor., Hoffmann és Franck cég 10 tuat jelvény, 60 drb. karácsonyfadísz, 2 citrom és hagazóró és 5 tuat zsebkendő, Mayer Károlyné füge, édesség és narancs, Sály Károlyné sütemény, dr. Ollip Mórné cukorkák, 1 üveg likör, Székies Pálné sütemény és cukorkák, Horváth György citromplaster 3 kor., Auxner Józsefné kalács, Hirschler Testvérné cég 1 doboz karácsonyfadísz és 2 angyal, Nováczky Imréné sütemény, Mikovényi Arpádné sütemény, cukorkák, Pósfai Paográcné narancs, Halvax Frigyesné sütemény, 100 drb. cigarettá, örv. Samu Józsefné 1 doboz sütemény, narancs, 100 drb. cigarettá, Pinter Jánosné sütemény, Welsz Mórné 2 kor., Mersics Ede né sütemény, narancs, citrom. Fogadják a pontos szívü adakozók a sebesült katonák hálás köszönetét Remete Gézá né bizottsági elnök.

Festékdobozok gyermekek részére nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben Nagykanizsán.

A Nyugat. Ignatus. Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1915. január 1. száma a következő nagyrészt aktuális és igen érdekes tartalommal jelent meg: Ignatus A. háború s az ellenség. Kassák Lajos 914-18. Öreg emberék (Versek). Füst Milán Boldogtalanság (Négyfelvételűs dráma első felvonás). Laskó Géza s francia lírák kezteszmézetese. Harry Ruasod-Dacian hazatérő levele. Ady Endre Boldog új élet. Vár és isten (Versek). Búcsú Béla Menj és szavadj le in (Naplőgyeztetek). Vörösy Gyula Arokban, roham előtt. Verbuakus (Versek). Bálint Aladár A három királyok (A megírású nagy krónika egy fejezete). Lengyel Menyhért Bródy Sándor Fehér könyv. Lengyel Menyhért Fényes László A szerb harctérrel. Branc Frank Ab, le miséráls! Bálint Aladár Gál baba sírja. Bálint Aladár Majovszky Pál ajándéka. Fekete Miklós Kommentár egy előadásról, avagy néhány megjegyzés Valutak diszparitására. Pivány Ernő Magyarok viselt daljai Amerikában.

Ujhelyi Nándor: 1914. Regény. Szerző művének a folyó év legizalmas csomonyelből merített impressziót és anyagot; a háború előtti és alatti idők közhangulatát jellemzi egy legizalmas szóp regény keretében, óriási megfigyelőképességgel és nagy írói konsszéggel. Ára 3.60 korona. Vidékre 3.90 korona beklődése ellenében bérmentve küldi meg Fischel Fülöp Fia könyvkereskedése Nagykanizsán.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

Szerkesztői üzenet.

Érdeklődő. Ön téved. Az újágok egyáltalán nem állnak katonai cenzura alatt. **Katonai cenzor nincs is.** Egy alantas tiszt napról-napra átolvassa a lapokat, hogy nincs-e azokban katonai szempontból aggályos közlemény. Ha ilyet főfedez, akkor ezt közli a királyi ügyészséggel, de ő maga semmi más intézkedést nem tehet a lapok ellen. A Zala külföldben sem áll cenzures ellenőrzés alatt, tehát megjelenés előtt a közleményeit nem mutatja be semmiféle hatóságoknak se. A királyi ügyészség és a katonai hatóságoknál éppen akkor kapják kézhez a Zalát, amikor Ön Előbb még levonatban sem látják.

A galiciai és a kárpáti harcok térképe.

URANIA magyar nyelvű
ROZSÓNYI UTCA 4. szám

Nagy artista dráma
Minden eddig látott hazai művészeti műveltségű előadás.
1915. január hó 9. és 10. éj. szombaton és vasárnap kerül színpadra

Moulin rouge
nagy artista dráma 4 felvonásban

Erősebb mint Sherlock Holmes vigjáték.

Maxi megnősül
Humoros

Triesttől Laibachig
Természeti lelvétel

Kedves hölgyeim, Kérlek a szombat és vasárnapokon 8, 9, 7 és 9 órák. Hétfőnapokon pedig 6 és 9 órák.

Hétfőn és kedden nagy vicajok és drámai előadások.

Betty Nansen és Carl Alstrupp
előléptével

Ügyes vasesztergályosokat

magas díjazással
azonnal felvesz a

Magyar Motor és Gépgyár Rt.
Szombathelyen

ÁLLÁST KERES

52 éves, nős 40 éve működő

MŰKERTÉSZ,

aki 28 díszoklevéllel, 1 állami és 2 egyetemi éremmel van kitüntetve. — Levelezést a „Tapolcai Lapok” kiadóhivatal Tapolca, továbbá.

Unger Ullmann Elek és neje szül. Vágner Aranka mint szülők, Unger Ullmann Elek m. kir. honvéd főhadnagy és Unger Ullmann Gizella férj. Hargitay Bertalanné mint testvérek, Hargitay Bertalan mint sógor és özv. Vágner Karolyne szül. Chinyorány Hermina mint nagyanya és a kiterjedt rokonság ucevben, fájdalomtól megtört szívvel jelenik, hogy forrón szeretett felejtethetetlen drága jó fiuk, illetve testvér, sógor és unoka

Unger Ullmann Viktor

tartalékos hadnagy a cs. és kir. 48-ik gyalogezredben

1914. év december hó 22-én délelőtt az orosz harctéren élete 26-ik évében, a hazatérni és királyi, hősi halált lelt.

A korán elhunytért az engesztelő szent mise-áldozat I. hó 11-én, hétfőn délelőtt 9 órakor fog a helybeni szentferencrendiek piébánia templomában az Egek Urának bemutatottatni.

Kelt Nagykanizsán, 1915. január 7-én.

A hősök istene adjon neki az idegen földben örök nyugalmat.

Növjenyek
izléses kivitelben
azonnal készíthetők
ZALA-UDVARDON
Nagykanizsán.

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.

Felolvasó szerkesztő: Tóth Zoltán
Felolvasó kiadó: Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

A ZALA TÁRCAJA

A francia és a magyar paraszt

Bretagne alföldszegélyezte hullámos dombjai között keskeny, mely utak visznek, egyik farmtól a másikhoz. Csak épp egy kocsinyom. Nehézben dögög rajtuk a szekér, a csak oly kutyusok, min náluak a felvidéki mezei utak. Cséplés idején ezeken bonyolítják a nagy ügyel-bajjal, a mezei forgalmat.

Az öreg Vignerón és a fia a szomszéd farmról hozták a kis benzines cséplőgépet a maguk székére, két erős lóval. A keskeny, mely ut gödrein nagyokat zökkent a gép. A fia a lovat bajtosta, az atya igyekezett a dulóston a cséplőgépet egyensúlyban tartani. De az ut egyik oldalán mind mélyebbé vált, a lovak nagyot rántottak, s a cséplőgép felfordult, maga alá temetve az öreget.

A fia, ki később ezt elmondta, látva, hogy az öreg nem mozdul, kifogta a lovat, hazament és lefeküdt.

Anyjának nem ünt föl, hogy egyedül jött haza, férje máskor is kint aludt a gép mellett. Csak reggel, mikor munkába kellett volna menni, keltette fel fiát, hogy meljen ki a csépléshez.

— Nem cséplünk ma — felelte a fia s befordult ismét.

— Miért nem? — kérdezte az asszony, de a fia csak többszöri biztatásra felelt.

— Apát agyonütötte!

— Ki ütötte agyon? — faggotta az anya.

— A cséplőgép.

S valóban ott találta az öreget holtan a gép alatt, kol egész éjjel feküdt, mintha fia nyugodtan aludta az éjszakát ágyában.

Ilyen a breton paraszt, fásult és ostoba; ez a saját ostobasága, de a szivtelensége meglehetősen közös a francia nép többi részével, különösen mióta vallását igyekeznek elvenni.

Az általános mozgósítás napján egyik huszárezredünkben este hétkor kijelentette a kapitány a közelben lakó legénységnek, hogy aki hajnali öt órára vissza tud jönni, elmehet övét meglátogatni. Két legény, a hegyen keresztül megleve, huszonöt kilométernyire volt falujától. Minden áron haza akart menni, születőt alhuzszni. A két fiu nem sokat habozott neki vágott a hegynek s futva teite még az utat hazáig. Éjféltre járt, mikor bezörgött édes anyja ablakán. Két órával később hosszú keresésre és sok könnyöngésre találkozott egy gazda, ki befogta az egész napi hordástól fáradt lovat s visszavitte idejére a két huszárt. Megérkezve, az otthon kapott híllereket kínálták neki a fuvarozásért. A gazda összes bajusza alul csak annyit mondott:

— Ön is lehetek valamilyen a hazáért.

Közibe vágott lovanak s nemsokára még a pora sem látzott.

A huszárok között egyiket Tomasz körül hírszolgálatra használták. Már többször szerencsésen elvitte az írott, — vagy szóbeli parancsot, — Egy éjjel egymásután három autóval találkozott. — A harmadikon észrevették és rálították. — A legény, ahelyett, hogy menekült volna, — megfordult és szintén löni kezdett — Hármat az autón ülők közül lelőtt, kettő elmonekült. Eközben a huszár lo

vát lelőtték s az állat teljes súlyával a legény mellére esett. Hemlocksebéből már előbb is patakzott a vér s most elvesztette eszméletét, de csak pár percre, majd ismét magához tért az eléje közeledő viláosságától. A soffőr volt, az autólámpával. A huszár minden erejét összeszedve, még egyszer megtöltötte karabélyát és tizenkét lövést tett ellenfelére. Később látták, hogy valamennyi lövés talált.

Közbe az őrárat, melynek a küzdelem elején jelt adott a tábori tükörrel, megtalálta az elalélt huszárt s bevitte a parancsnokhoz az autóval együtt, melyen negyvenezer töltény volt.

A legény sokáig feküdt Galiciában. Mikor hazajött, oly szerényen beszélt hőstetteről, mint egy épp véletlenül neki jutott kötelességről. Nyurga, kis legény, nincs hősi formája, inkább valami szelid jószág van a lényében és néha valami lelkes lény csillan fel szemében. Nem dicsekszik, szinte mentegetődzve mondja, hogy most az egyszer nem sikerült a hirt elvinnie.

— Ha visszamegyek, már bátrabb leszek, mert jobban ismerem a járást.

Eszébe sem jut, hogy vissza ne menjen, csak azt fájlatja, hogy olyan lova, mint az eddigi — három évig lovagolta — soha sem lesz neki többé.

— Olyan volt az, hogy megérezte, ha ellenség a közelben. Ha éjjel hirt vittünk (ő és a lova), akármerre fordítottam, elbujt az árokba, bebujt a bokrok közé, még csak megszogni sem mert szegény, míg el nem haladt az ellenség. Ha elment melletteünk, kijött újra és nem volt ló, mely nyomába ért volna.

A jó fiu érdeme felét önként a lovára bocsátotta, melyről meghatottan, szinte lelkesülten

beszélt. Számba sem vette, hogy a saját súlyos sérülése, ki tudja mennyi időre, megtört fiatal erejét.

Magyarlaktá kis falunkba egy csapat francia hadifoglyot internáltak. A határnál fogták el őket, amint hazasiettek hadkötelességüknek eleget tenni Volt közöttük több művelt, intelligens ember. Valamennyi álmélkodott azon, hogy a nép nem bántja, sőt előzékenyen azon igyekszik, hogy könnyítsen sorsán. Egyikük őszintén megvallotta, hogy a francia paraszt részéről ellenséges ország fia sehol ilyen bánásmódban nem részesülne.

— A francia paraszt sokkal tanultabb, mint a magyar, de a magyar sokkal jobb nevelésű.

Erre nézve a bécsi kórházakban most szállóigévé vált, hogy a magyar paraszt is ur. A magyar sebesült a legtürelemesebb, a legszerényebb, a legilletelmesebb és a legrendesebb. Ezt már mindenféle tudják, hol hőskatonáink feküsznek.

A francia internáltak, volt még egy megjegyzése, ami nagyon gondolkodába ejtett.

— A magyar parasztfiak van egy nagy veszedelmre: s az a pálinka. Ebben a kis faluban is van három négy kocsmá, melyben ivásra csábítják a népet s hitelbe adják az italt. Ahány kocsi áthálad a falun, megáll a kocsmá előtt, mely mellett el kell bajtania s a kocsis mindig megisszik vagy két deci pálinkát. Ha ezt a pálinka el fogja pusztítani a magyar paraszt egészségét és vele azokat a lelki tulajdonokat, melyekben most kitűnik.

Aki ismeri és szereti népünket, teljes mértékben igazat ad a franciának s érzi, hogy ezen segíteni kell annak idején.

Ó. Scháve Lajosné

épület és műlakatos
Nagykanizsa Rozgonyi-u 9
Telefon 122 szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktű-he-
lyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, víz-
vezetékek berendezését és épületvasalást

Minden lakatos és vízvezetési munká-
latokba vágó javításokat a legjutá-
nyosabb árban eszközölök.

Csinosan butorozott szoba

szemmel kiadó, Nádor-utca 4. sz. alatt.

Millió ember használ

KOHOGES

leghatékonyabb, hatásos, enyhítésre való és
gyorsabb köpögés ellen kizárólag a józsa
Kaiser-féle

Mell-karamellák

(3 három tenyővel)

csomagol. — 6100 közeggyógyászati
biztonságos orvosoktól és magánorvosoktól
a legjobban ismert: Rendkívül kellemes
és jóízű bonbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza
60 fillér.

Előadó: Neumann Aladár és Reik Gyula
S. Albert, Mikovány Árpád és
Belus Lajos urak gyógyszerésztáiban.

**A legjobb minőségű
hadiczipők**

estlamák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltenyi Sándor és Fia

cipőárúházaiban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Mayer Klotild

szőnyeggyártó NAGYKANIZSA

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy a Fő ut 9.
szám alatt levő gyűjtőtelepe-
met Hunyadi-utca 19. sz. alá
helyeztem át. Elfogadok női
és férfi ruhákat végleg való-
sításra, továbbá az összes
háztartási ruhák mosását és
vasalását 10% engedménnyel
Külön gallér és kézielő-
osztály.

Garantált formaszélnélküli
gőzmosás.

Szíves partfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógyára Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.
Kazinczy utca 8.

Nagy ujevi vásár.

Budapesti és bécsi női modellekabátok
bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán

Eltek-féle ház. Moskovitz épület mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok
kanavásznak, anqinok, ingzefire, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, gy-
terítők és függönyök.

**Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók,
trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyük**

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Holfeld rumburger vásznak, Regenhart és Reiman asztalneműek, Schroll
siffonok és damaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradványok
fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készült Blouz 3 kor-tól; Pongyola 6 kor-
tól, Alj 6 kor-tól kezdve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.

Nagy ujevi vásár. Igen olcsó árak.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó idegen nyelvek magánaton való megtanulása
levélszerinti módszere

az 1000 szó az olasz, német, francia és angol
módszere

nyelvek tanító nélkül magánaton való megtanulására, neves szaktanárok magyar
átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való meg-
tanulására. Az amerikai angol kifejezés
figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai
tanár és dr. Latzkó Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol
nyelv rektora. Ára 7. korona

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való
megtanulása. Magyar nyelvre átdol-
gozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk. isk. tanár. Ára 7. korona.

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való
megtanulására. A német szöveg latin
(magyar) betűkkel van szedve. Schidloff dr. módszere alapján. Irta:
Altai Rezső fővárosi tanár. Ára 7. korona

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való meg-
tanulására — Schidloff dr. módszerét a ma-
gyar közönség részére a tosknai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti
Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója.
Ára 7. — korona.

A német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
nélkül való alapos elsajátítására írta
Altai Rezső székesfővárosi iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin)
betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására
olvasási gyakorlatokkal. Ára 1. — korona

A magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
nélkül való alapos elsajátítására. Irta:
Hoffmann Mór iskolai igazgató. Ára 1. — korona

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Rendelések FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereske-
déséhez NAGYKANIZSÁRA intézendők.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatáruháza

Nagykanizsa

Fő-ut

az Első Magyar Biztosító Társaság új palotájában

Telefon 323 szám

Ruhakelmék

Bársonyok

Selymek

Női telöltők

Gyermekekabátok

Bluzok

Pongyolák

Kötények

Fehérneműek

Szőnyegek

Függönyök

Agy- és asztalterítők

Szőrmék

kelengyel

Vásznak és siffon

legnagyobb választék

Női kabátok

minden

AZERKESÍTŐSÉG ES KIADÓNYIVATAL:
NAGYKANIZSA
 BUDAUT-4 SZÁM
 TÖKNAÓNYIVATAL
 Kelt: Nagykanizsa, 1915. január 11. hétfő.
 A "ZALA" Művelődési és Sportegylet
 r. l. köznyomdája Sugarút 4.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadónyv. 16
 Pótkiadónyv. 14
 Nyomda 17

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak
 hatvan hónapra előre
 Egy évre 1.00
 Negyedévre 0.25
 Félévre 0.50
 Egy évre 1.00
 postai szolgáltatással
 Egy évre 1.20
 Negyedévre 0.30
 Félévre 0.60
 Egy évre 1.20
 Egyes szám ára 6 fillér
 Működésének és nyitólapjának
 társasági szerződés szerinti
 a. társaságának

Zord idők.

A lengyelországi nagy győzelem utáni szédítő német lendületben, amely a mi csapatainkat Varsó horizontján belül juttatta, — csökkenés állott be. Csapatunk csak lassu előhaladást tesznek, dacára annak hogy ellenség nem állja útjukat, mert a muszka még ma is úgy fut előlük, mint a nyul. Hogy az utóbbi hetek operációi nem elégték ki várakozásunkat, hogy az előbbrejutásunk méhetellen energia — és erőfőlemésztődes után is csak lépésben történik, annak egyedüli és kizárólagos oka az a nyomorúságos időjárás, amely harctereinket urálja. Feneketlen kátyuban, valóság-s iszaptengekben kell katonáinknak áttörni magukat, hogy haladhassanak. S amikor kedvezőbb tereprezre jutnak, mintha az alvilág összes démonai ellenünk esküdtek volna össze, — olyan hófúvás kerekedik, hogy az előőrsök az orrukhegyéig se látnak. Annyi bizonyos, hogy ez az időjárás a megvert orosz seregnek kedvezett eddig, mert ha Lengyelország uttalan utainak sok nyomorúságával nem kellene küzödnünk, már sok-sok ezer oroszral gyarapítottuk volna meg foglytáborainkat s Varsó falainak már bemutatkoztak volna a felelmetes német ostromágyuk. Kétségtelen tény, hogy a lengyelországi zord idők a döntést hetekkel elodázták, de meg nem hisültették. Az orosz sereg csak haladékokat nyert a gonosz időjárástól, ez az időnyereséget nem fordíthatja a saját javára, mert a hófúvás és sártenger az ő mozgulataira sem előnyösebb, mint a miénk. Az időjárás még mindig kedvezőtlen. Hisz nálunk is valóságos áprilisi időjárás uralkodik. Egyik nap ragyogó, meleg sugarakat lövel ránk az ég, míg a másik napon szomorú egyhangúsággal, lehangelő végehosszanélküliséggel hull, zuhog az eső. Ha fogalmat akarunk magunknak szerezni arról, hogy milyen lehet az a talaj, amely diadalmas száguldasukban szinte megállította a dicsőséges német seregeket, akkor nézzünk meg egynehány nagykanizsai esőáztatta utrát. Bizony ezekben is derekig sülyednének a katonák s kérékagyik merülnének az ágyuk. Nézzünk csak meg néhány nagykanizsai utcát s rögtön megértjük, mert nem lehetünk még Varsó alatt s mért nem csikarhatuk ki a döntést az orosz sárengetegeken. No de a januári áprilissnak is csak vége szakad egyszer s akkor nem lesz erő, amely gátat tudjon vetni a villámsebes német előnyomulásnak.

Orosz hivatalos hazugság.

Budapestről táviratozzák a hadisajtóbizottság engedélyével: A január hetedik orosz hivatalos jelentések azt állítják, hogy az oroszok megtámadták Brzozov falut, ahonnan csapatainkat szétverték s a maradványt elfogták. Ez a hír szemszédelt valótlan, mert csapataink sohasem tartották megszállva Brzozovot. Ellenben az igaz, hogy az oroszok hatodikára virradó éjjel megtámadták Borzicz Rodzvari falut, de a támadást könnyűszerrel visszavertük annélkül, hogy egyetlen szál emberünk is hadifogságba került volna. Sebesültünk is csak egy volt,

A galíciai, kárpáti és boszniai harcok.

Budapest, január 11. Hivatalos jelentés. Az általános helyzet nem változott. Visztlától délre állásainkat az oroszok tegnap minden eredmény nélkül lötték. A tüzet főleg egy részünkről megszállott és Zaklicyentől északkeletre fekvő magaslat ellen irányították. A Visztlától északra helyenkint heves ágyuharc folyt. Az ellenségnek ama kísérlete, hogy gyengébb erőkkel a Nidán átkeljen, nem sikerült. A Kárpátokban nyugalom van. Az ellenségnek két felderítő különítményét, amelyek Bukovinában előőrsvonalunkhoz tulközöl merészkedtek, ágyu és géppuskatűzzel szétvertük. A Déli hadszíntéren Trebinjétől keletre a határig előretolt állásainknál rövid ágyuharc volt. *Höfer, altábornagy.*

Az oroszok célja a Kárpátokban.

Az oroszoknak kárpáti betöréseik makacs folytatásával, hogy mi a céljuk, az még nem egészen világos. Egyes föltevések szerint a kifosztott Galiciában élelmiszer nélkül álló orosz csapatok Magyarország egyes részeit éléstárnak szeretnék fölhasználni. A másik föltevés szerint az orosz támadásnak stratégiai oka van. Az oroszok fölismerték a Kárpátok nagy jelentőségét s a galíciai seregek operációját akarják biztosítani és minden meglepetéstől megvédelmezni a kárpáti hegláncok birtokbavételével.

A francziák Elzászban.

Genfből táviratozzák: A francziák azért támadtak oly nagy heveséggel és erővel a német Elzászban, hogy Belfort körülrzásását megakadályozzák. A németeknek azonban bőségesen jutott emberük Elzászba is, ahol igen rossz a francia csapatok helyzete s így az állászó francia terv teljesen megheiusult. Belforton segíteni már nem lehet.

Gabonakivíteli tilalom Bulgáriában

Szófiából táviratozzák, hogy a katonai körök erőlyesen követelik a kormánytól, hogy haladéktalanul rendelje el a gabonakivíteli tilalmat. A király még nem határozott, hogy a teljes tilalmat hozza e be, vagy a kivíteli vámot emelje föl.

A francia harctér eseményei.

Berlinből jelentik hivatalosan: Nyugati hadszíntér: A rossz időjárás tegnap is tartott. A Lys egyes helyeken 800 méternyi szélességig lépett ki a medréből. Az ellenségnek az a kísérlete, hogy Nieportnál a Dünában lévő állásainkból kiverjen, megheiusult. Soissons-tól északkeletre a francziák megismételtek támadásaikat, amelyeket azonban tegnap nagy veszteségük mellé mind visszautasítottak. Száznál több hadifogoly jutott a kezünkre. A harcok itt ma ismét folytatásban vannak. Perthes-től nyugatra és keletre, a chalonsi tábor-tól északkeletre a francziák újolt hevesen támadtak. A támadások a francziák igen súlyos veszteségei mellett összeomlottak. A integy 150 foglyot ejtettünk. Az Argonneokban továbbra is lért nyertünk itt, valamint Apremont környéken, Toul-tól északra még folynak a harcok. Január 8-án este a francziák ismétellen megkíséreltek éjjeli támadással Oberbürnhaupt falunkat elfoglalását. A támadás teljesen megheiusult. Csapatunk további 230 francziát elfogtak és egy gépfegyvert zsákmányoltak, úgy hogy az oberbürnhaupti zsákmány 2 tisztre, 420 főnyi legénységre és 1 gépfegyverre emelkedett. A francziáknak itt is szemmel láthatólag súlyos veszteségeik voltak. Nagyszámu halott és sebesült fekszik arcvonalunk előtt és a szomszédos erdőkben. Tegnap Felső-Elzászban csak kisebb harcok voltak. Éjfel felé csapatunk Nieder-Aspachnál a francziák egy támadását visszaverték. Keleti hadszíntér: Az időjárás még nem javult. Az egész keleti arcvonalon változatlan maradt a helyzet. Kiseb orosz előretöréseket Nivától délre visszaverték. A legfőbb hadvezetéség.

A béke körül.

Rómából jelentik: Beavatott diplomáciai körökből kisszivargott hírek szerint kitűnően áll a béke dolga. A béke előkelő diplomaták szerint sokkal hamarabb megless, mint azt a legvérmesebbek is hinnék. A békén titokban már hónapok óta dolgoztak tapintatos értesesse erő kesek s a gyümölcs már érik.

A román hangulatváltozás.

Bukaresti jelentésekből meg kell vallanunk, hogy a háboru elején az orosz és francia aranyak átkozottul ellenünk jördították a román közvéleményt. A háboru hosszú hónapjai óta azonban a hangulat annyira megváltozott, hogy szinte rá se lehet ismerni Romániára. Igaz, hogy vannak még ruszofilek, de nagyszámban vannak németpártiak is, akik népgyüléseket hívnak össze, s ezen bizonyítgatják, hogy Romániának csak Oroszország az ellensége. A legutóbbi vasárnapi népgyülések minden zavaró momentum nélkül folytak le és szokon lelkesen tüntettek Németország és Magyarország mellett.

HARCZ a gyarmatokon.

Berlinből táviratozzák: Az angolok a keleláfrikai Tangóban nyolcezer angol és indus katonát szállítottak partra. A németek kelepcébe csalták az angolokat, akiknek vesztesége az első nap hatszáz halott és sebesült volt. Másnap az angolokat teljesen visszaverték. Az ellenség 3000 embert vesztett. A németek vesztesége jelentéktelen volt.

Halálos sportolás.

Davosból táviratozzák: Huszonkét diákot szki-kirándulás közben lavina eltemetett. Szerencsére a gyors segedelem husz életet megmenthetett, de két diák odapuztult.

A fölmentést kérő népfelkelők bevonulása.

A népfelkelők bevonulására vonatkozólag legújabbán a következő intézkedéseket tették: Azok a népfelkelők, kik az 1887-1890 években születtek és a most megtartott bemutatón szemlélve alkalmasoknak találtak, de felmentésükért már a kereskedelmi, akár a pénzügyminiszterhez folyamodtak, január 6-án állomás helyeikre bevonulni tartoznak, még abban az esetben is, ha addig folyamodásuk nem nyert volna elintéztést. Ezek folyamodásuk sorsát állomáshelyeiken a népfelkelői szolgálatban tartoznak bevárni. Kivétel alá esnek azok az alkalmazottak, kik a katonai célokra dolgozó oly vállalatoknál állnak szolgálatban, amelyek a cs. és kir. hadügyminiszter, illetve a m. kir. honvédelmi miniszter által kijelöltettek és ezen miniszterek egyike által fölön utasítottak a felmentési javaslatok elbírálására. Ezek az alkalmazottak nem tartoznak január 16-án bevonulni a polgári foglalkozásukban várhatják be a felmentési javaslat elintéztését. Ez a kivételes kedvezmény azonban még azokra a katonai célokra dolgozó vállalatokra sem terjesztetik ki, melyek nem közvetlenül a honvédelmi vagy a hadügyminiszterektől kaptak utasítást felmentési javaslatok elbírálására.

Hova nem szabad utazni?

Néhány napja már közöltük, hogy az újvidéki katonarendőrség megtiltotta a katonák hozzátartozóinak, hogy sebesült, vagy beteg katonák családtagjait meglátogatására a Szerémségbe utazhassanak. Erre vonatkozólag most a hadügyminiszter ezt a távirati rendeletet küldte Zala vármegye alispáni hivatalához: A déli harctéren fellépett járványos betegségek terjedését előmozdítja, hogy az ott levő sebesült katonákat hozzátartozóik tömege sen látogatják. A járvány elhurcolásának megakadályozása céljából elrendelem, hogy a vasutak igénybevételére jogosító igazolványok további intézkedésig Bács-Bodrog, Torontál és Temes vármegyék nem fertőzött városaiba és községeibe, csak kivételes méltánylást érdemlő okokból, Horvát Szlavonországok községeibe és városaiba, valamint a vármegyék fertőzött városaiba és községeibe az ott állandó lakhellyel bíró és oda visszatérni akarók kivételével egyáltalán nem adhatók ki. Figyelmeztetendő a közönség, esetleg hírlapokban való közzététel útján is, hogy Újvidéken túl, Horvátországba nem bocsájtanak s így a földaltes utazástól tartózkodjanak.

HIREK

Kitüntetett katonáink. Ötletése elismerése ismét több nagykanizsai honvéd és népfelkelőt részesített megérdemelt kitüntetésben. A hivatalos lap jelentése szerint Szekeres Károly törzsrörmester, Horváth József szakaszvezető, Kató József tizedes és Kiss György szakaszvezető, valamennyien a 20. honvéd gyalogezredben, az első osztályú ezüst vitézségi érmet kapták az ellenséggel szemben tanúsított vitézségükért. A 20. honvéd- és 20. népfelkelő gyalogezrednek következő katonái ugyancsak a harctéren tanúsított bátorságukért a másodosztályú ezüst vitézségi érmet kapták: Hubert György, Egyed Ferenc, Kocsis Gyula őrvezető, Nagy Sándor őrvezető, Bandoli János, Rácz József szakaszvezető, Szivgy Ferenc tizedes, Kovács János, Angyal Ferenc és Szili Ignác. Ez a tömeges kitüntetés fényes bizonyossága annak, mily hősiességgel harcolnak a nagykanizsai és zalamegyei katonák.

Uj katonaoorvos. A katonai rendeleti közlöny legújabb száma közli, hogy a király dr. Ney Hugó nagykanizsai orvost és kir. segédorvosát nevezte ki. Ney Hugó dr. a mozgósítás óta a vasuti állomáson teljesít katonaoorvosi szolgálatot s az ő burgó működése nagyon hozzájárult ahhoz, hogy az átutazó sebesültek és betegek orvosi ellátása minden várakozást kielégít.

Hősi halál. Csáktornya egyik köztisztelőben álló derék polgársa, Deutsch Jenő, vendéglős, a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred vitéz tartalékos a északi harctéren hősi halált halt. Ifjú felesége és kisgyermekai viselnek érte panasz nélküli gyászt.

A 20. népfelkelőezred zászlójára a Zala szerkesztőségéhez a következő adományok folytak be: Biffi Ferencné 100 kor., Nagykanizsa város 50 kor., Székely Józsa 10 kor., Puschovszky Sándor gyűjtőívén: N. N. 4 kor., Puschovszky Sándor 2 kor., Neu Lajos 1 kor., Berger Adolf 40 fill., Milhofer Sándor 1 kor., Peterffy Mariska 2 kor., Örvény Nagy Lajosné 1 kor., Armuth Sándor 1 kor., Eppinger Magda 1 kor., Goldmann Ignác 2 kor. — A kint levő gyűjtéseket kérjük haladéktalanul a Zala szerkesztőségéhez juttatni.

Nincs gabona? A kormány végrehalására országos rendelettel szabályozta a gabonaárakat, amely intézkedésével kettős célt vélt szolgálni: hogy az üzleti spekulációnak gátat vessen s hogy a készletet mobilizálja. A rendelet kibocsátása utáni napokban azonban a kívánatos eredmény nem mutatkozott. Jelentősebb üzletet mostanában nem kötöttek, aminek legfőbb oka egyesek szerint az, hogy nagyobb mennyiségű készlet már nincs is raktáron. Ez az állítás azonban nem felel meg a valóságnak. Az országban még rengeteg készlet hever a raktárakban s nyilvánvaló, hogy sokan arra számítanak, hogy a kormány rendeletét is kijátszhatják. De erre aligha kerül sor. Ha az üzletkötés továbbra is lanyha marad, a kormány bizonyára a legradikálisabb eszközöktől se riad vissza s a visszatartott gabonaneműt rekvirálás útján szerzi meg a köznek. Egyenlőre annyi tény, hogy a gabonahiány már sokfelé mutatkozik s több nagy malom kénytelen volt megszüntetni, vagy lényegesen redukálni az üzemét.

Adókedvezmény, a hadbavonultaknak. Zalavármegye érdekes átiratot kapott Kassa város törvényhatóságától. Kassa ugyanis országos mozgalmat indított annak érdekében, hogy a hadbavonult tartalékosok és népfelkelők adóját teljesen töröljék. Ha ez nem volna keresztülvihető, az adófizetés terne rendkívüli szenvedményeket nyújtunk nekik. Mondani is fölösleges, hogy a méltányosság legelősebb követelményének tesz eleget Zala vármegye, ha pártalólag hozzájárul Kassa város indítványához.

Az országos lóvizsgálobizottság zalai tagjai. A földmívelésügyi miniszter az országos lóvizsgálobizottságba Zalamegyéből Forster Elek és Herteléndy Ferenc nagybirtokosokat nevezte ki tagokul.

Figyelmeztetjük a közönséget, hogy további rendelkezést Szibériába nem lehet csomagot küldeni a hadifoglyoknak.

A zalamegyei gazdasági bizottság figyelmébe. A hadügyminiszter elhatározta, hogy az esetleges munkahiány megszüntetésére, másrészt a hadifoglyok foglalkoztatása

céljából mezőgazdasági és földmunkák végzésére az arra igényt tartóknak szerződés mellett hadifoglyokat bocsát rendelkezésre. A hadifoglyok kizárólag csak mezőgazdasági, vagy földmunkák végzésére alkalmazhatók. A foglyok, valamint az azok őrzésére kirendelt őrszemélyzet elhelyezéséről, megfelelő fekvőhelyről, takaróról, a szükséges fűtanyagról és a foglyok ételmezéséről a munkaadó saját költségén köteles gondoskodni. A hadifoglyoknak reggelire rántott leves, ebédre száz gram hus, főzelék és kenyér, vacsorára csak főzelék dukál. Minden hadifogly egy napra 1 kiló és 200 gram kenyeret kap. A foglyoknak ezenkívül naponként kétszer rumnélküli tea is jár. Szeszessitalt nem szabad a foglyoknak adni. A munkaadó köteles az őrszemélyzet ellátásáról is gondoskodni, de ennek megállapított költségét a kincstár viseli. Az őrszemélyzet tagjainak naponta és fejenként 700 gramm kenyér, 300 gramm hus, főzelék, reggel egy tányér rántottleves jár. A foglyok és őrszemélyzet orvosi és gyógykezelési díja is a munkaadót terheli. — A hadifogly napi munkaidéje a szokásos pihenőket beleértve tízenkét óra. A munkabér minden hét szombatján kifirendő. A szerződés fölbontása 8 napi fölmondási időhöz van kötve. Akik tehát hadifoglyokat akarnak mezei munkára alkalmazni, azok forduljanak a földmívelésügyi miniszteriumhoz, ahol megkapják a kívánt felvilágosítást. A vármegye a megyei vízhálózatok rendezését most szintén olcsón végeztethetné el a hadifoglyokkal. Eddig ugyanis az volt a kifogás, hogy a folyókat azért nem rendezhetik, mert nincs olcsó munkaadó.

Bukovinai menekültek Magyarországon. Aradról jelentik: A napokban egyetlen vonat 513 bukovinai menekültet hozott Magyarországra. Volt köztük milliomas, paraszt, gyáros, ügyvéd, orvos, keresztény, zsidó. A szerencsétlenek mindenüket visszahagyták Bukovinában s örültek, hogy a pusztá életüket megmenthették. A menekültek elmondták, hogy az oroszok rendszeresen rabolnak, gyujtoznak s aminek hasznát nem vehetik, pzdorjává törlik. — Az aradi állomáson a szerencsétlenek fényesen megvendégelték s ruhával látták el. A soroknak szomorú ironiája, hogy aki néhány hete Bukovinában milliomas volt s akinek Csernowitzban fényes palotái vannak ma is, éppugy rászorult a társadalom segítségére, az ingyen ellátásra és ajándékruhára, mint paraszt honfitársa, aki otthon is csak nyomort h gyott. A bukovinai menekülteket a morvaországi Ungarich-Hradisban helyezteti el az osztrák kormány. A földönfutók részére ugyanis ott baraktábor létesült, amely már-már monstruózus várossá növekedett. Az orosz uralom aligha számít arra, hogy gyökereit ver a hódított területen, ha így bánik a polgárokkal s a magánjavalakkal.

Uj pénzmekek. A háboru alatt Magyarországon és Ausztriában nagy hiány mutatkozott aprópénzben. Ezen a hiányon kétkoronás bankjegyek kibocsátásával iparkodtak segíteni, ami csak ideig-óráig vezetett célhoz. Ugyanis a hiány még kisebb pénzmekekben napról-napra érezhetőbbé vált. Most az Osztrák-magyar bank ezen az állapoton is javít. Készítenek egy koronás bankkótát—50 filléres nikkelpénzt s ezenkívül nagyobb mennyiségű 20 és 10 filléres nikkelpénzt hoznak forgalomba. Az egykoronás bankjegyek gyártását már meg is kezdték. Értesülésünk szerint az eddigi kétkoronás bankjegyek bevonása is folyamatban van s újakat bocsátanak ki helyette, amelynek a rajza és papirja megfelelőbb. Ehát nem kell félni, aprópénzünk is lesz elég.

Uj cigaretta. Az osztrák kormány Galiciát elnevezéssel új fajta cigarettát hozott forgalomba, amelynek ára 6 fillér. Az új cigaretta finom kellemes ízű s csinos kiállítású. A csomag címlapján egy lengyel legionárius alakja körül ez a fölírás van: Jövendelmé a galicjai és bukovinai menekültek segélyezésére szolgál. Valószínű, hogy az új füstölőnivalónak nagy kelendősége lesz.

Festékdobozok gyermekek részére nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv és papírkereskedésében Nagykanizsán.

Megint nagykanizsai honvédok a pesti lapokban. A budapesti I. pok ismét valóságos hősiességnek s nagykanizsai harugságotól. Valami lelkiismeretlen birkalós eseményeket meghamisítja, legtöbbször csak ki találja s mint szenzációt küldi a pesti lapoknak. A Magyarországi című lap hétfő reggeli száma ezt közli:

Przemysl eredménytelen ostroma

Nagykanizsa, január 10.

Pauk Edn hadimérnök Przemyslből két levelet írt Nagykanizsán lakó szüleikhez. A december 5-ről és 14-ről kelt leveleket repülőgépen hozták ki a várból. Pauk leveleiben azt írja, hogy az erődökben az orosz ágyuk semmi kárt nem tettek. A katonák földalatti kaszárnyákban laknak és mindennel jól el vannak látva.

Pauk mérnök przemysli két levelét ki vonatban szombati számunkban közöltük. Pauk egyetlen szóval sem emlékezik meg arról, hogy az oroszok milyen eredménnyel ostromolák Przemyslt, sem arról, hogy katonáink hol laknak. Gyalázatosság Pauk mérnök szájába olyan kijelentéseket adni, amelyeket ő sohasom tett s melyek miatt esetleg mint katonának kellemetlensége is lehet. A várbelieknek ugyanis egy betűt sem szabad arról írniok, hogy a katonaság odabent hogyan van elhelyezve. Pauk a leveleket különben sem szüleikhez írta, akik nem is Nagykanizsán laknak, hanem a feleségéhez.

Betty Nansen uralja az Uránia mozgéppalota e heti műsorát, amennyiben ma és holnap ismét egy nagyobb szabású színműben, a „Senki többet?” c. filmben lép föl. Ezuttal azonban egészen más zsánerben fogjuk játékát élvezni. Színpad kerül ezenkívül ugyan csak egy nagyszabású vígjátéka is a Nordisknak, melyben Carl Alstrupp a főszereplő. A kép meseje egy kissé pikáns, de nem lépi túl a jó ízlés határait s így élvezetes estében lesz része mindazoknak, kik e műsort megtekintik.

Ujhelyi Nándor: 1914. Regény. Szerző művéhez a folyó év izgalmas eseményeiből merített impressziót és anyagot; a háboru előtti és alatti idők közhangulatát jellemzi egy izgalmasan szép regény keretében, óriási megfigyelőképességgel és nagy írói készséggel. Ára 3.60 korona. Vidékre 3.90 korona beküldése ellenében bérmentve küldi meg Fischel Fülöp Fia könyvkereskedése Nagykanizsán.

Két csendőri gyilkosa. A közönségnek élénk emlékeztében van még az a gyilkosság, amelyet a zalamegyei Lendvákirályfán követtek el a múlt évben. Az eset röviden a következő: Hódossy István és Bertalan Mihály csendőrök hivatalos körutjuk alatt betértek Ficzko János gazda portájára, ahol éppen szeszlfőzés volt. Ficzko szívesen fogadta a csendőröket s itallal kínálta őket. A csendőrök ittak is, majd rövid beszélgetés után indulni akartak. Ficzko vendégei közül Hány Antal rovtomultu cipész, akinek több baja volt már a rendőrséggel, gunyosan utánuk szól: „Alá-szolgája!” Hódossy csendőr erre pofoncsapta, majd Hány édesapját is megütötte, aki közele lépett a fia védelmére. Hány Antal nem hagyta az apját, bcskát rántott s Hódossyt egyetlen döféssel megölte. Bertalan csendőr ekkor az udvaron volt s mikor látta, hogy mi történt, társa védelmére akart menni, de a nekidühödött cipész puskát fogott rá s lelötte. Így tehát a másik csendőrt is megölte. Borzalmas tettétől megrémülve szökésben keresett menedéket, kiment Ausztriába, hogy innen Amerikába menjen, de a pénze elfogyott. Erre visszatért Királyfára s ismerőscinél bujdosott hetekig, míg végre elfogták. Az esküdttörzság sok enyhítő körülmény figyelembevételével tíz évi fegyházra ítélte, amelyet most a királyi Kuria két hónappal leszállított. Az ítélet jogerős.

Lakkbronx mindenféle tárgyak bronzirozására 1 doboz ára 80 fillér Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében kapható.

Szépén butorozott utcái szoba

villanyvilágítással, bejárat lépcsőhárból I. emeleten, a város belterületén csak katonatisztek azonnal kiadó. — Cím: a kiadóhivatalban.

URANIA mozgóképek palota

ROZGONYI UTCA. szám

Nagy d'amales vígjátéki est Betty Nansen.

a legkiválóbb dán tragika feléptével. Es külön fellepte egy szellemes, ötletes, kissé pikáns humorral telített vígjátékban

Carl Alstrupp-nak

a dán mozi leghíresebb szalon komikusának! Az első katonai tárgyú vígjáték! Január hó 11 és 12-én; hétfőn és kedden kerül színre:

Senki többet? Társadalmi dráma három felvonásban. Főszereplő: BETTY NANSEN.

Bill pihenni vágyik Amerikai humoreszkek.

Duci bácsi szerelemes. Bohózat.

Fiu-e vagy lány? Nagy vígjáték 3 felvonásban. Főszereplő: CARL ALSTRUPP.

Rendben helyszíni kezdete ünnep 6 vasárnapokon 9, 5, 7 és 9 órákor. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órákor. Szabadon és szüneteltetés A KIRÁLYNÉ KÁLVÁRIAJA dráma.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fal hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

ÉRKEZÉSI TÖRŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
NAGYKANIZSA
 BUGAR-UT 4. SZÁM
 NŐKKIADÓHIVATAL:

Budapest-úton 2. sz. (Fővárosi-úthely-
 kerületben), a 101. házszám alatt és
 a 102. házszám alatt.

"ZALA" Hirtelintézés és híradás
 a. l. közigazgatási, Bugar-ut 2.

TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: 10
 Polgárihivatal: 11
 Híradás: 12

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Hírvetési Ára
 helyben másnaponként

Egy hére	1.00
Hegyedévre	4.00
Félévre	8.00
Egyes évre	32.00

postai szállítással

Egy hére	1.50
Hegyedévre	6.00
Félévre	12.00
Egyes évre	48.00

Egyes szám ára 6 fillér

Hirtelintézés az újság-területen
 táblaikat azonnal meg kell
 a kiadóhivatal

A magyar főhadiszállás hivatalos jelentése.

Höfer mai jelentése azzal kezdődik, hogy a helyzet változatlan. A galíciai és kárpáti harcokról egyetlen betűvel sem tesz említést, ami arra vall, hogy itt említésre méltó események, akár a kedvezőtlen időjárás, akár más ok miatt, nem is voltak. Ellenben több sort szentel Höfer altábornagy annak fölpanaszolására, hogy az orosz hadvezetőség milyen gyalázatos eszközökhöz kezd folyamodni. Orosz csapatok magyar uniformisba öltözve iparkodnak törbe csalni a

mi katonáinkat a járőreinken és kisebb osztagainkon sikerült is rajtaütönni. Höfer hangsúlyozottan kijelenti, hogy a mi uniformisainkat használó oroszokkal nem úgy fognak elbánni, mint hadviselő felekkel. Az ilyen harcmodorra felelet az akasztófa. De erre nemcsak [a parancs] szóra cselekvő orosz katonát kellene föl-huzni, hanem azt is, aki az ellenséges uniformist ráparancsolja. A hivatalos jelentés így szól:

Budapest, január 11. Hivatalos jelentés. A helyzet változatlan. Orosz-Lengyelországban a Nida alsó folyásánál tegnap makacs harcok voltak. Az oroszok támadásba mentek át és több helyen jelentékenyebb erővel megkísérelték a folyó völgyén átkelni. Azonban nagy veszteségükkel mindennél visszavertük őket. E gyalogsági támadások alatt a szomszédos szakaszokban heves ágyuharc folyt, mely több órán át tartott. A többi arcvonalakon jelentékeny esemény nem történt. Egy tevékeny felderítő járőrünknek sikerült tegnap éjjel az ellenséges állást áttörni s a mögötte fekvő helységbe behatolni és egészen az ellenséges ezredparancsnok lakásáig előre nyomulni. Erről a merész vállalkozásról a járőr egy elfogott tiszttel és hat más fogollyal tért vissza. Miután újból megállapítást nyert, hogy az orosz hadsereghez tartozók osztrák-magyar egyenruhát használnak, hogy járőrökön és kisebb osztagokon rajta üssenek, újból hangoztatjuk, hogy az ellenség olyan tisztjeivel és legénységével, akik a háború törvényeit és szokásait ily módon megsértik, nem mint hadviselő felekkel fogunk elbánni. **Höfer altábornagy.**

A francia harctérről.

Hivatalos jelentés.

A francia harctérről küldött hivatalos jelentések máig hosszú hetek óta alig különböznek egymástól. Heves támadások, véres küzdelmek folynak napról-napra a nyugati csatateremen s az eredmény egyik vagy másik fél javára: egy lövészárok, amelyet azonban a vesztes siet visszafoglalni. Az Argonneokban csak lassan haladhat előre a győző, bőséges

véraldozatot hozva minden lépésért. A legújabb nyugati harctéri jelentés is nagyjából ezeket mondja el. Itt a döntés isten tudja hol van még. A jelentés legörvendesebb része az, amely azt jelenti, hogy Elzászban általában nyugalom volt. Ugy látszik, a franciák itt is csalódtak terveikben. A hivatalos jelentés így szól:

Berlin, január 11. A nagy főhadiszállás jelenti: A nyugati hadszíntéren, Vieuport és Ipern környékén és ezektől délre csak türségségi harcok folytak. La Beissellonál, Ubertől északra a franciáknak egy támadása teljesen megghiúsult. Soissonsól a franciák, akik csak legelőlső arkainkon egy kissé vetették meg lábukat, újból támadtak, de sikert eddig nem értek el. A harcok még folynak. Soupir közelében a legutóbbi napokban nem volt harc. Perthestől keletre osztagaink a tőlünk elfoglalt árokraest visszafoglalták. Az ellenségnek súlyos veszteségei voltak. Az Argonneokban támadásaink ismét előbbre jutottunk. Felső-Elzászban általában nyugalom volt.

Anglia válasza Amerikának.

Budapest, január 12. (A sajtóbizottság engedélyével) **Vashingtonból táviratozzák: Az Unió kormánya közzétette az angol kormány válaszjegyzékét az Egyesült Államok követelésére. A jegyzék szerint Anglia tartózkodni fog az élelmiszerek lefoglalásától, de erre kötelező ígéretet nem tehet. Az Unió kormánya még nem harározott, hogy megelégszik-e ezzel a válasszal.**

Német légi flotta gyönyörű bravurja

Berlinből táviratozzák: A Lokalanzeiger jelentése szerint a német légi flotta támadást intézett Anglia ellen. Tegnap délelőtt tizenhat röplőgépből álló német aeroplánraj megjelent a Themze torkolata fölött, hogy London ellen támadást intézzen. A rossz időjárás és nagy köd miatt azonban kénytelen volt a légi-flotta Dover felé röplüni, ahol bombákat dobtak le. Doverből Dänkirchen felé röplültek. Dänkirehenre ötven bombát dobtak. Az explozió számos embert megölt. Angliában a páratlanul álló német légi támadás óriási riadalmat keltett.

OROSZ jelentés az északi harcokról.

Bécsből táviratozzák: (A Rundschau közlése.) A legújabb orosz hivatalos jelentés szerint a Kárpátokban a monarchia csapatai hevesen támadnak. Különösen Uzsoknál igen erős ez a támadás. Przemysl helyőrsége többször kirohanást tesz, nagy károkat okozva az orosz csapatoknak. A Visztulánál, Pilicdnál a szövetségesek szintén igen hevesen támadtak. Jezergencnél a németek erős északi támadásokat intéztek ellenünk.

Lengyelországban.

Berlin, január 12. A német főhadiszállás jelentése. (Hivatalos.) A keleti hadszíntéren Kelet-Poroszországban és Észak-Lengyelországban a helyzet változatlan. Lengyelországnak a Visztulától nyugatra fekvő részében támadásaink kedvezőtlen időjárás miatt csak lassan haladnak előbbre.

A semleges államokból.

Milanóból jelentik: Az olasz belügyminiszter körrendeletet adott ki, amely szerint megtiltja, hogy az olasz hadkötelesek, akik nincsenek túl 19 ik életévükön, külföldre utazhassanak.

Bukarestből jelentik: A román kormány a Nemzeti Bankból 200 millió kölcsönt vett föl. Románia külföldön óhajította eredetileg a kölcsönt megszerezni, de Londonban olyan politikai követeléseket állítottak föl a kölcsön ellenében, amelyeket Románia méltósága megcsorbítása nélkül nem teljesíthetett.

A Dardanellák, amely ellen az angol francia hajóraj egyfelől, másfelől az orosz flotta nagy támadásra készül.

A központi választmányok újjaalakítása.

A belügyminiszter rendeletet küldött Nagykanizsa város képviselőtestületéhez, amelyben meghívja, hogy a közigazgatás központi választmányát legkésőbb február végéig alakítsa meg.

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló új törvény értelmében tudvalevőleg a jelenlegi központi választmányok mandátuma 1915. március végéig lejárt. Ennélfogva Nagykanizsa, mint önálló választókerületben is újra kell alakítani a választmányt, még pedig február hó végéig. A törvény értelmében ugyanis az új választmányt egy hónappal előbb kell megválasztani a régi választmány megválasztásának lejárt előtt. A belügyminiszternek Nagykanizsa város képviselőtestületéhez intézett erre vonatkozó rendelete így szól:

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913. XIV. törvény 156. §-ának 2. bekezdése értelmében a törvény alapján első ízben alakított központi választmányok megbízása véget ér, míhelt a véglegessé vált első névjegyzékek szétküldettek.

A törvény 38. §-ának első bekezdése értelmében a névjegyzékek a törvény életbelépésének kezdő pontját követő egy éven belül el kell készíteni. Mivel pedig az 1913. XIV. törvény 1914. évi március 31-én lépett életbe, a névjegyzékek elkészítésének, vagyis az új törvény alapján való első jogerős összeállításának zárónapja 1915. évi március hó 31-ike. Ehhez képest a törvény rendelkezéseinek végrehajtása iránt kiadott 109.000/1914. és 159.000/1914. számú rendeletekben akként intézkedtem, hogy a jogerős választói névjegyzékek 1915. évi március 31-ikéig szétküldendők.

Míthogy az előadottak szerint a jelenleg működő központi választmányok megbízása 1915. évi március 31-én ér véget és míthogy a törvény 29. §-a értelmében a központi választmány választását rendes közgyűlésen legalább 1 hónappal előbb kell megtartani, mint amikor a régi választmány megbízása a törvény értelmében lejárt: utalással az érvényben levő törvény alapján működni hivatott új (első) központi választmányok alakítása tárgyában mult 1914. évi március 31-én 56.100. szám alatt kiadott körrendeletre, felhívom, hogy a központi választmányt a törvény, illetőleg a most idézett rendeletben foglaltak szem előtt tartásával legkésőbb 1915. évi február végéig válassza meg s a törvény 30. §-ának megfelelőleg az eskü letételéről is gondoskodjék.

Midőn még megemlítem, hogy a folyó évben alakítandó központi választmányok megbízása a törvény 156. §-a értelmében az első névjegyzékek szétküldését, vagyis 1915. évet követő harmadik naplári év, vagyis 1918. év végéig tart, felhívom, hogy a választmány megválasztásáról annak idején sürgősen tegyen jelentést.

Budapest, 1915. január 3-án.

Sándor János
m. kir. belügyminiszter.

Sobján Gyula dr. polgármester már intézkedett, hogy a központi választmányt a képviselőtestület a rendeletben foglalt határidőre megalakítsa.

HIREK

Farsang.

Farsang. Az első farsangi vasárnap. De hirtelen zene, tánca, bálnak. Váhalól messze, északon vagy délen. Katonák néznek át a fagyón, télen. Néznek és látnak: száz-imbolygó árnyat, Hópihe párokat, kik táncot járnak. Fekete éjben, órködő éjben. — Farsang. Az első farsangi vasárnap.

Állnak a fagyba, a jégbe, a hóba. — Fülükben megzúg a pokoli nótá: Mintha minden fegyver ütemet verne. Gránát csap le arra, golyó hull erre. Öngyítve szööl rohamok habója, Csillár: gyújtogat a robbanó csóva: Fölvert föld, sár hull, huscafut pernye. Állnak a fagyba, a jégbe, a hóba.

Itt csak a táncos, ujjazó, vod farsang! Ragadó zenéje meyhörögve harsant, Szélében a hus, csont, vér, izom lemállik. Járnak mégis nótáját halálig. Ezer fegyver zengi, ezer acélos lant, lajzso, nyögés, hörgés, velőtéppő, nyers hang. Vérésen, pusztulón száguld ez a bál! Itt Csatai táncos, ujjazó farsang.

Hóleplek, vérgarás szörnyű bálterembe Utolsó táncukra mennek milliók szemben. Csupa táncos férfi. Mindnek akad párja: Akít embere nem, forró golyó várja. Innen is, onnan is rohanva, kerengve Hull halomba holtig harcot járók rendje. Néma hajnal virrad hangos éjszakára Hóleplek, vérgarás, szörnyű bálterembe.

Rendre.

Tévedés a virilisek névjegyzékében. Fischer Antal intéző nevét a nagykanizsai legtöbb adót fizetők névjegyzékéből tévedésből kihagyták. Ezt a hiányt most pótolták s így Fischer Antal virilis jogon szintén rendes tagja a képviselőtestületnek.

A szegszárdi törvényszék új elnöke. A szegszárdi törvényszék elnökévé a király Pesthy Pál dr. szegszárdi vezető járásbírói nevezte ki. Amikor erről a *Pécsi Napló* megemlekezik, egyben — amint az már ilyenkor szokásos is — felsorolja a kinevezett férfi érdemeit, jó tulajdonságait. Laptársunk ezt következőképpen cselekszi meg: „Az új elnök kiváló kvalitásai mellett kinevezése Tolnamegyében annál nagyobb örömet keltett, mert hosszú idő után megyebeli család sarját érte. Pesthy Pál, a mellett, hogy elismert kitűnő bíró, még sem egynevezett „szürke beamter”. Szabad idejében zudi birtokán gazdálkodik, mindenféle sportot űz, sőt még a mult farsangban is mint rendező és előtáncos szerzett érdemeket az előkelő bálokon, Szóval aféle dzsentri-elnök, a legjobb értelemben. A vármegye virilistája s több bizottságban, köldöttsegekben szerepel. Felcsége az enyingi Belak földbirtokos család tagja. Pécsen kevésbé ismerik az új elnököt. Annak idején itt volt vadász önkéntes. Pesthy Pál dr. mindössze 42 éves, így talán legfiatalabb törvényszéki elnök az országnak. — Szóval az új törvényszéki elnök nem mint „szürke beamter”, hanem mint zudi gazdálkodó, sportman, bálrendező és előtáncos szerzett magának érdemeket. No de más érdemei is lehetnek, ha ily fiatalon törvényszéki elnök lett.

A hír egy katonaeorvosról. Dr. Öhler Karolyról, a nagykanizsai 20. ik honvédszázad tartalékos főorvosról az a hír terjedt el, hogy a harcra orvadtamasnak esett áldozatul. Öhler dr. állítólag egy orosz falun vonult át, mikor egy orosz paraszt az ablakon keresztül lelőtte. Elképzelni sem tudjuk, miként keletkezett ez a hír, amely — örömmel állapíthatjuk meg, — elejétől végig kóhalmány. — Öhler dr.-tól ugyanis ma levél érkezett a harcra orvadtamas barátjához, amelyben a főorvos azt írja, hogy pompásan érzi magát s a hangulata is olyan kifűző, mint az egészsége. A hazáról világnak eresztett harcra kacsák száma tehát ismét megfogyakozott.

Hadseregélyő estély. A Központi Jóléti Iroda tudvalevőleg szombaton este a harcra orvadtamas megajándékozására rendezett a cs. és kir. katonazenekar közreműködésével. A bevétel 153 korona 60 fillér volt. A katonazenekar művészi vezetését Winitzer karnagyot a közönség több ízben óvációban részesítette. A hangverseny rendezésére vonatkozólag a Zala szerkesztősége a közönség köréből ezt a levelet kapta:

Tisztelt Szerkesztőség!

A Központi Jóléti Iroda a harcra orvadtamas megajándékozására is gondolni szeretne elismerés illeti. Az a mód azonban, ahogyan az erre szükségessé szűz akartja hozni, — szerintem, de még nagyon sokunk szerint — nem célravezető. Az ötven filléres belépődíjat a hangversenyre még sok százan megfizették volna, ha az más kiadásokhoz nincs kötve. Sajnos azonban a mai drága világban sok-sok családnak nem telik kávéházzal. Már pedig a jóléti Iroda most ni módjára szerit katonáink javára is csak új jótékonykodhatunk, ha mellette tekintélyes kávéházi kiadást is viselünk. Ezen ezért azt az ötletet vettem elő, hogy a hangversenyt talán valami irodalmi, vagy művészi számmal is megtöltsük, ne kávéházzal, hanem mondjuk, a városban: nagyteremben, vagy más alkalmasabb helyen tartásuk. Nagykanizsán sokan vannak, akik szívesen és sokszor képességgel vállalkoznak műkedvelői szereplésre, az intelligens közönségre pedig igazán ráférne egy kis művészi szórakozás. Hiszen hónapok óta nincs más szórakozásunk, mint a kávéház, az örökös kávéház a férfiaknak és a családoknak semmi. A katonaság a zenekart ingyen engedte át, reméllem, a város is szívesen átengedi ingyen a közgyűlési termét, amely predesztinálva van ilyen célra. Igen tisztelt Szerkesztő ur, pendítse meg ezt az ötletet, nagyon sok család nagyon halás lesz érte. Budapestben már sok ilyen jótékony célú estélyt rendeztek, telt házzal, óriási bevételek mellett. Ez nem farsangi mulatozás, sőt bizonyára nemesebb formája a szórakozásnak, mint az, amelyben szombaton este részesült a közönség.

Kiváló tisztelettel

Hűséges olvasójuk

Hadimenetrend. A dombóvár—pécsi, budapest—dombóvár, pécs—barcsi, pécs—eszéki, szabadka—zombori, zombor—ujvidéki, ujvidék—szabadka—budapesti, budapest—szeged—temesvári, szeged—nagybecskereki, szeged—karlovi, temesvár—orsovai vonalakon ismét a hedi menetrend lépett életbe. A polgári, áruszállítás teljesen szűnetel s a személyvonatok használatáról is igazolványokat kell szerezni. A Déli Vasúton az eddigi menetrend marad életben.

A kenyér. A maximális árak megállapítása óta is állandóan fölszínben van az a panasz, hogy gabona nagyobb mennyiségben egyáltalán nem kerül piacra. A gabona-spekuláció nem szűnt meg s a rengeteg készlettel rendelkező termelők és kereskedők arra számítanak, hogy a kormány kénytelen lesz a most megállapított árakat emelni. Amint most illetékes helyről jelentik, a kormány is tud erről a spekulációról s ezzel szemben rövidesen meg is teszi a maga intézkedését. Ha néhány hét alatt sem javul a helyzet, a kormány új ármegállapítást csinál, de ez azokat nem eméli, hanem csökkenti fogja, még pedig fokozatosan. Vagyis március hónapra két koronával, áprilisra pedig ismételt két koronával kevesebben fogja megállapítani a maximális gabonaárakat. Tehát aki nem akar veszíteni, az kénytelen lesz mielőbb tudni a készletén. Így aztán csakugyan mobilizálva lesz a megtárolt rejtett termék.

Vizvezetékek és kútszivattyúk

◆ tökéletes fagymentesítését, szakszerű kijavítását, új vizvezetékek berendezését **Jótállás mellett** elvállal

Simkovits Sándor

◆ műszaki vállalkozó Nagykanizsán, Deák Ferencz-tér 11. szám alatt. ◆

Szombaton ismét meg fogunk látni a nagykanizsai utcák. A nemrégiben még untaugliknak csúfoló néplökölök vonulnak be, hogy előkészüljenek a legjelentősebb honpolgári küldetés teljesítésére: a hazá védelmére. A vonat sok sok derék katonákat szállította már el a távoli harcra, s az ország minden városra szűzölva van mégis katonasággal. Nagykanizsán sokkal több ma a katoná, mint a béke idején volt Csupa. Szűz, erőteljes és lelkesültségű áhítatos emberek. Az itthonlevő csapatok láttára büszke öröm fogja el a lelküket: ahol ilyen hatalmas, kimerítetlen a tartalékok, ott másról, mint győzelemről beszélni nem is lehet. A most bevonuló derék néplökölök lelkes hangulata fényes bizonyosságot annak, hogy a magyar nemzet harci szellemét a hosszú háború csak növelte.

A lövésztanfolyam. A Zala s multkor szűzölva tette az ifjúsági lövésztanfolyam rendezését, amelyre soha olyan szükség nem volt, mint most. A középiskolák legelőbb osztályainak 19, 20 éves növendékei az iskolából ugyyszűzölva a kaszárnyába lépnek, ahol mint intelligens elcmre, fontosabb hivatás vár rájuk. Eppen ezért csak kívánatos volna, ha valamelyes katonai ismeretet, ügyességet is vinnének magukkal a civil életből a kaszárnyába. A Zala ennek a diákság körében célú ért. A legelőbb osztályok növendékei egy a kereskedelmi iskolában, mint a főgimnáziumban rövidesen tömörülnek s most csak arra van szükség, hogy a katonai hatóság jóindulatú támogatásban részesítse őket. Ebben pedig kételkedni sem lehet, mert a diákság katonas nevelése most igen fontos — katonai érdek.

Belölttek a kórházba. Tegnap délelőtt egy éltvedt éles puska golyó hatolt be a városi kórház egyik szobájába, ahol a betegek közt érhető iradalmat keltett. Szerencsére sokkal magasabban járt, semhogy valakiben kért tehetett volna s így az ijedségen kívül más baj nem történt. A puska golyó a kis katonai gyakorlóteréről jutott a kórházba, ahol átfurta a kerítést s az ablakon át jutott a kórterembe, átlukasztva pereme az ablaküvegeket. — Amikor az eset történt, katonák gyakorlatoztak a kórház mögötti térségen, tehát kétségtelen, hogy az 6 fegyverűkből eredt a golyó. A katonai hatóság — azt hisszük — a történet után elfogja tiltani, hogy a város egyik nagyforgalmu pontján a katonák éles töltséssel gyakorlatozzanak. Mert hogy szerencsétlenség remé történt, az igazán csak a véletlennek köszönhető. Reméljük, hogy a katonai hatóság megoldítja a vizsgálatot annak megállapítására, hogy miként került a katonai golyó a kórházba.

Miklós cár földje. A Ferenc József földet mindenki ismeri a térképről, a melyen teljesen lakatlan területnek van feltüntetve, mivelhogy nem is lakik rajta még egy fiók csizmó sem. Ezt a területet egy osztrák sarkutató fedezte fel s őfelsége iránti túlzott lojalitásból nevezte el Ferenc József földnek. A területi nyereségből Ausztriának egyetlen fillér haszna sem származott soha, mert hiszen a sziget beláthatatlan égmészégből áll. A multkor már jelentették, hogy Ferenc József földjét az oroszok megszállták s azon szikratávíró állomást rendeztek be. Most az oroszok tovább mentek. Amint egy szentpétervári távirat jelenti, a szigetet az orosz kormány annektálta s a cár nevével II. Miklós földjének nevezte el. A birtokbavétel az osztrák kormány csöndes derűvel fogadta, így tehát diplomáciai bonyodalom nem lesz, ha csak a fókák nem tiltakoznak az annektálás ellen.

Csak a császár parancsai neki. Karlovics György kiskanizsai földművest a legutóbbi sorozások alkalmával szűzölva alkalmasnak találták katonai szolgálatra. Azóta a derék ex-untauglikkal nem lehet bírni. A korcsában ő a leghangosabb s az utcán is örökké gorombáskodik. Tegnap, miután a vasárnap örömeire alaposan bereszelt, célba vette az utcai lámpákat és sikerült is egyet leütnie. A garázdalkodást tovább akarta folytatni s mikor a rendőrök rendre intették rájuk támadt s kijelentette, hogy neki mint besorozott katonának csak a császár őfelsége parancsai. Mivel azonban a császár őfelségének postáiban a legkisebb gondja is nagyobb

Raktár munkások felvétetnek

a Nagykanizsai Törházak Részvén-
társaságnál.

12102

Előírás szerinti

harcztéri dobozok

„ kaphatók „

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán Kazinczy-utca.

annál, hogy Kiskanizsán tífus a haduri jogai-
val, egyelőre mégis csak a rendőrség vonja
felelősségre Karlovicsov.

Talált tárgyak. Vasárnap az utcán
egy férfi zseborát és retikült találtak Mindkét
tárgyat a rendőrség őrsk, ahol igazolt tu-
lajdonosai átvehetik.

Festékdobozok gyermekek részére
nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp Fia
Értékei és papirkereskedésében Nagykanizsán.

Nagykanizsa jó szülő. A polgári
iskola tartalékkórház karácsonyjának díszíté-
séhez és a betegek részére ajándékok beszer-
zéséhez a Jóléti irodához juttatott pénzüsszegen
felül még adakoztak: Eppinger Gyuláné, dr.
Kenedi Iuréné urnok és dr. Hajdu Gyula ügy-
véd ur 12—12 koronát, Fatér Mihályné, Fischel
Fülöp Fia cég, Halvax Gyuláné, Kohn L. La-
josné, Walgurzky Antalné urnok, — Pálffy
Alajos urad. erdőmester, Paulusz József tör-
mester urak 10—10 koronát, Hofrichter Emma,
urbölgy 5 koronát, Eperjessy Böske és Gom-
bos Lacika 3 koronát, Gillyén Sándorné, Bo-
gryay Lajosné és Blaskovich Kálmáné urnok,
Grünhuth Nelli, Kenedi Anna, Pálffy Jolán és
Sommer Katinka urbölgyek és a polgári leány-
iskola növendékei szívesek voltak egy-egy ka-
rácsonyját a saját költségükön felidézíteni —
Fischel Fülöp Fia cég külön a fák díszítéséhez
egy doboz karácsonyfa dísz és a fák díszíté-
séhez készült láncokhoz szükségelt szines pa-
pírt, Eppinger urbölgyek pedig 150 drb. gyer-
tyűcskát és cigarettákat ajándékoztak. A kör-
ponti jóléti iroda ezen tartalék kórház ka-
rácsonyjára és a betegek részére 602 kor. 50
fill. készpénzt, a hadsegélyző iroda pedig 241
csomag cigaretta és 10 csomag dohányt bo-
csajított a rendező-bizottság rendelkezésére. —
Ezen tartalékkórházban karácsony napján 20
kórteremben 267 beteg volt ápolás alatt. Ti-
renkileme kórteremben egy-egy, a 20-as számú
kórteremben (tornaterem, melyben 35 beteg
volt) két karácsonyfa volt felállítva. — A 266
beteg közül saját kívánságukhoz képest 72 be-
teg ajándék tárgyat, 194 beteg pedig kéz-
pénz adományban részesült. Fogadják a nemes-
szívű adakozók, továbbá azon urnok és ur le-
ányok, kik a fák díszítéséhez és az ajándékok
kiosztásánál segédkeztek, a betegek halás kö-
szönetét. A rendező-bizottság.

Lakkbronx mindenféle tárgy bro-
nizálására 1 doboz ára 80 fillér. Fischel Fülöp
Fia könyv- és papirkereskedésében kapható.

A 20-ik népfőlközi ország népszámlálása
adományozni szívesek voltak: Székely Jenőné urnó
gyűjtője: Steiner József 1 K, Trebitsch Mihály 1 K,
Gáspár Ferenc 50 L, Berény József és Fia 2 K, Rosen-
berg Samu 5 K, Baboshegy György 5 K, Klein Vilmos
5 K, Sommer Edé 2 K, Kabos Pál 1 K, Aladtör Mór
1 K, Frank Manóné 1 K, Lichtenstein Rudolf 1 K, H.
Oskár 2 K, Reclmayer Ernő 2 K, Vértas Antal fény-
képész 2 K, Stern József 1 K, László 1 K, Székely Je-
nőné 2 K, Klein Ignác K, Miltényi Sándor és Fia 4
K, N. N. 2 K, Horváth Imre Zalagurutzky 1 K, Sallós
Aladár 1 K, N. N. 50 L, Teutsch Ágoston 5 K, Lach-
bächer 30 K, Langer Ernő hadnagy 10 K, Földes Miklós

Feloldó szerkesztő: **Tóth Zoltán**
Feloldó kiadó: **Fischel Lajos**
Igazgató: **Fischel Ernő**

Csinosan butorozott szoba
azonnal kiadó Nádor-utca 4. sz. alatt.

Gilbert, Mozi Királynő operette
3 felv. megjelent zeneszámai:

- Teljes magyar szöveggel 2 füzet. K 6—
- Potpouri. K 280
- Ach Amalia táncoktató a Mozi Királynőből. K 210
- Man lacht, man lebt man liebt
- Walzer a Mozi Királynőből. K 280
- In der Nacht, táncrészlet a Mozi Királynőből. K 210
- Liebliche Kleine Dingerchen
- Marsch a Mozi Királynőből. K 210

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésében
NAGYKANIZSÁN

A ZALA TARCAJA

Lágerozás.

Sátor alatt rovom ezeket a sorokat. Min-
den baka torniszerében helyet foglal egy szelt-
blatt (sátorlap), meg a hozzá való három karó,
amellyel a fegyverekre kifeszített a több zelt-
blatból összeállított sátozt a földhöz erősítik.
Négy lepből olyan sátor készült, mely alatt hat
ember elég jól meglé. Az én zeltbenem csak
három voltunk: két zászfűrtér, egy korporál,
meg magam. Ok már aludtunk, én a fegyverre
áskasztott „zuglaterna” gyöngye fénye mellett
irogattam a napi eseményeket. A sátorlapon
kopogtak az esőcseppek unalmas egyformaság-
ban. Lassan átazott a tető, kövér csöppek hull-
lottak fejemre: iráscsma, elmosódott rajta a tinta-
ceruza. Odakünn lötyölt a szél, csipős, hideg
szél, mely a sátorlap vékony vásznán át is
belelelt borzongató hidegségéből. Az irás-
bogysem skart menni, álmos is voltam, meg
léstam is, hát abba hagytam. A jószívű bakak
vastagon beszórták a földet szalmával, nem
kellett félnem a felhűléstől. Összehúztam ma-
gamat, jól betakaroztam egy fölösleges sátor-
lappal a elfojtam a jámpánt a vártam — az
álmot. De azt ugyan várhattam; mert olyan
az álom, mint a szerencse: épp akkor nem jó,
amikor szükség lenne rája. Irigyletem a bakái-
mat mozgatgatva, mélyen aludtam, — fejük
oly nyugodtan fektűd a kemény torniszerben,
mintha az csak puha vánkos lenne, amelyen
olyan szép álomok születnek! Az a nagybajszu
lírer, aki lelem lordulva aludt, szinte mosoly-
gott álomban. — Bizonyára a kis lánykájáról
álmodott, akiről oly szeretettel szokott elbe-
szólgni. . . Bizonyosan azt álmodta, hogy
ott ül mellette az az aranyos csöppös s a
mogytja báronyos kacsóval a „papa” arcát s

1 K, Leitner Aladár 2 K, Ármuth 2 K, Józsa 1 K,
Gárdos 1 K, N. N. 50 L, N. N. 40 L, Kálfaludi és Kreuz
90 L, K. Mór 90 L, N. N. 30 L, Singer Sándor 60 L,
N. N. 30 L, Aczél 50 L, Stein Mór 40 L, — Schwertz
K. Sándor 30 L, Stein Mór 40 L, — Schwertz
József uró gyűjtője: Stroch Pál 1 K, N. N. 40 L,
Schwartz József 1 K, Reischer Salamonné 1 K, Havas
Rozsá 1 K, Nádor 40 L, G. K. 80 L, dr. Bród ivardné
5 K, Prager másszár 5 K. — Springer adóvérék gyűjtő-
je: László Zalagurutzky 1 K, Anak Ferenc 50 L, Hor-
váth Ferenc 50 L, N. N. 40 L, N. N. 20 L, Prékkel Jé-
zsef 1 K, Révész Sándor 30 L, Weisz Simon 10 L, Fried-
feld 10 L, Slovák 30 L, Pollák 10 L, Harold 30 L,
Buchner 18 L, Takács 10 L, Kocsi J. 10 L, Vince 10 L,
Pati József 10 L, Tóth István 10 L, Magyaros József
10 L, Farkas István 10 L, Szántó Dévid 3 L, Fáy Ar-
pádó 4 K, Bajcsy Ferenc 1 K, Löwe Adoll 10 K, Riold
Jenőné 2 K, N. N. 2 K, dr. Rosenberger 1 K, Zerk-
witz Lajosné 1 K, Bary Rekal 30 L, Grünfeld József 40 L,
Dobrin Bealás 50 L, Dobrin Richárdné 80 L,
Stukita Zalagurutzky 1 K, Sommer Ignác 5 K, Dan-
berg 2 K, N. N. 1 K, Grünhut Alfréd 1 K, dr.
Gross Dezsőné 1 K, Rosenfeld S. 1 K, Weisz Tiradné
2 K, Stern Sándorné 5 K, Ofner 40 L, N. N. 1 K,
dr. Goldschmidt D. né 1 K, Saághy 1 K, Kirján 2 K,
Neumann 2 K, Weisz Jakabné 2 kor., Veisz Ernőné 1 K.

(Folytatás következik.)
Kérjük a gyűjtőket, szíveskedjenek gyűjtésük
eredményéről a ZALA szerkesztőségben mielőbb el-
számolni, nehogy emiatt a zárlati előkészítési késede-
lmet szenvedjen.

Ujhelyi Nándor: 1914. Regény.
Szerző művéhez a folyó év izgalmas esemé-
nyeiből merített impressziót és anyagot; a
háboru előtti és alatti idők közhangulatát jel-
lemzi egy izgalmasan szép regény keretében,
óriási megfigyelőképességgel és nagy írói kész-
séggel. Ára 3.60 korona. Vidékre 3.90 korona
beküldése ellenében bérmentve küldi meg
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedése Nagyka-
nizsán.

Feloldó szerkesztő: **Tóth Zoltán**
Feloldó kiadó: **Fischel Lajos**
Igazgató: **Fischel Ernő**

Csinosan butorozott szoba
azonnal kiadó Nádor-utca 4. sz. alatt.

Gilbert, Mozi Királynő operette
3 felv. megjelent zeneszámai:

- Teljes magyar szöveggel 2 füzet. K 6—
- Potpouri. K 280
- Ach Amalia táncoktató a Mozi Királynőből. K 210
- Man lacht, man lebt man liebt
- Walzer a Mozi Királynőből. K 280
- In der Nacht, táncrészlet a Mozi Királynőből. K 210
- Liebliche Kleine Dingerchen
- Marsch a Mozi Királynőből. K 210

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésében
NAGYKANIZSÁN

URANIA mozgóképek
palota
ROZGONYIUTCA 4 sz. alatt

Nagy drámai és vigjátéki est
Betty Nansen
a legkiválóbb dán tragika felléptével.

Es külön fellépte egy szellemes, öt-
letes, kissé pikáns humorral telített
vigjátékban

Carl Alstrupp-nak
is, a dán mozi leghíresebb szalon komiku-
sának! Az első katonai tárgyú vigjáték!

Ma kedden, 1915. január hó 12-én
kerül színpadra:

Senki többet? Társadalmi dráma
három felvonásban.
Főszereplő: BETTY NANSEN.

Bill pihenni vágyik Amerikai
humorok.

Duci bácsi szerelmes. Beházas.

Fiu-e vagy lány? Nagy vigjáték
3 felvonásban
Főszereplő: CARL ALSTRUPP.

Rendez helyretek, Keddele éjjel és vasárnapokon
8, 5, 7 és 9 órákor. Hétköznapokon pedig 6 és
9 órákor.

Szerdén és csütörtökön
A KIRÁLYNÉ KÁLVÁRIÁJA dráma.

2 szobás lakás kiadó
a Csányi László utca 8 sz.
házban I. emeleten, mellék-
helyiségekkel együtt azonnal,
vagy május hó elsejére. —
Villanyvillágítás és vízvezeték. 12101

**Bojkottáljuk az orosz és angol
teaminőséget**

Házasszonyok ezentúl csakis az évek óta jóhű és bevált
hazai márkát:
a PEKAREK-féle teát

vegyék eredeti csomagokban ezzel a védjeggyel ellátva.
Kérjük kifejezetten ezt a kitűnő teaminőséget, az
egész monarchia minden szakba vágó üzletében. —
Képviselő: FEHÉR-VILMOS ÉS TARSA Nagykanizsa.

Allást keres
több évi gyakorlat-
tal bíró irodista
lehetőleg ügyvédi
irodába.

Cím a kiadóhivatalba

Szépén butorozott utcai szoba
villanyvillágítással, bejárat lépcsőházzal I. eme-
leten, a város beltartományon csak katonatisztek
azonnal kiadó. — Cím: a kiadóhivatalban

**A legjobb minőségű
hadiczipók**
csizmek, gamaschnik, hőczipők

„ „ Továbbá mindennemű „ „

**Uri-
női és gyermekcipők**
kaphatók és mérték után rendelhetőek

Miltényi Sándor és Fia
cipőruházás NAGYKANIZSÁN, Fő utca
„ „ a VÁROS PALOTÁJÁBAN. „ „

meghuzogatja azt a bosszúra megnőtt bajszát.
Az eső mintha csöndesednék; a fenyők
között sem süvített oly erővel a szél... csak
az ágyuk bömböltek még valshol, szinte bele-
remeggett a föld is.

Elaludtam. Különös álmaim voltak: jég-
országban jártam, hol minden porcikám dider-
gett a szörnyű hidegtől s ugy érezem, lábaim
le is fagytak. Aztán jött valami félelmetes
fehér ember, kezében nagy éles késsel s lát-
tam, közvetlen kinyújtott lábaim fölött magasra
emelve a kést és: suhintott vele lábaimra. . .
Jedten, riadtam fel: akkor láttam, alvás köz-
ben kinyújtózkodtam s lábaim a sátorlap alatt
kibújtak a sátorból. Alig bírtam őket vissza-
húzni, a hidegtől összefagytak; s fehér volt a
cipőm, fehér a kamásliam. . . odakünn hava-
zoit. Felreventam a sátorajtót s fehér világot
pillanték meg, fehér hegyoldalt, fehér fenyő-
ket, hulló lehetséget. Kibújtam a „zelt” alól:
nem egyedül voltam künn.

A fész bakák hatalmas méglyákat raktak,
volt jól égő fenyő bőven, az patogott erősen
a tűzőn. Körötte bakák, részben ültek, rész-
ben álltak, de mind — aludt. Közéjük álltam
én is melegezni és aludni. Mert a fáradság
hamar elaltatja az embert a legfurcsább körül-
mények között is: álló helyzetben, menetelés
közben, hulló hóban. . .

Október volt... odahaza épp hogy befejez-
ték a szüretet, itt Galiciában meg hó ropogott
a láb alatt s sorra születtek a lefagyott orrok,
kezek, lábak. Igen, odahaza nemrég szüret
volt; de tudom, sejttem, a szőlő bármilyen
édes volt is, sávanyubbak tűnt fel, mint az
előző naptalan évi érletlen szőlő. Így hatott a
hánru meg a szőlőre is!

Oly lassan lett reggel, alig győztük ki-
vágni a havazás megszűnt, a szürke felhőket
töve kergette a szél, a felhőszakadatokon át a
kék ég mosolygott. A kelő nap piros sugarai
ömlöttek szét a fehér tájon; sötét-fehér feny-
vessék integettek át hozzánk a szemkőst, he-

gyekről. Mélyen alattunk a havas mezőt hosszú
fekete sáv szelte át: az országut, melyen esa-
patok, szekerek mozogtak. Olyan jól esett
mindent nézni; csak azok az ágyuk ne böm-
böltek volna!

Azon a helyen, ahol legeroztunk, két
nappal előbb meg szörnyű csatározások foly-
tak. A gránátok csak úgy hullhattak oda, mert
a tisztás tele volt mély lyukakkal s szerteszét
heverték a shrapnellhüvelyek. Az erdő is meg
volt tépázva, sok szép fényő hevert a földön;
csonka törzseik szomorúan néztek hóba dön-
tölt koronájukat. Pedig ők nem vétenek sen-
kinek, nem bántanak senkit, csak melázza áll-
dogálnak és illatoznak ott lsten tudja már
mióta! S így kell elpusztulniok, nekik, kik
szembe néztek szelekkel, viharokkal s meg nem
roppantak. . .

Mi lehet az erdőben? Nehányan beható-
tunk a sűrű fenyők közé, bujáltunk a kopasz
bokrok között. Telve volt az erdő is háborus
nyomokkal: összetört fegyverekkel, elszórt
patronokkal.

Itt láttam az első halott katonát: magyar
katona volt. Egy kis árok bosszaban fektűd,
nyitott szemekkel. Elő pillanatra látszott, ro-
hamnál érte a halál. Szívét jérta át a hosszu
orosz szurony.

Később megszokja az ember az ily ké-
peket és ellenséget takarásnak használja az ember.
Volt az erdőben orosz halott is, sőt há-
rom is egy ponton. Ugy látszott egymást véd-
ték a rohamnál, de mit használ az a magyar
bajonett ellen? Egyiknek elcsúszt a kezében
a sápkája, lödellen feje, kerek, intelligenciátlan
feje ott fektűd a havas földön. Egy kis tisztá-
son hóval befedett kocsinom látszódot, vitt
be az erdőbe. Követtem a nyomát, de kocsi
semerre nem láttunk; ott azonban, hol a ko-
csinom végződött, nagy ládák állottak, leg-
többje majdnem tele hegyes orru orosz töl-
tényvel. Ugy látszott, kocsin történt a munició

előrejuttatás, amit a mi hadserögünk nyelvén
ugy hívunk: Munitionsnachschub.

Még mélyebbre hatoltunk az erdőbe, mely
vizmosáshoz értünk, melyben megdagadt ercske
rohant alá. De különös nesz is megütö (lőlöket,
mintha valaki járna a harasztos. Jól sejtettük,
mert egyszer csak a vizmosás tulós szélén meg-
jelent — két orosz katona; nem volt náluk
se fegyver, se köppeny; röides ruhájukról,
lapos sápkájukról, meg az oldalukon ledőg
iszákról hamarosan refjuk ismertünk. Mikor
megláttak bennünket, barátságosan integettek
felénk, átmásztak a vizmosáson és jöttek ve-
lünk a lágerünkba. Ugy látszott, valahogy el-
maradtak a csapatjuktól, mert azt már mesz-
szire elvergették innen a mieink. Bízskéek
voltunk foglyainkra: az első foglyok! De az
oroszok öröme nagyobb volt a mieinké, bol-
dogok voltak, hogy fogva lehetnek! Bakáink
örültek csak igazán, adtak nekik kenyeret,
szalonnát, cigarettát és semmikép nem ére-
telték, hogy „most kezeink között vagytok!”
Az erdőnek más részéből meg egy lovat
hoztak a patrullirozó bakák. Azt mondták egy
kozák holtteste mellett állott, ugylátszott an-
nak volt a lova, azért nem mozdult onnan...
csak várt türelmesen, míg felébred a gendárja.
A teljesen fölnyergelt pompás lovasokát a
trénünk vette gondozásába.

Közben elkészült — a menési. A mo-
gókonyha jókora bődönciben párolgott a láj-
tos babléves a kellemes aromája ugyancsak
tekerte már a baka orrokat. Sorba álltak,
mindenki a lapos szürke csajkával a kezében
s nagyokat nyelve várták, míg sorra kerülnek.
Javában folyt a menésztárs gyönyörű-
séges ténye — ugy a békés, mint a háborus
katonaszkodás legélvezetesebb parca — mikor
váratlan fordulat megravarta a boldog perca-
kat; egy huszár küldönc hozott valami pa-
rascot zászlójunk részére — s még ki sem
frült a csajkából a babléves, már is elhangzott a
vezényes: Vergatterung! Barits Ferenc.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetet

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlesebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

ISZTEREK TÖBES ÉS KIRÁDÓVÁLTAL;
NAGYKANIZSA
 BUDA-UT 4. SZÁM
 TÖRKIADÓHIVATAL:
 Budapesti úti 12. (Párisi-úthelyi-
 irányú) 2. sz. földszint
 2. emeleti 14. szobában
 „ZALA” KIRÁDÓVÁLTAL ÉS NYOMDÁ
 1. sz. emeleti 14. szobában, Buda-ut 4.
TELEFON-SZÁMOK:
 Telefon: 122
 Kábel: 122
 Helyi: 122

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

KIRÁDÓVÁLTAL ÁRAI
 helyben kasszában
 Egy évre 1.20
 Félévre 0.80
 Három évre 2.40
 Egy évre 1.20
 Félévre 0.80
 Három évre 2.40
 Egy évre 1.20
 Félévre 0.80
 Három évre 2.40
 Egy évre 1.20
 Félévre 0.80
 Három évre 2.40

A multkorában

megirtuk, hogy a legközelebbi hónapok meghozzák a döntést a semleges államok végző állásfoglalásában s néhány állam olyan kényszerű helyzetbe kerül, hogy semlegeségéből föltétlenül ki kell lépnie. Az események sokkal hamarabb igazolták állításunkat, mint magunk is gondoltuk volna. Ime, Bulgária nyíltan, bátran, követelően a világesemények véres színpadára lép s bejelenti, hogy neki sérelmei vannak, amelyeknek orvoslását halaszthatatlanul kívánja s a mostani világeseményekhez fűzi. Bulgária a bukaresti szerződés revízióját követeli, amely megfosztotta öt szörnyű áldozatainak legértékesebb diadalaitól: Macedóniától, Szalonikitől, Drinápolytól, sőt ráadásul régi területének egy részétől, a tejjel-mézrel folyó Dobrudzsától is. — Bulgária nem hagy kétséget követelésének határozottságára vonatkozólag s éppenséggel nem csinál titkot abból, hogy igényeit esetleg fegyverrel is érvényesíteni fogja. Tehát Bulgáriát a fegyveres föllepéstől csak az értheti el, ha követelési teljesedésbe mennek. Bulgáriának a nagyhatalmakhoz intézett jegyzékét teljes terjedelmében nem ismerjük s így nem tudjuk, hogy a bukaresti szerződés részbeni, vagy teljes megsemmisítését kívánja-e, vagyis: Szerbiától és Görögországtól van-e követelni valója, vagy Romániától és Törökországtól is? Annyi azonban bizonyos, hogy egyik szomszédja sem mutatott eddig valami nagy hajlandóságot arra, hogy vele szemben fönnálló igényét kiélgítse. Pedig az antant-államok rettenetes nyomást gyakoroltak úgy Szerbiára, mint Görögországra és Romániára s Bulgáriával való békes megegyezés érdekében. Aligha hiszünk, hogy ami eddig nem sikerült, azt most az antant-hatalmasságok nyélbe üthessék. A bukaresti szerződésben érdekelt államok pedig önként és békésen ezek után is aligha lesznek hajlandók a zsákmányt Bulgáriának visszaadni. Ha valóban így lesz, akkor csak az a kérdés, hogy Bulgária négy szomszédja közül melyiket fogja fegyverrel kényszeríteni a diplomáciai álnoksággal megszerzett terület visszaadására. Mert a mai külpolitikai alakulatok mellett mind a négy ellen nem léphet föl. Aligha tévedünk, ha azt hiszük, hogy Szerbiát és Görögországot érheti csak a támadás, mert ők tartják kezükben a bolgárok által legjobban féltett, de egyébként is legértékesebb részeket: Macedóniát és Szalonikit. Az ily irányú közbélepés tagadhatatlanul a német-magyar érdekeknek kedvez. De, véleményünk szerint, ez az alakulás Románia állásfoglalására is döntőhatással lehet, még pedig szintén nem az antant-hatalmasságok zsábjaira. Erre

vallanak azok a közvetlen, beható tárgyalások, amelyek Románia és Bulgária közt már hosszabb ideje folynak s az a szívélyes viszony, amely a két állam közt csak folyton erősödik. Érthető tehát az a nyugalom, amelyvel a mi diplomáciaink néz a balkáni fejlemények elé.

Ma sem a német, sem a magyar-osztrák főhadiszállásról hivatalos jelentések nem érkeztek.

A legyőzhetetlen németek.

Amsterdamból jelentik: A londoni lapok rendkívül komolyan ítélnek meg a helyzetet. Mindenki tudja már, hogy Németország milyen óriási ellentálló erő fölött rendelkezik. Az orosz küzdelem eddigi eredménytelenségét megállapítják az angol katonai lapok is. Sokat várnak azon angol csapatoktól, amelyeket most képeztek ki s amelyeknek a harcokra való szállítását most kezdték meg. Az angolok szerint Joffre igen nagy tartalékot tartott eddig a harcvonaltól vissza. Joffre ezt az erőt a döntő ütközetre tartogatja. Az általános támadás a francia harctéren azért késik, mert bevárják a most elindított angol csapatok megérkezését.

A német-török megegyezés.

Koppenhágából jelentik: A New-York Herald párisi kiadása ismeri véli a német-török megegyezés tartalmát. Olvasóinak a következő fantszitikus „megállapodást” tárlja elő: December első felében Németország és Törökország újabb szövetségi szerződést kötöttek, amely a következő feltételeket tartalmazza: a) Németország kötelezi magát arra, hogy 1. a háború egész tartama alatt ellátja Törökországot a szükséges pénzzel, municiálval és katonai felszereléssel, 2. a török hadseregnek repülőgépeket és a sereg összes speciális oesztályai számára tisztákat és legényeket bocsájt rendelkezésére; 3. átengedi Törökországnak a hadikárpátias együtődet, amelyet a legyőzött elleneségtől kapni fog, végül 4. Külön békét nem köt és legyőztése esetén se enged meg, hogy a török birtok integrálásán csorba essék; — b) Törökország arra kötelezi magát, hogy 1. résztvesz az Anglia és Oroszország elleni háborúban, 2. kihirdeti a szent háborút és 3. nem köt külön békét.

Sztrájk Pétervárott.

Kölnből táviratozzák: Pétervárott a duma szocialista tagjainak letartóztatása miatt az összes munkások sztrájkba léptek. — Az orosz fővárosban minden üzem szünetel.

Nagy havazás a Kárpátokban.

Budapestről táviratozzák: A Magas-Tátrában szüntelenül hull a hó. A hegyeket méteres hó borítja. A vonatközlekedés legtöbb helyen fönnakadt.

Az OLASZ nemzeti kölcsön

Rómából jelentik: A nemzeti kölcsönre összesen ezerháromezár milliót jegyeztek. A kormány a jegyzés eredményét várakozáson felülnek tartja.

A román hadsereg szaporítása.

Budapestről táviratozzák a hadiszállásokról: A Kőnische Zeitungnak jelentik Szófiából: Románia január végén hadseregének állományát fölszaporítja.

A németek megbénították az angol csapatszállításokat

Hamburgból táviratozzák: Anglia megszüntette a csapatok szállítását Falkestontól a Dieppeig. Ezen intézkedés oka az, hogy az angol kormány féli a német tengeralattjáróktól.

Mexikóban helyreállt a béke.

Mexikóból táviratozzák: Gutierrez elnök kijelentette, hogy a béke helyreállása Mexikóban teljesen megoldottnak tekinthető.

Az angol nem tud partra szállani.

Konstantinápolyból táviratozzák: Doris angol cirkáló Larisekinél, később Alexandrettnél csapatokat szállított partra. A török őrség tüzelésére azonban az angol csapat kénytelen volt visszahúzódnia a hajóra. Az angol hadihajó Mexandrettnél nyílt városokra tüzelt. A lakosság közül többen meghaltak.

Meggyilkolt német aviatikus

Berlinből táviratozzák: Párisi jelentés szerint egy francia aviatikus egy német repülőgépet üldözésbe vett és leszállásra kényszerített. A német repülőgép francia csatavonalba jutott s egy németpilóta-tisztelet a franciák megölték, egy másikat megsebesítettek.

Öreg népfölkelők behívása.

(Saját tudósítónktól). Holnap Nagykanizsán is plakát fogja közölni, hogy a honvédelmi miniszterium tényleges katonai szolgálatra hívta be mindazon negyven éven aluli A) osztályú népfölkelőket, akik jelenleg még otthon vannak. A miniszter rendelete a következő:

Főhívatás hirdetmény.
 A m. kir. honvédelmi miniszter 305/1915. számú körrendelete értelmében mind azon a magyar szent korona országai területén tartózkodó 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881 évben született és ennél esetleg fiatalabb A) osztályú (katonailag kiképzett) népfölkelésre kötelezett magyar állampolgárok, akik a kőbűs hadseregnek (haditengerészetnek), a honvédségnél vagy a csendőrségnél szolgáltak és bármely okból még a nem tényleges viszonyban (polgári viszonyokban) vannak (például mint létszámfőlttek, beteges stb.) annál tényleges népfölkelési szolgáltra behívotnak. Fentemlített népfölkelésre kötelezettek valamennyien, tehát az ajánlati lappal ellátottak is, tekintet nélkül az abban foglalt rendelkezésre, a jelenlegi tartózkodási helyüknek megfelelő népfölkelő parancsnoksághoz január hó 20-án bevonulni kötelesek. Bevonulni tartoznak tehát azok is, akik bármely okból, tehát betegség, vagy szolgálóképzettség okából szabadságra lettek, továbbá bármely fegyvernemből származó, tehát az összes lovaságnál szolgáltak is. Ellenben nem tartoznak bevonulni a népfölkelési tényleges szolgálata alul bizonytalan időre föltüntetett népfölkelésre kötelezettek. Használóan nem tartoznak a fenti rendelet alapján bevonulni azon népfölkelésre kötelezettek, akik vegyes katonai, vagy honvéd föltételek mellett a hadsereg (haditengerészet) honvédség, vagy csendőrség kötelékéből annak idején elbocsáttattak és emellett a népfölkelési B) osztályba tartoznak végül a hatóság által már békében kalauzokkal kijelölt s ebben képest ajánlati lappal ellátott népfölkelésre kötelezettek. Bevonulások alkalmával meleg takarót, meleg alu és felszerelést, (kötött ujjas mellényt, kötött alónadrágot, leelő posztó-kabátot és nadrágot, esetleg télikabátot) elvesszőket, szőcsészt és háziasszék, jó erős mellét és két napi ételmel hozhatnak magukkal. A saját teljes ruházat használatáért naponta 30 fillér, a magukkal hozott élelmért, személyes tényleges szolgálata vizuálatatának, napi 1 korona térítést fognak kapni, a takarók pedig becsései áron megvettotnak.

NAGYKANIZSAI KRÓNIKA.

A közönség az oka a placzi drágaságnak.

A Zala január 9-iki számában a nyomor címmel hír jelent meg, amely a következő megállapításokat tette. A lapok rendőri rovataiból láthatjuk hogy az utóbbi napokban módosított megismerődoti azaz bűncselekmények száma, amelyekből származó oka más esztendőben is a munkahely és a drágaság következtében beállt nyomor volt. Az idejéi teljességéért a drágaság is fokozza. A fűhéttelán urgaság miatt a jobb módúak is elke-seredőten panaszkodnak. Elképzelhető tehát, milyen nagy lehet a nélkülözés ott, ahol a megélhetés gondolj jobb viszonyok közepette is súlyosak voltak. Ezen sorainkra ma egyik hűségese olvasóinktól, Oszkó Péter nyugalma-zott állomásfőnök úrtól a következő figyelemre-méltó megjegyzéseket kaptuk:

A Zala Takarékos Szervezettségének!

F. év január 9-iki számában hírek rova-tában közölték „A nyomor” című közlemé-nyre csodálja meg a Takarékos Szervezettség, hogy észrevételeimet megtegyem. Bátor va-gyok a Takarékos Szervezettséget megker-dezni, hogy minő fokmérő alapján hozta ki, illetve állapította meg a Takarékos Szervezettség a nagykanizsai nyomort. Aki nyitott szemmel kíséri a nagykanizsai állapotokat, bizonyára a nyomorról más véleményen van, sőt azon való tényt állapítja meg, hogy ilyen pénzösszeg, mint jelenleg Nagykanizsán van, még sohasem volt. És pedig nagy általánosságban. Én, ki az állapotokat figyelemmel kísérem és a piacot az általános jólét fokmérőjének tekintem, az említett közleményre alaposan rácsólok. Tes-sék csak egy szerdai, vagy pénteki helvívárra kimenni és ott kitarátan figyelni, meg vagyok győződve, hogy azon örömteljes benyomással fog a piacról távozni, hogy Nagykanizsán nyomorról szó sem lehet. Nincs olyan dolog, ha a legképtelenebb árért adják is, amit a nagykanizsai közönség meg ne vásárolna. No és mindenért a nagy túlkedés és félelem, hogy mindenkinek nem jut majd belőle. A piaci mérsárokélek előtti tolongást már nem is akarom felhozni Mondhatom, a nagykaniz-sai közönség így intenzíve, amióta a piacot csak figyelem, még nem vásárol. Egy nem idevaló egyszerűen azt hisné, hogy Nagyka-nizsa bizonyával valamely ellenséges hadsereg által heteken át körülzárt és ki-éhezettve volt. Másként az élelmiszerárakok ilyenét megrohanása nem is volna elképzelhető. Tehát így körülmények közt, nyomorról méltó kiadó tudott hogy drága minden, drága a piac, azt elvitatni nem lehet. De úgyhiszem, a drágaságot túlkedésével, kapkodásával a közönség már maga is előidézi. Nagyon naív voltam az árak, aki árba bocsátott holmija-mak ilyen nagyszámú kelendőségét és árújért a nagy tsát látva, az árak felne emelne és az ár ne diktálna. A papírról napra növekvő drágaságra is fel kell hívni a figyelmet! Azt alig hiszem, hogy a hatóságok tudnának a-ról, hogy a mérsárok napról-napra drágáb-ban mennek a hús, de hogy is bírának erről tudomással, mikor a hús-megdrágítása sába alatt történik. A mérsárokok, bentesek, van-ak olyan eszesek, hogy ezt be nem jelenik. A kötelező árjegyzék a húsárusító bódékban nincs kifüggesztve. Továbbá, mint sok élelmes mérsáros és bentes teszi, tábláján még az őszaviz előtti árak vannak szépen kipingálva. Mikor aztán fizetésre kerül a sor, meglepődve látja az ember, hogy mennyivel drágábban lesz kíméve a hús, mint az az árjegyzéken kimutatva van. Miatán ezen nehéz időben minden fillérral számolni kell, nagy mulasztás az, ha ilyen visszatéréssel senki sem törődik. Vége látekek a malac elárusítás körül tapaszt-olt visszatérésekre. A nagykanizsai piacra már sem három és több hetes malacokat árusítan-ak, hanem bizony legnagyobbázt alig hetes, először csak pár napos malacokat. Ha ily malac hús talán nem is egészséges, de mindenesetre utálatos. Ily malacok árusítása, mint táplálkozásra alkalmatlan, tiltva van. Nagykanizsán vannak városi orvosok. Miért nem ellenőrzik ezen visszatérést? Miért nem tessék a tendörlegység kiiktatva ezen vissza-térések megakadályozására? Tisztelettel:

Oszkó Péter.

Sok, nagyon sok igazság van ezekben a sorokban, mint a L. levélíró ur se vona a bi-zonyára kétségbe, hogy lényegében a Zala mátkai közleményének volt mégis igaza, mert abból a körülményből, hogy Nagyka-nizsán vannak jómódu emberek is, akik somi-lété áldozattól, más az izléstelenységtől se riadnak vissza, hogy a nehéz időkn megzso-bosított állapotokat kielégíthessék, meg nem

következik az, hogy nyomor nincs nálunk. A nyomorban sanyildó, kiehezeltén vánszorgó szomorú embereket azonban nem a húsos sátrak előtt kell keresni, ahol a jólétől du-zadó polgártársak licitálnak egymásra. Egyb-ként a túlzásokba átosapó nagy keresletnek is van valami kis elfogadható indoka: a győne-g kínulat egyes cikkeiben. Végül csak annyit, hogy a Zala igen sokat foglalkozott a piaci visszatérésekkel. A rendőrség egy időben épen kezdeményezésükre nagy gondnal ellenőrzte a piacot, amelynek eredménye nem is maradt el. Reméljük, hogy Farkas Ferenc főkapitány helyettes ur, aki kiváló érzékekkel intázi a piaci ügyeket, nem hagyja figyelmen kívül a főttebbi levélben foglalt alaposan indokolt panaszokat sem. Mert valóban (örhettelen állapot, hogy egyes piaci árusok sába alatt fosztják ki a közönséget. Annyira jómóduak, hogy ezt szó nélkül tűrjék, bizony mégis csak kevesen vagyunk.

HIREK

— **Hazafias főhívás.** Zalavármegye hivatalos lapjában olvassuk az alábbi főhívást: Zalavármegye törvényhatósági bizottsága föl-hívja a vármegye lakosságát, iparosait és ke-reskedőit, hogy a Magyarországgal ellenséges viszonyban álló Anglia, Franciaország és Bel-gium területéről származó bármely ipari cikket és terméket vásárlásai alkalmával utasítson vissza és követelje meg az árúknak hazai származását. Amennyiben pedig az illető iparcikk hazánkban eő nem állítatik, úgy azt Auszriá-ból, vagy a velünk szövetséges német birodalomból szerezzék be, mert nincs olyan ipari cikk, amelyet ezen három állam területén ne gyártanának. Mindenki tartsa hazafias kötele-ségének, hogy a mostani nehéz helyzetben az ellenséget pénzzel ne támogassa, hanem szük-ségeit beszerzésénél az amugy is válságba sodort hazai ipart és kereskedelmet lendítse föl. Eddig tart a főhívás, amelyet valószínűleg nem azért hozott a vármegye törvényhatósága, hogy a hivatalos lap hasábjain vessen el a ezért közöljük is.

— **A Jóléti Iroda közleménye.** A Központi Jóléti Iroda ismételten értesíti a had-bavonultak hozzátartozóit, hogy a legközelebbi kifizetések folyó hó 15-én és 16-án pénteken és szombaton lesznek. — **Dr. Gross Dezső ügyvéd a harsban álló katonáknak küldendő cigaretták készítésére 50 koronát adományoz-tott,** amelyért a harsoló katonák nevében fo-gadja a Központi Jóléti Iroda köszönetét. — **A hősi halált halt Lusztig József elhalálozása alkalmából koszorúpótló adományként a had-bavonultak családtagjai részére adományoztak:** Dutsch Adolf, Lampel Adolf, Francics János, Hoffmann József 10—10 K; Löwy Vilmos 3 K; Neumann József, Kozsnyák János, Z. S., Ko-vacsics 2—2 K. Az adományozók fogadják a Központi Jóléti Iroda köszönetét.

— **Letartóztatott betörők.** A Zala megírta, hogy a napokban egész légió betö-rést követtek el Nagykanizsán. A betörőket, úgy látszik az batorította föl, hogy a rendő-rség legfeljelmesebb tagjainak katonai szolgál-tára kellett bevonulni. Azonban az itthon-maradottak szorgalommal látták a bűnösök ki-nyomozásához, s ma már a betörők javarésze fogdában ül, a többire pedig hamarosan sor kerül. A kitűnő fogásért Bay György büntügyi kapitány az érdem orozlán része, aki a viz-gálatot rövidesen helyes utra terelte. Érdekes, hogy a betörők idejekorán megnezelték a ve-szedelmet s kettőnek sikerült a városból kere-kei oldani. Ezeknek éppen az országos köröz-tetést akarta a rendőrség elrendelni mikor egy rendőr, aki tolonkiaseretben vidéken járt, Zalaegerszegen fölismerő őket, még pedig a rendőrségi fogházban. Az egerszegi rendőrség ugyanis csavargásért letartóztatta őket. A vé-letlen azonban nem kedvezett nekik, most meg a nagykanizsai rendőrség fogház vendégei. A jómódúak — hatot fogtak el eddig belőlük — beismerték, hogy az utóbbi idők összes betö-réseit ők követték el.

— **Lakkbronx mindenféle tárgyak bűn-zelésére 1 doboz ára 80 fillér.** Fischel Fülöp fia könyv- és papírkereskedésben kapható.

— **Városi tojás Szombathelyen.** Szombathelyen az élelmiszerpekúziások épp-egy garázdálkodnak, miot nálunk. A város agilis polgármestere azonban nem nézte tétle-nül a dolgot, hanem radikális eszközöz for-dult. Mivel a tojással történt a legnagyobb visszadés, amelynek darabjaiért 20—24 fillér is elkértek, — legelőször ez az állapotot segített. Városi pénzen nagyszámú tojást vétetett össze s azt beszerzési áron bocsátotta a közönség rendelkezésére. A tojást a rendes hivatalos órák alatt, 8-tól 12-ig árusítják s mindhatni szép sikerrel, mert a fokák hanyatt-homlok lezárították az árakat s megkezdtek a konkurenciát a városi tojással. Nálunk Nagy-kanizsán igen sok cikkel kellett a szombat-helyi példát követni.

— **Jó hogy tudjuk.** A kereskedelem-ügyi m. kir. miniszterium Zalavármegyével is közli, hogy egy előző körrendeletében tollhiba folytán dr. Mizzan Adorján úgy szerepel, mint aki a fiumei urugai alkonulátushoz van beosztva tiszteletbeli alkonulati minőségben. A valóság az, hogy dr. Mizzan Adorján a fiumei urugai konzulátuson működik tiszteletbeli alkonulatként. No, csak enél nagyobb tollhiba ne essék soha az életben. Külömben lsten él-tesse dr. Mizzan Adorján urat, a fiumei urugai alkonulátus tiszteletbeli alkonulját. Vagy hogy is van?

— **Elűnt zalamegyei tótok.** Skokon Imre kiskomáromi drótosfőt bejelentette a ha-tóságánál, hogy Skokon János 8 éves és Pa-velcsik Pál nevű 12 éves inasai, akiket egér-fogókkal, tepsikkel, fazekakkal, serpenyőkkel Ormándra és Nemesvidre küldött hazárai, — teljes egy hónapja elűntek s azóta semmi nyomuk sincs. Az öreg drótos attól fél, hogy a kis tótokat valami szerencsétlenség érte. Valószínű azonban, hogy a gyerekeknek a trencsényi fenyves bergek és zabtermő völgyek jutottak eszükbe s a honvágy szöktette meg őket. A hatóságok keresik őket.

— **Becsúzták a győri színházat.** Győrben dr. Patek Béla társulata néhány hó-napi vergődés után tegnap megszakította a szexont s beosukta a boltot. A társulat tagjai azt állítják, hogy a közönség nem méltányolta eléggé az 8 művésztükét. A győri lapok szerint ellenben a társulatban volt a hiba, a mely művészi képességéhez nem mutatott s folyton a közönség szánalmára apellált. — **A győnge-erőkből álló társulat még slendrián is volt s így bekellett következnie a bukásnak.** Dr. Patek most budapesti szerződés nélküli színészekkel akar kísérletezni de ezt a szán-dékát a győriek rossz szemmel nézik.

— **Festékdobozok gyermekek részére nagy választékban kaphatók** Fischel Fülöp fia könyv- és papírkereskedésben Nagykanizsán.

— **Robiane, Alexandre, Signori és Mossari!** Van-e a moziba járó közönség közt olyan, ki e négy nevet ne ismerné? Az *Uránia* mozgóképalota 13. és 14. é. szerdán és caű-törtökön ismét premiert tart, melyen e négy művész ragyogó játéklában gyönyörködhetünk ismét. A darab főérdekessége a „Somaruwa” indiai tánc, melyet mestelenül lejt egy hírneves ballerina. Ezen kívül még bemutatja az *Uránia* a háborus aktualitásokat karikatúrákban, valamint a sebeiből már felgyógyult Heidemann (Teddy) híres berlini komikus is lejátsszik egy remek bohózatot. Így tehát ismét egy felejthetetlen kellemes estében lesz részünk az *Urániában*.

— **Allatogézségügyi kimutatás.** Zalavármegye területén január hónapban a kö-vetkező ragadós állatbetegségek léptek föl: **Ragadós száj- és körömfájás:** Murarétháton, Tófejen, Bolfán, Csátáron, Pusztacsederesen és Sárhidán. **Rühkór:** Balatoncsicsó (csak lovak-ban). **Sértésdés:** Nagyrétesén. Tilos hasított körmű állatok bevitele Ausztriába ragadós száj- és körömfájás behurcolása miatt: Zala-vármegye, csáktornyal, nagykanizsai és sümegi járásából és Nagykanizsa r. t. városból, to-vábbá Horvát-Szlavon országokba a csáktor-nyal, keszthelyi, letenyei, nagykanizsai, noval, pacsai, perlaki, sümegi, tapolcai, zalaegerszegi járásából, valamint Nagykanizsa és Zalaegers-zeg r. t. városokból. Tilos sertéseknek bevi-telére Horvát-Szlavonországokba a letenyei, pa-csai és zalaegerszegi járásokból és Zalaegers-zeg r. t. városból és sertésorbánig fennállása-miatt Zalavármegye alsóleendői járásából.

— **Lopás a vonaton.** László Zalmondod budapesti uriaszónagy Budapestről Nagykanizsára jött, hogy itt katonaszkódot látja megállapítani. Mikor a vonat Szekesfehérvárt elhagyta, Lászlónak rémületen vette észre, hogy készle-kája, melyben 1500 korona értékű gyűrű és más ékszer, továbbá mintegy 100 korona kész-pénz volt, eltűnt mellőle. A lopást a legköze-lebbi állomáson bejelentette, ahonnan jelentést tettek a szekesfehérvári rendőrségnek, amely megindította a nyomozást.

— **A „Ratin” bakteriológiai labo-ratorium részvényszerűségi pályányokat és eger-eket 0/6 betegség specifikus előidézőjét ta-nyeszi.** E praeparatum, melyet Magyarorszá-gon a „Ratin” vezérképviseletőség Budapest, Rottenbiller-utca 30. „Ratin” cégvezetés alatt hoz forgalomba, a pályányokat 0/6 egereket ellenállhatatlan vonzra és még a legbőse-gsebb csapás esetén is rövid idő alatt kúrja, mert egyik rágenáló a másikat fertőzi. A m. kir. által bakteriológiai intézet véleménye szerint semmi más állatra a „Ratin” nem ár-talmas. Mezel egeret irtásra szintén sikerrel alkalmazható a „Ratin”. Elismeréssel nyilatko-znak a legnagyobb gazdaságok, malomok és egyéb nagy vállalatok az ország minden ré-széből.

— **Ujhelyi Nándor: 1914. Regény.** Szerző művéhez a folyó év igyalmas műnő-nyelből merített impressziót és anyagot; a háboru előtti és utáni idők közhangulatát jel-lemzi egy igyalmasan szép regény keretében, óriási megfigyelőképességgel és nagy írói késé-séggel. Ára 3,60 korona. Vidékre 3,90 korona beklüdsé ellenében bérmentve küldi meg Fischel Fülöp fia könyvkereskedés Nagyka-nizsán.

Gilbert, Mozi Királynő operette 3 felv. megjelent zenezsámár:

Teljes magyar szöveggel 2 füzet. K 6—
Potpourri K 280
Ach Amalia táncoktós a Mozi Királynőből K 210
Man lacht, man lebt man liebt
Walzer a Mozi Királynőből K 280
In der Nacht, táncrészlet a Mozi Királynőből K 210
Liebliche Kleine Dingerchen
Marsch a Mozi Királynőből K 210

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésben

NAGYKANIZSÁN

A MONARCHIA

LEGÉNIBB COGNAC márkájú
GRÖF KEULEVICH ISTVÁN UTÁ

BUDAFOK

Orvosilag ajánlva — Számos bel- és kül-földi kiállításokon kizárólag díszoklevéllel kitüntetve. Mirdenütt kapható.

STOCK COGNAC

Medicinal

hivatalos ólomzárral ellátott palackokban mindenütt kapható

CAMIS és STOCK

gőszesemű gyárából

Barcola

Feloldó szerkesztő: Tóth Zoltán
Feloldó kiadó: Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

Német katonák hangversenyt adnak a Viztulán.

URANIA

A moziművészet négy legnagyobb művészenek **Gabrielle Robinne, Alexandre, Signor** et és **Massart** asszony együttes fellépte ez idényben először a filmen!

Január 13 és 14-én, szerdán és csütörtökön kerül színpadra

A királynő kálváriája

Dramai színjáték 3 felvonásban.

A háziur kalandja Bohózat

Teddy nadrágja Vigjáték

Katalonia tengerpartja

Szűz természetű kóp

Háborus karikaturák Aktuális

Rendezési helyek: Kezdeti éjszaka és vasárnapokon 2, 5, 7 és 9 órák. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órák.

Pénteken nagy dán irodalmi bemutatót tartunk!

PAPIRSZALVÉTA

100 DBR 76 FILLÉR
1000 DBR 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

NAGYKANIZSÁN.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaszok, hócipők

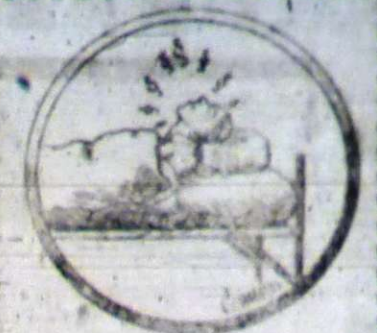
Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőárúházban NAGYKANIZSÁN, F5-öt

VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Katonatiszteknek önkénteseknek

A hadhivonulás, újoncképzés alkalmával épületet árakat stb. a jelentősebb munkák által is legelőnyösebb körülményben végeztethető, igen előszerű humoros művészek!

„Der Rekrut“

militärische Briefe zur Erbauung für Rekrut und Instruktor

HANS WEBER, 48. gy. sor. 1. főszerkesztő
A szöveget 30 eredeti Anton Obmayr (Schlössmann-írása) művészi rajza kísérel. Ár 2 korona.
Kapható: Nagykanizsa: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésben. Kazinczy-utca. Vidékre a pénz előzetes beküldés mellett természetesen szállítom.

Utcai szoba kiadó

külön befáratással, butorozva, vagy anélkül, csakis intelligens gyermek-telen házaspárnak. Cím a kiadóhivatalban.

Fog-Krém KALODONT Szájviz

Mayer Klótild
gőzmosógára NAGYKANIZSÁN.
Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a F5 ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10%, engedelményvel Külön gallér és kézelőosztály.
Garantált Hőmérésnélküli gőzmosós.
Szives pártfogást kér
Mayer Klótild
gőzmosógára Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,
Kazinczy-utca 8.

Előírás szerinti
harctéri dobozok
kaphatók
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésben
Nagykanizsán Kazinczy-utca.

Fiatalkorú fűszeres segédet
keresek azonnali belépésre.
KÖRÖS GÉZA
Csengeri utca. 44.

őzv. Schável Lajosné
épület és műlakatos
Nagykanizsa Rozgonyi-u 9
Telefon 122 szám

Elvállal vaskapuk, racsok, takaréktűrhe-lyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, víz-vezeték berendezését és épületvasalást
Minden lakatos és vízvezetési munka- latokba vágó javításokat a legjűtá nyosabb árban eszközölök.

A ZALA TÁRCÁJA

A katonák halála.

(Ezt az igazán gyönyörű, magas rüpi beszédet Nándor János katoná mondta el karácsony estéjén a városi kápolnában, ahol sebesülten fekszik. Örülünk, hogy módunkban van a közönséggel megismertetni a ragyogó beszédet, amely valószínűleg szónoki mestermű és megőrzésére méltó példája annak, micsoda cseméke lehet a magyar katoná szívében a melyt gondolkodás és a hazáért való szeretet által is bántott szellemét. A beszédet, amely karácsony estéjén sok szívvel dobogtatott meg hevesebben, sok szembe csalta a meghatótt- ság feléte kényesit. dr. Szekeres Jánosné uró jóvolt- tából az közzé.)

Irodalmunkban van egy gyönyörű mű. Parafézis a cím. Kólcsey Ferenc írta unoka- öcsének Kólcsey Kálmánnak. Üdvös intéseket és útmutatásokat ad benne az életre vonat- kolólag. Ebből a műből tanulhat mindenki, a nemzedék apraja-nagya egyaránt. Ez a mű különösen két nagy eszmét, két igazán nemes értéket emel ki, melyek az életet valóban értékesítik a földi halandókra nézve. E két eszme; az Isten imádása és a hazaszeretet. Nincs ennél a két eszménél magasztosabb; nincs annál a szívnél boldogabb, amely ezekért az eszmékért hevül s nincs a kebelnek szen- tőbb érzése, mint az, mely a két eszmét nem csak megközelíteli, hanem valóra váltani is törekedik. Isten oltotta belénk a kettős érze- lem szívét, de nekünk kell azt fejlesztenünk. Minél jobban ismerjük azt a személyt vagy tárgyat, mely bennünk az érzelmet felkelti annál erősebben, annál intenzívebben az érzelem.

Ki az Isten nem ismeri meg, az vallásos soha nem lehet, ki a hazá fogalmával nincs tisztá- ban, annak keblét sohasem fogja átjárni a hazaszeretet szent érzése. Akiben csak egy szikra él a nemesebb érzéseknek, annak két kincse van a világon, amin lelke egész erejé- vel csügg: az egyik az Isten, a másik a hazá, e kettőben együtt van mindene, ami őt élte- ti, boldogítja, üdvözíti. Néhány hónappal ezelőtől vérszomjas hangzott el a Kárpátoktól le az Adriáig, mely megreszkeltette a magyar- nemzet szívé: veszélyben a Hazá. A világháború szörnyetege ráz, zuz, paskol bennünket. S ebben a rémületes időben a nemzet fiait, elmult idők csodás legendáira emlékeztető halálmegevetéssel rohannak az ellenre, hogy megvédjék azt a szent földet, melynek minden- egyes göröngyét ezer éves harc által ontott vér öntözte; ezer éves munka verejtéke- termékenyítette, ezer éves szenvedés könny- áztatja; azt a földet, mely a csecsemőknek bölcsőt, az ifjunak az élet örömvirágát adja, melynek hantjai alatt könnyű pihenést talál az élet utain elfáradott földi vándor. A nemzet fiait megértették a hívó szót. Az erős kar elvetette az élesre fent kaszát, — takarítatlan hagyta gabnáját, talán egész esztendei kenyé- rét s ment a hazá védelmére. S az édes anya reszkető kézzel áldja meg a fiát, amott a hitves könnybe borultán bontakozik szerető lére karja körül s a gyermekek síkongva bucsuznak apjuktól. Patakban ömlik a könny, szívbe hasít a válás a bucsuzás, — rövid időre, vagy talán örökre, — de a lélek helyén, erős marad az érzés: a hazáért ment el. Nem emberi parancs, hanem Isteni akarat vitte el

harcosaink seregét, mert az Isten adta a hazát, s ő tette kötelességünké annak védelmét. Az aratletent kápolnában nyugvó két fejedelmi halott; három fejedelmi árva gyermek s föl- séges agy királyunknak Isten elé kívánczó lelkiismerete a tanúk, hogy ügyünk igazságos- és szent. Szabad magyar nép vagyunk, föl- dünkért megszenvedtünk; ezer éven át karddal a kezünkben védelmeztük, nekünk jogunk van ehhez a földhöz, mi ebből egy tenyérnyit sem adhatunk át senkinek. Még ha minden talp- alatnyi földet csontjainkkal kell is betereget- nünk és ha határaink közül égbe nyúló sir- halmokból kell is új határokat emelnünk

Ezen eszméket megértve, szívünkben Isten és hazánk iránt táplált érzelmmel eltelve vet- tünk mi is bucsút a hazai határoktól. Elindul- tunk a dicsőség mezeje felé. — Főlháborodott vérünk szomjazta a megtörő harc izgalmait: igazságérzetünk követelte megsértett nemze- tünk részére az elégtételt; büszkeség fölött el bennünket, hogy annak megszerzésében ne- künk is részünk lesz. A diadalmas csaták má- moroz lelkesülésében áldottuk a sorsot, mely kiemelt a hátköznapok szárazságából és a di- csőség sugaraiból font koszorút homlokunk köré. Megnyugvással türtük a tábori élet- nél- küzőseit s türelmetlenül vártuk a fejleménye- ket, amelyek olyamán szuronyok hegyével s a hősi szív vérvével irhatunk egy pár betűt mi is a magyar nemzet dicsős történelmébe. Köz- döttünk, harcoltunk országán módjára — a most itt fekszik beteg, megrognosult testtel, aro- moru kórházi-ágyon. Mily különös fordulása a sorsnak. Vidám katonák harcos dalai, jókedvű tréfi légydalmas szövegek váltottak. De nem

szabad ettől megretenni. A kórház szomorúsá- gában is van napsütés. A szomorodott csőnd- ben a jóságos Isten szól hozzánk. Azt mondja Schiller: „Jobb a fájdalom, amely üdvözít, mint a bűnös boldogság, mely a kárhozathoz visz.”

Most, midőn a kereszténység legszentebb ünnepehez, a karácsonyhoz elértünk s midőn kor, vallás és társadalmi rangkülönbség nélkül a gyönyörű karácsonya körül megállunk, melyet a nemesszivűség, áldozatkészség, a krisztusi szeretet állított fel részünkre, lehetetlen, hogy ajkaink ne a hála és köszönet szavait re- begjék. Lehetetlen, hogy azok az örömkönyvek, melyek szemünkben megjelennek s az ima, hő fohász, mely ajkunkról száll az ég felé, vis- hangra ne találjon. Szálljon tehát lelkünknek hő vágya a Mindenhatóhoz, áldjuk az ő szent nevét, hogy a tomboló fergéget között is meg- mentette életünket s megengedte érnünk azt, hogy a szeretet ünnepe együtt ülhessük meg s kérve kérjük, hogy azokra a honfitársakra, kik messze a harctéren szenvednek édes ha- zánk boldogságáért, kik lélekben itt vannak s velünk együtt éreznek, szebb jövő hajnalát de- ritse, akik pedig hősi halált haltak, lelkeikkel lássák, hogy poraikból a magyar hazá szabad- sága, függetlensége új erőt nyert. Legmelyebb hála és köszönet érzését fejezem ki a bajtár- sák nevében nagylelkű pártfogóinknak, kik ré- szünkre e nagy áldozatot hozták, hogy örül- kat megédesítették.

Ismételtlen legmelyebb háláinkat fejezzük ki s kérjük a jóságos Isten, áldja meg érte Önöket s adjon Önöknek is olyan kellemes és boldog ünnepet, mind a mielőtt Önök szeren- tek minékünk.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomda szolgálat intézetet

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

HIREK

Dicsőség a magasságban.

Adjatok rám papi palástom,
Amelyet egykor elvettem.
A fegyvert most lábbal bocsatom.
Kik jártunk a vér messin,
Egyek leszünk ma véreim
E buzgó istentiszteletben.

Ültünk a barna dombok;
Öléreplek bíbora: vér,
Mely szent harcunkban bőven omlott.
Szent vér és minden csöppje boldog.
Mert hál szívükből hívta csorgott
A hazáért és az istenért.

Szálljon a füstölők tömjéne.
Orgonák: ezer éretorok.
Ez az ítélet nagy miséje:
Rabló ellenség dögihalálát
S a szabadság szent óráját
Zengjék ma hősi kótorok:

Dicsőség a magasságban,
Dicsőség az erő istenek,
Isten földje ringassa lágyan.
Testvéreink, a hősiak,
Kéket villám döntöget
S kik már a harcban elpihentek.

Dicsőség a magasságban,
Dicsőség a fehér királynak,
Ki szabad nép szívébe zártan
Fehéren trónol trónusán
S ki tal ezer nehéz tüzén,
Szabad és boldog népek áldnak.

Dicsőség a magasságban —
S emberekhez jókarat...
S hol áldott szívek várnak gyászban,
Hol búskán barnul S. Verecke:
Magyarok csillaga vezesse
A diadalmas hadakat.

Szálljon a füstölők tömjéne;
Szóljon ezer gyútorok.
Ez az ítélet nagy miséje;
Szent vize: vér, világa: béke —
S a magyar Kánaán szent földjére
Vezetnek égi pástorok.

(Fennnyel, Karácsony hava.)

Gyóni Géza.

A külügyminiszter változása.
Budapesti tudósítók, Liptófalvy István ut tegnap este hat órakor express-távírral jelentette a külügyminiszter változást, amely kétségtelenül rendkívüli időben s teljesen meglepetésszerűleg következett be. Tudósítók sűrűn járva teljes hat órával előtte meg a hivatalos táviratot. Táviratunkat a t. közönség gyors tájékoztatása céljából kifüggesztettük a Central-kávéházban. Így tehát már a kora esti órákban az egész város beszélt a szenzációs eseményről s az emberek különféle képen kommentálták azt. A legtöbben persze valami nagy diplomáciai kudarcot sejtettek a fölmentés mögött, pedig nyilvánvaló, hogy Berchtold személyi okokból megy. Utóda elsőrendű diplomata, kitűnő magyar ember s minden tekintetben Tisza István gróf embere.

Új püspök. A király dr. Premus szegedi kanonoknak a fölmentett püspöki címet adományozta. Premus dr. fiatalabb éveiben Munkácsban lelkészkedett s állítólagos horvát érzelmű és horvatosító törekvései miatt több halmozottsága volt.

Kitüntetett kanizsai katonák.
Ólacska a nagykanizsai 48-ik gyalogezred két hősi katonájának, Barát és Ignác János szabírvetőknek a másodosztályú vitézségi érdem adományozta. A kitüntetett katonák a legutóbbi harcokban szolgáltak és a legfőbb díjazásért.

A szobalátéknak. Gróf Keglevich Bélaék Budapestről 1000 darab finom cigarettát küldött a kor Gusztián, ezredes-állomásparancsnokhoz a 2-ik honvédsárgazred sebzott katonái részére.

Jótékony célra. Neufeld Jakab ur 4 honvédi juttatott jótékony célra általunk a jótéti kaszárnyában.

Levelek a harctérről. Dr. Barta István ügyvéd, tartalékos hadnagy, akit más-dik harctéri újtára széles baráti kör szívből jövő szerencsevívóata kísérte, — az alábbi igen érdekes tartalmú levelezőlapokat intézte baráti asztaltársasága tagjaihoz a harctérről:

Kedves Barátaim! Karácsonyt ünnepelek. Hagyományos szokás szerint az éjelt ébren töltöttem. A lövészekről hallgattam s fegyverek ropogását és németek a reflektorok fénycsóvjait. Ma, a szent napon, borzalmasan bődölnék az ágyuk. A gránátok és a sárga fény körülöttem vannak le. Még nehéz feladat vár ránk ma. Ólél bennetekét Barta István a 7-ik század e. i. sz. parancsnoka, 1914. dec. 25.

Kedves Barátaim! Izgalmas, egyforma életembe a Sylvester-est hozott némi változást. Lukács Miklós: az őrnagy ur vendégei voltunk kérs. Exredutalajdonosunk küldeményéből volt a tobor sütőcsény, hideg felkelt, sajt, egy üveg likőr és egy üveg pezsgő. Zene is szót. Az őrnagy ur putreje harmonizált magyar dalokat és operatetteket. Éjféltkor kirepült a pezsgős üvegből a dugó és mélyen átértett őszinte kívánságokkal szorítottuk meg egymás kezét. Ma folytatódik minden úgy, mint tavaly. Csak az ég derült ki kemény fagyok előjelként. Nagyobb hávazás eddig még nem volt. Néhány nap óta egy helyen vagyunk és 24 óránként váltjuk egymást. Posta már régen nem jött. Régi német lapokat olvasunk, melyeket a szerkesztői tiszti kora kap. Üdvözlöl benneteket Pista 1915. január 1.

A levél Zsitkovicz őrnagyról emlékezik meg és Rohr lovassági tábornokról, a honvédség főfelügyelőjéről, a 48-ik gy. e. tulajdonosáról.

Helyreigazítás. A multkor a virilisták névjegyzékében Löwe Adolf ur helyett Löwy Adolfot írtunk. Ezt most helyesbítettük.

Megnyitják az állami elemi iskola is. Az elemi iskolákat tudvalevőleg az ideai iskolaévben egyáltalán nem lehetett megnyitni, mert az összes iskolaépületeket katonai előokra foglalták le. Most végre meg is sikerült az iskolák részére megfelelő ideiglenes helyiségeket kapni s így az elemi oktatás is megkezdődik már ma. Az egyes osztályok különböző utcákban kaptak hajlékot s egyelőre tizenhárom tanteremben folynak az előadások, még pedig egyhuzamban és ekként egyes osztályokban délelőtt, egyesekben délután tanítanak négy órát. Az iperostanonok oktatása is ugyanakkor kezdődik. A tancstület reméli, hogy fokozott buzgalommal helyrehozza évvégéig az eddig elmulasztottakat.

A németek figyelmeztetése. A Zala szerkesztősége címére a majnai Franklurtból egy naptár érkezett, amely valóságos remeke a nyomdaiparnak. De mégis más az, ami megörvendeztetett bennünket az értékes és művészi ajándék láttára. A nyomdai pazar díszítésű első oldalán remekül megrajzolt keretben a német és magyar nemzeti címereket látjuk egymás mellett, még pedig akként, hogy a magyar simek megtisztelően a német birodalmi színekből összeállított pajzs jobboldalán foglal helyet. Az osztrák fekete-sárga szín ugyanilyen elhelyezésében a naptár második oldalára került. Szándékos megtisztelést látjuk ebben a németeknek s hisszük, hogy német szövetségeseink megkülönböztetett megbecsülése állandó lesz a részünkre.

A hazaáruló jutalma. Kassáról jelentik, hogy ott a hadbírósg ítélete alapján a napokban kivégezték Krchel János 55 éves földmivest. Ennek az emberi fenevadnak az volt a bűne, hogy a Sarosba betört oroszokat állandóan tájékoztatta s mindig elárulta nekik, hogy merre járnak s magyar csapatok ézenkívül kenyérral és dohánynyal is ellátta. Ez ellenséget s mindert a magyar jószámból tette, anélkül, hogy erre kényszerítve lett volna.

Vizezetékek és kütszivattyúk

tökéletes fagymentesítést, szakszere kijavítását, új vizezetékek berendezését jótállás mellett elvállal

Simkovits Sándor
műszaki vállalkozó Nagykanizsán,
Deák Ferencz-tér 11. szánf. alatt

Halálozás. Őszinte részvételt értesülünk, hogy Bischitzky Miksáné urnő szerdán éjjel 67 éves korában hosszas szenvedés után elhalálozott. A megboldogultat pénteken délután 3 órakor temetik a Sugár-ut 14. szán alatti gyászházból. A halálozás kiterjei, előkelő rokonaságot borított vigasztalan gyászba.

Bukovinai tartományfőnökség Kolozsváron. Az oroszok újabb bukovinai belépése elől ennek a népes és gyönyörű osztrák tartománynak majdnem az egész lakossága elmenekült. A román nyelvű alattvalók Romániában, a többiek Ausztriában és Magyarországon kerestek ideiglenes otthont. Amint Kolozsvárról jelentik, igen sok bukovinai menekült Erdélyben telepedett meg, mert itt mégis legközelebb vannak hazájukhoz. Érdekes, hogy a bukovinai összes közhivatalok, sőt maga a tartományfőnökség is Kolozsvárról szökött. Erdély magyar népe megindító szívséggel fogadta és segélyezte a szerencsétlen, mindenükből kifosztott menekülőket.

A B. osztályú népfelkelők gyűlésébe. Az önkéntes karposzomány viselésére jörszult B. osztályú népfelkelők önkéntes jelentkezése esetére biztosított kedvezményről már hírt adtunk. A közös hadügyminiszter rendelete szerint az egy éves önkéntességgel rendelkező B. osztályú népfelkelők önként jelentkezhetnek a háboru idejére szál a jogszultsággal, hogy a szolgálatban viselhetik az önkéntesi karposzományt. Az első hat heti kiképzés után az önkénteseket a hadsereg szükséglete szerint felveszik a tartalékos tiszti iskolába és azokat, akik az iskolát jó eredménnyel végzik, tiszthelyettesekké nevezik ki. A felvétel az egyes hadtestparancsnokok beleegyezésétől függ és minthogy a felvételnek január 16. előtt meg kell történnie, felhívjuk az érdekelteket, hogy kérvényüket azonnal nyújtsák be az illetőségi helyük polgári közigazgatási hatósága utján, az illetékes hadkiegészítő parancsnokságokhoz.

A novajli javasasszony. Bihar-és Arad megye határában van egy kis falu, amely már évek óta a halottlító asszonyról nevezetes. Ez asszony állítólag mindenkinek megtudja mondani, hogy hány halottja van s milyen azoknak a tulvilági élete. A háboru alatt a novajli halottlító asszony látogatottsága alaposan megszaporodott. Amint Aradról írják, napokint özönével érkeznek hozzá messze vidékek jámbor népei, hogy harctéri hozzátartozóik sorsáról érdeklődjének nála. A szekezeteknek sokszor se vége se hossza nincs s a novajli asszony portája előtt, aki ezek annyit mond a kérdezősködőnek: „az illetőt eltemelve látom”, vagy: „nincs a föld alatt”. Ez utóbbi anyit jelent, hogy a kérdezt él. Mivel a halottlító asszony pént nem kér és kijelentései legtöbbször irrapadnak s igaznak bizonyosnak, állítólag a hatóság is megtűri a működését, amelynek ma már, akkora híre van, hogy Ausztriából, Horvátországból, Boszniából és Erdélyből is sok látogatója van már. Az aradi lapok legalább ezt írják.

Nagykanizsa jótétele. A Kar. Jótékony Nőegylet körháza felszereléséhez pénzbeli adományokkal járultak: Gróf Somasich Antalné Ormánd, báró Inkey József Theresabé, báró Inkey Pál hárs, Inkey Kalmáné Rigya, 200-200 kor., Somogyi Gyuláné Pálné, Stomsky Ernőné Annamajor 100-100 kor., Névtelen 75 kor., Sebastyán Józsefné Gelse, Biffi Ferencné, Egy szaltárság 50-50 kor., Egy háztartási társaság 44 kor., N. N., Jack Frigyes, Kész Józsefné 40-40 kor., Forintos Károlyné Vráz, Sanviber Józsefné, Orosváry Luiza, Brasdelhofer Antzáné, Eperjasy Gábor 30-30 kor., dr. Tuboly Gyuláné, Halvax Frigyesné, Bolna Lajos, Lichtenstein Sándor Balatonmagyarád 25-25 kor., Stab Józsefné, Mantuanó Józsefné, Czipnievszky Györgyné, Névtelen, Grosinger Józsefné, Deszits Géza Bátorfántgyörgy, Biczka Mariska 20-20 kor., Wastli Lajosné, Halvax Gyuláné, Fajcs Lajos, Hegyeshalmi Fischer Imre, Sabján Gyula, Tripammer Gyula, Kovacsics Józsefné, Schühan Jánosné, Irmier József, Tuboly Ignác 10-10 kor., Jaeger Ferencné, Kádár Lajosné, Fieber Lörinéné, Szilvi Irén, Vassal Rozsáné, Geisler Viktorné 25 kor., Tripammer Jenő 4 kor., Ötvös Emán 3 kor., Benecz József Magyarország 1 kor., Kllng Józsefné Magyarországhely 80 fl.

A Jóléti Iroda hírel. Fischerbecker Gyula utóda, Mézsiros Jenő újví napfényvilág címén 70 hadvevonsult itthonmaradt családja részére és családtagok 3 kg. kenyérlisztet adományozott, mely adományért a Központi Jóléti Iroda hálás köszönetét fejezi ki. — A Központi Jóléti Iroda szombaton este teljesen új műsorral rendezte a második katonaszínhangversenyt.

Lakkhromsz mindenféle tárgyak bronzozására 1 doboz ára 80 fillér Fischer Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben kapható.

A szobalátéknak Wagner Károlyné urnő vákuumot és kuzinetek ajándékozott, amirel a sz. és hí. tartalékokat parancsnokság ez uton fejeli ki hálás köszönettel.

Ujhelyi Nándor: 1914. Regény. Szerző művéhez a folyó és lapokhoz számos nyelvből merített impresszió és anyagot; a háboru előtti és utáni idők kőszíngyűjtésével egy hatalmasan szép regény került elő, óriási megfigyelőképességgel és nagy írói készséggel. Ára 3.60 korona. Vidékre 3.90 koronás beküldése ellenében bérmentve küldi meg Fischer Fülöp Fia könyvkereskedés Nagykanizsán.

A Nagykanizsai Bankgyűléslet r. t. nál a 6% hűdítőcsön ideiglenes kötvényei az élművevények beszolgáltatása ellen már átvehető.

KATONA TAKARÓK
előírás szerinti drbjá 9 kor.
Trigok, haaktők, érmelgítők, pamut mellények legolcsóbban kaphatók
BARTA ÉS FÜRST
áruházában NAGYKANIZSA.

URANIA mozgóképek palota
ROZSONYUTCA 4 szám
A moziművészet négy legnagyobb művésznök Gabrielle Robins, Alexandre, Sigmoret és Massart asszony együttes fellépte ez idényben először a filmen!

Január 14-én, csütörtökön kerül szíre

A királynő kálváriája
Dramai színjáték 3 felvonásban.

A háziur kalandja Bohózat
Teddy nadrágja Vigjáték
Katalonia tengerpartja

Színes természeti kép
Háborus kárikalurák Aktuális

Rendez helyérak, Képek és Színek a háboru sz. 5, 6, 7 és 8 értak. Hétköznapiakon pedig 5 és 9 értak.

Pénteken nagy dán irodalmi bemutatót tartunk!

KERESEK

2 szobás lakást villanyvilágítással, lehelőleg a város belterületén.

Czim: a kiadóhivatalban. :::

Egy magányos házaspár

3 szobás lakást keres
megfelelő mellékkeliségekkel a város belterületén május 1-re. Cim a kiadóhivatalban.

Szerkesztői üzenet.

S. I. (20. hon. gy. a.) Landületes és igazán szép versét csupán a tartalma miatt nem közzétehetjük. Hősi harctám háboru. Köszönik Jónni fog.

Feladó szerkesztő: Tóth László
Feladó kiadó: Fischer Fülöp
Feladó igazgató: Fischer Fülöp

Goldmark Károly

a zalamegyei születésű világhírű zeneszerző.

Gilbert, Mozi Királynő operette

3 felv. megjelent zeneszámai:

- Teljes magyar szöveggel 2 füzet. K 6—
- Potpourri . . . . . K 280
- Ach Amalia táncoktató a Mozi Királynőből . . . . . K 210
- Man lacht, man lebt man liebt
- Walszer a Mozi Királynőből . . . . . K 280
- In der Nacht, táncszert a Mozi Királynőből . . . . . K 210
- Liebliche Kleine Dingerchen
- Marsch a Mozi Királynőből . . . . . K 210

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésben
NAGYKANIZSÁN

Gyönyörűen burkolozott nycznai szoba

villanyvilágítással, bejárat lépcsőházból I. emeletre, a város belterületén csak katonatisztek számára kiadó. — Csak a kiadóhivatalban

Előírás szerinti

harctéri dobozok

.. kaphatók ..

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésben
Nagykanizsán Kazinczy-utca.

A ZALA TÁRCAJA

L

Moziféltételek.

A londoni lapokkal is megcsik, hogy a sok rémületos haragság között, amit a monarchiáról és Németországról összeírnak, néha a valósághoz közelebb álló közlemények is jelennek meg. A Daily Mail mostanában egész sikkesorozatot szentel a háborús Németország életének leírására és a sorozatban legutóbb a berlini „kino”-színházak, magyarul mozik hangulatáról írt a magát meg nem nevező angol lap tudósító, nagyjában a valósággal nem ellenkező képet.

— Mennél tovább tart a háború — írja — annál világosabban meg kell látnom, hogy Németország gazdasági élete a háborúban igen keveset, vagy egyenesen szóval: épen semmit sem szenvedett. Különösen a birodalom fővárosában nyoma sincs a háborúnak, minden üzleti, kereskedelmi, magánélet nyugodtan, zavartalanul megy biztos útján és el kell ismerni, hogy a lakosság kitűnően, szinte szokotlanul fegyelmezett.

Azoknak, akik nem mehettek a háborúba és mégis látni szeretnék a harctér eseményeit, a mozik látogatása valóságos szenvedélye lett. Ugy tapasztalom, hogy a mozik műsóján régebben szereplő társadalmi drámák, erkölcsi képek, detektív történetek és bohózatok teljesen háttérbe szorultak: háborús képek és azok a féltételek, amelyek a háborúval összefüggők, valósággal becsodálják a közönséget a mozikban.

Jobbára öreg urakból és minden korbeli hölgyekből állt az a nézőközönség, amelylyel együtt én is bejutottam a legnagyobb berlini mozgószínházak egyikének nézőterére. A zene hangos dalokat játszik, a nézőtérben viharos zaj sugrál. Kezdődik az előadás. Sötét lesz és a vásznon megjelenik az első felírás:

Legjobb féltételek a harctérről.

Csend lesz, várakozással teljes csend, a mozik talán tisztelettel elfogadják a nézőket. Bár én tudom, hogy ezeket a képeket és azokat a féltételeket a mozikban mesterségesen készítik. Ott már nem tudja megtagadni a

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

.. .. Továbbá mindennemű .. ..

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházatban NAGYKANIZSÁN, Fő-utca a VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Fiatalfűszeres segédet

keresek azonnali belépésre.

KÖRÖS GÉZA

Csengeri utca 44.

PAPIRSZALVÉTA

100 DBR 75 FILLÉR
1000 DBR 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

NAGYKANIZSÁN.

Előkelő Toaletszer

Százezer családban használatban, finomítja és szépíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér. GÖTTLIEB VOITH WIEN III. Mindenhelyre kapható.

Szent-Margit-szigeti üdítővíz

a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.

Mint asztali víz nagyon kellemes jó hatása, egészségpóáló ital. — Forgalmába hozza a Budapest Szent-Margitszigeti üdítő- és gyógyvíz kezelősege Budapest, V., Nádor-u. 6. Főlerakat: Rechnitzer Mór cégnél Nagykanizsa.

2 szobás lakás kiadó

a Csányi László utca 8 sz. házában I. emeleten, mellékhelyiségekkel együtt azonnal, vagy május hó elsejére. —

Villanyvilágítás és vízvezeték. 12101

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

Biztosítottan ártalmatlan. Csak női!

Felőrai főzés után

Vakító fehér ruhát!

„PERSIL” kiméli a vásznat és a fehérneműt az őszben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehértve.

Gyár: GÖTTLIEB VOITH, WIEN, III.

Mindenütt kapható!

gát az angol lap tudósító és úgy gondolkozik, hogy a németek is műharctéri felvételekkel akarnak harag hangulatokat kelteni, mint az entente derék államai) és ámbár tudom azt is, hogy a képek csak a háború kedvesebb, szebb oldalát mutatják be, mert lelkesíteni akarnak — mégsem tudom a bámulatomat elfojtani.

Az első kép Vilmos császár és vezértárának valahol Belgiumban, vagy Franciaországban történő csapatzemléjét mutatja be. — Az uralkodó mesolyogva beszélget egy tisztel, aki fegyveresen áll előtte. Egyszerre megrözen a császár és keményen néz a közelebbi csapatokra. A katonák jönnek, mereven lépkedve, jönnek sokan, jönnek egyre többen. Ugy látjuk, mintha ezren és tízezren lennének. Hatalmas erős emberek. Némelyik valóságos vagygyuró, széles mellű, izmos vállú. Szinte hallom, amint léptek alatt dörög a föld, amint voulásuk üteme hullámzik. A császár mintha minden egyes katonának külön tisztelegne. Ez a háború. Így van és nem másképp. Hipnotizálva meredek a vásznonra és bámulva gondolok arra, hogy milyen mérhetetlen tömegű katonája, mennyi tartaléka van még Vilmos császárnak, hogy milyen nehéz, milyen képtelenül nehéz lesz nekünk legyőzni ezeket a csapatokat.

Az a német ur, aki mellettem ül a mozi nézőtérén, nem bámul, nem ámul el azon, amit lát. Szentül hisz abban, hogy ezek a szürkeruhás emberek, akik észrelve viharznak végig a vásznon száguldó képek, ezek a katonák legyőzhetetlenek. És itt és ottthon és Németországban mindenütt ez a győzelmi tudat lobog.

Másik kép: „Tapiau, Keletporoszország. Az oroszok rombolásai.” A harmadik: „Eydt-halmen romokban.” Menekülő keletporoszországi családok, akik a győzelem hordái elől igyekeznek biztonságba jutni. A kép leprez, világos lesz. Egyetlen, valóban egyetlen embert se látok, akinek ne lenne köves a szeme. Sírnak az asszonyok és rínak a férfiak is. Most belgiumi felvételek következnek. Az egyik képek az a címe:

„Illegnek a barbárok?”

Dohányzó, nevetgélő német katonacsoportot látunk, mint a belga falu gyerekeivel

játsszának, trécselnek. Idyl a háborúból. Azután a hazuról a harctérre küldött ajándékok kedveskedések szétosztásával látjuk. Minden katonacsendes megelégedéssel veszi át a csomagját és miközben távozik, már bontogatja is.

Befejezésül a berlini parlament épülete előtt lejátszódó tüntetést mutatják be. Valóban megragradó látvány. Több mint ötezer férfi, asszony, gyermek énekel a képen a Wacht am Rheint. Száz meg száz kar lendül magasra, kalapok integetnek: most élítik a császárt és trónörökösét. A néma képről is kilángol az a lelkesedés, amelynek tíze végigfut emberek ezreit, magával sodor mindenkit. Ezt nem lehet lehasználni: a németek lelkében igazi, csodálatos lelkesedés lobog!

II.

Párisban.

A Bernben megjelent „Bund” című lap a következő cikket közli Páris mostani életéről. Az érdekes közleményt egy Franciaországban élő svájci ember írta:

— A gyorsvonatok megint közlekednek Páris felé; akinek rendben van az utlevele, simén keresztül a vámvizsgálatnál is. Még a vámhivatalnokok sem bosszantják az embert, igaz, hogy már cigarettát és két kiló csokoládét otthagytam náluk. Ha erőm nem venné észre az ember, hogy Franciaország háborúba keveredett, észreterítik a vöröskeresztes hölgyek, akik hangosan csörtetik pőrölyüket és monoton hangon mondják: „A sebesült katonáknak.” A legcsunjabbnak, lehangelő időben utazunk keresztül a gyéren világított külvárosokon és beérünk a lyoni pályaudvarra. A háborúból itt nem látni semmit. Feltűzött szuronyú katonák helyett néhány öreg, reszkető hordár, az ember nem is meri rájuk bízni a súlyos podgyást. A fiatalok mind a zászló alá vonultak. A kocsisok és gebéik még öregebbek.

A pályaudvarhoz közeli szállóban, ahol már többször megfordultam, csak a tulajdonost találom meg; a pincérek és minden más személyzet eltávozott. Az utóbbi hetekben minden alkalmatlannak nyilvánított franciát, aki 1870 után született, a „Conseil de revision” megégyeztetés megvizsgált és ughallom, minden-

ki bevettek, aki csak szusszogni tud. Eadt van minden üzemben olyan sok léleg.

Legelső utam az elhagyott Rue de Rivolin keresztül a csarnok felé vezetett, a párisi élelmiszeri központokba. Itt sem változott semmi. Egyelőre a párisiaknak nincs okuk éhségtől félni, ámbár egyes élelmiszerek, mint például a bány-, borjú-, marhahús, cukor, burgonya és száraz liszellek ársi emelkedtek. A só is kétszer olyan drága, mint volt azelőtt. De egészbevéve jelentéktelen a „hausse”. Ennek a következménye, hogy az éttermek is megtartották régi árakat.

Csodálkozni lehet azon, honnan kerül ki ilyenkor a terraszpublikum. Dacára annak, hogy annyian mozgósítva vannak és néhány százszor német, osztrák és más külföldi elköltözött, a szokásos órákban a jobb kávéházakban alig találni helyet. De most sokkal kevésebb, mint azelőtt, mert a háború általános témája sok embernek feloldotta a nyelvét, akik azelőtt néma tartózkodásban trónoltak. A hozzátartozói miatt érzett aggodalom is sok embert kerget a kávéháza, ahol rövid időre cifelejté nyomott hangulatát.

A párisi ember normális időkben is nagy gyerek, de ma vakon elhisz minden rémhírtörtéret, amit újságjai fejtalálnak. És mikor egyszer egy jó ismerősöm előt megkockáztattam azt az állítást, hogy az újságok olyan dolgokat is írnak, amelyek még nincsenek bizonyítva erélyesen rántam át, hogy halgassak, mert

rántam át, hogy halgassak, mert rövid uton bannak el az ilyen emberekkel. Azóta inkább betapasztom a szám és óvakodom kibenni magam annak a veszélynek. Nagy gyanussá válik, A spion szókat most olyan bő értelme van, hogy minden nem franciára nézve veszélyes. Anyai besugár történet naponta, mint még Robespierre idejében sem. Igaz, hogy nem fejezik le mindjárt az embert, úgy mint akkor, de kellemetlen következményekkel jár. Négy hónapi Párisból való távollétem alatt négyezer sugtat be, részben engem, részben a eget, amelyhez tartozom. Alkalmazottaim természetesen könnyűszerrel megcáfoltatták a rágalmat, de ezek az esetek is mutatják, milyen tanatos az elővigyázatosság.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetet

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám falí hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KERESKUTÁS ÉS KIADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

TÖKKIADÓHIVATAL:

Különnyelvű és (Francia-nyelvű) kiadások, a mai kiadások és a kiadások is

"ZALA" kiadások és nyomtatás r. l. kiadások Sugár-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Telefonközlöny és kiadások: 74
Földrajzi hivatal: 12, 13, 14, 15
Nyomda: 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Kiállítások árak

Egy hó	1.00
Három hó	2.50
Éves ár	10.00
postai szállítással	
Egy hó	1.20
Három hó	3.00
Éves ár	12.00
postai szállítással	
Egy hó	1.50
Három hó	3.75
Éves ár	15.00
postai szállítással	
Egy hó	1.80
Három hó	4.50
Éves ár	18.00
postai szállítással	
Egy hó	2.00
Három hó	5.00
Éves ár	20.00
postai szállítással	

Működésük és nyitvatartásuk kiadások szerint meg lehet látni a kiadásokban

Berchtold távozása.

Budapestről jelentik: A hivatalos lap mai száma foglalkozik bejelenteni a külügyminiszteri s ezzel kapcsolatban változásokat. Az őz uralkodó gyönyörű levélben vesz búcsút hűséges szolgálójától, Berchtold Lipót gróftól. Ez a kézirat fényes bizonyosságot annak, hogy Berchtold Lipót gróf nem lett kegyvesztett, nem bukott meg, s hogy őfelsége többszöri sürgetés kívánására mentette csak fel nagy sajnálkozással. A legfelsőbb káziárát szövege az:

Kedves Berchtold gróf! Miltányolva azokat az okokat, amelyek Önt arra indították, hogy a Házam és a külügyek miniszteri állásától lemondó felmentését kérelmezze, kérelmének kegyelemben helyt adok. Ebből az alkalomból, ebben az állásban Nekem, Házamnak és a monarchiának békében, valamint a mostani nagy háború alatt ünfeláldozó odaadással teljesített kitünő szolgálatait, nemkülönben az előző diplomáciai pályáján kifejtett kiváló tevékenységéért, a legmelegebb köszönetemet és teljes elismerésemet fejezem ki Önnek. Sajnálattal látom hivatalától megválni és továbbtartó hajlandóságom leül, Szent István-rendem nagykeresztjéhez a gyémántoktól adományozom Önnek. Kelt Bécsben 1915. évi január 13-án. Ferenc József s. k.

Az időjárás a Kárpátokban

Budapestről táviratozzák: A Kárpátokban teljes a tél. A vizeket vastag jégpáncél borítja. Hóviharak dühöngenek. Az időjárás egyre szigorúbbá válik. Egyes helyeken megfagyott orosz katonákat találtak.

Mi van az Adrián.

A külföldi lapok azt is hazudják, hogy a magyar és osztrák flottát nagy vereség érte az adriai tengeren. Ezzel szemben az igazság az, hogy a francia hajóraj már régen nem látható az Adrián, ahol nem tudott semmi sikert elérni. A ropálógépeink se látnak sehol ellenséges hadihajókat.

HARC a levegőben.

Bécsből táviratozzák: Falkenhayn kapitány, aviatikus, a német vezérkar főnökeinek fia, az ő harcterén, a levegőben hősi halált halt. A kapitány egy utassal szállt föl Taubéján, hogy Amiens ellen bombatámadást intézen. A levegőben, szörnyű magasságban, megtámadta a német gépet egy francia Bleriot-gép. Egy óráig elkeseredett üldözés folyt a levegőben. A német hajó nehezekebb volt a nem volt oly jól állatva legyárral, mint a Bleriot. Így végre is a francia gép a Taubéhoz tért vissza, amire az orosz-ágyúval tüzelt. Egy golyó Falkenhayn kapitányt szívében találta s megölte. Kísérője a gépet kénytelen volt az ellenséges vonalon belül leszállítani. Falkenhaynt az amszterdami városházán ravatalozták föl.

Elkeseredett harcok a francia harctéren.

A francia hadszíntéren rendkívüli elkeseredéssel folynak a harcok. A németeknek a harctér egyik pontján sikerült a franciákat megugrasztani, messze üldözni s ugyanakkor értékes zsákmányt ejteni tőlük. Más helyütt a franciák oly szörnyű bevességgel támadtak, hogy még a német lövészárkokba is sikerült behatolniuk. Halálrohamaiknak azonban semmi eredménye

sem lett. Iszonyú tusa után, amelyben ember-ember ellen küzdött, a franciák kénytelenek voltak hadállásaikba visszavonulni. A németek még foglyokat is ejtettek tőlük. Így folyik a küzdelem francia földön minden lépésnyi helyért a franciák és németek közt. A német fővezérkar hivatalos jelentése így szól:

Berlin, január 14. A nagy főhadiszállás jelenti: Duenakban, Nieupartnál és Yperntől délkeletre tüzéségi harcok folynak, különösen erős tüzet irányít az ellenség Westende fűrdőre, melyet nem sokára teljesen össze fog rombolni. Az ellenséges torpedónaszádok eltűntek, mihelyt tűz alá vettük őket január 12-én Soissonstól északra kezdett támadás folytatásképpen csapataink tegnap Vregny magaslataira újra támadtak és ezen fontos fensikot is megtisztítottuk az ellenségtől. Zuhogó záporban és mélyen felázott agyagos talajban sötétség beálltáig árkot-árok után rohammal bevettünk és az ellenséget a fensik széléig ürtük vissza. Tizenennyeg francia tiztet és egyezeregyszázharminc főnyi legénységet fogtunk el, négy ágyút, négy géppuskát és egy fényezőrt zsákmányoltunk. Csapatainknak ez a fényes fegyverténye legfelsőbb hadurunk szemeláttára történt Soissonstól északra január tizenkettedikén és tizenharmadikán folyt harcok összes zsákmánya pontos megállapítás után háromezeregyszáz hadifogolyra, nyolc nehéz lövegre, egy revolverágyúra, hat géppuskára és egyéb hadi anyagra szaporodott. Chanosei táborról északra keletre a franciák tegnap Perthestől keletre délelőtt és délután nagy haderővel támadtak. Egyes helyeken benyomultak árkaikba, de erős ellentámadással kiűztük és súlyos veszteségeket okozva állásaikba visszavetettük őket. Itt egyszázhatvan fogoly maradt kezünkben. Az Argonnokban és Vogézekben jelentős esemény nem történt. A keleti hadszíntéren. Gumbinnentől délkeletre és Lötzentől keletre az oroszok támadásait visszavertük. Több száz oroszot foglyul ejtettünk. Lengyelország északi részében a helyzet változatlan. — Oroszlengyelországban a Visztulától nyugatra támadásainkat folytattuk. Pilica keleti partján különösebb esemény nem történt.

Német lapok a külügyminiszter-változásról

Berlinből táviratozzák: A Lokalanzeiger szerint Berchtold utóda azért lett magyar ember, mert a viszonyok jövő alakulásában alaposan figyelembe fognak jönni a magyar királyság nemzeti érdekei. Egy másik német lap szerint a háború után a monarchia sulypontja Magyarországon lesz.

Német tengeralatti Doverben.

Berlinből táviratozzák: Londoni jelentések szerint Doverben tegnapelőtt éjjel a kikötőben ellenséges tengeralattjáró hajót vettek észre. A kikötőbe merészkedett hajót ágyúlovékkal elriasztották. A német tengeralattjáró másnap délután ismét behatolt a kikötőbe, de újra észrevették.

Fáj Albánia

Rómából táviratozzák: Szerbia és Montenegró az olasz királlyal való atyafiság révén szinte bizonyosra vették eddig, hogy Olaszország segítségükre jönne, ha végső bajba jutnának. Éppen azért mert nagy a fölháborodásuk amiatt, hogy ltália megszállta Valónát, holott győzelmes háború esetén itt ők akarták megvetni a lábukat. A görögöket szintén bántja az olasz intézkedés s a görög kormány ellenintézkedést (?) akar tenni

Bulgáriából.

Szófiából jelentik: Kétségtelen, hogy Genadiev a stambulovisták vezére a közep európai hatalmak híve. Genadiev külföldi missziója tehát csak a közep európai érdekek javát célozza. Bulgáriában az összes parlamenti pártok közös külpolitikai programra helyezkedhettek. Ezt a programot a közep európai hatalmak barátai csinálták.

Nyugalom a harctéren.

Budapest január 14. Hivatalos jelentés. Nyugat-Galiciában és Oroszlengyelországban a tegnapi nap nyugalomban telt el. A Nida mentén arcvonalunk szilárdságán az utóbbi napok összes ellenséges támadásai megtörttek. Keleti-Kárpátokban és Bukovina déli részében újból jelentéktelen földérintő harcok voltak. Höfer, altábornagy.

Olaszország szörnyű katasztrófája.

A pápa kiment a Vatikánból.

Rómából táviratozzák: Olaszországot a földrengés olyan szörnyű katasztrófával sújtotta, amely az öledeklő haberu herzsalmi dacára is Itália felé fordítja az emberiség mélyéges részvétét. Usupan Avesanóban és környékén 25000 ember pusztult el. Ez a földrengés hatásában szörnyűbb volt a messinainál is. Avesanából érkezett jelentések szerint a katasztrófanál életüket vesztettek: az alprefektus, a prefektúra teljes személyzete, a kormányhatóság és törvényesség összes tagjai, a polgármester, a városi tanácsosok, a helyőrség kilenven katonája és Ferri volt képviselőn kívül a polgárság esrei. A menekültek az éjszakát a szabad ég alatt töltötték. Sipon képviselő táviratozza: a sebesültek száma meghaladja a messinait. Az istenitelet olyan eseményt produkált, amilyenre nem volt példa. A pápa a vatikáni kertből a kórházba vezető úton a sebesültekhez ment s így elhagyta a Vatikán területét. Tehát ezzel véget ért a pápa önkéntes fogsága. A földrengés reggel megismétlődött. A lakosság ismét rémülten menekült Soróból, mely csaknem teljesen elpusztult. A király délután Avesonába érkezett s megtekintette a romokat.

Előírás szerinti harctéri dobozok "kaphatók" FISCHEL FÜLÖP FIA könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán Kázinycy-utca.

A Kárpátok felé.

Véletlen találkozás zalamegyei fiukkal. — Mikor borotválhattak utoljára? — Fogócska a vonat körül. — Kályha és farrú kút mellett. — Az áldott alföldi rónákon.

Szürke az ég és nyirkos, mintha egy nagy nagy égi katona csakaszürke, szott köpenyét a felhőre terítette volna. A kisajánlói pályaudvaron már egy félóra a vesztogelt vonatunk. Egyszerre a szürke ég láthatára alól tarka náta buvik elő. Vonatdübörgést is hallani. Katonavonat szalad be a pályaudvarra. A vonathoz furcsa katonák vannak. Csukaszürkek, de mintha a ruhákat halvány rozsdá fogta volna; ez a háboru patinája) a karok sincsenek fehér pólyába csavartva, tehat nem sebesültek ezek. A borotválatlan arcokról, a megnőtt, viharvert bajuszok tájáról a jó egészség derűje csillog. Még nagyobb volt meglepetésem, mikor a sapkákról sikerült leolvasnom a már halványan látszó — huszat.

Nekirontottam az első ajtónak. Az ajtó csak félig van kinyitva. A szűk rés tele van borotvos kedves fejekkel. Bent egy kis szőnyeges bölögkényes mosolygva kacortudik a katonákkal, akik nagy meglepedéssel ülik körül s csak azt sajnálják, hogy a ritkán élvezett meleg fölőslépet nem tehetik a tarisznyájukba, gondolva rosszabb időkre.

Sok kérdés akar egyszerre kiömleni a torkomon, de nem tudom melyiknek engedjek helyet. Először is megtörténnék a közönsös csodálkozások és viszontlátási örömeik, elhangzanak az általános hát hogyvannak-ok. Nagyon meg vagyok illetődve, ök szintén örülnek az égből pottyant földinek; lassankint belejövök a beszélgetésbe, mindent tudok néhány perc múlva. A harcos katonák röviden és szabatosan, világosan tudnak beszélni. Megtudom, hogy északról jönnek, ahol már elvégezvén dolgukat, más feladatokat kaptak s most vigas mennek a Kárpátok felé. Egy kis morzsa, osztás és kivonás az egész. Így viccelnek. Megtudom, hogy „Mindszentkor” borotválkoztak utoljára.

A kocsik körül cicásdit játszik két baka és egy — zászlós. A zászlós volt s cica és kergette a bakákat a vonat körül s nagyokat nevetett, ha az utóbbiak kitértek utjából. A kocsikból birtatták hol a fiukat, hol a zászlóst. Nagy volt az öröm, ha elfogták egymást. Le kellett írnom ezt a kis apróságot, mert jól esett látnom a közös sors által összehozott lelkek játékos, szép barátságát megértését.

A nagybajuszos, rozsdásruhájú vitéz lovább beszélt. A háboru óta nyilván először beszélt civilel, mert nagy tüzei kezdte fejtegetni a srapnell és a gránát közti különbségeket, elmondta az orosz golyó előnyeit, hátrányait. Elvezetés előadása közben a fentírt orosz golyót a kezembe nyomta. A bennünket körülvevő katonák mindgyökének akadt valami „hát mi hogy jártunk”-kal kezdődő mondani valója. A derős jókedvű arcokon valami egészséges pir ömlik elő. Misdjárt tolmácsolom is, hogy milyen jól néznek ki; röiük olvasva nem látják borzalmasnak a háboru.

Erősök bennem az a gondolat, hogy a hivatalos jelentésekben sokszor hangzottatott, frázisnak gondolt kijelentés: „csapataink szellemen kitűnő”, nem üres bombaszt, hanem valóság, mely abból adódik ki, hogy a zászlós az cicászik s fiukka, a legények nótáznak és lovátva viselik a csákót, nevetve beszélnek, szellemesek, ötletesek. Ezek katonái fiuk.

A nagybajuszos megmutatja a bekecsét is, amit nagyon dédelgetnek, mert hasznos ruha darab. A kabátja szottuk felvenni, — megvárta — nagyon jó melegét tart, nem látnak most már az északi saroktól sem.

Azt is megtudtam, hogy a negyven emberhez címzett valami kocsai milyen pompás palota s nyirkos lövészárk után. A kocsiban a harcbaszülés édes nótás emlékei is fejtudnak, s nem sok illuzió kell hozzá, hogy a hazaménés reménye csillanjon meg a katonák lelkében. Aztán beesteledik, a vonat csattogva vágat keresztül a Felvidéken, a katonáink üdítő, csendes álomba merülnek s rohan a vonat új csatlára.

Reggelre már a végtelen Alföld egyenes vonalait köztük ökel.

Reggel azán az álmok kölesönös kicsérelése történnék. Erdemes lenne ezt külön leírnom.

A nyitott kocsiban elhelyezett konyha már készen van a friss fekete kávéval. Néhány perc múlva indul a vonat fölfelé. A kocsik ajtajában a párolgó fekete kávék felett vigan integetnek felénk s fiuk. Egy-egy okostekintetű ló is kidugja szép borzontos fejét az ajtó hasadékán, a szajos bucsuzás hallatára, de mikor észreveszi hogy mindaz nem neki szól, illedelmesen visszahúzódik. Azonut csak a fiuk derűs arcát láthatni:

— A viszontlátásig!

Nézek a vonat után s azok a felejthetetlen nyári napok motoszkálnak fejemben. Láttam ezeket a fiukat harcra indulni. Láttam őket a kocsik tetején fékezhetetlen jókedvben, nótásan, kiválsitan harcra szállni s azt mondhatom, semmi változás. A náta nem lagyott az ajkakra, csak a virág száradt el az öt hónapos harcokban. A ruhák barnás patinája nagy, szent történelmünk lekelete.

Mintka megmutatták volna szíverősítőnk katonáinknak e gyönyörű harcát. Nézzetek, itthon rendezés van. Az Alföld végtelen táblája feltörve, a föld buza már előbújt a fekete rögök közül. Ne aggódjatok, itt minden rendben van. Magstaknak, szeretteiteknek nem kell éhezni.

MenjeteK nyugodtan. GyőzeteK! Fekete Alajos.

HIREK

— Biffi ezredes — dandárparancsnok. Biffi ezredes, a 20-ik honvéd-népfőlkeli ezred legendás hősiességű parancsnokát immár harmadszor érte a harctéren magas kitüntetés. Első alkalommal a harctéren ezredessé lépett elő, másodsor Öfelsége tüntette ki magas rendjellel, most pedig dandárparancsnok lett. Biffi ezredes azért továbbra is „apja” maradt a 20-ik népfőlkeli ezrednek, amely az ő dandárába tartozik. A vitéz ezredes kiváló katonai talentumával és halálmegvető bátorságával egyaránt részolgált a gyors karrierre.

— Kitüntetett szakaszvezetők. A Zala tegnap közölte, hogy Öfelsége a 48 ik gyalogezred két szakaszvezetőjét a vitézségi éremmel tüntette ki. A hős altisztek ténye belekerült a hadsereg aranykönyvébe is. A két szakaszvezető azért kapta — a szép kitüntetést, mert egy alkalommal, mikor az ellenség csapatainkat együttesen szétzörgette és üldözte a katonákat csoportba gyűjtötték, harcra bocsátkoztak az ellenséggel, amelynek üldözését nemcsak megállították, de sorukat szét is verték. Két ember bátorsága ilyen nagy eredményeket szülhet.

— A zalamegyei gabonárák. A vármegye most teszi közzé a Zalavármegyében kormányhatóságilag megállapított maximális gabonárákat. Ezzerint a buza ára métermázsánként 40 korona, a rozsa 32 kor. 50 fillér, az árpaé 29 korona, a kukoricáé 22 kor. 50 fillér. De meghatározza a kormányrendelet azt is, hogy milyennek kell lenni a maximális áron kelő gabonának. A buza 2 százalékkal több idegen öleményt nem tartalmazhat s hektoliterenként 76 kilogramos súlymínőségének és egészségesnek kell lennie. A többi gabonaméi idegen keveréke szótén 2 százalékos a súlymínőségé 70 kiló. A lisztárak egész Zalavármegye területén ezek:

- Buzából előállított finom tésztaliszt 67 K —
- Buzából előállított főzőliszt 63 K —
- Buzából előállított kenyérliszt 46 K 96
- Buzából előállított egyminőségű liszt 48 K 80
- Rozsaliszt 43 K 97
- Árpálszt 45 K 76
- Kukoricaliszt 32 K 62

Megjegyzendő, hogy míg a finom tésztaliszt a kormányhatóságilag megállapított áránál jelenleg is magasabbban kerül kimerésre kisebb mennyiségben, addig például a kukoricaliszt jóval olcsóbban.

— Az osztrákok megajándékozták a nagykanizsai honvédeket. Az egyik bécsi kereskedelmi iskola igazgatósága s tanulóit közt folytatott gyűjtésből értékes karácsonyi ajándékot küldött a harctérre, kimondottan a nagykanizsai 20 ik honvédegyalozred katonái részére. A szeretetadomány pontosan megérkezett s azt golyózáporban osztották ki hős katonáink között. Bauer százados zászlóaljparancsnok szép levélben köszönte meg az osztrák iskola ajándékát és soralt most a Neue Freie Presse közreadta. A levél így szól:

Az Allina kereskedelmi iskola n. i. igazgatóságának Bécs. I. ker. Kérem a küldött szeretetadományokért. — melyet december 29 én kaptunk meg s mely egy golyózápor alatti rohamunk között osztottát szét derék katonáink között, ami természetesen nagy örömet szerezett, — minden ajándékozónak az én és az összes megajándékozottnak nevében köszönetűket tolmácsolni. Ezen sorokat földalatti salomban írom, ahol már napok óta a D. mellett szakadatlan harcok mellett állunk őrt. Boldog újvetit! Legmélyebb köszönettel és hálával: Bauer százados, zászlóaljparancsnok. Harctér, 1914. dec. 31-én.

— Hogy segítik nálunk a katonák hozzátartozóit. Egy szemmelláthatóan beteg fiatalasszony járt bent szerkesztőségünkben és könnyes szemekkel beszélt el, hogy egyetlen kenyérkeresője, a férje, aki a Merkur-gyár munkása volt, az általános mozgósítástör házbavonult. Most megy vissza másodszor a harctérre, amelyet másként hónapja súlyos sebesüléssel hagyott el. Felétege megkapta a szokásos segélyt, de csak néhány hétig. Azóta egyetlen fillért sem kap, még pedig azon indoklással, hogy elég fiatal még, elmebet szolgálni, vagy pedig forduljon segítségért férjének jómódu szüleihez. Az asszony hitves orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy nehéz betegsége miatt nemcsak munkára képtelen, hanem ápolásra volna szüksége. Bejelentette azt is, hogy férje szülei egyáltalán nem segélyezik. Azonban mider nem használt. Végre hosszas könyörgésére azt tanácsolták neki, hogy forduljon kérvényileg a zalaegerszegi pénzügyigazgatósághoz. Ezt meg is cselekedte, azonban ott, ahol a segélyt megvonták a kérvényét is visszatartották. Teljes más fél hóna nem volt elegendő arra, hogy a kérvény a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság elé kerüljön. Sőt amikor a szegény asszony csülörtökön a kérvény elküldését megsürgette, ezt a választ kapta: Majd pár hét múlva elküldjük. A szegény gyamunkás a napokban megy vissza a harctérre. Már be is van osztva s legközelebb indúl menetszázadba. Toppék elképzelni, milyen érzelmekkel megy hazájának a legsúlyosabb áldozatot meghozni, ha látja, hogy beleg hitvese a legnagyobb nyomorral küzd s a haza semmivel sem támogatja. — Dr. Sabján Gyula polgármester ur figyelmeztet ajánljuk ezt az esetet, melyhez hasonló több is akad. Nem szabad elúrn, hogy az orvosi bizonyítványt negligálják. Ha pedig a hatóság valakit a rokonság gyámolítására utal, akkor kötelezze is a rokonságot a gyámolításra. Nagyon sokunk éhen halhatna a jómódu alyaságtól. Nem mondjuk, hogy a segélyek osztogatásánál pazarlónak és gondatlanak kell lenni. De inkább azaz jogosulatlan jusson segélyhez, mint egy igazán arra szoruló éhezzen.

— Elmaradt katonai építkezés. A Zala megírta annak idején, hogy a hadvezetőség Nagykanizsán háromnegyedmilió korona költséggel katonai laktanyát szándékozik építeni. Erre a munkálatra pályázatot is hirdettek, amelyen állítólag egy budapesti építőcéget bíztak meg e kivitellel. Ezenkívül körülbelül 1000 ágyú üdülőtelepet is szándékoztak nálunk létesíteni s e célra már megfelelő telket jelölt ki a város. — Amint most értesülünk, egyelőre mindkét építkezés elmarad, mert ily nagyszabásu munkákat végzésére nem tartják alkalmasnak az időjárást. Itt annál jobban sajnáljuk, mert a többi tervbe vett városban már serényen folynak e hasonló építkezések.

KATONA TAKARÓK
előírás sze int drbja 9 kor.
Trigok, haskötők, érmelegítők, pamut mellények legolcsóbban kaphatók
BARTA ÉS FÜRST
Árúházában NAGYKANIZSA.

— A rendőrdég a piacok. A legutóbbi időben főmérésű panaszokra a rendőrségben kijelentették, hogy jövődében fokozott szigorral fogják ellenőrizni és megtörölni a piaci visszaéléseket. Azokat a károsokat, akik árukat nem tüntetik ki főmérés helyen és a valószínűnek megfelelően, — szigorúan fogják büntetni. Intézkednek abban a tekintetben is, hogy a kolák a piacok össze ne vásárolhassák az árakat. Mondanunk sem kell, hogy csakis így lehet a piaci árakat törhetőbbé tenni s a piacokon helyreállítani a normális állapotot, amely a háboru bekövetkeztével eltűnt.

— Elitált hasznárlók. A napokban egy szakasz népfőlkeli öt hasznárlót küldt Nagykanizsán keresztül Sárkesztvárra. Az oroszok sárosmegyei betörése alkalmával történt, hogy Végrosztoka községbe megérkezett csapatainknak egy öt tagból álló elődész. A község bírja Vizi Miklós és társai, névszerint Billi Mihály, Jacskanin Mihály, Oszepcsin Miklós, Felkó Vasul és Ritzpözt végrosztokai lakosok összegyűltek a bíró házában és elhatározták, hogy csapataink jelenlétéről értesítik az oroszokat s a megérkezett elődésöket általaik fogságba ejtik. — A községi bíró Vizi Miklós, Billi Mihály és Jacskanin Mihály el is ismeltak az oroszok állása felé s az első orosz katonacsapatnak, amellyel találkoztak, nyomben tudára adták, hogy megérkeztek elődésöket. Az orosz katonák három honvédünket foglyul ejtették. — Nemsokára fordult a kocka s csapataink kiverték az oroszokat. A csapatdörök pedig hamarosan kinyomozták az árulókat, akiket letartóztattak és a Fehérvára költözött kassai hadtestparancsnokság utasítására erős őrizet alatt Fehérvarra szállították. Közben a kassai honvédhadosztály ideiglenesen Pécsre költözött s odavitték az öt hasznárlót is, hogy a hadosztály rögtönítélő bírósága itélkezzen felettük. A tárgyalás a rendes bírósági eljárás szerint folyt le. A rögtönítélő bíróság tegnap hirdette ki az ítéletet, mely szerint Vizi Miklós bíró golyó általi halála, Billi Mihályt és Jacskanin Mihályt 5—5 évi fegyházra ítélték. Felkó Vasul — és Ritzpözt a rögtönítélő bíróság fölmentette.

— Az Uránia mozgóképalota ma nagy dal film irodalmi estét tart. Ugyanis szüire hozza a „Komédiásvér” c. nagy artista drámát Lilly Beck hírneves dán kamaral művész és illusztris partnere Róbert Dinesen feléptével. Lilly Beck csodás és bravuroz artista mutatványával és csodásabb szépségével hódította meg a publikumot e darabban, partnere nemkülönbön Dánia egyik legideálabbabb férfja. Még egy remek, az izlen halacát jól nem lépő vigjátékot is bemutat az Uránia, a címe: „Az ezred hősei”. — Szombaton és vasárnap pedig premierjét tartja a „Rocambolet” nagy apacs dráma III. részének.

— A János Kir. Hareng Szemmelétem. Egyesület kisegítő. Vöröskereszt Kórházának karácsonyi ünnepéig rendezéséhez a következők voltak szivesek adakozni: A Központi Jóléti Iroda 57 50 J. Ujnépi Elek Ernő 20, Kövesd: Boér Gusztáv, Vidor Samané, Grünhut Henrikné, dr. Euzsák Perencné, Eperjesy Gábor, Riedl Jenőné, Rothschöld Samu, Schwars Gusztáv, dr. Taboly Gyuláné 10—10 korona. Pozvai Horváth Jánosné, Poreócs Antalné, Szegő Gyuláné, Radnay Jenőné—5 korona. Sommer Sz. dörné, Csizmadia Vilma, Fabján Zsigmondné, Eppinger Mag. Áus, Heltai Józsefné, dr. Neumann Ede, Révay Lajosné, Sommer Ignác, dr. Tamás Jánosné 3—3 korona. dr. Berecsky Viktor, Blumenschin, Forbáth, Arthurné, Keán Irma, dr. Kis Lászlóné, dr. Puhó Viktor, dr. Schwars Adolfné, Farkas Vilma, Reichenfeld Gyuláné 2—2 korona. Természetbeji adományok: al hozzá járultak Vidor Samané, K. Boér Gusztáv, Gábor ut Henrikné, Csizmadia Antalné, Ötvös Emlé, Drev. n. Lajosné, Eppinger Gyuláné, dr. Kis Lászlóné, Jostovics Mihályné, Árvay Adaltné, Fendler Hugoné, Reichenfeld J. zsiné, Kevesz Lajosné dr. Szabadi Lőrincné, Szegő Gyuláné, Földes Miklós Miklós Gyula, Hegedűs Pálné, Neufeld Ödöné, Neumann és Frankeeg, Skvor Irén, Geiszl Viktor, dr. Rotschöld Jakabné és Zerkovitz Lajosné. — A művelődésköznek ezoter mód háas közönetet az elnöknek.

Szerkesztői üzenet.

B. B. A kérdészt tisztá el, söt legutóbbi levele szerint igen jól érez magat. — A pótszáma az, amit kegyed emlit. Errel Fölbaszólása igazán dicsegetreméltó, de tervhez ne fogjon. Semmi esetre se enged meg. Ötvené 444 Temesvárra csak igazolvánnyal utasbat.

Feladó szerkesztő: Tóth László
Feladó kiadó: Fűszel Lajos
Igazgató: Fűszel Ernő

Az elzászi harctér.

Fiatal fűszeres segédet
keresek azonnali belépésre.
KÖRÖS GÉZA
Csengeri utca 44.

KERESEK
2 szobás lakást villanyvilágítással, lehetőleg a város belterületén.
Cím: a kiadóhivatalban. :::

A ZALA TÁRCÁJA
Egymás nyomában.

Négyes sorokban baktatunk, csöndesen gönyvedve egymás nyomában. Szemeink az előttünk haladók bakkancsaira vannak irányozva és egykedvűen nézünk, miként merülnek el azok a vizik magukkal a hideg sarat egyik lépéstől a másikig. Néhol fölbomlanak a négyes sorok, autóknak és szekereknek kell helyet adni, másutt meg az út közepén olyan tócsák állnak, hogy belejük menni még háboruban sem lenne óhaj. Az út baloldalán hosszú sora áll az élelmiszeri és löszarkocsiaknak, köztük zöldel egy-egy Feldpost-Wagen is, telve csomagokkal és levelekkel, miket oly epedve várnak a harcoló fiúk és apák. Állnak a kocsiak, mert elől megállt valamelyik bricska s míg az el nem indul, a többieknek állni kell, mert különben hamar fölbomlana a rend.

Az utók — sambori ut a szépséges vidéken van át, hullámoosan hol emelkedik, hol meg völgybe halad lefelé; egyik oldalán a Kárpátok hegyláncja kíséri tisztas távoltságban, másik oldalán mély völgyek, havas hegyek sorakoznak. — A baka nem tudja megérteni, mit tudok oly sokat nézni azokon a völgyeken és hegyeken, hiszen mind egyforma! Meg is kérdezi az egyik katonától:

— Zászlós ur, mit néz folytonosan jobbra balra? Talán muszkát keres?

— Nem én, Petőcz koma — válaszolok a kiváncsi bakának — csak nézem a szép tájat és az jár az eszembe: milyen jó lenne ez a muszkának!

— Abból ugyan nem lesz semmi! — vélekednek többen.

Az előbb említett Petőcz híres, nevezetes ember; ő ugyanis a század bohóca, telve jó nagy humorral, mely már a vérben rejlett. — Minden szava kacajt váltott ki. Hasznos ember volt ő belme, mert gyakran akkor derítette föl néhány humorával a "lázaságot", amikor annak nagyon hólgott az orra. Minden századnak

megvan a maga mókázója, aki kifigurázza tisztjeit, társait, ellenségét, mindent, ami csak elképrelhető; van is nevetés minden szavára, — mindenki szereti, szívesen segítene neki, szóval kárpótolják a mókákért. Emlékszem, amikor a háborus területre értünk, parancsnokunk ki küldte: most már csönd! bárki kérdés bennünket, honnan jövünk, milyen ezredbe tartozunk, hova megyünk? — ne válaszoljunk, mert hátha kémekkel van dolgunk. Petőcz nem tartotta be a parancsot, mert ő a kérdézősködőknek mindig válaszolt, de ilyen formán:

— Honnan jönnek? — kérdezték.

— Messziről, uram, nagyon messziről — válaszolt Petőcz.

— Mondja csak, milyen ezred ez? — ki-váncsiskodtak tovább.

— Római katolikus.

— Hova mennek?

— No vannak közöttünk reformátusok is... ilyen válaszok után aztán már nem igen érdeklődtek tovább.

Emlékszem egy másik Petőcz-mondásra is. Még akkor a szerbek között jártunk. Hajnalban beértünk valamelyik szerb községbe. — A kanász épp akkor tülkölte össze a díszókat. A tülkölésre Petőcz megjegyezte:

— Most fojják a szerbeknek az éberszét!

Hol lehet most ez a mókás legény? nem tudom; egy nagy ütközet után többit nem látam.

Nagy Lajos, mezőre értünk ki a hegyek közül s a mezőség közepe táján megálltunk. Álltunk — vártunk hosszan. A lábunk alatt a hideg sárban, emelgettük is sűrűen. Mezős szél nyargalt át a mező felett, didergett minden porcikánk. Csak álltunk — s vártunk tovább. Sötét felhők borították az eget, eső és hó szemerkézett; nehéz volt a bakkancs a sártól, megázott a ruha megnehezedett az is.

Huszárok vonultak el mellettünk, a lovak valóságos sár-esőt rugdoltak reánk, tele lett szemünk-szánk. De a huszárok is megakadtak, ők se mehettek előre, valahol elől volt a baj. Most már három hosszú sor foglalta le az utat: a kocsiak, a huszárság és a gyalogság sora, melybe aztán negyediként belékelődött

5—600 darab uj,
valamint használt,
jókarban lévő rum-
szállításraalkalmas

HORDÓKAT

megvételre keresünk
a következő nagyságban:
100-150, 150-200,
200-270 liter ür-
:: tartalommal. ::
Fleischaker József
Fiai Rumgyár
Nagykanizsa

Ajánlatokat az ár megjelölésével kérünk.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők
:: :: Továbbá mindennemű :: ::
Uri-női és gyermekcipők
kaphatók és mérték után rendelhetők
Miltényi Sándor és Fia
cipőruházában NAGYKANIZSÁN, F6-ut
:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

URANIA színház
ROZGONYIUTCA 4 színház
Nagy dán ujdonság!
Szenzációs artista dráma!
Csak egy nap!
Január 15-én, pénteken kerül színiére:
A Senti leánya
Dráma 4 felvonásban.
A komédiásvör Nagy artista dráma 3 felvonásban.
Polidor és a macskák Humor
Ezenkívül még egy remek természeti kép.
Rendez helyiárak. Kezdeti órák és vasárnapokon 3, 5, 7 és 9 órák. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órák.
Szombaton és vasárnap
ROCAMBOLE
III. részének bemutatóját tartjuk.

Mayer Klotild
gőzmosógépre NAGYKANIZSA.
Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a F6 ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyjéleg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10%, engedménnyel Külön gallér és kézelő-osztály.
Garantált hőmesznelküli gőzmosás.
Szíves partifogást kér
Mayer Klotild
gőzmosógépre Hunyadi-u. 19. Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19. Kazinczy-utca 8.

az elől — az ütközetek felől — jövő sebességszállító kocsiak hosszú sora is.

Mellettünk álldogáltak a huszárok, csinos képű székelő legények; látszott a szemük csillogásán, hogy nekik az "attak" már semmi! Megkínáltam az egyiket cigarettával; nem fogadta el:

— Köszönöm, nem cigarettázom, csak cibározok. Azelőtt gyilkosan dohányoztam, de most már ritkán szílok s akkor is csak cibart.

— Hát azán megverjük-e az oroszot, mit gondol — kérdeztem székelylemet.

— Hogy megpalljuk-e? (megverjük-e) ... Megbizony! Minden rusnyák csőrén (ruha nélkül) megy haza?

Szerettem volna még tovább beszélgetni góbbé huszárommal, de megindultunk.

Lejtős, rozoga utra tértünk le az országutról. Nem is volt az út — pedig a térkép úgy tüntette fel — hanem hosszú víztócsa, melybe térdig belemerültünk. Az "út" közepén egy pár ágyu volt megakadva, a tüzekek nagyokat ordítva nógatták a lovakat Gyű ne!

— Siessetek, hé, azokkal az ágyukkal! Vár már a muszka! — mondták bakáink.

— Rierünk, testvér — szól egyik tüzer — nem látja kend, orosz ágyuk ezek!

Tényleg zrakmányolt orosz ágyuk voltak, még messziről vigyorogtak az emberre a csövükön terpeszkedő ciril betűk.

Még néhány patakon kellett átgázolni s beértünk Turecki faluba. Gyatra falvak ezek a galiciabeliek, csupa össze-visszadobált, hegyen, völgyben, egymástól kutyagatásnyira épített falházakból állanak. Ugy hogy némely falu több négyzetkilométernyi területen fekszik, bár alig áll néhány házból. A házak belseje sötét, bennök bűzös a levegő, mert kívülről a friss lég nem igen juthat a "szobába"; ablakok — ha egyáltalán vannak — homokkal, agyaggal betapasztva; a gerendákból épített falak vastagon beagyagozva és szalmával. A ruthén paraszt — ősszel és télen — nem igen mozdul ki szobájából, melyet megozgat kutyával, csirkével, bárányal — ha van neki! — nem csoda, ha a levegő hamar elfogy,

biz nagyon kevés fér el benne különben is, lévén a mennyezet oly alacsonyn, hogy ugyancsak meg kell görnyedni, nehogy a fej beleütdődjék. Még hozzá e szobákban nincs kivezető nyílás a füstnek, az ott terül szét, ragja szörnyen a tüdejét és megkönnyeztetli a szemét annak, aki ahhoz szokva nincs.

Turecki szép istenpiomán orban meg-látszott az orosz kéz nyoma. A mi legény-ségünk e községben — fedett helyiség hiányában — a szabad ég alatt szenvedte végig az éjszakát, az oroszok azonban itt jártukban a templomban éjszakáztak. Kidobáltak belőle mindent: padokat, képeket, könyveket. Aki nem írt be a templomba, az tüzet rakott a kidobált dolgokból s a mellett aludt Panasz-kodott is szegény pap, csak törve beszélt németül s nem győzte mondogatni: „Die Russen... die Russen“.

Sebes folyón patak mellett menteltünk. Utunk száználmas állapotban volt rajta állott meg a hegyekről lefolyó olvadt víz. Seveken az utakon ágyukkal és szekerekkel közeledtek. Az út gyakran átcsapott a patak egyik partjáról a másikra s miután hirtelen nem voltak: egyszerűen nekimentünk a víznek; hogy derékig ért, az minket nem érdekelt — leg-feljebb az orvosunkat.

Jubionka faluba értünk. Minket házon maradtak orosz nyomok. Főleg az iskola belseje nevezett ki szánalmasan; butorok, könyvek, képek össze-vissza dobálva helyiségében.

A község körül széles hatu hegyek alkotnak koszorút. Ezeket a hegyeken folytak az ütközetek. Időnként Jubionkán is becsap-dostak a gránátok, némelyik egész házat lepi-tott össze. Aki ekkor ezekben a házakban volt: a onnét többé nem igen jött ki.

Mikor besötétedett, még sokáig hallat-stott a puskák ropogása, de aztán elcsende-sedtek a fegyverek; a hegyeken túlról hossz-san elnyújtott "hurrál"-t hozott a szél, ott rohamra mentek katonáink.

Másnap hallottuk: hős bakáink szorong-tamadással az éjjel bevették Turkút.

Bartha Ferenc.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KEZELÉS-ÉS KIADÓHVATAL:
NAGYKANIZSA
 BUDA-UT 4. SZÁM
FOKKIADÓHVATAL:
 Kálvária-utca 2. sz. (Pápai-utca-
 kereszteződés), a bel. körúton a
 4. állomásnál a "Közönség"
"ZALA" (Közönség) és nyomda
 a k. helyettesítője: Buda-ut 2.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: 74
 Fokkiadóhivatal: 170
 Nyomda: 222

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak
 Magyarországon belül: 1.000 Ft
 Egy évre .. 1.000 Ft
 Három évre .. 2.800 Ft
 Nyolc évre .. 5.000 Ft
 Postai költségekkel együtt
 Egy évre .. 1.100 Ft
 Három évre .. 3.000 Ft
 Nyolc évre .. 5.500 Ft
 Egy évi előfizetés
 Magyarországon kívül: 1.200 Ft
 Egy évre .. 1.200 Ft
 Három évre .. 3.500 Ft
 Nyolc évre .. 6.000 Ft
 Egy évi előfizetés
 Magyarországon kívül: 1.400 Ft
 Egy évre .. 1.400 Ft
 Három évre .. 4.000 Ft
 Nyolc évre .. 7.000 Ft
 Egy évi előfizetés

A déli hadszíntér.

A balkáni haderőnk főparancsnok-ságának tervét eddig mélyes homály fedi. Csak annyit tudunk, hogy az újabb offenzíva Szerbia ellen még nem kezdődött meg. Nyugalom uralkodik a határokon és ezt a csöndet csak jelentéktelen incidensek, apróbb előírási csatározások zavarják meg olykor-olykor. Senkisek ismeri Jenő főherceg szándékait s önkényes kombinációk azok, amelyek a mi támadásunk bevezetésének terminusáról szólnak. A titokzatoság köde igatja, nyugtalanítja a közönséget s bőséges határokat enged a fantázia leg-tütelgőbb csapongásaira. Indokolatlan-nak találjuk a közönség türelmetlenségét. Hiszen amikor Potiorek belebukott abba a szédületes lendületbe, amelynek martalékaul ezek hónapoknak sok győ-nyűri sikerei, — mindenki a megfontolt, nyugodt, lépésről-lépésre haladó s biztos alapokon nyugvó operációk mel-lét foglalt állást. S most, amikor balkáni hadvezetőségünk újabb tervei szinte pontról-pontra megegyeznek a közvéle-mény óhajaival, a közönséget elhagyja bölcs nyugalma, okos mérséklete s egy második iramot sürget. Pedig a publi-kumnak magának is meg kellene érteni, hogy a Potiorek által forszírozott gyors hadműveletek által kimerített csapatok-nak tartósabb nyugalomra van szükségük, hogy a sokhónapos szakadatlan harcok fáradalmait a'aposon kipihenjék; a laikus is rájöhetne arra, hogy a csapatok pótlá-s, megerősítése, új felszerelése és új elhelyezése hosszabb időt igényel. Az új hadvezetőség nem a régi hadműveletek csapataival, hanem kellő pihentetés által teljesen megújított friss, teljes csapa-tokkal akarja új hadműveleti terveit megkezdeni. Másként a biztos siker ki-látásával nem is bocsájtozhat új offenzi-vába, melyből győzelmesen kell vissza-térnie. Teljesen a maguk szerény véle-ményét tolmácsoljuk amikor azt mondjuk, hogy nem tartanánk nagy balesetnek azt sem, ha az új offenzíva jó időre el is maradna. Mi is épp oly jól tudjuk, mint bármelyik olvasónk, hogy a döntő har-cot nem Szerbiában fogják megvívni, hanem Oroszországban és a francia har-térén. Ha ezekben a nagy világharcok-ban győzünk, Szerbia egyetlen kardcsa-pás nélkül is le lesz győzve s teljesen megtörve, megalázva, kényünk-re-ked-vünk-re bízva fog leborulni a diadalm Magyarországon és Ausztria lábaihoz. Az okosságunk minden eshetőséggel szá-molnia kell. Kizártnak tartjuk, de mégis tegyük föl, hogy az északi és nyugati harctereken a hadiszerezése végeredmé-nyében cserben hagyta bennünket, ellen-ben Szerbiát teljesen sikerülne leigá-zunk. Mi történne ekkor? Az, hogy hiába hárztunk annyi áldozatot érte, saját magunktól kellene kiürítenünk. Szerény véleményünk szerint azért tartanók helye-sebbnek, ha hadvezetőségünk a szerb határon kizárólag defenzívára, a határok biztosítására szorítkozza s főfigyelmét és főerejét oda koncentrálja, ahol a döntés fog megtörténni. Ismételtük, és a mi véleményünk, amely után éppen úgy nem fog igazodni a hadvezetőség, mint ahogy a közönség türelmetlensége által se hagyja terveit zavartatni. Ne igazságtal-ment a fölölelesen magunkat, bizzunk a hadvezetőség bölcsességében s érzelmi szempontoknak, presztizs-kérdéseknek ne kívánjuk úgy áldozni, hogy az áldozat létezőket sértsen.

Nyugalom a Kárpátokban.

Budapest, január 15. Hivatalos jelentés. Mig az orosz lengyelországi arcvonalon tegnap csak helyen-ként volt ágyu- és géppuskatüz, Dunajec mentén tegnap heves ágyuharc folyt. Különösen nehéztűz-erőnk működött jól. Az ellenségnek egy nagy rak-tárát tüzeléssel felgyújtotta és néhány lövéssel el-hallgattatott egy több nap óta jól elhelyezett ellen-séges nehéz üteget. A Kárpátokban nyugalom van. A mind keményebb fagy befolyásolja a harci tevé-kenységet. Höfer.

Nagy sikerek a francia hadszíntéren.

Berlin, január 15. A nagy főhadiszállás jelenti: Westende előtt tegnap néhány torpedónaszád és kisebb jármű mutatkozott, a melyek tizennégy kilomé-ternyre közeledtek a tengerparthoz. Arrasztól északnyugatra, a Ntre Dame de Lovrettenél a franciáknak a helység mindkét oldalán ellenünk intézett támadásait csapataink visszaverték. Egy lövészárkot, amelyet nyolc nappal ezelőtt Ecuient, Arrastól északra az ellenségtől elfoglaltunk és amelyet egyik századunk egyes részei tartottak megszállva, elvesztettük. E helyen a harcok ma újból folynak. Soissonstól északra és északkeletre az Aisne északi partját a franciáktól végleg megtisztítottuk. A német csapatok szakadatlan támadásokban elfoglalták Cuffie Reauy, Lincy le Long, Missy helységeket és Vauxrot és Verrerie majorokat. A Soissonstól északra folyt három napig harcolt alatt szerzett zsákmányunk most 5200 hadifogoly, 14 ágyu, hat géppuska és több revolverágyu. A franciák súlyos veszteséget szenvedtek. Négy-ötezer halott franciát találtunk a csataterén. A franciáknak Aisnetől délre való visszavonulása nehéz útegeink tüzeinek volt kitéve. Hogy mennyire megváltoztak a viszonyok a korábbi háborúkkal szemben, kitűnik az itt szóban levő harcoknak az 1870-iki eseményekkel való összehasonlításából. — Bár a Soissonstól északra vívott ütközetek jelentősége nem hasonlítható össze az 1870 augusztus 18-iki csatával, a harcmező szélessége mégis a gravelotte st-privati harcmezőnek felel meg. A franciáknak 1915 január 12-től 14-éig szenvedett veszteségei azonban minden valószínűség szerint jóval megha-ladják a franciáknak 1870 aug. 8-án szenvedett veszteségeit. Verduntól északra Consenvayenél az ellenséges támadások megfűszultak. Aillynál, St Michieltől délre az állásaink ellen intézett több előretörést, miután azok helyenkint már legkülső árkaingig jutottak, ellentámadásokkal, az ellenség igen súlyos veszteségei mellett visszavertük. Az utolsó iram alkalmával csapataink elfoglalták az ellenség hadállá-sait, melyeket azonban saját hadállásainknak újból való felépítése után az ő fo-lyamán önként és harc nélkül ismét feladtunk. Mesnilnél, St-Dictől északra egy jelentéktelen támadást csapataink visszatasítottak. Különben a Vogezelekben csak tűzérési harc folyt. A keleti hadszíntéren, Kelet-Porosországban és a Visztulától nyugatra támadásaink előbbre haladtak. Ravától északkeletre egy támaszpont el-foglalása alkalmával 500 orosz ejtettünk foglyul és három géppuskát zsák-mányoltunk. Az oroszok heves elöntamását, igen súlyos veszteségeket okozva nekik, visszavertük.

A Przemysl harcok. A nyomor Lembergben

Bécsből táviratozzák: Przemysl második ostrománál eddig az oroszok tizenötzete embert veszítettek halottakban, sebesültekben és foglyokban. Ez az ostrom hosszabb ideje tart, mint az első, amikor közel százezer főnyi vesztesége volt Dimitriew Radkónak, — tehát meg-állapítható, hogy az ostrom sokkal lany-gább, mint első ízben volt.

Bécsből jelentik: Lembergben a legnagyobb nyomor uralkodik az intelli-gencia körében. Ügyvédek főhivatalno-kok feleségei újságot árulnak, míg férjeik mint házalók, zenészek, vagy kétkézi munkások keresik meg kenyérüket. Hogy milyen árák uralkodnak Lembergben az mutatja, hogy a fa mázsája 6 korona, a vaj kilója szintén.

NINCS születésnap.

Berlinből táviratozzák: A német oszár községi születésnapja alkalmából rendkívül szigorú rendeletet intézett a kanon-lárhoz, amelyben megtiltja, hogy neki születésnapja alkal-mából bárki is sürgönyösbe-szen, mert az zavarná a táviró működését és a főhadiszállás munkáját. A német főjedelmek-kei és nappal együtt forró fo-hászában kér Intenőtől további győzelmet az ellenség fölött és becsületes béke után a háza boldogabb jövőjét.

Románia.

Rómából jelentik: Olasz vélemény szerint Románia semmi esetre sem fog Magyarországon Ausztria ellen akciót kezdeni, tehát beval-lott és most folyó hadikészülődésével nem Németország, vagy Magyarország—Ausztria ellen irányul.

Halálra ítélt tábornok.

Prüszelből táviratozzák: Fúve francia tábornokot és Cilles századost, akik munká-nak öltözve kikémlelték a németek által Lüttichben készített erődítést, — halálra ítélték. Ezt az ítéletet a felsőbb bíróság jogerősen életfogytig tartó fogházra változtatta.

Wilson nem közvetít.

Newyorkból jelentik: Wilson elnök kör-nyezetéből leghatározottabban cáfolják, mintha az elnök a békeszolgálat vezetését kezébe akarná venni. Wilson szerint most reménytelen volna minden békekísérlet. Ő majd csak akkor lép akcióba, ha erre a béke érdekében maguk a hadviselő államok fogják törekedni.

Német röpülőgépek Angliában.

Berlinből jelentik: London jelenté-sek szerint az angolok kezdik már megszokni a német röpülőgépeket, amelyek naponként ott lebegnek Anglia ködös egén. Tegnap éjjel egy gép a Themze torkolata fölött lebegett, de bombát nem dobott. Valószínűleg más megbízatása volt. A gép északi irányban tánt el.

Meg van védve a Boszporus.

Konstantinápolyból jelentik: Tegnap 126 téglaival és agyaggal megrakott há-talmas hajót súlyosítottak el a törökök a Dardanellákban. Most tehát a várak védelmére sincs szükség. A Dardanellák meg van védve.

Német tisztek nagy „kényelemmel” és „fényűzettel” berendezett földalatti szalonja a nyugati harctéren.

3 szoba és alkoból álló utcai lakás

május 1-re kiadandó a Csengeri utca 26 sz. házban. 12109

2 szobás lakás kiadó

a Csányi László utca 8 sz. házban I. emeleten, mellék-helyiségekkel együtt azonnal, vagy május hó elsejére. — Villanyvilágítás és vízvezeték. 12101

Szepen burorozott utcai szoba

villanyvilágítással, bejárat lépcsőházból I. emeletre, a város belterületén csak katonatiszteknek azonnal kiadó. — Cím: a kiadóhivatalban

Egy magányos házaspár

3 szobás lakást keres

megfelelő mellék-helyiségekkel a város belterületén május 1-re. Cím a kiadóhivatalban. 12108

A ZALA TÁRCÁJA

Ujságírás ágyutüzben.

A przemysli „Tábori Ujság”.

A redakciónak régente a nyomda szedő terme fölött volt a munkaközben folyton fölhangzott a szedőgépek kattogása. Eleinte bántott a monoton szj... kat-kat-kat-kat... Mintha az ideg ein zongoráznának az embernek. Később megszoktuk, észre sem vettük. Egyszer aztán, egy önmegnap este hiába ülünk az íróasztal mellé, hiába mártottuk tintába a tollat, nem tudunk dolgozni. Valami nem volt a rendjén, valami hiányzott... A szedőknek csak éjjel kellett bejőniök, a gépek hallgattak!

Valahogy így lehettek most przemysli kollégáink, a Tábori Ujság szerkesztői az ágyudörgéssel. Reggeltől estig és estétől reggelig dörognék az ágyuk Przemysl körül, a tábori lövegektől a harminc és feles mozsarakig minden pokoli instrumentum belejátszik az idegtépő köncszibe, gránátok pukkannak, arapnellek robbannak szét, az ablakok zörögnek, a házak fala meg-megremeg, Przemysl piacán azonban nyugodtan járnak kelnek az emberek, egy kis hotelszobában pedig az íróasztal fölé hajlít két katonaruhás alak, dr. Geöcze löhadnagy és dr. Molnár hadnagy és írnak, írnak... a fekete sorok kutyanyelveket töltönek ki, akárcsak itthon... a kutyanyelvek a nyomdába kerülnek s egy-kettőre elkészül a két oldalas, hibátlan lap: a Tábori Ujság. Ágyudörgés között születik, puskapor-füstös emberek csinálják s míg a géptygyver szól, a golyó sivat, az erdőben, a sáncokban, a lövészárkokban puskák, a kézben kard, szurony az oldalon, katonák olvassák.

Tévedés volna azonban azt hinni, hogy harctéri hírekkel van csak tele, nem, van benne sok egyéb is s a szűkrezabott apró híradásokból, felhívásokból különös és megragadó képek bontakozik ki egy fegyverben álló város életének. Egy olyan társadalóménak, amelyben mindenki katoná, harcoss katoná, ahol a porok

sokszor hosszúnak, de az idő mégis rövid s az újság, bár naponta megjelenik, csak tíz száma fogad el előfizetést, mert nem tudni, mit hoz a holnap...

A lehetőségek határai végtelenek, ma még meleg szoba, forró leves, puha ágy, vagy akár csak kényelmes szalmaszék a biztos fedezék mellyn és holnap... ki tudja... mars, verekedés egész nap, éhezve, lázva golyózáporban, vagy talán már az sem: csöndes, végső pihenő a lagyos, vérrel festett földön. A katoná mindezzel lezámolt, a przemysli hősök is elkészültek rá, hogy egyik percben, vagy a másikban végrezetes találkozásuk akad a füstfelhőben, csatazajban kódorgó halállal; a lövészárkokból azonban nótázva indul rohamra a magyar baka s a katonaszervezők írásából az elszámt ember derűs bizodalmának sugari csillognak elő.

Amíg azon a júliusi estén ránk nem köszöntött a háború, nem hittük, nem mertük elhinni, hogy a halál közvetlen közelében, az örökös veszedelmek küszöbén mást is lehetesen csirálni, mint részketve számolni a percek s az életcentartás elemi ösztönével fűhőfához kapkodva keresni a menekülés útját. Most megtanultuk, hogy az egész ember csak addig ismeri a félelmet, amíg szemtől-szembe nem került a veszélyvel s csak addig reszket, amíg keresztül nem ment a vérkeresztség első izgalmain. A puskák meg sem rezzen a lövészárkokban haszó katonák kezében s a przemysli szerkesztők tolla is oly nyugodtan rója a betűket, mint a mienk idchszá. „Tout, comme chez nous”... az ágyudörgést éppen úgy meg lehet szokni, mint a szedőgép kattogását s a körülzárt Przemyslben a drótnélküli táviró révén naponta pontosan értesíti olvasóit a „Tábori Ujság” a messzi nagyvilág eseményeiről.

Hogy nevezetes lapjárunkról, melynek két száma reptetőgép körvetítésével került a kezükbe, közelebbi adatokat is mondjunk, a „Tábori Ujság” naponta 3300 példányban jelenik meg. A szerkesztőség a Royal szálló második emeletén van, a 36 os szobában, a kiadóhivatal a „Knoller és Fia” cég nyomdájában. Két oldalon jelenik meg a lap, a papi-

Öz. Scháve Lajosné

épület és műlakatos
Nagykanizsa Rozgonyi-u 9
Telefon 122 szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhelyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezését és épületvasalást
Minden lakatos és vízvezeteki munkálatokba vágó javításokat a legújabb nyosabb árban eszközölk.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők
:: :: Továbbá mindennemű :: ::
Uri-női és gyermekcipők kaphatók és mérték után rendelhetők
Miltényi Sándor és Fia
cipőárúháznál NAGYKANIZSÁN, Fő-utca
:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

5-600 darab új, valamint használt, jókarban lévő rum szállításra alkalmas

HORDÓKAT

megvételre keresünk a következő nagyságban: 100-150, 150-200, 200-270 liter ürtartalommal.
Fleischaker József
Fiai Rumgyár
Nagykanizsa
Ajánlatokat az ár megjelölésével kérünk.

Előírás szerinti harctéri dobozok kaphatók
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papírkereskedésben
Nagykanizsán Kazinczy-utca.

ros drága, spórolni kell — akárcsak itthon — s cikkeken, harctéri és helyierdekű híreken kívül szépirodalommal is foglalkozik, sőt helyet foglal benne a mindennapos meteorológiai jelentés is. Egyes szám ára 10 fillér, de azért a kiadó mégsem nyer a lapon, mert a tiszta jövedelem jótékony célra megy; a decemberi számoké például a katonák karácsonylájának költségeire. A kezünkbe került két számnak érdekesebb cikkeit legközelebb ismertetni fogjuk, ma csak egy verset iktatunk ide, amely a december 5-iki „Tábori Ujságban” jelent meg. Egy előfizetési felhívás keretében adta közre a przemysli szerkesztőség, „Lengyel mezőkön, táborház mellett” címmel Gyóni Géza utaszkatosa, aki a vár védőseregében szolgál, az ostromlott erősségben kisdja a háború alatt írott versét.

... A mit mi Vele együtt átélünk — írja a felhívásban a szerkesztőség — itt a gránátok földjén, orosz nyavalyák közt, csak véres és hajszás éjszakáin, füstölögő falvakon, lagyban és sérben, ostromlott várban, hősök avatásán, árulók itéletén és az életért vívott szent háborunk ezer halálos szépségében és veszett nyomorúságában — azt ő a vérbeli költő ihlettel szavaival-formába öntve állítja újra lelki szemünk elé...

Mutatóba ezt a verset közlik a kötetből:

Magyar katonák dala.
Lángoló vörösbén
Lengyel hegyek orma,
Látlak-e még egyszer
Szűlfőfalom tornya?
Kinyílik-e még rum
Egy kis ablak szarnya?
Meglátom-e magam
Egy szelid szempárba?
Vigye a levelem
Bugó galamb szárnya,
Az én édesemnek
Szép Magyarországra.
Mondja el fenszavál:
Semmi bajom sincsen,
Mondja el halkabban:
Magszakad a szívem.

Mondja el fenszavál:
Erdet harasztos
Édes-csöndes d'édét
Fegyverben virrasztom,
Mondja el halkabban:
Járok piros oárben,
Ésti harangszókor
Imádkozzon értem.

Vizsi már levelem
Bugó galamb szárnya,
Hozza is a vá aszt
Kilenced napjára:
Ésti harangszókor
Ta'pig hófőhérbén
Gyöngyvirág virágai
Imádkozik értem.

Járhatok már, pajtás,
Térdig piros vérben!
Az én édes párom
Imádkozik értem.
Vissza is imádkoz
Az ég meghal gátja:
Ha nem karácsonyra,
Virágvasárnapra.

Az átélte küzdélmek napoknak — így szól tovább a felhívás — kedves emléke lesz mindnyájunknak ez a három ivből álló csinos kötet, amelynek ára egy korona. Az előfizetési összeget Piacsek Kamill 16. népfőlkelő ezredbeli hadnagy címre, Pikulicére kell küldeni...

Kár, hogy a przemysli katonákkal meggyelőre nem rendelhetjük meg ezt a verses könyvet, amely ebből az egyetlen költeményből itélve, egy háború tüzeben felbukkant biztos szárnyalású s mély érzésű poéta-lélekek kritikai szempontból nézve is bizonyára értékes alkotása. A háború azonban elviharzik, elvonal, ahogy jött s a przemysli hősök dicsőségével együtt ez a könyv is megmarad, nekik „kedves emlékként az átélte küzdélmek napoknak”, nekünk, mint első virága annak a vérrel hármas tozott földnek, amelyből a szebb, nagyobb jövőndő lája fog kihajtani...

Saly Deseő.

Vízvezetékek és kútszivattyúk

ökölletes fagymentesítést, szakaszerű
kijávitást, új vízvezetékek beren-
dezését **jótállás mellett** vállal!

Simkovits Sándor

műszaki, vállalkozó Nagykanizsán,
Deák Ferencz-tér 11. szám alatt.

URANIA szingókép
palota

ROZGONYI UTCA 4. szám

Nagybányai és apacs dráma

Január 16 és 17-én, szomba-
ton és vasárnap kerül színre:

Rokambolélete

Dramai dráma 4 felvonásban. A „Rokambolé-
lete” c. dráma III. része és folytatása.

A viziló széles természeti kép.

Bandi születésnap ajándéka

Humor.

Bonifác tévedése Vígjáték.

Rendező helyszínek, kezdete szombat és vasárnapon
3, 5, 7 és 9 órák. Hétköznapokon pedig 6 és
9 órák.

Hétfőn és kedden kerül színre:

Az apa büszkesége

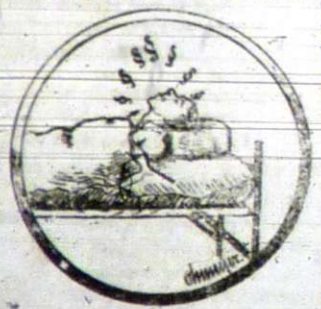
Speciális irányú tanulmány. 4 felvonásban

Kiadó lakás

Csengeri-utca 27 a földszinten 4 szobás
lakás, előszobával, fürdőszoba vízvezé-
téssel és me lékhelyiségekkel

május hó 1-ére kiadó.

Bővebbet ugyanott. Ugyanott egy nagy
salontükör asztalkával és márványlappal,
függőlámpa és mosdóasztal olcsón eladó.

Katonatiszteknek

önkénteseknek

a hadvezetés, újoncképzés alkalmával
épületes órákat szerez a jelentősebb szak-
lapok által is legelőször birodalmi rész-
ségi, igen időszaki humoros művészek.

„Der Rekrut“

militärische Briefe zur Erbauung

für
Rekrut und Instruktor
Iste

HANS WEDEL 48. gy.-szr. t. I. éh. hadnagyn

A szöveget 30 eredeti Anton Obmayer
(Schlössenau-irány) művészi rajza kíséri.

Ara 2 korona.

Kapható Nagykanizsán

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésben

Kazinczy-utca.

Védőre a pénz előzetes leküldése mellett
bérmentesen szállítom.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatáruháza

Nagykanizsa

Fő-ut

az Első Magyar Biztosítási Társaság új palotájában

Telefon 323 szám.

**Ruhakelmék
Bársonyok
Selymek**

Női telöltők

Gyermekkabátok

**Bluzok
Pongyolák
Kötények
Fehérneműek**

Szőnyegek

Függönyök

Ágy- és asztalterítők

Szőrmék

kelengyék

Vásznak és siffonok

legnagyobb választékban.

Női kabátok

minden árban.

Szőlő oltvány!

A háborús állapotok miatt leszállított
árakon eladó:

1-ső osztályú gyökeres fás oltványok:

Borlajok ezre	120 Ft
Csemegefajlok ezre	140 Ft
Csabagyöngye, Százszoros és piros Delaware ezre	200 Ft
Gyökeres zöldb oltvány	200 Ft
Ripária Portális gyökeres	20 Ft
Rupestis Montikula	40 Ft
Rip. Berlandieri ezre	80 Ft

Nagyobb mennyiség vételénél meg-
felelő árengedmény.

Fenti árak csomagolással értendők
Rendelésnél az összeg 1/4 része be-
küldendő.

Hegyaljai a- u és asztali borok
jutányus árban. Tisztelettel

Molnár Mihály

12099

Abauzántón.

Mayer Klotild

gőzmosógépre NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy a Fő ut 9.
szám alatt levő gyűjtőtelepe-
met Hunyadi-utca 19. sz. alá
helyeztem át. Elfogadok női
és férfi ruhákat vegyileg való
tisztításra, továbbá az összes
háztartási ruhák mosását és
vasalását 10% engedménnyel
**Külön gallér és kézelő-
osztály.**

**Garantált Riformesznélküli
gőzmosás.**

Szives pártfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógépre Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u, 19,
Kazinczy utca 8.

Butorozott szoba

kiadó fürdőszoba használattal.

Cím a kiadóhivatalban.

Gilbert, Mőzi Királynő operette
3- felv. megjelent zeneszámai:

Teljes magyar szöveggel 2 fűzet.	K 6
Potpourri	K 280
Ach Amalia táncoktató a Mőzi Királynőből	K 210
Mañ Jacht, man lebt man lebt	
Waltzer a Mőzi Királynőből	K 280
In der Nacht, táncoktató a Mőzi Királynőből	K 210
Liebliche Kleine Dingerchen	
Marsch a Mőzi Királynőből	K 210

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésben

NAGYKANIZSÁN

Millió ember használ

KÖHÖGES

rekedtség, katarus, enyhéskasos hurut és
gőrcsős köhögés ellen kiválólag a jólt
Kaiser-féle

Mell-karamellák

(3 három kenyővel)

cukorkát. — 5100 könyvjegyzőleg hitelesített
bizonyítvány orvosi és magánorvosi
é hiteles határol. Rendkívül kellemes
és jólt bonbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboz
60 fillér.

Kapható: Neumann Áldár és Reik Gyula
Szabó Albert, Mivóányi Árpád és
Belus Lajos urak gyógyszerárúiban.

STOCK COGNAC
Medicinal

hivatalos ölmézzel ellátott
palackokban mindenütt
kapható

CAMIS és STOCK

gőzüsemű gyűrából

Barcola

13062 1914.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsától.

Pályázati hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa a lemondás folytán megüresedő város
erdőri állásra pályázatot hirdet. Felhívja az érdeklődőket, hogy szabály-
szerűen felszerelt kérvényüket 1915. évi március hó 1-ső napjának déli 12
órájáig a polgármesteri iktatóba nyújtsák be.

A városi erdőőr javadalmazása készpénzben 360 (háromszázhatvan)
korona, mely a város pénztárából havonként előleges részletekben fizetetik,
természetbeni lakás, mely egy szobából, egy konyhából, egy kamarából és
egy istállóból áll, két öltöző. Egy hold irásföldnek használati joga, en-
nek esetleges váltásdíja 25 korona. Egy láncajja rét marhatartás címén, eset-
leges váltásdíja 40 korona. A lakása körüli kert használatára Két anya-
disznó legeltetési joga. Három darab szarvasmarha legeltetése. Az erdei
átvágások fűtermésének kaszálattása, ha a város a vágásokat nem hasz-
nálná. Az eladásra kerülő vastagtörzsű műfának alkalmas szálfa minden
darabja után a vevőtől 20 fillér törzsőképz.

Az állás 1915 évi április hó 1 napján foglalandó el.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsának, 1915. január 9. tartott ülésében.

Dr. Korbai Károly s. k.
polgármester.

A kiadvány hitelűl

Woizer, v. kiadó.

ÁZERKES-TÖBBSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
NAGYKANIZSA
 SUGÁR-UT. 4. SZÁM
 TÖRKIADÓHIVATALI

Előfizetés: évi 2.000 Ft (postai felvétel nélkül), a hal. hírvételek és a külföldieké 2.500 Ft.

"ZALA" Hírlapjainak és nyomdái a t. l. Magyarországi Részlet 2.

TELEFON-SZÁMOK:

Hírlapjaink és kiadói hivatal: 100
 Postafőosztály: 101
 Nyomda: 102

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

Évesi előfizetés: 2.000 Ft
 Félévesi előfizetés: 1.000 Ft
 Hónapos előfizetés: 166 Ft

Postai felvétel nélkül

Évesi előfizetés: 1.800 Ft
 Félévesi előfizetés: 900 Ft
 Hónapos előfizetés: 150 Ft

Egyes számok ára 100 Ft

Működésükben és nyitvatartásukban a Magyar Posta előírásait követték.

Berchtold Mennyi a veszteség a francia harctéren.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin január 17. A nagy főhadiszállás jelenti: Flandriában mindkét részről csak tűzérség harcok folynak. Arrától keletre egy nagy gyár-épület robbantottunk föl, mely alkalommal néhány foglyot ejtettünk. A többi arcvonalról változó heveséggel folyó tűzérségi harcokon, továbbá árok és akna harcok folytatásán kívül semmi lényeges jelenteni való nincs. Az Argonokban kisebb előhaladást tettünk. A vihar és eső ugyszólván az egész arcvonalon gátolják a harci tevékenységet. A keleti hadszíntéren a helyzet általában változatlan. Körülbelül négy héttel ezelőtt közöltettük a helyütt azt az általános támadásra vonatkozó hadparancsot, a melyet a francia hadparancsnok kevéssel a francia törvényhozó testületek összeülése előtt, decemberben kibocsátott. Ellenségeinknek a nyugati hadszíntéren megkísérelt támadása, amelyek erre megkezdődtek, semmiképen sem gátolta a német hadvezetőséget abban, hogy a részről célzzerűen talált minden rendelkezést végrehajtszon. Az említett kísérletek az ellenség számára egy helyen sem jártak említésre méltó eseményekkel, míg a mi csapataink Labassetől északra Aisne mentén és az Argonokban igen kielégítő előhaladást tudtak felmutatni. Az ellenség veszteségei ezen idő alatt következők voltak: halottakat megszámláltunk huszonhatvezret, meg nem sebesült foglyot tizenkétezer és nyolcszázhatvan. — Egészben véve a veszteség, — ha a sebesültek létszámának meghatározásánál a tapasztalat szerint egy a négyhez arányt vesszük alapul, eltekintve a betegektől, továbbá azoktól a halottaktól, akiket számba nem vettünk és az eltüntetett, szárazövezetre tehető, a mi összes veszteségeink ellenben ugyanabban az időben ennek a számnak negyedrészt sem éri el. Közli: a miniszterelnökség sajtóosztálya.

távosiának okaival foglalkozik még ma is a külföldi sajtó. Érdekes, hogy még az ellenséges államok lapjai se tulajdonítanak a külügyminiszter cserének tulajdonság jelentőséget. Megállapíthatjuk, hogy a külföldön ebben az egy dologban meglehetősen tisztán látnak. Látják, hogy az események a „monarkia” sulypontját Magyarországra helyezték át, a monarkia magva ma Magyarországra, a külügyminiszteri székbe is azért került a szokásokkal ellentétben ismételtén magyar ember, hogy Magyarországnak ez a domináló szerepe a monarkia kötelekben kidomboríttassék befelé és kifelé egyaránt s hogy a későbbi események irányítása már Magyarországnak ehhez a megváltozott helyzetéhez igazodjék. Szóval Magyarországra a monarkia vezető állama lett s a realizmusnak, a mi eddigi külügyi politikánk veszedelmes veszőparipájának, amelyet a magyar politikai világ mindenkor a bölcs megértés idegenkedésével nézett, — végleg befűlegett. Mi tudtuk, hogy a magyar birodalomnak, a magyar nemzetnek történelmi nagy hivatása volt, van és lesz a Habsburg dinasztia életében. Magyarország a habzburgi trónt nem egyszer mentette meg az összeomlástól. Hogy ezért nem részesültünk mindenkor megérdemelt méltányásban, azon utólag nem érzünk keserűséget. A magyar nemzet hivatottságát az osztrák politika ezer balkezü intézkedése, féltékenysége, intrikája sem tudta megsemmisíteni, mert a monarkia léte hozzánk volt kötve, rajtunk nyugodott. A mostani időknek, történelmi világeseeményeknek már csak azért is be kellett következniük, hogy az nyilvánvalóvá legyen, hogy a monarkia jövődjé végre az egyedül helyes alapokra helyezkedjék. Berchtold távozása a sarkóve a régi rendszernek s Burján külügyminiszterisége az első határkő azon a helyes uton, amelyen most a monarkia szekere halad. A külföldön tisztán látják a külügyminiszteri székben történt „személyi változás” jelentőségét s annak okait S nem szabad azon csodálkozni, ha az osztrákok hangos siránkozással keseregnek a régi rendszer sarkóvén: a hagyományos osztrák politika alusza ezalatt föltámasztás nélküli siri álmát.

Höfer jelentése.

Budapest, január 17. Hivatalos jelentés. A helyzet változatlan. Lengyelországban Dunajecx mentén és Tarnowtól délre ágyuharc foly, amely váltakozó heveséggel egész napon át tartott. Kárpatokban nyugalom van. Höfer, altábornagy.

Hogy verték meg a francziákat.

Berlinből táviratozzák: A sorsoson nagy német diadalról jelentik a főhadiszállásról a következőket: Kardcsong első napján a francziák agyuttsáttól katonáink sokat szenvedtek. Nyolcadikán behatoltak kétszáz méteres lövedékünkbe. Tizenegyedikén itt olyan véres harc volt, melynél hevesebbet elképzelni is lehetetlen. Tizenkettedikén megkezdett támadásunkkal a francziákat kiverők állásaikból. Tizenharmadikán délelben kezdődött meg a döntő küzdelem, amely Joffre nagy háhóval bejelentett tervének összeomlásával s a német fegyverek fényes győzelmével végződött.

Varsó előtt

Berlinből jelentik: A londoni lapok szerint Angliában óriási érdeklődéssel kísérik azokat a harcokat, amelyek Varsó előtt folynak. Az angol közvélemény szerint ezen a harctéren legközelebbi napokban nagyfontosságú fejlemények várhatók.

Uj francia támadás?

Oszli jelentés szerint a francia hadvezetőség jelentős haderőket vont össze, amelyek Felső-Elzásst felé tartanak. A francziák, ugyiltszik, — itt akarnak nagyobb támadást kezdeni.

Az oroszok szállítmánya Szerbiába.

Berlinből táviratozzák: A Giornale di Italia jelenti, hogy naponta számos orosz hajó halad át a Dunán, amelyek rengeteg élelmiszert, municiót, ágyut szállítanak Szerbia számára.

Öfelsége jószíve.

A miniszterelnökség sajtóosztálya jelenti: Budapest, január 18. Öfelsége elhatározta, hogy a hadifogságba került katonák családjaiknak illetményeit fölemeli. A királyi elhatározás a következő pontokból áll. 1. A hadifogságba került havidíjas tiszték és tisztjelöltek családjaiknak illetkei a normális összeg kétszeresére emelkednek. 2. A fogságba került áttív állományú altisztek családjai segélydíjuk kiegészítésére havonta harminc koronát kapnak. 3. Elvezett havidíjas tiszték és tisztjelöltek családjai számára rendelt illetmények további folyósítását és 4. elvezett állományú altisztek feleségei és gyermekei családi illetkeinek, valamint világitási és fűtési pótlékainak további folyósítását engedélyezi. Ugyanígy intézkedett Öfelsége a honvédségre néve. Nemcsak katonák, hanem az egész körvélemény örömmel fogják üdvözölni ezt a legfelsőbb intézkedést. Jóság és szükséges támogatást jelenti az azoknak a családoknak, amelyeknek hozzátartozói a harctéren fogságba kerültek, vagy elveztek. Ezzel eredményesen kezdődött meg az állami támogatás szervezése és kiépítése, — amelyre ezen a téren olyan nagy szükség van.

A soproni kamara alelnöke öngyilkos lett.

Sopronból táviratozzák: Spiegel Siegfried a kereskedelmi és iparkamara alelnöke vasárnap a gősfürdőben agyonlőtte magát. Azt hiszik, hogy életuntagságának oka idegbaj.

Mért nem győzhetnek az oroszok?

Berlinből jelentik: Egy előkelő orosz vezérkari tiszt az orosz hadműveletek eredménytelenségének okáról a következőket mondta: Legnagyobb bajunk, hogy nincsenek vasutaink s így millió seregeinket egyáltalán nem tudjuk megfelelően kifejlesztetni. Szóval óriási turekötnek nem tudjuk kellően fölhasználni.

Joffre beismeri a vereséget

Párisi jelentések szerint a francia legfőbb hadvezetőség hivatalos jelentést adott ki az Aisne folyó melletti harcokról Joffre beismeri a németek diadalát s csak azaz tudja a francia nemzetet megvigasztalni, hogy ez részleges siker volt, amelynek az operációk összeségére semmiféle hatása nem volt. Joffre generálisus szerint a vereség oka az, hogy az áradatt elmosta a hídakat s a francziák nem tudtak megerősítést kapni.

Japan: Itt minden eladó. Ki ad többet érte?

HIREK

Megszűnt a hadimenetrend.
A hadimenetrend, amely nyolc nappal ezelőtt lépett életbe a magyar államvasutak főbb vonalain. — vasárnap éjféltől megszűnt. Ma tehát már az összes vonalakon a polgári menetrend van érvényben.

A város községülése. Nagykanizsa város képviselőtestülete kedden délután 3 óra kor községülést tart, amelynek programja a következő: a virilizáció népjegyzékének megállapítása, az 1914-iki költségvetési évről egy hónappal való meghosszabbítása, a kórház új ragályos osztályának építése, berendezése és műszaki költségeinek előfizetése, az átírás díj-alkotás szabályrendelet módosítása, a hadbavonalt városi alkalmazottak illetményének megállapítása. A katonai üdülőtelep céljaira átengedett városi terület bérösszegének megállapítása, a megyei nyugdíjalap javára fizetendő 27.000 pótdíjóról szóló alispáni rendelet bemutatása, a szavazóköri beosztást jóváhagyó miniszteri rendelet bemutatása, — az 1913-ik évi házipénztári kiadások fedezésére felvett kölcsönök bejelentése, az 1914-ik évi házipénztári kiadások előfizetésére felvett kölcsönök bejelentése, a Zrínyi Miklós-utcai Blau és Rosenberg telkek kisajátításának elrendelése, tanácsai javaslat a városi óvodák állománya felmérés, szabályrendelet a 15 éven aluli gyermekeknek a mulatóhelyekről való távoztatására, az evangélikus templom toronyórájának városi kezelésbe vétele a világitására s még több jelentéktelen pont.

A moratórium meghosszabbítása. A kormány most adta ki ötödik moratórius rendeletét, mely február elején lép életbe. Nagyjából fennmaradnak azok a rendelkezések, amelyek az előző rendeletben foglaltak. Azok a költségek, amelyeket az új rendelet életbeléptet, inkább gyakorlati jellegűek.

— Uj adó. Január elsejével, anélkül, hogy észrevettük volna, új adó lépett életbe, még pedig a hadi adó. Hogy az új adó életbeléptése nem kellett figyelmet, annak az az oka, hogy csak azok kötelesek megfizetni, akiknek az évi jövedelme meghaladja a huszöt ezer koronát. Ilyenek pedig bizony kevesen vannak. No de azért valószínű, hogy a hadi pótdíj által tekintélyes összeghez jut az államkassza. A hadiadó még nincs kivétel s az adófelosztási bizottság fogja a fizetendő összeget megállapítani. A kivettelt összeget azonban január elsejétől kell fizetni.

— Védekezés a vármegye az árviszár ellen. A földművelésügyi miniszter rendeletet küldött Zalavármegyének, amelyben föltétlenül az alispánt, hogy halszállásról tegye meg a várható tavaszi árvizek elleni védekezésre az előintézkedéseket. A miniszter által elküldött előintézkedések ezek: a védművek megújítására, a hiányok és mulasztások pótlása s a védekezési munkálatokhoz a közérő biztosítása, mivel a háború miatt katonai segédre számítani nem lehet. Mi ismételtén csak azon véleményünknek adunk kifejezést, hogy a zalamegyei folyóvizek medertisztítási munkálatait s a védművek megerősítését a rendkívül olcsó hadifoglyokkal kellene elvégeztetni.

— Egy évi börtömbűz. Hivatalos adatok szerint az 1914. évben Magyarországon (Hozzávalóan az országok nélkül) mindössze csak 2,206,000 hektoliter must termelt. — Ez 1,110,000 hektoliterrel kevesebb még az előző évben termelt mustnál is, pedig az 1913. évi termés mennyisége is jóval alatta maradt az átlagos termésnek.

— Epidémia. A belügyminiszter a harc-térre vonó csapatok között fellépett hólyagos himlő miatt az összes katonai parancsnokságokban és a vasúti vonalparancsnokságokhoz rendeletet intézett, hogy a sebesült szállító vonatok megérkezésénél a pernon csak olyan katonák és polgári személyek jelenhetnek meg, akiknek ottlété feltétlenül szükséges. A sebesült szállításra és átvételre pedig csak olyanok alkalmazhatók, akik himlő elleni védőoltásban részesültek és fertőtlenítő ruházattal bírnak.

— Levelezés a hadifoglyokkal.
A közönség köréből az utóbbi időben ismét sokan tudakozódtak nálunk, hogy miképpen lehet a hadifoglyokkal levelezni. Erre vonatkozólag a hadügyminiszterium sajtóosztálya a következőket közli most velünk: A lapok ismételtén oly irányú értesítéseket közöltek, hogy a külföld egyes városaiban a vöröskereszt olyan intézményeket létesített, amelyek különösen azt a célt szolgálják, hogy az osztrák és magyar hadifoglyok és hozzátartozók között a levelezést közvetítsék. A közönség egyes részében e közlések nyomán az a feltevés él, hogy a közvetítést kizárólag ezek az intézmények látják el s a beföldön ilyen közvetítő szerv nincs. Ezzel szemben utalunk arra, hogy már a háború megkezdődésekor a közös központi nyilvántartó irodában (Gemeinsamen Zentralnachweiskureau) egy osztály létesült, amely a hadifoglyokról felvilágosítással szolgált (Auskunftstelle für Kriegsgefangene, Wien, I. Jasomirgottstrasse 6.) s amelynek az is feladata képezi, hogy a mi hadifoglyokhoz jutott katonáink és azok hozzátartozói köti levelezést biztosít és megbízható utakon közvetítse. Ez a minden tekintetben kifogástalanul és sikeresen tevékenykedő intézmény minden külföldi közvetítést — amely a viszonyokhoz mérten nagy költségeket is okoz az értesítések elküldésére — főfőlegessé tesz. A fenti központi nyilvántartási iroda útján igen egyszerű az értesítések küldése: 100 grammig portómentesek és a közvetítés is teljesen költségmentes. E küldemények (levelek, levelezőlapok) címzésénél latin betűkkel a hadifogoly nevét, katonai rangját és ezredét, továbbá a tartózkodási helyét és országot kell feltüntetni. — A boríték vagy kártya felső részén „hadifogoly-küldemény” (Prisonnier de guerre) megjelölést kell kiírni, míg a hátulján a feladó nevét. Ezeket a leveleket vagy levelező lapokat szűrt rendszerben kell dobni a legközelebbi levélszekrénybe, mégis fel kell tüntetni a küldeményt, hogy a fent említett iroda (Gemeinsamen Nachweiskureau, Auskunftstelle für Kriegsgefangene, Wien I. Jasomirgottstrasse 6.) közvetítésével irányítandó. A közvetítést az az iroda szűrt rendszerben egyszerű módon teszi. Előfordul, hogy a beföldön privát egyének is ajánlják közvetítésre. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy ezek a közvetítők, milyen drágák, éppoly megbízhatatlanok is és semmi garanciát nem nyújtanak arra nézve, hogy a közvetítést valóban végre is hajtják.

— A gabona a nemzeté. Bizonyos érdekeltégek részéről nagy buzgalommal igyekeznek elhitetni a közvéleménnyel, hogy a drágaságnak kizárólag a gabonakereskedők az okai, mert a gazdáknak már egyáltalán nincs is gabonájuk. Ennek hangos cáfolata az az intézkedés, amelylyel a kormány fölhatalmazza a földművelésügyi minisztert, hogy a közigazgatási hatóságok útján lefoglalhassa az Országos Gazdasági Bizottság részére a buza, rozs, árpa és zab készleteket. A rendelet szerinti mindenki köteles a közigazgatási hatóság által a földművelésügyi miniszter meghatalmazottjának közreműködésével hozzá intézett felhívásra a buzából, rozsából, árpából és zabból birtokában lévő készleteket feltárni és a készletnek azt a mennyiségét, a mely a saját házi és gazdasági szükségletének a közigazgatási hatóság által megállapítandó mértékét meghaladja, a hatóságilag megszabott legmagasabb áron készpénzfelvételért az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedni és vagy azonnal, vagy pedig négy héten belül abban az időpontban, a melyet e végből a földművelésügyi miniszter vagy meghatalmazottja útján, a kijelölt legközelebbi vasúti vagy hajóállomáshoz szállítani. Hogy saját szükségletére kinek mennyire van szüksége, azt a közigazgatási hatóság állapítja meg. Megállapítás ellen háromnapon belül felekezni lehet az alispánhoz, illetve polgármesterhez, onnan pedig szintén háromnapon belül a földművelésügyi miniszterhez. — A hatóság azonnal átveheti a készletet, de ha át nem veszi, joga van zár alá venni. Aki eltitkítja a készletet, vagy azt elrejt, vagy a zár alá vett részt fölhasználja, vagy elidegeníti, két hónappig terjedhető elzárással büntethető. — Ezt az intézkedést már régóta várja és sürgeti a közönség. Remélhető, hogy ha a spekulációból elrejtett gabonák forgalomba kerülnek, előnyös lesz a köz érdekének.

— Egy régi tanító halála. A zalamegyei Gáborjánbánya község népszerű, érdemes régi tanítója, Fentős Ferenc 72 éves korában hirtelen elhunyt. Az őreg urunk halála sokan sem volt becses s pompás humorát, aranyos jókedvét haláláig megőrizte. Néhány év óta nyugdíjban volt.

— A szabkészetek bejelentésére.
A magyar kormány a zabért követelhető legmagasabb árat súlymértékre való tekintet nélkül métermértéksámként huszonnegy koronához állapította meg. Ezt a legmagasabb árat, amely magában foglalja a rakodó állomáshoz való szállítás költségét is, csak nélkül, az átvétel helyén és készpénzfizetés mellett történő eladás esetére kell érteni. Ezeknek előrebocsátása után a hadsereg céljaira szükségelt zab beszerzésének biztosítása céljából elrendelte a kormány, — hogy a törvényhatóság megfelelő módon hívja fel a közönséget, hogy a fölhevítéstől számított nyolc nap alatt a saját vetőmag és gazdasági szükségletén felül levő egész zabkészletét kivétel nélkül mindenki írásban, vagy szóval jelentse be arról a községi előjárásnál, melynek működési terén a készlet fekszik. Akinek a törvényhatóság területén több község határában van készlete, özszes készletét annál az előjárásnál jelentse be, amelyek működése területén készletének nagyobb része fekszik, a többi előjárásigot pedig értesítse, hogy a bejelentést melyik előjárásnál teszi meg. Ezeket a zabkészleteket a meghatározott áron a hadbirtokosság bármikor átveheti. Zalavármegye alispánja ez értelemben sürgős rendeletet bocsátott ki. Amennyiben nem lenne elégséges az eredmény, a kormány kénytelen lesz a hadsereg zab szükségletének biztosítására erőlyesebb szabályokat alkalmazni.

A hazatérő kivegzés. A Zala megyei Kassa halála néha a katonai bíróság Vasváriaként Demeter 55 éves katonát, aki az oroszoktól bevezetett kivegzés, majd több ízben kiképezte a mi hadifoglyokat a tapasztalatairól hírt vitt a munkáknak. A tárgyalás a legközelebbi részletre is lefolyt, részletesen kifejtéskedett s csak a teljes bizonyosság után hozták meg a halálos ítéletet, amelynek végrehajtásáról ezt jelentik Kassa: A kivégzés idején csunya, lucosok, esős idő volt. Az elborult szemhatár szinte harmonizált a szomorú akkusszal. Katonák sorakoztak a megy udvaron. A börtön kapujában megjelent egy leányos pap, mellette haladt a delikvens, sőt göttük egy szakszervező. Az úr hazatérő részleteit, mint a nyárfalevél. Térdre téve többször megrogygott, úgy, hogy vezetni kellett. A halálvereték kiült az arcára. A kivégzés színterében állt töltött, előzsongott foggyverrel az a szakasz, amelynek a hazatérő fekete lelkét kellett a másvilágra expedálni. A pap azonban, hogy a nyomorultat megküldje ettől a látványtól, hirtelen előre állt, szótárta előtte papi ornatust, aztán fölébe ugta, hogy térdejen le. Ezek megtörténte után a szakszervező bekötözte a delikvens szemét, majd fölhangzott a pap imája. A hazatérő utána imádkozta mormogva: *Malayánk Urakom...* Erzált a pap és a szakszervező észrevétel nélkül félrevonultak, úgy hogy a kör középső csak az imádkozó halátraktát maradt. Egy isten csöndben fölemelte a kardját, mire eldőrdült a sortűz.

— Az ország özvegyeinek és árváinak. A honvédelmi miniszterium hadsereg-özvegy hivatala országos slappot gyűjt a háborúban elesett özvegyek és árvák részére. Mindnyájunknak át kell érezni, hogy minden napi kenyérünkkel joggal illeti részeseddé azokat is, akiknek kenyérkeresői értünk is harcoltak a hazáért estek el. Igaz, hogy az állam erejéhez mérten évdjében részeseit az özvegyeket, árvákat, de ez az állam eszer oldalról kimentett anyagi erejénél fogva nem lehet olyan, amely gondtalan megélhetést biztosíthatna. Éppen azért a nemzetre vár a kiváltás, hogy a hiányt pótolja. Nagykanizsa város és Zalavármegye közönsége eddig is előjárt a jótékonykodás terén. Reméljük, most is marad hátra, amikor igazán a legnemesebb célra kell a hálát és kötelességet adóját lerészni.

— Akik nem jutottak a harc-térre.
Hogy a harc-térre milyen nagy a zsongócska gyermek köztében is, mi sem bizonyítja lényesebben, minthogy pénteken este hét, szombaton este pedig hét 13—14 éves fiú szökött meg hazáról, hogy a harc-térre menjenek. Az volt a szándékuk, hogy észrevétel nélkül fölmennek a katonai szállító vonatokra s ezen í szik meg az utat a csaták színteréig. Terveiket azonban idajákorán észrevették a rendőrség, visszazsállították őket a szállító hajlékba. Érdekes, hogy egyik másik gyerek hátszákat és más hadifoglyosított s szerzett, sőt egyenlő még braungint is találtak. Ezzel akarta a „kutyá szerbeket” lelőni. Érdekes, hogy a gyerekvilág antipátiája összes ellenségeink közt a szerbek iránt leggyengébb. A lelkes gyerekek sorozatához sem tudja megérteni, hogy a haza védelmére elegendő férfierő áll rendelkezésre s a zsongó gyermekek a harc-térre csak akadályoznak a fölindultak dolgát.

— Ujhelyi Nándor: 1914. Regény Szervéz műveire a folyó év igazán eseményekből merített impressziót és anyagot: a háború előtti és alatti idők közhagyományát jellemzi egy legalmasan szép regény keretében, óriási megfigyelőképességgel és nagy írói bátorsággal. Ára 3.60 korona, Vidékre 3.90 korona behirdetés ellenében bérmentve küldi meg Fischer Fülöp Fia könyvtérkedés Nagykanizsán.

— A marhalevelek bevonásáról.
Tudomására jutott a földművelésügyi miniszternek, hogy sok helyen a katonai célokra megvásárolt lovak marhaleveleit nem vonták be s így azok továbbra is a volt tulajdonosoknál maradtak. Az ilyen eljárás mellett a visszavétel kivétel, még az államkasszát is megkárosíttatik, mert is a miniszter felbírja Zalavármegye törvényhatóságát, hogy szigorúan intézkedjen, hogy a még be nem vont marhalevelek a községi előjárások által pótdíj bevonásának és az előfokú hatóságok bevonásának.

Ragályok ellen

LYSOFORM

LYSOFORM-SZAPPAN

FODORMENTA-LYSOFORM

Eredeti Övege 1 K 60 l.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

Az Uránia mozgóképalota mai és holnap, azaz hétfő és keddi műsora ismét remek összehittetésben kerül a nézők elé. A műsorból különösen kiemeljük „Az apa büszkesége” című szociális jellegű drámát. E különösen megkonstruált dráma, melyben a mozicellák legjellegesebbjei játszanak a Riviéra partján és annak község, hogy a nagy filmeket megillető díjakban lesz része. — Szerdán és csütörtökön pedig Wanda Freimann fellépésével egy remek előadást mutat be az Uránia.

Nagykanizsa jótételező társaságának rendezésében tárgyak adományozásával hozzájárultak a szociális munkához. Lajosné Antalné, Kármán Irma, Farkas Vilma, Kovács Károlyné, Győrffy Jánosné, dr. Tamás Jánosné, Körtve Györgyné, Fűrész Ferencné, Markó Nándorné, Zalabéri Mária Gyöngy, Unger Ulmann Elek, Prager Károly, Dobrovits Dánielné, Küllér Nona, Lengyel Lajos, Wastli Lajosné, Jostóczy Mihályné, Csorvási Vilma, Wallygáthy Antóné, Eder Szabó Jenőné, Rohint Károlyné, Vona Ferencné, Jászai Lajosné, Oroszgyői Gyöngy, Szalay Ferencné, Varga László, Kócs László, Valta Dezsőné, Martinkó Fanni, Szabó Jánosné, Pálfi Etka Madonnáné, György, Török Anikó, Székely Fanni, Németh Mihályné, Székely Nándorné, Váncsary Zsigmondné, Wais Nániné, Góspály Sándorné, dr. Fischer Józsefné, dr. Pihál Viktoráné, Pihál Ferencné, dr. Fábán Zsigmondné, Pfeifer Elek, Bajcsy Béla, Váber Károlyné, Komány Jánosné, Csikós Ferencné, Szepesné, Agh Marika gyűjtés, Komáromi, Szimpli Mihályné gyűjtés, Magyarországi, Kisdobóvári Károlyné, Güttler Agostonné, Bogaróczy Jánosné, Ucker Ferencné, Hervey Flóra, Dréger Artúrné, dr. Dvorák Józsefné Pécsvárd, Kovács Jánosné gyűjtés, Karád, Hencz Jánosné Karád, Frank Vilmosné, Löwenfeld Jánosné, Böhm Imréné, Tűzvesztőgyűjtés gyűjtés, Dravits Géza gyűjtés, Benczúr György, Schönbauer Jánosné, Dátár Mihályné, Brandelhuber Antóné, Kráthy Jánosné, Szarvas Józsefné, Baka A. Adorné, Hoffmann és Frank, Matán Ödön, Schartz Lujza stb., Tűzvesztő Részvénytársaság, Kollay Lajosné, Metzkebach, Edina.

— Fastékdozók gyermekek részére nagy választékban kaphatók Fischer Fülöp Fia könyv és papírkereskedésében Nagykanizsán.

Szerkesztői üzenet.

Érdeklődő. A legtöbb adót fizetők névsorában tévedésből szerepelt Somogyi Zsigmondné Somogyi Zsigmond helyett. Látható. Az olasz lapok is szon vitakoznak, hogy elhagyta-e a pápa a Vatikán területét vagy sem. **Kanizsán.** Honnan tudnánk mi azt, hogy mikor lesz vége a háborúnak?

Feladv. szerkesztő: **Tóth Zoltán**
 Feladv. kiadó: **Fischer Lajos**
 Igazgató: **Fischer Ernő.**

Szombathelyi i. l. város polgármesteri hivatalától.
713/1915 sz. Hirdetmény.

Megvételre keresek válogatott, tiszta, egészséges, étkezésre való burgonyát és pedig:

500 mmáza fehér (hópehely vagy Richter Imperator),
 500 mmáza rózsza

és 500 métermáza sárga burgonyát, amely 1915. évi március hó 1-től kezdve április hó 15-ikéig volna Szombathelyre leszállítandó.

Felkérem mindazokat a termelőket, akik a kerestett burgonyával rendelkeznek és azt eladni akarják, hogy a burgonya mennyiségének, lajának és métermázaárának (beleértve a feladó állomásra vagy ab Szombathelyre való szállítási költségeit is) közlésével Szombathely város polgármesteri hivatalát **1915. január hó 31-ig** levelezőlapon v. levelben értesíteni sziveskedjenek Szombathely, 1915. január 12.

A polgármester.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindenaemü :: ::

Uri-női és gyermekcipők.

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőárúházban NAGYKANIZSÁN, Fő-utca
 :: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Butorozott szoba

kiadó furdoszoba használattal.

Cím a kiadóhivatalban.

3 szoba és alkoból álló utcai lakás

a Csengeri-utca 26 sz. házban május 1-re kiadandó.

URANIA mozgóképalota
ROZGONYI-UTCA 4 szám

Nagy irodalmi film bemutató
Socialistikus irányu ujdonság
 Január 18 és 19-én, hétfőn és kedden kerül színre:

Az apa büszkesége

Szocial-társadalmi dráma 4 felvonásban.

Móricnak fáj a fog

Vígjáték. Főszereplő Móric (Prince)

A VOGEZ hegység

Színes term. felv. a német-francia határtól.

Rendező helyek, Kanizsa, Budapest és vidékeken 8, 9, 7 és 9 órák. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órák.

Január 20 és 21. Szerdán és csütörtökön

MIRZA

3 felvonásos dráma kerül színre.

Katonatiszteknek önkénteseknek

a hadhivatalok, újoncképzés alkalmával építkezéskor szociális és jelentőséggel bíró munkák által is legelőszereplő katonatisztek részére, igen időszerű humoros művészet:

„Der Rekrut“
 militärische Briefe zur Erbauung

Rekrut und Instruktor
 1. Akt

HANS WEBER dr. gy. szerk. t. (Hamburg)
 A műveket 30 szedtet Anton Obmayr (Schleismann-írású) művészi rajzokkal.

Ára 2 korona.
 Kapható Nagykanizsán

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében
 = Kanizsa-utca.
 Vidékre a pénz előtérbe behűlését követően postán szállítom.

A ZALA TÁRCAJA

Orosz levelek Przemysli alul

A przemysli „Tábori Újságból”.

Szombati számunkban elmondunk néhány apróságot a körülzárt Przemyslben megjelenő „Tábori Újságról” ma a kezünkbe került két decemberi szám nyomán orosz katonák néhány levelét adjuk közre, amelyek érdekesen világítják meg az ostromlók lelki állapotát. Anyira jellemzők ezek a sorok, amelyeket otthonmaradt hozzátartozóikhoz írtak az ostromlók, de minden ostromlottnál szalmaszálabb helyzetben szülőddő orosz katonák, hogy fölösleges hozzájuk kommentárt fűzni. „Éhezem, fájom... nincs meleg ruhám... a csizmam talpa lyukas... a biztos halálunk nézünk elébe...” ez a refréje minden levélnek s aki így ír, abban aligha van elegendő erkölcsi erő és szívósság a győzelem kivívásához.

A 324. gyalogezred postakocsija — leje a lap a levelekről szóló cikkben — mely Huszárkából Moszkákra lett irányítva, egy kis tévedés következtében, melyél a utki mérték-telen élvezete valószínűleg döntő szerepet játszott, Nizankovicén át hozzánk jött be Przemyslbe, ahol örömmel fogadták s a posta átvételét a kézbesítő könnyvben elismerték.

A magánlevelek körül az érdekesebbeket lefordítottuk s itt közöljük:

15. sz. levél.

... tudatom veletek, hogy most a leg-szomorúságosabb sorsra jutottunk. A Przemyslt körülzárt sereghez tartozunk s a Kárpátok északi lejtőin tanyázunk.

Roppant hidegek álltak be.

Az én szerencsémnek utcsán olyan dolga, mint másoknak: mi már olyan csizmában me-nestelünk, amelyiknek nincs talpa, a hó bemegy a hidegtől lefagyunk a lábujjain.

Se tisztességes köpenyünk, se sapkánk, se egyéb meleg ruhánk nincs; lehetetlen le-írnom, hogy mit szenvedünk mostanában.

Az első vonalban vagyunk, 3 vesztőnyire.

*Egy vonat 6-8 méterrel fölébb, mint a kilométer egy, hogy 15 vonat egyenlő 16 kilométerrel.

erődeiktől és 10 vesztőnyire a vártól; lövész-árkokat ástunk és azokban ülünk éjjel-nappal, miközben nehéz ágyuk gránátjai fölöttünk robbannak és a puskagolyók mellettünk sü-työlnek. Lövészárkaink csak egy vesztőnyire vannak a mienktől és nagyon lövöldözünk egymásra. November 8-án támadást intéztek ellenünk és a 7. és 8. századtól 104 embert elfogtak, sokat megsebesítettek és megölték.

Csapataink jelenleg körülfogták a várat, melyet azonban rohammal bevenni lehetetlen. Ilyen vár nincs több egyáltalán, azt hiszem. Páncéllal van fődve az egész, két mély árok veszi körül tele vízzel, a vízben drótkadályok. Azután következnek az erődök három sorban egymás mögött, ezek között ismét drótkadályok és farkasvermek, azonkívül ledöntött lak-ból készült torlaszok, hegyes mestelen ágakkal.

Csak kiéheztetni lehetne, de azt mondják, hogy nagyon sok elelmi készlet van bent felhalmozva.

Ha azonban a mieink arra gondolnának, hogy rohammal vegyék be a várat, — akkor lsten veletek drága, kedves gyermekeim! Már nagyon sok jó bajtársunk esett el ezen vár körül — Tyúdotok kell, hogy a rohamnál az első vonalbeliek elesnek és mi most éppen az első vonalban vagyunk.

Ha az újságokból megtudjátok, hogy Przemyslt rohammal elfoglaltuk és hogy ez alkalommal jelentéktelen veszteséget szenvedtünk, akkor ez azt jelenti, hogy sok-sok ezer apátlan-anyaítlan árva marad hátra a széles orosz birodalomban.

Ha pedig nem rohamozunk, akkor mind itt fagyunk meg, mint a franciák 1812-ben.

Ha nem kapunk rövjdesen meleg ruhát és csizmát, — akkor lstenemre — nem élek tovább két h/tnél. Ilyen hidegben a fődőzökben megélni lehetetlen, a falvak mind le vannak égetve, az élelmezés nagyon rossz, mert a lovak nem bírják az élelmezés szállítását és így csak ritkán kapunk egy kis húst és egy font kenyert. — Mind úgy nézünk ki, mint a pestisben betegek és árnyként járunk-kelünk.

Hát éljétek boldogul édes Oia és kedves gyermekeim Lena és Natasa.

Sírunk mindannyian és átkozzuk születésünk percét; nagyon vagyunk hűlve és félt

megfagyunk. Mind betegek az emberek s ott-honról sem tudunk semmit.

A háboruban semmit sem kapunk, újsg nincs, venné se lehet semmit.

Elvágva a világtól a fődőrekekben élünk, amíg lassankint meg nem fagyunk s bennük leljük szomorú halálunkat.

Nem tudnám ezt a szenvedést kiállani; ha nem volnának feleségem és gyermekeim, már véget vettem volna életemnek, ha nem sajnálnálak benneteket elhagyni.

Ég veletek!

23. sz. levél.

Szergej Dimitrijeffnek

Irkatok

(Folytatás.) Értesítelek továbbá — drága családom, — hogy egészségem teljesen tönkre van téve, nagyon beteg vagyok. Itt már erős fagyok álltak be: a lábaim lefagytak és nagyon rosszul érzem magamat. Jsten tudja, mi-kor és hogy végződik mindez.

Minden nap újra kezdődik a harc. Przemyslt előtt állunk és az ellenség egész idő alatt nehéz ágyukból lö, elárasztva bennünket lövedékeivel. Sok a halott és a sebesült.

Milyen szomorú bánatos itt az élet, nincs mentség számunkra, minden lépés halállal fenyeget.

Még eddig élek és remegő kézzel írom e sorokat, mindnyájotokat számtalanszor csó-koivá

Alexis.

41. sz. levél.

Alexandra Dragomirovna

Mstislavl.

Ezredünk aug. 12-én érkezett Wladimir-Nolynsk-ba; már 14-én az osztrák és magyar határra menteltünk, ahol Dubki falánál harc keletkezett az osztrákokkal és magyarokkal. Én nem kerültem bele, hála egy véletlennek: századunkat az ütközet előtt egy élelmezési szállítmány fedezetére vezényelték.

Ezen pillanattól kezdve megkerdődtek a végnélküli utazások az élelmezési vonattal egyik helyről a másikra, egyik falból a

másikba, egyik városból a másikba, két hosszú hónapon át, mielott csak néhány helyen álltunk meg rövid időre.

Voltunk Cholm, Tomaszów, Hrubiszewben, Jaroslawnál, átmentünk Lublinba és Pławaba, végül mikor már megint elveszélyelték a vonat-tól, a Wisztula túlsó partján, Iwangorod vár sáncában találjuk magunkat. Itt a Wisztula átjáróit fedezve ismét nem vettünk közvetlen részt a harcban és most, hogy ismét átjöttünk a Wisztulán, miután vasúton visszamentünk Lembergbe és végül a Kárpátok előrése után — amely utazás tíz nap és tíz éjjel tartott — Przemysl felé alá értünk s az a veszély fenyegetett bennünket, hogy komoly harcba keveredünk.

És csak most a Kárpátok bércei közt Przemysl előtt állva, mondhatom el, hogy mindez, ami eddig történt, gyereksjáték volt azzal szemben, amit most átélünk: azok voltak a virágok — most jön a gyümölcs: a hó, fagy, az elszakadt lábbeliek, a végnélküli tartózkodás a lövészárkokban, annak fenekén ülve várva a riadót, az osztrák és magyar ágyuk snellsieder lövedékei — ahogy mi neveztük őket, — melyek fejünk fölött robbannak és mindenek fölött az élelmi cikke-ken uralkodó hiány, — mindez összefoglalva, pokollá teszi az életet.

Már a nyolcadik napja élünk itt Przemysl előtt, a fedezékekben ülve és hallgatva az osztrák és magyar ágyuk dörgését; míhelyt egy lövést hallunk durranási s utána a sbrap-nellek anyira jellegzetes zizegő sütyülést; gyorsan elrejtjük fejünket a lövészárkokban, — mintha meghajtanánk magunkat előttük... stb.

És így tovább. Halomzámára hevernek előttem a levelek. Egyik szomorúbb, kétségbe-esettebb, levertebb hangu, mint a másik. A dallam azért mindegyikben ugyanaz, csak a változatok különböznek.

Ez a vég kezdete, oroszok! ... A gyümölcs megérett, le kell hullani a fájáról.

Elvágva a világtól a fődőrekekben éltek, amíg lassankint meg nem fagyok, szomorú halálótokat levele idegen országban, amelybe jogtalanul betörtetek.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

MEGJELENÉS ÉS ELŐFIZETÉS:
NAGYKANIZSA
 SUBAR-UT 4. SZÁM
 FŐKIADÓNYVATAL:
 Budapest, VIII. ker. (Pestszentpéter)
 Károlyi utca 4. sz. házszáma alatt
 a Magyar Posta 10. 100.000. sz. alatt
 ÉLŐSÁG: Helyettesítő kiadója
 a Magyar Posta 10. 100.000. sz. alatt
TELEFON-SZÁMOK:
 Budapesti központi telefonközlő: 179
 Pénzügyminisztérium: 179
 Helyettesítő kiadó: 179

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak
 Budapesti központi telefonközlő
 Egy évre 1.000
 Három évre 2.800
 Nyolc évre 5.000
 postai adóval együtt
 Egy évre 1.000
 Három évre 2.800
 Nyolc évre 5.000
 Egyenlő részletekben
 Helyettesítő kiadója
 a Magyar Posta 10. 100.000. sz. alatt
 a Magyar Posta 10. 100.000. sz. alatt

A francziák

nagy garral bejelentett offenzívája vég leg összeomlott. Mikor a német hadvezetőség Hindenburg seregének megerősítésére néhány hadtestet elvont a francia harctérről, Joffre az állítólag *geniális* főhadvezér elérkezettnek látta az időt arra, hogy végre produkáljon is valamit a németeket kiverje Franciaországból és Belgiumból. Most hivatalos számadatok bizonyítják, hogy mennyire sikerült ez neki. Joffre megbukott terveinek huszonhat ezer fő francia katona életé esett áldozatul, eltekintve a tízezerharminc sebészetlenül fogolytól és rengeteg hadizsákmánytól. S ezzel szemben az orosz földre küldött csapatok kivonásával meggyengült német seregek vesztesége a negyedszázadát sem érte el a francziák veszteségeinek. És ugyanez a meggyengült német sereg minden vonalon visszaverte a francia offenzívát a jelentős területi térfoglalásokat eszközölve. A mi figyelmünket legfőképpen az az összehasonlítás nyerte meg, amelyet a német hadvezetőség tett a francziák aránytalanul nagyobb veszteségeinek föltüntetésére. Most, hogy hivatalos számadatok igazolják, hogy a németek negyedrészannyit sem vesztek, mint a francziák, jobban tudjuk értékelni a német fegyverek győzelmét a jobban is örülünk azoknak. Éppen ezért igen helyesnek tartanánk, ha a német példát a magyar és osztrák hadvezetőségek is követnék s mikor az ellenség veszteségeiről hoznak közléseket, azt is kimutatnák, hogy mennyi volt ezekkel szemben a mi veszteségünk. Mert ha szakadatlanul csak azt olvassuk, hogy az oroszok itt annyit vesztek, amott annyit, önkéntelenül fölvetődik a kérdés: hát mi mennyit vesztek? Mert nagyon jól tudjuk, hogy még győzelmes harc sincs veszteség nélkül. Így még ma is tájékozatlanok vagyunk abban a tekintetben, hogy mennyi katonánk van nekünk ellenséges fogságban. Ezért nem csoda, ha a fantázia e téren is szertelebegő kombinációk kergetik egymást s a kíváncsiak kénytelenek valóként elfogadni azon tulzott számadatokat, elferdített kimutatásokat, amelyeket az ellenséges sajtó közöl erről.

Az északi harctérről.

Budapest, január 18. Hivatalos Vízutólól északra nem történt jelentős esemény. Zaklicynától keletre fekvő magyalatonok tűzsergünk összpontosított tüzelése az oroszokat elsősorban tűvonalunk egyes részeinek elhagyására kényszerítette. A hátráló mozdulat magával ragadta az ellenséget az arcvonal más részein is úgy, hogy végül elsősorban állásait hat kilométernyi szélességben kiürítette és tűzsergünk és gépfegyvereink leghatásosabb tűzében rendetlenül visszavonult legközelebbi magyalati vonalára. Ez alkalommal számos fegyvert és löszert hagyott vissza elhagyott állásában. Az arcvonal többi részében és Nyugat Galiciában csak tűzsergi harc folyt. A Kárpátokban jelentéktelen járőrharcok voltak. *Höfer*,

Román légió.

Budapestről jelentik: A bukovinai román légió a lengyel-légió mintájára román légiót alakított, amely teljes katonai fegyveléssel áll, a sorkatonasághoz tartozók a be is van osztva valamelyik keretbe. A román légió sok dalaalmas ütközésben vett részt a többi légió kiűztette magát. Amint most a harctérről jelentik, néhány román légióista az utóbbi esztendőben ellenséges köze került s az oroszok nagy kegyetlenséggel bántak velük. Az orosz légióisták hírhedést váltott ki a magyarországi és bukovinai románoktól.

HARCZ a montenegróikkal.

Raguzából jelentik: Az utóbbi napokban a montenegrói határon meglehetősen heves harcok folytak, amelyen az átszűrős távolságban levő montenegrói csapatokkal szemben különösen a pénzügyi határőrség tüntette ki magát. A montenegróiak az egyik heves ütközés után kénytelenek voltak megfutamodni, ami később pánikká változott. A mieink a határon jóval túl is üldözték őket s nagy veszteségeket okoztak nekik.

A francia és orosz harcterekről.

Berlin, január 18. Nagy főhadiszállás jelenti: Nyugati harctér: Nieuport vidékén csak tűzsergi harc folyt, ellenséges támadó mozdulatokat az utóbbi napokban nem észleltünk. A tengerpartra több helyen angol aknákat sodort a viz. La-Boisellenél Alberttől északkeletre a franciakat, akik a temetőben és attól délkeletre fekvő majorban ismét megverték a lábukat, csapataink szuronytámadással kiverték és három tisztet és száz főnyi legénységet foglyul ejtettek. Argonnei erdőségekben több francia sáncot elfoglaltunk és azok védőőrségét majdnem teljesen megsemmisítettük. A francziáknak Pont a Moussontól északnyugatra állásaink ellen intézett támadása [a Vincetól délre két kilométernyire fekvő magyalaton egészen a mi állásainkig jutott. A harc még tart. A Vogézekben és Felső Elzászban erős hóvihár és köd volt, ami a harci tevékenységet akadályozta. Keleti hadszíntér: Kelet-Porosországban a helyzet változatlan, Észak-Lengyelországban az oroszok megkísérelték, hogy a Vukra szarvaszon át Radzonovnál előre törjenek, azonban visszautasítottuk őket. Lengyelországban a Vízutólól nyugatra lényegesen esemény nem történt. *Ministerelnökség sajtóosztálya*.

A román érdek.

Budapestről táviratozzák: Budapesti jelentések szerint Brothmann miniszterelnök kijelentette, hogy Romániát most elsősorban a Fekete-tenger partvidékének jövője, másodsorban a Bosporusz és a Dardanellák sorsa érdekli. Románia csak harmadsorban törődik más területi változással.

SOISSON bombázása.

Rotterdamról táviratozzák: A németek Soisson-t bombázták. Tűzsergüket előretolták s igen sikeresen operáltatják.

Az Unió fegyverkezik.

Budapestben át jelentik Washingtonból, hogy a szenátus elé indítványt nyújtottak be, amely azt kívánja, hogy a szenátus szervezzen még ötszáz ezer főből álló ujonc haderet, tekintettel a küszöbön lévő fontosabb eseményekre. A hadügyi államtitkár az indítványt magáévá tette. A szenátus ezenkívül 36 millió dollárt szavazott meg főszerelésre.

Összehasonlított csapatok.

Budapestről jelentik: Svábi katonai körökben összehasonlították a német és a francia tartalékosok fölött, amelyek végeredményben a háborút a csatateren el fogják dönteni. A katonai körök véleménye szerint a francia tartalék negyedrangu anyagból áll, míg a német tartalék erő minőség dolgában egyenlő a sorhadi katonával.

Ajándék Szerbiának.

Athéni jelentések szerint egy francia hajó rengeteg municiót tett partra Szalonikiben a szerb hadsereg számára. A municiót Franciaország vette Amerikában s át szállítás után Szerbiának ajándékozta.

Milyen alakulatok várhatók.

Egy svéd jelentés szerint Franciaországban meg vannak arról győződve, hogy Olaszország és Románia az átátsú mellett avatkoznak az európai háborúba. De ugyanezkor biztosra veszik, hogy Németország mellé áll Németalföld, Dánia, Norvégia, Svédország és Svájc. Így tehát a francziák szerint az erőik meglehetősen kiegyensúlyozottak s háború gyorsabb befejezésére hatással nem volna a semleges államok beavatkozása. A francia véleményét kormánydiplomata körökben derűltséggel fogadták s örömetek mondták. — Olaszország és Románia semmivel se jogosították föl Franciaországot erre a beavatkozásra.

Hangulatváltozás Japánban.

Berlinből jelentik: A Vossische Zeitung jelentése szerint Japánban a csingjai német hadifoglyokat a lakosság valóságos virágosóval fogadja. Ellátták őket mindennel. A nagy japán lapok Anglia ellen agitálnak. Az egész ország hangulata a németek felé fordult. Ez a hangulatváltozás nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a kormány tárgyalni se mer szarazföldi csapatok Európába szállításáról.

Pénzművelet

Newyorkból táviratozzák: Mészáros bankárokkal huszonnégyezer orosz kincstári jegyet átváltakattak.

— Előadás a törvényességek. Érdekes előadás lesz holnapról kezdve három napon át a nagykanizsai törvényességek. A bírák és ügyvédek részére az igazságügyminisztérium megbízásából Tóty Gyula államtitkár előadást fog tartani az új polgári perrendtartásról. Az előadásra a vidéki bíróságok számos tagja is lejön Nagykanizsára.
 — A főszolgabírókról. Visszafelé, a nagykanizsai járás népszavazás előbbje nyilvánosan megbeszélte. Bizottság alatt a főbírói hivatal veszteség Polgár Béla központi főszolgabírót vette át.

Mit tárgyal a város képviselőtestülete?

(Saját tudósításokból.) A város képviselőtestülete tudvalegleg ma délután tárgyalást tart. Nem lesz érdektelen, ha az alkalommal lebírtatják a tárgysorozatot főbb pontjaira vonatkozó tanács javaslatot. A 2. ik pont szerint a tanács engedélyt kér a közgyűléstől, hogy június 31-ig ennek az évnek a bevételei és kiadásai tételét is az 1914-ik esztendőre számolhassa el. További bejelenti a tanács, hogy a múlt évben az egyes költségvetési tételnek elvett megtakarításokat más tételre kényeztetni kell adniuk a földművelésre fordítottak s ehhez a közgyűlés atalagos jóváhagyását kéri. B-feljertett dologgal illván szembe, a közgyűlés aligha tehet mást minthogy a hozzájárulást megadja. Azonban sokkal helyesebbnek tartottuk volna, ha a tanács akkor kérte volna erre a közgyűlést engedélyt, amikor egyes tételre fölszámolták más okra való felhasználása szükségessé vált. Hiszen a tanácsnak módjában lett volna e célból a legközelebbi termelésre is rendelkezni közgyűlést hívti össze. Ugyanez áll az alapokra is. Ezekből a tanács kölcsönvevett másfél év óta s ezt csak most jeleníti be. Nem sokkal helyesebb lett volna a kölcsönvevő tételről a legközelebbi közgyűlésnek tenni jelentést?

A tárgysorozat 3-ik pontja szerint a közgyűlésnek gondoskodni kell a kórház új ragályos betegségeinek ápitásai, berendezési és felszerelési költségeinek fölszámolásáról. Ez a költség cirka 4000 koronát tesz ki. A tanács javasolja, hogy azt a katonatartási és laktanya alépból földözék.

A 4-ik pont szerint a városi kórház 1914-ik évi rendkívüli élelmezési költségeire is földözéket kell nyújtani. A rendkívüli költség akként állt elő, hogy a kórházban beteg és sebesült katonákat is elláttak, akiknek élelmezési költsége nem 75 fillér, hanem 1 korona 80 fillér. A tanács a többiek földözésére 2000 koronát kiutalt a most erre az összegre kell földözetet kijelölni.

A 6-ik pont a hadbavonult városi alkalmazottak illetményeire vonatkozik. A pénzügyi bizottság javaslata az, hogy a közgyűlés a harcterem kúzdó városi alkalmazottak járandóságait egyharmadára szállítsa le. A tanács ezzel szemben a teljes illetmény kifizetését tartja indokoltnak, mint ahogy az az állami alkalmazottaknál is történik. Reméljük, hogy a közgyűlés a tanács méltányos álláspontjára helyezkedik. A városi alkalmazottak családtagjait kegyetlen dolog volna éhbeérte szorítani azért, mert a családja az életével játszik a harcterem.

A tanács a most épülő katonai üdülőtelep céljaira bérbe adta a katonaságnak azt az ingatlanot melyet a József főhercegen vett 10000 koronáért a város. A katonaság holdenkint 120 korona bérösszeget fizet a városnak. Ehhez a megállapodáshoz kéri a tanács a közgyűlés hozzájárulását, ami meg is lesz. Hiszen az ingatlanokat a város a háboru alatt jobban nem is értékesíthető.

A tárgysorozat 8-ik pontja cifra ügy s arra vall, hogy odafönt a vármegye háza a magyar törvényeket vagy nem ismerik, vagy respektálni nem akarják. Az egyik is, a másik is nagy hiba. A vármegye alispánja ráirt a városra, hogy a vármegyei tisztai nyugdíjalap javára Nagykanizsa lakosságára is vesse ki a 2 százalékos pótdadót s ennek behajtását helyilek általános fogatosítsa. A városfejlesztésről május 28. t. c. 20. §-a azonban világosan kimondja, hogy azon községek és városok, amelyeknek a saját alkalmazottaik részére nyugdíjalapjuk van, a megyei nyugdíjalap javára kötelezt pótdadót s ol felmentetnek. Az állapít fel is világosították rendelkeznek törvényességéről azonban a pótdadó behajtását a törvény téves magyarázatával tovább is követelte. A tanács most erre vonatkozólag a közgyűléstől kér utatitást, ami aligha lehet más minthogy a képviselőtestület a landcső-e-tiltja a törvénybe átközö rendelet végrehajtásától.

A tárgysorozat 18-ik pontjánál a tanács fölszámolást kér két ingatlan kiszájtítására. A Zinyi utcában s Blau és Rosenzger fele ingatlanok a szabályozási vonalba esnek. A békés meggyezés a felekkel nem sikerült s így a bíróságnak kell megállapítania, az ingatlanok értékét.

Végül a 19-ik pontnál a tanács javasolja, hogy a közgyűlés kérje a kormánytól a városi övödők államosítását. Az államosítás kérése teljesen indokolt, de az idő aligha alkalmas az ilyen kérelmek teljesítésére. — A tárgysorozatot többi pontja lényegtelen jelentőségű.

A törvénykezési illetékekről.

Arv 80 fillér. — Megrendelhető FISCHEL FULOP FIA könyvkereskedésében Nagykanizsa. — Vidékre 90 fillér beklüdben silenében. — Pérmegye lesz megkötve.

HIREK

Halálhírek. Mint öszinte részvétellel értesülünk, Pflanzler Gábor, a báró Solyomay uradalom gazdatisztje 29 éves korában az öderbergi katonai kórházban elhunyt. Pflanzler, amikor a háboru kitört, hazafel lelkesedésből önként állt be a hadseregbe és sok hősi kérdésben vett részt. Pár hete az orosz lengyelországi harcokban tödgyulladást kapott s a gondos ápolás sem tudta megmenteni az életnek.

Adomány Hirsch'er Róza a Vörös földhold javára 2 koronát és a 20 az népföldes közszolgálatra 1 koronát adományozott. — Az összegzet rendelkezési helyére juttattuk.

A rendőrségről. Schreiber Lajos polgári biztos ma tényleges katonai szolgálatra vonult be, mivel fölmentését visszavonta a miniszter. Így tehát a busgó, agilis biztos munkáján is a már túltelített s kevésszámú személyzetnek kell megosztania.

Hét gyerek a harcteremre ment. A Zala éppen hétfői számában jelente, hogy pénteken és szombaton a katonavonattal kilenc gyerek akart a harcteremre szökni, de még időkorán fölfedezték tervüket, amely így megfiusult. Amint ma a rendőrség jelenti, hét gyerekek mégis sikerült valamelyik katonavonaton elrejtőzni. Azonban messze aligha loznak eljutni, mert a rendőrség az összes állomásokat értesítette szökésükről. Külömben a harcteremről is szonnal visszahajradják őket. A szülők helyesen teszik, ha gyermekeiket nagyobb megfigyelés alatt tartják, mert az ilyen kalandos tervek csak hátráltatják a gyerekeket tanulmányaik végzésében, eltekítve attól, hogy a szökések fölösleges munkával terhelik a hatóságokat és aggodalmat okoznak a hozzátartozóknak. Az iskolákban, főképpen az inasiskolákban pedig ki kell hirdetni, hogy a hadsereg nincs rászorva a gyerekek munkájára s a harcteremről kerülhetlenül visszazsappolják az odánonvaló elemeket.

A kamarai elnök öngyilkossága. Tegnap budapesti tudósítónk azt távratozta, hogy a soproni kereskedelmi és iparkamara alelnöke öngyilkosságot követett el. Mivel tudtuk, hogy a soproni kamara alelnöke Spjegel Szigfried nagykereskedő, — tehát teljes jóhiszeműséggel az ö öngyilkosságáról irunk. — Lapunk már expedálás alatt állt, mikor Budapestről második híradás érkezett, amely szerint az öngyilkosságáról szóló első jelentés téves volt, mert nem a kamara alelnöke, hanem elnöké vált meg az életlől. A budapesti tévedést iparkodunk helyrehozni s mindasokat, akikről tudtuk, hogy közelebből érdekli a hír, — telefonon világosítottuk föl a valódi tényállásról, vagyis hogy nem a kamara népszerű, kiváló alelnöke, hanem Ulein József elnök lett öngyilkos, Ulein József tragikus halála mely részvételt keltett Nagykanizsán, ahol már sejtették a szomorú valót, mert az egyik budapesti lapban vasárnap meg volt írva, hogy a soproni kamara elnöke nyomatásnúl elhunat. Az életlenség okát még nem tudják. Ulein Sopronból, amikor elhunat, Bécsbe utazott. Hogy itt mit csinált néhány napig, nem tudják. Az öngyilkosságát egy kádfürdőben követte el.

Apróhíretek. Az egyik budapesti lap vasárnapi számában olvasuk az alábbi apróhírdetést:

A nő!
Kertésznő Schibáson a lejárt fogva-határolás, 1914 november hó 20-án egy gródot a bal lábam elszakította. Igaz szépen kérem a jószágú jog érteket, megfogadom csak az adományokkal, hogy másikat — színdíjatlanok megvannak, László Géza Pál, Zala, Bács-bodrogmegye.

A mi tudomásunk szerint a katonákat a hadvezetéség lájja el múltbal. Ilyen célokra egyébként a közönség is horribilis összeget adott össze. Nem volna szabad tehát megengedni, hogy a műabra való így koldulják össze. Nem méltó ez a hadvezetéséghez sem, a nemzethez sem, de a szegény hősökhöz sem, akik a házáért áldozták föl testi épségüket. Budapestben a katonai hősök figyelmét elkerülik ugylátszik ezek a napról-napra való hírdetések. Azért a nagykanizsai katonai hatóságok megértő figyelmét hívjuk föl rá. Tessenek elképzelni, milyen érzésekkel megy harcba a katonák, ha a lapok hírdetési rovátából látja, hogy illetékes helyen testi épségüknek kitörpálásáról se gondoskodnak!

A vendégkezertet jutalma. Szalaj Ferenc köztársaság 29. szám alatti lakos panaszolta ma a rendőrségen, hogy két nő, akiknek sziveségéből ingyen szállást adott, de akiknek még a nevét sem tudja, — a szekrényét feltörték s abból feleségének összes fehérneműjét ellopták. A rendőrség keresi az ismeretlen tolvajokat.

A Szarvas kórházából valóki tévedésből elvitta az egyik vendég vasnyál aranyját. A tulajdonos kéri a tévedés korríglását.

Nagykanizsa jóslava. A jóléti iródnak a sebesült és a harcterem katonák kárcaenyéljára adakoztak: Merkli János S 4 K, Ütő László S 3 K, Frank Vilmos S 10 K, Kenessey Sándor Kesethely S 5, H 5 K, Riedelmayer Károly S 2, H 3 K, Spiegel Géza Kollátság S 2, H 2 K, Székács Pálné S 2, H 2 K, Wolf Lipót S 5, H 5 K, Elek Géza S 50 K, Rosenfeld Adolf és Pia S 50 K, Kéri Jenő S 20 K, Vindits József S 2, H 3 K, Borbély Gyula Palin S 3 H 3, Kollay Lajos S 3, H 3 K, Löwe Adolf S 5 H 3 K, Dr. Sartory Zsigmond S 5, H 5 K, öv. Vioentfod S 2 K, Lebovits Károlyné Damász S 5 K, öv. Geizer Ferencné Kiskomárom S 5, H 2 K, Nagy Sándor Kiskomárom S 1, H 4 K, Ledovits József Letenye H 2 K, Ledovits Margit Letenye H 5 K, Ledovits Irma Letenye H 5 K, Németh Erőse H 10 K, Áts József S 2, H 2 K, Nagy Károly S 250, H 250, Dr. Miklós Derső S 6, H 6 K, Winkler István S 5, H 5, Pronger Karolin S 3 korona, Matimovits Julia S 2, H 3 K, Stromszky Ernő S 25, H 25 K, (Annam jósl), Hevry Flóra S 5 K Erdős Imre Törökudvar S 10 K, Hoffmann Soma Kesethely S 5, H 5 K, Nagykanizsai Bankgyűléslet r. t. S 25, H 25 K, Mezől Gvulánó S 10, H 5 K, Tóth István S 2 K, Keleti M. Mór S 5 K, Szendrey Károly S 2, H 3 K Maschanovkar Mirtóné S 2, H 2 K, Gyümölcsös József Letenye S 5 K. Nagykanizsai vendégloások segélygyulete S 10 K.

Köszörvőtöl adományok. Múlt évi december hó 27-én elhunyt Láng Béla ur iránti kegyeletből pótlólag szives volt adományozni dr. A pár János ur 10 koronát. — Folyó hó 14-én elhunyt Blachitsky Miksóné iránti kegyeletből köszörvőtöl címén adomány szivesek voltak, Dr. Kirtász Arnoldné uró, Blachitsky Jakab ur, öv. Strém D-rónt és fia Károly 20—20 koronát, összesen 60 korona.

Festékdeborok gyermekek részére. nagy választékban kaphatók Fischer Fülöp Fia község és papírkereskedésében Nagykanizsán.

KATONA TAKARÓK
előírán sze int drbjá 9 kor.
Trigok, hákötök, érmelapok, pamot mellyek legolcsóbbban kaphatók
BARTA ÉS FÜRST
Kórházban NAGYKANIZSA.

Butorozottszoza
kiadó furdoszoba használattal.
Cim a kiadóhivatalban.

Egy csilláros ebéd/aldorpa
olcsó árért eladó. Megtekinthető
Caengeri-utca 27/a.

Kerestetik
Egy butorozott szoba konyhával.
Cim: Nagy Ferenc

Kiadó lakás
Csengeri utca 27-a földszinten 4 szobás lakás, előszobával, furdoszoba vízvezetékkel és me lékhelyiségekkel.
május hó 1-ére kiadó.

Bővebbet ugyanott Uyanott egy nagy salontükör asztalkával és márványlappal függőlámpa és mosdószatol olcsón eladó.
Felsőszerkesztő: Tóth Zoltán
Feltároló: Fischer Lajos
Igazgató: Fischer Sándor

A NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN
mely megilletődéssel jelenti, hogy érdemes és buzgó főkönyvvezetője,
Graff Károly úr
a 19-ik honvéd gyalogezred tartalékos hadnagya
a déli harcterem hősai halt.
EMLÉKÉT KEGYELETTEL FOGLUK MEGŐRIZNI!

Bojkottáljuk az orosz és angol teaminőséget
Híziesszonyok ezentul csakis az évek óta jóhírű és bevált hazai márkát:
a PEKABEK-féle teát
vegyek eredeti csomagokban csak a védjeggyel ellátva. Kérjük kifejezetten ezt a kitűnő teaminőséget, az egész monarchia minden szakba vágó üzletében.
Képviselő: FEHÉR VILMOS ÉS TARSA Nagykanizsa.
Védjegy.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelen.

Telefon 78.

Telefon 78.

ÁZNERES-TÖRÉS ÉS ÉRŐNYALAT:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

NYKIADÓNYALAT:

...

...

TELEFON-SZÁMOK:

...

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak	
Egy évre előfizetői díj	
Egy évre	...
Három évre	...
...	...
Egy évre előfizetői díj	
Egy évre	...
Három évre	...
...	...

A MI HARCZAINK.

Budapest, január 20. Hivatalos jelentés: Lengyelországban és Nyugat-Galiciában a tűzérési harc folyik. A Kárpátokban semmi sem történt. Egyes vidékekről ujabban erős hazavazást jelentenek. Jakobenyénél, Dél-Bukovinában egy orosz előretörést, az ellenségnek nagy veszteségeket okozva, visszavertünk. A déli hadiszíntéren helyzet változatlan. — *Höfer altábornagy.*

Német főhadiszállás jelentése.

Ma egy német, mint a magyar főhadiszállásokról érkezett hivatalos jelentések lakóhelyeinek részleteivel szemlélve be a legújabb hazai eseményekről, amelyek között a jelentések semmire sem szólnak. A orosz idősítés még gátolja a hadiszállásokat. 5 amikor hátszintekben látjuk, mint rohan a havas szél költve végig a galiciai tereken, a lengyelországi síkon, a déli harctéren. Flandriában, az Argonneokban a amikor olvasunk a német és magyar főhadiszállásokról hivatalos jelentést, hogy sem látni, sem szólni sem történt semmi, — meggyőzés szállja meg a lakókat. A mi bős hadiszállásunk kintléti az emberéletet, nem teszi ki a csapatokat újabb mezevadászokhoz, hanem szűkített a hadiszállásokat a vár a jó léte. Nagy meggyőzés az nálunk itthon. Ilyen humoros események is csak a mi hadiszállásunkat irányítják.

Berlin, január 19. A nagy főhadiszállás jelenté. A nyugati hadiszíntéren jelentéktelen csatározásoktól eltekintve az egész arcvonalon csak fűszáreg harcok folytak. A heleti hadiszíntéren az időjárás nagyon kedvezőtlen volt. Keletporoszországban nincs semmi új. Radzanow, Bierum és Sierds mellett az oroszokat súlyos veszteségek mellett visszavetítették. Több más orosz fogoly jutott kezünkre. A Vianától nyugatra is a Piliától keletre a helyzet általában változatlan.

A déli harctérről

Észekről jelentik. Délvidéki csapataink, amelyek gyűlésköz helyeiben teljes kiegészítést és fölfriatást nyertek, — harcra készen állanak az ellenséggel szemben a lézasan várják az operációk kezdetét, Jónó főherceg az új főparancsnok állandóan a csapatok közt tartózkodik. — A szerbiai és montenegrói határokon csapataink újabb csoportosítás. Més óta csak jelentéktelen o 55-ri csatározások folytak. Szerbia semmiféle újabb tevékenységet nem kísérelt meg. A montenegrókat megkísérelt előnyomulását könyvetekkel vissza. A tartományokban a legnagyobb rend uralkodik.

Az untauglich népfőkelők bevonulása.

Bécsből jelentik a hadisajtóbizottság engedélyével: A 36-ik évig terjedő korhatáru népfőkelők közül azok, akik 1883, 1884, 1885, 1886 évben születettek — február tizenötödikén, azok pedig, akik 1878, 1879, 1880, 1881 és 1882 születésű évfolyambeliak, március 1-én a saját honvédelmi tartoznak.

Visszaélések a maximális árakkal.

Budapest, január 19. A Budapesti Tudósító illetékes helyről a következő közleményt kapta: Nincs több oldalról hangzik föl a panasz, hogy egyrészt a termelők gabondjukat, másrészt a malomváltalatos a tisztet különböző című felszámításokkal a hatóságilag megállapított árnál drágábban árulják. A legmagasabb áraknak ily módon való kihasználása veszélyezteti azt a célt, amelyet a kormány az ármegállapítással elérni szándékozott. Hogy gátat vessen a további áremelkedésnek, ennek folytán intézkedik a kormány, hogy a hatóságok a legszigorúbban nyomozzák ki a visszaéléseket és torolják meg azokat. Közl: a miniszterelnökség sajtóosztálya.

Kétmillió halott.

A hadi sajtóbizottságának engedélyével jelentik Budapestről: A Mánherer Post közli: Egy orosz hercegnő, aki közeli rokona a cárnak, levelet írt egy német magnásbölgyhöz. Levele szerint az oroszoknak november végén kétmillió halottjuk (?) és 1.3 0,000 betegük és sebesültjük volt. A hercegnő úgy írja, hogy udvari körökben mindent elkövettek, hogy megtörjék Nikolajevics nagyherceg befolyását. A döntés Vianai és Poincaré pátervári látogatásakor történt.

Az antant aggódik.

Berlinből táviratossák: Bülów tevékenységét az antant-hatalmaságok diplomációjaja aggodalmas figyelemmel kíséri. Az orosz külügyminiszter szerint „Nemotorsság szükségét látta annak, hogy Bülówot Olassországra küldje, de nehéz feladatot bízott rá.” Bármi volt is a feladat, meg lehet állapítani, hogy Nemotorsság Bülów eddigi tevékenységének eredményével nagyon meg van elégedve, míg az antant hatalmaságok körében csak fokosodik Olassországgal szemben az aggodalom.

Przemysl ostroma.

Berlinből jelentik: Az orosz hivatalos jelentések is beismerik, hogy Przemysl közeli bevétele gondolni sem lehet. Az orosz hadvezetőség szerint a vár igen erős és bőven el van látva hadiszeggel és élelemmel. Ezzel szemben a francia és angol katonai körök a vár föltámadás-hosszu ostromát az orosz ostromlószereg felszerelésének hiányosságában látják.

A román fölfogás.

A román kormány főhivatalos organuma, a „Vittorol” legutóbbi száma „Románia és az európai háború” címen figyelemreméltó cikkben fejtegeti Románia hivatalos köröknek és magának Ferdinand királynak az álláspontját. Visszapillantást közöl az 1914. év eseményeire s ennek kapcsán Románia magatartásáról a jelenlegi európai háborúval szemben a következőket írja: A háboru eseményeit illő nagy figyelemmel kísérő kormány egyetlenegy olyan elemet sem téveszt el a szemé elől, a mely az ő akcióját irányíthatja. — Abban a nagy mértékben, amelyben a háboru előre halad, formában és tartalomban kivilágosodik, hogy a kormány egyetértőleg a döntő tényezővel mindegyre tisztában látja, a maguk valódi világitásában a romániai ér. ckeket, amelyek összeköttetésben vannak a nagy konflagrációval. A nemzet érdekeknek ezen védelmi akciójában a kormány épp úgy, mint az egész ország, elvesztette a példa nélkül lévő vezért, aki Károly király volt. Minden román azonban hálát ad a Gondviselésnek, hogy Románia trónjára nagy elődjéhez méltó utód lépett. A dinasztia állandósága, amely a gyász napjaiban Károly király halálakor oly erőfőlt tett tanúságot, a legteljesebb keszesség. A véres események, amelyekből egy új Európa fog elő állani, a mi részünkre is újabb, fénylőbb csíráit rejtik magukban a nemzet életnek.

— Ullman József halála. A soproni kereskedelmi és iparkamara Ullman József kamara elnök haláláról a következő gyászjelentést küldte a Zala mezevadászokhoz: A soproni kerületi kereskedelmi iparkamara mély szomorúsággal jelenti érdemes elnökének, Ullman József bár, tanácsos urnak, Bécsben, január 17-én bekövetkezett tragikus elhunytát. — A megboldogult máfél évtizeden keresztül sok tudással, teljes odaadással, az ipari és kereskedelmi érdekek figyelmes gondozásával, szellemi, tiszta lelke egész melegével veszte a kamara ügyeit. Embekét színtelen fájlaljuk emlékét szívünkbe szájuk. Környéből elköltözött vezérünk tofeme osztorótkán, a hó 21-én délután 11 órakor az új Szent Mihály temetőben a holtai csatorkában fog bevezetett és onnan legőnk nyugalomra helyeztetett. Béke banya!

Az orosz lo. észárcokban megéljeneztek a magyarokat.

Sommer Ferenc nagykanizsai főosztályvezető az alábbi igen érdekes levelet kapta fiától, aki az észárci harctéren harcol: Egy majdnem lehetetlenségnek látzó hirt közlök kedves szüleimmel. Azt a csomagot, amelyet december 30-án adtak fel Nagykanizsán, már január hó 3-án délelben megkaptam, még pedig teljesen hiánytalanul. Köszönöm a pipát, amely immár négyre emelte a pipatörőm készletét. Cigarettaim is van vagy száz darab. Különböben is igen jól élünk. Néha, sőt gyakran jutunk olyan jobbfejta cigarettafőhöz is, amelyet még civilben sem szereszet meg mindig az ember. Nyolc nap óta az orosz határon vagyunk. Valószínűleg nem is megyünk innen el a hazas és csővés az itt. De azért, hál istennek, a tél zordanágát nem érezzük, mert mindennel bőven el vagyunk látva. Karácsonykor anyai ajándékot kaptunk, hogy a menámi nem kellett senkinek. Az orosz falukban csak magyar katonaság van, mert a népek elkellett vonulni. A nép az oroszoktól való félelmébe oly gyorsan menekült, hogy jószágait is visszahagyta. Az istállóba kötött szegény állatokról most mi gondoskodunk. Az élelmünk bőseges és mondhatom, hogy a különféle hússalakat már meg is untuk. Az elmúlt héten harcaink voltak az oroszokkal. Én éppen egy templomba voltam a megfigyelő csapatnál. A gránát úgy esett, mint a záporcső. Egy szegény szákasvezető telefonálás közben ért a gránát. Nyugodtan ült a gépél és csak a fejét nem találtuk sehol. Az orosz nagy veszteségekkel vonult vissza, míg bennünk alig tehetett kárt. Itt vannak a hóelben a 20-as hónapok is, de eddig csak egy ismerőssel találkoztam közülük: Rabinek lakatosmester fiával. Szilveszter éjszakáján megható jelenet folyt le. Éjféltkor a mi rajvonalunkban fölkeltek az emberek, lámpionokat gyújtottak és a Hymnusot éneklésével köszöntötték az új évet, a melytől minden jót várunk. Az oroszok szintén földáltak lövésszáraikban és hosszasan éljeneztek a magyarokat. — Sok-sok beszédre adott ez alkalmat a táborban. — Eddig tart az érdekes levél, amelyet jóeső örzéssel olvasunk, mert tudjuk belőle, hogy csapataink el látása a harctéren kitűnő s az idő vészontagsággal az okoznak olyan mezevadászokat, mint itthon képejük.

Hős pap.

Kiadó lakás

Csongeri-utca 27/a földszinten 4 szobás lakás, előszobával, fürdőszoba vízvezetékkel és me lékhelyiségekkel

május hó 1-ére kiadó.

Bővebbet ugyanott. Ugyanott egy nagy salontükör asztalkával és márványlappal, függőlámpa és mosdóasztal olcsón eladó.

Előírás szerinti

harctéri dobozok

kapathók

FISCHEL FÜLÖP FIA

köyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán Kazinczy-utca.

őzv. Schável Lajosné

épület és műlakatos

Nagykanizsa Rozgonyi-u 9

Telefon 122 szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhelyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezését és épületvasalást

Minden lakatos és vízvezetési munkálatokba vágó javításokat a legjutányosabb árban eszközölk.

A törvénykezési illetékekről.

Ará 80 fillér. — Megrendelhető FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagykanizsán. — Vidékre 90 fillér bekládás ellenében bérmentve lesz megküldve.

Egy csilláros ebédlámpa

olcsó árt eladó. Megtekinthető
Csongeri-utca 27/a.

VETŐ-TÖLGYMAKK!

elsőrendű, egészséges, 85/90%,
csiróképes áru, megfelel, mint
prima kukorica, sertés-hizalásra
Kapható vagonszám jutányos
ár mellett.

Markbreiter L.-nél

Zrinyi-Miklós utca 48, ahol nagyminta
megtekinthető.

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmák, gamaschnik, hócipők

Továbbá mindennemű

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhető

Miltényi Sándor és Fia

cipőruhásüzem Nagykanizsán, F6-ot
VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Mayer Klótild

gőzmosógépre NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a F6-ot 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyesleg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel Külön-gallér és kézi-ószály.

Garantált hőmésznélküli gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klótild

gőzmosógépre Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,
Kazinczy-utca 8.

A ZALA TÁRCÁJA

Sebesültek jönnek.

Sebesültek jönnek,
Kopott a ruhájuk.
Mint szentek szentjére
Ugy tekintünk rájuk.
Néma csodálattal
Üdvözöljük őket,
Dicsőös sebből
Vérző szenvedőket.

Köszöntjük: adj Isten
Legendás Vitézek!
Mindenünk a mink van
Mind — csak a Tiétek.
Kitérve az ajtó,
Jertek, nyitva házunk,
Terített asztallal,
Szeretettel várunk!

Köszönjük a szíves
Magyar vendégséget,
Görparipa szárnyán
Nem jöttünk a végett...
Hoai földre vágytunk,
Gyógyulni, pihanni,
Isten csodát művelt:
Most már nem fáj semmi!

Mellünk újra tágul,
Feszül acélkarunk,
Eldobjuk a mankót,
Harcolni akarunk.
És a merre visz a
Magyar hadakutja
Diadalmas zászló
Lobogtatunk újra!

Szemere Kálmán.

Az oroszok Zemplénben.

Fagulya Lajos felsőkörtvélyesi plébános a következő jelentésben számolt be megyéspüspökének a felsőkörtvélyesi és környékbeli orosz dúlaról:

November hó elejétől nem szűnt meg az égyudörög a határ menti vidéken s éjjel-nappal mint a nyugalmából fölriasztott vad áberség-

ben vártam a történendőket. Egész október hónapban keresztül s folytatódatosan novemberben is esti ájtatosságban könyörögtünk hívemmel, hogy az Ur Isten innen a Kárpátoktól bennünket fenyegető súlyos büntető ostorát tőlünk elvonja, s bízza az Ő szent irgalmában és vitéz katonaságunk fegyveres, acél karjaiban, népemet minden pánikszerű félelemtől november hó 22-ig teljesen visszatartottam. Magam is majdnem lehetetlennek tartva a Kárpátokon át való betörést, annál is inkább biztonságban éreztem magamat, mert az udvari völgyünkön november hó 21-ig ugyszólván semmi katonaságot felvonulni nem láttam. Igaz, hogy galíciai menekülők napról-napra nagyobb és nagyobb számban özönlöttek át községünkön s rémséges dolgokat meséltek a galíciai pusztító orkánról, de én mindezekre ügyet sem vetve, sem csomagolásra, sem menekülésre nem is gondolva, nyugodtan végeztem teendőimet. Így történt, hogy azon elvemből szorosan ragaszkodva „kitérni a legvégsőig”, megadtam a legkeservebb árt s teljesen tönkrementem.

November 22-én, vasárnap délelőtt hirtelen meglepett bennünket a mi huszárságunk és tüzérségünk. Parochiám lakószobáit elfoglalta a vezérkar s bevezették a telefont! Istállómból kivezették a marháimat s minden fedéllel bíró helyiséget huszárokkal töltötték be. Az ágyuk dörgése rézkettette templomom ablakait, midőn a szt. misét mondottam s népem jajveszékés és jírás között hallgatta biztató szavamat. Délután tudtam meg, hogy az orosz már a tőlünk alig 15 kilométernyi távolságra eső Tölgyeshegy községe előtt áll. Kérdést intéstem a tábornokhoz, mitevő legyenek most, mire azt kaptam válaszul, hogy legjobb lesz vagy azonnal kitérni ha lehet, vagy legkésőbb holnap hajnalban. Nehéz, lájzó szívvel fordultam utolsó menedékhelyemhez a készületben álló fogatomhoz. Összesomagoltam amit hamarjában lehetett, egy kis lehermenőt, felsőruhát, takarmány lovalm részére s nagy lejtőre s zeka-

remre s — a kántortanítóm örvényének családjával együtt — heted magammal ugyszólván már éjnek idején elmenekültem Homonna felé. Homonna ekkor már teljesen ki volt ürítve s így tovább folytattuk utunkat a bizonytalanság felé. Nagymihály, Gálszécs, mind menekülő állapotban állott s így egészen Kassáig érünk, honnan december 2-án visszafordulva, 3-án este újra parochiámra érkeztem.

Az érzést ki nem fejezhetem szóval, mely elfogott, midőn a háboru dulta vidéken keresztül igyekeztem hazafelé. Lövő árkok, elhullott lovak, elesett katonák sirdombjai, leégett, kiraboltt házak, füst és vérszagtól fertőzött levegő voltak a jelek, melyek sajgítotték velem az itt történeteket. Nagyt dobant azonban örömben a szívem, midőn közeledve szerény, csendes otthonom felé, láttam, hogy templomom tornya épen áll s a parochia épülete nincs felperzselve. Legalább hajlékom lesz, — sőt hajtottam fel magamban — hová a télviz idején behúzódhatom! De Uram Isten! mikor megálltam udvaromon, mikor megláttam: tárva-nyitva, üresen az összes melléképületeimet, visszatartatlannul is két könnyecsepp hullott ki szememből e borzasztó pusztulás felett. 18 esztendei fáradságos munkám gyümölcse ily rövid idő alatt tönkrement!

Tejes marhaállományomat elhajtották, — sertésállományomat levágták; magtáramat utolsó szemig kiürítették, takarmányom és ézalmám nagyobb részét elszedték, krumplim, káposztámat megdézsmálták, szalonnát, lekvárt, zsírt, befőttet, bort stb. élelmiszereimet elfogyasztották, sőt a pincébe elrejtett s egész éven keresztül összegyűjtött perselypénzt is elrabolták. Nem maradt hely, amelyet fel nem kuttattak volna. Butoromban kevés kár esett, de a vizs. szamaradt cipőket, fehérneműt stb., efelét elhordták. Grammofont, fegyveremet ugyancsak eltüntették, a könyvhaedény és evőkészletekben jelentékeny kárt tettek. Irászatlamat feltörték, az összes iratokat hol széthányták, hol felégették, sőt még a hivatalos pecsétet is elemelték. Unikumpén meg fel kell jegyezmem, hogy

a beteglátogatást tarsolyomból, — mely tekintve, hogy a templom nedves, a szobámban tartottam, a szentelt olajakat kivették s a burzát magukkal vitték.

Templomomban — ugy a felsőkörtvélyesi, mint a zemplénonaiban — hála jó a Istennek semmi kárt sem tettek. A templom kulcsát elrejtém, be sem mehettek, feltörni pedig, — talán mert pópajok is a plébániámon lakott — még sem merészltek. Az értékesbb egyházi szereket, a drága, ujonnan szerzett misemondó ruhákat s az anyakönyveket sikerült a legutolsó pillanatban ugy elrejténi, hogy visszatérve sértetlenül találtam meg azokat.

Mindenből teljesen kifosztva, dec. 3-tól mai napig is ugyszólván hívem könyörületességéből élck, mert még a legdrágább pénzem is, sem a községben, sem a közel fekvő fehérik és leégett Homonnán élelmiszert beszerezni nem lehet. Két héten keresztül egy szál gyermetyácska mellett s éhségünket eselédéggemmel együtt főleg burgonyával (ahhoz is sőt csak kölcsönöztünk) csillapítva nyomorogtunk. — A községeimben a nép között eltekintve a kisebb-nagyobb baromfi- és takarmánylopástól más baj nem esett.

Nem tartom végül érdektelenné megjegyezni, hogy kerületünkben három plébános, köztük a papházai esperes is helyőn maradt, de egyikök sem akarná még egyszer ez izgalommal teljes „oroszlátogatást” keresztülné. A kerületi esperes — saját bevallása szerint — 9 napig formális foglyuk volt s borzong ma is, ha visszagondol a történetekre. Innen Magyararháztól, hogy a belőrés visszaverése után, midőn december 7-én újra hangosabban szólt az ágyu s újra véstteljes fellegek tornyosultak a magas Kárpátok láthatárán, gyalog, egy téli rokkban körülbelül 16 kilométernyi utat megtéve, otthagya midőnt, ami még megmaradt, Felsőkörtvélyesre hoztam, innen pedig Udvara menekült, s a kiállott izgalomtól most súlyos betegon fekszik. A homonai kerület plébániái különben majd mind több-kevésbé ki vannak fosztva.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legzölésőbb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KEMENY-TÖRÉS ÉS KIADÓNYALAT:
NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
 NÓKIADÓNYALAT:
 NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
 TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadónyv. 120
 Feltétlenesen 120
 Nyomda 120

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Közlekedési Árak
 Budapest-Bécs
 Egy bécsi gyorsvonat 1.00
 Gyorsvonat 2.00
 Földvár 3.00
 Bécs 4.00
 Bécs-Budaörs
 Egy bécs 1.00
 Gyorsvonat 2.00
 Földvár 3.00
 Bécs 4.00
 Bécs-Budaörs
 Egy bécs 1.00
 Gyorsvonat 2.00
 Földvár 3.00
 Bécs 4.00
 Bécs-Budaörs
 Egy bécs 1.00
 Gyorsvonat 2.00
 Földvár 3.00
 Bécs 4.00

Te is fiam Brutus?

Ezt a kérdést Oroszország intézkedése most Romániához abból az alkalomból, hogy a román szigorú rendelkezést adott ki semlegesítésének megvédésére. A román határszéli csapatok utasítását kaptak, hogy ha még egyszer határsértés történne, fegyvereiket is használják. Nagyon jól tudjuk, hogy ez a szigorú intézkedés nem Magyarországnak és Ausztriának szól, mert mindenkor a legnagyobb tiszteletben tartottuk szomszédunk semlegesességét. Ellenben az oroszok voltak azok, akik Srucsavánál már több ízben átlépték a román határt, tehát kizárólag nekik adozódott az a lenyegző megengedés. Oroszországban joggal lehet megdöbbenést a rendkívül emelkedett rendelkezés. Szentpétervárott olyan biztosra vették már a román barátságot, Romániának az antant mellé állását, hogy nem is csuda, ha némelyik orosz csapat abban a hitben volt, hogy Oroszország és Románia közt alacsony is már határok. Petrogradban azt hitték, hogy Románia elfeledte Besarabiát; azt gondolták, hogy Románia nem veti észre, hogy Oroszország keleti aspirációi Románia létérdekeit veszélyeztetik. A fehér cár fekete kormánya nyugodt volt Románia felől. Ugy gondolta, hogy a hónapok óta tartó rubelruhát megméltelyezte már Románia egész közéletét. Milyen nagy ezekután a csalódás. Ime, kitűnt, hogy azok, akiket Oroszország agyonpénzelt, legfőleg Bukarest kurtakorcsmáiban visznék vezető szerepet, míg a felelős román államférfiaktól a hazafiasság zilipje elszórta a megvesztettségére szánt aranyruhát. Szóval Románia említett rendelete Oroszország ellen irányul s veszedelmes közvéleményt jelent a hadiállapot felé. Ezalatt ellentétben azt tapasztaljuk hogy Romániában a körvélemény az utolsó hetekben föltűnően megváltozott velünk szemben s országszerte hangadó bucaresti lapok törnek lándzsát mellettünk, amelyek reményességében az orosz rubelke varázsa alatt kigyót-békát kiáltottak ránk s a kormányt az ellenünk való fegyveres beavatkozásra sürgetik. Ezek a lapok most azt bizonyítgatják, hogy Romániának nem Erdélyre van szüksége, amely sohaem volt az övé, hanem Besarabiára, amelyet olyan becsületlen módon vettek el tőle, melyhez hasonló eset nincs az országok hőstörténetében. A román lapok a bizonyítékok egész özönét hozzák föl arra, hogy az arányi vérük egy kultúrországban tejes szabadságot és egyenlőséget élveznek, az uralkodó fajjal, még besarabiai rokonok osztályrésze a legterhetlenebb elnyomatás és állatiorba súlyozott nyomor. Szóval Oroszország atyai jóindulatából nem kér többé a román-Brutus.

Az északi harctérről.

Budapest, január 20. Hivatalos jelentés. Az általános helyzet változatlan. A lengyelországi árcvonalon egyes járőrharcoktól eltekintve csakis tüzérségi harcok voltak. Dunajec mentén tüzérségünk sikerrel lötte az ellenséges gyalogsági vonalak egyes szakaszait és egy erősen megszállott major kiűrését erőszakolta ki. Egyik osztagunk a folyóig előrenyomult. Az ellenségnek több száz ember veszteséget okozott és annak Dunajecen át épített hadi hidját szétrombolta. A Kárpátokban csak jelentéktelen csatározások voltak. Höfer.

Tragikus halál.

Junker Antal nyug. főmunkosvezető tragikus véget ért. Amint a dércsúcsfő ember tegnap a pályaudvaron átkart menni, — a bécsi gyorsvonat elbűtötte, maga alá gázolt s pillanat alatt végzett vele. Junker Antal tizenhét éve tette meg hápostá hazulról az állomásra ezt az utat, amely most halálához vezetett. Az öregúr ugyanis a vasúti kocsiban visszahozott újságokért járt naponta az állomásra, amelyet a kasszák figyelmesen összegyűjtöttek a részére. Ugy látszik, nagyon elmerülhetett gondolataiba, hogy a vonat közeledtét nem vette észre. A vizsgálat megállapította, hogy Junker maga az oka halálának, mert azon a helyen, ahol a tragikus eset történt, tilos az átjárás. Halála széles körben keltett ószinte részvétet.

A trónörökös Csapatszemle.

Bécsből jelentik. A Magyar Távirati Irodának: Károly Ferenc József főherceg ma este Berlinbe utazik, ahonnan a német főhadiszállásra megy, hogy a német császárnál tegyen látogatást. A főherceg kíséretében lesznek Lobkowitz herceg vezérőrnagy kamarái elöljáró és Vanderstraten gróf kamarás.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Frigyes főherceg csapatszemlét tartott az első hadsereg fölött. Mindenütt példás rendet tapasztalt. Visszatérően Krakóban fénys fogadtatásban részesítették. Az egész várost kivilágították.

A németek bombázzák az angol partokat.

Berlinből táviratozzák hivatalosan: Huszadikára virradó éjjel német haditengerészeti léghajók bombákat dobtak Anglia keleti partvidékének néhány helyére. A bombadobás eredményes volt, amennyiben nagy károkat okozott. A léghajók sértetlenül tértek vissza indulásihelyükre.

Burián Vilmos császárnál.

Berlinből táviratozzák: A kancellár visszatért Berlinbe. Burián magyar külügyminiszter pénteken érkezik ide. Innen a főhadiszállásra utazik.

Királyi elismerés egy kanizsai ügyvédnek.

A hivatalos lap legutóbbi száma jelenti, hogy Óélsége Dr. Schleifer Imre tartalékos hadnagy az ellenséggel szemben tanúsított magatartásáért legfelsőbb elismerését fejezte ki. Schleifer Imre, aki súlyos sérüléseket szenvedett hazá, mielőtt rekintetben rászolgált Óélsége legfelsőbb kitüntetésére.

Visszavonulnak az oroszok?

Budapestről jelentik a hadisajtóbizottság engedélyével: Londoni jelentések a legnagyobb határozottsággal mondják, hogy az oroszok az opatov-rodomi vonalon lázas gyorsasággal veszik meg előkészületeiket a visszavonulásra.

Hadifogoly kanizsai tisztek.

A budapesti amerikai főkonzulátus egyik alkonzulja most Oroszországban tartózkodik, ahol sorba látogatja azokat a helyeket, amelyekben hadifoglyokat és polgári egyéneket internáltak. A konzul összeállította azon hadifoglyok névsorát, akikkel újabban találkozott. Ezek közt két nagykanizsai tisztnévet találtuk. Az egyik: Bauer Derső 48-ik gyalogezredbeli hadnagy, a másik Vágó Manó hadnagy a 20-ik népfőlkéző gyalogezredben. — Mindketten Okmolinszk nevével városban vannak. Mellett alkonzul most Szibériába megy, ahonnan szintén megküldi a hadifogoly tisztek és legények névsorát.

A FRANCZIA hadszíntérről.

Berlin, január 20. A nagy főhadiszállásról jelentik: (Hivatalos.) A partvidék és Soys közötti szakaszon csak tüzérségi harcok folytak. A Notre Dame de Soretto közelében Arrastól északnyugatra egy kétszáz méter hosszú lövészárkot ragadtunk el az ellenségtől és ez alkalommal két gépfegyvert zsákmányoltunk és többeket foglyul ejtettünk. Az Argonokban csapataink néhány ellenséges lövészárkot foglaltak el. Az egyik helyen az utóbbi napok óta újból ötszáz méternyi tért nyertünk. A Sennheimtől északra fekvő erdőben támadásunk előrehaladt. Hírszertein magaslátot elfoglaltuk. Két tiszte, valamint negyven alpesi vadászot foglyul ejtettünk. Keleten a helyzet változatlan.

Katonahalál.

Neusinger Béla, Légrad város közszeretőben álló derék polgára az északi harctérről halálos betegség csírálva tért haza. A főgimnáziumban levő tartalék-kórházban ápolták nagy gondnal, figyelemmel, de segíteni nem lehetett már rajta s a napokban elhalálozott. Katonai gyászompával helyezték örök nyugalomra s községből az ismerősök és tisztelők hatalmas tömege jött be Kanizsára, hogy a végtisztelességteljes részt vegyenek. Légradon a halálhír széles körben keltett fájdalomra részvétet.

Ullein József dr. öngyilkossága.

A Zala jelentette már, hogy Ullein József királyi tanácsos, a soproni kereskedelmi és iparkamara alelnöke Bécsben, a X-ik kerületi Flóra-fürdőben öngyilkosságot követett el.

Az öngyilkosságáról ma a következőket jelenti soproni tudósítónk: Ullein József a kerületi kereskedelmi és iparkamara alelnöke pénteken távozott el Sopronból. Távozásáról egy árva szó nem szólt senkinek. Csütörtökön még megfordult a kamrában, a Kaszinóban és valószínűleg pénteken délelőtt utazott föl Bécsbe. Távozásának híre hamar elterjedt a városban. Mindenki beszélt róla. — Hétfőn reggel azonban szomorú valóságát vált a hírvétel. Maga Ullein József erősítette meg a róla terjesztett híreket. Levelét küldött egyik soproni barátjának, amelyben közölte vele, hogy az élettől megvált és arra kéri, hogy családját karoja fel mostani szomorúsága és bajai között. A bécsi rendőrség értesítése a szomorú esetről este hét óra után érkezett meg a soproni rendőrséghez, ahol nyomban megtették a szükséges intézkedéseket. Ullein József holttestét, a kamara Bécsből Sopronba szállította és megfelelő eltemetéstől gondoskodik. Ullein József kir. tanácsos öngyilkossága anyagi romlásában lel meggyászolt. Ez a romlás a beavatottak előtt régen tudott dolog volt. Házi voltak, vagyona, melyeket jórészt maga épített kölcsönpenzből. A vállalt teher a magas kamatból mellett oly nagy lett, hogy annak fedezésére a házibérvédelem nem futotta. — Ullein valószínűleg abban bízott, — hogy kedvezőbb pénzügyi viszonyok beálltával dolgait rendezheti és becsülettel hidalhatja át azt az árnyéknál, — melyet szerencsétlen gondolkodása előidézett. Szomorú helyzetét a beavatottak tisztán látják, de nem tehettek megmentésért barátjai sem semmit, mert ő állt, hogy mások támogatását igénybe vegye, elárkózott. Baját a végtelékig palástolta. Addig, hogy a hullámok összecsapták a feje fölé. Az anyagi romlás szélén, melyhez bizonyos álmosság is járult, nyult a fegyverhez és oltotta ki életét. Zalavármegye kereskedő és ipari világa is részvéttel fordul ajzomjára gyászra fel. Neje, két gyermeke és kiterjedt rokonság gyászolja. Fát a harctéren táviratilag értesítették a bekövetkezett katasztrófáról.

A népfölkelők bevonulása.

A Zala tegnapi száma közölte már, hogy a legutóbbi sorozásokon alkalmasnak talált összes népfölkelőknek két turnusban kell bevonulniok. A honvédelmi miniszteriumnak erre vonatkozó rendelete, amelyet ma plakátirostak Nagykanizsán, így szól:

Bevonulási hirdetmény.

A népfölkelésre kötelezetteknek az 1886 évi XX. t.-c alapján történt általános behívás folytán azok a népfölkelésre kötelezett magyar állampolgárok, akik az 1914. évi november 16-ától december 31-ig terjedő időben megtörtént népfölkelési bemutató szemlén népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasoknak találtak az 1883, 1884, 1885 és 1886 évben születettek, 915. február 15-én, ellenben azok, akik 1878, 1879, 1880, 1881 és 1882-ik évben születettek, 1915. évi március hó 1-én amennyiben névszármazástól mentve nincsenek, a népfölkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvédképzésközpont, illetve a cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfölkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

A bevonulók meleg takaróval, meleg alsó és felső ruhával, meleg harisnyával, bőséppel, meleg keztüvel, kötött ujjas mellényvel, téli kabátal, erős lábbelivel, evőeszközzel, evőeszközzel, bűti zsákkal és 2 napi élelemmel vonulnak be.

A bevonulók alkalmával a népfölkelési igazolványi lap birtokosa a vasutakon, gőzhajón harmadik osztályon ingyen utazik; ez a népfölkelési igazolványi lap azonban a vasuti, gőzhajóállomáson jóval a vonat vagy hajó elindulása előtt az állomás jegypénztáránál lebélyegzendő. Azon alkalmasnak talált népfölkelésre kötelezetteknek, akiknek részére népfölkelési igazolványi lap nem állított ki, a községi előjáróság ingyenes vasuti utazásra jogosító igazolványt látja el: (Védőörvény ut. III. rész 29. §.)

Azon behívott népfölkelésre kötelezett, aki a kitűzött határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal vezetettik elő a katonai behívás iránt tanusított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXII. t.-c. 4. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetettik.

A m. kir. honvédségbe vagy a cs. és kir. katonai hadseregbe önként belépni öhajító népfölkelésre kötelezett a tényleges szolgálatra történet bemutatása után csak azon csapatotthoz kérheti felvételt, ahová mint népfölkelésre kötelezett beosztását nyerte.

Kelt 1915. évi január havában.

HIREK

Hős barátom halálára.

Itt hagyta, oh, egyetlen barátom,
Itt hagyta örökre engemet.
Ki mindenem voltál e világon
Föld porában foglalaz már helyet.
Nem hallom meg már vigasztalásod,
Nem érzem már szived melegét.
Oh, halálad szívemben őrít végezt,
Érzem, nálam is közel a vég.
Mily boldogan mentél a csatába,
Örvendezve, bátrán, lelkesen.
Kőnybe lábad két szemem pillája,
Abogy mostan ráemlékezem.
Telt voltál hittel, reménységgel,
Kinevetted a kételkedőt.
S nem törődve a sok ellenséggel
Felkerekedt a nagy harcmezőn.
Oh, ha tudnád mily öröm volt nekem
Ölvságtalni bűd leveled.
Teljesedni hittem reménységem
S látni véltm: lésen van veled.
Aztán csend lett. Nem hallottam rólad;
De feléd szállt minden sóhajom.
Hörzad, neked, a bátornak, jósnak:
Szeretve féltő gondolatom.
Sötét hírek közt fekete betűkbe,
Mégjött aztán a gyászzenet,
Hogy barátom, minden bánkeségem,
Nemzetünknek dicse hőse lett.
Mily megasan állsz te most felettem,
Mily törpének érzem magamat...
Nagyságod előtt im öntelédtem
Fejzem ki hódolatomat.
Hányszor ültünk együtt vitatkozva
Te azt mondtad, hogy e földi lét
S az emberek egymásköztü hatra
Csak hasztalan, meddő, semmiség.
Hogy az ember célja nem az élet;
De az örök, a megváltó halál.
Én hiába ellenkeztem véled
S ima tested már nyugtot talál.
Most már vége. Nem beszélünk többé;
De emléked bennem élni fog;
Bár porladó tetemed a földde
Lelked enyém, csak rád gondolk.
S ha vész környez szép magyar hazámat
S látom, hogy rám is szükség lehet,
Meggfogodom a te végtanicsod,
Jó pajtásom, utánad megyek.

Dr. Saskeőy József.

Térly Gyula államtitkár Nagykanizsán. A Zala jelentette már, hogy **Térly Gyula** igazságügyminiszteri államtitkár hétfőn Nagykanizsára érkezett, hogy az igazságügyminiszter megbízásából a bíróságok tagjainak s a meghívott jogászközönségnek előadást tartson az új polgári perrendtartásról. Ma volt a második előadás a törvényszék nagytermében, nagyszámu, előkelő jogászközönség jelenlétében. Az illusztris vendég rendkívül érdekes és mindvégig érdekes előadását nagy érdeklődéssel kísérte a jogászpublikum. Ma tartja **Térly** államtitkár az utolsó előadását s holnap utazik el Nagykanizsáról. — Amint már jeleztük az igazságügyi miniszter ut megbízásából dr. **Térly Gyula** miniszteri tanácsos ut az új perrendtartásról nálunk a bírói és ügyvédi karnak már pár nap óta előadásokat tart. Az ügyvédi kar 20-án délelőtt 11 órakor tisztelgett az államtitkárnál és ez alkalommal az ügyvédek nevében **Remete Géza** következő szavakat intézte hozzá: — „Fogadjon Méltóságos Úram az ügyvédi kar tisztelgését s őszinte köszönetét magas színvonalú szakaszú előadásaiért melyek az új perrendtartás megértését és elsajátítását nekünk nagyon megkönnyítik. Együttal tölmácsolja méltóságod miniszter ur. őt nagyméltóságának is hála érzetünk kifejezését azon figyelemért, hogy méltóságodnak alkalmat adott a körünkben való megjelenésre. Áldja meg az ég méltóságodat hosszú élettél és egészséggel, hogy hazánk és igazságos ügyünk dicsőségére áldásos tevékenységét minél tovább folytathassa.” A beköszöntő sorokat nagy éljenzés követte. Ezek után az államtitkár a megjelent ügyvédek egyenként üdvözölte s velük kedélyesen elbeszélgetett, majd meleg szavakkal köszönte meg az ügyvédi kar megtisztelő figyelmét.

A hadbavonult városi alkalmazottak fizetése. A város alkalmazottai közül eddig **Deák Péter** főkapitány, **Király Sándor** főmérnök, **Vegelle Károly** és **Cavaloni Sándor** főgimnáziumi tanárok, **Ráts János** kántor, **Kemendré Géza**, **Falay József** és **Vidos János** írnokok, **Kumpfer** és **Schreiber** polgári biztosok, **Klapper Miklós**, **Prékler Gyula**, **Fehér István** és **Gaspárik Béla** napibiztosok, továbbá 18 rendőr és két városi polgár vonultak be tényleges szolgálatra. A bevonultak közül **Deák Péter**, **Király Sándor**, **Vegelle Sándor** és **Cavaloni Sándor** tisztirangot viselnek, míg a többiek a legénységi létszámhoz tartoznak. A város képviselőtestülete hétéltő rendszere a hadbavonultak fizetésének kérdését. Eszerint azon városi alkalmazottak, akik a hadseregben tisztirangot viselnek, bevonulásuk idejére a várostól élvezett fizetésüknek egy harmadát kapják. Ha azonban a fizetés egyharmada és a tisztirangság együtt nem tennék ki a várostól járó teljes fizetés összegét, akkor a város a különbözetet is kiutalja. A nem tisztirangban szolgáló városi alkalmazottak ellenben az egész fizetésüket megkapják így a díjnokok is. Ezenkívül az összes bevonult városi alkalmazottak kivétel nélkül megkapják teljes lakbérüket és családjai pótlékukat is. Ez az intézkedés a háború egész tartamára szól. A közgyűlés határozata és hazafias szempontoktól vesztelt határozata teljes megelégedést keltett a városi alkalmazottak körében.

Hadi mesélők. Megindító az a lelkesülés, amelyet éppen a népek legerősebb gyermekei ajánlák föl szolgálatukat a hadvezetésnek. A napokban **Enzéken** egy egész sereg daunálant, menyecské jelentkezett a baranyamegyai szentlőrinci járásból s főtőlől tudakolták, hogy hol is van az a „főhadiszállás”, amelyről annyit olvasnak ők az újságokban. A katonatisztek vallásra fogták őket, hogy miért is keresik a tulajdonképpen a főhadiszállást, de a menyecskék azt felelték, hogy az őket kizárólag a főhadiszállásról mondhatják meg. Végre hosszas vallatás után végül elárulták, hogy nem valami fontos hadütközetről van szó s csak azt szerelnék kéri a fővezértől, hogy alkalmazza őket hadimosonóknak. — Hallották, hogy a szegény katonák sem érnek rá a fehéreműt tisztit, tehát ők azt ingyen élveznek, csak hogy szolgálót tehessenek a hazának. Mivel a hadseregben a hadimosonó intézményt még nem ismerik, elutasították őket. A baranyai menyecskék azonban kijelentették, hogy mégis csak megkeresik azt a hadiszállást.

Önként a harcra. Tegnap délelőtt katonai utóállítás volt a Polgári-Egyet nagytermében. A sorozóbizottság előtt vártlanul megjelent egy idősebb ember is, **Rottmann Menyhárt** közismert kéményseprő-mester s bejelentette, hogy önként jelentkezik sorozásra, mert a harcra erre csak menni.

Meanyi idő? — Tudakolták tőle. — Ötvenkét éves elmúltam. Négy fiam szolgál a hadseregben. Három most is a harcra van, a negyedik pedig nemrégiben jött haza sebesülten.

Rottmann, miután többször s megismertette kívánságát, alkalmasnak találták, mire boldogan hagyta el a termet, kijelentette, hogy haladéktalanul jelentkezni szolgálatára és igyekezni fog, hogy mielőbb becsapják a legközelebbi harcra induló csapatok valamelyikébe. Ez a sürű megismertlődés példa mutatja, hogy Magyarországon a lelkesedés türe még mindig fokozódó hevességgel lobog a lelkekben.

Pótlás. Tisztelt Szerkesztőség! A Zala tegnapi számában a gimnáziumi kórház káracsnyolva ünnepélyét rendezők névsorából kimaradtak: dr. **Sághy János**, **Mikovényi Árpád**, dr. **Ivánics Károly**, **Postai-Pongrácz**, **Mágot Vilma**, **Sonnenberg Eszai**, **Vécsey Ida**, **Sanveber Muci** és **Lendvai Ilka** urhölgyek. Tisztelettel **Remeléd.**

Együtt vannak a betörők. — A multkoriban egész sereg betörés történt gyors egymásutánban Nagykanizsán. **Bay György** rendőrfőkapitány, a bűnügyi osztály érdemes vezérője hamarosan kézrekerítette az egész bandát, azután egy gyanúsítottnak, **Almási Bizek** Zsigmond nevű csavargónak sikerült kerekedni. **Bay** kapitány keze azonban utolérte a menekülése közben is. Valahogyan megtudták, hogy **Szolnokra** szökött s ott most elesítették. Most tehát együtt ül az egész banda a reméljük, hogy a város alapsan megintott közbiztonsága most már végleg helyreáll. Ha ugyan a vidéki csavargóknak ismét tükörtől nem fog a szervezkedés.

Jó tett helyébe jót ne várj. Egy szegény öreg, belegen szuster, **Pindócs József** körülményektől éjjeli szállást adott egy idősebb asszonynak, aki elpanaszolta, hogy egyetlen fillérje sincs, s ké meg nem szólnák, az utas bizonytalan az éjszakai töltés. Az öreg **Pindócs** aztán másnap reggel halálra meglepetésre ébredt. Szemével elmozdult a vendége, de vele együtt lába két az öreg szuster összes megtakarított pénzcsakájának is, óvan koronának. A rendőrség díszreteros bürgalommal fogott a nyomozáshoz s a kálátlus asszonyt hamarosan el is csípte. A tolvajt **Brüll János**nak hívták a notárius csavargónak. Letartóztatták. — A Zala megírta már, hogy a fenti esetben hasonló kellemetlensége volt **Szalai** hurok főutóterti lakosnak is, aki két fiatal nőnek adott ingyen lakást. Szalaitól vendéglátó háziasszonyok fehéreműt lopták, de az ő Yara már megtért. A két tolvajjal ugyancsak a főpott fehéreműt elődugatta a hátraváló részakban, miköz a tolvajok a tolvajjáról értesültek, s halálukat önként beállították a rendőrségre. A két nő plánt a városból. A rendőrség országsserte körözötti őket.

Párnahuzatát sebesült vitézeknek. A gimnáziumi tartalékkörök parancsnokság által közönséget fejték ki a párnahuzatokról, kik párnahuzat voltak azonos adományozni, de mivel most abban a kalamitásban helyzetben van, hogy a huzatokat nem tudja tisztákkal felcserélni, ismét csak Nagykanizsa jószívű hölgyeivel fordul, hogy szívességeknek párnahuzatokat adományozásával a sebesült katonákat enyhítsen. Körülbelül 150 huzatra volna szükség, hogy milyen nagyságban, arról a szives adakozók felvilágosítást nyerhetnek a Központi Jólétiroda Hadseregnyel osztályában (Csengeri-ut. 2), hova az esetleges adományok is beküldhetők.

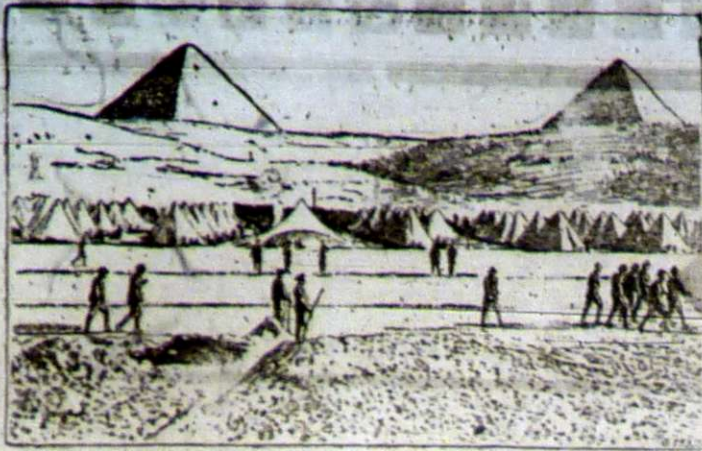
Lehet csomagot küldeni Oroszországba. — A **Budapesti Tudósító** jelenti, hogy Oroszországban levő internáltaknak és hadifoglyainak ismét lehet csomagot küldeni. A csomagok szállítására vonatkozó föltételek a régiek.

Lefogialt tej. A rendőrség bizalmas értesítést kapott, hogy a katonaság részére szállított tej élvészéltelen. Ma reggel aztán a szállított mennyiséget lefogialták és megvizsgálták végett a kezezhelyi vegyvizsgálóállomásra szállították. Itt említjük meg, hogy a mult évben 64 esetben állapított meg nálunk a kezezhelyi intézet tejhamisítást.

Elvannak. Egy kézimunka mesterné és rasell munkából 1 méter hosszú finom vászra hímelve F6-utól és Sugár-utig levő úton elveszett. Kértek a megtalálót jutalom ellenében **Fischer** és **Báder** cégnak adni.

A törvényhozásról. **Stótk** **székfőnöke** írta: dr. **Pongrácz János** budapesti ügyvéd. A törvényhozásról szóló 1914. évi XLIII. törvény kommentárja jelent meg a könyvtárságban. A „Magyar Jog” jogi és ügyvédtársaság kiadása. A törvényhozásról szóló 1914. évi XLIII. törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi törvény (1894. XXVI. t.-c. alapján kibővített joggyakorlat használatra készült s az új törvény 1914. évi XLIII. törvény alapján kibővített törvény. A törvény pontos és teljes leírását minden paragrafus után a törvényhozás magyarázatát követve, utalásokkal a törvényhozás rendelkezéseire. A törvény egyes szakaszai kapcsolatban a régi

A piramisok is látnak valamit a világháborúból.

VETŐ-TÖLGYMAKK!

elsőrendű, egászes, 85/90%,
cziókképes áru, megfelel, mint
prima kukoricza, sertés-hizalásra
Kapható vagonszám jutányos
ár mellett.

Markbreiter L.-nél

Zrínyi-Miklós utca 48, ahol nagyminta
megtekinthető.

*Felkérem a mélyen tisztelt hölgy-
közönséget, hogy az átalításra,
illetve vasaltatásra szánt nyári
kalapjaikat február hó 1-ig hoz-
zám eljuttatni szíveskedjenek.*

Tisztelettel

Roth Laura

A legjobb minőségű hadiczipók

csismák, gamaschnik, hóczipók

„Továbbá mindennemű „

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
a VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Kiadó lakás

Csengeri-utca 27/a földszinten 4 szobás
lakás, előszobával, fürdőszoba vízvezé-
téssel és me lékhelyiségekkel

május hó 1-ére kiadó.

Bővebbet ugyanott. Ugyanott egy nagy
salontükör asztalkával és márványlappal,
függőlámpa és mosdóasztal olcsón eladó.

A ZALA TÁRCÁJA

A Lysa Gora alatt.

Egy tartalékos tüzérhadnagy leveléből
köszöljük az alábbi igen érdekes sorokat:
Három és fél hete vagyok vírradattól az est
beálltáig ugyanabban az árokban ágyum
mellett hat katonával. Magas hegyen vagyunk,
egy nagy fenyvesben. A hegy tővében már
az oroszok rajzonalai kezdődnek. Egész nap
apró dongók zümmögnek el fejük fölött,
ezek orosz gyalogsági golyók. Ha lőnünk kell,
előbujunk barlangunkból s akkor a kis golyók
fűlnek mellett döngőcsillnek. — De vannak
erre szép számmal magas ívben röpülő éneklő
darvaink is. Már messziről hallani bugásukat.
Ezek orosz ágyugolyók. Német bajtársaim
schwarze Tante-nek nevezik őket. Eddig
megvolt az a jó tulajdonságuk, hogy nem
fejünkre szállottak, hanem közvetlen mellettünk
léskeltek be magukaf; 1 méter mély és 80
cm. széles lészket ásva ki magunknak. Mi csak
arra várunk, hogy egy csapat — néha 16 is
érkezik egyszerre — kiénekelje magát s robaj-
jal lezálljon lészkébe, akkor előugrunk és
tűzelünk a következő zengő csapat megérke-
zéséig. A szürkület beálltával a nagy csata-
térben néhány száz ágyugolyó robbanásának
lángját lehet látni. A fénylő pontok aztán
lassanként kialudnak, a dőbörgés elhallgat,
a tüzérség befejezi munkáját. De ugyanakkor
még nagyobb erővel indul meg a gyalogsági
harc, a kis dongók zümmögéséből fékevesztett
hajtógás lesz. De ez nem nyugtatja minket.

Előbujunk rejtékhelyeinkről és boldogan
sietünk „haza”.

Az ágyuk mögött pár száz lépésre, a
hegyoldalon építettünk magunknak otthont:
egy földalatti lakást. A falakat fénygolyókkal
béllettük ki, a gyengébbekből nyughelyet
készítettünk. Az odú közepén van termésköböl
éplve a tűzhely. E köré telepstünk le este-
ként, mikor künn elhallgatott a tüzérharc, itt
melegítjük meg a hegytetőn süvítő szélben
megdermedt tagjainkat. De a tűz körül me-
gedő arcok lassankint egészen kicsérlődnek.
A nyolc tisztból, akikkel útegemmel Pestől
elődultam, már csak ketten vagyunk. És ha
valaki egyszer kimaradt az esti melegedésből,
arról többé nem sok szó esik. A közelmúlt
egyáltalán nem merjük bolygatni, a közelmúlt
egyáltalán nem merünk sokat emlékezni. És
mégis vannak sokszor szóltan esteink, ott
ülünk a tűz mellett s a közelmúlt egyik
véletlen eszünkbe jutott eseményének emléke
elémítja ajkunkat. Nekem is vannak emlékeim.
Egyszer egy szorongatott gyalogezred védel-
mére előre parancsoltak két ágyummal az első
rajzonalba. Nagy hasznára voltunk az ezred-
nése után az egyik ágyum mellől csak másod-
tagammal tudtam előbujni. Azt a casttanást
egyre hallom. Egyszer lövedékünk helyes
robbanásának megfigyelése végett az első
rajzonalhoz küldtek. Mély árokban kusza
értem el odáig s a legelső sorig jutottam el.
Két hete feküdtek ott katonáink 200 lépésre
az oroszok hasonló árkától. A lövöldözéstől
kimerülve egymás mellett güggöltek és imád-
ságos könyvecskékből imádkoztak. . . Azokat
a földszintű, imádságot mormogó arccokat

Katonatiszteknek önkénteseknek

„Der Rekrut“
militärische Briefe zur Erbauung
für
Rekrut und Instruktor
bros.

HANS WEREL, 48. gy.-sor-t. főhadnagy
A szöveget 80 eredeti Anton Ohmeyer
(Schlesmann-irányú) művészi rajta készíti.
Aras korona.
Kapható Nagykanizsán
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Kazinczy-utca.
Vidékre a postai előzetes beküldése mellett
bérmentesen szállítom.

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzésére

persil

önműködő
mosószerrel

Biztosítottan ártalmatlan. Chlor nélkül

Félóra! főzés után

Vakító fehér ruhát!

„PERSIL” kiméli a vásznat és a
fehérneműt az üstben
való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a
napon a szabadban lett volna fehériteve.

Gyár: **GÖTTLICH VOITH, Wilm. III/1**
Mindenütt kapható!

Mack

KAISER BORAX

Előkelő Toaletsze!

Százezer családban használatban,
finomítja és szépíti a bort, meg védelmezi
minden időjárás ellen. Csak valódi piros kar-
tonban a 15, 30 és 75 fillér Kaiser-Borax-
Szappan 80 fillér. Tota Szappan 40 fillér.
GÖTTLICH VOITH WILM. III/1
Mindenhol kapható.

Szent-Margit-szigeti üdítővíz

a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.

Mint asztali víz nagyon kellemes jó hatású, egészségpóáló ital. — Forga-
lomba hozza a Budapest Szent-Margitszigeti üdítő- és gyógyvíz kezelősege
Budapest, V., Nádor-u. 6. Főlerakat: Rechnitzer Mór cégnél Nagykanizsa.

sohasem felejttem el. Hogy ilyen és ehhez
hasonló képek az esti tűzhelynél el ne fogja-
nak, fel szoktuk egymásnak olvasni a véletle-
nül idevetődött újságokat, vagy elmeséljük
egymásnak — Isten tudja hányadszor — a
közelmúlt néhány derűs epizódját. Multkor
meghatva láttam, min veszt egy sebesült
baka karonfogva egy sebesült orosz. A szabad
kezünkben egy egy huskonzerv-dobozt villog-
tattak, mérgettek őket s igen hevesen vitat-
koztak — természetesen csak tagjelítéssel —
hogy melyik katona kap nagyobb konzervet.
Azon a helyen, ahol a mi és az ellenség
lövészárka 200, sőt 100 lépésre közeledik
egymáshoz, bakáink és az oroszok közös
burgonyaföldből ássák ki a burgonyát és
kedélyesen meg is dobálják egymást.

Ha kikerülünk a lövészárokból, nem lát-
juk többé az egyes oroszban hazánk ellensé-
gét, hanem a velünk hasonló sorsu embert, aki
íránt részvétet érzünk, ilyenkor katonából a
XX. század kulturálívá alakulunk át, a csupán
kötelességérzete által vezérelt katonából rész-
vétet érző, nemcsak érzelmektől áthatott ember
lesz. De csak addig a pillanattig, míg újabb
kommandó nem hangzik. — Akkor megint vége
minden gyöngédségnek, a XX. század fia vala-
hogy kikapcsolódik belőlünk s a kötelességér-
zet lesz úrrá. Most bujnak éppen hoztám tü-
zéreim. A Lysa Gora hideg levegője pirosra
chipte arcukat; öröm csillog szemükben, mikor
jelentik, hogy 15 perc alatt 60 lövést adtak le
az egyik ágyummal (a levélírás miatt én bent
maradtam). Mennyi oroszt tettünk tönkre 60
srappellel! De nem ennek örülnek, hanem kö-
telességük ügyes teljesítésének. Most a katona
beszéli bennük. Hogy ilyen percekben hová

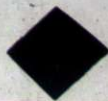
lesz belőlük a XX. század kulturája, még nem
sikerült megfejtenem.

Az esti együttlétet néha rendkívül eso-
mények zavarják meg. Három napig építettük
kunyhónkat és az első éjjel leégettünk. — Hogy
írjam le kétségbeesésünket? Mindent újból kel-
lett kezdeni! Forrás három érnnyit van ide.
A víz tegnap a rendszerél később érkezett. —
Már mind együtt voltunk, szomjasak voltunk,
de a készitendő tea miatt lemondunk a víz-
ivásról. Úgygye! bajjal megfőztük a teát s hogy
kihűljön, egy csuporba raktuk. A csupor oda-
ütődött a tűzhely sarkához, esört, a tea kiöm-
lött, elborította nyughelyeinket és szomjas aj-
kakkal bámulunk bele kétségbeesésünkben tea
és víz nélkül a tűzbe.

Ilyen kisebb, de a mi szemünkben igen
fontos események teszik némileg változatosá
hadí életünket. Nagyjából minden változatlan.
Még a legnagyobb győzelem sem hoz válto-
zást mindennapi életünkben. A hőtelességtele-
sítés módja ugyanaz marad. Közvetlen hatását
rendszeren ilyen parancs alakjában éreztük: „A
Batterie N. ma éjjel a 670. m. magas hegyről
12 km.-t megy előre a 690 m.-es hegyre.” A
jó hír megacélozza kitarításunkat, de minden-
napi életünkben semmi változást nem idéz elő.

Levelemet a Lysa Gora hegyen írtam. —
Mielőtt azonban befejezhettem volna, leparanc-
soltak a hegyről. Lent két heti folytonos harc
s utána egy hosszú utat vártunk. Most itt va-
gyunk, mélyen bent Oroszországban, távol vas-
úttól és műttől. Pusata sük, terméketlen vidék,
alig egy-két; hó és hideg szél. A lakosok ál-
latianan pisilognak maguk elé. Schol nevűtő ar-
cot még nem láttam. Szíromvölgy az egész.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

IZERKES-TÓSEK ÉS KIADÓNYAL:
NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
TÖKRIADÓHIVATAL:
 Készítve: 1915. évi. (Fővárosi-újszaki-
 szerkesztés) és a köz. hírtérrel és
 a közönséggel is. (Fővárosi-újszaki-
 szerkesztés)
**"ZALA" tartoztatás az nyomás
 r. l. könyvszerkesztés Sugar-ut 4.**
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: 78
 Fővárosi-újszaki-... 79
 Nyomda: ... 82

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Kiállítás 1 Ára
 helyben kasszába adva:
 Egy hórs ... 1.00
 Negyedévi ... 3.00
 Félévi ... 5.00
 Éves árs ... 10.00
 postai szállítással:
 Egy hórs ... 1.20
 Negyedévi ... 3.60
 Félévi ... 6.00
 Éves árs ... 12.00
Egyes szám ára 6 fillér
 Munkatársak az nyit-térrel és
 kiadóhivatalunkban várják
 a közönséget

Románia állásfoglalása A helyzet változatlan.

Budapest, január 22 [érkezett éjjel 1 órakor.]

Hivatalos jelentés: A helyzet változatlan. Az egész arcvonalon csak helyenkint folyik ágyuharc.

Höfer altábornagy.

A Zala tegnapi száma Romániával foglalkozott. Romániát szilfonak tudják, melynek jövődő tevélt rejteni sem lehet. Erzel szemben igyekeztünk kimutatni, hogy szomszédunk semmi esetre sem tarthat a hármass antanttal, mert léteérkei teljesen ellentétesek Oroszországnak feketetengeri és törökországi aspirációival. Megdöndhetetlen érvekkel támogatott állításunkat gyorsan igazolta az alábbi távirat:

Budapest, január 21. A szófiai Dnevnik jelenté: Brailanu román miniszterelnök kijelentette pártitveinek, hogy Romániát most

elsősorban a Fekete-tenger, másodsorban a Bosporus és a Dardanellók érdeklik.

Románia egyébként olyan háborus előkészületeket tesz, amelyek könnyen félreértésre adhatnak okot, minthogy Bulgáriában Dobrudzsa megerősítését pesszimistikusan is fogták föl. Pedig erre nincs ok. Románia csak védekezésre gondolt egy hátulról jövő támadás ellen, amikor Dobrudzsát megerősítette, de semmi esetre sem támadásra. Ezt bizonyítja az alábbi közlemény, amelyet Bukarestből küldtek a magyarországi Romanul című lapnak. A cikk a következő szentenciós kijelentéseket teszi:

— Nem lehet titok többé senki számára, hogy Románia háborura készül. Ezt mondja az egész világ, ezt nem titkolja senki, ez a körülmények természetében rejlik. De ki nem készülődik ma? Minden állam készül, az összes népek lábhoz tett fegyverrel állanak s még azok a népek is, amelyek nincsenek egyenesen érdekelve a konfliktusban s amelyek bármilyen legyen is az eredmény, nem nyerhetnek semmit, erősítik haderejüket és aggodalommal várják az események fejlődését. Januárban be fogják hívni a tartalékosokat s a jó forrásból nyert értesülésem szerint ez a behívás, amely valóságos mozgósítás méreteiben fog történni, január 29-én lesz.

— Alapos okunk van hinni, hogy a kormány a nemzeti védelmet érintő okokból kénytelen lesz elhatározni magát erre a lépésre még eünek a hónapnak a folyamán. Ha nem s lesz általános mozgósítás, bizonyos, hogy a részleges mozgósítás meg fog történni. Bulgáriából az a hír érkezett, hogy a szófiai sajtó elárulja, hogy Románia lényegesen erősíti a Dobrudzsának Bulgária felőli határát, amihez bolgár nemzetiségi munkásokat is alkalmaznak s hogy a munka néhány hónap óta éjjel-nappal szakadatlanul folyik.

— Kétségtelen, a román kormány ezt cselekszi és nagy hiba volna, ha nem cselekedné; a Dobrudzsát meg kell erősíteni, minden óvintézkedést meg kell hogy tegyünk a Dunás, hidunkat amely a két román partot összeköti, védetté kell tennünk bármely ellenség támadásával szemben. Ez — amint hiteles forrásból tudjuk — megtörtént. A mi dunai hidunkat semmiféle ellenség nem érintheti. A tutrakani hidfő teljes védelmi állapotban van és nem félünk többé semmi támadástól. Ha Szófiában az aggodalmakat okoz, ez nem helyes következtetésen alapszik, mert Romániának semmi támadó szándéka nincs a szomszéd állam ellen. Románia védelmi állapotba helyezkedik kivétel nélkül minden-ellenséggel szemben.

Magától értetődik, hogy Románia akcióba lépése esetén az országot biztosítani kell hátbatámadás ellen. Nem állítjuk, hogy a bolgárok ilyen támadást terveznének, de nagyon hibáznánk, ha nem tennénk meg mindent, hogy teljes védelmi állapotban legyünk. Az ország nem félhet, egy esetleges akcióba lépéstől, az ország csak akkor félne, ha nem volnánk teljesen felkészülve. Máskülönbent ennek az európai krízisnek a kezdete óta az volt az érzésünk és elhatározásunk, hogy ne siessük el a dolgot! Valóban ne siessük el a dolgot, ne kezdjünk semmit érett megfontolás, teljes felkészültség nélkül.

Szóval a helyzet változatlan. Változatlan már hetek óta. A hatalmas északi harctéren Lengyelországban, Kelet-Porosországban, Galiciában, Bukovinában és a Kárpátokban marad minden a régiben és amikor ezt olvassuk, nem szabad meghökenni, hitetlenkedve fejtecsölni. Igenis, a harctéren nem csak mi állunk, hanem a muszka is. És ennek oka, hány szor ismételtük már, az az átkozott időjárás. Höfer altábornagy annyira elcsépelnek tartja már az időjárásra való hivatkozást, hogy újabb távirataiban már nem is említi, hogy milyen okon állunk. Nem. Az a szédületes iram, amellyel a német seregek siettek Varsó felé megakadt, de nem hiúsult meg. Hindenburg akkori taktikájának gyönyörű gyümölcse egyre érik s alkalmas pillanatban az önlükbe hullik. Nem veheti el tőlünk senki. Az orosz

nem játszhatja ki Hindenburg terveit, mert azok az okok, amelyek bennünket megállás-kényszerítettek, őt is meggátolják minden mozgásában. Olyanformán tessék képzelni hogy egy óriási havas jéges-csú az egész északi harctér, amelybe belefagytak a csapatok. Egyik se mozdulhat meg. De jön az első melegebb sugár, elolvad a hó, a jég, felszikkad a sár s a csapatok folytatják ugyanott, ahol elhagyták. A német tovább fog vonulni Varsó felé, az orosz pedig tovább hátrál előre. Az első nap-sugárral kezdetét veszi a döntő küzdelem is, amelyben csak véglegesen győző és végleg legyőzött lehet. Azt a tancot, amelyet eddig lejtettek a beláthatatlan csatatereken, az egyik fél már nem fogja győzni. Mária halljuk írádó pihegését. Mig Hindenburg? Höféhez keatyűben, gyűretlen báli ruhában lejt most a nagy tancot.

Jelentős német győzelmek.

Berlin, január 22. A nagy főhadiszállás közli: Nyugati hadiszintér: A tengerpart és Lys között tegnap is csak tüzéségi harcok folytak. A Notre Dame Lorette-nél tegnapelőtt általunk elfoglalt lövészárkot ma éjjel ismét elvesztettük. Arrastól északnyugatra a franciák az arras lillei országot mindkét oldalán ismételten támadták, de visszavertük őket. Berry au Bactól dél-nyugatra két lövészárkot foglaltunk el a franciáktól, amelyeket élénk ellentámadásokkal szemben is megtartottunk. A franciáknak St Mihieltől északkeletre fekvő hadállásaink ellen intézett támadásait visszavertük. Pont a Moussontól északkeletre a három nappal ezelőtt tőlünk elfoglalt hadállások egyrészt sikerült visszafoglalnunk. Csapataink e közben négy ágyút zsákmányoltak és több foglyot ejtettek. A még vissza nem foglalt állásokért folyik a harc. A Vogezekben Sennheimtől nyugatra a küzdelem még tart. Keleti hadiszintér: Kelet-Porosországban a helyzet változatlan. Lipnótól keletre egy kisebb ütközet reánk nézve kedvezően folyt le. Szász fogoly maradt a kezünkön. A Visztulától nyugatra eső területen Borzymovtól északkeletre támadásunk előbbre haladt. Az oroszoknak Lopusznotól nyugatra, Konskiétől délnyugatra ellenünk intézett támadását vissza vertük. A legfőbb hadvezetőség.

Uj német hadügyminiszter.

Berlinből táviratozzák: Falkenheim hadügyminisztert a császár fölmentette hivatalától s csapatparancsnokká nevezte ki. Az új hadügyminiszter Wildhohenborn altábornagy lett.

Nagykanizsai tiszt hősi halála.

Tari János 48-ik gyalogezredbeli tartalékos főhadnagy az északi harctéren hősi halált halt. Tari az általános mozgósításkor vonult be Lengyeltöltiből, ahol járási számvevő volt. Bevonulásakor csak hadnagy volt, azonban hőies viselkedéséért rövidesen megkapta a főhadnagyi rangot és századparancsnok lett. Haláláról a kaposvári pénzügyigazgatóság tisztikara az alábbi gyászjelentést adta ki:

A kaposvári magyar kir. pénzügyigazgatóság és a mellé rendelt számvevőség, továbbá a kir. adóhivatalok tisztikara mely megilletődéssel tudatja, hogy szerettét tisztviselőnk Tari János magyar kir. pénzügyi számvevő, lengyeltölti járási számvevő, a 48. cs. és kir. gyalogezred főhadnagy-századparancsnoka az északi harctéren elesett. Polgári foglalkozását mindig becsülettel végezte; becsülettel halt meg mint katona, szerettét hazája védelmében. Emlékét őrizzük, s habár sirja jeletlen marad is, bajtársi szeretet viraszt fölötte azon tisztviselői kar, mely ha elhantolásánál jelen nem lehetett, jelen lesz az engesztelő áldozaton, mely folyó évi február hó 10-én délelőtt fél 8 órakor fog a kaposvári r. kat. templomban a seregek Urának bemutatni. Kaposvár, 1915. évi január hóban.

A trónörökös Berlinben. Tömeges szökés orosz hadifogságból.

Berlinből táviratozzák: Károly Ferenc József trónörökös osztrótkön utasott el a német fővárosból. A pályaudvaron óriási néptömeg gyűlt egybe, amely lelkesen éljenezte Magyarországot, Ausztriát és az ifjú trónörökösöt.

Budapestről táviratozzák a hadisajtóblizottság engedélyével: Baselből jelentik: A Krasnojarski fogolytáborból száznegyven osztrák, magyar és német hadifoglyoknak sikerült megszökni. Szökés előtt a foglyok lemészárolták őreiket

Soisson kiürítése

Berlinből táviratozzák: A legutóbbi nagy francia kudarcok hatása alatt a francia hadvezetőség elrendelte Soisson kiürítését. A t már tudjuk, hogy mit jelent az, ha egy várost kiürítenek.

3 szoba és alkóvból álló utcai lakás

a Csengeri-utca 26. sz. házban május 1-re kiadandó.

HIREK

A honvéd bucsuja.

Elmegyek a csataterre,
Elmegyek Szerbiába!
Nem születtem én sem talán,
E világra hiába.

Bátor szívvel, jó lélekkel,
Hagytam ott kis halámat;
Benne az én egyetlen egy
Édes kis angyalom!

Szólt az égny menydörgéssel,
Oly gyönyörű a hangja;
Mintha csak az angyaloknak,
Mennyei dala volna.

Nyomorult muzsika, Francia,
Angol, japán és mások;
Leverem a lejteket,
Addig én meg nem állok!

Ha én meg is halok rózsám,
Engem soha ne sírass,
Nem érdemlem, hogy én értem,
Egy csépp könnyet is hullass.

Hanem majd ha legyvetünk
Dicsőséget aratnak.
Akkor sirjal, ha mások is
Örömkönyt hullatnak.

Kovács János
honvied tisztes.

Ullein József emlékezete. A soproni kereskedelmi és iparkamara érdemes elnökének tragikus halála nagy részvételt keltett a nagy nizzai kereskedő- és iparoskörökben. Az ipartestület előjárósága rendkívüli ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a megboldogult elnök érdemeit jegyzőkönyvben örökítik meg, az özvegyhez részvételtartó intéznek, koszorúpótló adományként pedig 30 koronát juttatnak a jöléti lrodához a hadbavonult iparosok hozzátartozóinak segélyezésére. A soproni kereskedelmi és iparkamara szintén közgyűlés keretében méltatta Ullein József érdemes köztevékenységét s elhatározta, hogy az elhunytat a kamara halottjának tekintik.

Sajtóhibák. A Zala tegnap száma-
nak vezércikkében több kellemetlen és érte-
lemzavaró sajtóhiba csúszott. A 48-ik sorban
reménységében helyett *nemrégiben*; az 51-ik
sorban sürgetik helyett *sürgették*; az 57-ik sor-
ban hőstörténetében helyett csak *történetében*;
az 59-60-ik sorokban „az erdélyi vérük” he-
lyett *erdélyi véreik*; végül a 63-k sorban leg-
törhetetlenebb helyett *legtűrhetelenebb* olva-
sandó.

Uj kamarai tagok A soproni
kereskedelmi és iparkamara legutóbbi közgyű-
lésén Haber Odón bornagykereskedőt rendes
taggá, Bergmann Adolfot pedig póttaggá
választotta.

**Nagykanizsai polgárlista a harc-
térén.** A világháború alaposan fölcsigázta a
kalandvágyot, ami gyermekekben sokkal na-
gyobb mértékben van meg, mint férfiakban.
Részben ennek tulajdonítható, hogy Nagy-
kanizsáról egész légió gyermek kísérelte meg,
hogy harctérre juthasson, ahol pedig semmi
szükség sincs rájuk. A rendőrség a napokban
is csak az utolsó percben tudta meggátolni,
hogy egy tucat gyereket magával ne vigyen
a harctérre induló vonat. A gyermekek meg-
gondolatlan cselekedetét, amelylyel sok keserű-
séget okoznak szüleiknek és sok munkát a
hatóságoknak — csak az menti, hogy a
kalandvágyon kívül a kalandvágyhoz hazafias
lelkesség is járul. A rendőrség a polgári
iskola egyik negyedik osztályos növendékét
nem tudta meggátolni az elutazásban. A
gyerek nagy ügyvel bajjal bírta a harctérre,
ahonnan most levelet írt hazá. Szüleinek
Bocsánatot kér szüleitől tettéért s egyben
jelenti, hogy nincs semmi baja. Azóta bizohyára
már utban is van hazafelé, mert a katonai
parancsnokságok igen helyesen nem engedik
meg, hogy gyermekek a harctérén. Iábatlan-
kodjának a kötelességük teljesítésében gátolják
a csapatokat.

Az Urania mozgóképpalota ma
tartja bemutatóját a Wanda Freumann és Viggo
Larsen féle sorozat ezidei élvő képeit, — a
„Cirkusz ördöge” c. látványos 3 felvonásos
artista drámának. Wanda Freumann és illusztris
partnere immár fogalomná vált a mozi színter-
en közönség előtt. A mai műsora az Urania-
nak csak egy napos lesz, holnap pedig egy
rendkívül szellemes és diszkrét pikáns vigjá-
tók közül szíre, címet „Meghalt a golyó.”

Dr. Mező Ferenc harctéri levele

Dr. Mező Ferenc tanár, a zalaszentgróti pol-
gári iskola igazgatója az általános mozgósítás
óta mint hadnagy harcol az északi harctérén.
Onaan küldte most a Zala szerkesztőségéhez
az alábbi érdekes tudósítást: Ne vegyék
otthon elcséplést, semmitmondó szöszónak, hogy
az oroszok gyávák, mint a nyul s ha látják,
hogy nem ijedünk meg tőlük, hát ők ijednek
meg. Rengeteget fogunk el napról-napra közül-
lük, még többen adják meg magukat önként.
Az elfogottak közt vannak 17 évesőtől 46
évesig minden korosztályból. Az orosz, amint
fogságba kerül, rögtön kényeret kér, ha pedig
a mi katonáinkat fogja el, elveszi tőle a
konzervjét. Sűrűn megesis ilyenkor, hogy a
szakmányolli magyar konzervén annyira össze-
vesznek, hogy a fogoly bátran megszökhet
tőlük. De arra is sok példa volt, hogy a
foglyok könnyűszerrel elfogták a veszekedő
elfogóikat. A harcmodoruk is elég gyáva.
Addig semmit nem mernek tenni, míg mélyen
be nem ássák magukat a földbe, mint a vakond.
A támadó föllépéstől irtóznak s erre csak
korbácscsal és gépfegyvertűzzel tudják tisztjeik
rávenni őket. Henem ravaszok a végtelenségig.
Előre küldenek embereket azzal a parancs-
sal, hogy adják meg magukat. Míg aztán mi a
foglyokkal vagyunk elfoglalva s a fegyvert,
municiót elszedjük tőlük, — főerejükkel várat-
lanul ránk csapnak. Vagy megtanulják és föl-
használják a kommandószavainkat s így akarják
katonáinkat az éjjeli támadásoknál meglepés-
teni, hogy tisztjeik a mi vezényszavainkat
használják: Feuer einstellen! Még a honvéd-
kommandót is nem ritkán használják! Tűzel-
szűnless! Persze, klímortűk csalafintóságukat
s nem ütünk föl nekik. Mostanában igazán jól
élünk. Rengeteg szeretet adomány érkezik
még most is, csak a Zala hiányzik módfölött
s nagyon sok örömet szereznének nekem vele,
ha lapjukat szívesek volnának küldeni. Kérem
még a Szerkesztőjeget, legyen szives b. lap-
jában összes ismerőseim részére szóló szívélyes
üdvözlétemet tolmácsolni.

**Komornyik — mint orosz tá-
bornok.** Érdekes, miként menekült meg a
brestói kastély az orosz hordák rablásától. A
könyveken egy napon oroszok jelentek meg s
beszállásolták magukat a házekba. A gyö-
nyörű, történelmi emlékekkel, műtárgyakkal
zsúfolt kastélyt orosz tábornokok foglalták le
s a befűtött ebédlobban pörére vetkőzve asztal-
hoz ültek. Alig fogtak azonban az evéshez,
magyar csapatok jelentek meg, akik elől az
oroszok rémülten elmenekültek. A tábornokok
hálóteleiben futottak mert annyi idejük se
volt, hogy uniformisaikat magukra kapják.
Néhány hét múlva aztán újabb orosz csapatok
érkeztek ismét, akik vandáli pusztítást vittek
végbe. Gyujtogattak, raboltak mindenfelé,
majd a kastély felé indultak, hogy itt is kielé-
gítsék rombolási vágyukat. Azonban a kastély-
hoz érve megtorpantott. Az épület egyik

ablakában három magas rangu orosz tábornok
nézett ki. Az orosz katonák dühöngtek a
tábornokok láttára, de még se merték a
küszöböt átlépni s lassan elvonultak. Más-
nap aztán a magyar csapatok újra kiverték
őket. A három orosz tábornok azonban a
kastélyban maradt, mert mi a három a kastély-
tulajdonos komornyikja volt. Az orosz tábor-
nokok által visszahagyott, uniformist azért
öltötték föl, hogy a kastélyt a földulástól
megmentsék s ez teljes mértékben sikerült is
nekik.

A német magyar barátság. A
magyarokkal megállapíthatjuk, mindig szim-
patizáltak Németországban s ennek a világbirodal-
lomaak a nagy jelentőségét sok-sok évvel
előtt Vilmos császár is elismerte és méltatta,
mikor második fiát Eitel Frigyes herceget ma-
gyar szóra taníttatta. Azt mondják, hogy a
német herceg pompásan beszélt magyarul, sőt
a tájszólásainkat is ismeri, a miről több tanu-
ságot szolgáltatott a mostani harcok idején,
amikor magyar katonákkal elbeszélgetett. S
milyen szívesen beszélgetett. A német szim-
patia a háború alatt testvéri szeretetté fokoró-
dott, amiről sok szép példát hozott föl a Zala
is. Ime még egy. A magyar ezredék rengeteg
ajándékot kaptak a németektől. Több csomag-
ban verses füzet is volt s több vers csak a
magyarok nagy vitézségét dicsőítette. Egy ilyen
verset hű fordításban itt közlünk:

Testvéreink, kikkel vészben s viharban
Véres csatákat oly sokszor vívánk
Német hon védelméért, szálljon im felétek
Kárácsony szent napján há és imánk.

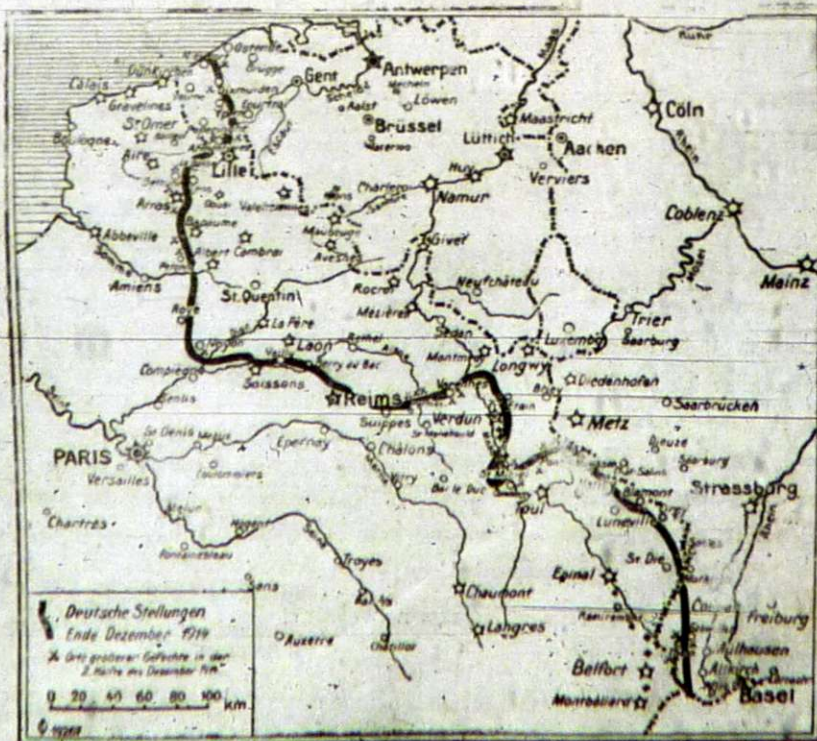
Együtt tapossuk el a kőz s ellett
S karöltve foj majd nagy harcunk tovább,
S ellenünket megtörve, diadallal
Együtt üljük a győzelem torát

A szent karácsony drága ünnepe
Megosztunk minien but és örömet,
S nagy német hon egy lélekkel kiáltja:
Éljen a magyar, éljen Budapest!

A gyönyörű verset természetesen mely
meghatódottsággal olvasták derék katonáink,
akikben az ily szép példák csak fokozták a
szövetségi hűséget, amely immár baráti, test-
véri hűség.

Ujhelyi Nándor 1914. Regény
Szerző művéhez a folyó év izgalmas esemé-
nyeiből merített impressziót és anyagot; a
háború előtti és alatti idők közhangulatát jel-
lemzi egy izgalmasan szép regény keretében,
óriási megfigyelőképességgel és nagy írói kész-
séggel. Ára 3.60 korona. Vidékre 3.90 korona
beküldése ellenében bérmentve küldi meg
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedése Nagyka-
nizsán.

Festékdobozok gyermekek részére
nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp Fia
könyv és papirkereskedésében Nagykanizsán.

A németek hadállása Franciaországban. — A hadállást a fekete vonal jelzi.

Nagykanizsa József. A hadba-
vonultak családjának segélyezésére folytatón-
gosan a következő adományok folytak be:
Farkas György havi 2 kor., Hüfner Lajos havi
10 kor., Ilcs Sándor 2 havi 2 kor., Kerdos és
Steiner 2 havi 40 kor., Nagykanizsai I. számú
posta- és táv-író tisztikar 57 kor., 65 fill.
Roth Miksa 2 havi 10 kor., Szenrecz Károly
havi 2 kor., Kollay Lajos havi 5 kor., Masch-
ancker Márton havi 10 kor., Knortzer György
2 havi 20 kor., Eperjesy Gábor havi 50 kor.,
Gross Albertné havi 3 kor., Matán Odón havi
2 kor., Csér József Somogyasszemlék 6 kor.,
Bazsó József havi 5 kor., Goldschmid József
5 kor., Nagykanizsai Casinó 250 kor., Lusztig
József elhalálozása koszorúpótló adomány 51
kor., Rechnitzer Andor havi 5 kor., Ksth. le-
gényegylet 100 kor., Kauter Józsefné 6 kor.,
Horváth Varga Ferenc 3 kor., Halvax Frigyes
újév. üdv. megváltása 6 kor., Kádár Lajos 5
korona.

KATONA TAKARÓK
előírás szerinti drbja 9 kor.
Trigók, baskötők, érmelegítők, pamut
mellények legolcsóbban kaphatók
BARTA ÉS FÜRST
áruházában NAGYKANIZSA.

A törvénykezési illetékekről.

Ára 80 fillér. — Megrendelhető FISCHEL
FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagyka-
nizsán. — Vidékre 90 fillér beküldése ellenében
bérmentve lesz megküldve.

Kiadó lakás

Csengeri-utca 27/a földszinten 4 szobás
lakás, előszobával, fürdőszoba vízvezé-
téssel és me lékhelyiségekkel

május hó 1-ére kiadó.

Bővebbet özv. Fischel Fülöpnél. —
Ugyanott egy nagy salontükör asztalká-
val és márványlappal, függőlámpa és
mosdóasztal olcsón eladó.

Előírás szerinti

harctéri dobozok

:: kaphatók ::

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán Kazinczy-utca.

URANIA mozgóképpalota

ROZGONYI-UTCA 4 szám

Wanda Treumann k. a. és VIGGO LARSEN

világhírű művészek felléptével!

1915. évi január hó 22 én,
pénteken kerül bemutatóra:

A CZIRKUSZ ÖRDÖGE

Látványos artista színmű 3 felv. Főszereplők W. Treumann és V. Larsen.

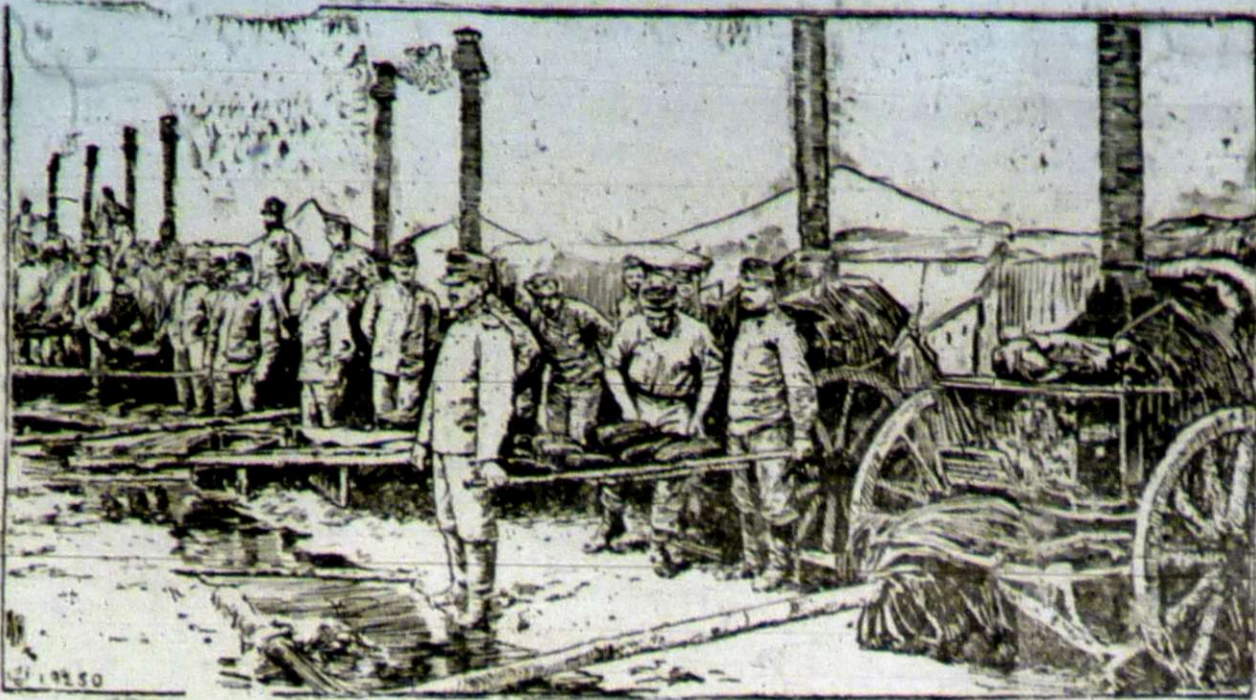
A rendőrlőnök ur jó fu. Hum.
EKAIIITÁS. Természetes.
Tommy új otthona. Dráma.
Az e cserélt fej. Vigjáték.

Holnap és vasárnap nagy vigjá-
teki művészt est. Színre kerül.

Meghalt a golyó!
Pikáns vigjáték 3. felvonásban.

Felolvas szerkesztő: Tóth Zoltán
Felolvas kiadó: Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

Tábori pékműhely. Az orosz harctéren ilyen kemencékben sűtik a prófuntot. A magyar pék-katonák éppen szállítják a ropogós cipókat a harcvonalban levő legénység részére.

Éladó ház korcsmahelyiséggel.

Zala megyében (Muraköz) **Tuskeszentgyörgy** községben, a pécs-varasdi utvonalon, r. k. plébánia és körjegyzőség központján, a 13. számú ház **korcsma, trafik**, 3 szoba, konyha, élesztár, pince, 6 lóra istálló, pajta, sertésöl 20 darabra, 1 hold konyhakert, 1 hold szántóval szabad kézből azonnal eladó. Értekezhetni

FISCHER BENŐ
tulajdonosnál, helyben.

Mayer Klotild

gőzmosógépre NAGYKANIZSÁN.
Tisztelettel értesítem a n. ö. közönséget, hogy a F5 ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. **Külön gallér és kézelőosztály.**

Garantált Eljormesznélküli gőzmosás.

Szíves pártfogást kér
Mayer Klotild
gőzmosógépre Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.
Kazinczy-utca 8.

Ruharonvalás, házárva.

Figyelmes és gondos munka

A legjobb minőségű hadiczipők
csizmák, gamaschnik, hócipők
:: :: Továbbá mindennemű :: ::
Uri-női és gyermekcipők
kaphatók és mérték után rendelhetők
Miltényi Sándor és Fia
cipőárúházaiban NAGYKANIZSÁN, F5-ut
:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Gilbert, Mozi Királynő operette
3 felv. megjelent zeneszámai:
Teljes magyar szöveggel 2 füzet. K 6
Potpourri. K 280
Ach Amalia tánczettős a Mozi Királynőből. K 210
Man lacht, man lebt man liebt
Walzer a Mozi Királynőből. K 280
In der Nacht, táncrészlet a Mozi Királynőből. K 210
Liebliche Kleine Dingerchen
Marsch a Mozi Királynőből. K 210
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésben
:: NAGYKANIZSÁN ::

VETŐ-TÖLGYMANK!
elsőrendű, egészséges, 85/90%
cziróképes áru, megfelel, mint prima kukorica, sertés-hizalásra kapható vagonszám jutányos ár mellett.
Markbreiter L.-nél
Zrínyi-Miklós utca 48, ahol nagyminta megtekinthető.
PAPIRSZALVÉTA
100 DRB 70 FILLÉR
1000 DRB 6 KORONA
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésben
NAGYKANIZSÁN.

A ZALA TÁRGÁJA Tebrisz.

Perzsia északnyugati tartománya, Asszerbeidsán, csak feltételesen tartozik Örményországhoz, mert az örmény nemzetnek csak kis töredéke lakik benne. Tíz év előtt a tartományban az örmények száma körülbelül tízezer volt, ma már bizonyára tetemesen nagyobb, ámbar mindennemű statisztika és egyéb adat hiányában itt a pontos meghatározás sokkal nehezebb, mint a Kelet bármely más részében. Az örmények azonban kevés számukat tekintve, csak elenyészően kis szerepet játszanak a több, mint két milliányi mohamedán lakosság mellett. Az örmények szétszórtan laknak a falvakban a tárt lakosság között és vagy három-négyezeren vannak állandóan letelepedve Tebriszben, ahol kiskereskedést űznek. De ámbar az örmények számbelileg csak kevesen vannak Asszerbeidsánban, a tartomány földrajzilag mégis inkább Örményországhoz tartozik, mint Perzsiához. A római Atropatene tartomány politikailag már több ízben tartozott az örmény államhoz. Ma támadási területet képez, melyen át Oroszország a tulajdonképpeni nagy Örményország, a törökök keleti provinciáit éppen olyan nagy erővel fenyegeti, mint észak felől, ahol Erzerum vára fontos védelmi támpontot nyújt a törököknek és az Araratban kicsúcsosodó hegylánc a nagyobb csapatokkal való támadást teljesen lehetetlenné teszi.

Jóval a katonai megszállás előtt biztosították már maguknak az oroszok a Tebriszre vezető útszágulatát. — Itt már a természetből fogva keskeny állott egy óceáni út. — A perzsák mindenkor fenntartották ezt az utat és azon a perzsa posta közlekedett állandóan, — mely az emberiség egyik legrégebbi közlekedési eszköze, mely a hajdani nagy perzsa birodalom ideje óta állandóan üzemben volt. Azonban a mai követelményeknek ez az út már nem tudott megfelelni. Egy orosz társaság koncessziót kapott, hogy az utat kiépíthesse és azon utasok számára automobilközlekedést tarthasson fenn. Ez a társaság építette meg azt a függő vasútvonalat is, mely Dzsuffa mellett az Araxes folyón át vezet. Az ut Dzsuffától, ahol az Araxes völgye hirtelen méternyi magasságban fekszik a tenger színe fölött, éles kanyarodásokban egyre feljebb vezet

és kopár vidékeken ha ad keresztül. Minél magasabbra ér az ember ezen az uton, annál nagyobb kiterjedésű sziklás, kőves tájat lát maga alatt. Az első szoros körülbelül kétezer méter magasságban fekszik. Ennek magasságában néhány zöld fától környezve az első állomás. Onnan aztán magas sziklafalak között lankásan lefelé visz az út egy másik szorosig, amelyen túl aztán a nagy kiterjedésű fensík elterül. Ugy tetszik, mintha egyik hegylánc a másik után zárna el az ország belsejébe való bejutást, miután azonban a fensík magasságai ezeröttszáz és ezerkétszáz méter között váltakoznak s a szorosok pedig legfeljebb kétezer méternyi magasban vannak, azért ezek mind könnyen érhetőek el.

Az első nagyobb oázis közepén rejtőzik Merend, mely körülbelül az út felét jelenti. Onnan aztán megint felfelé megy az út egészen a vízválasztóig, mely az Araxes és a Káspító vízgyűjtő területét elválasztja az Urmiató vízgyűjtő területétől. Innét kezdve ismét hosszú és sivár táj következik, mely után lakott helyek már valamivel sűrűbben következnek egymás után, míg végre egy híd előtt négy pilléren nyugvó gerenda elzárja a további utat. Semmi láma, semmi zaj nem árulja el, hogy a közelben egy nagy város fekszik, melynek házait észak felől nagy agyagfal veszi körül, délen pedig csak a vár magas tornyaival látszanak, melyek mögött gyönyörű kertek terülnek el. Ezt a várost valamikor Harun al Rasid kedvenc háremhölgye alapította s nyári tartózkodási helyének szánta s mivel ez a vidék melege volt minden mocsárláziól, azért a várost elnevezték Tebrisznek, lézmentesnek. A helyet mindjárt akkor alkalmasnak találták egy valódi nagyváros részére, amely aztán azóta folyton létezett is e helyen.

Az előzásiai történet nagy viharai nem kimélték meg a várost, de még inkább pusztították a folytonos földrengések, melyek közül legnagyobb volt az, mely a várost a tizenhét században teljesen felforgatta és követőkön nem hagyott a régi városból. A mostani város teljesen új keletű minden mult és emlék nélkül. Azonban mikor a várost a nagy pusztulás után újból felépítették, nagyon ügyeltek arra, hogy teljesen úgy építsék fel, mint az a multban állott és elmondhatjuk róla, hogy nincsen Ázsiában város, mely hibebben mutatná meg, hogyan nézett ki Bagdad a nagy kalifa idejében. Csak egy emlékek van, amely a mai szép Tebriszben romokban hever, az úgyneve-

zett kék mecset, melyet valamely török szultán a sunita rítus szerint építtetett s melyet aztán a későbbi síita uralkodók nem építtettek fel. Ez a mecset azonban a tizenhetedik században még állott, amikor azonban a hatalmas földrengés az óriási pillérekben nyugvó boltozatokat megremegtette és beomlasztotta. Azóta aztán a templom belseje is pusztulásnak indult. A mecset valamikor világos kék színlínia volt, mely a leghalványabb kék színtől a legsötétebbig minden kéket egyesít magában. Fekete barna, zöld, sárga, sőt még aranyos díszítések is arra szolgáltak, hogy emlékek a kék színel reflexét, mely a szentélyben misztikusan uralkodott. A mecsetnek még ma meglévő részei olyan finom munkára engednek következtetni, mely a legfinomabb selyem szövésére emlékeztet.

Keskeny utcák vezetnek tova magas falak és szorosan bezárt kapuk között, melyeken a művészias vaséktímenyek a gazda vagyonos helyzetére mutatnak. Majd keskenyebb lesz az út és a közepén ferge patak fut végig, melynek két partján kelmelesterők és mosó asszonyok zörrik el a közlekedést. A magas kerti falakon keresztül látni a házak emeleteit, melynek csak ritkán vannak az utca felé ablakai. Minél távolabb megyünk beljebb az oázisba, annál szélesebbek lesznek az utcák és annál világosabban lehet meglátni a bent levő házakat. Itt aztán nem egy helyen lehet látni az orosz nyomait, melyek annak idején, az orosz-török háborúban olyan város ellen lövöldöztek, melyet senki sem védett fegyverrel. Az orosz katonák az asszonyokat és gyermekeket, kik sírva és féltéken szaladgáltak az utcákon sorra öldösködtek és a város vezetőit, akik azon fáradoztak, hogy némi rendet teremtsenek, felakasztották. A város legelőkelőbb polgárai közül tucatszámra estek áldozatok. A város legtöbb mecsetjét udvar és magas fal keríti. Európai ember oda be nem léphet, azonban nem sokat veszít ezzel, mert az izlám protestánsai rem sok díszel építik meg imaházait. A szőnyegeken kívül, mely igen sok esetbe rossz és modern áru, mást nem igen lehet látni a fehér falak között. Itt még a temetők is, amelyekre pedig minden kulturnemzet nagy gondot visel s melyek a törököknél valóságos keszketek képeznek, kopárkák és sírárok. Egy csomó szerteszét heverő kő és térdig érő por között emelkednek a dísztelen sírok, melyek mellett egyszerű fehér kőcek vannak az illető halott nevével. Ugyanilyen elhagyottak és gondozatlanok az utak is.

Azonban a kertekre, melyek minden ház

mellett ott vannak, már nagy figyelmet fordítanak a perzsák. Ezek a kertek mind nagyon szépek és üdék, zöldek. Virág és gyümölcs bőven akad mindegyikben. — A gazdagoknak rendszerint a városon kívül a szabadban is van egy-egy nagy kertjük, melyben több is van. Ha a kert hegyoldalon, vagy lankáson fekszik, akkor a többi kis csatorna vezet egy másik tóba s a csatornába több mesterséges vízesés van. A perzsa kertekben díszes helyük van a platánoknak.

Csak Tebrisz városának, a bazárnak, nincsenek kertjei. Ez a városrészt, nagyobb, mint sok más városrészt, oszlopos tetőzetű van bővebb. A tetőzet kis nyílások vannak, melyek világosságot adnak a bazárváros keskeny utcáinak. — Ezekben az utcáiban vannak kétoldalt a kereskedők nyitott bódéi. A nagykereskedőknek katedráliszerű nagy csarnokai vannak, melyekhez a nyitott bazártól óriási kapuk vezetnek. Tebrisz gazdasága ezekben a helyiségekben van felhalmozva és különösen sok a szőnyeg itten, melyekből egy héten át milliót is lehet látni, anélkül, hogy az ember látásukba beúna.

Tebrisz lakosságának számát megállapítani még nehezebb, mint más Ázsiai városot. Valószínű, hogy nagyobb kétszázernél és csak valamivel kevesebb háromszázernél. — Európai ember Tebriszben az orosz hivatalnokon kívül legfeljebb kétszázötven élt, azonban az európai ruházat nem ritka látvány a város utcáin, mivel az örmények már tavaszon öltözködnek európai ruhába. A tatárok legtöbbször kék ruhában járnak, a gazdagabbak ellenben és a perzsák pedig kivétel nélkül a türkizbe játszó sűrű színekben. A parasztok hosszú nadrágot viselnek, fölöttük pedig bő és hosszú kabátot, melyet derékban fűz be két övvel. — A tatároknál és perzsáknál sokkal tarkábbak a kurdok, kik előszeretettel viselik a fekete rojtjal ékes turbánt, mely arcukat majdnem teljesen eltakarja.

Az emberek Tebriszben nyáron a szabadban alszanak, a kertben vagy a lapos háttérben, amelyről messzire ellátni. Mielőtt hajnalodik, mindenfelől ájtatos ének hangzik. Minden ház tetején egy énekes áll, aki Mekka felé fordulva, egyre emelkedtebb érzéssel énekl a reggeli imát. Ezer hang nagy kórussá egyesül, míg egy döngő ágyulövés jelzi, hogy a reggel beköszöntött és az ének egyszerre megszűnik és minden ember megy a munkája után.

Most ez a Tebrisz visszakerült a törökök kezébe.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlesebb kivitelen.

Telefon 78.

Telefon 78.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:
NAGYKANIZSA
 BUDA-UT 4. SZÁM
 MOKKADÓHVATAL:

Budapest, utca 8. az. (Fővárosi-telep-
 besorolás), a hóli útról délre és
 a szőlőhegy felé irányban.

"ZALA" Hirtelintézkedések és egyéb
 a. t. közérdeklődésre tartozó hírek.

TELEFON-SZÁMOK:

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 76
 Fővárosi-telep: 176
 Hivatal: 176

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Kidőntendő árak
 hatályos 1915. január 1. napján

Egy évre ..... 1.80 K
 Hat hónapra ..... 1.20 K
 Három hónapra ..... 0.80 K
 Egy hónapra ..... 0.30 K

személyi szolgáltatások:

Egy évre ..... 1.80 K
 Hat hónapra ..... 1.20 K
 Három hónapra ..... 0.80 K
 Egy hónapra ..... 0.30 K

Egyes számú árak 6. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Remények.

A mai nagypénteki időkben igazán csak a reménység élteit a lelkeket: hátha fölrágnak rövidesen a béke rég letűnt aranynapjai. A béke ma a legtöbbet emlegetett szó; ez fájlalja a legtöbb ember fejét, legyen az francia, spanyol vagy kínai. Nincs a világnak az a hajdan agyonhajszolt gyönyörűsége, amelyet a békéért oda ne adnának az emberek. Kivétel nélkül. Az összes államok po'gái s óvárogva várják a békekötésről szárnyrakelt híreket, még ha önkényes kombinációkon alapulnak is azok. És az érthető is, mert az amerikaiit és az olaszt ép úgy sújtja gazdaságilag a háboru mint az abban részvevő államokat. Mi nyíltan, őszintén beismertük már a háboru elején is, hogy tisztességes, hosszú, biztos békéért harcolunk. Tehát nem tagadhatjuk azt sem, hogy sóvárogva vágyakozunk a békéért, amely visszaadja a szülőknek a gyermeket, a gyermeknek az apát; amely visszaadja a családfőnek a nyugalmát, boldogságát, amely elfogja háritani hazánk egéről a több éves gazdasági válság feketé felhőit; amely biztosítani fogja határaink szent és sérthetetlen voltát. A francia kormány azonban úgy tesz, mintha nem kellene neki a béke. Poincaré ur kormánya megöltötte a lapoknak az olyan közlemények közzétételét, amelyből az tűnik ki, hogy a francia nemzet mennyire vágyakozik a békéért. Szóval békéért irni, de még beszélni se igen szabad. Mi ez? — A francia kormány irtózik a békétől? Szó sincs róla. A francia kormány attól irtózik, hogy az ellenség megtudja, hogy mennyire szomjuhozza a francia nemzet a békét. Ez a rendelet fényes bizonyossága annak, hogy Franciaországban nagyobb szüksége van a békére, mint nekünk. Mert ha nem így lenne, akkor nem volna ok ennek titkolására. Ha nem így lenne, akkor a francia lapokat nem kellene ebben a tekintetben megrendszabályozni. A francia lapok, a melyek velünk szemben annyi tendenciózus hazugságot halmoznak föl, a beldolgokban bizonyára hűen tükrözik vissza a közvéleményt. S ez a tükrözést mutat, mint a kormányt. Poincaré ur és miniszterei tehát nagyon csalódnak, ha azt hiszik, hogy még hosszú háborut provokálhatnak. Nem. A francia nemzet megcsömörött már a szörnyű vérengzéstől és békét követel. Franciaországban a nemzet parancsol, s amit parancsol, annak meg kell lennie. Igen sok jel szól amellett, hogy a béke igen közeli, bármint vélekedik is róla a francia kormány. — A minden vonalon folyamatba tett intézkedések arra vallanak, hogy immár végleges elintézésért küzdenek a népek fogyeseres milliói.

Mi történt Gallciában és a Kárpátokban.

Budapest, január 22. A főhadiszállásról jelentik: A Visztulától északra tegnap élénkebb tüzérségi harc fejlődött ki. Tüzérségünk különösen a legdélibb Nida-szakaszon és Chencynél működött kiváló sikerrel, ahol egy vasuti állomás ellen elért telitalálat az oroszok vasuti forgalmát érzékenyen megzavarta. Változó erejű tüzérségi harc folyik Visztulától délre is. Az arcvonal egyes részein és a Kárpátokban a helyzet változatlan. *Höfer, altábornagy.*

A pápa sajnálkozik.

Rómából jelentik: A pápa délelőtt a Konzistoriumon beszélt és sajnálkozott, hogy nincs semmi remény az áldatlan háboruval járó vérfürdő megelőzésére.

A német A hadikölcsön.

főhadiszállás jelentése.

Berlin, január 22. A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugati harctér: A tengerpart és a Labassei csatorna között a tartós eső lehetetlenné tette a nagyobb harci tevékenységet. Arranál csak tüzérségi harcok folytak. Barry sz. Bechtel délnyugatra tegnapelőtt elfoglalt lövészárkok egyikét, mivel egy gyárnak beomló falai részben betemették, feladtuk és felrobantottuk. A franciáknak Verduntól északra ellenük intézett támadását könnyűszerrel visszavertük. St. Mihieltől délre tegnapelőtt lefolyt harcok óta kisebb francia csapatok még hadállásaink közelében vannak. Egy előretörésünk az ellenségtől Pont a Mousson től északnyugatra, Croizé Carnesnél még folyik. A harc a franciáknak állásunknak általunk visszafoglalt része ellen intézett erős támadását az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük. A Vogézekben, Senheimtől északra az ellenséget a Hartmannsweilerkopf magaslatáról visszavetettük és két tisztet és 125 főnyi legénységet foglyul ejtettünk. — Keleti hadszíntér: Kelet-Poroszországban a helyzet változatlan. A Susha szakaszon támadásnak lassan előbbre haladnak. Pillanatig keletre nincs semmi újsg.

Budapest: A pénzügyminiszterium jelenti: A hadikölcsönön végleges összege 1170 millió korona. Bécsből táviratozzák: Az osztrák hadikölcsönön jegysége 2 milliárd 35 millió 520.500 korona.

Lázadás Portugáliában.

Lisszabon. Monarchista tisztek fel lázadtak és ráakarták bírni a többieket is a felkelésre. Hetvenegyet letartóztatnak közülük.

Varsó körül

Bécsből jelentik: A langyel lapok írják, hogy a varsói hatóságok titkolják a lakosság előtt a németek sikeres előnyomulását. A menekülők válságosnak mondják a helyzetet s az oroszok visszavonulásáról részletes híreket közölnek. Radomban az orosz hatóságok kérték a város kiürítésére.

Tisza Bécsben.

Bécsből jelentik: Tisza délelben Strügh osztrák miniszterelnökkel tanácskozott, este pedig visszautazott Budapestre.

Takarékoskodjunk az élelmiszerekkel

Ghillsy Imre báró földművelésügyi miniszter rendeletben szólította fel az ország minden polgárát, elősorban a gazdaközsőséget, hogy takarékoskodjanak az élelmiszerekkel, mert külföldi behozatalra nem számíthatunk.

Nem kell ugyan attól tartanunk, hogy országunkban inség támadjon, még a jelen súlyos időkben sem, mert hisz megtermi az ország azt bőven, amire szükségünk lehet a megélhetés szempontjából, de az okos előrelátás parancsoló szava mégis azt követeli, hogy készüljünk fel arra, hogy még hosszú időn keresztül kell a magunk erejéből magunkat fenntartani. Az is kétségtelenül bizonyos, hogy a háború sok élelmiszert követel, többet, mint a béke és időképen számításba kell venni azt, hogy Ausztria kizárólag tőlünk igénytelen beszerzési szükségleteit, tehát nekünk tulajdonképen két országot kell táplálni terményeinkkel.

Ezt az üdvös rendeletet propagálja Jankovich Béla kultuszminiszter is, mikor a néptanítókhoz fordul, hogy a tanítóság legyen szószólvója a nép között a mértékletes takarékoságnak.

Az okos takarékoskodás mindenkor helyvaló és kívánatos, de kétszeresen kívánatos most, amikor magasztosabb, nagyobb célok és nemcsak önsz érdekak követelik. Vessze tehát minden eszelekedetünket az előrelátás és akkor rakatáraink, éléstáraink segítségével diadalmas-hodunk ellenségeinken.

Bulgária akcióba lép?

Szófia, január 22. A bolgár nemzeti védelem komitője ülést tartott, hogy Bulgária külpolitikai magatartását meg tárgyalja. A kiadott kommunikéban a komitő elítéli azt a magatartást, amely meg mindig nem lépett összeköttetésbe valamennyi nagyhatalommal, hogy a Bulgária számára követelt területeket biztosítsa és ezenkívül biztosítson bizonyos rekonpenzációkat Bulgária semlegesége fejében. A komitő azt követeli a kormánytól, hogy mielőtt késő lesz, tegye meg a szükséges lépéseket. A nemzeti védelem komitője újabban szintén azok táboraiba állott, akik a pártközi kabinet megalapítását óhajtják, mert Bulgária léteerdeke kockán van.

Szerbia szakít Törökországgal.

Nis, január 22. (Szófián át.) A sajtóiroda jelenti, hogy a szerb kormány az új évben a török kormánnyal kötött egyezményeit semmizékné nyilvánította, mert Törökország a szent háborut kihirdette szerb területen is. (Pol. Hír.)

SZERBIA és Bulgária.

Frankfurter Zeitung jelenti: Szerbia és Bulgária között a viszony nagyon kiélesedett, mivel Szerbia visszautasította a Macedóniára vonatkozó bolgár jegyzéket.

A megyei állandó választmány ülése.

A február hó 8-án tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen levendő ügyek tárgyalása végett az állandó választmány február hó 1-én délelőtt 9 órában a vármegyeháza gyűléstermében gyűlést tart, melyre a választmányi tagokat dr. Balás Béla főispán összehívta.

HIREK

Berchtold gróf,
a nyugalomba vonult osztrák-magyar
külügyminiszter.

Bárány István,
az új osztrák-magyar külügyminiszter

A jövő évi kenyértermés biz-
tosítás. A folyton emelkedő kenyérdrágu-
lás miatt előtérbe lép a jövő évi termés kér-
dése. Erre Ghillányi Imre báró földművelésügyi
miniszter a következőleg nyilatkozott: Az or-
szágnak most az a legfontosabb érdeke, hogy
a kenyér biztosításának s épen azért a háboru
számtalan életbevágó kérdése között is fontos
az ország mezőgazdasági helyzete. Az ország-
ból beérkezett gazdasági tudósítások nem egé-
szben pontosak, belőlük azonban mégis meg-
állapíthatjuk az ország mezőgazdasági helyze-
tét, amely kedvezőnek mondható. A gaboná-
vási bevetett terület az idén meghaladja az
előző évi terület nagyságát, főleg búzából ve-
tettek az idén többet. Mostanig az időjárás is
rendkívül kedvező volt, a késő téli hónapokig
tartó enyhe és esős idő k vetkezében a ve-
tést az egész országban megnövesodhatott.
Magyarország évi kenyere, ha az 1 ton is úgy
sokja, gazdaságban biztosítva van, sőt Magyar-
országon a jövő évben több gabona fog ter-
menni, mint az idén. A fő cél most az, hogy
biztosítsák a hadsereg és a polgári lakos-
ság számára az aratásig a megélhetés. Ez a
szigorú takarékoság és import lehetővé tétele
útján lehetséges. Mindkettőnek alapfeltétele
bizonyos tekintetben a drága ár, mint áruvonzó
tényező. Ez, sajnos, a háboru által termelt
rendkívüli helyzetben nem volt teljesen elker-
ülhető. A jövő évi gabonatermés biztosítása
végül Németországban a cukorrépa termelést
is nagy mértékben korlátozták. Vagyis közel
136 ezer hektár földet vetnek be gabonával,
amelyen eddig répát termeltek. Ez némileg
nélünk is indokolta volna, bár nálunk tul-
nyomó részben gabonát termelnek. A békés
időben még panaszokdát is a magyar gazdák
régi szokása miatt, hogy csak búzát, rozst,
kukoricát vetnek, holott, ha időnként más ter-
ményekkel is próbákoznak, ezt esetleg jobban
értékesíthetnék, mint a gabonát. Most azonban
csak inkább gabonát termeljük, mert a há-
boru miatt ebben nagy a hiány.

Hivatalos jelentés szállítási
viisszafutásokról. Több lap hosszabb ripo-
ret között a napokban Szegeden nagy izgal-
mat keltett visszafutásokról, melynek katonai
fuvarieveciek meg nem engedett fölhasználá-
val, másrészt a szállítások körül Szegeden. ve-
zető társadalmi pozícióban levő egyének el-
követtek. A helyi lapok, de most már a fő-
városi lapok se írhattak a háborus sajtótör-
vény értelmében ezen sajnálatos esetről, míg a
katonai hatóság most a következő hivatalos
jelentés közlését engedélyezte:

„Szegeden a katonai szállítások körül
felmerült, illetve jórésben beigazolt visszaélés-
ek tárgyában a budapesti m. kir. államrend-
őrség minisztertanácsa határozattal megbízott
kirendeltsége és a szegedi honvédkörlet pa-
rancsnokságának ügyésze nyomozást folytat,
amelynek közelebbi részletei azonban a nyo-
mozás teljes eredménye érdekében, illetve köz-
érdekből még nem közölhetők.”

A katonai hatóság közlését azzal egé-
szíthetjük ki, hogy ebben az ügyben a szegedi
ügyészség fogházában tizen vannak letartóz-
tatva. Ezek között több, Szegeden legjobb
hangzású név viselője.

Értesítés. A nagykanizsai takarékpénztár
részvénytársaság saját házában, inté-
zeti helyiségeivel kapcsolatban, az általában
elsőrendűnek ismert Arnheim budapesti pénz-
szekrény-és trezorgyár által a kor minden
igényeinek megfelelő páncélszobát építtetett.
Az ezen páncélszobában levő acélból készült
bététpénztárakban különböző nagyságu, a bérlet
fél saját zárja alatt levő még külön zárral
is ellátható rekeszek, előnyös árban, akár
egész évre, akár rövidebb időszakra is bérel-
hetők. A rekeszek a hivatalos órák alatt álla-
nak a bérletkijelölésére. A berendezés
megtekintésére az intézet a közönséget szíve-
sen látja.

Vizvezetékek és kútszivattyúk

tökéletes fagymentesítéért, szakszerű
kijavítását; új vizvezetékek beren-
dezését **jótállás mellett** elvállal
Símkovits Sándor
műszaki vállalkozó Nagykanizsán,
Deák Ferencz-tér 11. szám alatt.

A Jövendő férfianyaga. A mino-
ségéről már esett szó a háboru folyamán. —
Behiryonosodott, hogy a kiválóbb érték nem
a legfiatalabb, hanem az életet már ismerő,
fegyveremhez szokott, kötelességtudást tiszte-
lőbb elem.

De, hogy milyen lesz a háboru végével
a házasságok összeállítása, statisztikája. — arra
ez idő szerint csak nagyjában lehet gondolni.

Valami dereng már. Mintha fölviradna az
idősebb uraknak, mintha a mákor sok esetben
fölszigazott női igények csökkenének.

Találomra elővettük néhány újságot,
szokból böngészünk ki — a sok közül — ere-
ket a házassági hirdetéseket:

Komoly, értelmes, kellemes otthoni,
mészkelt szórakozást kedvelő, 40—50 év
közötti vidéki intelligens férjtel keres ke-
rdeyes, szolid, házas urasszonyka.

A másoknak sem kell fiatalabb:

Vagyodom egy édes, meghitt, meleg
otthon után, egy finomlelkű igaz uriem-
bernek leicsege, esetleg egy-két gyermek
nek szerető édesanyja lehetel. Csakis oly
keresztény, 40—50 év közötti, biztos, nyug-
díjkepes állásban levők irjanak, akik a fen-
teknék mindenben megfelelnek.

Egész társadalmi kérdést föl föl s szé-
lesebb perspektívát nyit ez a hirdetés:

Kedves, szimpatikus állami hivatalnoknő,
2400 korona jövedelemmel, közös megtet-
zés esetén férjhez menne 35 éven felüli,
korrekt intelligens uriemberhez, sebesült
tiszthez.

Itt vonul be a sebesült tiszt az új
életbe. — Valami megható van abban, hogy
gondolnak rá, — aki talán reményvesztetten
néz a jövendő sorsa elé. — A másik kishir-
detés még érdekesebb:

Bármily testi hibával haretérről visz-
széjött tisztben vagy tisztviselőhöz férjhez
menne vagyonaos nő.

S hogy teljes legyen a lista, ide ik-
tatunk még egyet. — Nem tudni, vajon há-
zasságközvetítő, — vagy idealista rejlik mö-
götte, — de van valami a hangjában, ami
szokatlan új és mélyebb lelki hurokat hoz
rezegebe:

Házasodni kívánó idősebb urakat kere-
sek, aki jelentkezett, mind fiatal és vagyont
keres. — Arra senki sem gondol, hogy
egy nyugdíjkepes tanítónő vagy postatiszt-
viselőnő biztos 2000—3000 K. jövedelme
fölér egy kis vagyonnal s hozzá derék,
dolgos és jó asszonyt kapnak. Idős, magá-
nyos uraknak is okosabb ily módon sze-
rezni intelligens, urilelkű gondviselőt, mint
gazdasszonyok révén. Van olyan derék ta-
nítónőtől való levelem is, aki háboruban
megrokkant tisztjelölt közül is szívesen vál-
lal élethossziglani ápolásra egy derék, jó
férjtel. Oly megható, oly becsületesek
ezek a levelek, dolgozó, komoly nők lel-
kének tükröl, hogy bün lenne hozzá nem
segíteni őket egy békés, szép és jó olt
bonhoz. Segítsenek nekem ebben azok az
anyák, rokonok, jóbarátok, akiknek van
derős otthonra vágyó özvegy vagy nőten
ur a családjukban.

Hát így hullanak az értékek, amíg
helyrehozza az egyik oldalán a végzet, amit a
másikon rontott.

Közösmethyvilvánítás. Óméltósága
Dréger Arturné ezredesnének a tartalékkórház
részére küldött fehérműekért a kórház pa-
rancsnoksága ezúton mond halás köszönetet.

Hadiszákmányt ejtett a 16. Egy
nagykanizsai tiszt írja nekünk az alábbi igazán
pájtát ritkító történetet. Néhány hete az or-
szok valamiképen elfogták az egyik lovunkat,
amelyről aztán hamarosan megfelledeztünk.
Hát uramfia, egy szép holdvilágos éjszaka mit
látunk? Nyájas nyertéssel kocog felénk az
oros hadifogságba esett ő. Azt hittük kisér-
tet. De az eleven valóság hamarosan ott volt
közünkben. És a hátán elhozott egy orosz
gépfegyvert is. Persze önkéntelenül. Erről
tudtuk meg, hogy az oroszok a mi lovunkat a
gépfegyverosztályhoz osztották be. De a derék
donántul pára nem tudott megmozdulni az ide-
gen náció közt.

Megy a regiment után. Székes-
fehérvárról jelentik. A háboru romantikájának
egy meghatóan egyszerű és éppen kiváló-
sággal megkapó részlete játszódott le tegnap
a fehérvári 69. ezred katonáinak.

Utazás közben állott a 69. ezred egy százada.
A parancsnok már az indulásra vonatkozó in-
térkedőket tette, mikor két menyecske állott
előbe. Az egyik egy tartalékos szakaszvezető,
a másik egy néplökkel közlekedő leány.

— Jelentjük alászá — kezdtek a szót a
menyecskék forrítoson, s mi hűs urunk
megy a századdal a hátra. Mit csinálunk
ittthon nélkülkük? Tessen minket is elvinni a
csatába; ha verkedni nem is, de más hasznos
dolgotra jök lecsünk.

A parancsnok meglepte az asszonyok
kérdése. Hirtelenében nem is tudta, mit mond
jon nekik. Magyárdenta a lefölséget. Ott
azán úgy döntöttek el a dolgot, hogy ha a
menyecskék mindmáron részt akarnak venni a
háboruban, hát menj nek a század egészé-
gyi osztályával.

Es egy óra múlva már ment is a század
dal a két bölcslelkű magyar menyecske.

„Meghalt a gólya!” Ez a címe
annak a rendkívüli szellemes ötlettel megírt és
finoman pikáns vígjátéknak, amelynek ma és
holnap szar szombaton és vasárnap tartja be-
mutatóját az *Urania* mozgóképek palota. A da-
rab témája egy fiatal örökös esküje körül fo-
rog, ki barátjének megfogadja, hogy ha éj
szakán, de sőt mindég nevével szemben...
„meghalt a gólya!” Képzhető, hogy az esen-
fogadás mily sok bizonytalanságot okoz. A
főszerepeket Wlasi József városi színész
művész gárdája játssa s így az *Urania* biztos
sikert arat darabjával, mely iránt már nagy az
érdeklődés.

Nagykanizsa Jónásné. A kán-
ponti jöletti iroda kimutatta. Osoray lidor
10 K, dr. Mátyás László 5 K, Szalai Sándor 5
K, Caraloni Sándor 5 K, Halvas Gyula újvá-
di. megváltása 4 K, Hirschler Testvérek 10
K, Galtich és Graf 20 K, Weiszberger Kálmán
havi 10 K, Erdélyi János havi 4 K, Toch
Miksa 10 K, Neu és Klein újvádi ötvözet meg-
váltása 100 K, Skopál Fülöp Kiskomárom 10
K, Nagy Lajos 2 havi 10 K, Puslosky Béla havi
1 K, Gulyás Károly havi 4 K, Állami
elemi isk. III. j. ker. tantestülete 5-ik ado-
mány 17 K, Kertész József havi 2 K, Farkas
György havi 2 K, Weiszfeld és Fischer „Zala”
szerk. utján újvádi ötvözet megváltása 50 K,
Nagykanizsai pályaudvar mozgóposta személy-
zete havi 211 K, 70 l, Einsinger Samu 2 havi
30 K, Kovács Antal havi 2 K, Orbán Lityán
havi 4 K, Armath Sándor havi 5 K, Hoffrich-
ter Emma havi 5 K, Gillyény Sándorné 3 havi
15 K, Bettlheim és Guth naptári megváltás
50 K, Weinberger János S 5, H 5 K, Schweit-
zer József S 1, H 1 K, Goldmann Ignác S 8
K, Eppinger Magda S 4 K, Kleinfeld Ignác S
3, H 2 K, Hütter Lajos S 2, H 2 K, Gross
Zsigmond S 5 K, Hán Pisak Bossien, Kluger
Gizella Somogyiszentmiklós S 4 K, Sommer
Sándorné S 40 K, Szentferencrendi zárda S
40, H 10 K, özv. Wuzst Lajosné S 5, H 5 K,
dr. Goda Lipót S 10, H 10 K, Köröskényini
Oláh Pirokska H 5, S 5 K, Schwartz Ignác S
5, H 5 K, Farkas György S 2 H 2 K, özv.
dr. Schwatz Adolfaé, S 4, H 4 K, Tibolt
Boldizsár S 2, H 2 K, Roth Laura S 5 K.

KATONA TAKARÓK
előírás szerint drbja 9 kor.
Trigok, haskötők, érmelgittők, pamut
mellények legolcsóbban kaphatók
BARTA ÉS FÜRST
áruházában NAGYKANIZSA.

Járványoknál
s minden
ragályos betegségnél
kipróbált övintézkedés.
Mattoni féle
Giesshübler
Savanyú víz

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

Feloldás módja: 1000 Koldont
télváltásban a szarhatszobát feloldás:
Fleisch Lajos
Lugató: Fleisch Ernő

Hadi zsákmány Orosz-Lengyelországban. Orosz hadifoglyok zsákmányolt gránátoskosarakat visznek a vasutállomásra.

A törvénykezési illetékekről.

Ara 80 fillér. — Megrendelhető FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagykanizsán. — Vidékre 90 fillér beutalással ellenében bérmentve lesz megküldve.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházásában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Kiadó lakás

Csengeri-utca 27/a földszinten 4 szobás lakás, előszobával, fürdőszoba vízvezetékkel és me lékhelyiségekkel

május hó 1-ére kiadó.

Bővebbet olv. Fischel Fülöp-nél. Ugyanott egy nagy salontükrös asztalkával és márvánnyal, függőlámpa és mosdóasztal olcsón eladó.

Felkérem a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy az alakításra, illetve vasaltatásra szánt nyári kalapjaikat február hó 1-ig hozzam eljuttatni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Roth Laura

3 szoba és alkoból álló utcai lakás

a Csengeri-utca 26. sz. házban május 1-re kiadandó.

5 éves kisleány mellé

délutánra

kisasszony kerestetik

Cim: **Dr. Gyárfásné** Sugár-ut Blumenschein palota. Jelentkezés délelőtti órákban. ::

Pénzszekrényt

keresek kölcsön néhány hónapra megfelelő bér fizetés mellett. Ajánlatot a kiadóhivatalba 12119

URANIA

ROZGONYLUTCA 4 szám

Mariette Weber

kisasszony, a bécsi „Jesufstadi Theater” bájós primadonnájának felléptével. Ezután

Háborus aktuálisok XIX. sorozata

Január hó 23 és 24 én, szombaton és vasárnap kerül színre

Meghalt a golyó

finom pikáns vigyáték 6 felvonásban

Világháboru híradója

eredeti felvételek a hátrétől.

Rendel. helyárak, Kaszeta ösnyep és vasárnapokon 2, 5, 7 és 9 órákor. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órákor.

Hétfőn és kedden nagy irodalmi bemutató.

Irodai gyakorlattal bíró kisasszony

állást keres

lehetőleg ügyvédi irodába. Cim a kiadóhivatalban. ::

Jó házból való jó nevelt keresztény fiu

TANULÓNAK FELVÉTELEK

Köhler testvérek vaskereskedésében Vasudvar.

Kiadó lakás

Teleky-ut 19. szám alatti Kovács Ferenc féle házban egy 4 szobás kényelmes uri lakás hozzá külön fürdő és család-szobával, f. évi május hó 1-re kiadó. Bővebbet Lányi László takarékpénztári pénztárosnál.

A ZALA TÁRCAJA

A föld lakói.

(Marcella Tinayre, a finom tollú francia költőnő, aki a Revue des deux Mondes hasábjain tűnt fel a török asszonyokról írt novelláival — a Le Belfroi című párisi folyóiratban közli a következő hangulatos írást.)

József, az én kedves bátyám, a föld alatt lakik. Ugy-e bár milyen furcsa? Eddig csupán a vakondok, az úrgék és a halottak laktak a föld alatt — alusznak a sötétben, a fekete föld alatt kártyáznak, isznak, esznek s figyelmesen, puskájukat szívőkőhöz szorítva várják a pillanatot, hogy egretörjön a hurráh s rohanjon a sor — győzelemre vagy halálra. Szegény piou-piou-k. Eddig vörös nadrágjuk, elegáns csizmájuk, finom fegyverzetük ott csillogott az Élysée előtt — megszokták a francia katonát a párisi nemzeti bank előtt őrségen látni, a jószágos Fallières estélyein szoborszerű arccal vigyáztak arra, nehogy a mob betolakodják a francia államfő estélyeire — a Théâtre Françoise előtt is sokszor kéréstünk utbaigazítást — a jámbor legényektől, akik a hazát szolgálják — s most a francia katonák vakondok lett, elbujik a napfény elől, fél a világosságtól s puskája szuronyán ott csillog a halál. József az én drága bátyám is a földi lakója lett.

Az elegáns világból — rongyos, szakállas, láradt katona lett — szalmán alszik a dandy, aki névjegyet kínált annak, aki a

lábára lépett — rozsdás kancsóból issza a vizet az, akinek a Saint Julien is olcsó bor lett. A föld lakója lett az, aki a nizzai karneválon a legnagyobb farandolót frakkban járta — száraz kenyeret eszik az, aki a csokoládé-gelé-t is fitymálta lilaködös, májusi délutánokon, a bulvárdok gyönyörű kávéházainak terraszán. Ugy-e József, te soha se hitted, hogy erre jutsz, hogy könnyeid fogják kenyeredet ártatni, hogy gyilkolni fogod azt, aki mint ismeretlen és ellenség elédbe kerül? Ugy-e, te, aki tiltakoztál, ha a Rue de Révolin tulrakott szenes kocsit láttál, aki megsirattad a kanárikat s galambot ettétél aranysemű buzával, soha se hitted, hogy háboruban nincs szeretet és galamb és buzaszem és poézis és frabb — csupán vér, vér, sok, mindég több, vérfolyó durzadt és heves, amelyen hullák fognak átuszn: a halálba...

József, ne légy kényes — anyáknak mindig azt mondat a gyermekkorodban, amikor nem akartad megenni a tulsózott halat és a tul édes kalácsot. Most József — ugy-e bár szivesen megennéd ha lenne, a kenyeret — az illatos, friss omlós kenyeret, amelyet kutyádnak dobtál sikeres vadászat után?

Különös kegyelme a sorsnak, hogy megengedte nekem téged viszontlátni. József hát te itt laksz? És ezek a sáros, görnyedt, lihegő, sóhajto emberek a te barátaid? Ezekkel osztod meg lelked nyugalmát, ezekkel álmodsz közös álmot, ezekkel harcolsz a halál ellen? Te az elegáns gavalér, aki mindig finnyás és kimért voltál, mint egy templomí szent — most ezeknek panszokodnál, ha megszobesülnél, ha fájn a seb? S ha meghalnál, ezek rugnának félre, hogy tetemed ne akadályozza meg őket a me-

nekülésbe? És szorítom a kezedet s te könyvezel, a pajtasaid rongyos, szakállas, fekete emberek — sokan, sokan) néznek reám furcsán: hogy kerülök én ide, közétek. az én külsőm lázítja a w bensőtöket, az én otthoni nyugalmam s pihent arcom nem tetszik nekik — óh, itt ahol vér és halál van, ne jöjjön lányom, aki a szép életet hordozza keblén, itt nincs mit keresni a szeretetnek, miért is jöttem ide József? Óh, azért jöttem, mert írtad, hogy sokszor éhes vagy és fázol s hoztam neked meleg ruhát, anyáknak szeretete melegít benne — hoztam neked friss kenyeret, amelyben — ne csodálkozz — a te nővéred könnyei is benne vannak. Nézd, itt bor van, a szülők termelte s a pincének hordóiban váit ősi mámorra — ha ebből iszol elfelejtöd, hogy te csak csuf, szakállas fekete ember vagy, aki gyilkolsz, mert parancsolják, ha ebből a pohárból iszol, eszedbe jut a Máriád, akire fiatal szerelmedet kocintottad József, édes bátyám itt vagyok... S a fekete katona, az én drága bátyám, öl és csókol. Mily furcsán ölelsz, mily furcsán csókolasz, nem nem úgy mint testvért szokás, már elfelejtettél szeretni?...

Itt alszik ezen a dohos szalmatömegén az én gavalér bátyám... Mily sötét és nyirkos itt minden, mint a sírboltban. Egy pirosfényű fáklya ég s egy rozsdás kemence füstölög a nyitott sírban s a sír kellemetlen szaga a torokomat lojtogatja.

— Egész nap itt ülök és várom a hurráh t. Zeng az ágyu, hull a gránát, a halál konfettije. Éjjel-nappal dübörög és resket a föld. Háboru van.

— Ha nincs harc, összeülünk négyen-öte bajtársak, tiszték, Szeretnénk vidámak lenni, kacagni, biztatni egymást jókedvvel. Nem sikerül. Nem tud az ember kacagni, ha hallotta a haldoklók nyögését, az ágyu bömbölését. Hiába akarnánk kártyázni. Az, akinek legtöbb aduja van, bizonyosan elveszti a játszmát. — Hiába akad borony — nem iszik, Mi elvagyunk átkozva. A pokolban lakunk, a föld alatt és József küld már haza: erigy Marcella haza, tagadd el anyáknak, hogy mit láttál. Mondd, hogy puha ágyban alszom és duruzsol a kemence, regényt olvasok és finom borokat iszom. Mondd meg, hogy ezüst és arany a ruhám, ne mond meg neki, hogy éhes vagyok, hogy fázom, hogy a sötétben didergek. Ha megtudná az anyám, hogy mint élek, bizonyosan idejönne, kitépne a sötétből, megátkozná a világot, amelyre szült, bizonyosan meghalna itt, a szíve nem tudna többet verni, ha megtudná, hogy milyen a háboru.

S felájultam támolygok fel a lévegárok-ból. Amikor az utolsó lépcsőfokot is elhagyom, a mélyben felköhög valaki. Az én József bátyám. Köhög — köhög. S fullad. S moritja magához, a zivéhez a puskát. Az én bátyám a föld lakója lett, a földben suttog és vonaglik az ajka.

Iszen, ezért teremtetted az embert hogy vakondok módjára vergődjék a föld alatt?...

Add vissza a napágarat az én jó, az én drága, az én egyetlen bátyámnak. Szegény, milyen sápadt... Nem mondom meg az anyámnak, hogy viszont láttam.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatáruháza

Nagykanizsa

Fő-ut

az Eötvös Magyar Biztosítási Társaság új palotájában

Telefon 323 szám.

Ruhakelmék
Bársonyok
Selymek

Női telöltők

Gyermekkabátok

Bluzok

Pongyolák
Kötények
Fehérneműek

Szőnyegek

Függönyök

Ágy- és asztalterítők

Szőrmék
kelengyék

Vásznak és siffonok
legnagyobb választékban.

Női kabátok

minden árban.

Szőlő oltvány!

A háborús állapotok miatt lezártított
árakon eladó:

1-ső osztályú gyökerezésű oltványok:

Borfaajok ezre	120 R
Csemegefajok ezre	140 R
Csabagyöngye, Szászszoros és piros Delaware ezre	200 R
Gyökerezésű zöld oltvány	200 R
Ripária Portális gyökerezésű	20 R
Rupesiris Montikula	40 R
Rip. Berlandieri ezre	80 R

Nagyobb mennyiség vételénél meg-
felelő árengedmény.

Fenti árak csomagolással értendőek.
Rendelésnél az összeg 1/4 része be-
küldendő.

Hegyaljai aszu és asztali borok
jutányus árban. Tisztelettel

Molnár Mihály

12099

Abaujazzántón.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó
levél szerinti módszere. Idegen nyelvek magánúton való megtanulása

az 1000 szó
módszere — az olasz, német, francia és angol

nyelvek tanító nélkül, magánúton való megtanulására, neves szaktanárok magyar
átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való meg-
tanulására. — Az amerikai angol kifejezés
figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai
tanár és dr. Latzkó Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol
nyelv rektora. . . . . Ára 7.— korona

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való
megtanulására. — Magyar nyelvre átdol-
gozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk. isk. tanár. Ára 7.— korona.

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való
megtanulására. — A német szöveg latin
(magyar) betűkkel van szedve. — Schidloff dr. módszere alapján. — Irta:
Altai Rezső fővárosi tanár . . . . . Ára 7.— korona.

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való meg-
tanulására — Schidloff dr. módszerét a ma-
gyar közönség részére a tosznai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti
Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója.
Ára 7.— korona.

A német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
nélkül való alapos elsajátítására írta
Altai Rezső székesfővárosi iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin)
betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására
olvasási gyakorlatokkal. . . . . Ára 1.— korona

A magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
nélkül való alapos elsajátítására. Irta:
Hoffmann Mór iskolai igazgató . . . . . Ára 1.— korona

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Rendelések FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereske-

déséhez NAGYKANIZSÁRA intézendők.

Jó karban lévő

varrógépet

:: kéz alatt ::

VÁSÁROLNEK

Eladni szándékozók kéretnek Csengery-ut 4. sz. alatt házfelügyelőnél
jelentkezni.

STOCK COGNAC

Medicinal

hivatalos ölmézzel a látót
palackokban mindenütt
kapható

CAMIS és STOCK

gőzsemű gyárból

Barcola

Katonatiszteknek önkénteseknek

a hadhivonulás, újoncképzés alkalmával
szükséges árakat azonnal a jelentkezők szá-
mára által is legelőször birtokba részesít,
igen tisztelettel kérem megvásárolni!

„Der Rekrut“

„Militärische Briefe zur Erbauung
für“

Rekrut und Instruktor

HANS WEBER, 48. sz. ut. (Hádasgye)
A szöveget 80 eredeti Anton Ohmayer
(Schlossmann-írás) művészi rajza kíséri.

Ára 2 korona.

Kapható Nagykanizsán

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Kazinczy-utca.

Vidékre a páncs állatostan baktériummal
biztonságosan szállítom.

Millió ember használ

KÖHÖGES

rekedtség, katarus, elnyájkódásos hurut és
görcsös köhögés ellen kisértőleg a jóhiszt
Kaiser-főle

Mell-karamellák

(a három fenyővel)

cukorkák. — 6100 közigyelőleg hitelesített
bizonyítvány orvosokól és magánosoktól
a biztos hatásról. Rendkívül kellemes
és jóízű bonbonok

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza
60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula
Strabó Albert, Mítoványi Árpád és
Belus Lajos árak gyógyszerárúházaiban.

Mayer Klótild

gőzmosógyára NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesítem a n. é.
közönséget, hogy a Fő ut 9.
szám alatt levő gyűjtőtelepe-
met Hunyadi-utca 19. sz. alá
helyeztem át. Elfogadok női
és férfi ruhákat vegyileg való
tisztításra, továbbá az összes
háztartási ruhák mosását és
vasalását 10% engedménnyel
Külön gallér és kézelő-
oasztály.

Garantált hőmész nélküli
gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klótild

gőzmosógyára Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.
Kazinczy-utca 8.

Előírás szerinti

harcztéri dobozok

:: kaphatók ::

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében
Nagykanizsán Kazinczy-utca.

ÁZERKESÍTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:
NAGYKANIZSA
 BÚGAR-UT 4. SZÁM
NYÓKIADÓHVATAL:
 Budapest, V. sz. (Füvészház-
 környékén), a bel. útszélnek és
 a külsőnek is közlőnek
„ZALA” Hírlapkiadó és Nyomda
 1. L. helyénnyomda Búgar-ut 2.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: 19
 Pótkiadóhivatal: 179
 Nyomda: 187

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Kiállítások árak
 helyesnek tartandó
 Egy hétre ..... 1.00 F
 Húgyedre ..... 2.00 F
 Félévre ..... 3.00 F
 Egyre ..... 4.00 F
 Postai szolgáltatások:
 Egy hétre ..... 1.00 F
 Húgyedre ..... 2.00 F
 Félévre ..... 3.00 F
 Egyre ..... 4.00 F
 Egyes szám ára 6 fillér
 Hirdetési-árak és ártételek: az
 11. oldal szerinti szabályok
 és a kiadóhivatal

Miért harcolunk?

A német vezérkar főnöke föltűnést keltő nyilatkozatot tett a helyzetről. Ismertette a háboru okát a jelenlegi harc-
 téri helyzetet s végül bizonyára erős ér-
 veken nyugvó optimisztikus következte-
 tést von le a háboru kimenetelére vo-
 natkozólag. A német vezérkari főnök
 azon kezd, amit a Zala már hónapok-
 kal ezelőtt megmondott: hogy a háboru
 kitörését a gyálázatos szerajevói merény-
 let csak siettetette, valójában azonban
 Oroszországnak szemléláthaóan elle-
 nünk fogantatosított háborus késülődései
 idézték elő. No de ez már a közönség
 előtt is régen ismert igazság, amelyet
 azonban minden alkalommal hangor-
 tatni kell, nehogy elfeledje a világ, hogy
 a látszólag miáltalunk támasztott háboru
 a mi önvédelmi harcunknak bevezetése
 volt. Ha mi nem rontunk be Francia-
 országra, Belgiumba, Oroszországba,
 Szerbiába, akkor bőséges idejük marad
 galád ellenfelének a megkezdett készül-
 dések teljes befejezésével akkor ma a
 franciák, belgák, angolok már régen
 Berlin felé járnának, a mi harcaink pedig
 nem Oroszlengyelországban, Galiciában
 folyik, hanem már régen az istenáldotta
 alföldi rónákon és a Dunántulnak
 szeliden kékelő dombos vidékein.
 Ha az oroszok, franciák, angolok,
 belgák és szerbek alattomos tervét észre
 nem vesszük, akkor ma nem belga,
 francia, orosz-lengyelországi falvak, vá-
 rosok volnának fölpörkölve és népei
 koldussá téve, hanem a mi falvaink
 karsu tornyát bombáznák estvéli harang-
 szókor az ellenségesség ágyuk; akkor a
 mi családjaink futnának hajlék nélkül;
 a mi leányainkat becstelentének meg
 és a mi javaink vesznének oda
 örök időkre. Általánosan tudott do-
 log, hogy bennünket a hadüzenetnél
 területi aspirációk nem vezérletek
 Tehát ebből következik, hogy amit
 tettünk, azt önvédelemből tettük, arra
 rá voltunk készülve A mi országaink
 intézőinek éppen úgy fáj, mint nekünk,
 hogy fiaink távoli harctereken szenved-
 nek, vérzenek. De éáltal egy ennél
 sokkal nagyobb szerencsétlenséget hárí-
 tottunk el, — azt, hogy az egész ország,
 az egész nemzet, valamennyiünk család
 fészke és valamennyiünk családja ne
 pusztuljon el. Ezért harcolunk most mi!

Az oroszlengyelországi és galicziai harcok.

A legújabb jelentésekből mind-
 jobban kitűnik, hogy a háboru mérlege
 a mi javunkra fog eldőlni. Az orosz
 offenzíva az egész vonalon megtört; az
 ellenség egyes helyeken még meg sem
 kísérli vonalaink áttörését, de minden
 kísérlete kudarccal végződik, az orosz
 kolosszus mindenütt véres fejjel kény-
 tejen hátrálni. A helyzet január első
 hete óta általában alig változott; ami
 változás mégis történt, az mind javunkra
 írható. Mai jelentéseink a következők:

**Budapest, január 24. Hivatalos. Galiczia és Len-
 gyelországi arcvonalon nincs változás, egyes szaka-
 szokon ágyuharc és kisebb csatározások folytak. —
 Ellenséget tüzéségünk tüze arra kényszerítette, hogy
 Tarnowtól délre megint néhány lövészárkot kiürít-
 sen. Helyzet a Kárpátokban is változatlan. Az or-
 szokat több, a szorosok magaslataitól délre előretolt
 állásaikból visszaszorítottuk. Déli hadszíntéren nin-
 csenek események. Höfer, altábornagy.**

A helyzet Reimsben.

A reimi helyzetről a következőket
 jelentik a francia lapok: Egészben véve
 a németek még mindig azokat az állá-
 sokat tartják csak megazálva, mint négy
 hónappal ezelőtt. Ezek a hadállások
 körszerű ívet alkotnak, amely Croussy-
 tól a Brimont, Fresnes, Berry és Nogent
 l'Abesse magaslatok fölött Prukay és
 húzódik. A gazdasági, pénzügyi és keres-
 kedelmi élet Reimsben ugyazólván
 semmi. Sem a Banque de France, sem
 semmiféle más hitelintézet nem nyi-
 totta meg kapuit. Csak az adóhivatal
 maradt a mozgósítás óta a helyén s áll
 nyitva állandóan a közönség rendelke-
 zésére. Egyébként az adóhivatali helyi-
 ség inkább a jótékonysági irodák fiók-
 jává változott, ugyanis több segélyre
 szoruló keresi fel a hivatalt, mint adó-
 fizető. A kereskedelmi törvényeszek két
 ízben tartott ülést. A polgári bíróság és
 a büntető bíróság nem tudtak hova
 menekülni a német tüzéség bombázásai
 előtt. Reims gáz és villamosság hiányá-
 ban világítás nélkül van. Elhagyott üres
 utcáival, bezárt üzleteivel, a kisérteties
 sötétségben rettentően szomorú besyo-
 mást tesz a város.

A német főhadiszállás jelentése.

Berlin, január 25. Főhadiszállás.
Nyugati hadszíntér: Január 23-a álta-
 lánosságban minden különösebb ese-
 mény nélkül telt el. Az argonnei erdő-
 ségben a franciáknak két támadását
 könnyedén visszavertük. A Vogézekben
 Hartmannsweilerkopfnál és Steinbachtól
 északra előre haladtunk és
 ötven francia vadászt elfogtunk.
Keleti hadszíntér: Kelet Poroszországban
 és Lengyelország északi részében semmi
 változás nem állott be. Borzymovnál a
 Sucha-szakasz ellen intézett támadásunk
 sikeres volt. Az ellenség ellentámadásait
 az oroszok nagy veszteségei mellett visszav-
 vertük. Opocnótól északnyugatra az
 oroszoknak ellenünk intézett támadásai
 meghiusultak. *A legfelső hadvezetőség.*

Az angol flotta kudarca az Északi tengeren

*(Berlin, január 25. Hivatalos je-
 lentés.) Ma délelőtt a seidlitz-i kikötő-
 ből a „Derflinger”, „Maltke” és „Blü-
 her” német páncélos cirkálók négy ki-
 sebb cirkálóval és két torpedó-flottillá-
 nak kíséretében kijutottak az Északi
 tengerre. Ez alkalommal összeállításra
 került a sor egy 5 csatacirkálóból,
 több kisebb cirkálóból és 26 torpedó-
 zuzóból álló angol hadiflottával. —
 Az ellenség három órai heves küzde-
 lem után a harcot abbahagyta és
 Helgolandtól északnyugati irányban
 visszavonult. Angol jelentések szerint
 egy angol csatacirkáló, a mi részünkről
 „Blüher” cirkáló elsüllyedt, a többi
 némethajók visszatértek a kikötőbe.
 További részletek hiányzanak.*

Anglia — Franciaország hóhéra

*Madridból jelentik: A Tribuna szenzációs
 vezércikket közöl, amelyet a híres spanyol költő,
 F. Canovas Cervantes írt és amely így vége-
 dik: A Németország és szövetségeseivel szem-
 ben érszt, — könnyen indokolható, azim-
 pántiánk mellett mi spanyolok csak féjald
 mat érszünk annak láttára, — hogy a
 testvérségek, Franciaországnak fiatalága Anglia
 ösz üzleti céljairól hullatja vétét és eszt
 Angliát joggal nevezhetjük Franciaország hóhé-
 rjának. A jövő majd meg fogja mutatni, hogy
 Anglia tervei kudarcot vallanak: a francia
 köztársaság föl fog ébredni letargiájából és
 békejobbót fog nyújtani Németországnak, hogy
 a közös ellenséget, Angliát leverhesék és
 örök időkre ártalmatlanná tegyék.*

A törökországi harcok

*Konstantinápoly, jan. 25. (Hivata-
 los jelentés.) Orosz torpedók minduntá-
 lan behatolnak a feketetenger nyílt ki-
 kötőibe, magánházakat bombáznak és
 bárkákat súlyoszennek el. — Az anglo-
 lok támadást intéztek Hedsea partvidéke
 ellen. Ezzel a támadással az volt a cél-
 juk, hogy csapatokat szállítson partra.
 Egy angol cirkáló megjelent Dsedde
 mellett, bombázta a kikötőt, de a partra-
 szállítás nem sikerült.*

Ferrer szobrát meggyalázták.

*Brüsszel, január 25. — Ma éjjel a
 néhány évvel ezelőtt kivégzett Ferrer,
 spanyol anarkista emlékére állított szo-
 borművet eddig ismeretlen tettesek bot-
 rányosan meggyalázták. A főkörmányzó
 a hatóságot az emlékmű eltávolítására
 utasította. A vizsgálat megindult.*

Fez az arabok kezén.

*Marokkói jelentés szerint az arabok
 bevették Fez-t.*

Nincs az ententnek municiója.

*Nisből jelentik: A Szerbiába indi-
 tott és előbb a Dunán sűrűn közlekedett
 orosz municiók transportokk visszaford-
 ultak, de a francia szállítmányok is
 Szalonikin át Oroszországba irányítottak,
 mert az oroszoknak nincs municiójuk.
 A oroszországi forrongásra vezethető
 vissza, hogy a töltenygyarak egymásután
 folóbbannak, úgy legutóbb a Brest-
 Litovszki töltenygyári katasztrófa is
 ebből eredt. Nem kell a népek a
 háboru.*

Orosz hazugság.

A pétervári ügynökség Kom-
 münikéje megállapítja, hogy az
 oroszok Przemyslne! összesen
 hatvan foglyot veszletek. A
 nevétségesen osekély számot
 legalább is hússzal kellene
 sokszorosítani, hogy az igazsá-
 got némileg megközelítse.

Ki legyen a kamarai elnök?

Ullein József királyi tanácsos tragikus öngyilkosával megüresedett a kereskedelmi és iparkamara elnöki állás. Törvény rendeli, hogy a kamara elnöki állását mindig megüresedés utáni legközelebbi napokban kell betölteni, tehát nem kegyeletlenség az elhunyt emlékével szemben már most arról beszélni, hogy ki legyen az ország egyik legnagyobb kereskedelmi és ipari szempontokból legfontosabb kamarájának elnöke. Ismerve a közhatalmat és ismerve Spiegel Sighiedt alelnök nagy tudását, kiváló szakértezségét, rendkívüli energiáját, önfeláldozásig odaadó buzgalomát, — aligha tévedünk, amikor azt mondjuk, hogy az új elnök csak ő lesz, más nem lehet. Tíz éve működik személtől elölts a ami jelentős sikere volt ezen idő alatt a kamarának, az mind Spiegel Sighiedt nevéhez fűződik, mert az inkább reprezentáló szerepkörre teremtett Ullein József mellett ő volt a kamara lelke. Nagykanizsa és Zalavármegye kereskedelmi és ipari ügyei iránt mindig a legnagyobb megértéssel és jóindulattal viseltetett a fontosabb alkalmakkor a kamara részéről mindig ő jelent meg körutakban. Ezért tudjuk megérteni, hogy az egész körletben a kereskedő és iparos körök mért csatlakoztak oly nagy lelkesedéssel Spiegel személye köré. De a kamara területén lévő összes kamarai tagok állásfoglalása is ez. Különösen fontossgal bir az elnöki állás ma, mikor a béke beálltával a gazdasági kérdések egész tömege vár megoldásra, melyek a jobb boldoguláshoz vezetnek. Igazi feladat vár tehát most a kamarákra, de a mi feladatunk, hogy annak élére kipróbált erőt állítsunk. — Halvax Frigyes a kamara alelnöke az alábbi körlevelet küldte a kamarai tagokhoz:

Igen tisztelt Tagtárs Ur!

A kamaráról szóló törvény 14. §. kötelezettségünkbe teszi, hogy a kamarai elnöki állások barmelyike megüresedés esetében azonnal pótválasztást tartassunk, de az intézmény érdeke maga is azt kívánja, hogy ne maradjon soká vezető nélkül.

A kamarai elnöki állás tiszteltbeli, de mégsem csupán díjaz, amelyet vezetője akkor ölt magára mikor neki tetszik, hanem oly kötelességek foglalatja, amelyek folytonos munkát, figyelmet, mások érdekeinek gondozását kívánják meg, s az ily tiszteltbeli állásra születni kell az embernek.

A kamarai elnöki állás szerezésén, hogy Spiegel Sighiedt alelnökben a kamarai elnökséggel egybekötött feladatok sikeres megoldására kiválóan alkalmas erővel rendelkezik és így a kamarai és hozzáfűződött ez az érdekei javára szolgál, ha az elnöki székbe őt állítjuk.

Mint a kamarának alelnöke s mint olyan, aki a kamara dolgaikat meggyőződésem szerint a legnagyobb tárgyilagossággal tekintem, kötelességemnek vélem, hogy igazságtelt Tagtársamat az elnökválasztás dolgában lehetőleg egy táborba egyesítem.

Ezért kérem igazságtelt Tagtárs Urat, sziveskedjék cselsédségemet értesíteni, hogy álláspontomat helyesli-e és hajlandó-e támogatni. Igen becses és mielőbbi remélt választás előre is köszönöm stb.

Egy humanus intézkedés.

Tudvalevő, hogy a jelenlegi, rettenetes drágaság a kisebb existenciákat, de különösen a fix jövedelműt egyéneknek akiknek nem áll módjukban kiadási többletüket másokra áthárítani, valóságos katasztrófa elé vitte.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság felismerve az ebből származó veszélyt — a bajon némileg segítendő — elhatározta, hogy abból az összegből, amely az 1914. évi XLVI. t. cz. alapján beszédre adó tiszta hozadékból az Országos Hadsegélyző Bizottságnak fog rendelkezésre bocsátatni, az állami hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál a kalmazásban álló díjnokok részére, visszamenőleg 1914. év november havától kezdődőleg havi segélyeket engedélyez.

Ezt a havi segélyt az állami hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál tényleg alkalmazásban álló férfi és nődíjnokok kapják és pedig tekintet nélkül alkalmaztatásuk idejére és arra hogy „Értesítés”-sel el vannak-e már látva vagy sem.

A havi segély összeget az Országos Hadsegélyző Bizottság az olyan díjnokok részére, akik családi pótlékot egyáltalán nem kapnak: havi 10 koronával, az olyan díjnokok részére, akik évi 100 K vagy évi 200 K családi pótlékot kapnak: havi 20 koronával, az olyan díjnokok részére pedig, akik évi 300 K családi pótlékot kapnak: havi 30 koronával állapította meg.

Örömmel regisztráljuk, e valóban humanus gondolkodásra való hirt és csak azt óhajtatjuk, ha a kormány és az Országos Hadsegélyző Bizottság e terev tovább haladva módot találna arra, hogy nemcsak a díjnokok, hanem az állam egyéb alkalmazottjai is részesüljenek valami segélyben vagy drágasági pótlékban a háboru teretében állás.

HIREK

A Osztrák-Magyar Bank fiók-uj főnöke. Az osztrák-magyar bank legutóbb tartott főtanácsán a nagykanizsai fiók főnökévé zábori Zaboraszy Zoltánt, — a szolnoki fiók főnök helyettesét nevezte ki.

Megyei közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága február 8-án rendes közgyűlést tart. Az ülés tárgysorozatait a február elsejének délelőtti 9 órájára összehívott állandó választmány állapítja meg.

Szurmay altábornagy kitüntetés. Öfelsége Surmay Sándor altábornagy, a nagykanizsai 20-ik honvédgyalogezred volt népszerű parancsnokának az ellenség előtt tanúsított vitéz és eredményes magatartása elismerésül a másodosztályu hadiékülményes katonai érdemkeresztet adományozta. Surmay altábornagy a honvédelmi miniszteriumban foglalt el vezető pozíciót s önként jelentkezett harctéri szolgáltra. Mint a 38 ik honvédgyaloghadosztály parancsnoka szolgált rá az előkelő érdemre, amelyet a harctéri diadalog egész sorozatával érdemelt ki. Mi nagykanizsaiak, akik Surmayt körünkől történt eltávolítása után is mindig magunkénak tartottunk, különösen örülünk a kitüntetésnek.

Ami természet. A dunántúli dalosszövetség június hónapban dalosversenyt szándékozott rendezni Kaposváron. A verseny megtartására már meg is tették az előkészületeket, de most a szövetség arról értesíti a daloskorúkat, hogy a hangverseny a háborus idők miatt elmaradt. A kaposvári szereplésre a nagykanizsai iparos datárda is mindaddig nagy ambícióval készült, míg csak tagjait el nem szállították egy sokkal komolyabb versenyre, a harctérre. No de isten segédelmével mégis csak elénekeljük valamikor jókedvvel az elmaradt júniusi programot.

Gyászrovat. Szombaton délután 4 órakor temették el Maximovits György nyug. bírósági végrehajtót nagyszámu intelligens közönség részvétele mellett. Dacára a kellemetlen, nedves és hideg időjárásnak megjelentek, dr. Eöri Szabó Jenő kir. törvényszéki elnök és dr. Kovács Gyula kir. ítélőtábla bíró a járásbírósg vezetésével a bíróság számos tisztviselője, Csesznák Miklós ny. ítélőtáblai bíró és igen sokan a Polgári Egylet tagjai közül, hogy az utolsó tiszteletet megadhassák az elhunytak. A gyászszertartást a varasdi görögkeleti lelkész akadályoztatása miatt és az ő felkérésére Kádár Lajos ev. ref. lelkész végezte ki, gyászbeszédében méltatta az elhunyt jó tulajdonságait, kemelte munkaszerepét és nagy kötelességérzetét és isten áldását kérte a meghalogultra és hátramaradt családjára. Ezután megindult a gyászmenet a görögkeleti temetőhöz hol is újból ima és áldás után a koporsót elföldelték.

Letartóztatott százados. Székesfehérvárról jelöltik: Sajnálatosan kinos szenzációja van a fehérvári 69-ik gyalogezrednek. Helyőrségünk tisztikarának egyik tagját igen súlyos beszámítás alá cső bűncselekmény miatt letartóztatták. Néhány hét előtt helyezték Fehérvárra a 69. gyalogezredhez M. Sándor Molnár ezredbeli századost. A fiatal tiszt, aki röviddel ezelőtt nősült, rokonszervezen egyéniséggel csakhamar kedveltté tette magát a társaságban, agilitásával, sokoldalúságával pedig megkülönböztetett tiszteletet tudott kelteni. Ő volt a lelke azoknak a nemesoelu műkedvelő előadásoknak, melyeket sebesült hőseink szoroktatására és javára rendeztek. Az utóbbi időben fölűnt többeknek, hogy a százados jóvedelmével és yagyonai viszonyával arányban nem álló költségeket csinál és főleg gyanus volt a körülmény, hogy rövid idő alatt nagy összeget helyezett el saját nevére a takarékpénztárba. Nagy titokban, de épp oly körültekintéssel és eréllyel vizsgálat indult meg a gyanu tisztázására. Ez a vizsgálat azt a kinosan szenzációs megállapítást eredményezte, hogy a százados bűnös utat szerezte a tekintélyes összeget. Ez a megállapítás annyira beigazoltnak látszott a titkos nyomozás által kiderített adatokkal, hogy tegnap a hadbírósg kiküldötte a fehérvári rendőrség közreműködésével kutatást tartott a százados lakásán és ott nemcsak a takarékbetétkönyvet, hanem azonfelül még tetemes összegű készpénzt is találtak. — A súlyos botlást elkövetett katonatisztet letartóztatták és megfelelő fedezettel már föl is kísérték őt Pestre a hadtestparancsnokság bíróságához. Ami ezután következik az egy derékban kettétört karrier tragikus végvonulása.

Éltelt ügyvéd. A selmecbányai népbank két évvel ezelőtt 500 koronát küldött Koppány Gy. dr. tabi ügyvédnek, hogy jelenjen meg egy árverésen. Az ügyvéd a pénzt elköltötte s az árverésen nem jelent meg. A kaposvári törvényszék Koppány dr. t. a sikasztás vádja alól fölmentette, a pécsi tábla azonban élteltte két hónapi fogsárra. A kuria ezt az ítéletet tegnap jóváhagyta.

A mi hőseink. A 20. gy. v. halottai: Goráki Ádám 7. sz. zászlós, Adamics Lajos 2. sz., Ambrus György 6. sz., Antal György 4. sz., Babos Mihály 2. sz., Badics Pál 1. sz., Balázs Ignác 4. sz., Balics János 11. sz., Balics József 4. sz., Balogh Kálmán 11. sz., Balogh Sándor 4., Barabás Gábor 2. sz., Bedő István 8. sz., Belso Károly 7. sz., Benkő Ferenc 9. sz., Benkő István 2. sz., Biró Elek 2. sz., Bődöcs Gyula 9. sz., Bognár Károly 4. sz., Bolla Dániel 11. sz., Burján Dániel 9. sz., Csémpesz Boldizsár szakaszv. 5. sz., Csertán Pál 6. sz., Csizmadia János 8. sz., Dervarics József 2. sz., Elmán Károly 2. sz., Francics János 3. sz., Galba János 2. sz., Csaparus József tizedes 6. sz., Gerencsér János 4. sz., Golob Ferenc 11. sz., Gombai Gyula 4. sz. sz., Oyatmathy János 4. sz., Oyatmathy Vince 2. sz., Gyurkán Ferenc 1. sz., Hajdu József 7. sz., Halász Antal 11. sz., Hall József 4. sz., Harri József 2. sz., Hege-düs Mihály 11. sz., Hegyi István 2. sz., Horváth György 12. sz., Horváth Gyula 4. sz., Horváth István szakaszv. 6. sz., Horváth Sándor 2. sz., Huaydi Ferenc 4. sz., Henz Ignác 11. sz., Jandó István őrmester 4., Kalvari Antal 9. sz., Kása Gergely 4. sz., Keck Szilárd 11. sz., Kenyérvári Mátyas 3. sz., Kertész József 6. sz., Kocsis József 2. sz., Kodba János 2. sz., Kuti Sebestyén 12. sz., Lázár József 5. sz., Lőrinc István 11. sz., Lőrinc Mihály 4. sz., Lukács István 2. sz., Marfi Pál 12. sz., Markó Vince 4. sz., Maródi Ferenc 5. sz., Mátyas Károly szakaszv. 2. sz., Mészáros Ferenc 4. sz., Mics György 12. sz., Miklós János 4. sz., Mór János 4. sz., Mo'nár János őrv. 9. sz., Moncsyuk Rudolf 3. sz., Mukics József 5. sz., Nádasdi Gyula őrvetető 4. sz., Nagy Ferenc 6. sz., Nagy Gábor 4. sz., Nagy István tizedes 4. sz., Nagy József 2. sz., Nagy Sándor 9. sz., Németh Antal 12. sz., Németh Antal 8. sz., Németh József 11. sz., Neufeld József 4. sz., Novák János 6. sz., Novák János 4. sz., Novák Mihály 8. sz., Oslar József 10. sz., Pacsál János 2. sz., Pacsevics István 4. sz., Patkó Zsigmond 10. sz., Pechler József 2. sz., Peszleg Ferenc 1. sz., Pleanyuk István 8. sz., Rumber György 4. sz., Radóczy Gyula 3. sz., Rajki Ferenc 9. sz., Rechnitz Sándor 3. sz., Rumenicz Flórián 16. sz., Salamon Lajos 2. sz., Siman István 9. sz., Simonka Pál 4. sz., Sipos József 4. sz., Soós József 2. sz., Löwey Károly 4. sz., Lök János 3. sz., Szabó Bálint 2. sz., Szabó József 9. sz., Szabó Sándor őrvetető 10. sz., Szem Péter 2. sz., Stegő Henrik őrvetető 4. sz., Székely Ferenc 7. sz., Szeles Mihály 6. sz., Szep György 4. sz., Szalai István 4. sz., Sziva József 12. sz., Szomi Imre 5. sz., Teletár Antal 2. sz., Tiszai István tizedes 12. sz., Tompai Ferenc 2. sz., Toplicsanez Mátyas 4. sz., Török József 6. sz., Tóth Károly 6. sz., Tóth Lajos 4. sz., Trombitás József 6. sz., Unger József 9. sz., Unger Mihály 9. sz., Urégi László 12. sz., Vecsei Gábor 4. sz., Verbanec Ferenc Ferenc 1. sz., Vidi Nándor 9. sz., Zajecz György 4. sz., Zimmermann György 11. sz., Zsanicz István 4. sz.

A megrongálódott kétkoronás bankjegyek becserélése. A nagyközönség részéről a közelmúlt időben sűrű panasz hallatszott az osztrák-magyar bank ellen a kétkoronás bankjegyek rossz állapotai miatt. Figyelembe kell venni, hogy ezeket a kis bankjegyeket nagy tömegben a harctéren levő csapatoknak küldték el és ott rongálódtak meg tulajdonosan. A mi ilyen erősen megrongálódott bankjegy forgalomban van, az osztrák magyar bank sem segíthet a bajokon. A nagyközönség segítségére van szükség tehát annyiban, hogy az ilyen rongyos bankjegyet a közönség vigye be a legközelebbi bankfiókba, a hol azt mindig kifogástalan, új bankjegyre cserélik be.

A C. osztályu népfelkelők. Aból az alkalomból, hogy most már az összes besorozott népfelkelőket behívták, azt hisszük, sok aggódo családapát érdekelni fog ez a téma. Jó előre megnyugtathatjuk az illetőket, hogy aggodalomra nincs ok. Az eddig fennálló törvények és rendeletek szerint nincs lehetőség arra, hogy 36 éven felüli, ugynevzett C. osztályu népfelkelők teletzített fegyveres szolgálta a besorozhassanak. Ez azonban még nem azt jelenti, hogy a 36 éven felüliek teljes mentelmet élveznének. A hadvezetőségnek van felhasználni: a különféle kézműveseket katonai célokra dolgozó felszerelő intézetek számára; bárkit kórházi szolgáltra; süttőket, molnárokat katonai élelmező kórházak számára; munkásokat egyéb, a honvédelem érdekei által követelt bármily nemü munkálatokhoz. Ezek a rendelkezések persze nem vonatkoznak azokra a 36 éven felüliekre, akik annak idején mint tényleges katonák szolgáltak.

Vörös ördögök. — szürke ördögök. Mult héten indult a harctérre egyik nagyobb dunántúli városból az ottani 7 ik honvéd huszárezred egy gyalogosított szárada a gyalogság csukasürke egyenruhájában. Az ilomáson Kriat Jenő esperes plebános lelkesítette őket egy virágos szőp beszédben a haza védelmére, melynek földjében a fák gyökerei őseink porait ölelik s a virágok színt és illatot azoknak kihűlt sziveikből kapnak. — Azután Szöke Ballint őrnagy hívta fel őket, hogy legyenek olyan „szürke ördögök”, amilyen vörös ördögök voltak eddig.

Az Uránia mozgóképek palota mai és holnapi, azaz 25 és 26-iki műsorán felhívjuk olvasóink figyelmét. A műsorból különösen kiemeljük „Tedd és a piqet-párti” című hangos vígjátékot és „A táncos szörlem” című 3 felvonásos drámát, mely utóbbi remekmű van színezve, ezen kívül „A háborus karikatúrák” remekmű mutatják be a világháboru humorát. Szerdán és csütörtökön pedig „A tizek szövetsége” című 4 felvonásos detektiv film kerül bemutatásra.

A mi utcáink. Sáros esős idő jár és ezt különösen a mi utcáinkon vesszük észre. A január 21-én volt fagy hirtelen síkossá tette a járdákat, bekelet hirtelen azokat, utána két nap mulva olvadás, majd tegnap erős zápor keletkezett és a járókelők az aszfalt járdákon is sárban jártak, mert kevés háztulajonosnak jutott eszébe, hogy a járdákat a reá hirtelt szeméttől könnyű lesz megtisztítani, mert — esik. Szokás szerint a város által gondozott járdák voltak a legpiszkosabbak, pedig most már van köztisztviselési hivatal is az új szabályrendelet szerint. Felhívjuk a polgármester figyelmét. Az erős zápor majdnem szerencsétlenséget is okozott, mert szombaton este háromnegyed 8 óra után egy nagy darab parkányrész leszakadt az Eiso magyar általános biztosító társaság most elkészült házának oromzata széléről és közvetlen G. A. nagykereskedő mellett esett a járdára, ha kissé odább zuhanik, feltétlenül súlyos szerencsétlenséget okoz. A rendőrség figyelmébe ajánljuk, vizsgálta meg nincs-e más részen is ily omladozó falrész, mielőtt szerencsétlenség történne.

Önként a harctérre. Szólt Imre nagykanizsai piccér, dacára 48-ik életének önként jelentkezett katonai szolgáltra. A hőies piccér, aki sok nyelvet beszél s annak idején őrmester volt, alkalmasnak találták, mire rögtön bevonult csapatnéhez.

Sebesült, aki visszanyerte beszélőképeségét. A csodával határos historia történt a kaposvári színházban lévő kórházban. A harctérről oda hozták Tóth Károly halatonszárászó 44-es bakát, akit egy ellenében gránát a levegőbe röpített és amidőn a földre zuhant, egy bajtársra szétrozsolt lábdarabja esett rá. A 44-es baka elvesztette a nagy ijedség következtében beszélőképeségét. Összetörve hozták Kaposvárra és ezidő óta a vöröskeresztes kórházban részesült ápolásban. A napokban nagymosó volt a kórházban. A baka a mosónők körül oláklodott és eközben esett. Kevés forró vizet tartalmazó dezsába esett. Ez az volt a szerencseje. A kis baleset következtében visszanyerte beszélőképeségét.

Nagykanizsa jóniava. A Központi Jóléti Iroda kimutatása. (Folytatás.) Weisz Tivadarné S 40, H 80 K, Sanvóber Józsefné S 5, H 5 K, őrv. Oroszváry Gyuláné S 5 H 5 K, dr. Rothschild Jakab S 5, H 5 K, dr. Rothschild Béla S 5, H 5 K, Práger Béláné S 10 K, Rátz Mariaka S 3, H 3 K, Ögöl Lajos S 3, H 2 K, Brandlhofer Antal S 5, H 5 K, Dukász Dávid S 5, H 5 K, őrv. Zádubanszky Lajosné S 5 K, Pástor Miksa S 1, H 1 K, Feldmann József S 50 K, Schön Fülöpne S 5, H 5 K, Halics Lipót S 20 K, Balászi György S 10 K, Dannenberg Ernestsin S 10 K, Maschanzker Ignác havi 10 K, Krátki József havi 5 K, Klein Ignác három havi 6 K, Srendrey Károly havi 2 K, Hamburg Miklós 4 K, Matán Ödön havi 2 K, Gross Albert havi 3 K, Szántó és Steiner havi 3 K, Kollay Lajos havi 5 K, Markó Nándorné S 2, H 3 K, dr. Szabady Lőrinc S 2, H 3 K, id. Fabick Tivadar S 2, H 1 K, őrv. Novák Nándorné S 3, H 3 K, Scherc Róza S 1, H 1 K, Miltényi Sándor S 5, H 5 K, Miltényi Gyula S 5, H 5 K, Szabó István S 2, H 2 K, Májou Testvérek S 5, H 5, Szívós Imréné S 2 K, Dézlalai Takarékpénztár S 25, H 25 K, Mühoffer Ödön S 2, H 2 K, Moshammer Károly S 5, Sommer Náthán S 5, H 5 K, Schlésinger Mór S 5, H 5 K, Steiner Simon és neje S 6, H 6 K, Ármuth Sándor S 3 K, Fischer Sándor S 5, H 5 K, Székely Nándorné S 5, H 5 K, Irmiler József S 20 K, Steiner Oszkár és Karcsi S 1, H 1 K, Zalay Szidónia S 2 K, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank S 25, H 25 K, dr. Szekeres József S 10, H 10 K, Goldschmid Salamon S 2, H 2 K, őrv. Pizár Józsefné S 3, H 3 K, Sugár Béláné S 2 K, Nagy Gyula S 2, H 2 K, Szabados Rózi H 5 K, őrv. dr. Tripammer Rezsóné H 5 K, Böhm Jenő S 5 K, Hungaria vezérőrnagyok S 10 K, László Józsefné S 5 K, Szuknay Lajos S 5, H 5 K, Stolzer Testvérek S 15, H 15 K, Köhler Gyula S 10, H 10 K, Köhler Nina S 5, H 5 K. — Hofmann és Frank S 5, H 5 K, őrv. Wéber Károlyné S 8.50, H 2.50 K, Nagykanizsa város községe S 50, H 50 K, őrv. Fischer Gedeonné S 10, H 10 K.

KATONA TAKARÓK
 előírás szerint árja 9 kor.
 Trigok, harkótok, őrmegleők, pamut mellények legolcsóbban kaphatók
BARTA ÉS FÜRST
 áruházában NAGYKANIZSA.

A boldogasszonyi fogolytábor.

Dr. R. A. városi tisztviselő, népfelkeltő hadnagy, aki Mosonmagyaróváron Boldogasszonyfalván őrsi a hadifoglyokat, irta a következő érdekes levelet: Itt vagyok most Boldogasszonyban az itt lévő fogolytábor őrszésére. Nagyon érdekes az a fogolytábor az itt lévő különféle emberiséget tekintve. Herceg Esterházy birtokán 32 holdos épület, jelenleg 29 közből épült barakkból, melléképületeket; konyhát, szertárakat, fürdőbarakkot is számítva 41 barakkból áll. A foglyok száma 12000 ember körül van, minden barakkban 400 embernek van férőhelye. Vanak itt oroszok, szerbek és montenegróiak. Az oroszok túlyomuk többségben voltak, de most kändik elszállítani, úgy, hogy csak szerbek és montenegróiak maradnak itt, az oroszok sokkal szimpatikusabbak, mint a szerbek, az utóbbiak szeméből látszik a vad gyűlölet, melyet irántuk éreznek. Az oroszok közt roppant sok a zsidó, ezek minden alkalmat felhasználnak, hogy itt is üzletet csináljanak. Így például a rubelt és különösen az arany pénzeket olcsón megveszik megszorult társaitól és ha jó a pénzbevitel, annak pedig haszonnal eladják. Az oroszok között nagyon érdekesek a kazákok, magas mejelem léfméteri bőrnyelű sapkájukkal és hosszú fekete kaftanszerű kőpenyűjükkal. Nagyon érdekesek még a tatárok és egészen a kínai határról való mongolok. Ezeket tolmács utján kérdeztem, hogy mikor lettek megszállva, azt mondták, hogy már márciusban be lettek hívva és azóta folyton legyverben voltak. Innen látszik, hogy az orosz felállításul számított ebben az évben háborúra. Rengeteg mennyiségű álcimel fogyasztanak el ezek az emberek. Egy ebédre például 30 mm. burgonya és 10 mm. rizs, egy vacsorára 30 mm. kukoricára, husból 20 mm. át ha zsalnak el egy-egy. Szóval ily rettenetes mennyiséget kell egy emberre főzniök, ehhez hozzájárul még só, zsír, hagyma, kenyér; szóval mindez nagyon sok pénzbe kerül az államnak. A harctérről ide kerülnek ezek a foglyok, kiéhezve, soványan, két hét múlva már szemléletüket gömbölyödnék.

Vánkoszuszat sebessítfeinknek. A helybéli tartalékkórházban fekvő sebessítfeinknek még mindig nincs elégséges létszáma, kárjuk a kőnőseget, juttassa el vankoszuszat szomanyát a Kőzpenti Jóléti Iroda Hadszégelyző Osztályába (Csengeri-ut 2.) hol a szükséges méretekről is felvilágosítás nyerhető.

Nem lehet eléggé rámutatni azokra a káros következményekre melyek a fogak elhanyagolásából keletkeznek. — Főberg stóckholmi orvos kimutatja, hogy vizsgálatai alatt 7320-nál a betegek fogbetegségei a fogak hányag ápolásából keletkeztek. — Így tehát a fogak rendszeres ápolását minden étkezés és lenyugvás előtt nem lehet eléggé ajánlani, különösen a már régóta legjobban bevált S. J. Kalodest-tal.

A nagykanizsai Vöröskereszt egyet pőnzárának 15-ik kimentetése.
Adományok: Bestik Lajos a harctérről küldött 50 koronát, Rom. kath. plébánia gyűjtése 30 K, Strómszky Ernő adománya újví megváltás 30 K, Elek Palika 25 K, Franz malom molnárak és műhelymunkások 11-ik gyűjtése 13 K 70 f, 12-ik gyűjtése 14 K, 13-ik gyűjtése 12 K 60 f, Inkey Kálmáné Szemző Lujza 50 K és ugyancsakora öszszegyel beépített mint alapító tag, Kaufmann Mór 2-ik adománya 10 kor., N. N. 10 K, 1 och Miksa 5-ik adománya 10 K, Hadifők nagykanizsai kocsintérsége a vasuton 40 K, A nagyfőzde pőrsőlye 7 K 46 f, Kárschner Ignác 3 ik adománya 5 K, Dr. Szabady Lőrinc havirósalet 2 K, Pasztor Miksa 2 K, Szendrey Károly 2-ik adománya 1 K, Az izraelita hitközség előjárósága utján kőszorapító adományok: Aczél Pál 30 K, Dr. Ország Lajos 20 K, Stern Sándor 40 K, Bettlheim Győző 25 K, Weiser József 20 K, Grünhut Henrik 20 K, Blau Ottó 20 K, Dr. Hivas Hugó 10 K, Hivas Imre mérnök Szombathely 50 K, alsódomborui Hirschler Miksa 30 K, Szegő Izidor alsódomboru 20 K, Pollák Paula 10 K, Király Sándorné 5 K, Az újví falnapárakért felülfizetni szíve sek voltak: Strómszky Ernő 8 K, Vinlandvay Sándor 8 K, Bosnyák Géza 8 K, Sélley Teresz 3 K, Sebestyén Géza 3 K, Koller Istvánné 8 K, Szondy László 8 K, Kiss István plébános 1 K, Gróf Somsich Antalné 18 K, Kotor község 3 K, Révész és Vitál Budapest 3 K, Morandini Román 3 K, Oltag Guidó 3 K, Gramer Károly 3 K, Kálley János 3 K, Löwenfeld Joachim 23 K, Lóthy Károly 2 K, Pongor Henrik 8 K, Gyémánt József 8 K, Sommer Ignác 18 K, Zeiss Ignác 3 K, Dr. Kiss István 8 K, Fegyás Géza és Marcsa 8 K, Bettelheim és Guth szék 48 K. Továbbá közönetet szavaz a választmány a „Zala” tek. kiadóhivatalának azért, hogy szives a vöröskereszt kőrházainak 10 darab Zala ingyenpeldányt naponként átengedni. Köszönet Galadéltis Lajosné urnőnek Dióskőn bősapkákért és Krejcsi Antal urnak Pólán, hogy sziveskedtek fehérműt küldeni a kőrházak részére.

Feloldó szerkesztő: Tóth Zoltán
távolították a szerkesztőasztalról:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

Előírás szerinti
harctéri dobozok
x kaphatók ::
FISCHEL FÜLÖP FIA
köyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán Kazinczy-utca.

URANIA mozgókép
ROZGONYI-UTCA 4 szám
A francia harctéren megsebesült és sebeiből felgyógyult **Heidemann (Teddy)** berlini művész felléptével
január 25 és 26 án, hétfőn és kedden kerül színpadra:
Táncosnő szerelme
Egy művésznő regénye 3 felvonás.
Teddy és a piquepartie
Stellimus vigjáték 2 felvonásban.
Cristiániától Bergenig
Tudományos felvétel Norvégiaiból
Pali szenvedélyes dohángos
Humoros.
A világháboru humora
Karikatúrák a harctérről.
Rendező helyek: Kesztelek Sasnap és Vasárnapokon 2, 5, 7 és 9 órákor, Hétfőnapokon pedig 6 és 9 órákor.
**Szerdán és csütörtökön nagy de-
tektív dráma kerül színpadra**

Pénzszekrényt
keresek kölcsön néhány hónapra megfelelő bér fizetés mellett. Ajánlatot a kiadóhivatalba. 12119

A ZALA TÁRCAJA
A martir beszél.

Egy kivégzett bur parancsnok utolsó szavaival.
Miedig érdekesek és figyelemreméltók voltak azok a beszédek, melyek utolsó lsten hozsád-kémet hangzottak el egy-egy halálraítéltek ajkáról. Különbözően áll ez arra az esetre, ha martirok bucsubeszédéről van szó. Az alábbi beszéd ezek közül való. Fourie József János az angolok által halálra ítélt és kivégzett bur parancsnok mondta el ezt a beszédet a bírál előtt. A beszéd így hangzik:
— El akarom önöknek mondani hogy miért fogtam levegyt emberemmel az angol csapatok ellen. Testestől-lelkestől transvaali vagyok és a kőrtársasági zászló alatt születtem.
— A legutóbbi háboruban az angol kormány ellen harcoltam, mindaddig, a míg súlyosan megsebesülve egy kőrházba nem szállítottak Betegkesedésem ideje alatt egy angol tiszt egyizben kékre-zöldre vert revolverével. Természetes, hogy mindez nem tőntette fel előttem valami nagyon jó színben az angol nemzetet, sokat szenvedtem emiatt, de történetem magam. Élt bennem a reményesség, hogy talán mégis megértjük egymást és hogy az angolok támogatni fognak bennünket egy boldog Délafrika megteremtésében. Több éven át tartott ez az állapot és én meggyőződtem, hogy angolok, ahol csak tehetnék, folyton sértegették önézetünket. Isten a tanom, hogy mennyit szenvedtem, mennyit keseregtem emiatt.
— Aztán újabb sérelem ért bennünket, Angol részről sürgetni kezdtek a háborút Mémet-Délafrika ellen és ezt a sürgetést olyan kiméletlenül, arcátlanul tették, hogy felhábo-

rodtam. Hamarosan elhatároztam magam és azok közé az emberek közé állottam, akik leg-határozottabban ellenerték ezt a háborút. En magam is ellenertem, mert schogysem helyeseltam azt, hogy olyanok ellen viseljünk háborút, akik soha, semmivel sem bántottak meg bennünket. Nem tudtam belátni, hogy miért ontsák a vérüket épp a mi ifjaink Anglia te-kintélyének emelése érdekében! Annak az Angliának az érdekében, amely annyiszor vál-lalkozott hóhérmunkára velünk szemben és amely olyan sok keserű fájdalmat okozott nekünk akkor, amikor azt a harmincezer aszszonyunkat és gyermekünket állatias módon legyilkoltatták...
— Mi ez a szemben, hogy mindent ígérgettek, egyenlő jogokat, szabadságot és több affélet. Ígéretük voltak ezek csak. Amikor fogságomban munkám után egy pár nyugtát kaptam, ezeken a nyugtákon soha sem volt egyetlen egy holland belü, svagy szó. Ez volt tehát az egyenlő jog?
Fourie parancsnok itt megállott egy pillanatra beszédében. Odalépett védőjéhez és át akarta neki adni bizonyítékait, amit azonban a védő azzal utasított el, hogy csak a törvényszéknek van joga elfogadni a bizonyítékokat. Fourie tehát a bírák elé lépett, át-nyújtotta nekik írásos bizonyítékait, majd meg-szakított beszédét így folytatta tovább:
— Október 10-én egy hangversenyre vettem részt, melyet nagyrabecsült előzőlünk, Krüger Pál emlékére rendeztek, éppen születése napján. Nagyon esalódtam ebben a hang-versenyben. Zenét és szép kegyeletes emlé-keszédeteket vártam és ehelyett piszkolódo, gyalázó szavakat hallottam. Asszonyainkat, a kik a tribünöző állottak, záptojásokkal dobálták meg, közben folyton a „Rule Britaniá” t énekeltek. Ha ez volna a brit egyenlőség, akkor én inkább nem élek közöttük! Akkor jobban érzem magam itt a fogságban, mint tiszt

A törvénykezési illetékekről.
Arv 80 fillér. — Megrendelhető FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagykanizsán. — Vidékre 90 fillér behirdetés ellenében — bérmentve lesz megküldve.

Kiadó lakás
Csengeri-utca 27 a földszinten 4 szobás lakás, előszobával, fürdőszoba vízvezetékkel és melléképületekkel.
május hó 1-ére kiadó.
Bővebbet özv. Fischel Fülöpnénel. — Ugyanott egy nagy salontükör asztalkával és márványlappal, függőlámpa és mosdóasztal olcsón eladó.

A legjobb minőségű hadiczipők
csizmák, gamaschnik, hócipők
:: :: Továbbá mindennemű :: ::
Uri- női és gyermekcipők
kaphatók és mérték után rendelhetők
Miltényi Sándor és Fia
cipőruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-utca
:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Ragályok ellen
most igen alaposan kell védekezniük, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, kintó és egyéb ragályos betegségek fokozottan a b. erővel léphetnek fel, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer készülő legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítő szers a

LYSOFORM
szagtalan, nem mérgező olcsó és eredeti üvegekben 50 filléért minden gyógy-szerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok beteggyógy fertőtlenítésére, antiszeptikus köztöréseknél (sebekre és daganatokra), kő-és arcmasszára és ragályok elhárítására, nő-
nek altesti irigycóra, stb. mindenkor ajánlják.
LYSOFORM-SZAPPAN
finom, gyenge piperezsappan 1 százalék lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatású. Alkalmazható a legényesebb bőrre, még csecsemőknel is; szepiti, megpuhítja a szomszagos testet a bőrt. Egy kisérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona
FODORMENTA-LYSOFORM
erősen antiszeptikus hatású szájvíz. Szájbűnt rögtön és nyomatlanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobás, gégebántalmaknál és nátha esetén gargulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízbe.
Eredeti üvege 1 K 60 L.
Az összes lysoform-készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és ujabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kiváratra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az **Egészség és fertőtlenítés** című érdekes könyvet.
Ahol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 koronára előzetes behirdetés esetén 3 üveg Lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.
Dr. Keleti és Murányi
vegyészeki gyára Ujpesten.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben. ..

Telefon 78.

Telefon 78.

ÁZSÉKESZTŐSÉG ÉS KISADÓPÁLYA:

NAGYKANIZSA

BUDA-UT 4. SZÁM

ROKADÓHIVATAL:

Helység- és sz. (Posta- és tele-
graphia), a fel. hivatalok és
a közigazgatás le. hivatalai

„ZALA” Hírlapjainak és nyomda
s. társaságának Budapesti i. o.

TELEFON-SZÁMOK:

Helység- és sz. hivatalok: 176
Helység- és sz. hivatalok: 176
Nyomda: 176

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

Helyi előfizetési árak	
Egy évre	1.800 Ft
6 hónapra	1.000 Ft
3 hónapra	500 Ft
1 hónapra	150 Ft
Külföldi előfizetési árak	
Egy évre	2.400 Ft
6 hónapra	1.400 Ft
3 hónapra	700 Ft
1 hónapra	200 Ft
Egyes szám ára 5 fillér	

Béke.

Milyen szép, zengősen most ez a szó; milyen kellemes érzelmek hozza a szívem! De mennyi aggodalom is támad hallatára: meg lesz-e hamarosan, vagy pedig még hosszú, az eddiginél is véresebb háború vezet hozzá? Erre bajos volna a feleletet adni. Amde ha a külpolitikai eseményeket élénk figyelemmel kísérjük, azt látjuk, hogy a béke érdekében olyan faktorok részéről törőnek kezdeményező lépéseket, amelyek nem szöktak fantomokat úzni, légrézakra építeni. Így például legutóbb Hollandia lépett be hivatalosan azon külföldi államok közé, amelyek bár legnagyobb titkolódzással de a legzavosabb energiával dolgoznak a békén. A németalföldi kormány javaslatot terjesztett a parlament elé, amelyben azt kívánja, hogy a Vatikán békekeziójában vegyenek részt, mert Hollandiának is érdeke, hogy az esetleg Rómában megtartandó béketárgyalásokon képviselve legyen. A németalföldi kormány az a javaslat legzavosabb virágait ébresztik ismét föl bennünk. Ha a hollandus kormány ilyen határozott formába önti a javaslatát, akkor annak pozitív alapjának kell lenni. Abszurdum azt állítani, hogy még nem érkezett el a békekötés ideje. Ha a világháború kitörésének igazi okát kutatjuk, akkor rá kell jönnünk ösmegunktúl is, hogy a békekötés legfőbb ideje küszöbön van. Mi is volt a világháború kitörésének igazi oka? Több-ször hangzottak már, hogy nem Ferenc Ferdinánd megölése, hanem Oroszország szláv aspirációi, Franciaországnak Elzász Lotharingia iránti elhatartalan vágyakozása és Anglia féltékenysége Németország tengeri erejének rohamos fejlesztése miatt. A világháború hathónapos folyamata alatt azonban összes ellenségeinket be kellett látniuk, hogy céljukat ma messzebb állnak, mint bármikor. Be kell látniuk, hogy Németország és Magyarország-Ausztria a háborút még rengeteg ideig győzik s olyan háborút tudnak produkálni, amelybe — ha nem ők győznének, még a győzőnek is bele kell pusztulnia. A mi rózsáinkról területi aspirációkról soha szó nem volt — Tehát mi könynyen belemehetünk olyan békebe, amely a status-quo-ante alapján épül föl, mert mi sohasem akartunk mást, minthogy ellenségeink belássák, hogy évtizedek óta nagy szeretettel dédelgettünk törökvésceket sohasem érhetik el. De a háború hosszú folytatása, amelyre — ország-világ látja, mi teljesen föl vagyunk készülve, nemcsak az esetleg más oldalon lévő győzött pusztíthatja el, hanem a semleges államoknak is sokáig kihaverhatatlan veszteségeket okozhat, mert hiszen ők még hadikárpótlásra se számíthatnak. Közgazdasági életük tengeződik, pang s ezenkívül állig fegyverben kell állniuk, mert sohasem lehet tudni, melyik pillanatban zudul nyakukba a veszedelem. Tehát a mi hosszú háborunkat a semleges államok sem bírnák elviselni s ez az oka, hogy oly óriási energiával dolgoznak a békén, dacára az óriási nehézségeiknek. A semleges államok nem nézhetik tétlenül a világot sorsavató végtelen harcokat s készen állnak arra is, hogy ha kell, fegyverrel állítsák helyre a békét.

Harcok a Kárpátokban.

Az utolsó két napban igen erős harcok színhelyei voltak a Kárpátok. A hivatalos jelentés szerint egyes jelentős helyeken tekintélyes területbővítést eszközöltünk, majd mikor az orosz harkok közöri a vereséget újabb nagy csapat mértünk rá. Az oroszok legelőnkebb tevékenységét fejtik most a Kárpátokban, míg a csatátér egyéb részén állásdó a nyugalom.

Budapest, január 25. (Hivatalos.) Lengyelországban és Galiciában semmi lényeges esemény nem történt. Csak a Nida mentén volt élénk ágyuharc. Az Ung völgyében és Vezérszállásnál az általunk elfoglalt állások visszafoglalása céljából megindított orosz ellentámadásokat véresen visszautasítottuk. Az ellenségnek ama kísérlete, hogy Rafailovánál keresztül törjön, tökéletesen meghiúsult. Az ellenség Zielonán át visszavonult. A Kárpátokban az utolsó két nap harcaiban elfogott oroszok száma egyezerötven. **Höfer** altábornagy.

Nagy tüzérségi csata Kelet-Poroszországban.

A németek több helyen megverték az oroszokat. — Gumbineni lövészárkokat elfoglalták. — A franciák nagy veszteségei az Argonneokban.

A magyar Távirati Iroda jelenti Berlinből: A nagy főhadiszállás közli január 25-én de. (Érk. du. 4 óra 30 perckor. Nyugati hadszíntér: Nieuport és Ypern környékén tüzérségi harcok folytak. Berry au Bactól délnyugatra egy lövészárkot, melyet néhány nappal ezelőtt elfoglaltunk a franciáktól, elvesztettünk. Míg tegnap a chalonsi táborból északra csak tüzérségi harc folyt, ma ott gyalogsági ütközések is kifejlődtek, amelyek még tartanak. Az argonnei erdőségben Verduntól északra és Toulentól északra élénk tüzérségi tevékenység volt. A franciáknak a Hartmannswillerkopf ellen indított támadásait mind visszavertük. Az erdőkben folyó harcokban a franciák nagy veszteségeket szenvednek, nem kevesebb, mint 400 francia vadász holttestét találtuk meg. A francia hadifogyók száma egyre emelkedik. **Keleti hadszíntér: Kelet Poroszországban** azon az arcvonalon, amely Lötzentől, a Gumbinentől keletre és északra fekvő területekig húzódik, tüzérségi harc folyik. Az ellenséget tüzelésünk arra kényszerítette, hogy egyes hadállásait Gumbinentől délkeletre kiürítse. Gumbinentől északkeletre az oroszoknak ellenünk intézett támadásait — súlyos veszteséget okozva nekik — visszavertük. Észak-Lengyelországban mincs változás. A Plicától keletre nem történt lényeges esemény. **A legfelső hadvezetőség.**

Újabb sorozás.

Budapestről táviratozzák: Az 1896, 1898 és 1897. évbéli népfőlkölköket plakátokon fölhitették jelentkezésre. A 19. 20 és 21 éves ifjak sorozásán február tizenhataladikán lesz.

Az oroszok bukovinai veresége.

Északkeleti Kárpátok, január 25. Az a győzelem, amelyet csapatunk Jakobé ladai az orosz csapatok fölött arattak, nagy kihatással van. Az oroszok, akik a két hétnél tovább tartó offenzívával nyilván azt tervezték, hogy Dél-Bukovina elfoglalásával Erdélybe törnek be és ott igyekeznek majd nagyobb csapatokat lehúzni, a radnai Havasoknál tovább nem juthattak. Jakobései volt operációjuknak kilendülő pontja és a kirilbabi előnyomulás már az előőrsök esztároszásánál megdőlt. Mint a jelentésekből kiderül, Kirilbaba felső részén voltak korábbi, akik átkerültek Lajosfalvára, de tovább nem juthattak és e ponton meg sem állapodhattak.

A mi csapataink kedden megtámadták az orosz csapatokat. Eddig csak kisebb harcok voltak, amelyek során bebizonyult az orosz offenzíva kudarcra. A tüzérségünk hatása Jakobélig megintzította az utat előőrső gyalogságunk előtt. Gyalogsági támadásaink után Jakobéval nekünk biztosították s e város birtoklásával a helyzet urai lettünk. Tüzérségünk is előjött és egyezerhatszáz méteres hegyről kezdte meg a tüzelést. Az oroszok nagy veszteségekkel vonultak vissza. Sokkal gyorsabban történt ez a futás, mint az akadálytalan előnyomulás.

A kedd óta tartó harcokban az oroszok sok embert vesztek. Állítólag leginkább lovasokkal, kirgizekkel, cserkeszekkel és beszarabiai katonákkal harcoltak s ezek nagyon hamar meg is unták a magas hóban való harcokat. Sokan adták meg magukat s ezeket most összegyűjtik. A beérkezett jelentésekből kitűnik, hogy nekünk minimális volt a veszteségünk, bár a harcok elkeseredettek voltak. Különösen népfőlkölköink hősiességét emeljük ki a jelentések, amelyek megemlékeznek arról a vitéz támadásról is, amelyet — mint jelentettem — a szerdai és csütörtöki harcokban a lengyel legionáriusok intéztek az orosz lövészárkok ellen. Egészén fiatal fiúk, Galicia legkitűnőbb lövészei dolgoztak itt nagy hősiességgel és amit kitűnő tüzelésük nem vezetett el, azt helyrehozták féltelmes szuronyrohamaikkal. Az orosz lövészárkok, bárha szívósan védtek, egytől-egyik a mi birtokunkba kerültek s ezzel együtt az árkokban elhagyott felszerelés, fegyvertárolók is a mi tulajdonunk lett.

A német-angol tengeri ütközet.

Londonból táviratozzák: (Hivatalos jelentés.) A német flotta támadását az északi tengeren meghiúsították. A Blücher német cirkáló elcsúsztatották. Két más német cirkáló súlyosan megsérült. Az angol hajók közül egynek sem történt baja.

A Reuter ügynökség jelentése szerint így folyt le a tengeri ütközet: Huszonnegyedikén délelőtt hajóhadunk megpillantotta a német flottát. A német flotta valószínűleg az angol partok felé haladt, az angol flotta megpillantásakor azonban visszafordult. Erre üldösöbe vették s kilenc órakor megkezdődött az ütközet. Két német hajó súlyosan megsérülve menekülhettek csak be védett helyre, míg a Blücher rögtön elsüllyedt. A Blücherről 123 embert sikerült megmentenünk. A többi adavészett. Az angol veszteség jelentéktelen.

A világháború korlátozása.

A Zala mai számának vezércikkében azt bizonyítgatjuk, hogy a gyors békekötést a semleges államok fogják kikényszeríteni, mert a hosszú háborúba ők is elvetsenek. Hogy fölfogásunk mennyire helyes, mutatja az alábbi táviratunk, amely szerint a svéd-norvég és dán királyok malmói találkozása már is előjött tudta állni a világháború terjedésének. Amint a világháború veszedelem lokalizálódott a semleges államok nyomására, épp úgy fog aránylag rövid idő alatt meg is szűnni. A hadi sajtóbizottság engedélyével jelentik Budapestről:

Hágból táviratozzák: A Nobel-díjat ez évben a svéd királynak adományozták, mivel a malmói találkozás kieszközölésével megakadályozta a világháború terjedését.

Alattvalóink sorsa Oroszországban

Krisztinából táviratozzák: A magyar, osztrák és német alattvalóknak január 28-ig távoznok kell Oroszországból, mert máskép, életfogytiglani fegyházra ítélik őket. (Ez azonban aligha szolgálhat az internáltaknak.)

A hatóság a drágaság ellen.

Általában mind nagyobb mértékben lép fel városokban a panasz az élelmiszerek drágasága és az árak emelése ellen. Legtöbbben a lisztmértékű, 181eg a nem kevert minőségű 0-as lisztet érzékelhető ez. A többi élelmiszerek árai sem mondhatók normálisnak.

A búzából előállított finom tiszta liszt ára 67 fillérbe van kilogrammonként megállapítva, a vizotot elarusított, szatocok a jellemt lisztet 80, sőt 84 fillért is árusítják. Ezen összeg oly lényeges árkülönbözetet mutat, hogy a fogyasztó közönség érdekében a rendőrhatalomnak legelőször is eljárnai és alkalmazni az 1912. évi LXIII. t. c. 7. §-at, mely azon kereskedőt, ki a megállapított árakonál drágábban árusít, két hónapig terjedhető elzárással és 600 korona pénzbüntetéssel büntetheti.

Érdeklődünk a rendőrhatalomnál mily intézkedéseket fogantatosított a liszt árak feltűnő emelése megállítására céljából, hol a következő felvilágosítást nyertük.

A 0-as liszt ára tényleg 67 fillérben van megállapítva nagybani eladás alkalmával, de a közvetítő kereskedelemtnek joga van az eladás felmerült tényleges költségeket (fuvardíj stb.) és a tisztaságos kereskedelmi hasznát felszámítani.

Ezen felszámítható összegek megállapítását kérte a rendőrség a v. tanácstól, mint iparhatóságtól, hogy egyrészt a közvetítő kereskedelmet indokolatlanul ne zaklassa, másrészt a fogyasztó közönség érdekét megvédhesse. Értesülésünk szerint a rendőrség a legnagyobb szigorral fog eljárni.

A polgármester pedig a közönség tájékoztatása céljából hirdetményt bocsátott ki, melyet a liszt eladását foglalkozók üzletében szembetűnő helyen kell kiállgatva tartani.

A hirdetmény szövege a következő:

Közönségem, hogy a kereskedelemügyi miniszter Zalavármegye területére nézve a búzának métermázsánkénti legmagasabb árát 40 koronában, a rozsának métermázsánkénti legmagasabb árát 32 kor. 50 fillérben, az árpaának métermázsánkénti legmagasabb árát 29 koronában, a tengerinek métermázsánkénti legmagasabb árát pedig 22 kor. 50 fillérben állapította meg. Kimondotta továbbá, hogy a követhető legmagasabb ár a 8682—1914. M. E. számú rendelet 1. §-s értelmében búzánál 27, nál több idegen keverék tartalmazó hektoliterenként 76 kilogrammos súlyminőségű egészséges búzára, rozsnál 27, nál nem több idegen keverék tartalmazó hektoliterenként 70 kilogrammos súlyminőségű egészséges rozsa, tengerinek pedig egészséges, örökös emberitáplálkozásra alkalmas, de nem apró vagy gömbölyű szemű (cinquantin putyi) tengerire vonatkozik. Kimondotta végül, hogy a lisztárak mindenkor az itt közzétett legmagasabb árak alapszámításával 8682—1904. M. E. számú rendelet 1. §-ában meghatározott százalékos ártöbbletet hozzáadásával számíthatók ki és hogy a gabona- és lisztárak szorosan életbe lépnek.

A lisztárak métermázsánként tehát a következők: 1. búzából előállított finom tiszta liszt 67 kor., 2. búzából előállított közepes tiszta liszt 63 kor., 3. búzából előállított kenyérliszt 46 kor. 96 fillér, 4. búzából előállított egyminőségű (simasírású) liszt 48 kor. 80 fillér, 5. rozsliszt 43 kor. 97 fillér, 6. árpaliszt 45 kor. 76 fillér, 7. tengeriliszt 32 kor. 62 fillér.

Ha a fenti gabonaművek vagy liszt árusítása a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban (kisajnyben való vagy részlet-kereskedésben) történik, az eladó csak olyan árakat számíthat, amelyek a megállapított árakonál nem aránytalanul magasabbak.

Felhívom a város fogyasztó közönségét, hogy a vizualéseket a rendőrkapitányságnál jelentse fel.

HIREK

— **Uj pápai praelatus.** Öszentsége XV. Beosdek pápa báró Hornig Károly bíboros-püspök ajánlására Vurglich Ágoston felső-orszi prépostot a hitélet és iskolaügy terén szerzett érdemtel elismerésül pápai praelatussá nevezte ki.

— **Tisztújítás Sümegyen.** A község városbírájára ismét Kiss Antal eddigi városbíró, előjárásági tagokká Eitner Jenő, Markus Ignác, Szűcs Zsigmond és Hullay Lajost választották.

— **Uj nyilvános jellegű kórház.** A belügyminiszter a Zala vármegye Tapolca községében épült és kelően felszerelt kórházat 1914. évi december 1-től kezdődő hatállyal nyilvánossági jelleggel ruházta fel és ápolási díját ezen időtől kezdődőleg 1915 évi december 31-ig bezárólag 1 korona 80 fillérben állapította meg.

— **Adókedvezmény a hadbavonultaknak.** Országos mozgalom indult meg annak érdekében, hogy a hadbavonult tartalékosok és népfelkelők adóját teljesben töröljék. Ha ez nem volna keresztülvihető, az adófizetés terén rendkívüli kedvezményeket nyújtsanak nekik. Mondani is fölösleges, hogy a méltányosság legelemibb követelményeinek tesz eleget törvényhatóságunk, ha pártolólá hozzájárul ezen indítványhoz.

— **A honvédelmi miniszter rendelete.** A vármegyéhez rendelt jött a honvédelmi minisztertől a megsebesült katonák és az ellenségtől elfogottak részére szükséges művegtagok kiadásáról. A rendelet szerint a mi katonánk é há szövetségesünk megsebesült hősei számára szükséges művegtagok 250 korona erejéig, az ellenségtől elfogott katonák részére szükséges gyógyeszközök pedig 100 korona erejéig a kórházak által kizsoltatandók. Az ennél nagyobb összegbe kerülő művegtagok engedélyezése iránt esetről esetre felterjesztést kell tenni a miniszterhez.

— **A gyermekvédelem köréből.** A nagykanizsai patronage egyesület fi hó 23-án választmányi ülést tartott. A gyűlésen tárgyalták Gáspár Béla pénztárnok lemondását, melyet a gyűlés elfogadott, az eddigi lelkiismeretes önzetlen tevékenységért pedig jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A távozó pénztárnok helyett a választmány Lendvai Samut választotta meg. — Ugyanezen alkalommal a választmány Fűredi János pártfogó javaslata a fiatalok és nevelőülők hatásosabb ellenőrzése céljából elhatározta, a kerület utcák szerinti patronage rendszert és megkereste Nagykanizsa város polgármesterét, hogy a telepbizottságot alakítsa meg.

— **Megállnak a malmok.** Budapestről jelentik: Az őrléshez szükséges nyersanyag beszerzése a lehető legnagyobb nehézségekbe ütközik. Malmaink nem képeztek a minimálisra redukált üzemüket fenntartani, gyvsz malom már állnak, sőt a mai helyzet után itelve, valószínűleg — ha csak a buza beszerzési viszonyok meg nem változnak — a többi őlvárosi malom is kénytelen lesz üzemét beszüntetni. Ilyen körülmények között lisztüzlet nem is igen van és a lisztbiány most már minden ághban érezhető, a készletek napról-napra csökkennek, újabb eladások — eltekintve néhány jelentéktelenebb kisebb szonnali szükségletet célzó vételtelektől — nem fordultak elő. Jellemző a lisztipiac helyzetére, hogy magasabb maximális árakat jegyző helyekről is szvesen vásárolnának a fővárosi malomoktól lisztet. Az elszállítások e hétéen a gyártást meghaladták és leginkább a fővárosba és környékére történtek. Vidékre és Ausztriába a szállítás sok akadálylál jár. A malomok készletei a kenyérszításhozban minimálisak, míg a fehérebb számokban pedig a hiány napról-napra kellemetlenebb mérvet ölt. A gabona üzletben a forgalom egészen szűnött. Kényelmagból semmi sem jön a piacra és elsősorban búzában nagy a hiány. Egy budapesti gőzmalom, amely a kereskedelmi miniszterintéztől felhatalmazást kapott, hogy leszállítsa a maximális árakonál drágábban is vehet 30 000 q. búzát a hivatalos árnál 2 K-val fizetett többlet 50 kg-ként a maximális áránál. Hogy a kormány új rekvirálási rendelete segít-e a bajokon, az még kérdéses.

— **Baranya gyássa.** Nagyszigeti Szily László Baranyamegye volt alispánja elküldött az ölk sorából. A vármegye régi urának tipikus képviselője volt az elhunyt. Azoknak a régi magyar gentry családoknak sarja, akik a vármegyében és a vármegyének éltek a hivataloskodást noble officiumnak tekintették. Alispánként a vármegye kulturális történetében igen jelentős határkövet állított fel. Igazságszeretete, a nép jólétének emeléséért hevülő, igaz magyar szív, a tisztviselők érdekeit mindenkor szem előtt tartó figyelem, a hivatalában mindenkor tanusított pontos lelkiismeretesség tették azát az emberrel, aki a Vas Gereben-féle alispánként méltó mása volt. Szily László 1838-ban született. Középiakolai és jogi tanulmányainak elvégzése után eleinte az ügyvédi pályára készült, de hajlama inkább a közigazgatási pályára vonzotta és hamarosan Baranyamegye szolgálatába lépett. Pályáját Pécsváradon kezdte meg, majd mint szolgabíró a hegyháti járásban működött. Fejérváry Imre báró főispánja alatt vonult nyugatomba. — Az elhunytban Szily Tamás baranyai főispán ödes atyját gyászolja.

— **Az időjárás ismét megcsufolta az időjószokat.** A meteorológusok január harmadik harmadára metsző hideget jövendöltek erős havazással. És az ég mégis olyan terhes az esőt ontó felhőktől, mint őszszel. Különösen nehéz dolog az eső végét ki-vérni Nagykanizsán, ahol a köcsüt és gyalogjáró még a belváros kőpénis is sártergerbe uszik. Csodáljuk, hogy a rendőrség elnézi ezt a hanyagságot. Vagy talán abban a véleményben van, hogy jobb itthon a sáros utat tapasztani, mint a lövészárkokban feküdni? Igaza lehet. De ha lehetséges az utat tisztábbak is, miért nem csináljuk meg?

— **A kereskedők és iparosok állami segélyezése.** A parlament tudvalevőleg törvényt szavazott meg, amely életbelépteti a jövedelem adót a 20.000 koronánál nagyobb jövedelmekre, abból a célból, hogy az így befolyó összeg a háború által sújtottak segélyezésére fordítsassék. Ezzel a kormány módot nyert arra, hogy a segélyezésnél azok is figyelembe véssenek akiknek támogatása az 1882. XI. t. cikk keretében nem lehetséges. Idetartoznak a kereskedők és iparosok, akiknek existenciáját a háború alpjában támadta meg, továbbá a kereskedelmi alkalmazottak, akik a háború következtében állásukat veszítették. A miniszter a nepokban leiratot intézett a kereskedelmi és iparkamarához, amelyben felkéri ezeket, hogy szervezzék a bajba jutott kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak segélyezését és tegyék meg az idevonatkozó előterjesztést. A segélyezés, — mondja a miniszter-elők leiratában — kiterjesztendő azokra az önálló kereskedőkre és iparosokra, akiknek anyagi existenciáját a családfele hadbavonulása vagy a gazdasági konjunkturának a háború okozta megravarása alpjában támadja meg és akik közül az utóbbiak egyáltalán nem részesülnek az 1882. XI. t. c. -ben megállapított államségélyben, az előbbiek pedig részesülnek ugyan esetleg ebben az államségélyben, de a hadbavonultak családjaiknak legnékülözhetőlenebb életszükségleteit sem fedezik, ilyenek továbbá a kereskedelmi és ipari üzletekben alkalmazott magántisztviselők is és pedig úgy a hadrakeltek, mint azok, akik a háború követ kezében veszítették el állásukat. Természetesen a szükséges segélyezésnek elsősorban kereselőforrások megnyitására kéllene trányulnia. Megfelelő munkalkalmakat kell nyújtanunk úgy az itthonmaradt családfelek, mint a kereskedő-családtagok számára.

— **Bűnügyi krónika.** Adler Jakab volt venci lakos mozgósításkor Nagykanizsára bevonult. Bevonulásakor magával hozta ingóságait és itt beraktározta. Tegnap észre-vette, hogy ingóságai közül, melyek betörés és lopás ellen biztosítva voltak, nagyobb értékű égyenemű és fehérenemű elveszett. A rendőrség az eltűnőtitokzatos részletet kutatja. **Kocsis** Teréz nagykanizsai családfeány Blaunnicser Katalin nevű társnőjének összes ruháját ellopta és eltűnt a városból. A tolvajlás gyümölcsét azonban nem élvezhette, mert a rendőrség hamarosan kiderítette, hogy Keszthelyre szökött a líl letartóztaták.

— **Hány autómobil használnak a háborúban?** Egy amerikai szaklap statisztikát közöl arról, hogy a hadviselő államok a háborúban hány autómobil használnak. Franciaországban 70.000 gépkocsi áll a hadsereg rendelkezésére: Ezek közül 18.000 katonai autómobil, 50.000 et a hadsereg a polgári személyektől rekvirált és 2000 teherautó. A teherautók közül igen sok fényasszóval, drótnélküli állomással és műszaki célokra szolgáló berendezésekkel van felszerelve. Anglia körülbelül 20.000 gépkocsit állított a hadvezetőség szolgálatába, melyek közül 1000 autómobil van. A németeknek 30.000 katonai autójuk van. Ebből 10.000 teherautó. Ezek sziat a háború hadviselő államnak együttvéve mintegy 150.000 autómobil áll rendelkezésére.

— **Festékdobozok gyermekek részére nagy választékban kaphatók** Fischel Fülöp Flia könyv- és papírkereskedésben Nagykanizsán.

— **Megszűnt a hadlimentrend.** A Budapest—Kecskemét—Szeged—temesvári vonalon a hadlimentrend megszűnt. Az alább korlátozott forgalom nem állt ugyan még teljesen helyre, de már gyorsvonatok is közlekednek ezen a vonalon.

— **Hadségélyző zeneestély.** A központi jóléti Iroda szombaton este tartotta harmadik zeneestélyét. Szép számú közönség hallgatta végig Wirnitzer karnagy zenekarának művészi produkciót. A hangversenyen felléptettek: Rátz Ottó főhadnagy, 4-50-4-50, Pollák Emil 3-50 K, Weiss Ignác 2 K, Molnár százados, Dr. Sartory Zsigmond 1-50—1-50 K, Kremsier N I K, X. J. 80 I, N. N., N., N. N. N., Holcer László, N. N., Kohn Márk 50—50 fill.

— **Öngyilkosság.** Merész Ferenc 55 éves Rákóczy-utca 76 szám alatti lakos tegnap délután kiment a Szentgyörgyvári hegyen lévő szőlőjébe és ott egy diófára felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen.

— **Megbüntetett polgárok.** A nagykanizsai rendőrkapitányság, mint büntető bíróság I. hó 25 én 19 hástuljdonost büntetett meg, mert gyalogjárójukat nem tartották tisztán; 6 egyenl is vont felelősségre, mert a polgári órág tagjait gonyolódással fogadták.

— **Ujhelyi Nándor: 1914. Regény** Szerző művéhez a folyó év izgalmas oemé-nyelből merített impressiót és anyagot a háború előtti és alatti idők késhangulatát jellemző egy izgalmasan szép regény keretében, óriási megfigyelőképességgel és nagy írói készséggel. Ára 3.60 korona. Vidékre 3.90 korona beklődése ellenében bérmentve küldi meg Fischel Fülöp Flia könyvkereskedése Nagykanizsán.

— **Nagykanizsai jószív.** A jóléti Iroda kimutatása. (Folytatás.) Petrics Ferenc S. 5, H. 5 K, dr. Villányi Henrik S. 5 K, Görögkeleti szerb hitközség S. 30, H. 20 K, Weiss Emil és Alfréd H. 5 K, öz. dr. Dezsény Árpád Budapest S. 4, H. 4 K, Vrt Lászlóné S. 13, H. 12 K, Kertész Lajos S. 5, H. 5, Markbreiter Lipót S. 5, H. 5 K, Babits Antal S. 1 K, Reichenfeld Ede S. 10, H. 10 K, Guth Arnold S. 5, H. 5 K, Kremser Kálmán S. 10 K, Trpammer Jenő S. 2, H. 2 K, dr. Mutschénbacher Edvin és neje S. 5, H. 5 K, ifj. Surgoth Miksa S. 5, H. 5 K, Lendvai Samu S. 5, H. 5 K, Sziván Károly S. 5, H. 5 K, Stix Ferenc S. 6, H. 6 K Gelse, Hirschler Samu Pacsa S. 2, H. 3 K, Ehinger József Zalazszenbálzás S. 10, H. 10 K, Pajthy Elek Sajtör S. 5, H. 5 K, öz. Vessző Lászlóné S. 10, H. 10 K, Simón Károly Alsórajk S. 2, H. 2 K, Alsórajki Hitelközvetkeztet S. 18, H. 19 K, May Gizella S. 2, H. 1 K, Pa család Gyaláné S. 2 K, dr. Pollák Ernő S. 10 K, Steiner Miklós S. 5 K, Fleiner és Radó Mera-kereasztr S. 5 K, Hirschler Sándor S. 10 K, dr Kemény Fülöp Perak S. 2, H. 2 K.

— **Lakkbronx** mindeaféle tárgyakbronxozására 1 doboz ára 80 fillér. Fischel Fülöp Flia könyv- és papírkereskedésben kapható.

Felüle szerkesztő: Tóth Zoltán

Árvóllatában a szerkesztőért felelős:

Fischel Lajos

Igazgató: Fischel Emil

KATONA - TAKARÓK

előírás szorint drbja 9 kor.

Trigok, haskötők, ermelegítők, pamut mellények legolcsóbban kaphatók

BARTA ÉS FÜRST

Árvóllatában NAGYKANIZSA.

Korcsok 2-3 szobás lakást

május 1-ére a város belterületén lehetőleg kerttel.

Cím a kiadóhivatalban.

Meghívás.

A Szepetneki Takarékpénztár Részvénytársaság

III. évi rendes közgyűlését

1915. évi február hó 7-én délután 3 órakor saját helyiségében tartja meg,

mellyre a t. c. részvényeseket tisztelettel meghívja az

Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések az 1914. évi üzletmenet és számadásokról.
2. Az 1914. évi számadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal és a felmenivény megadása.
3. Elnök, társelnök és igazgatósági tagoknak 3 évre,

felügyelőbizottsági tagoknak 1 évre való megválasztása. Kelt Szepetneken, 1915. január hó 6-án.

Jegyzet: Az alapszabályok 8. §-a szerint a közgyűlésen jogokat csak azon részvényes gyakorolhat, kinek részvénye legalább 30 nappal a közgyűlést megelőzőleg a részvénykönyvben bevére iratott és aki részvényét a társaság pénztárána, vagy a kijelölt helyen a közgyűlést megelőző 3 nappal felmutatta, mírli állományvagy adatként. A szavazati jog igazolásul állományvagy szolgál.

VAGYON

MÉRLEGE

TEHER

	korona	fillér		korona	fillér
Pénztár . . . . . számlán	1251	73	Részvénytőke . . . . . számlán	60000	—
Felszerelés	1500	—	Heti betét	24755	—
Váltó	113099	—	Visszleszámitolt váltó	10220	—
Jelzálogkölcson	11360	—	Előre felvett kamat	2019	16
Kézf. kezességi kölcson	50130	—	Tartalékalap	3000	—
Heti betét kölcson	18810	—	1912—1915 évt. jutalék	1209	12
Ingatlan	11000	—	1915—1916 évt. jutalék	383	50
Adósok	876	40	Átmeneti	365	93
Kintlevő kamat	537	86	Betét	100147	38
Értékpapír	975	—	Fel nem vett osztalék	255	—
			1914—1917 évt. jutalék	98	80
			Nyeresség mult évi áthozat	708.24	
			f. évi tiszta nyer.	6307.86	
	209469	99		209469	99

Szepetnek, 1914. december 31.

Berkovich József s. k. — **Knortzer György s. k.** — **Lévay Endre s. k.** — **Steffanus Elek s. k.**
 elnök. társelnök. pénztárnok. könyvelő.

Jelen mérleget a bemutatott fő- és mellékkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

Szepetnek, 1915. január 6-án.

Kleinfeld Ignác s. k.

Lendvai Samu s. k.

Fuchs János s. k.

felügy. biz. tag.

felügy. biz. tag.

felügy. biz. tag.

A ZALA TÁRCÁJA

Az olaszországi földrengés.

— Tízszé vagyunk — írja a Corriera della Sera a földrengés által elpusztított olasz vidékre kiküldött munkatársa. — és utunk eddig . . . igen, hová is visz utunk? Arra a helyre, ahol valamikor Averzano állott. Szurokfélyek világa mellett haladunk. Hajnali fel három óra van. Valóban az utat mutatják nekünk ezek a fáklyák? Nem, az utat inkább a pusztulás munkája mutatja, mellyel a természet tizenöt másodperc alatt romba döntött és tönkre tett olyan pompás dolgokat, melyeket szorgos emberi kezek századok alatt nagy fáradsággal létesítettek. Hogyan irjam le mind azt, amit látnunk? Az lehetetlen, azt nem lehet leírni és nem lehet felbeszélni. — De ha mégis akarjuk mondani, egy néhány szóban elmondhatunk mindent.

Óriási törmelékhegy kövekből, fából és fadarabokból. Itt egy kar, ott egy láb, amott egy emberi fej áll ki a sok kő és fatörök között. Némely helyen egy-egy szerencsétlen embernek a hullája fekszik, azt lehetne hinni, hogy valamely ház fala mögé menekült, mikor a katasztrófa rákötöztette a vároara s ott érte a halál. Bármerre nézünk, nem látunk egyebet. Egy avasznói fiatalember, aki hozzánk csatlakozott és aki arra vállalkozott, hogy a vezetőnek legyen, tanácsot ad ebben a romtörmelékben és nem ismeri többé az utak irányát, mellyeken tegnap még gondtalanul és örömmel sétált. Szőlővárosban, melyben felült és melyet egy ismeri, mint a tenyerét, — nem tud többé tájékozódni. Az utcából niacsen itt már semmi sem, csak törmelék és rom. Egyik-másik helyen még áll a tüsző, melyen még most is lezúg a porra. És ezeket a tüszőket sűrű, jelzőt emberek állik körül, akik kétségbeesetten jelgatnak övéik után.

— Mikor fog valaki jönni, hogy minket megmentsen, mikor jönnek a katonák, hogy segítsenek rajtunk? — Mindenféle csak azt lehet hallani. Más szavakat nem találnak nagy bejnkban. És ha van valami, ami ezeket a borzalmakat még növelni képes, úgy az a sek és egyre ismétlődő halk segélykiáltás, mely számos helyen a romok közül hallik. Egyik helyen egy szerencsétlen asszony hangja sir a törmelék közepéből. Talán agyonüjtött gyermekeinek hullája mellett fekszik, másik helyen pedig egy aggastyán nyöszörgése hallatszik. És egyik hang úgy, mint a másik, kétségbeesetten kiáltja:

— Mentsetek ki, mentsetek ki!
 A katonák hosszú órák óta lassan dolgoznak a mentési munkálatokon. Az egyik ház romjaiból éppen most akarunk egy férfit és egy asszonyt kiszabadítani, akik még csak hét hónap óta házasként és most métermagas törmelék alatt vannak eltemetve. Köröskörül olyan magasan állanak a romok, hogy egy kétemeletes ház elörpülne mellettük. A szomszédságban a romok közül füst száll fel. Ott lőz van, mely valószínűleg a takaréktűzhely ki hullott szeréből támadt. A romok alatt fekvő fiatal asszony rettenetes helyzetben van. Feje és melle már szabadná van tőve, azonban keblébe még mindig éri a romok iszonyú szorítását. Időről-időre a katonák egyike — míg a többiek izadó szorgalommal dolgoznak a romok eltakarítására — lehajol a szerencsétlenségéhez, hogy megvizsgálja, él-e még. Kérdésre halk nyöszörgés és nyöszörgés a felelet. Egyszerre megrázkódik a szegény asszony. A segítők egyikének hangjában férje szavát véli felismerni és kétségbeesetten öngyújtóval öngyújtó utolsó fellobbanásával kiáltja:

— Luigi, Luigi, nyujtsd ide a kezedet!
 A kijáratra a katonák helyett a férje felel, aki vagy egy méternyire mélyebben fekszik a romok között a valószínűleg csak könnyebb szeréből vannak.
 — Nem bírom, Teresa, nem bírom!

Az igazgatottságtól remegő katonák kétségbeesetten fáradoznak, hogy az asszonyt a romok közül kiszabadítsák és a faltörmelékkel eltávolítsák, azonban a munka nem könnyű és órák mulnak el és a munka mégsem tud előre haladni. A romok kezökül tartják áldozatukat. Az asszony hangja egyre gyengébb lesz, mikor a segítők kérdéseire válaszol. Végre nem is ad már feleletet. Valószínű, hogy kiszívott. A katonák most már csak a feladat előtt állnak, hogy a férfit ment sék ki. Azonban hosszú órák fognak eltelni, amíg hozzá férhetnek és nem lehetetlen, hogy akkor már csak egy holt embert fognak ott találni.

Az áldozatok között, akiket a földrengés szedett magának, száztizen katonák is van. Harmincnak a hulláját eddig már megtalálták. Ezek a harcosok sajnálatos véletlennek estek áldozatul. Abban a kora lejáró órában, melyben a katasztrófa bekövetkezett, a katonák rendszerint a kaszárnya udvarán szoktak tartózkodni, ahol gyakoroloznak. A szerencsétlenség idején azonban ez nem volt így. Parancsuknak ugyanis kitérésre helyezte, hogy ruhavizsgálatot fog tartani és a katonák mind a kaszárnya belsejében voltak elfoglalva, ahol uniformisukat tisztogatták. Készen akartak lenni, mire az ezredés eljön a vizsgálat megtartására. Így történt, hogy a földrengés a katonákat a kaszárnyában lepte meg és annak romjai közé temette. A hadnagy, aki a katonákra felügyelt és aki szinte csudával határos módon szabadult meg, a hozzá intézett kérdésekre a következő felvilágosítást adja:

— És nem tudok semmit. Rettenetes pillanat volt! Tragikus pillanat, mely egyszerre mindent rommá döntött. A katonák a helmi tisztításával voltak elfoglalva és közöttük állottam. Hirtelen nagy recsegés ropogás keletkezett és mi a falak törmelékai alatt voltunk. Tovább nem láttam semmit és nem is emlékszem semmi egyébre.
 A szerencsétlenség bekövetkezéséről

3 szoba és alkoból álló utcai lakás

a Csengeri-utca 26. sz. házban május 1-re kiadandó.

A törvénykezési illetékekről.

Arca 90 fillér. — Megrendelhető FISCHEL FULOP FIA könyvkereskedésén Nagykanizsán. — Vidákra 90 fillér beküldéssel állítottam. — hármaszoros lesz megkötve.

Kiadó lakás

Csengeri-utca 27/a földminton 4 szobás lakás, előszobával, fürdőszoba vízvezetékekkel és me lékhelyiséggel.

május hó 1-ére kiadó.

Bővebbet örv. Fischel Fülöpönél. — Ugyanott egy nagy salontörök asztalkával és márványlappal, függőlámpa és mosdóasztal olcsón eladó.

URANIA

ROZGONYI-UTCA 4 szám

A francia harctéren megsebesült és sebeitől felgyógyult Haldemann (Teddy) berlini művész felléptével

Január 25 és 26 án, hétfőn és kedden körül szinre:

Táncosnő szerelme

Egy művész nő regénye 3 felvonás.

Teddy és a piquepartie Szellemsz vigjáték 3 felvonásban.

Cristiániától Bergenig

Tamászetes felvétel Norvégiahól

Pál szenedélyes dohányos

Humoros.

A világháború humora

Karikaturák a háztérről.

Rendes helyének, Késztő könyv és vasárnapon 3, 4, 7 és 9 órák. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órák.

Szerdán és csütörtökön nagy de-
 tektív dráma kerül szinre

ugyanilyen egyszerű és szemléltető leírást adott egy megmentett munkásember:

— Még agyamban felektem — magyarázta — és gondolkodva tekintettem fel a padmalyra. Egyszerre nagy dörgést hallottam. A következő szempillanában azt láttam, hogy a padmaly kettészakad és jobbra-balra két részre eszik. Az egész szoba úgy ingadozott, mint valami nagy tehertekcsi, mely igen rossz, kátyus uton halad előre. Ez az ördögi tánc talán tíz másodpercig tarthatott, mikor borzalommal láttam, hogy a szoba falai, akár csak a gyufaskatulya oldalai megroppannak, meghajlanak és kitéle dőlnek. Ugyanakkor felülről nagyon sok tégladarab hullott le, mely az én ágyamat és azokat az ágyakat, melyekben családom tagjai fekvőtek, teljesen elborította. Azonban vártamnyitöknek sikerült, bár sok sebbel és zúzódással a szabadba menekülni. Az egész katasztrófa pillanatok alatt jártörtött le. Azében ezekben a rövid pillanatokban, mikor a kettéváló falak közül kitökintettek a városba, láttam, hogy mindenütt miedni elpusztult, tönkrement.

A földrengés a Caserta tartományban Montecorvino Ravella mellett különös geológiai eltolódást hozott létre. A falu mögött levő Montgnano hegy két egyenlőten részre szakadt, mílálta az a nagy szikla, mely az Arienne völgy partjait befoglalja, teljesen szabaddá lett. Az egész táj úgy néz ki, miötha a földrengés szabálytalan hullámsíjai teljesen szétzaggatták volna. Ha közelebbről vizsgáljuk a talaj növényzetét és fűvét, észrevesszük, hogy az valódi és tökéletes fizési processzuson ment át. A fak gyökereitől kitépve és messzire elodortva fekszenek, merésben dirb-darabokra törve. Az egyik helyen a völgy teljesen ki van törve földdel, egy másik völgy helyén pedig hogy emelkedik. A síkság közepén pedig agyarmennyiségű kék szinű víz van, mely kétszázötven méterrel magasabbra felelő tavat alkot. A kék tavat egész osomé jönnön keletkezett patak táplálja.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

1915. évi február hó 6-án délután 3 órakor saját helyiségében tartja

41. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- Igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések.
- Az 1914 iki mérleg fölötti határozat.
- A társaság hivatalos közlönyének kijelölése.
- A felügyelő bizottság 1915. évi járulékanak megállapítása.
- I igazgatósági tag választása 3 évre a sorrend szerint.

kilépő Weisz Tivadar ur helyébe, aki újból megválasztható.
f) A felügyelőbizottság és pedig 3 rendes és 2 póttag megválasztása 1 évre.
g) Egyéb alapszabályszerűleg bejelentett indítványok tárgyalása.

Kelt Nagykanizsán, 1915. évi január 25. é.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen szavazati jogukat érvényesíteni óhajtják, felhívotnak, miszerint az alapszabályok 12. § ához képez még le a m járt részvényekkel ellátott részvényeket a közgyűlést legálább 5 nappal megelőzőleg az egyesületi pénztárnál letétem nyvezés.

VAGYON	MÉRLEG-SZÁMLA		TEHER		
	K	f			
Pénzkészlet	71469	62	Részvénytőke: 3000 drb. részv. á K 200	600000	—
Értékpaprok, ércpénzek és szelvények	133079	37	Tartalékalap*	215000	—
Ingtatlanok	15000	—	Osztalék-tartalékalap	20000	—
Váltó tárca	2145695	44	Nyugdíjalap**	41787	04
Előlegek értékpapirokra	95335	—	Ujnői Elek Lipót tiszti segélyalap	1075	96
Folyó számla követelések	2003667	56	Betétek: könyvecskékre és folyószámlára	3429376	89
			Visszleszámított váltók számlája	6226	42
			Fel nem vett osztalék	1106	—
			Atmeneti kamatok	42845	33
			Nyereség { áthozat 1913. évről K 26896'65		
			{ idei nyereség . . . K 79'932'70	108829	35
	4464246	99		4464246	99

Nagykanizsa, 1914. december hó 31-én.

NAGYKANIZSAI BANKEGYESÜLET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

HIRSCHLER SÁNDOR s. k.
igazgató.

SZIGETI SOMA s. k.
titkár.

AZ IGAZGATÓSÁG
WEISZ TIVADAR s. k.
igaz. alegh.

UJNŐI ELEK ERNŐ s. k. CSAPII SOMMER IGNÁC s. k. STERN SÁNDOR s. k. WEISER JÓZSEF s. k.
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Jelen mérleg-számlát mindenben megegyezőnek és helyesnek találtuk:

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

PONGOR HENRIK s. k.

RADNAI JENŐ s. k.

Dr. ROTHSCHILD SAMU s. k.

Előírás szerinti

harcztéri dobozok

:: kaphatók ::

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán Kazinczy-utca.

PAPIRSZALVÉTA

100 DB 70 FILLÉR
1000 DB 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében
NAGYKANIZSÁN.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházásban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
:: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. ::

Gilbert, Mozi Királynő operette

3 felv. megjelent zeneszámai:

Teljes magyar szöveggel 2 fűzet. K 6-
Potpourri . . . . . K 280
Ach Amalia táncsettős a Mozi
Királynőből . . . . . K 210
Man licht, man lebt man liebt
Walzer a Mozi Királynőből . . . . . K 280
In der Nacht, táncszet a Mozi
Királynőből . . . . . K 210
Liebliche Kleine Dingerchen
Marsch a Mozi Királynőből . . . . . K 210

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében

NAGYKANIZSÁN

Katonatiszteknek önkénteseknek

a hadvezetés, szolgálatok alkalmával
szükséges iratokat szerezni a legújabb szabályok
által a legújabb iratokat szerezni, így
készen állunk mindenre.

„Der Rekrut“

„Militärische Briefe zur Erbauung“

Rekrut und Instruktor

124

HANS WEREL 62. 27. -str. 1. Budapest

A műveket 30 aradeti Anton Obermayer
(Bélművész-tervező) művészi rajon kész.
Ara 2 korona.

Kapható Nagykanizsán

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében

„Könyvtér“.

Vidőre a pénz állítása beküldés mellett
bérmentesen szállítom.

Tiszta, szép, nagy szobát

esetleg előszobával azonnal bérletre
keresetetik. Ajánlatokat kér: Menzies,
Kazinczy-utca 43c 12127

Millió ember használ

KOHÓGES

ruháság, kataris, nyírákosodás burni és
gőrsős kohógés ellen kizárólag a józsi
Kaiser-féle

Mell-karamellák

(a három fenyővel)

cukorkák. — 6100 közegyszerűen hitelesített
bizonyítvány orvosoktól és magánorvosoktól
a biztos hatásról. :: Rendkívül kellemes
és jóízű bonbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboz
60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula
Szabó Alhar, Mítványi Árpád és
Béla Lajos urak gyógyszerárúiban.

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

persil onmukado mosószerezrel

Biztosítottan ártalmatlan. Csak női!

Félórai főzés után

Vakító fehér ruhát!

PERSIL "kiszeli a vázmat és a
fehérneműt az fűtben
való kifőzés után olyan szép lesz, mintha
napon a szobában lett volna fehérite.

Gyár: GÖTTLICH WITTE, Wien, III/1.

Mindenütt kapható!

ZERKESI TÖRÉS ÉS KÖZVETLEN:
NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT. A. SZÁM
 JÓKÖZÖMÉNYVETELI
 Helység: Nagykanizsa és környékén (Pécs, Győr, Sopron, Zalaegerszeg, Kaposvár, Balatonudvari, Szigetmonostor, Zalaegerszeg, Kaposvár, Balatonudvari, Szigetmonostor)
 "ZALA" Helység: Nagykanizsa és környékén (Pécs, Győr, Sopron, Zalaegerszeg, Kaposvár, Balatonudvari, Szigetmonostor)
 TELEFON-SZÁMOK:
 Helyi: 1-10
 Kereslet: 1-10
 Helyi: 1-10

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

1915. január 27. szerda

Egy évfolyam	100.00
Három hónapra	30.00
Hat hónapra	18.00
Egy hónapra	6.00
Postai szállítóköltség	2.00
Egy évfolyam	102.00
Három hónapra	32.00
Hat hónapra	19.00
Egy hónapra	6.00
Egyes száma ára 6 HUF	

Helység: Nagykanizsa és környékén (Pécs, Győr, Sopron, Zalaegerszeg, Kaposvár, Balatonudvari, Szigetmonostor)
 "ZALA" Helység: Nagykanizsa és környékén (Pécs, Győr, Sopron, Zalaegerszeg, Kaposvár, Balatonudvari, Szigetmonostor)

Ébred Amerika.

A semlegesség jogállapot általa szabályozódnak bizonyos viszonyok a békeben levő és a harcoló államok között. Azelőtt jóindulatú és fegyveres semlegességet különböztettek meg. — Ez a megkülönböztetés ma már nem elég megelégedő és a tudományok a semlegesség új formáival kell most már számolnia. Ma olyan korban élünk, melyben sok olyan dolog vált városi portékává, ami azelőtt nem tartozott a kínálat és kereslet törvénye alá és éppen azért nagyon időszerűvé lesz mostanában olcsó és drága semlegességekről beszélni.

Eladó semlegesség volt például a belgiumi. Mert csak vagy titkos ígéretek, vagy az a lélelem, hogy Anglia elragadja tőle Kongót, mely akaratát régi szokása szerint azzal kezdte kimutatni, hogy első sorban, is megbotránkozott a belga gyarmatokon levő négerék szenvedésén a késznek nyilatkozott azok érdekében valamit tenni, szóval: csak ez a két ok bírhatta rá a szerencsétlen Belgiumot, hogy Németország ellen engedje magát felhasználni.

Eladó volt továbbá Japán semlegessége, mely elfeledkezve a Németország iránti köteles hálájáról, csakogy magához kaparinthassa a németek egyik keletázsiai gyarmatát, kész volt ellentük vonulni.

Eladó végül Portugália semlegessége is, mely ország magára szándékozik venni a szegényt, hogy részt vesz egy háboruban, mely egyáltalán nem érinti és nem veszélyezteti.

Azonban ezeknek az államoknak a semlegességére nem érdemes sok szót vesztegetni. A történelem ítélőszéke fogja majd róluk az ítéletet elmondani. Azonban érdemes néhány szót ideiktatni Amerika semlegességéről, mely nem tartozik az eladók közé. Valamikor az északi Amerika polgársága éppen úgy küzdött Anglia ellen, mint most a szövetséges monarchia és Németország. És azt hittük, hogy ezeknek a harcoknak az emléke mellett Amerika népe legalább is nem fog barátságatlan szavakat felénk kiáltani az óceán tulsó feléről. — Azonban nem így történt. Az amerikai angol újságok a legnagyobb készséggel közölték az entente forrásokból eredő cikkeket, melyek mind a monarchia és Németország ellen irányultak.

Azonban ez az állapot nem tarthatott sokáig. A káprázat, melyet a hamis entente-hírek csillogtattak Amerika szeméi előtt, csakhamar köddé foszlott és az amerikai nép látni kezdte a valóságot. A háborús események csakhamar fellebbentették az amerikai polgárok előtt a fátyolt, akik egyszerre látni kezdték a meglátták, hogy mi a valóság és mi a

haszonság. És ha semmi sem nyitotta volna fel az amerikaiak szemét, úgy megtette volna az a körülmény, hogy tapasztalniok kellett saját magukon is az angolok zarnokaságát a tengeren. Egy görgős és öntelt nép megszállva tartja a tengerek útjait és azokon kénye kedve szerint baszkodik. Nagy megalázása az Amerikának, hogy termékei elől Anglia önkénye elzárja a piacot. De Anglia még tovább is merészkedik. Nem tűri, hogy amerikai polgárok az amerikai kikötők-

ben levő német hajókat megvásárolhassák.

Amerika most már érteni kezdi azt a kényszer, mely Németországot és Ausztria-Magyarországot a háboruba vitte. Érteni kezdi, hogy ez a háboru mely Anglia telhetetlen kapzsisága miatt tört ki, nemcsak Németország és Ausztria-Magyarország háboruja, hanem háboruja még azoknak az államoknak is, akik a semlegesség mögül egyszerű szemlélői a küzdelmeknek.

Lengyelországi és galíciai harcok

Erősebb harcok. — Nehéz tűzérségünk eredményes működése.

Budapest, jan. 26. (Hivatalos.) Általános helyzet nem változott. Ama ágyuharcban, mely tegnap a Visztula mindkét oldalán egész napon át erősebben folytak mint utóbbi napokban, nehéz tűzérségünk Tarnowtól nyugatra eredménnyel működött, — ellenségnek egy szekérparkját szétrobbantottuk. Globicénél Tarnowtól délnyugatra több ellenséges századot elűztünk, ágyutüz egy csoportnál Nida mellett egész éjszakán át reggelig tartott és virradatkor újból megerősödvé folytatódott. — **Kárpátokban** tegnap is voltak harcok. Ellenségnek Felső-Ung, Latorca és Nagyág völgyében néhány fontos magaslattal el kellett hagynia ismételt hiábavaló támadások után, amelyek nekik súlyos áldozatokba kerültek. — **Bukovinában** nem volt harc. — **Déli** harcszintéren nyugalom van. **Höfer.**

Orosz párt Szerbia elejtéseért. Milyen viszony van Oroszország és a semleges államok közt?

Sok millió fegyver mozdult meg Szerbia megmentéseért, mely a világháboru kiindulópontja volt. Rotterdami jelentés szerint azonban az oroszok folytonos vereségei és rettenetes vérvesztései folytán Oroszországban a közhangulat nyomása alatt erős, tekintélyes párt alakult, mely Szerbia elejtését kívánja. Az orosz sajtó is foglalkozik azon tervvel hogy Szerbia megszállását ne ellenezzék, ha külön békekötéssel a monarchia Galícia egy határrezsét átengedi

Pétervár, január 26. A most összeült költségvetési bizottságban Kovalewsky képviselő felvilágosítást kért Sasanowtól Oroszországnak Italia, Románia, Bulgária és Svédországhoz való viszonyáról. Sasanow kijelenti hogy e kérdésre csak a cár beleegyezése után fog válaszolhatni a дума teljes ülésén. További kérdésekre válaszolva kijelentette, hogy Angliának sokkal súlyosabb terheket kell viselni, mint hiszik. Békekötésnél csak szövetségeseivel együttesen jár el.

A külsőpolitikaoroszánál földrajzi térképe.

Románia a bukovinai harcokról.

Bukarestből jelentik a Budapesti Tudósítónak: A bukaresti lapok nagyarányúnak ismerik és mondják az osztrák-magyar csapatok bukovinai győzelmét. — Az oroszok halottaik ezreit hagyták hátra a harctéren és állásaik Bukovinában annyira meggyengültek, hogy valószínűleg véglegesen kiverik a magyar csapatok Bukovinából.

Franczia-angol-német harcok, Angol állások elfoglalása

A nagy főhadiszállás közli január 26-án (Érkezett délután 4 óra 45 perc.) Nyugati hadiszintér: Az ellenség tegnap szokása szerint Middelkerket és Westend furdót ágyutüz alá vette. Ennek az ágyutüznek következtében nagyobb számú lakos meghalt, illetőleg megsebesült; közöttük Middelkerke polgármestere is. A mi veszteségeink tegnap egészen csekélyek voltak. A La Bassée-csatorna mindkét pártján csapataink az angol állásait megtámadták. Mig a csatornától északra Givenchy és a csatorna között a támadás erős oldaltűz miatt nem eredményezte az angol állás elfoglalását addig a badeni csapatok támadása a csatornától délre teljes sikerrel jártak. Itt az angol állásokat (110) méternyi arcvonal szélességben rohammal elfoglaltuk, két támaszpontot elhódítottunk, 3 tiszatot és 110 főnyi legénységet elfogtunk, egy ágyút és három géppuskát zsákmányoltunk. Az angolok eredmény nélkül kísérelték meg részünkről céljainknak megfelelőleg azonnal kihasznált állások visszafoglalását és őket súlyos veszteségükkel visszavertük. A mi veszteségeink aránylag csekélyek. A Craunne melletti magaslatocon, Laontól délkeletre csapataink eredményesen harcoltak. A Vogézek déli részén a franciáknak minden támadását visszavertük. Több mint 50 foglyot ejtettünk. **A keleti hadszintér:** Gumbinentől északkeletre az oroszok lovasságunk állásait eredménytelenül támadták. — Kelet-Poroszországban a többi arcvonalon heves ágyuharcok voltak. Kisebb harcok Wloclawektől északkeletre ránk nézve eredményesek voltak. Lengyelországban a Visztulától nyugatra és a Pilicától keletre semmi jelentős esemény nem történt. **A legfelső hadvezetőség.**

Merénylet az afganisztáni emir ellen.

Pétervár, január 26. A Rjecs fenntartással közli, hogy Habib Ulah afganisztáni emir merény áldozata lett és ugyanakkor a trónörökös súlyosan megsebesült. A merénylet nem sikerült még kézzre keríteni, azonban kétféle verzió kering: vagy az osztrák fiaklabbik fia, vagy török ember a merénylő.

Győzelmes forradalom Portugáliában.

Züricher Zeitung jelenti: A Lisszabonban kitört forradalom győzelemmel jár. **Castro** tábornok minden hatalmat magához ragadott

HIREK

Amerikai üzenet.

A clevelandi Szabadság közli azt az amerikai magyarok elkeseredett hangulatára jellemző verset.

A harci terekről jönnek a hírek...
 Egyről az egyik, másról más beszél...
 Olvassuk őket, míg a fáleinkbe...
 A téli szél borus regét mesél...
 Csak hallga... hallga, itt jön a karácsony...
 Hogy ünnepeltük azt mi hajdanán...
 Hogy szállt a béke megfagyott szívünkbe...
 A csillagfényes, havas éjszakán...
 Hogy szállt a béke megfagyott szívünkbe...
 Örömtől hangos volt a kis tanyánk...
 Mert otthon voltunk és a nagy világban...
 Kívért kutyákként nem barángoánk...
 Mert otthon voltunk, vércink körében...
 S nem zenkipőzért húztuk az igát...
 Kolduskönyért vértünkkel hízalni...
 Amerika sok gögös nábobát...
 A harci terekről jönnek a hírek...
 Az égyk torka puszulást okád...
 Magyar szuronynak hogy üri vissza...
 A sordos észak látvány zarnokát...
 Magyar fiuknak hősi lelke védi...
 A germán fajnak kultúrkörcseit...
 Magyar fiuknak ömlő vére festi...
 Véres pirosra Kárpát bérceit...
 A harci terekről jönnek a hírek...
 Magyar dicsőség mindbe benne van...
 Lecsüggedt lövel miért is busulaz hát...
 Az új világban itt, te hontalan...?
 Azért busulaz tán, én magyar testvérem...
 Hogy vérszivarban ott te nem lehetasz...
 Hogy a megváltás nagy dicső harcában...
 Ifjú erőddel részt te sem vehetsz...?
 A harci terekről jönnek a hírek...
 Euvércink ezerszám hullanak...
 S mi itten ülünk, ölötett kezekkel...
 Sörvaszító, lázas kenyérfarc alatt...
 A hírek jönnek, egyre-másra jönnek...
 S mi itten égünk, láztól sorvadunk...
 De jó nektek, ti vérszátta hősek...
 Gyászosabb sorban mi, csak mi vagyunk...
 Csak azzúknak, azzúknak túl a messzeségen...
 Az új sötéteje, vaj mikor virrad...
 Csak lassú, lassú, amikor a szikra...
 Hirt a végső győzelemről ad...
 Kündtök kenyérért, míg sok hősi lélek...
 Bőszít erővel viv halálcátát...
 Tengernyi vérnek árán míg kivívia...
 Az új időknek boldog hajnalát...
 S ha majd eloszlik már az új sötéteje...
 És újra felkel csillogó napunk...
 Akkor se lesz majd teljes boldogságunk...
 Mert akkor, akkor — szegyeljük magunk...

KATONA TAKARÓK

előírás sze int drbja 9 kor.

Trigok, haalötök, érmelegitök, pamut mellények legolcsóbban kaphatók

BARTA ÉS FÜRST

áruházában NAGYKANIZSA.

A londoni magyarok. Egy pécsi származású asztalos, aki 20 éve Londonban telepedett le, levelet írt haza, magyarországi rokonaihoz, azokkal azelőtt is állandó levelezésben állt. Azt írja, hogy az angol hatóságok, habár jól tudják, hogy ő magyar, a háború kitörése óta egy pillanatra se kellemetlenkedtek neki s jelenleg is úgy él a lakásán, mint azelőtt. Ugyanígy vannak a többi magyar családok is, akik régebben telepedtek meg Angliában.

A francia utalom Elzászban. Berlinből jelentik: A franciák az általuk meg szállított Baschweiler délelőtti községben teljesen bevezették a francia közigazgatást. A hivatalos kiadás nyelvét francia és franciául oktatnak az iskolákban is. Az újszülötteket francia állampolgároknak könyvelik.

A polgárorok. A rendőrség egész csomó embert büntetett meg akik kigunyolták és bántalmazták a polgároroket. A nagykanizsai publikumtól rosszul esik hallanunk, hogy nem respektálják a rendkívüli idők rendkívüli közrendészeti intézményét, a polgárorséget. Azok a derék polgárok, akik a polgárorség nehéz, sok tapintatot igénylő hivatásának teljesítésére önként, hazafias buzgalomból vállalkoztak, nem gunyolódást, hanem legteljesebb hálát és elismerést érdemelnek mindanyunk részéről. Hiszen mindyünk javát őrzik éjszakaiakon s mondhatni, hogy a közbiztonság semmit sem rosszabodott, mióta annak megőrzésére ők vállalkoztak. Ha már hálásak nem akarunk lenni velük szemben, legslább gunyolódás se legyen a honoráriumuk. — Más vidéki városban, sőt a fővárosban is a publikum a legnagyobb respektussal viseltetik a polgárorség iránt s igyeckszik mindenben a kezére járni, a munkáját megkönnyíteni. Legyen ezán nálunk is így.

Értekezés a liszt-árusítókknál. Nagykanizsa város polgármestere folyó hó 27-iken délután 4 óra egy szakértékből álló bizottságot hívott egybe, mely hivatal lesz megállapítani azon szazalékot, melylyel a megállapított áraknál magasabban árusíthatja a közvetítő kereskedelem a lisztneveket. — Nagyon helyes intézkedésnek tartjuk, mert csak a legszigorubb ellenőrzés akadályozhatja meg, hogy a mai súlyos gazdasági viszonyok közt a mindennapi kenyér még drágább ne legyen. A hatóság dolga lesz örökösül a felett, hogy intézkedései az egész vonalon betartassanak.

Fertőző betegségek. Kiskanizsán többféle fertőző betegség var, melyek bár nem járványszerűleg lépnek fel és közvetlen veszélyt nem rejtenek magukban. A város polgármestere a betegségek tova terjedésének megállítására céljából elrendelete, hogy a város VI—VII kerületének azon utcáiból, hol fertőző betegségek léptek fel Nagykanizsára sem tej, sem zöldség ne hozassék, azok pedig, akik a betegekkel érintkeztek orvosi megújgyelés alá helyezzessenek.

Helfferich professor

sz új német pénzügyi államtitkár, ki már azon adatok összekapcsolásával foglalkozik, hogy győzelem után milyen hadikárpótlást fesszen az entent.

A mi hőseink. A 20. honvédegy locezed veszteségei a 102. sz. kimutatásból. Halottak: Bulakievicz János 11. sz., zászlós, Górski Adám 7. sz., zászlós, Autol György 4 sz., Balics József 4. sz., Balics János 4. sz., Balogh Sándor 4. sz., Barabás Öskör 2. sz., Barna Vasi 10. sz., Bedő István 8. sz., Bolaf Károly 7. sz., Benkő Ferenc 9. sz., Benkő István 2. sz., Bódes Gyula 9. sz., Bogdán Károly 4. sz., Bolla Dániel 11. sz., Burján Dániel 9. sz. **Szabó**: Domonberg Károly hadnagy 2. sz., Hammer János százados 5. sz. **Kösz** János kadett 12. sz., Koszyk János zászlós 10. sz., Mezey N. főhadnagy 1. sz., Mayer Rudolf hadnagy 10. sz., Szabó István kadett 1. sz., Arzell György tizedes 12. sz., Adorján Imre 10. sz., Amarus György 6. sz., Anderl Henrik tizedes 6. sz., Arany János 8. sz., Augustin József 2. sz., Babos József századosvezető 12. sz., Babos Máté 2. sz., Balák Ferenc 6. sz., Babos Mihály 2. sz., Bachleda József 10. sz., Bakonyi János 4. sz., Baksa János 1. sz., Balicz György 9. sz., Balázs Ignác 4. sz., Balázs József 2. sz., Balázs Samu tizedes 4. sz., Balázs Samu 4. sz., Balics János 11. sz., Balla Ignác 6. sz., Balla Imre 4. sz., Balogh Ferenc tizedes 2. sz., Balogh József 1. sz., Balogh Kálmán 11. sz., Barach Ladisla önkéntes 6. sz., Bangó Kálmán 1. sz., Bangó Mihály 4. sz., Bankó István tizedes 2. sz., Basnes Gergely 2. sz., Baranics József 12. sz., Barna Sándor 1. sz., Barna István 5. sz., Beck István 11. sz., Becsi János 3. sz., Bedekovics János 7. sz., Benedek József 9. sz., Bedő György 2. sz., Bedő József tizedes 12. sz., Bekő János 9. sz., Belovári János 8. sz., Benke Mátás 4. sz., Berhoffer József 4. sz., Bertalan Gusztáv 6. sz., Bilinger József 9. sz., Birkenbrum Jakob 7. sz., Biró Elek 2. sz., Bittmann János 2. sz., Bódes Ferenc 9. sz., Bódis József 6. sz., Bogár Vendél tizedes 1. sz., Bogdán István 12. sz., Bogdán Mihály 11. sz., Bognár József tizedes 1. sz., Bojtó János tizedes 5. sz., Bokány Ferenc 9. sz., Bonyai István 12. sz., Borbás Ferenc 4. sz., Böröcz János 8. sz., Borz Imre 4. sz., Brihara István 3. sz., Brukner Samu századosvezető 9. sz., Buda Jenő 12. sz., Büki József 3. sz., Buza Vendél 12. sz.

Szeretet adomány harcoló katonáinknak. Az utrakelt 48. gyalogezred menetzászlójának a harctéren való megérkezése bizonyára nagy örömet fog kelteni vitéz bakáink között. Ugyanis a menetzászlóalj magával vitte a Központi Jóléti Iroda ajánlatakát, mely 27000 cigarettából, 300 pár érmelegitőből, 230 darab hősapkából, 100 pár térdvédőből, 100 darab vállonngból, 60 darab kepcaruhából, 50 hasvédőből, 50 nyakvédőből, 30 pár meleg keztüből, 20 darab trikóingből és 10 darab trikó alsónadrágból állott.

Az Uránia mozgóképpalota ma és holnap, azaz szerdán és csütörtökön ismét irodalmi estélyt tart. Ez alkalommal szinre kerül „A gonosz fivér” jeles moziművészek közreműködésével, továbbá még egy remekaktuális alegorikus képet is bemutat, végül pedig mindezekon kívül Móri (Prince) barátunk fogja a publikumot ismert és kedves mókáival szórakoztatni — Pénteken és szombaton nagy drámai estélyt tart az Uránia ismét, melynek műsorából kiemelkedően kiemeljük a „Néma szenvedés” című mesterien színezett műfilmet.

Nagykanizsa Jászivó. A Jóléti Iroda kimutatása: (Folytatás) Markó Dénes S. 4, H. 4 K. Eperjesy Gábor S. 10, H. 10 K. Kath. Legényegyet S. 5, H. 5 K. Szántó Lajos S. 3, H. 3 K. Nagykanizsai Ipartestület S. 4, H. 4 K. Heimler József S. 3, H. 2 K. Kugler Antal S. 3, H. 2 K. Reik Gyula S. 5, H. 5 K. Bella Juliska S. 3 K. Varga János S. 5 K. Fürst Sándor S. 5 K. Ötvös Emilné S. 5 K. Klein József S. 2 K. Muzikár Vince S.

10 K. Lenáries Margit S. 10, H. 10 K. **Wahner** József S. 10, H. 10 K. Fillipovits Ferenc S. 2, H. 2 K. Imrei György S. 2, H. 2 K. Patrics György S. 10 K. Bognár István S. 6 K. Szalay János S. 6 K. Soós Károly és családja Pityu-háza S. 10, H. 10 K. Bayer Vince S. 10, H. 10 K. Kápoli György S. 5 K. Franck Benedek S. 5, H. 5 K. Sóbár Györgyné S. 1, H. 1 K. dr. Rapoch Aladár S. 5, H. 5 K. Rapoch Gyula S. 5, H. 5 K. özv. Schless Antalné S. 2, H. 2 K. N. N. S. 2 K. Pláhánska hivatal S. 5, H. 5 K. Ujvári Géza S. 5 K. István nevben S. 3, H. 2 K. özv. Jack Frigyesné S. 2, H. 2 K. Páfoszky Sándor S. 2, H. 2 K. Mordány-vezetők temetőjei társulats S. 20 K. Löwy Adolfné S. 5, H. 5 K. dr. Kiss István S. 10, H. 10 K. Jaeger István S. 3, H. 3 K. Ehrlich Agoston S. 2 K. Ney Ignác S. 3 K. Martinek Nővérek S. 5, H. 5 K. Martinek Gyula S. 5, H. 5 K. Mathea Károly S. 2, H. 2 K.

Harctéri hősek kultusza. A háborúval kapcsolatos társadalmi és hivatalos aktiók között kétségtelenül a legrokonzenvezebb és legnépszerűbb lesz az, amelyet a Hadsegélyző Hivatal kezdeményezett azaz a kegyeletes és emellett hadtörténelmi és hazafias szempontból is rendkívüli fontosságú céllal, hogy a harctéren hősi halált halt magyar katonák emléke az utókor, az elkövetkezendő nemzedékek számára méltó módon megőriztessék. A Hadsegélyző Hivatal egész slatt ebből a célból egy bizottság létesült „Hősök Emlékét megőrző Országos Bizottság” melynek elnökel Krichner Herman oszári és királyi altábornagy, a Hadsegélyző Hivatal vezetője és Dr. Lukács György v. b. t. orsz. képviselő. Ez a bizottság igen szerencsés gondolatall akarja megvalósítani nemes célját és pedig felhívást intéz az egész ország közönségéhez, hivatalos hatóságokhoz épugy mint magánszemélyek, hogy minden adatot, amely harctereinken elhunyt hőseink halála körülményeire és a harctéren tanúsított hősi eseményeikre vonatkozik, épugy az elesett hőseknek rendelkezésre álló araképeit küldjék be a bizottságnak. Az ilyenformán összegyűlt adat-halmazt a bizottság hivatalosan hitelesítéssel igyeckszik a rendszerbe foglalva, mint a mai háboru emberi dokumentumainak okmánytárát, a nyilvánosság rendelkezésére bocsátja. Ez a nemes moxalom, amely a komoly hadtörténelem számára is kétségtelen nagyértékű be-cses adatokat fog eredményezni, de más font a jövő nemzedék számára a hősi eseményeket egész légléját fogja nemes példázatok gyanánt megőriztteni, hivatva van arra, hogy lelkes visszhangra teljen az ország egész társadalmában, léként azokban a hajlékok-ban, ahol ma aggódó szeretettel figye-lik a harctéren küzdő családtagok sorsát és gyászolják a hősi halottakat. A Hősök Emlékét Megőrző Országos Bizottság ez uton hívja fel az ország közönségét, az érdekelt családokat és testületeket, hogy a fentjelzett adatokat az elesett hősek fényképeivel együtt címéze (IV. Hájó utca 16 Budapest) sürgősen küldjék be.

Felkérem a mélyen tisztelt hölgy-közönséget, hogy az alakításra, illetve vasallatásra szánt nyári kalapjaikat február hó 1-ig hoz-zám eljuttatni sziveskedjenek.

Tisztelettel
Roth Laura

Feltele szerkesztő: Tóth Zoltán
 távollétében a szerkesztésért felelős:
 Fischel Lajos
 Írta: Fischel Ernő

Oszták-magyar bank.

A főtanács határozata folytán az 1914.-i fizetésre további részszalék fejében részvényként

nyolcvan korona

kerül szétosztásra
 A kifizetést f. é. február hó 3.-ától kezdve az Oszták-magyar bank bécsi és budapesti főnizetel valamint összes fióktizetel teljesítik, ha nekik a 71. sz. osztalékizetvénynek a keretnél levágandó jobboldali része beszoigaltatik.

A 71. sz. osztalékizetvénynek baloldali része a szelvény-lyen hagyandó és az 1914 évi osztalék esetleg még később kifizetendő maradékának felvételére szolgál.

Bécs, 1915. évi január hó 21.-én.

OSZTRAKMAGYAR BANK.

Popovics
 főtanácsos.
 Zimmermann
 főtanácsos.
 Schmid
 vezetőkár.
 (Háttanyomás nem díjazott.)

Meghívó.

A Letenyi Takarékpénztár Részvénytársaság 1915. évi február hó 21-én, délelőtt 10 órakor LETENYÉN, saját helyiségében

XXIII. évi rendes közgyűlését

tartja, a melyre a t részvényeseket meghívja

Az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az évi mérleg, veszteség- és nyereség számla előterjesztése, valamint az osztalék megállapítása; a felmentvény megadása felől határozathozatal.
3. A felügyelő-bizottság megválasztása egy évre (3 rendes és 2 póttag).
4. Az alapszabályszerűleg esetleg bejelentendő indítványok tárgyalása.
5. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.

* Az indítványok a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az igazgatóságnál írásban beadandók.

TARTOZIK

MÉRLEG-SZÁMLA

KÖVETEL

VAGYON	K	f	K	f	TEHER	K	f	K	f
Pénztári készlet			7780	35	Részvénytőke			120000	
Térca-váltók	341641	32			Tartaléklap	73042			
Bekelérésel biztosított váltók	383212	68	724854		6%-os alapszabályszerű dolláció	1276	80	74318	80
Jelzálog kölcsönök			91651		Betétek			467040	97
Kötvény kölcsönök			750		Visszleszámitott váltók			236888	
Értékpapír-készlet			22393	76	Fel nem vett osztalék			17	
Intézeti ház			22500		Házasdó tartalék			743	
Felszorolás			317		Lambert-tartalék, kasszafői-átvitelre			86681	50
Hadi-kölcsönökötvények letétben			139620		Folyószámla tartozás			5766	02
Mátrálékos kamatok			11669	21	Előre vett kamatok			4910	02
					Igazgatóság és felügyelőbizottsági jutalék			4043	20
					át hozat 1913. évről	5166	54		
					Nyereség folyó évi nyereség	15960	27	21126	81
			1021535	32					
								1021535	32

Letenye, 1914. december hó 31-én.

ÖZV. VAJDA MORNÉ s. k.
pénztáros.

TISLÉR JÓZSEF s. k.
könyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Dr. CSEMPESZ KÁLMÁN s. k.
ig. tag és ügyész.

CHOMA ÖDÖN s. k.
elnök.

Dr. HAJÓS SÁNDOR s. k.
alelnök.

Dr. HAVAS JÓZSEF s. k.
ig. tag.

STERN BERNÁT s. k.
ig. tag.

Dr. MARTON IMRE s. k.
ig. tag.

FRANKL GYULA s. k.
ig. tag.

Jelen mérleg-számlát átvizsgáltuk, az üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és mindenben összevágónak és helyesnek találtuk.

Letenye, 1915. január hó 10.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

TÓTH JÁNOS s. k.
f. b. tag.

SZIGETI SOMA s. k.
f. b. elnök.

LEITNER LIPÓT s. k.
f. b. tag.

A ZALA TÁRCÁJA

É l s é g.

— Ange Madelung cikke. —

Sokan jönnek mostanában ebbe a városba, melynek nevét talán ideérkezésük idején hallják először. A Magyar Király szállodába térnek be és órák, esetleg napok mulva tova mennek innen éppen olyan idegenül, mint mikor idejöttek. Némelyek nyugat felől jönnek és még teljesen új egyenruhába van rajtuk, melyben a Kárpátok felé igyekeznek, mások meg a háború által megtépett ruhában érkeznek s ezeknek már a háta mögött vannak a Kárpátok, örökre rövidebb, vagy hosszabb időre, akiknek hogyan. A szálloda őttermé nem valami díszterem, nem éppenséggel nem, mind-azáltal mégis olyan a színgyőze, mintha az élet minden lényessége itt volna összpontosítva.

Nyílik az ajtó. Egy kapitány lép be rajta. Az első pillanatban elképráztatja a teremben levő viláosság s behunyja a szemét, de csak azért, hogy azokat a következő pillanatban annál tágabban meressze. Nagyra nyitott szemmel észlelve hatnak a csontig lesóványodott arc közepette. Azonban csakhamar összeszedi erjét, keményen lépked előre, három lépés után azonban megáll, összehúzza két bokáját, szemmel jobbra karját és szelvetül az eredetnek, aki tisztel térségében ott ül a hosszú asztal mellett. Az eredeti lényedő néz fel tányérjáról, bágyadtan int a

csontembernek s aztán újra teli tányérja fölé hajol. Tisztel, akik a frontról érkezett kapitányra csak futólag néztek, ugyanígy tesznek. Ezek mind galiciások. Magyarországon az a dolguk, hogy galiciák ujoncokat képezzenek ki és másfélőben nagyon kevés közülük van a háborúhoz. Hát hiszen igaz, hogy ezt a kiképzést is csak kell valakinek végeznie. Másfélőben látszik rajtuk, hogy nagyon jól vannak táplálva és ruhájuk csakugy feszül gémbolyú formáikon. Ebben és még több más tekintetben is, feltűnően különböznek a harctérről érkezett társaitól. A kapitány közben elérkezett egy üres asztalhoz és ott előírás szerint leült. Egyenesen ül, térdeit összeszorítja s talpait vízszintesen nyugtatja a padlón. Ugy ül, hogy mentől kevesebb helyet foglaljon el. Pedig erre nem is kell törekednie, hiszen az asztal többi három helye üres.

Mikor így asztal mellett ül és sovány kereket a terítőn nyugtatja, látni csak, hogy milyen kevés hullal képes egy ember a világon megenni. Üres belek, bőr, csontok, izmok és haj, ez minden, ami az elmúlt jobb időkből megmaradt, de teljesen elegendő arra, hogy egy férfit a földzinen tartson. Nagy vágyam van bemutatkozni a kapitánynak, hogy még jobban megfigyelhessem állapotát, azonban szemmel annyira semmit nem látva tekintek megük elé, hogy nem mertem megköszönni a közelébe. Am a kapitány csakhamar annyira el van foglalva, hogy teljesen lehetetlen lenne minden térség. A pincér az étel-put hozzá elője s akkor igazán alkalmasan van látni olyan művelt ember viselkedését, aki

már régén nem evett rendes ételt. Az ételpon felsorolt ételek közül lassan, szinte betűző előlvassa az első étel nevét, aztán a másodikét, majd a harmadikét, míg végre a végére ér. Aztán ujból kezdi az olvasást; de most már valamivel gyorsabb tempóban. Mikor már vagy negyedszer olvassa, akkor már a szájában éri az ízét, állkapcsa mozogni kezd, fogai egymáshoz érnek és eltávolodnak, mintha rágná és még az Adám-csukája is mozog, mintha a megragott ételeket lenyelné. A szemmel különösen csillogtak és az arcára láz ült ki. A pincér sürgetésére, aki ismétellen kérdezte, hogy melyik ételt kívánja, telálmra odabök ujjával az ételre, nem is tudja, hogy melyik étel neve mellé. A pincér ciroban, a kapitány pedig türelmetlenül várja a találmra választott ételt. Rettenetesen hatnak rá a várakozás percei és kezelt a szemmel elé teszi, mintha semmit sem akarna eddig látni, míg az ételt nem lát-hatja. Most aztán visszatér a pincér és a tányé-rossal esőrómpőve edateszi a kapitány elé az ételt. Sőt borjúhús és kaposzta illata csábítóan hatol az orra. A kapitány jobbfóval keresi a kést, baljával a villát, aztán nekilát az evésnek, nagy darabokat vág le a húsból, a villával szájjához viszi azt és oly erővel rágná azt, hogy látni lehet, amint fején az összes csonttrészek mozognak.

Lassan aztán egészen más lesz a testiar-tása. Már nem ül olyan lassan, egyik könyö-kével az asztalra támaszkodik, de még mindig eszik. A tányér csakhamar üres lesz. A kapitiány aztán találmra megint rábök ujjával az étel egy helyére. A várakozás idő alatt most

URANIA magyar nyelvű
palota
ROZGONYI UTCA 4. szám

Nagy büntügyi slógor bemutató

Január 27 és 28-án, szerdán és csütörtökön kerül színi

gonosz fivér.

Nagy büntügyi dráma 3. felvonásban.

Móricz kalandja
Vígjáték. Főszereplő Móricz (Prímus)

Róma romjai között
Társadalmi kép.

Kellemetlen vendég
Humoros.

letenyei csok nagyobb lehelők Allegorikus szatíra

Rendes helyeken, kezdete önép és vasárnapokon 8, 4, 7 és 9 órakor. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órakor.

Penteken és szombaton kerül színi

A néma szenvedés
Színes műfilm 3 felvonásban.

Segédet felveszrek a fűszer, rövid-áru detail-engros szakmából. Ajánlatok Würzburger Jakob céghez küldendők Sümegre.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmak, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházásban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut :: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

már kényelmesen kinyújtózkodik, lábait messzire előrefekteti és már a második korsó sőt trüti ki. Így, aztán lassankint annyira jól lakott, hogy most már kényelmesen és rendszeresen folytatja az evést. Most már velogatos lesz. Több különféle fogás után elérkezett a palacsintához, mely már alig akar lecsuszni a torkán. Most már szüneteket tart az evésben. Most már bírázólag nézi az egyes adagokat, mintha a nagyságukból akarna a jószágukra következtetni. A többi vendég egyenkint feláll helyéről és a tavozik. Legelőször a magas, vállas buszárkapitány, aki a léonorszára ügyel fel. A galiciák eredes asztal mellett meglehetősen közönyösen és unalmasan négy el. Utána kevés vár-tatva az eredes tavozik el s fogadja tisztel köszönetét. Ugyancsak mind elmennek a tisztel is. Kevés várítva el távozik az étteremből az a kistermetű hölgy is, akinek olyan sok gyűrűje van a két kezén és aki csudalatosképen hiába vár valakit. Azért csak azért, mert rendszerint a hölgyek a front mögött nem szoktak linba várakozni valakire. Bágyadtan mosolyog és csillogtat tekinteteket magyarázta.

Da hát miért is mondta, hogy vár valakit? Ha ezt nem mondta volna, talán könnyebben érhető volt a csejt. Az étteremben nem marad más, csak a kapitány meg én. A pincérnek teljesen semmi dolga és az egyik sarokban ülve a fogszűkölővel bajlódik. Főleltek után magam is és magára hagyom a kapitányt. Mikor elmegyek weiltte, magamban megéledom őt és ezt a nagy időt, melyben a legközönyösebb emberi funkció, az evés, újra szent és tisztelt lett.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám falir hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizesebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KIRKESZTÉS ÉS ELADÓVATAL:
NAGYKANIZSA
 BUDA-UT 4. SZÁM
 FŐKÖZLÖNYVATAL:
 Budapest, 1915. évi. (Fővárosi Közmunkák és Közlekedési Bizottság) a bel- és közlekedési miniszter engedélyével.
 „ZALA” Hírlapszerkesztő és nyomdai k. t. Magyarországi Buda-ut 4.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és eladóv. 76
 Főközlönyv. 77
 Nyomda 827

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak
 3. évfolyam hat hónapra

Egy hó	1.00
Három hó	2.50
Éves	10.00
Éves külföldre	12.00

postai számlaszámok:
 Egy hó 1.00
 Három hó 2.50
 Éves 10.00
 Éves külföldre 12.00

Egyes szám ára 6 fillér

Hirdetvények és közlések árát külön táblázatban közöljük.

A háboru vége.

Miután mindenki a háboru végéről beszélt, Joffre, a franciáknak állítólag zseniális főhadvezére is időszerte láta, hogy leadja a tekintetben a véleményét. Mi a magunk részéről Joffrét nem látjuk zseniális hadvezérnek, mert hiszen a németek még ma is látják Franciaor zásznak azt részét, amelyet a háboru elején elfoglaltak a Joffre katonái egy hajszálnyal sem tudtak előbbrejutni onnan, ahol eredeti hadiállásukat elfoglalták. Jó jósának még kevéssé tudjuk a generáliszimus urat, mert egyénényszor már bemondta, hogy erre és erre a terminusra kiveri Frankhomból a németeket s ugyanekkor ő volt kénytelen néhány lövészárkokkal visszatancolni. A háboru végét jóslgatja ma mindenki, de azt az őstörőnyei kisbíró éppen úgy nem tudja, mint maga Joffre. Az utóbb említett is csak saecul s caupán mint érdekességet említjük föl az ő magánvéleményét. No hát, Joffre ur szerint a háboru vége pontosan őszre fog esni a nyár végével s mire az első bányadt melegegü őszisugár már csak az elhagyott lövészárkokat, ősszeronosolt fegyvereket s oszának indult hullákat fog találni a harcerekken. Joffre ur számítását arra alapítja, hogy a francia és angol hadsereget a nyár folyamán 4 millió főre tudják fölemelni s az olyan szám, amely biztosítja a francia fegyverek végső győzelmét s meghozza a háboru végét. Lehet, hogy most az egyszerű Joffre fején találta a szöveget s csakugyan meglesz a béke az őz első napjára. Amde a francia főhadvezér abban holt bizonyosra téved, mikor a háboru végét elodázó okokhoz, illetve a háboru végső eredményéhez optimiztikus következtetéseket fűz. Honnan veszi Joffre ur a négymillió számot, mikor már ebben a háboruban besoroztatta a 18 éves gyerekeket is? Vagy talán úgy éri el azt a horribilis számot, hogy besoroztatja az indagyerekeket is? Aztán a német, amely képtelen rengeteg tartalékát a harctéren elhelyezni talán ölbetett késsel fogja nézni, hogy mikor éri el a francia a számbeli túlsúlyt? Ezt talán Joffre se hiszi. A német igenis ennek arányában növelni fogja hadseregét, csak hogy bajszos, meglett férfiakkal és nem inasokkal és diágyerekekkel, mint ahogy Joffre ur teszi. Szóval, ha lesz nyár végre győzelem, az csak német győzelem lehet. Mászt állítani mindaddig szerénytelenség még Joffrétól is, míg egyetlen szál német áll francia földön.

Harc a tengeren.

Londoni jelentés szerint, valószínű nek tartják, hogy a „Königsberg” és „Engelhorn” angol hajókat a „Kronprinz Wilhelm” és „Karlruhe” német cirkálók elfogták.

A Kárpátokban.

Kivertük az orosz az Ung völgyéből. Legfontosabb hágó ismét birtokunkban.

Budapest, január 27. Főhadiszállás. Az Ung felső völgyében az ellenséget az uzsoki hágó mindkét oldalán a határmagaslatokon elfoglalt állásából tegnap kivertük. Ezzel három napi harc után ismét birtokunkba jutott a Kárpátok egyik legfontosabb hágója, amelynek birtokáért a hadjárat folyamán már többször elkeseredett küzdelem folyt s melyet az oroszok január elsője óta megszállva tartottak, különösen megerősítettek és több egymás mögött készített előnyös állásban szívesen védtek. Az uzsoki hágótól északnyugatra, ugyiszintén a Latorca és Nagyág völgyében a harcok még tartanak. Nyugatgaliciában és Longyolországban hóvihár miatt csak mörsekkelt tüzérharc folyt. Höfer.

Ujabb sikerek az Argonnei erdőkben.

A franciák veresége.
 A nagyfőhadiszállás közli január 27-én. (Ékezett délután 3 órakor.)

Nyugati hadszíntér: Nieuportnál és Ypernél csak tüzérségi harcok voltak. Culinchynél, La Bassétól délkeletre az ellenség megkísérelte az a hó 25-én töle elfoglalt hadállások visszafoglalását. Fáradsága hiábavaló volt, a támadás tüzérségünkben összeomlott.

A argonnei magaslatokon folyó harcok melyeket már tegnap jelentettünk, teljes sikerre vezettek. A franciákat La Creuve-Fnetől nyugatra és Hurbetisétől keletre levő magaslati állásaikból kivertük és a magaslati terek déli lejtőjéről leszorítottuk. Szász katonák 1400 méternyi szélességű arcvonalon több támaszpontot rohammal elfoglaltak, 865 sebesülten franciát elfogtak, 8 géppuskát, egy utászraktárt és sok egyéb hadianyagot zsákmányoltak. — St. Mihieltől délkeletre csapataink a franciáknak egy támaszpontját elfoglalták. A franciák ellentámadásai sikertelenek maradtak. A Vogézekben nagy a hó, ami mozdulatainkat lassítja. Keleti hadszíntér: Az oroszoknak Gumbinnen-től északkeletre ellenünk intézett támadása nem haladt előbbre. Helyenkint az ellenség nagy veszteségeket szenvedett. Lengyelországban nincs változás. A legfelsőbb hadvezetőség.

Lisszaboni forradalom

Lisszabon: A forradalom kitörése folytán az egész portugál kormány lemondott. — A köztársaság elnöke Castro tábornokot nevezte ki miniszterelnöknek, ki átmenetileg az összes tároakat veseti.

Lembergől kivonulnak az oroszok

Bécs, január 28. „Russ” orosz újság január 15-iki számában a galíciai harctérrel foglalkozik s az orosz csapatok visszavonulási előkészületeit az orosz közhangulat csillapítására többek között így magyarázza: „Még lehet, nemsokára távoznunk kell Lembergől, ennek azonban az osztrákok ne örüljenek túlságosan, mert nemsokára visszatérünk”.

Hindenburg bizalma a győzelemben.

München-ből jelentik: A Hindenburg alapra ezidél 2 milliót gyűjtöttek. — Hindenburg köszöneto alkalmával kifejezést ad annak, hogy a háborut közös lelkiismeretlenségge erőszakolták ránk, a háborut dicsőösösen és győzelmesen fogjuk befejezni.

Uj offenziva Szerbia ellen

Budapest, január 27. (Távirat.) A Frankfurter Zeitung írja: Az osztrák-magyar csapatoknak Szerbiából való visszavonulása következtében szükségessé vált előretolások s átcsoportosítások anynyira előrehaladtak, hogy a Szerbia elleni új offenziva már a legközelebbi időben kijátásban van. Az osztrák magyar csapatoknak eredményes támadása és döntő győzelme lesz a legszébb válasz azokra a dicsekvő kommentárookra, amelyeket ellenséges lapokban visszavonulásunkhoz s déli csapatunk fővezérének visszalépéséhez fűztek.

A déli harctérről.

Szerajevó, január 27. (Sajtó tudósítók.) A délkeleti harctérről ideérkezt sebeshabok előadása szerint a montenegróiak állásodon kísérletének a határ nyugtalanításával, kétégybeesett erőlködésük azonban újabb és újabb veres kudarccal jár. A még mindig viharos és hideg időjárás rejtkehelyek elhagyására kényszeríti őket, tüstérágük azonban nem bírja visszavonulásuk útját fedezni a erőt próbálkoznak előretöréssel egérrat nyerni. Tréninggálatuk teljesen csődöt mondott, míg a mi kitűnően felszerelt határszéli csapataink főtűzjératokkal a legexponáltabb határfőrdőket is rendszeresen ellátják. Ma már a téli hadjárat technikájában is mindenképpen túlléptek a régiek vagyunk a hegyi nép voltára igen bőske kis ország katonaságánál, sőt, csogon alább, szántalakkal neki járhatatlan szakadékokon is biztos utunk van. Természetes, hogy csak után nagy lelki depresszió vett erőt az ellenfele, mely immár végérvényesen elvesztette győbehtetlen voltáról szóló legendába vetett hitét.

Vilmos császár ünneplése.

Bécs. Vilmos császár mai születésnapját Bécsben udvari ebéddel ünnepelték, melyen a trónörökös és a német nagykövet is részt vett.

Sajtóhadiszállás: Főhadiszállásunkon egyszerű ünnepélyességgel ünnepelték meg Vilmos császár születésnapját.

A németek Varsó előtt.

Krakó, január 27. A „Nova Reformá”-nak jelentik Posenen át Varsóból: Az osztrák magyar és német csapatok a orosz idő ellenére már alig ágyulótávolságra állanak Varsó külső erődeiteől. Varsó lakosai tömegesen menekülnek Bialystok irányába.

Elsülyesztett török hajó.

Pétervár A „Rjecs” jelenti, hogy a „Georgiusz” török szállítóhajó, mely 15 repülőgépet szállított a Fekete-tengeren, az oroszok elsülyesztették.

UJABB katasztrófális földrengés.

A budapesti egyetemi obszervatórium műszerai ma éjjel 2 óra 12 perckor katasztrófális földrengést jeleztek. A hullámok a három centimétert is fölül-múlták s a műszerek csak 3 óra után csillapodtak le. A rengés távolsága mintegy 17.0 kilométer lehet. (Magyar Tud.)

LEVELEK

a przemysli várból

Még ellenségeink is bámulattal eltelve nézik azt a hősi küzdelmet, amelyet Przemysl városában vívnak hónapok óta csodás dicsőséggel a magyar katonák a száraz útváza óriási túlsúlyban lévő osztrák sereggel szemben. A védőerőgben sok sok zalamegyeli katona is harcol a több hadsereggel szemben a legnagyobb hősiességgel, dicsérrel emlékezik meg az ő szerepléséről. Vitéz földieink csak ritkán jutnak alkalomhoz hogylétükről értesíteni hozzátartozóikat, de azért lassankint mindegyikről érkezik híradás a röpülöpósta révén. Zaldn Gyula dr. a letényei körület orsz. képviselője, aki nem vette igénybe a képviselőséggel járó előnyöket s önként jelentkezett harctéri szolgálatra, — az osztrák kezdete óta Przemyslben van. Mivel sokáig nem adhatott életjel magáról, különféle kóza hírek terjedtek el róla. Ezekre az alaptalan híresztelésekre most sajtókönyvül cáfolta rá, az alábbi sorokat írván haza hitveséhez:

Minden alkalmat megragadok, hogy neked írhasak. Ha hosszabb ideig nem is jön tőlem levél, ne aggódj, mert én és mindnyájan jól érezzük magunkat és egészségesek vagyunk. Mintán másoknak nem írhatok, értesítid gyermekeimre és összes ismerőseimre, hogy nincs semmi bajunk. Remélhetőleg nem sokára viszontlátjuk egymást.

A második légióosztán érkezett levelezőlappal hét zalamegyeli család fog nagy örömmel értesülni arról, hogy hozzátartozójuknak semmi bajt sincs Przemysl városában. A levelezőlappal sokkal könnyebb, mint a közönséges forgalomban levő kollégája. Látszik, hogy szülyt a légióosztáshoz szabták. A lap élén fekete nyomtatásban az áll: *Fliegerpost Przemysl, Jänner 1915.* A levél, amelyet itt küldünk, január 7-én íródott:

Tekintetes

Pálffy László főszolgabíró urnak

Pacs.

Mély alázattal kérjük, kegyeskedjék családunkat arról értesíteni, hogy mi teljesen egészségesek vagyunk s eddig semmi bajunk sem történt. Értesítsenek: Horváth Jánosné Pacsa, Nagy József vincellér veje Nagykapornak, Agg Józsefné Pacsa, Németh Antalné Alsórájk, Szammer Sándorné Zalavár, Vörösi Istvánné Zalavár, Németh Istvánné Tilaj-Ujhegy, Pólas Antalné Nagykapornak.

Pálffy főszolgabíró természetesen a legnagyobb készséggel teljesítette a przemysli hőök óhajtását.

Mire van szüksége a sebesült katonának.

A társadalmi közjótékonyaság a mai háborús világban ambícióval keresi a tétet, ahol vitézül harcoló katonáinknak segítségére lehet; a ösztudatos irány megadására külön hadseregélyőz hivatal áll rendelkezésre, mely különös gondot fordít arra, hogy a társadalmi segélynyújtás a gyakorlati élet köveleményeinek teljesen megfelelő legyen.

Ilyen gyakorlati követelménynek bizonyult a csatatéren megszebesült katonáink kórházba való szállításukig előforralt meleg tej, forró teával, stb. erősítése, mely célra különösen beváltak a *thermosok*. Az ötlet magyar embertől származik, aki a szekéren hordott, vagy gyalog vándorzó és a vészvesztés folytán a hosszú úton a meglagyás veszélyének kitétt katonáink egyszerűen életét mentette meg a *thermosba* vitt meleg tejjel.

Köztudomású, hogy a legnagyobb kintemelés az a hosszú út, melyet a sebesültek a harcától az állandó gyógyhelyig kell megtenni. Ezen a kintemelésben segíteni mindnyájunknak emberbaráti kötelessége.

Gróf Tisza István vette fel azt a kövelemény méltó szép eszmét: „nyújtásunk *thermosok*!” Ezek segítségével enyhíthetünk tervtérrel szerzetel értünk küzdő katonáink nehéz helyzetén s előreléphetővé tehetjük súlyos szenvedésüket. *Thermosok* segítségével módot nyuj-

hatunk arra, hogy melegítő és erősítő italok mindig közel lehessenek.

*Thermosok*on kívül szükség van erősítő italokra, tokozás borra, csoncsra és likőrökre, azután csokoládéra és cacesra, amelyek szintén igen alkalmasak arra, hogy a meggyötört szervezetet feloldítsák. A védőerőgnek bizonyára leax nélkülözhető *thermosok* és minden módosabb háztartásban található feleleges erősítő ital. Mindezeket köszönettel átveszi a hadseregélyőz hivatal Budapestben, vagy a helyből induló menetzástólaljak parancsnoksága.

A vidéki adományokat legelőszérűben a községi előljáróságoknál lehetne összegyűjteni, melyek azokat azután Budapestre juttatnák.

Küldjünk katonáinknak thermosüveget, teát, kongakot, likőrt, csokoládét, caces-t. Az adományokat köszönettel fogadják a hadtápparancsnokságokhoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegegyőző Hivatala, Budapest, IV. Váci-u 38.

HIREK

— **Szemle a honvédség fölött.** Cseh altábornagy, pozsonyi honvédkerületi állomásparancsnok tegnap Nagykánizsán járt s szemlét tartott a honvédség fölött. A szemle a kiskanizsai gyakorlóterén folyt le s a kegyelmes ur legnagyobb megelégedésének adott kifejezést a tapasztaltak fölött s dicsérrel illette az újoncok mintaszere kiképzését.

— **A hivatalos lapból.** A király *Vedicska* címre esztérogomi főegyházmegyei al-dorópnak és belügyminiszteri fordítónak a tomaji címzetes apátságot adományozta.

— **Gyászrovat.** Megilletődéssel vettük a hírt, hogy *Riedlmayer* László nyug. posta-és táviró főtitkár hosszas szenvedés után január 27-én reggel 7 órakor elhunyt. — A halálhír az ismerősök előtt nem volt váratlan, mert hosszadalmas, gyógyíthatatlan betegség gyötörte, mégis fájdalom részvétet kellett mind azoknál, akik az elhunytat ismerték. Mint fiatal postatiszt került a közeletbe. Szerény felépése, előrekeny modora, nagy munkabírása, kartársival szemben mindig jóindulatú és barátságos viselkedése tették személyét kedvelté. Főleg a főnöki hivatalban munkálkodott, a nagyközöniséggel szemben is mindenkor a legnagyobb előzékenységet tanúsította. Szépen induló pályáján gyorsan haladt előre s kartársai benne a jövő egyik emberét látták. Már 1911. őszén jelentkezett nála a mindinkább erősödő idegbej, mely gyenge szervezetén csakhamar urrá lett és 1912. január havában hivatalát is elhagyta. Gyógyintézeti és leggondosabb eszládti ápolás sem menthette meg az életnek. Halála sok szenvedőnek vetett véget. Temetése f. hó 28-án e-ütörtökön délután 4 órakor lesz a Szemere-utca 15. sz. gyászszobából.

— **Halálozás.** Özv. Berger Lipótné szül. Baris Julia volt nagykánizsai lakos Barcovon, folyó hó 26-én délután 3 órakor, életének 73-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 28-án lesz.

— **Hogy lehet Przemyslbe levelezőlapot küldeni?** Az osztrák-magyar repülőgép-osztalg parancsnok *Uzelac* ezredes hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy a Przemysl várába címzett levelezőlapokat a krakói várparancsnoksághoz kell juttatni, amely gondoskodik továbbszállításukról.

— **Népfelkelők behívása.** Nagykánizsa város falaira is külfogszetttek azt a hírdetést, amely az 1896, 1895 és 1891. évben szűletett népfelkelésre kötelezettek bemutatásáról és behívásáról szól. A bemutatás Nagykánizsán február hó 18-án lesz a Polgár-Egyet nagytermében.

— **A hadifoglyokat gyámoltó és tudósító hivatal az orosz, a szerb, illetve montenegró fogságba került hadifoglyok anyagi támogatását is célul tűzte ki.** Számos olyan hadifoglyok van ugyanis, kinek juttatását hozzá tartozói nem tudják, vagy ha tudják is, szükséges helyzetük folytán pénzt nem küldhetnek nekik. Ezeknek akar némi anyagi támaszt nyújtani a fenti egyesület (Budapest, L. Disszter.) Ez azonban természetesen csak a jószívű társadalom támogatásával válik lehetségessé.

— **Katonák akarnak lenni.** A legutóbbi fiatal népfelkelői behívásról szóló közleményünkben, téves távirati jelentés alapján azt írtuk hogy az 1897 évben születettek is be kell vonulniok. Ezen közleményünkre ma a következő levelet kaptuk, amelyet azért küldünk, hogy ország-világ lássa, milyen hősi virtus lakozik a magyar ifjúság szívében: „Nem is gondolja igen tisztelt szerkesztő úr, mennyire örültem, mikor lapjában olvastam, hogy a jövő hónap tizenhétedikén besorozzák az 1887-ben született népfelkelőket is. Annál nagyobb volt mánap a sajnálkozásom, mikor a helyreigazítás megjelent. Valószággal buskomor lettem. De ha ez így történt, nem tehetünk róla. Ellenben több társam nevében is arra kérem a szerkesztő urat, eszközölje ki, hogy mi is bevonulhassunk.” Ezért a lelkeshangú levélért trécmes volt a természetesen tévednünk. Azonban a behívásra vonatkozólag nem intézkedhetünk. Ha tehetnénk, se teendők. Igaz lelkes fiatalokra a békében is szüksége lesz a hazának.

— **A mi hőseink.** A 20-ik honvédség-egyalogezred veszteségei. *Halottak:* Cseh Lajos 4. sz., Csompezz Boldizsár szakaszvezető 5. sz., Csértán Pál 6. sz., Csirmadia János 8. sz., Dervarics József tizedes 2. sz., Galba János 2. sz., Gáparus József tizedes 6. sz., Garancsár János 4. sz., Golob Ferenc 11. sz., Gombay Gyula 4. sz., Gyurkay Ferenc 1. sz. *Sebesültek:* Csamary Sándor 3. sz., Csenterics János 12. sz., Csopelyi Ezerecz 3. sz., Cser György 4. sz., Csor István 8. sz., Cserepnyák Ferenc 11. sz., Csérni József 4. sz., Csikos György tizedes 2. sz., Csizsár Dezső tizedes 3. sz., Csizsár Gyula tizedes 7. sz., Csizmadia Kálmán 12. sz., Csordás István 7. sz., Csörös József 9. sz., Csuri Gyula 4. sz., Csuti József 2. sz., Czenner Ferenc 1. sz., Czigrány Sándor 1. sz., Czinder Sándor 1. sz., Czifog János 6. sz., Dallos Gyula 2. sz., Dask Károly 4. sz., Decsics István 6. sz., Dégi István tizedes 2. sz., Deli Boldizsár 3. sz., Densa István 9. sz., Domints Ferenc 6. sz., Domján Demokos 1. sz., Dömök Vendel 11. sz., Dömötör József 4. sz., Dózi Imre 4. sz., Drabos Márton 9. sz., Dukovics István 7. sz., Dündeke Imre 6. sz., Eder József 4. sz., Egyed Kálmán szakaszvezető 6. sz., Encsary Károly 10. sz., Erdős Pál 12. sz., Erős Gyula 12. sz., Falbrein István, Faics József 3. sz., Faj Imre 9. sz., Farkas István 2. sz., Farkas József 9. sz., Fehér Lajos tizedes 12. sz., Fekete Ferenc 4. sz., Fekete József 8. sz., Ferenc István 6. sz., Ferencz József 2. sz., Ferenczi József tizedes 4. sz., Ferenczy Ferenc 3. sz., Ferkó Antal 6. sz., Finta Károly tizedes 8. sz., Flóit József szakaszvezető 2. sz., Fliszai Gábor 11. sz., Fodor Ferenc 4. sz., Fodor Lajos 4. sz., Forintos József 12. sz., Franciscus Lukács 1. sz., Fridrich József 4. sz., Fticsai János 4. sz., Füle József 7. sz., Fülei Lajos 7. sz., Fülér György tizedes 9. sz., Gaál Miklós 6. sz., Gal János 11. sz., Gal Pál 11. sz., Galambos Ferenc 4. sz., Gaspalin Mihály 6. sz., Gáspár István 8. sz., Gáspár János 8. sz., Gerencsér István tizedes 2. sz., Gergely Vilmos 3. sz., Gergács Géza tizedes 10. sz., Gervald János 11. sz., Giber Sándor 3. sz., Globok György 12. sz., Göczán János 12. sz., Godella József 3. sz., Gogonolecz János tizedes 6. sz., Goldstein Ernő 1. sz., Goldics Miklós 12. sz., Gombóc József tizedes 12. sz., Gombos János 4. sz., Góncics György 4. sz., Öncz József 8. sz., Goszpod György 9. sz., Grabal András 11. sz., Gyöcses Pál 11. sz., Gyergyák Péter tizedes 7. sz., Gyömöréy Kálmán 6. sz., Györfi Sándor 9. sz., Györkös István 4. sz., Gyranecz József 4. sz.

— **A vitézségi érmék után járó pótdíj.** A cs. és kir. hadkiegészítő parancsnokság közbirné tétel céljából átiratban közli a város katonal ügyosztályával, hogy öfelsége a vitézségi érmék birtokosai részére a következő havi pótdíjakat állapította meg: arany vitézségi érem 30 K. Ezlő osztályu ezüst vitézségi érem 15 K és má osztályu ezüst vitézségi érem 7 K 50 fill. A pótdíjakat minden hó elsején előre fizetik. Azoknak, akik a nyilvántartásban nem fordulnak elő, igazoló okmányokkal a hadkiegészítő parancsnoksághoz kell folyamodni.

— **Statistika a sebesültekről.** A hadügyminiszteriumban érdekes s egyben örvendetes statistikát állítottak össze a sebesültekről. Észert az összes sebesültek 54,5% -a ismét gyógyvert foghatott; 24,5% -a rokkant maradt s ezeket hosszabb szabadságra kellett bocsátani. 17,4% még ápolás alatt van s mindössze 2,49% halt.

— **Országos vásár.** A nagykánizsai gyertyaszentelő országos vásár állatfelhajtással február 1-én hétfőn lesz megtartva.

— **Uj térképet Európának!** A La Vie Parisienne, az ismert párisi élelap, a háboru elején használtette megjelenését és december közepén jelent meg csak újból. A lap karácsonyi számában trédes pályázatot hirdet. A karácsonyi számokhoz egy-egy úras térképet mellékel, amelyeket az előfizetők és olvasók kitélve küldjenek vissza. A kérdés az, hogy milyen lesz Európa térképe a háboru után, tehát csak az országhatárokat kell megrajzolni. A pályázat a bevétel után fog eldőlni. Egészen bizonyos, hogy rendkívül sokan fognak résztvenni a pályázaton, mert a díjak összege tízezer frank és pedig egy ötezer frankos első díj, egy háromezer frankos második díj és számos kisebb jutalom.

— **Raxsziá.** Tegnap raxsziát tartott a rendőrség a város területén és 10 hely néküli sétáló loányt és 3 csavargó idegen léfít tartóztatott le. Hat beteg loányt a kórházban helyzetett el, 3 léfít, 4 loányt illetőlegi helyükre felcsoportoltatott.

— **Értekezlet a liastárakról.** Tegnap délután értekezlet volt a polgármesterrel, melyen azon tanácsokat, hogy mily százzalékkal magasabban árusíthatják a liaszjüket a viszont elárusított. A százzalék végleges megállapításának kidolgozásával a város főgyűsét bízták meg. Amint hírlik a legmagasabb áronon felül körülbelül 8-10% -al magasabban árusíthatja a közevethő kereskedelem a liaszterméket.

— **Névtelen levélírók.** Ismét özőnvel vannak forgalomban a névtelen feljelentések. Ezuttal azok írói célt tévesztettek, mert úgy a rendőrség, mint a csendőrség meggyőződött a levelekben foglalt vádasküldő feljelentések alaptalanaságáról és az anonymusokat keresi. A nagykánizsai csendőrség ezton is kéri a közöniséget, hogy ha tudomással bír ily névtelen levélró személyéről, annak kitélét közölje a csendőrséggel, hol közlése bizalmasan fognak kezeltetni. Igazán nagy ártóság van arra, hogy a nagy közöniség is támogassa a hatóságot ezen névtelen feljelentők leleplezésében.

— **Zomborban lezszették a szerb feliratokat.** Zomborból jelentik: Tranka Kálmán rendőrőlkapitány tapintatos felhívásának eredményeként a belvárosi kezeskedők, a görög-keleti szerb tanintézetek, a kitézőség, továbbá fokozatosan a külvárosok kezeskedői és iparosai ma a tulajomáon círil betűs szerb nyelvű felírásait magyarokkal cserélték fel. A város területén egyetlen szerb cégfelirat sincs.

— **Feláldáshozok gyermekek részére nagy választékban kaphaték Fischel Fülöp Fin könyv és papirkereskedésben Nagykánizsán.** **Lakkbronx mindenféle tárgyak broszírásaira 1 doboz ára 80 fillér.** Fischel Fülöp iaF könyv- és papirkereskedésben kapható.

KATONA TAKARÓK
előírás sze int drbjá 9 kor.
Trigok, hasítottok, emelegítők, pamut melények legolcsóbban kaphatók
BARTA ÉS FÜRST
áruházában NAGYKANIZSA.

Szerkesztői üzenetek.

Pörömi akarók. Dr. Olopp Mór ügyvéd jelenleg katonai szolgálatot teljesít. Címe ez: Dr. Olopp Mór honvédfőhadnagy Nagykánizsa. Kívánsai. Bevonult. N. O. Ataduk neki. Köszöni a szives megemlékezést. Cs—y G—m főhadnagy. Levelet várunk s Nida penjáról.

Feladó szerkesztő: Tóth Zoltán
Társulatok és szerkesztői feladók:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

Orosz-lengyelországi harcok,

Könnyen sebesültek a frontvonalból távoznak. Balra egy közlegény a zsákmányolt orosz géptegyer töltényszalagjával.

Előírás szerinti

harctéri dobozok

:: kaphatók ::

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésben Nagykanizsán Kazinczy-utca.

Egy 4 éves sárga

180 cm. magas belga ménesló fedezetési engedéllyel eladó.

Pfeiffer Györgynél

Szepetneken.

A ZALA TÁRCAJA

Énekszó, meseszó.

A Drina mellől, január 18.

Ólom lábom jár az allen, bus a bajnok... Valamikor, kis deák koromban, valahányszor a soroktól szavaltam, mindig magam előtt láttam Lajosnak, a Nagynak és Hollós Mátyásnak, az igazságosnak fényes udvarát, uszatózó, ödöngő daláival. Szinte elevenné vált képzeletomban a nagy erejű Toldi Miklós, a mint a aszaltó sima márványtáposra letelepedve, leendőleg legényt a kezével a még átitott bőrt egy nagyot.

Hát ez is élet? Hétszámra se lehet egyebet tenni, mint a legyet fogdosni a csizmám szárán. Bizony, ha soká így tart, megöl az unalom.

Aztán — mit tegyen egyebet, akkor még a gondúr, unalomkergető pipa sem volt meg — derékon kapta kenyéres pajtásait, ifjú Garait, onayomta a királyi udvar felségés porába, a többiek nagy gaudiumára. Végig szállt a kacaj a kősző folyosókon, behallatszott a királyi dolgozószobájába, ő felsége letette a hollótolból metszett kalamust, az ablakhoz ment. De akkora már megint uszatózó útek a dalák: — Mi lett Miklós úm, hogy úgy lógatok a fejed?

Harcosraj kell a magyaroknak, felség, hogy viduljon élete.

Igy volt hajdan, legalább én így képzeltem el, amikor nagy könyveket cipelve a hónom alatt, vitézi életéről álmodtam. És amíg szedtem a betűt magamba srra gondoltam, hej ha én egyszer azt mondhatnám: „Felség, harcosság kell a magyaroknak!” Nem is változtatott a sors nagyon sokat az álmodon, mert ima van harcosság elég; noha itt minálunk bus a bajnok élete. Itt üldögélünk a Drinaparton övező hegyek sziklái s szintazonképpen mondogatjuk, mint jó Toldi Miklós hajdanában.

Hát ez is élet? Hétszámra se lehet egyebet tenni, — most januárban még azt sem, — mint legyet fogdosni.

Mit is lehet ilyenkor a modern dalia? Hát pipára gyújt a simólkedik a világ folyásáról, vagy — ha sikerült a felsőrétegi szolgálót, melynek végzetére az erre különösen alkalmas Scheil barátunk lett kiküldve — egy kis „rakija” mellett nézóra gyújt.

Édes anyám sem tok lnya levelet, mert jaz gojlyó elvitte jaz kezemet.

Érd meg pajtás jaz én édes anyámnak, anyámnak, (de jaz anyámnak, Több levelét ne várja jaz fíjának!

Emellett aztán neki busulódoak, hogy csak egy repedezik a „csujos” házak teteje a sóhajok mián. Führer ur is enged a tekintélyből s némely részben a rakija miatt, némely részben pedig a bánattól östönözve ráborított freiter ur Rajkó vállára, dudolván:

— Nem dolol a dalos madár... Tán szegénynek a szive fáj. Majd megjön a dalos kedve valaha, Csak az anyém — nem jön vissza már soha!

Ugy szeretem elcsúzni őket, ha mulatnak, vigadnak, oly zivizesen hallgatok, ha dalolnak. Igaz, őszinte megnyilatkozása ez a lelküknek, a magyar léleknek. Mint az erdei madár ők is a maguk gyönyörűségére énekelnek, úgy, amint isten tudniok adja. Bizonyára nem én vagyok az egyedüli, akinek feltűnt, hogy a magyar ember, még pedig a magyar parasztember tud a világon legszebben melatni. Annyi tekintély tartás, annyi komolyság van még jókedvükben is, hogy duhajkodással, hangos ordítással nem válik. Próbálgatják, van-e nóta a borban. Akad persze mindig. Szépen, halkán, egy szólamban zendül, kicsit elnyújtva, kicsit elhúzva, a sorok között szünetet tartva. Bennem van a szívük, a lelkük; benne van a gondolatviláguk, benne van álmaik országja. Minden, amiért élni érdemes, minden, amiért végyódni lehet, a dallamokban sir kacag, zokog, nevet. A szerető odaadása, ragaszkodása, hűtlen csallósága, a legény búzókó önérzete, a leány szűri csendesége, az édesanya öröme, bánkódása, megbocsátó nemes szíve, a szülőföld bájos szépsége összeolvad egészre a magyar dalban, akercsak a pusata hajnali levegőjében a madárcsicsergés, a virágitált, a szellő sóhajló simítása. A cigány is csak olyan halkán, álmodóan játszik, mint a madár felsírása éjnek évadján. A cimbalom alig mer pendülni, a hegedő inkább csak panaszkedik, a banda oly csendes, mint az erdő sóhajtása tapkejtékor... Egyszer csak nem dalol senki, a fejek a melire hanyatlanak, a szem révedezve tekint előre, mintha az Alföld területén el éltük lobogó pástortűzével, mintha annak távol ködéből bentakozna ki egy holdogabb világ, szólni se szólnak, csak hallgatást intenek... A zene elhallgat... A cigány vár, vár türelmelem... majd a primás pengőtni kezd egymagában valami melábus dallamot, másholban felzokog a csücsköt szereltem, melybe belépsz a pástortűzink! A hangok úgy hullanak a szívre, mint a galádai balzsam, a

URANIA mozgóképek palota ROZGONYI UTCA 4 szám Nagy bűnügyi slóger bemutatás Január 27 és 28 án, szardán és csütörtökön kerül színre: A GONOSZ TIVÉR. Nagy bűnügyi dráma 3. felvonásban. Mórincz kalandja Vígjáték. Főszereplő Mórincz (Prince) Róma romjai között Természeti kép. Kellemetlen vendég Humor. Istenem csak nagyobb lehetnek A legorokos aktuális Rendes helyreállítás. Kezdeti órák és vasárnapokon 8, 5, 7 és 9 órák. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órák. Pénteken és szombaton kerül színre A néma szenvedés Szines műfilm 3 felvonásban.

Kiadó lakás Csengeri-utca 27/a földszinten 4 szobás lakás, előszobával, fürdőszoba vízvezetékkel és me lékhelyiségekkel május hó 1-ére kiadó. Bővebbet özv. Fischel Fülöpnél. Ugyanott egy nagy salontükör asztalkával és márványlappal, függőlámpa és mosdóasztal olcsón eladó.

Gyermekjáték a ruhamosás elvégzése a persil - önmukodo mosószerrel Biztosítottan ártalmatlan. Chloroform Földraii főrés után Vakító fehér ruhát! PERSIL "kíméli a vászmat és a fehérneműt az uszban való kifőrés után olyan szép lesz, mintha a napca a szabadban lett volna fehérítve. Gyár: GOTTLECK WOLFE, Wilm. III. Mindenütt kapható!

A legjobb minőségű hadiczipők csizmadák, gamaschnik, hócipők :: :: Továbbá mindennemű :: Uri-női és gyermekcipők kaphatók és mérték után rendelhetők. Militényi Sándor és Fia cipőruházásban NAGYKANIZSÁN, Fő-utca :: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

banda is belevág, a cimbalom zug, mint pusztán a fergetőg, a klarinét felkölt, mintha valaki segítségét hívna, a bőgő mereg, mint távoli éjszengés, a nekibusult magyar meg fel áll lassan, méltóságteljesen; bekázó léptekkel, ringó derékkal odamegy a primás elé és rákérzi:

„Leány mondja a legényeknek, Adjon isten engem kendeink!”

De szeretem nézni a mulató magyart, de szeretem hallgatni dalaikat. Ha előg a honvágy ha rátelepszik valami néma bánat, valami jó vágódás valaki, valami után a lelkemre, odamegyek a szakaszomhoz.

— Daloljatok gyerekek! Daloljátok el szépen, halkán, hogy a kivüllevők meg se hallják:

„Magasan repül a daru, szépen szól!”

És leülök az ázott nedves szénára, a szememet behunyva álmodom. Hallom szinte a daru madár suhaó szárnycsapását, látom a folyóparton a suttogó fűszák hajladozó ringását, érzem, hogy arcomba borul a buzávirág, a pipacs, látom a végtelen kálászertent, amint összehajlik szerelmesen, titoktartón, látom a zöld tengerben a fehér tenyákat, ablakuk napfényben ragyog, benne muskátli virul, rozsmaring zöldel.

És egyszer csak négy esend vesz körül, mintha magamra maradtam volna: az én bakám ülnek, ülnek, mintha kővé váltak volna. A lelkük elszállt az enyémmel együtt oda messze, hol zöldeselyem léves völgy közepén kis falu áll, akácfaktól árnyaltva, hol a tojony tetején játékos galambok bugnak szerelmesen, hol a házak előtt öreg csaszanyfák törzse lecsúsz pad helyett, melyen szombatcéken az öregek mekáltak beszélgetni, míg a fiatalok citterező mellett dalolnak, táncolnak.

Oh, te drága szülőföld, de szeretünk is téged, de vágyódnak is utánad! Oh, de nehez is itt ülni titeknél, várni, várni, mikor szeretnénk már harcolni, győzni, haza, haza menni.

És amiről a nóta szól, a mese is arról regél. H de, aivatáros estekek, mikor beszozol mindenki a szior alá, megindul a mese-mondás. Érdekesek ezek a bakamésék. Hétfelji sárkányok, boszorkányok, elátkozott királylányok mellett „villamvontatok”, repülőgépek szerepelnek benne. Szóval teljesen modernizálódott. A gyermekkori meséből alakul ki az új, mely éppen ezért rendkívül figyelemreméltó folklorisztikus szempontból. A mi nap, hogy rám került a sor a szolgálat tartásában, hallgattam őket. A csajkákban lőt a

„tegyőpü”; a pipák füstöltek. És kezdte az egyik: „Hol volt, hol nem volt, én bizony nem tudom, ahol az én mesém lejátszódt; úgy jutottam hozzá, hogy felmáztam egy szénaboglyára. Annak a tetején egy istentelen hosszú rud állott. Het nap, hét éjjel kellett, mire a caucára értem. Éppen akkor haladt el arra egy lényes csillag, arról szakítottam le azt, amit most elmondok”. Csak természetes, hogy a mesében egy hőse magyar, baka szerepel, aki legyőz mindent a világon, a hétéjjű sárkánytól kezdve a nagy „mahomet” óriásig; aki bejut a kacsza labon forgó elátkozott várba, akinek mikor minden kőstettét véghez visz, nincsen egyéb vágya, minthogy visszamenjen a szülőfalujába, hogy elvehesse az ő hűségét szeretőjét, hogy ott éljenek nagy boldogságban s talán még öregek is, ha meg nem haltak.

Olyan semmi ez így leírva, elmondva, olyan mindennapi ez, hogy dalolnak, mesélnek a bakák... azonban csak látásra, csak mesziről. Hónapokon át idegenben küzdöttek, távol mindentől, ami szívükkel összekötött, összerferrt. Voltak idők, mikor már dalolni, mesélni se volt kedvük, mikor az arcokra hiált a halálos lázadság, az unottság, mikor már minden oly mindögy volt számukra. Ott voltam akkor is közöttük: ez ha mondtam nekik:

— Fink, daloljatok valamit!

— Nem megy, hadnagy ur, tudja isten, valahogy nem akaródnak.

Persze ők nem tudták ennek okát megmondani, de én láttam. Előg volt csak arról beszéltem, hogy mi lehet mest odahaza, mit csinálnak a keveseik, hogy könyvek ragyogjanak a szemekben. Nem, nem lehetett ott dalolni, mesélni, mert a dal arról az édes, elhagyott otthonról beszült, mert a mese szókort az eltűnt bájos napokról regélt, amelyekre csak sírva tudunk gondolni. Megszarítottuk a fegyvert, a kardot, teltekintünk a kődbe berut hegyekre.

— Gyertünk, mert másképp soha se juttunk haza!

Es mentünk!... Ez régen volt! Most itt vagyunk a Drina-parton. Usztkorunk, mint a régi királyok hadkedvelő dalait. És dalolunk és mesélünk... Tudják-e vajon odahaza, hogy mit jelent ez? Nem sokat és mégis mindent. A szívet, a lelket, mely újra tud örülni, az életkedvet, mely újra hisztel, mely mesélni képesített, az ábrázolhat, a bákezzéget, mely boldoggá teszi husánkat.

Oh, de nagy öröm is nekem, hogy a bakák ismét dalolnak, mesélnek.

V. B. Gy. dr.

ÉZERES: TÖSZEK ÉS KIMONVATAL:

NAGYKANIZSA

BUGAR-UT 4. SZÁM

TÖKKIADÓHIVATAL:

Postaszám: 15 24 (Párizs-úthely).
Telefon: 15 24 (Párizs-úthely).
A lap szerkesztése és kiadása a törvények és szabályok szerint.

"ZALA" Hirdetvényt és nyomtatást a Magyar Postaügyi Hivatalnál.

TELEFON-SZÁMOK:

Szerkesztőség és kiadóiroda: 15 24
Feltámasztó: 15 24
Nyomda: 15 24

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

Helyi előfizetési árak	
Egy évre	1200 Ft
Háromhavonta	300 Ft
Hat hónapra	180 Ft
Egy évre	1200 Ft
Postai előfizetési árak	
Egy évre	1500 Ft
Háromhavonta	375 Ft
Hat hónapra	225 Ft
Egy évre	1500 Ft
Egyes országok árak	
Magyarországon kívül	1800 Ft
Magyarországon kívül	1800 Ft
Magyarországon kívül	1800 Ft

Az olasz állásfoglalás.

Olaszországban a radikális párt határozati javaslatot nyújtott be a parla menthez, amelyben azt kívánja, hogy Itália vegyen aktív részt az európai háborúban. A radikális párt javaslata nem jelöli meg, hogy Olaszország melyik oldalon avatkozzék be a világháborúba. De erre szükség nem is volt, mert köztudomású dolog, hogy a radikális párt tagjai antant érzelműek. Ennek a párt nevesebb vezetői több ízben kifejezték is a sajtóban és négyüléseiken. A pártvezetéstől nem kell megijedni. Az olasz radikális párt a háború előtt sem volt német-osztrák magyar érzelmű s a háború kitörése óta folyton szította ellenünk a hangulatot. Amde mérsékelt olasz körveleményre s a kormány bölcs politikájára eddig nem tudott hatni. — Amint tudjuk, ezután sem érnek cőlt a radikálisok, akik épenséggel nem dicsekedhetnek azzal, hogy a körveleménynek csak jelentéktelenebb részét is képviselik. Amde higják el az antant-hatalmaságok sajtójának, hogy Olaszország, sőt Románia körveleménye is teljes mértékben ellenünk fundált s ez a két állam a legközelebbi időkben már hadiállapotban helyezkedik velünk szemben. Hát ha így lenne, amit pedig bajos elhinni, akkor sem találunk az események bennünket készületlenül. A német-magyar-osztrák szövetség mindennel számolt. Még a rut hitzeggéssel, undorító áruházzal is s minden eshetőségre megtette a maga súlyos diplomáciai lépéseit. Egyelőre természetesen nyilvánosságra nem hozhatók ezen kontra-intézkedések, de teljesen nyugodtak lehetünk abban, hogy ezek minden kínos meglepetéstől, kellemetlen fordulattól megvédenek bennünket. A mi diplomáciai csond munkát végzett azalatt, míg hadseregünk az egész világot elkápráztatta hadilégióival.

Przemysl ostroma.

Ellenállunk az utolsó emberig.

Pétórvár, jan. 28. Az ottani orosz lapok szerint magas katonai körökben nem tudnak bolonyugodni a Przemysl ostromainál ért nagy veszteségekbe és kudarceikba. Daniloff tábornok az új vezérkari igazgató utasítást adott, hogy az ostromot legnagyobb erővel folytatni kell. Kuzmanek tábornok, Przemysl parancsnoka kijelentette, hogy az ellenállást folytatja, amíg harcoképes legénységgel rendelkezik, de a vár orosz kézre nem kerülhet.

Kergetjük az orosz.

Toronyától—Viszkowig. — 700 fogoly, 5 gépfegyver.

A főhadiszállásukat elvettük.

Budapest, január 28. Ellenségtől immár Nagyág völgyét is megtisztítottuk. Az ellenség, amely ebbe a völgybe Ökörmezőtől északra fekvő területen nagyobb erőkkel nyomult előre, tegnap utolsó jól megerősített állásait is kénytelen volt feladni. Toronyát elfoglaltuk és üldözés közben Viszkowig jutottunk, ahol a harc az ellenséges utóvédék ellen újból megkezdődött. Veszérszállásról északra fekvő magaslatokon és Volocnál oroszok nagyobb erősítések harcba vetésével megegyezően megkísérelték, hogy elvesztett főhadiállásukat újból visszanyerjék, de visszavertük őket és eközben 700 foglyot és 5 gépfegyvert vesztek. Kárpáti arcvonal többi részén a helyzet lényegesen nem változott. Nagyág völgyétől keletre nyugalom van. Nyugat-Galiciában és Lengyelországban tüzérségi harcok és kisebb akciók folynak. Höfer.

Az oroszok kivonulnak Lembergől.

Plakátokon tudatják a lakossággal.

Bécs jan. 28. A „Presse” jelentése szerint a lengbergi bank bécsi fiókja értesítést kapott, hogy Lemberg orosz parancsnoka már e hó 12-én plakátokon jelentette be a lakosságnak tervbe vett valószínű elvonulását. — Figyelmezteti és óvja a lakosságot, hogy a monarchia csapatainak Lembergbe vonulásakor tartózkodjanak mindenféle ünnepléstől, mert ők még visszatérnek.

Franciák félelme a Zeppelnektől.

Páris, január 28. Minduntalan a francia hadállások és helységek felett megjelenő Zeppelinek elűzésére francia kormányozható léghajók fognak ozentul a környéken cirkálni.

Merénylet a görög király ellen.

A király sértetlen maradt.

Berlin, január 28. Konstantin görög király ellen Patrasban merényletet követtek el. Amint a király a csapatok után a helytartóságához visszatérőben volt, egy ember két revolver lövést adott le ellene. A merénylőt, — ki Salonikiból való görög — azonnal elfogták. A merénylő állítólag a király politikai ellenfeleinek bérencs. A király sértetlen maradt. Berlini távirat a merénylet híret megerősíti.

Hadifoglyok kicserélése.

Pétórvári jelentés szerint: A német-osztrák hadifoglyok kicserélése abbamaradt. A diplomácia munkája sikertelen volt.

Állja a török az orosz tulerőt.

Konstantinápoly, jan. 28. (Távirat.) Kaukázusi hírek és jelentések egyértelműen azt mondják, hogy a török hadsereg szívósan és győzelmesen harcol a tulerőben lévő oroszok ellen. A törökök helyzete mindenütt kedvező, bár minden harctérten túlyomó az ellenség. Kairóban az a hír terjedt el, hogy Aziz el Madri arab törzsfőnök erős fegyveres beduin sereg élén Solam Mariatba érkezett.

Elsülyedt olasz gőzös.

Orfolk, január 28. Angelo Arodi olasz gőzös Cappheni mellett egész legénységével elsülyedt. Az elsülyedés oka és közelebbi adatok még hiányoznak.

A franciák rendetlen visszavonulása.

Craonnei újabb sikerek.

A nagy főhadiszállás közel január 28-án (Érkezett délután 3 óra 45 perckor.)

Nyugati hadszíntér: A flandriai tengerparton Middelkerke és Slyppe helységeket ellenséges tüzérség bombárt.

A caronnei magaslatokon az ellenségtől már tegnapelőtt elfoglalt hadállásokhoz kelet felé csatlakozó további 500 méter hosszú lövészárkot ragadtunk el. A franciáknak egy ellentámadását könnyűszerrel visszavertük. Az ellenségnek a január 25-étől 27-ig terjedő harcokban súlyos veszteségei voltak. Több mint 1500 halott francia maradt a harctérten. A január 27-én jelentettekkel együtt ezerszáz hadifogoly jutott csapataink kezére.

A Vogézekben Sennmes és Ban d'Sapt környékén a franciáknak több támadását jelentékeny veszteségeik mellett visszavertük. Egy tisztet és 50 főnyi francia legénységet elfogtunk. A mi veszteségeink egészen csekélyek.

Felső Elzászban a franciák a niederspach - heidweiler - hirsbach-i erdők arcvonalán megtámadták a niederspach - ammersweiler heidweiler - hirsbach-i erdők között levő állásunkat. A támadásokat mindenütt, az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva visszavertük. Különösen súlyosak voltak az ellenség veszteségei Heidweilertől délre és Ammersweilertől délre, ahol a franciák rendetlenül vonultak vissza. Őt francia géppuska maradt a kezükben.

Keleti hadszíntér: Az ellenségnek Gumbinentől északra ellenünk intézett jelentéktelen támadásai kísérleteit visszavertük. Bieuzantól és Siepretől északra keletre egy orosz osztagot visszavertünk. Lengyelországban nincs változás. A legfelső hadvezetőség.

SZERBIA

vesztesége pótolhatatlan.

(Saj. tud.) Róma. A niai sajtóiroda naponta röviden eseménytelenségeket jelent. Az olaszok úgy tudják, hogy a szerbek veszteségeik folytán offenzívra megkezdésre képtelenek. Emberanyaguk pótolhatatlan.

Polgármesterek a harctérten.

Frigyes főherceg meghívása.

Sajtószállítás, január 28. Frigyes főherceg meghívta Budapest és Bécs székesfővárosok polgármestereit városok hadtesteinek felkeresésére. A polgármesterek ma pénteken utaznak el a harctérre.

Megint drágább a liszt.

A Hivatások hivatalos megállapítása Nagykanizsán.

Nagykanizsa város területére megállapított legmagasabb árán felül a közvetítő kereskedelem által szűkítő százalékos megállapítása tárgyába február 27-én a Polgármester elnöklété alatt egy szakértőkből álló bizottság ült össze, mely hosszas értékes vita után mérlegelve a helyi viszonyokat az alábbi árakat állapította meg, mint olyanokat, melynél magasabb összeget a lisztnevelőkért a viszont elárúsítók nem szedhetnek, mely összegeken felüli árusítás az élelmiszer üzorsora tényálladékat megállapítja.

A követelhető legmagasabb lisztárak Nagykanizsán a következők:

Burából előállított finom tészta liszt	80 fill.
" " főző liszt	72 "
Buza és árpából előállított kenyér liszt	54 "
Róza és árpából elő állított kenyér liszt	52 "

Kukoricával való keveréssel előállított liszt árát a bizottság nem állapította meg, annak árai az adott viszonyokhoz képest esetről esetre állapíthatnak meg, illetve bíráltatnak el, ezen lisztkeverék ára azonban a fenti kenyérlisztokénál olcsóbb.

Ez a megállapítás az árak nagy emelkedését mutatja, de remélhető, hogy újabb áramelés már nem lesz.

Elnökválasztás a soproni keresk. és iparkamaránál

A soproni keresk. és iparkamara szerdán, február 3-án rendkívüli közgyűlést tart Sopronban, a Kamara székházában, melyen új elnököt fogja megválasztani.

A kamara területéhez tartozó városok sajtója egybehangzón ismerik el Spiegel Szigfrid kamarai elnök érdemeit és szerencsés választásának tartanak; ha a kamara elnöki székhelye Spiegel Szigfridre állt volna. — Azonban itt is, mint minden választásnál aggodalom folyik, a közélet terén eddig ismeretlen egyen érdékében, de reméljük, hogy a választás pillanatában mégis csak a munka és a rátermettség fog elismérsre találni. — A Szombathelyen megjelent „Vasvármegye” lapjaink is cikket foglalkozik a választással és többek között írja:

„Azon fontos érdeknél fogva, mely a kamarai elnök személyéhez fűződik, igen kíváncsok vagyunk ezen, bár tiszteletbeli, de folytonos éber munkát, figyelmet és mások érdekeinek lelkiismeretes gondozását igénylő állás betöltésénél nem csupán a külső dekorumra legyünk tekintettel, hanem arra igazán érdemes rátermett férfiat tüntessünk ki bizalmunkkal. Amint komoly, tárgyilagos oldalról halljuk, a kamarai tagok nagy részének bizalma nemcsak városunkban, hanem a távolabbi fekvő Zalavármegyében is Spiegel Szigfrid jelenlegi elnök személye felé fordul, aki majd tíz éves elnöki működése alatt a kamara és tagjainak érdekeit mindenkor szívén viselte és úgy egyenlőségénél, mint társada mi állásánál fogva hivatalos alkalmas a Kamarai elnökséggel járó súlyos teendők sikeres ellátására.”

KATONA TAKARÓK
 előírás szerinti drágja 9 kor.
 Tűzők, haskötők, érmefűzők, pamut mellények legolcsóbban kaphatók.
BARTA ÉS FÜRST
 élelmiszer NAGYKANIZSA.

HIREK

Kitüntetések. A lengyel légió parancsnokának trágokai lovag Durák Károly nyug. altábornagyának az ellenséggel szemben vitt és eredményes magatartása elismerésül Öfelsége a Lipót rend lovagkeresztjével a hadi érdeménevel díjnyesen adományozta.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter a belügyminiszteri munkabiztosítási választott bíróság elnökevé **Sperhőz Győz** zalagereszei kir. járásibíró, helyettes elnöké **Sipos József** zalagereszei kir. törvényszéki bírót nevezte ki három év tartamára.

Legfőbb közérdeket. Öfelsége legfőbb parancsátal bocsátotta ki a mozarbia vasutai és hajózási vállalatokhoz, melyben a mozgósítás és hadi felvonulások tartama alatt, a vasúti alkalmatosságok és hajók személyzete által ellátott közérdekben is lementelen inasított látorságokért, hidogvnyüzemekért és ercejknek teljes megfeszítését igénylő munkájukért örmemel fejezi ki legmagasabb köszönetét és megelégedését.

Kögyűlés. DSI vasutakok önségelyző egylete 1915. évi február hó 3-án délut. 3 órakor tartja évi rendes kögyűlést.

Katonai előléptetések. A hivatalos közlöny máj száma 1914. november 1-ét ranggal a következő katonai kinevezéseket közli: A 20. h. gy. szed tartalékában főhadnagykká: Széllóssal Győző, Zsille Kálmán, Morandó B. B. B.; főhadnaggy gárdázati tisztékké: Nadler Károly, Andor István; — Szolgotalon kivált viszonyban főhadnaggyokká: Dr. Ollopp Mór, Lugósi Állós. — A népfelkelésnél népfelkelő főhadnaggyokká: Lökő Árpád, báró Puteáni István, Thassy Imre, Stern Sándor, Menckó Jenő, Gillyén Sándor, Mihály István, Rosenberger Henrik, dr. Jaso Győző, Reichl Rikárd, Bokor Gyula, lovag Ahabah Sándor. — Népfelkelő főhadnaggyokká: Dr. Fodor Aladár. — Népfelkelő üelmezési tiszté: Profeld Frigyes.

Nagy az adóhátralék. A városi adóhivatalban megkezdtek a mult évi hátralékok névjegyzékének összeállítását, hogy az 1915. évi I. negyedévi esedékes adóval együtt annak behajtását 1915. évi ebruár hó 17-én megkezdhesék. — A közönség nagyon helyesen teszi ha ezt megelőzőleg adóhátralékát feljzeti, nehogy ki legyen téve a végrehajtás kezelemeléseinek.

Gyászrovat. Tegnap délután fél 4 órakor volt a korán elhunyt **Riedlmayer László** nyug. posta- és táviró főtitkár temetése a Szemerce utcai gyászházban. Dacára a zord hóri várának, mégis szép sémában jelentek meg a karszerek, jébarátok és ismerősök, hogy a végtelességet megadhasák a sokat szenvedett halottnak és részvétüket kifejezhessék a gyász-babonált család előtt. — A posta- és táviró tisztikar tagjai Csontos László h. postafőnök vezetésével vettek részt, kivülök még ott voltak a Debreceni takarékpénztár tisztikara, dr. Sabján Gyula polgármester és számosan a jó barátok és ismerősök közül. A beszterlelést **Börzsey Tivadar** h. plébános végezte az ünnepi szögdéttel, míg a kántori csendőket Lencz Mihály h. kántor. A szertartás után a kopórot a koszorúkkal teli gyászokcsira helyezték és megindult a gyászmenet a római káth. temetőbe, hol is újabb áldás után eltemették a sokat szenvedett kedves halottat, míg a gyászoló közönség mely részvételt öszlött szét.

Az Uránia mozgóképek palota pénteki és szombati műsorára külön is felhívjuk olvasóink figyelmét. A kinematográfiai színezés a műsor keretében bemutatott „Néma szövedés” című képnél immár elérte a netovábbot. A műsor egyéb számai is a lehető leggondosabban van összeállítva. A vigjáték melynek címe a „Kényszerházasság” pikáns és változatos jelenetével a lehető legjobb, a „Veszélyek között” kedves kis epizód dráma a mexikói harcokból.

Felhívás. A Körponti Jóléti Iroda több új osztályt szervezett, de ezek ellátására elegendő munkatérrel nem rendelkezik. Felkéri mindazokat a hölgyeket és urakat, kik jó léssal az egész napi szabad idővel rendelkeznek, sziveskedjenek az Irodát hozzállas munkájában támogatni és e célból a városbáza tanácssterében jelentkezni.

A mi hőseink. A 20-ik honvédegylovezred veszteségei. **Halottak:** Hajdu József 7. sz., Hajdu Sándor 3. sz., Halász Antal 11. sz., Hall József 4. sz., Hari József 2. sz., Hegedűs Mihály 11. sz., Hegyi István 2. sz., Horváth István 4. sz., Horváth István 4. sz., Horváth István zugsf. 6. sz., Horváth Sándor 2. sz., Hunyadi Ferenc 4. sz., Heusz Ignác tizedes 11. sz., Jandó István 4. sz., Kása Gergely 4. sz., Keck Sándor 11. sz., Kenyérvári Mathias 3. sz., Kertész József 6. sz., Kis István 1. sz., Kocsis József 2. sz., Kodály János 2. sz., Kuti Sebestyén 12. sz. **Szoboszlók:** Haasz Mihály 4. sz., H. darics János 5. sz., H. János-Lajos 4. sz., Hall Károly 6. sz., Hanes János 2. sz., Handler József tizedes 4. sz., Harez József 1. sz., Harris István 2. sz., Harmadics József 3. sz., Hege József 4. sz., Hegedűs István, Henczi József 5. sz., Herczeg Ferenc tizedes 5. sz., Herics István tizedes 11. sz., Heriár Márton 2. sz., Hermann György 4. sz., Herr János 6. sz., Hordás János 12. sz., Horváth Ferenc 2. sz., Horváth Ferenc zugsf. 11. sz., Horváth Gyula 2. sz., Horváth Gyula 4. sz., Horváth Gyula 9. sz., Horváth Ignác 4. sz., Horváth István 2. sz., Horváth István 3. sz., Horváth János 1. sz., Horváth János 6. sz., Horváth József 4. sz., Horváth József 8. sz., Horváth József 10. sz., Horváth Kálmán 9. sz., Horváth Péter 1. sz., Horváth Sándor 4. sz., Horváth Vendel 6. sz., Hosszu Lajos 2. sz., Holz Lajos 4. sz., Hujbert Gábor 11. sz., Hunyadi Ferenc 2. sz., Huszár Kálmán 9. sz., Iperpácher István 1. sz., Iltis József 2. sz., Isthoff Ferenc 3. sz., Ivaics Lukács 4. sz., Jakobs János 4. sz., Jambroviés Gábor 6. sz., Jambroviés Ferenc 9. sz., Jankovics András 4. sz., Jankovics Simon 9. sz., Jankovics Tamás 4. sz., Járás Ferenc 9., Juhász János 11. sz., Jurász Ferenc 5. sz., Káloz János 9. sz., Kallós Ferenc 5. sz., Kaloczi Sándor 9. sz., Kármán István 3. sz., Kamondi Mihály 4. sz., Kancsal Pál 1. sz., Kapa István 4. sz., Kaufmann Imre 2. sz., Kavas István 2. sz., Kék Mátyas 6. sz., Keller Antal 11. sz., Keller Jenő 2. sz., Kepe István tizedes 2. sz., Képes Tivadar 11. sz., Kerpely Mihály 9. sz., Kurbusz Tamás 6. sz., Kis Selyem Imre tizedes 2. század.

Pótállatvásár Tapolcán. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Tapolcán a mult év folyamán hatósági intézkedések folytán elmaradt több állatvásár helyett, február 15-én pótállatvásár tartassék.

Barakk-kórház Csáktornyan. A kormány Csáktornyan, az ulágu-isktanya telken 4000 beteg katona részére barakkokat épített.

Festékdobozok gyermekek részére nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.

Nagykanizsa jövője. A Körponti Jóléti Iroda kimutatása: (Folytatás.) Weislich Márkus S 10 K, Weisz Adolf S 5, H 5 K, Keller Mátyas S 2, H 3 K, Keszler Erzi S 5 K, Pinter Nándor H 3 K, Közry Kálmán S 1, H 1 K, Lackenbacher Jákob H 1 K, Böhm Zsigmond S 5 K, Némethy József S 1 K, ilj Neumann Miksa S 5, H 5 K, Körtzer György S 5, H 5 K, Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár S 25, H 25 K, Kotori Takarékpénztár S 10 K, Csáktornyai gőzmalom és villanytelep S 20, H 20 K, Fieischer Miksán S 5, H 5 K, Pecsornik Ottó S 3, H 3 K, N. N. S 10, H 10 K, Péterly Marika S 2, H 2 K, Fatér Mihály S 5, H 5 K, Boros Róza S 2, H 4 K, Walligurszky Antal S 5, H 5 K, Réznics József S 4, H 4 K, Izt. Szentegyet S 10, H 10 K, Izt. Hitközség S 10, H 10 K, Kenedy Imréné S 5 K, Kádár Lajos S 5, H 5 K, Marvailta József S 3, H 3 K, Gubicza József S 3, H 3 K, Incé István S 3, H 3 K, Szeiger István S 3, H 3 K, Sattler Mór S 5, H 5 K, Schiefer Izidor Keszthely S 250, H 250 K, Kanovics László Karmacs S 250, H 250 K, Székely János Tapolca S 4, H 4 K, Szemző Zsigmond Zalaszérség S 1, H 1 K, özv. Rosenberger Józsefné Eszteregnye S 5 K, Rosenberger Lajosné Kiscsés, S 5, H 5 K, Talabér Lajos Sárszeg S 10 K, Keszer Mór Zalageresze S 2, H 2 K.

Lakkbrouz mindenféle tárgyakbrouzozására 1 doboz ára 80 fillér. Fischel Fülöp fiaF könyv- és papirkereskedésében kapható.

Küldjünk katonáinknak thermosüveget, teát, kohyakot, likört, csokoládét, cacet. Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegelyző Hivatala, Budapest, IV. Váci-u 38.

Lecke a szerbeknek.

Kirándulás a szerb partra.

A szerbekkel való háborunk kitörése óta a magyar Dunaparton a közlekedés igen veszélyessé vált, mivel a szerbek, mihielyt ott valakét megpillantának, azonnal golyózápot zudítanak feléjük. Golyókkal már számos sebesülést, sőt néhány halálesetet is okoztak. A békés polgárok lyetón való molesztálásában különösen vitézkedtek a Dronkova község és Kosztalep szemközti oldalán levő szerb katonák és komitcsák, ugyannyira, hogy az utóbbi időben a forgalom a két helység között teljesen szünetelt, mivel a szerbek megerősített blokkházakból minden vészedelem nélkül lövöldöztek bákire. Akinek ezen az úton valamé halaszthatatlan dolga volt, az legelőbb szölet ciztaka jéhatott arra.

Minach Mario cs. és kir. tábori csendőrhadnagy, az ott állomásozó tábori csendőrség parancsnoka, a garázdálkodó szerbekkel szemben egy ideig tehetetlen volt. Most végre aztán radikális lépésre határozta el magát, mely a szemben levő szerbek ortvadásának jó időre véget vetett. Január 12-én Minach csendőrhadnagy felszólította embereit, hogy jelentkezzenek azok, akik hajlandók volnának vele átmenni Szerbiába és ott szétütni a szerbek között. A hadnagy előre tudotta a legénységgel, hogy a veszedelem nagy, mert a feledat nemcsak az, hogy a szerbet megleckéntessék, hanem az is, hogy felgyújták a blokkházat és megsemmisíték a szerbek telefonját.

A felzölitásra válasszonyi csendőrhadnagy jelentkezett és kijelentette, hogy hajlandó az ekterpediczióbn résztvenni. Minach Mario csendőrhadnagy a jelentkezők közül kiválasztott egy alkalmas csapatot, mellyel azután pont éjjelkor átkelt csolnakkal a Dunán. Mikor a csolnokok a Duna túlsó partjához közeledtek, a szerbek észrevették őket és golyózáppal fogadták. Ez azonban nem akadályozta meg a mieinket abban, hogy újutak folytassék. A hős csapat kikötött a szerb parton és hogy ott miné hős küdelemben vettek részt, az látható abból, hogy kétszer is kellett sauroszyrohamra mennök. A szerbek végül is nem tudtak nekik ellentállani és meglutottak.

Emberük erre felgyújtották a blokkházat és megsemmisítették a szerbek telefonját. Azután, mint kik jól végezték a dolgukat, beleltek csolnájukba és visszafelé vonoztak. Már a ví katonáink a Duna közepén jártak már, akkorára eljöttek a szomszédos szerb blokkházak emberei is és lövöldözni kezdtek rájuk. Azonban ez a lövöldözés sem tett kárt bennök és minden baj nélkül újutottak a magyar partra.

Ez a kirándulását kitörésen kitüntették megukat Sosteric csendőrszözető és egy Mészáros nevű katona, akik több ízben is birokra mentek a szerbekkel. Ma már megint csend van a vonalon és a közlekedésnek semmi akadályja nincsen többé. A lecke — úgy látszik — huszált és a szerbeknek jó időre elment a kedvük az okvetetlenkedéstől.

Uj, legjobban áttekinthető!

„Az Orosz Osztrák-Magyar-Német harctéri-terkép 1 : 750'000, kiadja a cs. és kir. katonai földrajzi intézet. Ára 2 K 50 fillér, vászonra huzva 4 korona 50 fill.

Harctéri-Atlasz

tartalmazza a világháboru összes térképeit vászonba kötve ára 2 K 40 fill. Kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében Nagykanizsán.
 Felelős szerkesztő: Tóth Zoltán
 (válogatásban a szerkesztésért felelős)
 Fischel Lajos
 igazgató) Fischel Erzsébet

Keigiénesen felállított lábori kenyha egy nyugati romokban heverő községben.

Millió ember használ

KÖHÖGES

rehabilitáció, kalcium, elnyelés és hurut és gödörös köhögés ellen kizárólag a jósi Kaiser-féle

Mell-karamellák
(a három fenyővel)

csukorkát. — 6100 közegyetlen híresített bizonyítvány orvosoktól és magánorvostól a biztos hátsó. :: Rendkívül kellemes és jóízű bombonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboz 60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula / Szabó Albin, Mikovits Árpád és Béla Lajos utak gyógyszerárúházaiban.

Előírás szerinti

harctéri dobozok

:: kaphatók ::

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán Kazinczy-utca.

Kiadó lakás

Csengeri-utca 27/a földszinten 4 szobás lakás, előszobával, fürdőszoba vízvezetékkel és me lékhelyiségekkel

május hó 1-ére kiadó.

Bővebbet öv. Fischel Fülöpnel. — Ugyanott egy nagy salontükör asztalkával és márványlappal, függőlámpa és mosdóasztal olcsón eladó.

URANIA mozgóképek palota

ROZGONYLUTCA 4 szám

Nagy irodalmi-film újdonság!

Dramaturg és vígjátéki est!

Január 29 és 30 án, pénteken és szombaton körül színi:

A NÉMA SZENVEDÉS

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Kényszer házasság
Vígjáték 2 felvonásban.

Veszélyek között
Dráma a menekülő harcekből.

A Filippini szigeteken
Történelmi kép.

Pali mint szobor
Humor.

Rendes hányór. Kezdeti ének és vasárnapon 8, 9 és 10 órák. Előzőnapon pedig 8 és 9 órák.

Január hó 31-én, vasárnap

A tizek szövetsége
színi detektív dráma körül színi.

Gilbert, Mozi Királynő operette

3 felv. megjelent zenezámai:

Talán magyar színpadon 2 felv. K 6

Potpourri . . . . . K 280

Ach Amalia táncoktós a Mozi Királynőből . . . . . K 210

Man lacht, man lebt man liebt

Walzer a Mozi Királynőből . . . . . K 280

In der Nacht, táncoktós a Mozi Királynőből . . . . . K 210

Liebliche Kleine Dingerchen

Marsch a Mozi Királynőből . . . . . K 210

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében

NAGYKANIZSÁN

A törvénykezési illetékekről.

Arv 80 fillér. — Megrendelendő FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagykanizsán. — Vidékre 90 fillér bekládás ellenében bérmentve lesz megküldve.

Mayer Klótild

gőzmosógépre NAGYKANIZSA.

Tisztelttel értesítem a n. 4. községet, hogy a F6-ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyítve való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézfélésoztály.

Garantált képzés nélküli gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klótild

gőzmosógépre Hunyadi-u. 19. Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19. Kazinczy-utca 8.

A ZALA TÁRCAJA

Muzsikál a cigány . . .

— Aage Madelung cikke. —

Vacsora után mindenki aki csak lehet, elmege a kávéháza feketét inni, újságot olvasni, kártyázni vagy billiárdozni. Külön társaságok vannak a dzsentriknek, a tisztaknak és a polgároknak. A falon nagy térkép van mely a hadszínteret ábrázolja. Ezen a térképen a kávéházi vezérek már sok csatát vezettek be, küzdöttek végig és lejtették ki stratégiai tudásukat. Kilenc órák a cigányok kezdik hangszereiket hangolni. Unalmas és hivatalosan teszik ezt. A hegedűk hall, sziszegő hangokat adnak. Mintha nem akarnának szót fogadni gazdáiknak. A hangolás úgy szól, mint mikor valaki mérgeesen sziszeg logy között. A cigányprimás hangyagot emelődik fel székéről, kezébe veszi hegedűjét, egyszer-kétszer végig megy vele a vonóval, aztán hátat fordít a közönségnek és egy induló játékszába fog bele. Halkogva adja a takimat bandájának. Úgy látszik, hogy az ember önkénytelenül öreg lovakkal hasonlítja őket, melyeknek előbb lassan hull pár kilométert futniok, hogy aztán majd gyorsabb galoppot próbáljanak, mikor már belefáradnak. Játékszámok és senkinek hallgat rájuk. Az emberek hangosabban beszélnek, hogy a zene miatt meghallhassák egymás szavát. Mikor a zene elhallgat, az emberek már halkabban beszélnek.

Lassankint egyre több vendég jön. Legelőbbnyire tiszták, akiknek itt van találkájuk hölgyekkel vagy más valakivel. Az erezett márványasztalokon hűtelen karcu borosüvegek jelennek meg. A tokaji bor tiszta gyöngyözök a poharakban. A cigány is kezd felmelegedni. Magyar dalokat játszik, vidám nótákat és bus halgatókat. A dallamok hel vedel, hol féldalmasan szólnak. A szólókánál, mikor a primás játékká a banda csak halkán kíséri, a primás lassan, lábaival szinte tapogatózva jön a község felé, mintha szilárd talajt keresne magának, ahonnan muzsikáját szerelapítja. Egész teste együtt játszik a hegedűvel, de még mindig illi szilárd, bizonyosan járni, mo-

terségében teljesen otthonos és emellett valószínű zenei mimikus. A színetek alatt szívározik és rumos teát iszik. Ha valaki egy pohár borral megkínálja, azt leereskedőleg fogadja el, állva issza meg és félhangosan beszél s olyan bizalmasan, mint aki az egész világ legbizalmasabb dolgait is jól ismeri.

A három billiárd asztalon a vörös és fehér golyók a dákóktól után indítva a természet láthatatlan törvényei szerint gurulnak. A játékosok mind katonatisztek, csak egy civil van köztük. Ha olykor rája kerül a lökés sora, akkor egész szériát csinál. Az illető civil angol ember, aki senkivel sem molesztálva itt él Magyarországon és billiárdot játszik. Angol nevelő volt egy felsőmagyarországi mágnásnál, akinek házáat két esztendő előtt elhagyta és azóta itt él, mint nyelvmester. Az emberek a városban mind ismerik és nem érestetik vele, hogy ellenséges ország szülőtte. Az angol egészen jól érzi magát ebben a társaságban és legfeljebb olykor-olykor elgondolkozik rajta, ha olvassa, hogy az 5 földi Angliában milyen kegyetlenül bántanak a náluk rekedt magyarokkal.

Az asztalokon nagyon gyorsan szaporodnak a boros üvegek. Részint az ellenőrzés, részint a tekintély végett, az üres üvegek is ott maradnak az asztalon. Az egyik asztalnál csak magyar pezsgőt, Törleyt isznak. Gazdasztisztek jöttek be a városba, hogy kissé mulassanak.

— Lajos! — kiáltja egyikük a cigány felé.

A primás azonnal félbehagyja a megkezdett játékot, szordinót tesz (z E-burra és tüz magyar nótába kap. A nóta úgy pattan ki a hegedűből, mint a bimbó és mentál közelebb ér a cigány az illetőhöz, annál zandusabb, annál ragyogóbb lesz ez a romámbimbó s akkor virágzik legdusabb pompájában, mikor a hegedű már igen közel van a parancsoló füléhez. Ezt Magyarországon úgy mondják, hogy az illető muzsikáltat magának. És erre Magyarországon vagyonekat költenek el. Ez az, amit a magyarok úgy neveznek, hogy „sírva vigadni”. . . . A cigányok most már belejötték a tempóba. Egyik nótát a másik után játszanak a gazdatiszt fölébe. Kékes-vörös baskók kerülnek a primás kezébe és ez úgy megy, amíg a muzsikáltató megelégeli. . . . Hogy este van későbbben. Gallai tisztak,

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, F6-ut

:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

akiknek asztala ott van a kaszáló szomszédságában, már magyarul kezdenek beszélni. A többi — kevés számú — jelenlévő hölgy az atmoszféra feszültségét a legnagyobb fokra emeli. Az asszonyok értéke a front mögött a félig eláruvult városokban igen nagy magasra emelkedett.

Három ulánus tiszt, mind fiatal és széke, jön be az ajtón. Bécsiek. Egy asztalhoz ülnek, mely nagyon közel van a zenekárhoz. Rendületlenül isznak. Intett talán valamelyikük a cigányok? Nem veztem észre, de látom, hogy a primás egyszerre csak ott van mellettük és nekik játsza a csudásan szép magyar dalt:

Udvoromban nyílik egy nagy eperfa,
Barna kislány epret eszik alatta . . .

A három ulánus három collnyi távolságból hallgatja a zengő nótát, olyan bensőleg átérzik az ezerelekrepen csengő burok játékát és a sok cigánygeneráció által hívős melódikkal megtelített hegedűnyak rezonanciáját, mintha maguk is régi, barna hegedűk volnának, melyeken valamely isten keze játszik. Egyikük önkénytelenül feltekint a primásra, aki füle és érzéke fölött uralkodik s annak reá-meredő szemét pillantja meg. Tekintetét csak nehezen tudja a cigány pillantásától elkapcsolni. Aztán lehajja fejét és merőben nézi az asztalt, amíg a nóta el nem hallgat és a cigány el megy. Azonban alig tért magához kabulatából a három ulánus, már ismét mellettük áll a cigány. Most egy keringőt játszik nekik, egy bécsi dalt és, azt úgy játsza, hogy szülővárosuk minden köve, minden háza felclevendik lelkükben és azt hiszik, hogy bécsi levegő az, ami őket itt körülveszi s azt gondolják, hogy bécsi levegő az, amit itt magukba szívnak. A primás cipőin ringva rendületlenül játszik tovább. Állatáoz, lángot felelő selymek suhogása hallik s ezek titokzatosan, édesen regélnék remekszép lányokról és gömbölyű vállakról. A füstalag illata, az első és legszenyebb szerelem lehellete iszik ebben a muzikában. A három ulánus felkékben térdre rogy és otthon van. Otthon van anyja előtt és ideálja közelében. Ujra átélki a bucsu óráját, mikor valóink kellett a két női lénytől, mely legdrágább nekik széke a világ.

A varázsló, a cigány, tovább játszik és az otthoni életet búvóllá téliük. A három ulánus,

nehezen lélegzik. Mordulatlanul figyel az otthoni dalt. Nem akarják tovább hallgatni, nem bírják tovább hallgatni és mégis úgy vannak vele, mint az ízákosok, mentül többet kóstolnak belőle, annál inkább szomjúhozniuk. U szülőváros, édesanyja, szerető! . . . Mond meg nekem, ó, sors, hogy mely csillagost alatt születtem? . . . Milyen sors vár rám? . . . És mintha csak meg akarná jövetni nekik a jövőndöt, megjelenik notában a cigányasszony. De mi ez, a cigányasszony nem mond jövőndöt? Ez muzsikát ad, Rákóczi-lejedeleme cigányasszonyának lelke kísért itten. Az ő lelke ott rezeg a hegedű és a tarogató hangjain. . . . A Rákóczi-kastély termében felhangzik ez a magyar zengő szerzem . . . Miről szól ez a tarogató? Háborúról, harcokról, győzelemről, diadáról, hírről, dicsőségről és halálról. Csak ezek méltók a lélekre! . . . Kurucok rohannak az ellenségre, győznek és meghalnak, dalolnak és nótákat a tarogató vízi stéjjei az országban és ezek a nóták még háromszáz esztendő után is ének. . . . Más kurucdal. Mintha madarak csicseregének. Mintha angyalok énekelnének. Szerlelemről szól. Behatol a szívbe. Csudásan zeng. . . . Így szól a cigány hurja a három ulánushoz és mindenre emlékezteti őket, aztán meg mindent feledtet velük, csak azt nem, hogy férfiak.

Egyikük hirtelen felemelkedik. Olyan hirtelen, hogy a cigányok meg kell hátrálni.

— Die Wacht am Rhein! — kiáltja az ulánus.

A másik két ulánus is felkel és ők is kiáltják:

— Die Wacht am Rhein!

A kávéházban mindenki felkel. Egyserre nagy csend lesz. Ez ebben a némaságban, mint valami zoltár, felzendül a német dal. Valaki énekel kíséri a zenét, aztán meg valaki, egy harmadik, negyedik, míg végre mindenki szívvel-lelkel énekel. Ugy énekelnek, mintha templomban volnának. Isten színe előtt . . . Ismét csend lesz. A dal után mindenki elhallgat. De nem ül le senki. Máris hangzik a dal parja:

— Isten áldd meg a magyart!
A magyar himnusz. Áhíttal és érszudatür ki az ének mindenki kebleből. Hallja meg azt a dalt a hazs, hallják meg a szövetségnek, de hallják meg az ellenségek is!

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.
Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KÖZZETÉSEK ÉS IRÁNYVÉTEL:
NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
 FŐKÖZLÖNYVÉTEL:
 Helyesíró: ...
 ...
TELEFON-SZÁMOK:
 ...

Z A L L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

Évesi ár	...
Havonta	...
Hónaponta	...
...	...

Az igaz ut.

Indulás, ahol az új és postai újról a városok között és a sötét boltozatok alatt vak holdakkal mozogtatják egyhangú zsolozsmáikat, kaszálókból és mély tavak szombékos szigeteiről, aljas sikátorok szomszédságjairól és fohász pincékből bujnán elő a remélt ember-pályák, ahogy járók kisnyírókat, sűrű szesznyalhat és árog, már tobatetles szálhat, akiket őt tépelték életük véres kanyarvél és hirtelen napok könnyes verőjévé, a halászhagyja kádját, a kovács párbóját, a földi vas székét, léte, ott vesznek az alhozi (szep hűvös, a székbe tengerparton, értélt hajók káoszát és fényt, az ócsinos, a vérdrás kottázás látt. Afrika, Ázsia és Ausztrália is remeg a nagy földindulattól, tévül világítanak a szomszék, his emberországát hajja egy létezésben és szakadatlan zabtatásban a sodvos, fekete sírgödörbe, megdönyeknek az jöttől rémül Európából... Léte és néma idegenek, a közevű élet ellen a halál az 5 pallozok, hi tudja, miről álmodnak a fekete sírgödörökben, mosni világok ismeretlen felváltban ismeretek és gyermekek strák utának, strák nem halja senki...

És léte Franciaország áldott munda, Németország gundag városában, Anglia hódos partvidékén, Oroszország hódos szigetein, maradt a Hald ur, fekete lobogója az új győzelem felváltat és véneket, megdítő hi marokszóddi, a Botogatók és az Éhség torlénak az úrvagyat és árvaikat. És a mi drága földjének léte, néma senki már, aki hajjalban kissejen a menőre, hogy lelkevel megénekelje a szendős vetést, a kutágozok rínak az otti székben, a tanyák embekt alakul megül szeszszendős anyótták bámulnak ki a fekete országokra, várják vissza azokat, akik oly messze és oly hamar mentek el. És Hald ur az orda maradt néma szegével, a minőség elhagyja kezét, létező maglyát... a vadnak az eljött, néma vadat... és a remélt falvakban is, nagy eszedenséggel nem utána... Az asztalos kámból kissek a gyala... És a városokban... A győzelem megállnak a rugó, értélt gépek... A kámból értéltől mellől féltelenen, sápadt rabszolgák buknak a fekete lobogó alá. És a sötét hivatalosokában, a hivatalosok... letessék a tollat és kissekkel a kissek a kissekben.

Léte és néma processzió, a zabogó emberelők? Ném jól meg a lehajtott fejeket, mellelt az elmozlós lecsúszja a halvány buzt a csontokról, némd jól meg a fétyolos szemeket, mellelt a varjak hívják azokat. Ott mennek azok, akik semmit sem akartak adni és most mindent oda kell ajándékozniok. Óvék volt az élet, óvék lehetett volna minden öröm a földön, de ők ragaszkodtak napjaink hamupogó székében és most elvették tőlük az élet kálcsony. Most csak egy vérs falék, de valamikor emberek voltak ők. Kissekben keresztet és gyilkos seft szorogottak, sem elég jók, sem elég rosszak nem voltak akkor, hogy valamelyiket is elvették. Ismerték ők az igaz utat, de két urat szolgáltak és most mind a kettőt ellentét fordult. Ném jól meg a kissekben, akik részvétlenleg bucsózták megukat, a cinkeseket, akik kissekben féltékeny mosolygottak az élet mellett, a gontozókat, akik újongtak a könnyek és nyomorúság taván. Hald ur maradt most sötét menekő és kissek városokos át, némd meg jól remélt azokat, mellelt az elmozlós lecsúszja a halvány buzt a csontokról, a fétyolos szemeket, mellelt a varjak hívják azokat.

A Kárpátokban ismét súlyos veszteség érte az orosz Ujabb 400 fogoly.

Budapest, január 29. (Hivatalos.) Erős havazás állott be. Nyugatgaliciában és Lengyelországban csak felderítések, járőr-csatározások és ahol azt a kilátási viszonyok épen megengedik ágyuharcok folynak. Kárpátokban az oroszok nyugatra oroszok támadásait visszavertük súlyos veszteségeket okozva ellenségnek. Veszérszállásnál és Volocnál harcok véget értek, az ellenséget a hágók magaslatára ismét visszaverték és újból 400 embert elfogtunk Bukovinában nyugalom van. Höfer.

Az oroszok súlyos vesztesége és veresége.

Sikorra bombáz repülőrajunk. Az angolok és franciák újabb visszavetése. Éjjeli szuronyroham.

Nyugati hadszíntér: Egy napi járműrajunk éjjeli repülése alkalmából számos bombát ejtett a dűnkirchener vár angol hadtápparkjára. Az ellenségnek a Dűnkirchener Nieuporttól északnyugatra ellenünk intézett támadását visszavertük. Az állásunkba egy helyen benyomult ellenséget éjjeli szuronyrohammal vetettük vissza. A La Bassee-csatornától délre az angolok megkísérelték a tőlük elfoglalt hadállás visszahódítását. A támadást könnyűszerrel visszavertük. Az arcvonal többi részén lényeges esemény nem történt. Keleti hadszíntér: Az oroszoknak Kussen környékén, Gumbinnen-től északkeletre ellenük intézett támadása az ellenség súlyos veszteségei mellett megheiusult. Lengyelország északi részében nincs változás. Bolymovtól északkeletre, Lovictól keletre csapataink az ellenséget elől lévő állásából kiverték és behatoltak főállásába. Az előhódított lövészárkokat heves éjjeli támadásokkal szemben is — egy kis darab kivételével — megtartottuk és berendeztük. A legelső hadvezetőség.

Nincsen pénze az oroszoknak.

Koppenhága, január 29. Az entent pénzügyminiszterei tanácskoznak, hogy Oroszország pénzügyeit rendezze. Hír szerint Oroszország szövetségeseinek kijelentette, hogy nagy pénzületi támogatás van szüksége, hogy a háborút tavezon túl is folytathassa. — Mig Németországban a hadicélokra szükséges kiadások mind a beföldön maradnak, Oroszország kénytelen mindent kalföldön kasszépben vésárolni. A pénzügyminiszterek tanácskozásán azonban főleg odairányul, miképp akadályozzák meg a monarchiának és Németországnak pénzügyi segítségét.

Manuel ex- király Portugáliában.

Madrid, jan. 29. Portugáliában a savor mindjobban fejlődik. A lánadások és letartóztatások folyton tartanak. — Újabb forradalom el nem fojtható. Manuel ex- király Portugáliában partrálépett és hivel várja a további fejleményeket, hogy alkalmas pillanatban kösbéláphessen.

Rabolnak az oroszok.

Koppenhága jelentés szerint szász-er márká értékű elrabolt mezőgazdasági gépeket szállítottak el az oroszok Kelet Poroszországból Vilnába, — ahova további szállítmányokat is várnak.

Merénylet Goltz pasa és több tábornok ellen.

Jaffa. — A német konzulátus Konstantinápolyból hírt hapott, hogy Goltz pasa és más tábornok ellen revolvermerényletet követtek el. — A merényletben görög nemzetiségűek vettek részt.

Félmillió angol tartalék.

Londoni jelentés szerint félmillió angol gyalogsági tartalék áll rendelkezésre készen a harcvonalba indulásra a franciák segítségére.

Bilinszky utóda.

Bécs, január 30. A lemondott Bilinszky volt köös pénzügyminiszter helyébe Koerber volt osztrák miniszterelnök kinevezése hátfőre várható.

Zeppehn félelem Angliában.

A muzeumi képek biztonságba helyezése.

Berlinből jelentik január 29-én. Azokban az angol városokban, hol német léghajók meglátogatása várható, a szépművészeti muzeumok értékesebb képeit, továbbá a muzeumok értéktárgyait biztonságba helyezték. Londonban a nemzeti muzeum legtöbb szalonja zárva van és a legtöbb festmény pincéhelyiségekben van elhelyezve.

Egy bombázó Zeppehn pusztulása.

Berlinből jelentik január 29-én. Az orosz veszítar jelentés szerint a napokban Libaut bombázó Zeppehn léghajó tüzelés következtében a tengerbe zuhant, a hol orosz hajók elpusztították.

Nem történt merénylet a görög király ellen.

Bécs, január 28. A török sajtóban Konstantin görög király ellen elkövetett merényletéről megjelent híresztelésekkel kapcsolatban a görög követség küldi a „Zeit“-tal, hogy a görög külügyminiszternek az utáni követséghez érkezett távirat szerint azok a híresztelések teljesen alaptalanok.

A kir. kormány legújabb rendelete.

a buza-, rozs-, árpa-, tengeri-, burgonya- és riszliből meglevő kasszéknek az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedése, valamint a gabonaszembérlés és a lisztérlés követelt legmagasabb árak körüli tapasztalt viasz-árak megtörése tárgyában.

1. §. A m. kir. minisztertanács 1915. évi január hó 14. napján 240/1915. M. E. szám alatt kiadott rendeletében foglalt szabályok megfelelően kiterjesztettek a buza-, rozs-, árpa-, tengeri-, burgonya- és riszliből meglevő kasszéknek bejelentésére, feltételére és az Országos Gazdasági Bizottság részére való átengedésére.

2. §. Aki gabonaszembérlés vagy lisztérlés követelt legmagasabb árak kasszék megelölése tárgyában kiadott rendeletek értelmében felszámított legmagasabb árak magasabb árt vagy a legmagasabb árak felül árba bejelentendő bármilyen mellékszolgáltatást követel, elfogad, adai vagy igértel a maga vagy harmadik személy javára, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kiküszöbölhet el és az 1914. L. t. c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető bírással, valamint hatáds korvidig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanolyg büntetendő az is, aki akár szándékosan, akár a bűtlen gondosság elmulasztásával bármely módon kasszékkel elhúzza, hogy az ártással megbitott alkalmatlanság vagy az eladott követelt más személy a gabonaszembérlés vagy a lisztérlés követelt legmagasabb árak megállapított korlátaitól kijátsza vagy megheiusítja, vagy megheiusításra irányuló akaratát bármely módon elősegíti vagy elősegíti.

E rendelet kihirdetése napján L. hó 28-án lépett életbe.

Fenti rendelet hatálya megvált a fogyasztókasszék tárgyában. — De egyébként az sem szabad kerakodniuk elhúzni, hogy gabonaszembérlés bármely árba is Ausztrália kerüljenek, hogy azután kasszék aránytalanul magasabb árak legyenek kasszék Ausztráliától visszavárolni. A rendelt megvált minden kasszék, hogy a rendelt betartását a legmagasabb árak elhúzására.

Zalában is rekvirálnak.

A gabonakészletek összeírása.

Zalamegye legtöbb járásában megkezdődött a gabona rekvirálás. A buza, rozsa, árpa és köles mennyiségét kiapohatolása, összeírása, átvétele és elszállításra céljából a földművelési miniszter megbízottai járják be a vármegyét. A bizottságnak egyik tagja Nagykanizsán Őrnhut Manik nagykereskedő, ki a földművelésügyi miniszter meghatalmazásából egyelőre négy járásra kapott megbízást, s pedig Zalamegyében a pacsi, novai és letenyei járásokban, Somogy megyében pedig a balatonszentgyörgyi körzetben. Nagykanizsán a rekvirálás a jövő hét első napjaiban kezdődik. A rekvirálás egyelőre csak a készleteket írja össze, amiből sem következtek, hogy az összeírt gabonamennyiség el is lesz szállítva, hiszen a produktó nálunk kevés, a fogyasztás pedig nagy. A készleteket nemcsak a gazdáknál, hanem a kereskedőkben is megnézik és összeírják. A lefoglalt gabonát annak tulajdonosa el nem adhatja, vagy másnak át nem engedheti, hanem köteles azt az országos bizottságnak a hatóságilag megállapított legmagasabb áron rendelkezésére bocsátani. Köteles mindenki a nála meglévő rekvirált gabonát az egész készletet hátr benn tartani, mert az eltitkolás súlyos büntetéseimmel jár.

Tájékoztató a rekvirálás körüli eljárásról:

A rekvirálás tekintetében a „Budapesti Közlöny” 1915. január hó 15-iki számában közzétett 240/1915. M. E. számú m. kir. miniszteri rendelet értelmében kell eljárni.

A földművelési miniszter meghatalmazottjának, akinek nevére a megbíró levél szól, sem követel kell a rekvirálásokat személyesen megjelölni, hanem képviselheti magát valamely alkalmazottjával is, ki a rekvirálást az ő nevében végzi. De ez bejelentendő a hatóságnak, s a személyét, akit mint megbízottját bejelöli, természetesen szavatol.

A rekvirálás buzára, rozsra, árpára és kölesre vonatkozik. Rekvirálendő; minden akár termelőnek, akár kereskedőnek, vagy bárki másnak birtokában levő, tehát akár raktárakban, hajózási járművekben, vagy bárhol egyébütt elhelyezett áru csak olyan nem, mely már vastai kosokban van vagy a malomok tartályában fekszik, vagy a fuvarozási vállalatoknál oly szállított levelekkel adatott át, melynek mint címzett kifejezetten a katonai bizottság szerepel.

Értesüléstnek szerint Dr. Sabján Gyula polgármester memorandummal fordul a földművelésügyi miniszterhez, melyben kéri, hogy a Nagykanizsán összeírt gabonamennyiségét ne vonassák el a várostól.

Nagykanizsai szülők és diákok figyelmébe.

A Zala már megírta, hogy a honvédelmi miniszter rendelete értelmében tényleges katonai szolgálatra kell bevonulniuk az arra alkalmasoknak talált 1891, 1895 és 1896-ik évből született ifjaknak is. Mivel ezen ifjak közt sok meg is olyan diák, aki a bevonulás idejére tanulmányait befejezni nem tudja, — a szülők közt nagy kedvetlenséget kellett észlelni, mert azt hitték, hogy gyermekeik, bevonulástól hiába nem élvezhetik az egyéves katonai kedvezményeket. Erre vonatkozólag eddig ki a katonai bizottsági miniszterumból az általi felvilágosítást, amelyet minden szülőnek és diáknak a figyelmébe ajánlunk:

— Azok az 1896. és 1895. évből születettek, akik a népközlönyben megjelölt alkalmasságuk minőségűek, az országos bizottságnal egyenértékű vizsgálati bizonyítványt kapnak, melyet a vizsgálati bizottság minden iskolában erre a célra megalkotott tanári bizottság állít ki az ottani tanuló rendszeres évből előmenetel alapján. Ezt az igazolt bizonyítványt, amely úgy az alkalmassági jogosultságra, valamint az egyenértékű felkészültség bizonyítására szolgál, a katonai bizottság felvételére, aminek azok a tanulók kapják, akik a katonai hadsereg kötelékébe lépnek. Azok a tanulók, akik a szemlén alkalmatlannak bizonyultak, rendszeres időben, júniusban teszik ki az országos bizottságnak, valamint a tanulóbizottság felé.

essen nyugodtak lehetnek, veszíteni semmit sem loznak, miután ez az ugyanevett „szükség-szerű bizonyítvány” ugyanazokra a jogokra érvényesíti őket, mint a rendszeres ösztályi bizonyítvány. Még pedig a nyolcadik gimnáziumot vagy reál és más ezekkel egyenértékű intézetek befejező osztályát végző növendék a szükség-szerű bizonyítvánnyal az összes egyetemre felvételre magát. Egyévi önkéntes jogosultsága az összes növendékeknek meglesz, még azoknak is, akik a középiskola hatodik vagy hetedik osztályát végzik, avagy netalan valamely felsőoktatási iskola alsó osztályát végzik. Az illetők szintén szükség-szerű bizonyítványt kapnak, melynek felmutatása ellenében megkapják az önkéntes sarga strádot és a háború után felsőbb osztályba léphetnek.

— A mi a főiskolai hallgatókat illeti, itt is minden törekvésük oda irányul, hogy a hallgatók tanévükkel szembe se veszítsenek. Így egy közölt terv szerint a harcstéren, illetőleg a hadseregben végzett szolgálati tartam idejét az orvostanhallgatóknál az ötödik, külföldben is gyakorlati éveknek fogjuk számítani. Pár napon belül a közoktatásügyi miniszterium részletes tájékoztatót is ad ki.

KATONA TAKARÓK
előírás szerint drbjá 9 kor.
Trigok, harkótok, érmegítők, pamut mellények legolcsóbban kaphatók
BARTA ÉS FÜRST
áruházában NAGYKANIZSA.

HIRES

— Az osztalék korlátozása. Mint félhivatalosan jelentik, azok a tárgyalások, amelyeket a pénzügyminiszter napok óta folytatott a budapesti nagyobb pénzintézetekkel és a vidéki pénzintézetek érdekképviseleteinek vezetőivel, hogy a pénzintézetek osztalékai a mai viszonyoknak megfelelő mértékben állapítsanak meg, a mai napon eredményre vezettek és azt az álláspontot foglalták el, hogy a pénzintézetek osztalékai a tavalyihoz képest megfelelően mérsékeltesse. A budapesti nagyobb pénzintézetek és a vidéki pénzintézetek vezetői kijelentették a pénzügyminiszter előtt, hogy a velük összeköttetésben levő vidéki és kisebb budapesti intézeteknél befolyásukat oly irányban fogják érvényesíteni, hogy ezek is megfelelően korlátozzák osztalékukat. Minthogy ily módon biztosítottak tekinthető, hogy a tárgyalásokon részt nem vevő pénzintézetek is, követeve a budapesti nagy pénzintézetek példáját, osztalékukat megfelelően korlátozni fogják, az osztalékok korlátozásának rendeletileg való szabályozása elmarad.

— Esküvő után a harcstérré. Csechi Babochay György főbíró, népfőlkelő hadnagy Geiszl Ella urhölgygel január 28-án tartotta esküvőjét Veszprémben. Tanúk voltak: Muics Tivadar honvédszázados és dr. Radó Richárd ügyvéd tartalékos honvéd hadnagy. Esküvő után a fiatal férj a harcstérré utazott.

— Megdrágult a marhahús. A nagykanizsai mészárosok a marhahús árait 1915. február hó 1-től kezdve a következőképpen állapították meg: I. rendű marhahús K 1.92, II. rendű K 1.76, III. rendű K 1.60 nyomatékkal; az elsőrendű hus nyomaték nélkül 2 K 40 fillér.

— Elmarad az elnökválasztó közgyűlés Sopronban. A kamarának 1. évi február 3-ikára egybehívott elnökválasztó rendkívüli közgyűlése miniszteri rendeletre további intézkedésig elhalasztatik.

— A kormány az ügyvédekért. A zalaegerszegi ügyvédi kamarához a napokban érdekes kormányleirat érkezett. Tissa István gróf miniszterelnök felhívja mindazon ügyvédeket, akiket a háború megfosztott kényérkesztéstől s most nélkülöznek, (mily mértékben csökkent a jövedelmük? rá vannak-e utalva a segélyre?) tegyenek jelentést a kamarának. A kamarák pedig utasítást kaptak, hogy nagy diszkrécióval kezeljék ezeket az ügyeket. A kormány tehát segíteni fog a nyomorgó ügyvédeknek, mint mindazokon, akiknek megélhetését elvette a háború.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

— Panasz Nagykanizsára. Cigány Gyula zalamegyei plébános, a 48-ik gyalogszereztábori lelkész levelet írt hazai egyik ismerőséhez, amelyben alpanaszolja, hogy a zalamegyei legények bevonulását alaposan kibaszálták a nagykanizsai kereskedők, akik megrögrán sórták rá portékájukat a jó vidéki vásárlókra. A panaszos levélből idézettek is jelentek meg egy heti lapocskában, amelyekhez a beküldő, (vagy talán a szerkesztő?) a következők írásait megjegyzéseket fűzi:

... Azt magam is tudom, hogy a 48. gyalogszereztábor Nagykanizsán van s azt is tudom, hogy a kanizsaiak szőben, irásban és hírlapokban igen kárkednek vele, hogy nekik van katonaságuk. S hassznt is veszik bizonyos.

S azt magod is írod tisztelt barátom, amit az ezred legénye is szent kardcsong-napi elkeseredésben, hogy a nagykanizsai gazdag kereskedők és sokan is vannak, a háborúba indulókat ládáján nagyon drágán árúztatták nekik minden porékát. Két-szerez-háromszoros dron. S akkor még talán meg is éljenek bennetek; de kardcsong-estén ti már a csatamezőn voltatok, nem vásárolhattok a boltból semmit, hát akkor erősen megfeledeztek rólatok Nagykanizsán, a háziaknak vérsóban. Elkeseredésetek vált úgy-e a búzkeség?

A hetilap közleményre mindössze annyit válaszunk: Hogy a kereskedők milyen mértékben szarólták a szegény katonákat, — nem tudjuk. Azonban azt bátran állíthatjuk — bár nem mentés — hogy az egész országban így volt ez a moagóltás idején. Volt rá sok eset, amikor a kereskedő valóban kénytelen volt fölemelni az árakat, mert a készlete a nagy kereslet mellett órák alatt elkelt s a hadi-ménetrend miatt rendkívül költségessé automobilt-ut révén tudta a sürgős szükségletet kielégíteni. Azt azonban csak a legrosszabb indulat mondhatja, hogy a kanizsaiak megfeledeztek a háborúban lévő katonákról. Kevés hasonló arányú városból ment annyi szeretet-adomány a harcstérré, mint fölünk. Arról azonban már nem tehetünk, hogy a csomagokat más ezredbelek közt osztották szét.

— Magyar szerzetes hős halála. A szombathelyi Domokos-rúd térség egyik kedvelt tagja: Csehó György laikus fráter, életének 26-ik évében, mint a 20. honvédszereztábor harmadik századának a harcstéren tizedessé előléptetett katonája az orosz harcmezőn hősi halált halt.

— Zágrábi kanonok — belgrádi címzetes püspök. A Magyar Kurir jelenli Beavetott helyről értesülők, hogy a zágrábi káptalan két tagja, dr. Lang és dr. Premus kanonokok felszentelt püspökök lesznek, hogy Bauer érseknek az egyházkormányzat ügyében segítségére legyenek. A két új püspök körül dr. Premus apostoli protonotárius, aki kitűnően beszél magyarul is, a belgrádi és szemendriai egyesített címzetes püspökséget kapja meg, amelynek viselője tudvalevőleg a tinnai címzetes püspökkel együtt tagja a magyar országgyűlés főrendiházának.

— Nyolc millió tábori levél. Január 16-án megolvasták a német postahivatalokban a földönt tábori levelek számát és megállapították, hogy ezen az egy napon 8 millió levelet küldöttek a frontra.

— Az alkohol áldozata. Palkó Lőrinc varazsdi-utcai lakos ma reggel oly nagy meunységű pálinkát fogyasztott el, hogy szív-szélhűdés érte és azonnal meghalt.

— Postaforgalom Krakóval. A postaszolgálatossági tudása, hogy Krakóba csomagok ismét küldhetők, az Ausztria egyéb helyeire fennálló feltételek mellett.

— Híradás Przemyslből. Przemyslből ma repülőposta útján levelezőlap érkezett a B. H.-hoz Pavelkovits Jenővel szál a kérelemmel, hogy a nyilvánosságra hozzuk, hogy az alább nevezettek jól érzik magukat, s köszönik a hozzájuk tartozókat: Pavelkovits Jenő — Pavelkovits Jenőné (címé Nagykanizsai), Németh János — Németh Jánosné (címé: Szilthyháza), Tislér István — Tislér Istvánné (címé Murakeresztúr), Balassa József — Balassa Józsefné (címé Póla.)

— „A tiszok szövetsége” a címé annak a remek fantáziával megírt és nagy elővérték által előadott négy felvonásos dráma, amely a varázslat, folyó hó 31-én mutat be az Udria megrögré pilóta remek kísérő műsor keretében, ezen kívül pedig az ésszel, harctérről mutat be egyaránt pompás felvétel és aktuális képet. Működés pedig Betty Nemes csodás művészetében fogunk gyönyörködni a „Hatalmas harmadik” című drámában.

— A mi hősökünk. A 30-ik honvédszereztábor vezetője. Sebesség: Kiss Igazó 2 sz., Kiss Imre 12 sz., Kiss János tizedes 11 sz., Kiss József 9 sz., Kiss János 5 sz., Kiss János 9 sz., Kiss Sándor 4 sz., Kiss Sándor 1 sz., Kiss István 2 sz., Kiss Sándor 9 sz., Klujber Károly 4 sz., Köhli János 11 sz., Kóbor Gyula 1 sz., Kocsis Antal 4 sz., Kocsis József 10 sz., Kollár János 7 sz., Könyves József 12 sz., Kondács Ferenc 6 sz., Kondor József 4 sz., Konyud János 11 sz., Kopecskó Mihály 12 sz., Kőrösmendi János 2 sz., Koronci József 11 sz., Koss László szagf. 4 sz., Kovács Antal 6 sz., Kovács Géza tizedes 5 sz., Kovács György 11 sz., Kovács István 5 sz., Kovács István 4 sz., Kovács István 2 sz., Kovács István 9 sz., Kovács István 4 sz., Kovács János 1 sz., Kovács János 6 sz., Kovács József 11 sz., Kovács József 12 sz., Kovács József 4 sz., Kovács Vendel 4 sz., Kövesi Bálint 2 sz., Kránitz József 9 sz., Kranyecz Remusz, Krausz József 2 sz., Krausz Zsigmond 6 sz., Kristóf József szagf. 5 sz., Kristián Bálint 2 sz., Krizányi József 2 sz., Kriznek József 4 sz., Kugelmann Adolf 9 sz., Kühr Mihály 1 sz., Kulcs Kálmán tizedes 4 sz., Kupec Agoston tizedes 2 sz., Kupó Kálmán 1 sz., Kurdics János 9 sz., Kurucz József 4 sz., Kustán Gyula 12 sz., Kuzma Ferenc 4 sz., Kuzma G. Szilveszter 6 sz., Kuzma István 6 sz.

— A nagykanizsai Vöröskereszt egyesület 16-ik kimutatása. Az izraelita hitközség adománya 38 K 60 f., Bazsó József 4 havi részlet 20 K, Muth Ádám 3-ik adománya 10 K, Sugár Béla 2 Zala útján 10 K, Franz R. t. molnár és malomunkások 14-ik adománya 12 K. — Az új németekre felülkelték: Dr. Viola Ignác Galas 1 K, sz. Szalay Farkasné Vente 48 K, Csertán Károly Aladagud 18 K, Dür Vilmos igazgató 8 K, dr. Hajdu Gyula 3 K, Hoffmann Bernát 1 K, Kreiner Gyula 3 K, Rész Lajos 1 K, dr. Scheller Imre 3 K, Szalay Sándor igazgató 1 K, Gross Ferenc Galas 2 K, Soós Pongrácz 3 K, dr. Merky József 3 K, Huszár Samu főhadnagy 8 K, Geiszl Viktor 3 K, sz. dr. Szekits Nándor 8 K, Mathea Károly 3 K, sz. Barta Alfréd 1 K, Kőh József 1 K.

— Nagykanizsa Jólátó. A központi jóléti iroda kimutatása: (Folytatás.) Kaiser József S. 5, H. 5 K, Zerkovits Lejós H. 50 K, Blumerschtein Vilmosné S. 5 K, Grünwald Mór-Belting S. 10 K, Czuczmadia István H. 10 K, Tornasgyel S. 5 K, H. 5 K, Ungor Ulmann Elok S. 5, H. 5 K, Pichler József S. 5, H. 5 K, Waljos és Deutsch S. 5, H. 5 K, Pollák Lipót S. 2 K, Halász József S. 10 K, Kovács Antal S. 2 K, Emberbarát egyesület S. 4, H. 10 K, Nagy István S. 10 K, N. N. S. 5 K, sz. Herayevita Bertalan S. 2 K, K. K. Ferenc S. 3 K, Fischl Adolf S. 30 K, Benedek József S. 5 K, Folkmeier József S. 1, H. 1 K, Koller Sándor S. 5, H. 5 K, Koppal József S. 3, H. 3 K, Ritter Károly S. 2, H. 2 K, Boérné S. 5, H. 5 K, Kegyesaitói rendház S. 20 K, Horváth György igazgató S. 10 K, Ifju Hirschler Miksa S. 3, H. 3 K, Barsó József S. 5, H. 10 K, Millhoffler Sándor S. 1 K, Pintér Nővérek S. 2 K, Szecsenyi István S. 2 K, Kőh József S. 10 K, Focinicz György S. 10 K, Artner Péterné S. 2 K, Öörögkeleti kántor S. 1 K, Schweitzer Sándor S. 2, H. 2 K, Kovács István S. 2, H. 2 K, Kárló Gyula S. 2, H. 2 K, sz. Pesty Lajosné S. 1, H. 5 K, Felter Arnold S. 5, H. 5 K, Olenbeak Károly és neje S. 2, H. 3 K, Prickel József S. 4, H. 6 f., Krausz József S. 2, H. 2 K, Lendvay Vilmos S. 5, H. 5 K, Első temetőzései Egyet S. 5, H. 5 K.

Eladó részvények
32 drb. csáktornyai gőzmalom és villamtelepi részvény eladó.
Bővebbet a kiadóhivatal.

Kiadó lakás
Teleky-ut 19. szám alatti Kovács Ferenc féle házban egy 4 szobás kényelmes uri lakás hozzá külön fürdő és csellőszobával, f. é. május hó 1-re kiadó.
Bővebbet Lányi László takarékpénztári pénztárosnál

Feladó szerkesztő: Tóth Zoltán
távolították a szerkesztéstől: Földes Flórahaj Lajos
Igazgató: Flórahaj Ernő

URANIA mozgóképfilm
ROZGONYI-UTCA 4 szám

Nagy irodalmi-film újdonság!
Dramaturg és vígjátéki est!

Január 29 és 30 án, pénteken és szombaton kerül színi:

A NÉMA SZENVEDÉS
Társadalmi dráma 3 felvonásban.
Kényszer házasság
Vígjáték 3 felvonásban.
Veszélyek között
Dráma a mezőki harzekből.
A Filippini szigeteken
Történelmi kép.
Pali mint szobor
Humor.

Kedves helyretek. Kedves éjszaka és vasárnapok.
K. 5, 7 és 9 órák. Hétfőnapokon pedig 6 és 9 órák.

Január hó 31 én, vasárnap
A tizek szövetsége
színi dráma kerül színi.

Felkérem a mélyen tisztelt hölgy-közönséget, hogy az alakításra, illetve vasallatásra szánt nyári katalógusokat február hó 1-ig hozzam eljuttatni szíveskedjenek.

Tisztelettel
Roth Laura

1913. fehér és 1914. oportó
Aranyodi hegy kisebb és nagyobb mennyiségben eladó. Intézőség Ötvös Zala m.

Konyha és virágkertész
kerestetik Zalamegyébe azonnali belépésre, fizetés 300 kor. és megfelelő konvenció. Cim a kiadóhivatalban.

Millió ember használ!

KOHOGES

rekedés, katarus, emyáthéodós-huru-és göröcső köhögés ellen kizárólag a jóit

Kaiser-féle

Mell-karamellák
(a három leányóval).
cukorkák. — 6100 köjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és meganosított a biztos hatástól. — Rendkívül kellemes és jóízű bonbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Szabó Albert, Mivovényi Árpád és Beius Lajos úrak gyógyszerárúházaiban.

Szőlő oltvány!

A háborus állapotok miatt lezártított árakon eladó:

1-ső osztályú gyökeres és oltványok:

Borjakok ezre	120 R
Csemegefajok ezre	140 R
Csabgyöngy, Százaszoros és piros Delaware ezre	200 R
Gyökeres zöld oltvány	200 R
Ripária Portlandis gyökeres	20 R
Rupestris Monikula	40 R
Rip. Berlandieri ezre	80 R

Nagyobb mennyiség vételénél megfelelő árengedmény.
Fenti árak csomagolással értendők.
Rendelésnél az összeg 1/4 része be-küldendő.

Hegyaljai aszu és asztali borok jutányos árban. Tisztelettel
Molnár Mihály
12039 Abauzántón.

Barta és Fürst
elsőrangú női-divatáruháza

Nagykanizsa
Fő-ut
az Elő Magyar Biztosító Társaság új palotájában
Telefon 323 szám.

Ruhakelmék
Bársonyok
Selymek

Több száz darab legjobb minőségű
csizók seprő
darabja 80 fillér eladó.
Intézőség Ötvös Zala m.

A legjobb minőségű hadiczipók
csizmák, gamaschnik, hócipők
:: :: Továbbá mindennemű :: ::
Uri-női és gyermekcipők
kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia
cipőárúházaiban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Keresek három szobás lakást a belterületen május 1-sőre, esetleg kettel.
Címeket a kiadóhivatalba kérek.

Női felöltők
Gyermekkabátok
Bluzok
Pongyolák
Kötények
Fehérneműek

A ZALA TÁRCÁJA
Belgium.

A magunk baja, amelyet élethalálharcunk róttünk, nem kevés, de nem is oly leiket, agyat lenyűgöző, hogy ne vetelnének egy érdeklődő és szívesen pillantást Belgium felé. Ez az ország, mely gazdag volt és közbiztonságban állott, oly hihetetlen mélységbe bukott alá, milyen gyors és teljes bukásra nincs példa a történelemben. Eppen ez a rohamos és vértanú alázatosság bizonyítja, hogy Belgiumot saját bünci vitték a megsemmisítésbe, vagy enyhébben fogalmazva az illeték; királyának és kormányának közzönheti nyomorúságát, ami azonban nem oldja föl magát, a belga nemzetet a feloldozás terhe alá.

De bármennyire méltán érte is Belgiumot a világtörténelmi jelentőségű csapás, nem tápadhatjuk meg tőle részvétünket, hiszen mi bölcsen tudjuk, hogy ez a megdöbbentő nép első sorban Anglia, majd pedig Franciaország áldozata. — S különösen nem vonhatjuk meg Belgiumtól érdeklődésünket, mert mindez, ami ott most, a német uralom idején történik, közvetlenül érint bennünket. Nemcsak azért, mert Németország a mi szövetségünk s mert mi is segítőtünk vagyunk a belga ellentállást, hanem főképpen azért kell figyelemmel kísérnünk Belgium mai sorsát, mert épp e szerencsétlen országgal kapcsolatosan terjesztik az angolok és a franciák azt a vádat, hogy a németek kegyetlenül és embertelenül bánának azokkal, akik fegyvertelenül és már nem véde-

kezhetnek. Mi és a mi oldalunkon Németország éppen a civilizáció, az igazság uralma érdekében ragadtunk fegyvert és nem lehet közbülső a szemünkben, ha fegyvertársainkat a barbárság súlyos vádjával illetik.

Szerencsés körülmények után a kezünkbe jutott egy belga újság, a L'Echo Belge e hó kilencediki száma. Ez az újság izzó gyűlölködéssel ír a németekről, amit annyival is könnyebben megtehett, mert Amsterdamban lát napvilágot. Tudvalevő ugyanis, hogy a nagy belga újságok miad megszűntek, munkatársaik pedig részint Hollandiába, részint Angolországba menekültek. Az egyik nagy belga lap szerkesztője Amsterdamban telepedett meg és ott adja ki a háború tartama alatt L'Echo Belge-t. Csak jellemzőül említhetjük meg, hogy a kezünkben lévő szám vezetőcikke — Terwagne dr. belga képviselő tollából — Vilmos császár patológiái alsnak mondja, a kinek a homlokán e gondokozta redők eléggé mutatják, mennyire sújtathat valakit a saját lelkiismerete.

És ez az újság, amely ily lelkiülettel ír a császárról és általában a németsegről, a belga városok állapotáról "közölt beszámolójában egyetlen elítélő hangot sem hallat a német uralomról. Ezt nem a cenzurától való félelem teszi, hiszen Amsterdamban sem él el a germán öklök, ám attól még ez a gyűlölködő újság is visszafelé, hogy közönséges, aljas hazudásra vetemedjék. Végtelenül érdekes ugyanis, hogy a belga városok lakói egyáltalában nem panaszkodnak a német uralom miatt. Kétség-telen, hogy fáj nekik azép és virágzó országuk megtiprattása, de viszont azt is tudják, hogy ennek semmi okuk volt az okozói a llyformán az adott helyzetet nyugalommal tűrik. Sőt,

félő gondossággal vigyáznak arra, hogy a belső békeség maguk a belgák meg ne zavarák s ha ilyenminék a jelenségeit látják, nyomban maguk sietnek a német katonai parancsnokságra és bejelentik, bekísértetik az igazságot, konkolymintó elemeket. Ezt a belga újság a következő formában adja hírül Gentből kelt tudósításában:

Özönével érkeznek a névtelen följelentések a Kommandantur irodájába. Ah, a fékezhetetlen, személyes gyűlölködés, a vad haragi! És az a nemes öröm, hogy ki-ki láthatja az ellenségeit, amint két csendőrs kíséretében haladnak az utcán a katonai parancsnokság épülete felé...

Mintegy magyarázatul enyhítést hozza-tott a L'Echo Belge, hogy a följelentők jutalmat kapnak és hogy a németek leginkább azt szeretik, ha olyan férfiak ellen érkezik följelentés, akiknek jó bor van a pincéjükben. Ez persze csak ostobaság. Nem kevésbé szomorúan panaszkodnak a belga újság Antwerpen lakói a viselkedése miatt. Ima, mi minden fáj neki.

Minél inkább távolodik Antwerpen el-estének dátuma, annál élesebben rajzolódik ki bizonyos mellékes körülmények, amelyek nem válnak becsületére egyes polgártársainknak. Amikor a példa a magasból érkezik, hová nem ragadtatja magát az emberi alacsony-ság... Alig érkezett meg Antwerpenbe a német Sani-társat, amikor az örményi rangban lévő katonarvosnái jelentkezett az antwerpeni orvosok csoportja Goyens és Danman doktorek vezetésével, akik szinte börtöntek a német tisztok és úgy ajánlkoztak föl nekik...

(Folyt. köv.)

Szőnyegeg
Függönyök
Ágy- és asztalterítők
Szőrmék
kelengyék
Vásznak és siffonok
legnagyobb választékban.

Női kabátok
minden árban.

Meghívás.

A „Mezőgazdasági Takarékszövetkezet és Hitelbank Részvénytársaság” Szombathelyen
1915. évi február hó 14-én délelőtt 11 órakor tartja intézeti székházának tanácstermében

XVII. évi rendes közgyűlést,

melyre a t. részvényesek meghívóznak.

N A P I R E N D.

1. Az igazgatóság jelentése az 1914 évről.
2. Az 1914. évi mérlegnek, valamint a felügyelő bizottság jelentésének előterjesztése és a mérleg megállapítása.
3. A tiszta nyereség hovatfordítása tárgyában határozathozatal.

4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére adandó felmentvény tárgyában határozathozatal.
5. Az alapszabályok 8. §-ának megváltoztatása.
6. A tárházi telekből 13/5 ölnyi terület eladásának jóváhagyása.
7. Esetleges indítványok.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Jegyzet. Az alapszabályok 18. §-a: „A közgyűlésen minden egyes részvényes részt vehet, de szavazati joggal csak az az részvényes bír, kinek részvényei a közgyűlés napját megelőzőleg legalább 3 héttel a részvénykönyvben szereplő névvel az illető közgyűlés előtt a közgyűlés helyén letételtették.

A letett részvényekről alapszabály állítástól ki, mely igazságtalannak ítélték a részvények a közgyűlés után visszavonták.

18. §. A közgyűlésen mindenkinek jelenlévő részvényesnek minden általa a 18. § követelményéhez képest letett 3 részvény után egy-egy szavazat illeti meg; de tíz szavazattal többet senki sem gyakorolhat sem mint részvénybirtokos, sem mint meghatalmazott.

A szavazati jogot meghatalmazott által is lehet gyakorolni. Meghatalmazottak, a törvényes képviselő kivevél, csak a szavazati részes részvényesek sorából választhatók.”

A szavazati jog jogosult részvényes legkésőbb i. é. február hó 9-ig intézetünk pénztáránál vagy a Magyar Államias Hitelbank budapesti központjánál, avagy valamelyik fiókánál letételt.

VAGYON

MÉRLEG-SZÁMLA

TEHER

	K		I			K		I	
Pénztári készlet			214,795	69	Részvénytőke	1,000,000	—		
Váltók			2,366,548	45	Tartalékalap	211,014	—		
Értékpapírok			848,610	23	Nyugdíjalap	36,000	—	1,247,014	—
Pénzesek			245	25	Bank-felszerelés értékesítéskor tartandó tartalékalap	3,897	83		
Adósságok:					Intézeti ház	5,335	77		
Folyó számlán	3,417,301	90			Tárházi gépek és felszerelések ért. esőkk. tart. alap	11,148	—		
Jelzálogkölcson számlán	718,160	66			Tárházépület értékesítéskor tartandó tartalékalap	39,349	82		
Lombardcélú számlán	112,724	99			Alapszabály szerint folyó évben tartalékba helyezendő	3,135	46	62,866	88
Részletostály-számlán	8,830	47			Hitelezők:				
Tárház folyó-számlán	31,240	41	4,288,258	43	Takarékbetét számlán	3,351,070	52		
Különféle aktívák			17,116	26	Csekk-számlán	354,911	74		
Intézeti ház számlán			434,798	02	Folyó-számlán	2,654,136	67	6,360,118	93
Tárházi vállalat számlán: telek értéke	140,000	—			Viszalezámitolás			647,350	58
raktárpépítések	154,899	27			Osztalék számlán: fel nem vett osztalék			2,446	—
Tárház felszerelési számlán: összes berendezés	17,873	70	312,772	97	Különféle passzívák			70,566	15
Felszerelési számlán: bankostály berendezése			37,897	83	Nyereség-egyenleg: áthozat 1913. évről	7,364	29		
					folyó évi nyereség	123,316	30	130,680	50
			8,521,043	13				8,521,043	13

VESZTESÉG

NYERESÉG-VESZTESÉG SZÁMLA.

NYERESÉG

	K		I			K		I	
TERHEK:					JÖVEDELMEK:				
Kamatok:					Kamatok:				
Takarékbetét kamat	165,820	81			Váltó kamat	180,660	93		
Csekk kamat	12,764	13			Folyószámla	141,515	06		
Viszalezámitolási kamat	55,432	68	234,017	62	Jelzálogkölcson	46,346	94		
Költségek:					Lombardcélú	7,300	91		
Adó: kifizetve	19503,35	—			Értékpapír	37,108	70		
le: múlt évi áthozat	7000	—			Új részvénytőke	5,657	92	407,590	46
Bélyegilleték	293	—	12,503	35	Pénzesek számlán			1,177	93
Tételek	21,709	18			Jutalék- és bankdíj számlán	24,518	26		
Tisztviselői fizetés	34,49	—			Bizományi	18,826	09	43,344	35
Egyéb fizetések	4,500	—			Tárház vállalat jövedelmi számlán: befolyt bérek	10,900	—		
Tisztviselők lakbérére	12,788	—			üzemnyereség	7,759	02	18,659	02
Költség: fűtés, világítás, szaklapok, telefon, nyomtatvány, postadíjak és végrehajtó bizottság fizetése			14,980	70	Intézeti-ház lakbérékből befolyt			12,480	07
Lelővétel:					Nyereség áthozat 913. évről			7,364	29
Értékpapírok értékesítéskor tartandó tartalékalapba helyezendő	12,282	62							
Bank-felszerelés után alapszabályszerint tartalékba helyezendő	3,897	83							
Intézeti ház után alapszabály szerint tartalékba helyezendő	5,335	77							
Tárházépületek után alapszabály szerint folyó évben tartalékba helyezendő	3,135	46	24,651	68					
Nyereség-egyenleg: áthozat 1913. évről	7,364	29							
folyó évi nyereség	123,316	30	130,680	50					
			490,616	72				490,616	12

Szombathely, 1914. december 31.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Ezen mérleg és nyereség-veszteség számát átvizsgáltuk, az intézet könyveivel összehasonlítottuk a azt minden tételében megegyezőnek és helyesnek találtuk.

Szombathely, 1915. január hó 24-én

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

RÖSZLER KÁROLY s. k. elnök.

MACHER ALFRÉD s. k.

RÉVÉSZ MÁRTON s. k.